

WYCLIFFE COLLEGE LIBRARY

3 1761 02870 0573

WYCLIFFE COLLEGE LIBRARY
TORONTO

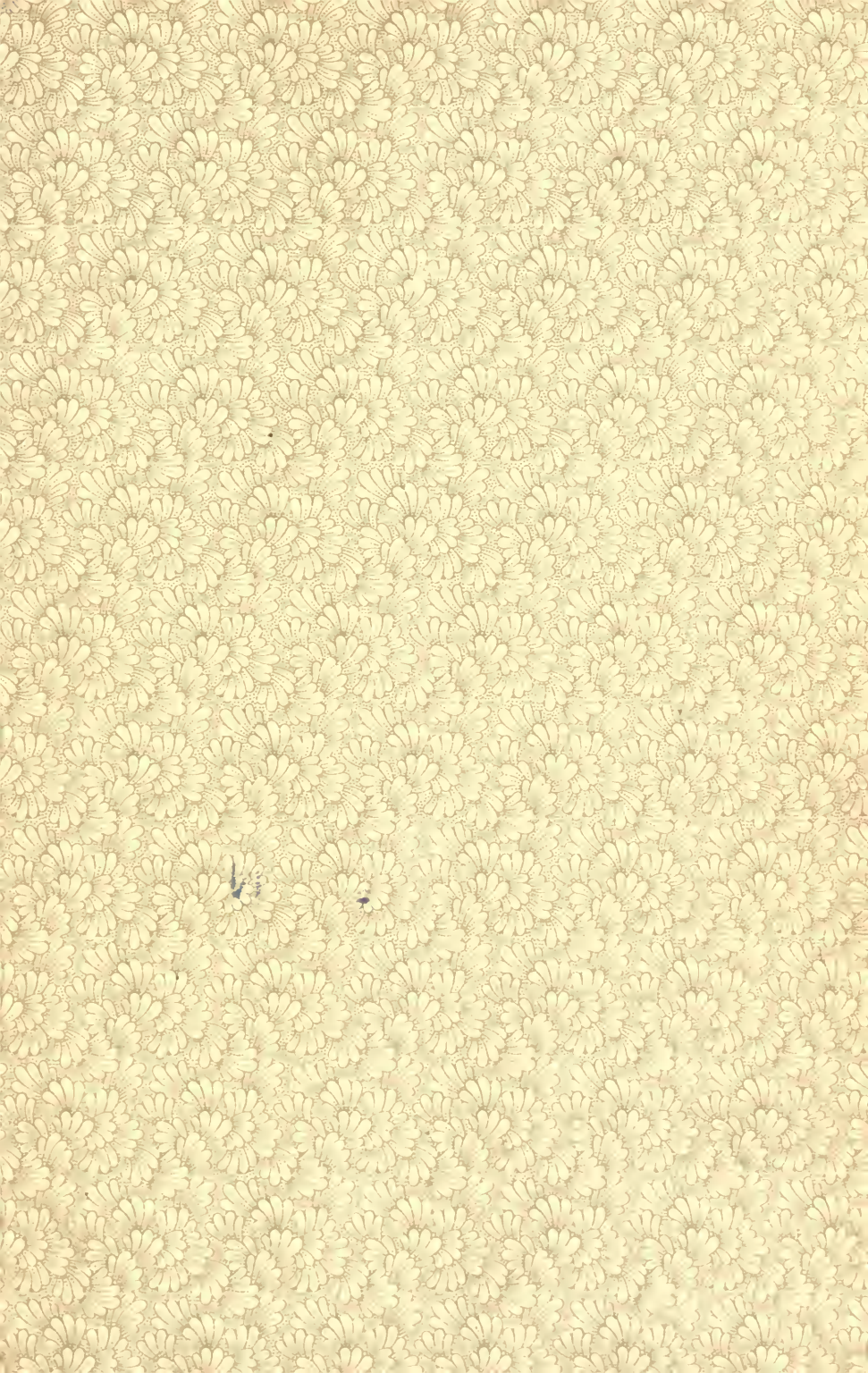
A Gift from the Library of
THE REVEREND
THOMAS HERBERT COTTON,
M.A., D.D.

Professor of Apologetics at Wycliffe College, 1906-1918
and Rector of Saint Aidan's Church, Toronto, 1918-1940

Shelf No. BS1937 N37

Register No. 17692

January 1948

J. H. Cotton

H KAINH
ΔΙΑΘΗΚΗ.

TEXT
WITH CRITICAL APPARATUS.

PUBLISHED BY THE
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY
IN CONNECTION WITH ITS CENTENARY.
146, QUEEN VICTORIA STREET, LONDON, E.C.
1904.

Cambridge:

PRINTED BY J. AND C. F. CLAY,
AT THE UNIVERSITY PRESS.

ADVERTISEMENT.

The text of this Greek Testament was in the main first published by the Bible Society of Württemberg at Stuttgart in 1898. It was prepared for that Society by Professor **Eberhard Nestle**, D.D., of Maulbronn, and he has revised the three editions which have followed the first. By the kind permission of the Württemberg Society the British and Foreign Bible Society is permitted to adopt its latest text (the 4th) and to publish it in England under Dr Nestle's care.

The text is the resultant of a collation of three of the principal recensions of the Greek Testament which appeared in the latter half of the 19th century, viz. those of **Tischendorf**, *editio octava* 1869—72 (as reproduced in the 4th edition by Oskar von Gebhardt, 1898); of **Westcott and Hort**, 1881 (impression of 1895); and of **D. Bernhard Weiss**, 1894—1900 (second edition 1902). The readings adopted in the text are those in which at least two of these editions agree. An exception to this rule has been made in the case of St John v. 3, 4, and vii. 53—viii. 11. These passages have been retained in the text, but they are placed within special marks.

Besides this edition with critical apparatus, another is published containing the text by itself.

The apparatus at the foot of each page indicates every variation of any importance in the resultant

text above it, in words, spelling or punctuation, from (1) the *Textus Receptus*, and (2) the Greek Text which avowedly or inferentially underlies the English Revised Version of 1881. For the purpose of comparison a Greek Testament printed for the Society at the University Press, Cambridge, in 1876 has been used in the main to represent the *Textus Receptus* as hitherto published by the Society. It gives (but not with perfect accuracy) the text of the Elzevir edition of 1624, which was based on that of Robert Estienne [Stephanus], Paris 1550, and which took the name of Received Text from the preface to the edition of 1633.

The readings of the English Revisers are gathered (1) from the list furnished by them and reproduced by Scrivener (Cambridge 1881, 1894) and Palmer (Oxford 1881, 1901); and (2) inferentially from a comparison of their English with the Greek text of the present edition. In some cases these readings can only be inferred with probability, and not with certainty.

Variations are indicated in the footnotes as follows:—

- No mark A reading found in the *Textus Receptus* (or the Society's 1876 edition of it) which takes the place of that in the resultant text above.
- + - *Plus* indicates something added to the text, and *minus* something omitted from it.
- () When a Greek reading is enclosed in curved brackets, the variation is in punctuation alone.
- | An upright bar separates the variations in a single verse.
- 1°, 2° &c. When the same word recurs in a verse, the numeral indicates the particular one in the series to which the variation applies.

- κ.τ.λ. Is used in the cases where a particular reading or spelling will recur in the N.T., and the correction is made at its first occurrence, once for all.
- S (=Stephanus-Elzevir's or the Society's edition.) S stands for the T.R. when the same variation occurs in that text, and in the Eng. R.V.
- R (=Revisers.) R, by itself, indicates a variation which occurs only in the Revisers' text, and is one of those to be found in Scrivener's list of the Revisers' avowed readings.
- R** Indicates a reading of the Revisers, which has been inferred from their English, but is not specified by Scrivener.
- (**R**) The **R** is enclosed in curved brackets when the inference as to what was the Revisers' reading is probable, but not absolutely certain.
- SR }
SR } Are used when the variation is common to
 S(**R**) } T. R. and R. V., with more or less certainty
 in the latter case, as already explained.
- R^t, **R**^t Are used when the variation occurs in the Revisers' text, as distinguished from their margin.
- R^m, **R**^m Are used when the variation occurs in the Revisers' margin, as distinguished from their text.
- m¹, m² Are used when there are more marginal readings than one.
-] Indicates the limit in the text to which a variation applies.
- [] Double brackets (e.g. Mark xvi. 9) mark passages which the critical editors, or a majority of them, consider very early interpolations.
- < > Indicate a passage for which ancient authority is in part wanting.

Accents and breathings are only inserted in the apparatus when the variation turns upon them. In the use of initial capitals for Θεός, Κύριος, Χριστός, Πνεῦμα, Διάβολος, etc. the general usage of the English and American Revisers is followed. Σατανᾶς is always regarded as a proper name.

The black type for quotations, the strophic arrangement for poetry, and the division into paragraphs, chiefly follow Westcott-Hort. The verse division is that of Stephanus, 1551.

The side margins contain parallel-references compiled from (1) the R. V. of Luther's translation, (2) quotations from the O. T. found in Westcott-Hort and Tischendorf-Gebhardt, and (3) other sources.

THE BIBLE HOUSE, LONDON.

March, 1904.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ 1
υἱοῦ Ἀβραάμ.

Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ 2
ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέν- 3
νησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ,
Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρώμ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν 4
Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασ-
σών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, Ἰ Σαλ- 5
μὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Βοὲς ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὲς
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβῆδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβῆδ
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν 6
τὸν Δαυεὶδ τὸν βασιλέα. Δαυεὶδ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομὼν δὲ 7
ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, Ἰ Ἀσάφ 8
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέν-
νησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζείαν,
Ἰ Ὀζείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ 9
ἐγέννησεν τὸν Ἀχαζ, Ἀχαζ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἐζεκίαν, Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, 10
Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμῶς, Ἀμῶς δὲ

1-17:

Lk. 3, 23-38.
1 Ch. 17, 11.
Gn. 5, 1; 22, 18.
Gn. 21, 3, 12;
25, 26; 29, 35;
49, 10.
1 Ch. 1, 34.
1 Ch. 2, 5, 9.
Gn. 38, 29, 30.
Ru. 4, 18-22.
1 Ch. 2, 10 a.

Ru. 4, 13-17.

2 S. 12, 24.

1 Ch. 3, 10-14.

Inscr. TO KATA MATΘAION AGION ETAGΓEΛION.

I, 1 Δαβιδ κτλ.	3 Θαμάρ	5 Βοδζ 1° 2°
SR Ὡβῆδ 1° 2°	6 δε 2°] + ο βασιλευς	Σολομωντα
7.8 Ἀσά· Ἀσά	8.9 (Ὀζίαν· Ὀζίας)	10 Ἀμῶν·
Ἀμῶν		

1 Ch. 3, 15, 16.
1 Esr. 1, 32 Lxx.

1 Ch. 3, 17.
Ezr. 3, 2

27, 17, 22

Lk. 1, 35.

Lk. 1, 31; 2, 21.
Ac. 4, 12.

- 11 ἐγέννησεν τὸν Ἰωσείαν, Ἰωσείας δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
12 μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικε-
σίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλα-
θιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβάβελ,
13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέν-
14 νησεν τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ,
Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέν-
15 νησεν τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν,
16 Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς
ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.
17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυεὶδ
γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἕως τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ
ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ
γενεαὶ δεκατέσσαρες.

- 18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν.
μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰω-
σήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ
19 ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματί-
18 20 σαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ
αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ'
ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσήφ υἱὸς Δαυεὶδ, μὴ
φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου·
τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἐστίν
21 Ἁγίου. τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα

10 (Ἰωσίαν) 11 (Ἰωσίας) 15 Μαθθαν 1^ο 2^ο
18 R^m - Ἰησου | γεννησις | μνηστ. γαρ 19 παρα-
δειγματισαι 20 Μαριάμ

αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν 22 Is. 7, 14.
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου λέγοντος

Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, 23
καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,
ὃ ἔστιν μεθερμηνευόμενον Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. ἐγερ- 24
θεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς
προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλα-
βεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν 25 Lk. 2, 7.
ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦν.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς 2 Lk. 2, 1-7.
Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ
μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα
λέγοντες Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν 2 Nu. 24, 17.
Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ
ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκού- 3
σας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα
Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, καὶ συναγαγὼν πάντας 4
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυν-
θάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. οἱ 5 Mic. 5, 2
δὲ εἶπαν αὐτῷ Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως Jn. 7, 42.
γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου

Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, 6
οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα·
ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος,
ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.
Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους 7
ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου

22 ὑπο του Κ. 24 Διεγερθεις 25 τον υιον
αὐτης τον πρωτοκοκον

II, 3 Ηρωδης ο βασιλευς 5 ειπον

- 8 ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπεν
 Πορευθέντες ἑξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου·
 ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως καὶ γὼν
 9 ἔλθων προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ
 βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον
 ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἔλθων ἐστάθην
 10 ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα
 Ps. 72, 10, 15. 11 ἠχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἔλθόντες
 Is. 60, 6, εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ,
 καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγ-
 καν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
 12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς
 Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν
 χώραν αὐτῶν.
- Ex. 2, 15. 13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος
 Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων
 Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
 αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἕως
 ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παι-
 14 δίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλα-
 βεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ
 Hos. 11, 1. 15 ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς
 τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
 Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἰγύπτου
 ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.
- 16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν
 μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλεν
 πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι
 τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ
 Jer. 31, 15. 17 τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. τότε

8 ακριβως εξετασατε
 15 υπο του Κυριου

9 εστη

11 ευρον

ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου
λέγοντος

Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη,

18 Gn. 35, 19.

κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς·

Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς,

καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος 19

Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ

λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν 20 Ex. 4, 19

μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνή-

κασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μη- 21

τέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ἀκού- 22

σας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ

τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-

θεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς

τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς 23

πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν

διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Lk. 1, 26; 2, 39
Is. 11, 1; 53, 2.
Jn. 1, 45.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἵσταται 3

Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ

τῆς Ἰουδαίας, λέγων Μετανοεῖτε· ἡγγικεν γὰρ 2

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ 3

ῥηθεὶς διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ 4

τριχῶν καμήλου καὶ ζώην δερματίνην περὶ τὴν

1-12:

Mk. 1, 1-8.

Lk. 3, 3-19.

Lk. 1, 13.

4, 17.

Is. 40, 3.

Jn. 1, 23.

2 K. 1, 8

17 δια] υπο

18 Ῥαμὰ | θρηνος και κλαυθμ.

19 κατ' οναρ φαινεται

21 ηλθεν

22 επι της |

αντι Ηρωδου του πατρος αυτου

III, 1 Ιωαννης κτλ.

2 και λεγων

3 δια] υπο

ὅσφιν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ
 5 μέλι ἄγριον. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱερο-
 σόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περι-
 6 χωρος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ
 Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἑξομολογούμενοι τὰς
 7 ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρι-
 σαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπ-
 τισμα εἶπεν αὐτοῖς Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς
 ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8.9 ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· καὶ
 μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν τὸν
 Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ
 τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων
 κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν

11 ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν ὑμᾶς
 βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου
 ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ
 ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς

12 βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ
 πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν
 ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ εἰς
 τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
 ἀσβέστῳ.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλι-
 λαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ

14 βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ διεκώλυεν αὐτὸν
 λέγων Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι,

15 καὶ σὺ ἔρχῃ πρόσ με; ² ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτῷ Ἀφες ἄρτι· οὕτως γὰρ πρέπον ἐστίν

12, 34; 23, 33.
Gn. 3, 15.

Ro. 2, 28. 29; 4, 12.
Jn. 8, 33. 39.

Lk. 13, 6-9.
Jn. 15, 6.

Jn. 1, 15. 26. 27. 33.
Ac. 1, 5.

13, 30.

13-17:
Mk. 1 9-11.
Lk. 3, 21. 22.
Jn. 1, 31-34.

καὶ ἐλθὼν

4 αὐτου ην 6 - ποταμω 7 S(R) βαπτισμα
 αυτου 8 καρπους αξιους 10 δε και η 11 βαπτιζω
 υμας 14 SR ο δε Ιωαννης | (προς με) 15 προς
 αυτον

ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφί-
 ησιν αὐτόν. βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθύς 16
 ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεώχθησαν οἱ
 οὐρανοί, καὶ εἶδεν Πνεῦμα Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ
 περιστερὰν, ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἰδοὺ φωνὴ 17 17, 5.
 ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου Ps. 2, 7. Is. 42, 1.
 ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ 4 1-11:
 τοῦ Πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Mk. 1, 12, 13.
 καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ τεσσαρά- Lk. 4, 1-13.
 κοντα νύκτας ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ προσελθὼν 2 He. 4, 15.
 ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ Ex. 34, 28.
 ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀπο- 3 1 K. 19, 8.
 κριθεὶς εἶπεν Γέγραπται Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ Gn. 3, 1-7.
 ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκ-
 πορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε παραλαμ- 4 Dt. 8, 3.
 βάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ 5 27, 53.
 ἔστησεν αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ 6 Ps. 91, 11, 12.
 λέγει αὐτῷ Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν
 κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι

Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
 καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε,

μή ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πάλιν γέγραπται Οὐκ ἐκ- 7 Dt. 6, 16.
 πειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. Πάλιν παρα- 8
 λαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν,
 καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ
 κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ 9
 Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς

16 Καὶ βαπτισθ. ο Ι. ανεβη ευθυς | SR^t ανεωχθησαν
 αυτω | το Πν. του Θ. | SR καὶ ερχ. 17 (R^m μου, ο
 αγαπητος εν)

IV, 2 καὶ νυκτ. τεσσαρ. 3 προσ. αυτω ο πειρ.
 ειπεν, 4 - ο (2^ο) 5 ἴστησιν 9 λεγει | Ταυτα
 παντα σοι

- Dt. 6, 13. 10 μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὑπαγε, Σατανᾶ·
Jn. 1, 51. γέγραπται γάρ Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις
He. 1, 6, 14. 11 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν
 ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ
 διηκόνουν αὐτῷ.
 ✕ 12-17: 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν
Mk. 1, 14, 15. 13 εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά
Lk. 4, 14, 15. ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παρα-
14, 3. Jn. 2, 12. θαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ·
Is. 8, 23; 9, 1. 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου
 λέγοντος
 15 Ἐν τῇ Ζαβουλὼν καὶ γῇ Νεφθαλείμ,
 ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
 Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,
 16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ
 φῶς εἶδεν μέγα,
 καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου
 φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.
 3, 2. 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ
 λέγειν Μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία
 τῶν οὐρανῶν.
 18-22: 18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
Mk. 1, 16-20. λαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον
Lk. 5, 1-11. Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλον-
Jn. 1, 40 s. τας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ
13, 47. 19 ἁλειῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ
Ezk. 47, 10. 20 ποιήσω ὑμᾶς ἁλειῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως
19, 27. 21 ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προ-

12 δε ο Ιησους 13 Ναζαρετ | Καπερναουμ κτλ.
 15 (θαλασσης περαν) 16 σκοτει ειδε φως μεγα
 18 δε ο Ιησους | αλειεις 19 αλειεις

βὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον 22 καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων 23 Mk. 1, 39.
Lk. 4, 15, 44.
Ac. 10, 38.

ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐ-
αγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ 24 Mk. 6, 55.

ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παρα-
λυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολού- 25 Mk. 3, 7, 8.
Lk. 6, 17-19.

θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους 5 c. 5-7:
Lk. 6, 20-49.

ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσ-
ῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξας τὸ 2
στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν 3 Is. 67, 15.
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 4 Ps. 126, 5.
Is. 61, 3.

μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν 5 Rev. 7, 17.
Ps. 37, 11.

τὴν γῆν.

μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιο- 6
σύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 7 Jl. 2, 13.

μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν 8 Ps. 24, 4; 51, 10;
73, 1.
1 Jn. 3, 2, 3.

Θεὸν ὄψονται.

23 ὁλην την Γαλιλαιαν | SR^t ο Ἰησους, διδασκ.

24 συνεχ., και δαιμ.

V, 1 προσηλθον

4.5 R^m 5.4

- He. 12, 14. 9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ
κληθήσονται.
- 1 P. 3, 14. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι
αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
- 1 P. 4, 14. 11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν
καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι
Ja. 5, 10. 12 ἕνεκεν ἐμοῦ. χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ
He. 11, 33—38. μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ
ἐδίδωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.
- Mk. 9, 70. 13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας
Lk. 14, 34, 35. μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει
ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν
Jn. 8, 12. 14 ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.
οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη·
Mk. 4, 21. 15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ
τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει
Eph. 5, 8, 9. 16 πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς
1 P. 2, 12. ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν
ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα
ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
- 3, 15. Ro. 3, 31; 10, 4. 17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον
ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ
Lk. 16, 17; 21, 33. 18 πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ
ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ
μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένη-
Ja. 2, 10. 19 ται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων
1 Co. 15, 9. τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους,
ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας
20 κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω
γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιο-
σύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ

11 πονηρον ρημα
20 η δικαιοσ. υμων

13 βληθηναι εξω, και

μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ex. 20, 13;
 Ἑκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· 21, 12.
 ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ἐγὼ 21 Lv. 24, 17.
 δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ Dt. 17, 9.
 αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ 1 Jn. 3, 15.
 ἀδελφῷ αὐτοῦ Ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ·
 ὅς δ' ἂν εἴπῃ Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν 23 Mk. 11, 25.
 τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου 24
 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κακεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελ-
 φός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου 25
 ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπαγε πρῶ-
 τον διαλλάγῃ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων 6, 14, 15; 18, 35.
 πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντι- Lk. 12, 58, 59.
 δίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ·
 μὴ ποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ 26
 κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ·
 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν 27
 ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἑκούσατε Ex. 20, 14.
 ὅτι ἐρρέθη Οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν 28
 ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι Job 31, 1.
 αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 2 P. 2, 14.
 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, 29
 ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ 19, 8, 9.
 σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον Mk. 9, 43, 47.
 τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιὰ Col. 3, 5.
 σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ 30
 βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται 31
 ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς 19, 3-9.
 γέενναν ἀπέλθῃ. Ἐρρέθη δέ Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν Dt. 24, 1.

22 SR^m αὐτου εἰκῇ, ε. ε. τη κρ. | R^m Moreh
 24 (SR, πρωτον διαλλ.) 25 εν τη οδω μετ
 αυτου | SRⁱ κριτής σε παραδω τω 27 ερρεθη τοις
 αρχαιοις 28 επιθ. αυτης 30 βληθη εις γεενναν
 31 δέ, δτι ος

Lk. 16, 18.
1 Co. 7, 10, 11.

32 γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

Ex. 20, 7.
Lv. 19, 12.
Nu. 30, 2.

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις Οὐκ ἐπιорκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους

23, 16—22.
Is. 66, 1.
Ac. 7, 49.

34 σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε

Ps. 48, 2.

35 ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου Βα-

36 σιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν.

2 Co. 1, 17.
Ja. 5, 12.

37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισ-

Lv. 24, 19, 20.

38 σὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. Ἠκούσατε

ὅτι ἐρρέθη Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα

39—48:

Lk. 6, 27—36.

39 ἀντὶ ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι

Jn. 18, 22, 23.

τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν

Lv. 19, 18.

40 σιαγόνα σου, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ

τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου

41 λαβεῖν, ἅφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε

42 ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ

αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσα-

Lv. 19, 18.

43 σθαι μὴ ἀποστραφῆς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη

Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν

44 ἐχθρόν σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς

ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόν-

45 των ὑμᾶς· ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν

τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει

ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους

Ex. 23, 4, 5.

Ro. 12, 14, 20.

Lk. 23, 34.

Ac. 7, 59.

Eph. 5, 1.

32 οτι ος αν απολυση | μοιχασθαι 36 λευκ. η
μελ. ποιησ. 37 R^m εσται δε 39 ραπισει επι τ.
δεξ. σου σιαγ. 42 διδου | (δανεισασθαι) 44 εχθρ.
υμ., ευλογειτε τους καταρωμενους υμας, καλως ποιειτε
τους μισουντας υμας, και πρ. υπ. τ. επηρεαζοντων υμας
και διωκ. υ.

καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶν- 46
 τας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι
 τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελ- 47
 φούς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ
 οἱ ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς 48 Lv. 19, 2.
 τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

Προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν 6
 ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι
 αὐτοῖς· εἰ δὲ μῆγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ
 Πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν 2
 ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου,
 ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
 καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν
 ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισ-
 θὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ 3 25, 37-40.
Ro. 12, 8.
 γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως 4
 ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ
 σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. Καὶ 5 23, 5, 6.
 ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί·
 ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
 γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι,
 ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προσ- 6 2 K. 4, 23.
Is. 26, 20 Lxx.
 εὐχῇ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν
 θύραν σου πρόσευξαι τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ
 κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ
 κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. Προσευχόμενοι δὲ μὴ 7 Is. 1, 15.
 βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσιν γὰρ
 ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται.

47 οἱ τελωναι ουτω π. ουρανοῖς

48 ὥσπερ | ο ἐν τοῖς

VI, 1 SR — δε | δικ.] ἐλεημοσυνην 4 αὐτος ἀποδ.
 σοι ἐν τῷ φανερῷ 5 προσευχῇ, οὐκ ἐστὶ ὥσπερ | ὅπως
 ἀν φ. | ὅτι ἀπεχ. 6 ταμεῖον | σοι ἐν τῷ φανερῷ
 7 βαττολογησῇ

32. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν
ὡς χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

Lk. 11, 2-4.
Jn. 17, 6.

9 οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

7, 21. Lk. 22, 42.

10 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου·

γενηθήτω τὸ θέλημά σου,

ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς·

11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν
σήμερον·

14, 15,
18, 21-35.

12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ
ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

(1 Ch. 29, 11-13.)
Jn. 17, 11, 15.

13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρα-
πτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν

Mk. 11, 25, 26.

15 ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις,
οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα
ὑμῶν.

Is. 58, 5-9.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς
οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ
πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις
νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν

17 μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου

18 τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νύχαι, ὅπως
μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ
Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ Πατὴρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται

8 R^m γὰρ ὁ Θεὸς ὁ Π.

10 ἐλθετω | ἐπὶ τῆς γῆς

12 ἀφιεμεν

13 SR^m πονηρου. οτι σου εστιν η

βασιλεια και η δυναμις και η δοξα εις τους αιωνας·
αμην

15 SR ανθ. τα παραπτωματα αυτων

16 ωσπερ | οτι απεχ.

18 κρυπτω | κρυπτω | σοι

εν τω φανερω

διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· θησαυρίζετε δὲ 20 ^{19, 21.}
 ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε ^{Lk. 12, 33. 34.}
 βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσ- ^{Col. 3, 1. 2.}
 σουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ 21
 θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου. Ὁ 22 ^{Lk. 11, 34-36.}
 λύχνος τοῦ σώματός ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός. ἂν οὖν
 ᾗ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου
 φωτεινὸν ἔσται· ἂν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς 23 ^{20, 15.}
 ᾗ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ
 φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.
 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ 24 ^{Lk. 16, 9. 13.}
 τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς
 ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ
 δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο 25 ^{25-33:}
 λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί ^{Lk. 12, 22-31.}
 φάγητε ἢ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ^{Ph. 4, 6.}
 ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλείον ἐστὶν τῆς τροφῆς ^{1 P. 5, 7. 1 Tl. 6, 6.}
 καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ 26 ^{He. 13, 5.}
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ
 θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ
 Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς
 μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μερι- 27
 μνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ
 πῆχυν ἓνα; καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; 28
 καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν·
 οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· | λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι 29 ^{1 K. 10.}
 οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιε-
 βάλετο ὡς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ 30
 ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
 βαλλόμενον ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ
 μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε 31

21 σου 1° 2°] ὑμων 1° 2° 22 ουν ο οφθ. σου
 απλ. η, 23 (ποσον;) 24 μαμμωνα 25 ἢ] και
 28 αυξανει | κοπια | νηθει

λέγοντες Τί φάγωμεν; ἢ Τί πίνωμεν; ἢ Τί περι-
8. 32 βαλώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζη-
τοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι

33 χρήζετε τούτων ἀπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον
τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ

34 ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μερι-
μνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει
ἐαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 2 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι
κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε

3 μετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος

τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν

4 τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ἐρεῖς

τῷ ἀδελφῷ σου Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ

ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ

5 σου; ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ

σου τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ

6 κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ

δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς

μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μή ποτε

καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ

7 στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθή-
σεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρήσετε· κρούετε, καὶ

8 ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει,

καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγή-
9 σεται. ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσῃ

10 ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ

11 καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ

οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ

31 ἢ τι 1^ο 2^ο

32 ἐπιζητεῖ

33 βασ. του Θεου

34 τα εαυτης

VII, 2 αντιμετρηθησεται

4 εκ] απο

5 την

δοκ. εκ τ. οφθ. σου

6 καταπατησωσιν

9 ον εαν

αιτηση

10 και εαν ιχθ. αιτηση

διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ
 ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν
 αὐτόν. Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν 12 22, 30, 40.
Ro. 13, 8-10.
 ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε
 αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.
 Εἰσελθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεία 13 Lk. 13, 24.
Jn. 10, 7, 9.
 ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς
 τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσέρχόμενοι
 δι' αὐτῆς· ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ 14 19, 24.
Ac. 14, 22.
 ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν
 οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδο- 15 24, 4, 5, 24.
Ac. 20, 29.
 προφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύ-
 μασιν προβάτων, ἔσθωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες.
 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 16 Gal. 5, 19-22.
Ja. 3, 12.
 μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ
 τριβόλων σῦκα; οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν 17 12, 33.
 καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον
 καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον 18
 ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον
 σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ἐνεγκεῖν. πᾶν δένδρον 19 3, 10. Jn. 15, 2, 6.
 μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ
 βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπι- 20
 γνώσεσθε αὐτούς. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε 21 21, 24. Ro. 2, 13.
Ja. 1, 22, 25;
2, 14.
1 Co. 12, 3.
 Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
 ρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου
 τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν 22 Jer. 14, 14; 27, 15.
Lk. 13, 25-27.
1 Co. 13, 1, 2.
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι
 ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξε-
 βάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς
 ἐποιήσαμεν; καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι 23 13, 41; 25, 41.
2 Tl. 2, 19.

12 αν 13 Εἰσελθετε | R^m — η πυλη 14 οτι]
 R^m τί 15 Προσεχ. δε 16 σταφυλην 18 ενεγκειν
 1^ο 2^ο] SR ποιειν 1^ο 2^ο 21 — τοις 22 προεφητευ-
 σαμεν

Ps 6, 8. Οὐδέποτε ἔγνω ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

21. 24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν
25 πέτραν. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ

ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν· τεθεμελίωτο

26 γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ

Ezk. 12, 10, 11. 27 τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

11, 1; 13, 53; 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήρσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ

19, 1; 26, 1. Mk. 1, 22. Lk. 4, 32. 29 διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

Jn. 7, 46. 8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολού-

1-4: Mk. 1, 40-44. Lk. 5, 12-14.

2 θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκίνει αὐτῷ λέγων Κύριε, ἐὰν

3 θέλῃς, δύνασαι με καθαρῖσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι.

9, 30. Mk. 7, 36. Lk. 17, 14. Lv. 13, 49; 14, 2-32. 4 καὶ εὐθέως ἐκαθερίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. ἡ καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅρα μηδενὶ εἶπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε

σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5-13: 5 Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ προσ-

Lk. 7, 1-10. Jn. 4, 47.

6 ἦλθεν αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν ἡ καὶ

24 ὁμοιωσῶ αὐτὸν | τὴν οἰκίαν αὐτοῦ 25 προσέπεσον

26 τὴν οἰκίαν αὐτοῦ 28 συνετέλεσεν 29 - αὐτῶν

VIII, 1 Καταβαντι δε αυτω 2 ελθων 3 αυτου

ο Ιησους, λεγ. | εκαθαρισθη 4 προσενεγκε | Μωσῆς

κτλ. 5 Εἰσελθοντι δε τω Ιησου

λέγων Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ
 παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. λέγει αὐτῷ 7
 Ἐγὼ ἔλθων θεραπεύσω αὐτόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 8
 ἑκατόνταρχος ἔφη Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου
 ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ,
 καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός 9
 εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας,
 καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ
 ἄλλῳ Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου
 Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς 10 15, 28.
 ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν Ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ
 Ἰσραὴλ εὔρον. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ 11
 ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθή-
 σονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν
 τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασι- 12
 λείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
 ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχη 13
 Ὑπαγε, ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη
 ὁ παῖς ἐν τῇ ᾠρᾷ ἐκείνῃ.

Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου 14
 εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσ-
 σουσαν· καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν 15
 αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ.
 Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονι- 16
 ζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα
 λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθερά-
 πεισεν· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου 17 1α, 53, 4
 τοῦ προφήτου λέγοντος Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας
 ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

7 SR καὶ λέγει | αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς 8 S(R) καὶ
 ἀποκρ. ο | λόγον 9 R^m ἐξουσ. τασσομενος 10 SR^t
 υμ., οὐδε ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσ. πιστ. εὐρ. 13 ἑκατον-
 ταρχῳ | καὶ ὡς | ὁ παῖς αὐτοῦ 15 αὐτοῖς

- Mk. 4, 35. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν ἐκέ-
 Lk. 8, 22. 19 λευσειν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν
 19-22: εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε, ἀκο-
 Lk. 9, 57-60. 20 λουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ
 2 Co. 8, 9. 20 ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ
 21 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς
 1 K. 19, 20. 21 ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ Κύριε, ἐπί-
 22 τρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν
 Jn. 1, 43; 5, 25. 22 πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ
 Ro. 6, 13. 22 μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν
 23 νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον,
 Mk. 4, 36-41. 24 ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ
 Lk. 8, 23-25. 24 σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ
 Ps. 4, 8. 24 πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ
 25 ἐκάθευδεν. καὶ προσελθόντες ἠγειραν αὐτὸν
 14, 31; 16, 8. 26 λέγοντες Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει
 27 αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς
 27 ἐπέτιμήσεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ
 28 ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύ-
 28-34: 28 μασαν λέγοντες Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ
 Mk. 5, 1-17. 28 ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; Καὶ
 Lk. 8, 26-37. 28 ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν
 29 Γαδαρηνῶν ἐπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι
 Lk. 4, 41. 29 ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν,
 3 P. 2, 4. 29 ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ
 29 ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες Τί ἡμῖν
 30 καὶ σοί, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ
 30 βασανίσαι ἡμᾶς; ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη
 31 χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρ-

18 SR πολλους οχλους 21 μαθ. αυτου 22 ειπεν
 23 R - το 25 προσ. οι μαθηται αυτου | σωσ. ημας
 27 υπακ. αυτω 28 ελθοντι αυτω | Γεργεσηνων
 29 σοι, Ιησου, υ.

εκάλουν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς,
ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.
καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξεληθόντες 32
ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν
πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ 33
βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν
ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων.
καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ 34
Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως
μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἦλθεν 9
εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ 2
παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ
Θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ 3
ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς
Οὗτος βλασφημεῖ. καὶ εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς 4
ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν Ἴνα τί ἐνθυμείσθε
πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί γάρ ἐστιν 5
εὐκοπώτερον, εἰπεῖν Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι,
ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι 6
ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς
ἀφιέναι ἁμαρτίας—τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ
Ἐγειρε ἄρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν 7
οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον 7
αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ 8
ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην
τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκείθεν 9

1-8:

Mk. 2, 1-12.
Lk. 5, 17-26.
4, 13.

Mk. 2, 7.

12, 25. Jn. 2, 25.

9-13:

Mk. 2, 13-17.
Lk. 5, 27-32.

31 επιτρεψον ημιν απελθειν 32 εις την αγελην
των χοιρων | αγ. των χοιρων 34 συναντησιν
IX, 1 εις το πλ. 2 αφεωνται σοι αι αμ. σου
3 ειπον 4 SR^m ιδων | υμεις ενθ. 5 Αφεωνται
σοι | Εγειραι 6 S(R) Εγερθεις 8 εφοβ.] εθαυ-
μασαν

- εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Μαθ-
θαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι.
10 καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο
αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ
τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ
Lk. 15, 2. 11 Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ
Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Διὰ τί
μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ δι-
12 δάσκαλος ὑμῶν; ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν Οὐ χρεῖαν
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς
Hos. 6, 6. 13 ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστὶν Ἔλεος
1 S. 15, 22.
18, 11. θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι
14—17: 14 δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς. Τότε προσέρχονται
Mk. 2, 18—22.
Lk. 5, 33—38.
Lk. 13, 12. αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες Διὰ τί ἡμεῖς
καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταί σου
Jn. 3, 29. 15 οὐ νηστεύουσιν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ
δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον
μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ
ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ
Jn. 1, 17. 16 τότε νηστεύσουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπί-
βλημα ῥάκου ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ·
αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου,
17 καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε,
ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ
ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον
εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.
18—26: 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων
Mk. 5, 22—43.
Lk. 8, 41—56. εἰς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ
θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπί-

9 Ματθαῖον 11 εἶπον 12 ο δε Ἰησους |
εἰπ. αυτοις 13 Ελεον | αλλ' αμαρτ. εις μετανοιαν
14 SR^ε νηστευομεν πολλα 17 απολουνται | αμφοτερα
18 — εις | S(R) ελθων

θες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. καὶ 19
 ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη 20
 προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
 ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ Ἐὰν μόνον 21 14, 36.
 ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ 22
 Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν εἶπεν Θάρσει,
 θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη
 ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ ἐλθὼν ὁ 23
 Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς
 αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον ἔλεγεν 24 Jn. 11, 11. 14. 25.
 Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ
 καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξε- 25
 βλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς
 αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ 26
 φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παρά- 27
 γοντι ἐκείθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν δύο τυφλοὶ
 κρᾶζοντες καὶ λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς
 Δαυεὶδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον 28
 αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν
 αὐτῷ Ναί, Κύριε. τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν 29 8, 13.
 αὐτῶν λέγων Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω
 ὑμῖν. καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ 30 8, 4.
 ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Ὁράτε, μη-
 δεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν 31
 αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερ- 32
 χομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ κωφὸν δαιμονι-
 ζόμενον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλη- 33
 σεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες

19 ἠκολουθησεν 22 ἐπιστραφεὶς 24 λεγει
 αυτοις 27 ηκολ. αυτω | υιε 30 ανεωχθησαν |
 ενεβριμησατο 32 αυτ. ανθρωπον

12, 24 34 Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

4, 23. 35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.

14, 14. 36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρμυμένοι ὥσερ πρόβατα

Mk. 6, 34. Nu. 27, 17. Ezk. 34, 5. 37 μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι.

Lk. 10, 2. 38 δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκ-

1-15: 10 βάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν

Mk. 9, 1-5. 2 νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ

2-4: 3 Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκω-

4 βος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος, Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παρα-

5 δους αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων

Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε, καὶ εἰς πόλιν

15, 24. 6 Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.

Ac. 13, 46. Jer. 50, 6. 7 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἡγγικεν

4, 17. Lk. 10, 9.

33 Οτι ουδεπ. 35 μαλ. εν τω λαω 36 εκκληυμενοι
X, 2 SR — και 2° 3 Ματθαιος | Λεββαιος ο
επικληθεις Θ. 4 Κανανιτης

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θερα- 8 Ac. 20, 33.
 πεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε,
 δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν
 δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ 9
 χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, μὴ πήραν εἰς ὁδὸν 10 Lk. 10, 4
1 Ti. 5, 18.
Nu. 18, 31.
 μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον·
 ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. εἰς ἣν 11
 δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν
 αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κακεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε.
 εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 12 Lk. 10, 5, 6.
 καὶ ἐὰν μὲν ᾗ ἡ οἰκία ἁγία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν 13
 ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾗ ἁγία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς
 ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς 14 Lk. 10, 10-12.
Ac. 13, 51; 18, 6.
 μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω
 τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν
 κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 15 11, 24.
Lk. 20, 47.
 ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν
 ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἴδου ἐγὼ 16 Lk. 10, 3. Jn. 10,
12.
Ac. 20, 9.
Ro. 16, 19.
Eph. 5, 15.
 ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων·
 γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς
 αἱ περιστεραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώ- 17 17-22:
Mk. 13, 9-13
Lk. 21, 12-17.
24, 9.
 πων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς·
 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε 18 24, 14.
Ac. 25, 23;
27, 24.
 ἐνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνε-
 σιν. ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε 19 Lk. 12, 11, 12.
 πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ
 τῇ ᾧρᾳ τί λαλήσητε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λα- 20 Jn. 14, 26.
1 Co. 2, 4.
 λοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τὸ
 λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν 21 35.
Mic. 7, 6.
 εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται

8 λεπρ. καθ., νεκρ. εγ.
 13 ελθτω 14 εαν | -εξω
 ωρα τι λαλησετε

10 αυτ. εστιν
 19 παραδιδωσιν |

- 24, 9, 13. 22 τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ
Jn. 15, 21. ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.
- 16, 28. 23 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν
δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς
τὴν ἑτέραν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε
τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον
- Lk. 6, 40. 24 οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν
Jn. 13, 16; 15, 20. τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
12, 24. καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσ-
πότην Βεεζεβούλ ἐπεκάλεσαν, πόσω μᾶλλον τοὺς
- 26-33: 26 οἰκιακοὺς αὐτοῦ. μὴ οὖν φοβηθῇτε αὐτούς· οὐ-
Lk. 12, 2-9. δὲν γὰρ ἔστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθή-
Mk. 4, 22. 27 σεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω
Lk. 8, 17. ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
- Ja. 4, 12. 28 τὸ οὐς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. καὶ
μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα,
τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνει· φοβεῖσθε
δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
- 29 ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσα-
ρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ
30 τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ
τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν.
- 12, 12. 31 μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε
32 ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ
ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
- Lk. 9, 26. 33 ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀν-
θρώπων, ἀρνήσομαι καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ
- 34-36: 34 Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομί-
Lk. 12, 51-53. σσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ

23 ετ.] αλλην | εως αν 25 SR Βεελζεβουλ |
εκαλεσαν 28 φοβηθητε | αποκτεινοντων | φοβηθητε
31 φοβηθητε 32 - τοις 33 αυτον καγω | - τοις

ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον 35 Mic. 7, 6
 γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
 θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ
 τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ 36
 οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ 37 Dt. 33, 9.
 ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ Lk. 14, 26, 27.
 θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὅς 38 16, 24, 25.
 οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ
 ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ὁ εὐρὼν τὴν 39 Lk. 17, 33.
 ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν Jn. 12, 25.
 ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. Ὁ δε- 40 18, 5. Lk. 10, 16.
 χόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος Jn. 12, 44; 13, 20.
 δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προ- 41
 φήτην· εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου
 λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα
 δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. καὶ ὅς ἐάν 42 25, 40. Mk. 9,
 ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ 41.
 μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ
 ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσ- 11 7, 28; 13, 53;
 σων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν 19, 1; 26, 1.
 τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν
 αὐτῶν.

Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ 2 2-19:
 τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν Lk. 7, 18-35.
 αὐτοῦ | εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον 3 14, 3.
 προσδοκῶμεν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 4 Mal. 3, 1.
 αὐτοῖς Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκού- Dn. 9, 26.
 ετε καὶ βλέπετε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ 5 Is. 35, 5. 6; 61, 1.
 περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ
 ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγ-
 γελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐάν μὴ σκαν- 6 13, 57; 26, 31.

- 3, 1, 5. 7 δαλισθῇ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ πορευομένων
 ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάνου
 Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον
 8 ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ἀλλὰ τί ἐξήλθατε
 ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ
 οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασι-
 Lk. 1, 76. 9 λέων. ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; ναί,
 Mal. 3, 1. Mk. 10 λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός
 1, 2. Jn. 3, 28. ἐστὶν περὶ οὗ γέγραπται
 Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
 προσώπου σου,
 ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
 13, 17. 11 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς
 γυναικῶν μείζων Ἰωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ· ὁ δὲ
 μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων
 Lk. 16, 16; 13, 24. 12 αὐτοῦ ἐστίν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάνου τοῦ
 Jn. 6, 15. Βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
 13 βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. πάντες
 γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάνου ἐπρο-
 Mal. 3, 23. 14 φήτευσαν· καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν
 17, 10—13. 15 Ἥλιος ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέ-
 16 τω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην;
 ὁμοία ἐστὶν παιδίῳ καθημένῳ ἐν ταῖς ἀγοραῖς
 Pr. 29, 9. 17 ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἐτέροις¹ λέγουσιν
 Ἡὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὤρχήσασθε·
 ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.
 3, 4. 18 ἦλθεν γὰρ Ἰωάνης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ
 9, 14, 15. 19 λέγουσιν Δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ

7.8.9 ἐξηλθετε 8 μαλ. ιματίοις | βασ. εισιν
 9 SR^m ἐξηλθετε ἰδεῖν; προφήτην; 10 ουτ. γαρ
 13 προεφητευσαν 14 Ἥλιος κτλ. 15 SR^t ὦτα
 ακουειν 16 παιδαριοις εν αγοραις καθ. και προσφω-
 νουσι τ. εταιροις (it R εταιρ.) αὐτων και 17 εθρην.
 υμιν

ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν Ἰδοὺ
 ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος
 καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
 τῶν ἔργων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς 20 **20-24,**
 πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις **Lk. 10, 12-15.**
 αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. Ὁ ναὶ σοι, Χοραζεῖν· 21 **Jon. 3, 6.**
 οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδάν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
 ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γεγόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
 ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν 22
 λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται
 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καφαρναούμ, 23 **4, 13; 8, 5; 9, 1.**
 μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθῇ; ἕως Αἰδου καταβῇ. **Is. 14, 13, 15.**
 ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ
 γεγόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον.
 πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον 24 **10, 15.**
 ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.
 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 25 **25-27:**
 εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ
 οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ
 σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νη-
 πίοις· ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο 26
 ἔμπροσθέν σου. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ 27 **28, 18.**
 Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν εἰ **Jn. 3, 35; 17, 2.**
 μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει **Ph. 2, 9.**
 εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀπο-
 καλύψαι. Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες 28 **12, 20, Jer. 31, 25.**
 καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε 29 **Jer. 6, 16.**
 τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
 πραῖς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε
 ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγός μου 30 **1 Jn. 5, 3.**
 χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

19 ἐργων] SR^m τεκνων 21 (Χοραζιν) 23 ἡ εως
 του ουρ. υψωθεισα, | SR^m καταβιβασθηση | εγενοντο |
 εμειναν 25 απεκρυψας 26 εγεν. ευδοκ. 29 πραῖος
 29

- 1-8: 12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς
 Mk. 2, 23-28. σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ
 Lk. 6, 1-5. αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυν
 Dt. 5, 14; 23, 25. 2 καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ
 Ex. 20, 10. Ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν
 1 S. 21, 1-6. 3 ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ
 Lv. 24, 9. 4 ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ ὅτε ἐπείνασεν καὶ
 Nu. 28, 9. 5 εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν
 9, 12. Hos. 6, 6. τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ
 9-14: 6 τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν;
 Mk. 3, 1-6. 7 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε.
 Lk. 6, 6-11. 8 εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστιν Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν,
 9 9 ἐστὶν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ
 Lk. 14, 3 10 μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.
 11 καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώ-
 12 τησαν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν
 Lk. 14, 5. 13 θεραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ
 14 ὥστε εἶπεν αὐτοῖς Τίς ἐστὶ ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς
 Jn. 5, 16. 15 ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἂν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς
 σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ
 16 ἐγερεῖ; πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου.
 17 ὥστε εἶπεν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. | τότε
 λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἐκτεινόν σου τὴν χεῖρα.
 καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ
 18 ἄλλη. ἐξελθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον
 ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

XII, 2 ειπον 3 επειν. αυτος κ. 4 SR^t εφαγεν |
 δ] ους 6 μειζων 7 Ελεον 8 εστ. και τ. 10 ανθρ.
 ην την χ. | θεραπευειν 12 (προβατου;) 13 την χειρα
 σου | αποκατεσταθη 14 Οι δε Φαρ. συμβ. ελαβ. κ.
 αυτ. εξελθ.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ 15 Mk. 3, 7-12
ἠκολούθησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ 16 8, 4.
φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν 17 1s. 42, 1-4;
διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος 41, 9.

Ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα, 18 8, 17.

ὁ ἀγαπητός μου ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου·

θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,

καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.

οὐκ ἔρριψι οὐδὲ κραυγᾶσει, 19

οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
αὐτοῦ.

κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει 20

καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,

ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν.

καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν. 21

Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς 22 22-45:

καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κω- Mk. 3, 22-30,
φὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες 23 Lk. 11, 14-26,
οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς 29-32.

Δαυεὶδ; οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον 24 9, 34

Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ
Βεεζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ 25

τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βα-
σιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ
πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ
σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν 26

ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθή-
σεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεεζεβούλ 27
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκ-
βάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν.

15 οχλοι πολλοι 17 ινα] οπως 18 εις ον ευδ.

21 και εν τω 22 τον τυφλον και κωφον και

24.27 SR Βεελζεβουλ 25 δε ο Ιησους 27 υμ.

εσ. κριτ.

- 1 Jn. 3, 8. 28 εἰ δὲ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαι-
μόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
Is. 49, 24. 29 Θεοῦ. ἢ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν
1 Jn. 4, 4. οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι,
ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε τὴν
Mk. 9, 40. 30 οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει; ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ'
Jn. 11, 52. ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.
He. 6, 4. 6; 10, 31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ἁμαρτία καὶ βλασ-
26. 1 Jn. 5, 16. φημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ
Lk. 12, 10. 32 Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. καὶ
1 Ti. 1, 13. ὅς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,
ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὅς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύ-
ματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν
3, 17. 33 τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. *Ἡ ποιήσατε
τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν,
ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ σαπρὸν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον
3, 7. 34 γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε
Jn. 8, 43; 12, 39. ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισ-
Ro. 8, 7. σεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγα-
Lk. 6, 45. 35 θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει
ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ
36 θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι
πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι,
ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·
37 ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν
λόγων σου καταδικασθήσῃ.
16, 1. 38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων
1 Co. 1, 22. καὶ Φαρισαῖον λέγοντες Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ
39 σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς

28 δε εγω εν Πν. Θ. εκβ. 29 διαρπασαι, εαν
31 αφεθ. 1^ο] R^m+υμιν | αφεθ. 2^ο] + τοις ανθρωποις
32 αν 35 αγαθ. θησ. της καρδιας εκβ. τα αγ.
36 ο εαν λαλησωσιν 38 - αυτω

Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον
Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν 40 Jon. 2, 1, 2
τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας,
οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ
τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ἄνδρες 41 Jon. 3, 5.
Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι
μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλείον
Ἰωνᾶ ὧδε. βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ 42 1 K. 10, 1—10.
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ
αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλείον
Σολομῶνος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα 43
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων
τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε 44
λέγει Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον·
καὶ ἔλθὼν εὑρίσκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον
καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παρα- 45 2 P. 2, 20.
λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ·
καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου
χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ 46 46—50:
μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω Mk. 3, 31—35.
ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπεν δέ τις αὐτῷ 47 Lk. 8, 19—21,
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστή- 13, 55.
κασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 48 Lk. 2, 49.
εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, καὶ
τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα 49

41 (Νινευεται) 42 Σολομωντος 1^ο 2^ο 44 Επιστρ.
eis τ. οικ. μ. | SR — και 2^ο 46 Ετι δε | R — αυτου 2^ο
47 R^m — vers. 48 λεγ.] ειποντι

12, 49—13, 13 Κατα Μαθθαιον

αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν Ἰδοὺ ἡ μήτηρ
 50 μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ
 τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
 αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

1—23: 13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς
 Mk. 4, 1—20, 2 οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνή-
 Lk. 8, 4—15, 3 χθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν
 εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
 3 ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς
 πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ
 4 σπείρων τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν
 ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ
 5 πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ
 τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ
 εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς,
 6 ἡλίον δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ
 7 μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ
 τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέ-
 8 πνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν
 καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ
 9 ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούτω.
 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ Διὰ
 11 τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν ὅτι Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς
 βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται.
 25, 29. Mk. 4, 25, 12 ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευ-
 Lk. 8, 18, 3 θήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθησεται
 Dt. 29, 4. 13 ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς
 λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες

XIII, 1 Ἐν δὲ | ἀπο τῆς 2 εἰς το πλ. 4 ἡλθε
 τα πετ., και 9 SR^m ὡτα ἀκουειν 10 ειπον
 11 SR ειπ. αυτοις

οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνιοῦσιν. καὶ ἀναπληροῦται 14 1s. 6, 9, 10.
αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαίου ἡ λέγουσα Jn. 12, 40.
Ac. 28, 26, 27.

Ἀκοῇ ἀκούετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε.
ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, 15
καὶ τοῖς ὤσιν βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
μή ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσιν
καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν,
καὶ λάσσομαι αὐτούς.

ἰμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπονσιν, καὶ 16 1.k. 10, 23, 24.
τὰ ὦτα ἰμῶν ὅτι ἀκούουσιν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν 17
ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν
ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε
καὶ οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παρα- 18
βολὴν τοῦ σπειραντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν 19
λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ
πονηρὸς καὶ ἄρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς.
ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν 20
λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων
αὐτόν· οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσ- 21
καιρὸς ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ
διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς 22 6, 19-34.
τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον 1 Tl. 6, 9.
ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος καὶ ἡ ἀπάτη
τοῦ πλούτου συνπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗτός 23
ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, ὃς δὴ
καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξή-
κοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

* 14 επ αυτ. 15 ιασωμαι 16 ακουει 17 ειδον
18 S(R) σπειροντος 22 αιων. τουτου 23 την γην
την καλ. | συνιων | ο ter

- 36-43. 24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων
 25 Ὡμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπεί-
 ραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ
 καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς
 καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ
 26 ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ
 καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.
 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου
 εἶπον αὐτῷ Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας
 28 ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; ὁ δὲ
 ἔφη αὐτοῖς Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν.
 οἱ δὲ δοῦλοι αὐτῷ λέγουσιν Θέλεις οὖν ἀπελ-
 29 θόντες συλλέξωμεν αὐτά; ὁ δὲ φησιν Οὐ, μή
 ποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα
 3, 12. 30 αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναξάνεσθαι ἀμφό-
 τερα ἕως τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θε-
 ρισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς Συλλέξατε πρῶτον τὰ
 ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ
 κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς
 31 τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παραβολὴν παρέ-
 31. 32: 31 ἔθηκεν αὐτοῖς λέγων Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
 Mk. 4, 30-32, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρω-
 Lk. 13, 18, 19, πος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ὁ μικρότερον
 Dn. 4, 12, 21, 32 μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ
 Ezk. 17, 23; 31, 6, αὐξηθῇ, μείζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται
 Ps. 104, 12, δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 33 κατασκηνοῖν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην
 Lk. 13, 20, 21, παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς Ὁμοία ἐστὶν ἡ
 βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ
 ἐνέκρυψεν εἰς ἀλείρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη
 Mk. 4, 33, 34. 34 ὅλον. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παρα-

24 σπειροντι 25 εσπειρε 27 τα ζιζ. 28 εἶπον
 αυτω 29 εφῃ 30 μεχρι | εν τω κ. 32 κατα-
 σκηνουν

βολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν
ἐλάλει αὐτοῖς· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ 35 Ps. 78, 2
προφήτου λέγοντος

Ἄνοιξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
εἰρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.

Τότε ἀφείδους τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. 36 24-31.

Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες
Διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων
τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ὁ σπείρων 37
τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ὁ 38 1 Co. 3, 9.

δὲ ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα,
οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια
εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας 39
αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια
αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. ὥσπερ 40 Jn. 15, 6.

οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται,
οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἀποστε- 41
λεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἄγγέλους αὐτοῦ,
καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα

τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ 42 8, 12.
βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·

ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
των. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὥς ὁ ἥλιος ἐν 43 Dn. 12, 3.
τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὥτα

ἀκούετω. Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 44 19, 20. Lk. 14, 35.
Ph. 3, 7.
Pr. 2, 4.
θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὖρων

ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ
ὑπάγει καὶ πωλεῖ ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν
ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι- 45
λεία τῶν οὐρανῶν ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαρ-

34 ουκ ελ. 35 SRⁱ καταβ. κοσμου 36 οικ. ο
Ιησους | Φρασον 37 ειπ. αυτοις 39 του αι.
40 αι. τουτου 43 SR^m ωτα ακουειν 44 Παλιν
ομ. | κ. παντα οσα εχει πω. 45 SR ανθρωπω εμπ.

Pr. 8, 10, 11. 46 **χαρίτας**· **εὐρὼν δὲ ἓνα πολὺτιμον μαργαρίτην**
 ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἡγόρασεν
 22, 9, 10. 47 αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
 οὐρανῶν σαγήνη βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
 48 ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· ἣν ὅτε ἐπληρώθη
 ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες
 συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγῃ, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
 25, 32. 49 ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος·
 ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονη-
 50 ροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς
 εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
 51 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **Συνήκατε ταῦτα**
 52 πάντα; λέγουσιν αὐτῷ **Ναί.** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
 Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασι-
 λείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκο-
 δεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ
 καινὰ καὶ παλαιά.

53-58:

Mk. 6, 1-6.
Lk. 4, 15-30.7, 28; 11, 1;
19, 1; 26, 1.

53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παρα-
 54 βολὰς ταύτας, μετῆρην ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς
 τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συνα-
 γωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ
 λέγειν Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνά-
 55 μεις; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ
 ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ
 Jn. 7, 15, 52. 56 Ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς
 Jn. 4, 44. 57 ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; καὶ
 ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτοῖς Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ
 58 πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν
 ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

46 ος ευρ. ενα
 ο Ιησους | Ναί, κυριε
 54 εκπληττεσθαι
 πατρ. αὐτου

48 αγγεια 51 Λεγει αυτοις
 52 εις την βασιλειαν
 55 ουχι η | Ιωσής 57 SR

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τε- 14 **1-12:**
 τραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν 2 **Mk. 6, 14, 17-30.**
 αὐτοῦ Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς **Lk. 9, 7-9;**
 ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνά- **3, 19, 20.**
 μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρα- 3 **11, 2.**
 τήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο
 διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελ-
 φοῦ αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ Οὐκ 4 **Lk. 18, 14; 20, 21.**
 ἐξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀπο- 5 **21, 26.**
 κτείνειν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην
 αὐτὸν εἶχον. γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου 6
 ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ
 καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, ὅθεν μεθ' ὅρκου ὠμολό- 7
 γησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. ἡ δὲ προ- 8
 βιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς Δός μοι,
 φησὶν, ὥδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
 Βαπτιστοῦ. καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς 9
 ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆ-
 ναι, καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ 10 **17, 12.**
 φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι 11
 καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἠνεγκεν τῇ μητρὶ
 αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν 12
 τὸ πτώμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγ-
 γειλαν τῷ Ἰησοῦ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς 13 **13-21:**
 ἀνεχώρησεν ἐκείθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον **Mk. 6, 31-44.**
 κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν **Lk. 9, 10-17.**
 αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν 14 **Jn. 6, 1-13.**
 πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς καὶ **9, 36.**
 ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὥψίας δὲ 15

XIV, 1 τετραρχης 3 εδ. αυτον και εθετο εν φ.
 4 αυτω ο Ιωαννης 6 γενεσιων δε αγομενων 9 SR
 Και ελυπηθη ο βασ., δια δε τ. 10 τον Ιω. 12 σωμα |
 αυτο 13 Και ακ. ο 14 εξελθ. ο Ιησους | επ
 αυτους

- γειομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες
 *Ερημὸς ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν·
 ἀπολύσον οὖν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς
 16 τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελ-
 17 θεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν
 αὐτῷ Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ
 18 δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπεν Φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς.
 19 καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ
 χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
 ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν,
 καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ
 2 K. 4, 44. 20 δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
 ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν
 21 κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ
 ἐσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὥσπερ πεντακισχίλιοι χωρὶς
 22 γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν
 τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν
 αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.
 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ'
 ἰδίαν προσεύξασθαι. ὁψίας δὲ γενομένης μόνος
 24 ἦν ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ἤδη σταδίους πολλοὺς
 ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεῖχεν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν
 25 κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτη δὲ
 φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν
 1 k. 6, 12; 9, 18. 26 ἐπὶ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν
 λέγοντες ὅτι Φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου
 27 ἔκραξαν. εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς

22—36:
 Mk. 6, 45—56.
 Jn. 6, 15—21.

15 μαθ. αὐτοῦ | SR—ουν 18 αὐτοὺς ὧδε
 19 ἐπὶ τοὺς χορτοὺς | SR καὶ λ. 22 ἡν. ο Ἰησοῦς
 τ. μαθ. αὐτοῦ 24 SR: ἡδὴ μεσον τῆς θαλάσσης ἡν, β.
 25 ἀπῆλθε πρ. αὐτ. ο Ἰησοῦς, π. ἐπὶ τῆς θαλάσσης
 26 καὶ ἰδ. αὐτ. οἱ μαθ. ἐπὶ τὴν θαλάσσαν 27 εὐθεὺς |
 ἐλάλησ. αὐτ. ο Ἰησ.

λέγων Θαρσεείτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ἀπο- 28
κριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν Κύριε, εἰ σὺ εἶ,
κέλευσόν με ἔλθειν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ 29
εἶπεν Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου
Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἦλθεν
πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἐφο- 30
βήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν
λέγων Κύριε, σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς 31 ^{9, 31.}
ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτῷ Ὁλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; καὶ ἀνα- 32
βάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγον- 33
τες Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες 34
ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γενησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες 35
αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν
εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσή-
νεγκαν αὐτῷ πάντα τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ 36 ^{9, 21. 1 k. 6, 19.}
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρα-
σπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο
διεσώθησαν.

Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσο- 15 ¹⁻²⁰
λύμων Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες | Διὰ 2 ^{Mk. 7, 1-21.}
τί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν ^{Dt. 4, 2.}
τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ^{Lk. 11, 38.}
ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 3
αὐτοῖς Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν
τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ὁ γὰρ Θεὸς 4
εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ Ὁ ^{Ex. 20, 12;}
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ· ^{21, 17.}
^{Dt. 5, 16.}

28 προς σε ελθειν 29 ο Πετρ. | SRⁱ υδ., ελθειν
30 SR^m αν. ισχυρον 32 εμβαντων 33 πλ. ελθοντες
34 εις την γην Γ.

XV, 1 οι απο Ιερ. γραμμ. και Φαρ. 2 χειρ.
αυτων 4 Θ. ενετειλατο, λεγων | πατ. σου κ.

- 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε "Ὁς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ
6 Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῇθῃς, ¹ οὐ μὴ τιμῇσει
τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἡκυ-
ρώσατε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν
Is. 29, 13 Lxx. 7 ὑμῶν. ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ
ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων
8 'Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ,
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·
9 μάτην δὲ σέβονται με,
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς
12, 34. 1 Tl. 4, 4. 11 'Ἀκούετε καὶ συνιέτε· ¹ οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ
στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευό-
μενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
12 πον. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν
αὐτῷ Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν
Jn. 15, 2. 13 λόγον ἔσκανδαλίσθησαν; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατὴρ μου ὁ
23, 24. Lk. 6, 39. 14 οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτούς· τυφλοὶ
Jn. 9, 40. Ro. 2, 19. εἰσιν ὁδηγοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν
15 ὁδηγῇ, ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 'Απο-
κριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Φράσον ἡμῖν
16 τὴν παραβολήν. ὁ δὲ εἶπεν 'Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς
17 ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπο-
ρευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ
18 καὶ εἰς ἀφεδρώνα ἐκβάλλεται; τὰ δὲ ἐκπορευό-
μενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται,
Gn. 8, 21. 19 κακὰ εἰνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας

6 και ου μη τιμηση | R^t - η την μητ. αυτου | τ. λογ.]
S την εντολην R^m τον νομον 7 προεφητευσεν 8 Εγγιζει
μοι ο λ. ουτ. τω στοματι αυτων και τ. χ. 12 μαθ.
αυτου | λεγ.] SR ειπον 14 οδηγ. εισ. τυφλοι τ.
(R - τυφλων) 15 παραβ. ταυτην 16 ο δε Ιησους
17 ουπω

ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίας. ταῦτά ἐστιν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ 20 ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν 21 **21—28:**
εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνή 22 Mk. 7, 24—30.
Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραζεν λέγουσα Ἐλέησόν με, Κύριε υἱὸς Δαυεὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ 23 ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν αὐτὸν λέγοντες Ἀπό-
λυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ 24 10, 11.
ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. ἡ δὲ 25 ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα Κύριε, βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἔστιν καλὸν 26 λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ 27 κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀπο- 28 8, 10, 13.
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοὶ ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ 29 Mk. 7, 31.
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι 30 πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, κυλλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς, καὶ ἔριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς· ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας 31 Mk. 7, 37.
κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς καὶ χωλοὺς

22 ἐκραυγασεν αὐτῷ λ. | υἱε 23 ἠρωτων 30 SR
τυφλ. κωφ. κυλ. | αὐτου] του Ἰησου 31 τους οχλους |
— καὶ 1°

32-39:

Mk. 8, 1-10,
14, 14.

περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ
 32 ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
 προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν
 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδὴ ἡμέραι
 τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φά-
 γωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστευς οὐ θέλω,
 33 μὴ ποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν
 αὐτῷ οἱ μαθηταί· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι
 34 τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; καὶ
 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ
 35 δὲ εἶπαν Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ παραγ-
 36 γείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν· ἔλαβεν
 τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαρισ-
 τήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ
 37 μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
 ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων
 38 ἦραν ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες
 ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ
 39 παιδίων. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς
 τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγαδάν.

1-12:

Mk. 8, 11-21,
12, 38.

Lk. 12, 54-56.

11, 4.

Jon. 2, 1.
12, 39, 40.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδου-
 καῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ
 2 τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάιναι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν αὐτοῖς Ὁψίας γενομένης λέγετε Εὐδία,
 3 πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· καὶ πρωὶ Σήμερον
 χειμών, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ
 μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν,
 4 τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε; γενεὰ

32 ημερας 33 μαθ. αυτου 34 ειπον 35 Και
 εκελευσε τοις οχλοις 36 και λαβων | — και 2° |
 εδωκε | μαθ. αυτου, οι δε μ. τω οχλω 37 και ηραν
 το π. τ. κλ. | σφυριδας 38 Μαγαδα
 XVI, 2.3 R^m — vers. Οψιας...fin. 3 3 υποκριται
 το | (R δυνασθε.)

πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ ση-
 μείον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ.
 καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. Καὶ ἔλθόντες οἱ 5
 μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν.
 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε 6 I.k. 12, 1.
 ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.
 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι Ἄρτους 7
 οὐκ ἐλάβομεν. γνούς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τί δια- 8 6, 31.
 λογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ
 ἔχετε; οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε 9 14, 17-21.
 ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους
 ἐλάβετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχι- 10 15, 34-38.
 λίων καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; πῶς οὐ νοεῖτε 11
 ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ
 τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. τότε 12 J.n. 6, 27.
 συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης
 τῶν ἄρτων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων
 καὶ Σαδδουκαίων.
 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρίας 13 13-20:
 τῆς Φιλίππου ἡρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων Mk. 8, 27-30
 τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ i.k. 9, 18-21.
 ἀνθρώπου; οἱ δὲ εἶπαν Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν 14 14, 2. 17, 10.
 Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν
 ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς Ὑμεῖς δὲ 15
 τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων
 Πέτρος εἶπεν Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ 16 J.n. 6, 69.
 τοῦ ζῶντος. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ 17 Gal. 1, 15, 16.
 Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα 17, 4, 5.
 οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς

4 Ἰωνα του προφητου 5 μαθ. αυτου 7 R^m Οτι
 αρτους 8 ειπ. αυτοις | ελαβετε 10 σφυριδας
 11 αρτου | υμιν προσεχειν απο 12 του αρτου, αλλ'
 13 SR^m Τίνα με 14 ειπον 17 Και αποκριθεις ο |
 Βαρ Ἰωνα

Jn. 1, 42. Eph. 18 οὐρανοῖς. καὶ γὰρ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἰ Πέτρος,
2, 20. καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν
ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι Ἰδου οὐ κατισχύσουσιν
18, 1b. 19 αὐτῆς. δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται
δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ
17, 9. 20 τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τότε
ἐπετίμησεν τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν ὅτι
αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός.

21-28: 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο Ἰησοῦς Χριστὸς δεικνύειν
Mk. 8, 31-9, 1. τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα
Lk. 9, 22-27. ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων
12, 40. Jn. 2, 19. καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι
22 καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος
αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ
λέγων Ἰλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι
23 τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ Ὑπαγε
ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάνδαλον εἰ ἐμοῦ, ὅτι σὺ
φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
10, 38, 39. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Εἴ τις
θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν
καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω
25 μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι,
ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν
26 αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφε-
ληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον
κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί
δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
4, 8. 27 μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν
τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων

Jn. 5, 29. Ro. 2, 6.
Ps. 62, 12.
Pr. 24, 12.

19 καὶ δώσω | κλεις 20 διεστειλατο | μαθ. αὐτον |
Ἰησους ο Χρ. 21 SR^t ο Ἰησους δεικ. | ἀπελθ. εἰς Ἱερ.
23 μου εἰ 25 αν 26 ὠφελεται

αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε 28 10, 23.
ἐστῶτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς 17 1-13:
τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ 2 2 P. 1, 16-18.
ἐλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ 3
ἰδοὺ ὤφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας συνλα-
λοῦντες μετ' αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος 4
εἶπεν τῷ Ἰησοῦ Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσω ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. ἔτι 5 3, 17.
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκία- 16, 16, 17.
σεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἀκούσαντες 6 Dt. 18, 15.
οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφο-
βήθησαν σφόδρα. καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς 7
καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν 8
οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ 9 16, 20.
καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Μηδενὶ εἶπητε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῇ. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες Τί 10 11, 14, Mat. 4, 5.

28 — οτι | εστηκοτων

XVII, 3 ωφθησαν | μετ αυτ. συλλ. 4 ποιησωμεν |

Μωση | και μιαν Ηλια 5 αυτ. ακου. 6 επεσον

7 και προσελθων ο Ιησους ηψατο αυτ., και 8 αυτον]

τον 9 εκ 1^ο] απο | εγ.] αναστη 10 S(R) μαθ. αυτου

- οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλείαν δεῖ ἔλ-
 11 θεῖν πρῶτον; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἡλείας μὲν
 14, 9, 10. 12 ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· λέγω δὲ ὑμῖν
 ὅτι Ἡλείας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν,
 ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως
 καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐ-
 13 τῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου
 τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.
- 14-21: 14 Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν
 Mk. 9, 14-20. 15 αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτόν· καὶ λέγων
 Lk. 9, 37-42. Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται
 καὶ κακῶς ἔχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ
 16 καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ προσήνεγκα
 αὐτόν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν
 17 αὐτόν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 Mt. 32, 5. Jn. 14, 9. εἶπεν Ὡ γυνεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως
 πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
 18 φέρετέ μοι αὐτόν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον,
 καὶ ἔθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.
- 10, 1. 19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ'
 ἰδίαν εἶπον Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκ-
 20 βαλεῖν αὐτό; ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς Διὰ τὴν ὀλιγο-
 21, 21. Lk. 17, 6. πιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε
 Mk. 11, 23. πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ
 Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν
 ἀδυνατήσκει ὑμῖν.
- 22-23: 22 Συστρεφόμενων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ
 Mk. 9, 30-32. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
 Lk. 9, 43-45. 16, 21.

11 δε Ιησους | ειπ. αυτοις | ερχ. πρωτον, κ. 14 ελθ.
 αυτων | γον. αυτω 15 εχ.] SR πασχει 17 εσομαι μεθ υμ.
 20 δε Ιησους ειπεν αυτ. | απιστιαν | Μεταβηθι εντευθεν
 21 SR^m τουτο δε το γενοσ ουκ εμπορευεται, ει μη εν
 προσευχη και νηστεια. 22 SRⁱ Αναστρεφομενων

θρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ 23
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθή-
σεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλ- 24 Ex. 30, 13.
θον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ
εἶπαν Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραχμα;
ἰ λέγει Ναί. καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προ- 25
έφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων Τί σοι δοκεῖ,
Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβά-
νουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ
ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; εἰπόντος δέ Ἀπὸ τῶν 26
ἀλλοτρίων, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἄραγε ἐλεύ-
θεροὶ εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν 27
αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον
καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας
τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα· ἐκείνον λαβὼν
δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ 18 1-9:
Ἰησοῦ λέγοντες Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασι- Mk. 9, 32-47.
λείᾳ τῶν οὐρανῶν; καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον 2 Lk. 9, 46-48.
ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἰ καὶ εἶπεν Ἀμὴν 3 19, 14. Jn. 3, 3.5.
λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ
παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ 4
παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον 5 10, 40. Jn. 12, 20.
τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ὃς δ' ἂν 6 Lk. 17, 1. 2.
σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-
των εἰς ἐμέ, συμφέρεи αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος
ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ

24 εἶπον | τα διδρ.

26 λεγει αυτω ο Πετρος

XVIII, 2 προσκ. ο Ιησους
τοιουτον εν 6 περι] επι

25 Και οτε εισηλθεν εις

27 εις την θ.

4 ταπεινωση η παιδ.

- 7 ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ
 ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἔλθειν τὰ σκάν-
 5, 28, 30. 8 ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκαν-
 δαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ·
 καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ
 9 χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βλη-
 9 θῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός
 σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ
 σου· καλὸν σοὶ ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν
 εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς
 He. 1, 14. 10 τὴν γέενναν τοῦ πυρός. Ὁρᾶτε μὴ καταφρο-
 νήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν
 ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός
 βλέπουν τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν
 12-14: 12 οὐρανοῖς. Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀν-
 Lk. 15, 4-7. 12 θρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν,
 οὐχὶ ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ
 13 πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; καὶ ἐὰν γένηται
 εὗρεν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ
 μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ
 14 πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἑμ-
 προσθεν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα
 Lv. 19, 17. 15 ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρ-
 Lk. 17, 3. 15 τήσῃ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγχον αὐτὸν μεταξὺ
 Gal. 6, 1. 15 σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδηςας
 Dt. 19, 15. 16 τὸν ἀδελφόν σου· ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε
 16 μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο
 1 Co. 5, 13. 17 μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· ἐὰν δὲ παρα-

7 γαρ εστιν | ανθρ. εκεινω 8 αυτα | χωλ. η κυλλ.
 11 SR^m ηλθε γαρ ο υιος του ανθρωπου σωσαι το απο-
 λωλος. 12 S(R) αφεις τα | εννενηκονταεννεα (it 13) |
 SR^u, επι τα ορη πορ. 14 υμων] R^m μου | εις 15 SR^t
 εις σε ο | και ελ.

κούση αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἂν δὲ καὶ τῆς
ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς
καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἂν 18 18, 19.
δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, Jn. 20, 21.
καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα
ἐν οὐρανῷ. Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἂν δύο 19 Mk. 11, 24.
συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός
πράγματος οὗ ἂν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς
παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οἱ γάρ 20 28, 29. Jn. 14, 23.
εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἓμὸν ὄνομα,
ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Κύριε, 21
ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ
ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἐπτάκις; ὁ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς 22 I.k. 17, 4.
Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκον-
τάκις ἐπτά. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν 23
οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συναῖραι
λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ 24
αὐτοῦ συναῖρειν, προσήχθη εἰς αὐτῷ ὀφειλέτης
μυρίων ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦ- 25
ναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πρᾶθῆναι καὶ τὴν
γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ
ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει 26
αὐτῷ λέγων Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα
ἀποδώσω σοι. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ 27
δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον
ἀφήκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκείνος εὗρεν 28
ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὥφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν
δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων

17 ειπε 18 εν τω ουρ. 1° 2° 19 SR—αμην |
δυο υμων συμφ. επι 21 αυτω ο Πετρ. ειπε 22 αλλ'
24 S(R) προσηνεχθη αυτω εις 25 S(R) ο κυρ. αυτου |
S(R) γυν. αυτου | SR ειχε 26 SR Κυριε, μακρ. | σοι
αποδ.

- 29 Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων Μακροθύμησον ἐπ' 30 ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ᾔθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ἀποδῶ 31 τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32 τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ Δούλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην 33 ἀφήκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σέ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὥς καγὼ σέ 5, 26. 34 ἤλεσα; καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ 6, 14, 15. 35 ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

1-9:
Mk. 10, 1-12.
7, 28; 11, 1;
13, 53; 26, 1.

- 19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν 2 εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. 5, 31, 32. 3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες Εἰ ἔξεστιν ἀπολύσαι τὴν 4 γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς 4 Gn. 1, 27. 5 ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς | καὶ εἶπεν Ἕνεκα 4 Gn. 2, 24. 5 τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν Eph. 5, 31.

28 εἰ τι] μοι ὅ τι 29 αὐτ. εἰς τοὺς ποδας αὐτοῦ |
καὶ παντα ἀπ. 30 εἰς σου 31 οὖν] δε | αἰτῶν
33 καὶ ἐγώ 34 R-αὐτῶ 35 ἐπουρανίος | ὑμῶν
τα παραπτώματα αὐτῶν

XIX, 3 SR^m οἱ Φαρ. | λεγ. αὐτῶ | ἐξεστ. ἀνθρώπων
4 εἰπ. αὐτοῖς | κτισ.] SR^t ποιήσας 5 Ἕνεκεν

μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ
 ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; ὥστε οὐκέτι εἰσὶν 6 1 Co. 7, 10. 11.
 δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν,
 ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ Τί οὖν 7 Dt. 24, 1.
 Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ
 ἀπολύσαι; λέγει αὐτοῖς Ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν 8
 σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολύσαι
 τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν
 οὕτως. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν 9 Lk. 16, 18.
 γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην,
 μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Εἰ οὕτως 10
 ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός,
 οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐ 11 1 Co. 7, 7. 17.
 πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέ-
 δοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας 12
 μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι
 οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ
 εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν
 χωρεῖτω.

Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παῖδιά, ἵνα τὰς 13 13-15:
Mk. 10, 13-16.
Lk. 13, 15-17.
18, 2. 3.
 χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθη-
 ταί ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἄφετε 14
 τὰ παῖδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθειν πρὸς με·
 τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
 καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. 15

Καὶ ἰδὼν εἰς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν Διδάσ- 16 16-30:
Mk. 10, 17-31.
Lk. 13, 18-30.
 καλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον;

5 προσκολληθήσεται 7 ἀπολ. αὐτην 9 μη
 ἐπι π.] SRⁱ εἰ μη ἐπι π., R^m παρεκτος λογον πορνειας |
 και γ. α. μ.] R^m ποιει αὐτην μοιχευθῆναι | SRⁱ μοιχ.,
 και ο ἀποτέλειμενην γαμησας μοιχαται. 10 μαθ.
 αὐτου 13 προσηνεχθη 15 αὐτ. τας χεῖρ. 16 εἰπ.
 αὐτω | SR^m Διδ. αγαθε | εχω

- Lk. 10, 26-28. 17 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ;
εἰς ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν
Ex. 20, 12-16. Dt. 5, 17-20. 18 εἰσελθεῖν, τήρει τὰς ἐντολάς. λέγει αὐτῷ Ποίας;
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη Τό Οὐ φονεύσεις, Οὐ μοιχεύσεις,
Ex. 20, 12. Lv. 19, 18. 19 Οὐ κλέψεις, Οὐ ψευδομαρτυρήσεις, Ἰτίμα τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα, καὶ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
20 σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος Ταῦτα πάντα
6, 20. Lk. 12, 33. 21 ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Εἰ
θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ
ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν
Ps. 62, 10. 22 ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. ἀκούσας
δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος·
23 ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
24 πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκο-
πώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος ραφίδος
25 εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
Gn. 18, 14. Job 42, 2. 26 ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα
Zec. 8, 6. λέγοντες Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο
ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά.
27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ
ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι·
Lk. 22, 30. Dn. 7, 9, 10. 28 τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές
μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ

17 SR^m με λεγεις αγαθον; ουδεις αγαθος, ει μη εις, ο Θεος. | εισελθ. εις την ζ., τηρησον 18 εφη] ειπε
19 S(R) πατ. σου 20 Παντ. ταυτα εφυλαξαμην εκ νεοτητος μου 21 R τοις πτωχ. | ουρανῳ 23 δυσκολ. πλουστ. 24 τρυπηματος | SR διελθειν | SR Θεου εισελθειν 25 μαθ. αυτου 26 δυν. εστι 28 παλιγγεν.

ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνον δόξης αὐτοῦ, καθήσεται
καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνουντες τὰς
δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ πᾶς ὅστις 29 11e. 10, 34.
ἂφῃκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα
ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ἐμοῦ
ὀνόματος, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν
αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ- 30 20, 16. Lk. 13, 30.
τοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. Ὁμοία γάρ 20
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκο-
δεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτὸν μισθώσασθαι
ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας 2
δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν
ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ 3
ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄργους, ¹ καὶ ἐκείνοις εἶπεν Ὑπάγετε 4
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον
δώσω ὑμῖν. ¹ οἱ δὲ ἀπηλθον. πάλιν δὲ ἐξελθὼν 5
περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους 6
ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς Τί ὥδε ἐστήκατε ὅλην
τὴν ἡμέραν ἄργοι; λέγουσιν αὐτῷ Ὅτι οὐδεὶς 7
ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε καὶ
ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. ὁψίας δὲ γενομένης 8
λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ
αὐτοῦ Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος τὸν
μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν
πρώτων. ἐλθόντες δὲ οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην 9
ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. καὶ ἐλθόντες οἱ 10

28 S(R) καθισσεσθε κ. υμεεις ε. 29 ος | SR^m μητ.,
η γυναικα, η τ. | του ονομ. μου | SRⁱ εκατονταπλασιονα
XX, 3 περι την τρ. 4 κακεινοις 5 SR - δε 2^ο |
εννατην 6 ενδεκ. ωραν | εστωτ. αργους 7 αμπ., και
ο εαν η δικαιον ληψεσθε 8 SR αποδ. αυτοις 9 και
ελθ. οι 10 ελθ. δε οι

- πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται· καὶ
 11 ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. λαβόντες
 12 δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου ἰ λέγοντες
 Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους
 αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος
 13 τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ
 14 δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἄρον τὸ σὸν καὶ
 ὑπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἔσχάτῳ δοῦναι ὥς καὶ
 Ro. 9, 16, 21. 15 σοί· οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς
 6, 23. ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ
 19, 30. 22, 14. 16 ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι
 καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.
- 17—19: 17 Μέλλον δὲ ἀναβαίνειν Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσό-
 Mk. 10, 32—34.
 Lk. 18, 31—33.
 16, 21; 17, 22, 23. 18 λυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν
 τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερο-
 σόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται
 τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρι-
 19 νοῦσιν αὐτὸν εἰς θάνατον, καὶ παραδώσουσιν
 αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστι-
 γῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
 ἐγερθήσεται.
- 20—28: 20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
 Mk. 10, 33—45.
 10, 2.
 19, 28. 21 Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα
 καὶ αἰτοῦσά τι ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Τί
 θέλεις; λέγει αὐτῷ Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ
 δύο υἱοί μου εἰς ἓκ δεξιῶν καὶ εἰς ἑξ' εὐωνύμων
 33, 30. Jn. 18, 11.
 Lk. 12, 50. 22 σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ

10 πλειονα | S(R) ελαβ. και αυτοι ανα δην. 12 λεγ.,
 Οτι | ημιν αυτ. 13 ειπ. ενι αυτων 15 η ουκ |
 ποιησ. ο θελω 16 εσχατοι· πολλοι γαρ εισι κλητοι,
 ολιγοι δε εκλεκτοι. 17 SR Και αναβαινων ο Ιησ. | SR
 δωδ. μαθητας | ιδ. εν τη οδ., και ειπ. 18 αυτ. θανατω
 19 αναστησεται 20 παρ 21 S(R) δεξ. σου | — σου 1°

Ἰησοῦς εἶπεν Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε
 πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν
 αὐτῷ Δυνάμεθα. λέγει αὐτοῖς Τὸ μὲν ποτήριόν 23
 μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ
 εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς
 ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. καὶ ἀκού- 24 Lk. 22, 24—26
 σαντες οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελ-
 φῶν. ὃ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς 25
 εἶπεν Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατα-
 κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζ-
 ζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως ἐστὶν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' 26 23, 11.
 ὅς ἐαν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν
 διάκονος, καὶ ὅς ἐαν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, 27 Mk. 9, 35.
 ἔσται ὑμῶν δούλος· ὥσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 28 Lk. 22, 27.
 οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ
 δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Ph. 2, 7. 1 Tl. 2, 6.

29—34:

Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱερειχῶ ἦκο- 29 Mk. 10, 46—52.
 λούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδὼν δύο 30 Lk. 18, 35—43.
 τυφλοὶ καθημένοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες
 ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες Κύριε,
 ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυεὶδ. ὃ δὲ ὄχλος ἐπετί- 31
 μησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον
 ἔκραξαν λέγοντες Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς
 Δαυεὶδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς 32
 καὶ εἶπεν Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; λέγουσιν αὐτῷ 33
 Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. σπλαγ- 34
 χνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν,
 καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

22 πινειν, και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι
 βαπτισθηναι; 23 και λεγ. | πιεσθε, και το βαπτισμα
 ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησεσθε· | ευων. μου | —τουτο
 26 ουτως δε | SR εσται | γεν., εστω 27 εαν | εστω
 29 Ἱεριχω 30 Ελεησ. ημ., κυρ. 31 εκραζον |
 Ελεησ. ημ., κυρ. 33 ανοιχθωσιν ημ. οι οφθ.
 34 S(R) οφθαλμων | ανεβλ. αυτων οι οφθαλμοι,

- 1-11: 21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον
Mk. 11, 1-10, Lk. 19, 29-38, Jn. 12, 12-19.
 2 εἰς Βηθφαγὴν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε
 2 Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς ἰ λέγων αὐτοῖς
 Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν,
 καὶ εὐθὺς εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ'
 3 αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἂν τις ὑμῶν
26, 18. 3 εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος αὐτῶν χρειάν ἔχει·
 4 εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο δὲ γέγονεν
 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος
 5 Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών
Zec. 9, 9, Is. 62, 11. 5 Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι
 πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον
 καὶ ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.
 6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς
 7 συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ
 τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια,
2 K. 9, 13. 8 καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος
 ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ,
 ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ
Ps. 118, 25, 26, 2 S. 14, 4. 9 ἔστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προά-
 γοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέ-
 γοντες
 Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ·
 Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·
 Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.
 10 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη
46. 11 πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα Τίς ἐστιν οὗτος; οἱ δὲ
 ὄχλοι ἔλεγον Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ
 ἀπὸ Ναζαρέθ τῆς Γαλιλαίας.

XXI, 1 εἰς 3^ο] προς | ο Ιησ. 2 Πορευθητε | απε-
 ναντι | ευθως 3 ευθως 4 δε ολον 5 και
 πωλον 6 προσεταξεν 7 επανω | S(R) ιμ. αυτων |
 επεκαθισαν 9 -αυτον 11 Ιησ. ο προφ. |
 Ναζαρετ

Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐξέ- 12 **12-22:**
 βαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας Mk. 11, 11-24.
 ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν Lk. 19, 45-48.
 κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων Jn. 2, 14-16.
 τὰς περιστεράς, καὶ λέγει αὐτοῖς Γέγραπται 13 Is. 56, 7.
 Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ Jer. 7, 11.
 αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν. Καὶ προσῆλθον 14
 αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἑθερά-
 πευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 15 Ps. 114, 25.
 γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς
 παῖδας τοὺς κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας
 Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ, ἡγανάκτησαν, ἰ καὶ 16 Ps. 9, 2.
 εἶπαν αὐτῷ Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ
 Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι
 Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
 αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς 17
 πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

Πρῶτὴ δὲ ἐπαναγαγὼν εἰς τὴν πόλιν ἐπεΐνα- 18
 σεν. καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν 19 Lk. 13, 6.
 ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα
 μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ Οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς
 γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα
 ἡ συκὴ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν 20
 λέγοντες Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ;
 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω 21 17, 21.
 ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ
 μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ τῷ ὄρει
 τοῦτῃ εἰπῆτε Ἀρθῆτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θά-
 λασσαν, γενήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃτε 22
 ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.

12 ο Ἰησ. | SR^t ἱερον του Θεου 13 εποιησατε
 15 - τους 2^ο 16 ειπον 18 Πρωϊας | επαναγων
 19 - Ου

23-27:
Mk. 11, 27-33,
Lk. 20, 1-8,
Jn. 2, 18.

- 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσήλθον
αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ λέγοντες Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἐρωτήσω
ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἓνα, ὃν ἂν εἴπητέ μοι, κἀγὼ
25 ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπ-
τισμα τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ
ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες
Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν Διὰ τί
14, 5. 26 οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἂν δὲ εἴπωμεν Ἐξ
ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ
27 ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. καὶ ἀπο-
κριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν Οὐκ οὔδαμεν. ἔφη
αὐτοῖς καὶ αὐτός Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
28 ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρω-
πος εἶχεν τέκνα δύο· προσελθὼν τῷ πρῶτῳ εἶπεν
Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι.
7, 21. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ
30 ἀπηλθεν. προσελθὼν δὲ τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύ-
τως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐ θέλω, ὕστερον
Lk. 18, 14. 31 μεταμεληθεὶς ἀπηλθεν. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν
τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν Ὁ ὕστερος.
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ
τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν
Lk. 7, 29. 32 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς
ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν
αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὅστε-

23 ελθοντι αυτω 25 - το 2ο | εν] S(R) παρ
26 εχ. τον Ιω. ως προφ. 27 ειπον 28 SR και
προσ. | αμπ. μου 29 SR ειπ., Ου θελω υστερον δε
μεταμεληθεις, απηλθε 30 S(R) και προσ. τω |
SR Εγω, κυριε· και ουκ απηλθε 31 SR λεγουσιν
(S+αυτω,) Ο πρωτος 32 πρ. νμ. Ιωαν. | ου μετ.

ρον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν 33
ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις
ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν
καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ψκοδόμησεν πύργον,
καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.
ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν 34
τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν
τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ 35
τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτει-
ναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν 36
ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποί-
ησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν 37
πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων Ἐντραπή-
σσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν 38
υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος·
δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κλη-
ρονομίαν αὐτοῦ· καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον 39
ἐξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν 40
ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσῃ τοῖς
γεωργοῖς ἐκείνοις; λέγουσιν αὐτῷ Κακοὺς κα- 41
κῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώ-
σεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν
αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει 42
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
γραφαῖς

33-46:

Mk. 12, 1-12.

Lk. 20, 9-19.

25, 14. Is. 5, 1, 2.

27, 18.

Ps. 118, 22, 23.

Ac. 4, 11.

Ro. 9, 33.

1 P. 2, 6-8.

Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;
διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ 43
βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθναι ποιοῦντι

33 ἀνθρ. τις | ἐξεδοτο
δοσεται

38 κατασχωμεν

41 εκ-

21, 43-22, 11 Κατα Μαθθαιον

Dn. 2, 34, 35.
44, 45.

44 τοὺς καρποὺς αὐτῆς. καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον
τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
45 λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἄρχιερεῖς
καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν

11. 46 ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· καὶ ζητοῦντες αὐτὸν
κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς

2-14:
Lk. 14, 16-24.
Jn. 3, 23.

22 προφήτην αὐτὸν εἶχον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων

2 Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

3 καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς
κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον

21, 36.

4 ἔλθειν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων
Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις Ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου

5 καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ
ἀμελήσαντες ἀπηλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν,

6 ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ
κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ

24, 2.

7 ἀπέκτειναν. ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας
τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς

8 ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. τότε
λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός

13, 47 ; 21, 43.

9 ἐστίν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύ-
εσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους

10 εἰς εὐρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ
ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνή-

γαγον πάντας οὓς εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς·

11 καὶ ἐπλήσθη ὁ νυμφὼν ἀνακειμένων. εἰσελθὼν
δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν

44 R^m - vers.

46 επειδη ως προφ.

XXII, 1 αυτ. εν παραβ.

4 ητοιμασα

5 os

bis] ὁ | ἐπι] εἰς

7 ακουσας δε ο βασιλ.

9 αν

10 SR οσους | S(R) γαμος

ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου·
καὶ λέγει αὐτῷ Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ 12
ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφίμωθη. τότε ὁ 13 8, 12
βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις Δῆσαντες αὐτοῦ
πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι 14
δὲ ἐκλεκτοί.

15-22:

Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον 15 Mk. 12, 13-17.
ἐλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ 16 Lk. 20, 20-26.
ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ
τῶν Ἑρωδιανῶν λέγοντας Διδάσκαλε, οἶδαμεν
ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ
διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ
βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· εἰπὼν οὖν ἡμῖν, 17
τί σοι δοκεῖ; ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ
οὐ; γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν 18
Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; ἐπιδείξατέ μοι τὸ 19
νόμισμα τοῦ κῆνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἢ εἰκὼν αὕτη 20
καὶ ἡ ἐπιγραφή; ἰ λέγουσιν· Καίσαρος. τότε 21 Ro. 13, 7.
λέγει αὐτοῖς Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύ- 22
μασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν.

Jn. 8, 9.

23-33:

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον αὐτῷ Σαδδου- 23 Mk. 12, 18-27.
καῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτη-
σαν αὐτὸν ἰ λέγοντες Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν 24 Lk. 20, 27-40.
Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει
σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν 25
ἐπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν,

Ac. 23, 6, 8.

Gn. 38, 8.
Dt. 25, 5, 6.

13 ειπ. ο βασι. | αρατε αυτον και εκβ. εις 16 λε-
γοντες 17 ειπε 21 SR λεγ. αυτω 22 απηλθον
23 Σ., οι λεγ. 25 γαμψας

- καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
 26 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ
 27 τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ-
 28 θανεν ἡ γυνή. ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν
 ἐπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.
 29 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πλανᾶσθε
 μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
 30 Θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
 γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν.
 31 περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε
 8, 11. Ex. 3, 6. 32 τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος Ἐγὼ εἰμι
 ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς
 Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων.
 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ
 διδαχῇ αὐτοῦ.
 34-40: 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν
 Mk. 12, 28-31. Lk. 10, 25-28. τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό,
 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων
 36 αὐτόν Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ
 Dt. 6, 5. 37 νόμῳ; ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν
 Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 38 σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. αὕτη ἐστὶν ἡ
 Lv. 19, 18. 39 μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. δευτέρα ὁμοία αὐτῇ
 7, 12. Ro. 13, 10. Gal. 5, 14. 40 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν
 ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέ-
 41-46: 41 μαται καὶ οἱ προφῆται. Συνηγμένων δὲ τῶν
 Mk. 12, 35-37. Lk. 20, 41-44. 42 Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ἰλέγων
 Jn. 7, 42. 43 Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός
 ἐστίν; λέγουσιν αὐτῷ Τοῦ Δαυεὶδ. ἰ λέγει αὐτοῖς

27 και η 28 τη ουν αναστ. 30 εκγαμίζονται |
 SR^m αγγ. του Θεου | -τω 32 ο Θεος Θεος ν. 35 αυτ.
 και λεγων 37 δε Ιησους ειπεν 38 εστι πρωτη
 και μεγ. εντ. 39 SR δευτ. δε ομ. | R^c αυτη
 40 νομ. και οι προφ. κρεμανται

Πῶς οὖν Δαυεὶδ ἐν Πνεύματι καλεῖ αὐτὸν Κύριον
λέγων

Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου 44 Mk. 12, 35-40. Ps. 110, 1.

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν
σου ;

εἰ οὖν Δαυεὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐ- 45
τοῦ ἐστιν ; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ 46
λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας
ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ 23 Mk. 12, 38-40.
Lk. 20, 45-47.
Lk. 11, 30-32.

τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἰ λέγων Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως 2
καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἂν εἰπωσιν ὑμῖν ποιήσατε 3 Mal. 2, 7. 8.

καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε·
λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν δὲ 4

φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ
θέλουσιν κινήσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐ- 5 6. 1. Ex. 18, 9.
Nu. 15, 38, 39.

τῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις·
πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ
μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, φιλοῦσιν δὲ τὴν 6 Lk. 14, 7.
6, 5.

πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθ-
εδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἰ καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς 7

ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων

Ῥαββεῖ. ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε Ῥαββεῖ· εἰς 8

γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς

ἀδελφοὶ ἐστέ. καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν 9

ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Πατὴρ ὁ

43 κυρ. αυτ. καλ.

44 ο Κυρ. | υποποδιον τ.

46 αυτω αποκρ.

XXIII, 3 αν | υμ. τηρειν, τηρειτε και ποιεите 4 δε]
γαρ | SR¹ βαρ. και δυσβαστακτα | ανθρ. τω δε δακτ.
5 γαρ] δε | κρασπ. των ιματιων αυτων 6 δε] τε
7 Ραββι, ραββι 8 διδ.] καθηγητης, ο Χριστος 9 ο
πατ. υμ., ο εν τοις ουρανοις

- 10 οὐράνιος. μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθη-
 20, 26 27. 11 γητῆς ὑμῶν ἐστὶν εἷς ὁ Χριστός. ὁ δὲ μείζων
 Pr. 29, 23. 12 ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ ὑψώσει
 Job 22, 29. 13 ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει
 Ezk. 21, 26. 14 ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμμα-
 1 P. 5, 5. 15 τεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
 16 πων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς
 17 εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν,
 18 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιά-
 γετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα
 προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν
 15, 14. 16 υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν,
 ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες Ὅς ἂν ὁμόσῃ ἐν
 τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστίν· ὅς δ' ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ
 17 χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί,
 τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ
 18 ἀγιάσας τὸν χρυσόν; καὶ Ὅς ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ
 θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστίν· ὅς δ' ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ
 Ex. 29, 37. 19 δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. τυφλοί, τί γὰρ
 μείζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον
 20 τὸ δῶρον; ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ
 ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ·
 21 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ
 5, 34. 22 ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ
 οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ
 Lv. 27, 30. 23 καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
 Mic. 6, 8. καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ
 ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ

10 S(R) eis gar hm. est. o kath., o 14 SR^m
 Οἱ ναὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι
 κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφασίει μακρὰ
 προσευχομένοι· διὰ τοῦτο ληψέσθε περισσότερον κρῖμα.
 17 ἀγιάζων 18 Ὅς εἰαν 19 μωροὶ καὶ τυφλ.

ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ
τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι
κἀκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διῦλί- 24
ζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες.
Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 25 Mk. 7, 4.
ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς
παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ
ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον 26 Tit. 1, 15.
τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς
αὐτοῦ καθαρὸν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ 27 Ac. 23, 3.
Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις
κεκονισμένοις, οἷτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται
ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ
πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν 28 Lk. 16, 15.
φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε
μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν, 29
γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδο-
μεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε
τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέγετε Εἰ ἡμεθα 30
ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα
αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.
ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευ- 31 Ac. 7, 52.
σάντων τῶν προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε 32
τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὅφεις, γεννήματα 33 3, 7.
ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;
διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προ- 34 13, 52.
φήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν 10, 23.
ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστι- 1 Th. 2, 15.
γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε
ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν 35 Gn. 4, 8.
αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ 2 Ch. 24, 20, 21.

23 τον ελεον | - δε | αφιεναι 26 SR ποτ. και
της παροψιδος | αυτων 28 μεστ. εστε 30 ημεν bis |
κοιν. αυτων 34 και εξ 35 εκχυνομενον

23, 35—24, 7 Κατα Μαθθαιον

- αἵματος *Αβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος
 Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξύ
 36 τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.
 37 Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς
 I.k. 13, 34, 35, 36
 Ac. 7, 59.
 1 Th. 2, 15.
 προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους
 πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ
 τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία
 38 αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ
 39 ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ
 Jer. 22, 5; 12, 7.
 1 K. 9, 7, 8.
 21, 9. Ps. 118, 26.
 με ἴδωτε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε
 Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

- 37 24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο,
 καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ
 2 τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 αὐτοῖς Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφελθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ
 3 καταλυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
 ὄρους τῶν Ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 κατ' ἰδίαν λέγοντες Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται,
 καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντε-
 4 λείας τοῦ αἰῶνος; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 5 αὐτοῖς Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ
 24. Jn. 5, 43.
 Ac. 5, 36, 37.
 1 Jn. 2, 18.
 Dn. 2, 28.
 6 εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. μελ-
 λήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων·
 ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω
 7 ἔστιν τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος
 καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ

37 επισυν. ορν. | εαυτης 38 SR† υμων ερημος
 XXIV, 1 επορ. απο του ιερ. 2 αποκρ.] Ιησους |
 παντα ταυτα | ου μη 3 (SR εσται;) | και της συντ.
 6 γαρ παντα 7 λιμ. και λοιμοι, κ.

σεισμοὶ κατὰ τόπους· πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧδίνων. 8
 τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτε- 9 10, 17, 22
 νοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων Jn. 16, 2
 τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισ- 10 Dn. 11, 41.
 θήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ
 μισήσουσιν ἀλλήλους· καὶ πολλοὶ ψευδοπρο- 11 7, 15. 1 Jn. 4, 1.
 φῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς·
 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγῇσεται ἡ 12 2 Th. 2, 10.
 ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, 13 2 Ti. 3, 1-5.
 οὗτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ 14 10, 22. Rev. 13, 10.
 εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς
 μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ
 τέλος. Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρηνώσεως 15 Dn. 9, 26, 27;
 τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὸς ἐν τόπῳ 12, 11.
 ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, | τότε οἱ ἐν τῇ 16
 Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἐπὶ τοῦ δώ- 17 Lk. 17, 31.
 ματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ,
 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ 18
 ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις 19
 καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν 20 Ac. 1, 12
 χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ· ἔσται γὰρ τότε θλίψις 21 Dn. 12, 1.
 μεγάλη, ὅσα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ Jn. 2, 2.
 νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν 22
 αἱ ἡμέραι ἐκείναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ
 δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι
 ἐκείναι. τότε εἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ Ἰδοὺ ὧδε ὁ 23
 Χριστός, ἢ Ὡδε, μὴ πιστεύσητε· ἐγερθήσονται 24 5, 11.
 γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσου- Dt. 13, 1-3.
 σιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, 2 Th. 2, 8, 9.
 εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδοὺ προεῖρηκα 25
 ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐν τῇ 26

15 εστως 16 ἐπι 17 καταβαινετω | τα] τι
 18 τα ἱματια 20 ἐν σαββ.

- ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθῃτε· Ἴδου ἐν τοῖς τα-
 Lk. 17, 23, 24. 27 μείοις, μὴ πιστεύσῃτε· ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
 ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσ-
 μῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ
 Job 39, 30. 28 ἀνθρώπου· ὅπου ἐὰν ᾦ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχ-
 Hab. 1, 8. 29 θήσονται οἱ ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν
 Lk. 17, 37. θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,
 Is. 13, 10; 34, 4. καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ
 2 P. 3, 10. ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις
 Rev. 1, 7. 30 τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται
 26, 64. τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ,
 Dn. 7, 13, 14. καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ
 Zec. 12, 10 ss. ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν
 Rev. 19, 11. νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
 1 Co. 15, 52. 31 πολλῆς· καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ
 1 Th. 4, 16. σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκ-
 Rev. 8, 1, 2. τοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων
 Is. 27, 13. 32 οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς
 Zec. 2, 6. μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ᾗδῃ ὁ κλάδος αὐτῆς
 Dt. 30, 4. γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε
 33 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδῃτε
 πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύ-
 34 ραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ
 5, 18. 35 αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ
 ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλ-
 1 Th. 5, 1, 2. 36 θωσιν. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας
 οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ
 Gn. 6, 11-13. 37 Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος. ὥσπερ γὰρ αἱ ἡμέ-
 Lk. 17, 26, 27. ραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ
 2 P. 3, 5, 6. 38 τοῦ ἀνθρώπου. ὥς γὰρ ᾗσαν ἐν ταῖς ἡμέραις
 Gn. 7, 7.

27 και η παρ. 28 οπου γαρ 30 εν τω ου.
 31 SR^t σαλπ. φωνης μεγ. 34—στι 35 παρελευ-
 σονται 36 και της ω. | SR^m—ουδε ο Υιος | πατ. μου
 37 SR Ωσπ. δε | και η 38 ωσπερ

ἐκείναις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ
 πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι ἣς ἡμέ-
 ρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν 39
 ἕως ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἤρεν ἅπαντας,
 οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀν-
 θρώπου. τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς 40 Lk. 17, 35, 36.
 παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται· δύο ἀλήθουσai 41
 ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίε-
 ται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποῖα ἡμέρα 42 25, 13.
 ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε 43 Lk. 12, 39-40.
 ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῇ ὁ
 κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν
 εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο 44 Rev. 16, 15
 καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοιμοί, ὅτι ἡ οὐ δοκέετε ὥρα
 ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς ἄρα ἐστὶν 45
 ὁ πιστὸς δούλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν
 ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι
 αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; μακάριος ὁ δούλος 46
 ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως
 ποιῶντα· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς 47 25, 21, 23.
 ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἂν δὲ 48 Ec. 8, 11.
 εἶπῃ ὁ κακὸς δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ
 Χρονίζει μου ὁ κύριος, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς 49
 συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνη μετὰ τῶν
 μεθύοντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν 50
 ἡμέρᾳ ἡ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἡ οὐ γινώσκει,
 καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ 51 8, 12.
 τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ

38 — ἐκεῖναις | ἐκγαμίζοντες 39 R — καὶ 3^ο
 40 δυο εσont. | ο εἰς | καὶ ο εἰς 41 μυλωνι 42 ποῖα
 ὦρα 43 διορυγῆναι 44 ἡ ὦρα οὐ δοκ. 45 κυρ.
 αὐτου ἐπὶ τ. θεραπείας α., τ. διδοναι 46 ποιουντα
 οὕτως 48 ο κυρ. μου ἐλθειν 49 — αὐτου | ἐσθιειν |
 πινειν

Lk. 12, 85, 36.
Rev. 19, 7.

- 25 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε ὁμοιωθήσεται
 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες
 λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπ-
 2 ἀντησιν τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν
 3 μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦ-
 σαι τὰς λαμπάδας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον·
 4 αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις
 5 μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ
 6 νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης
 7 χεσθε εἰς ἀπάντησιν. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ
 παρθένοι ἐκείναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
 8 ἑαυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν Δότε
 ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν
 9 σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι
 Μὴ ποτε οὐ μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε
 μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε
 10 ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν
 ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ
 I.k. 13, 25, 27. 11 εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον
 δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι
 7, 23. 12 Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 24, 42. 13 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε
 οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν.
 14—30: 14 Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς
 I.k. 19, 12—27. 15 ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρ-
 21, 33. 15 χοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα,
 Ro. 12, 6. 15 ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν,
 ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν,

XXV, 1 αὐτῶν | ἀπαντησιν 2 ἦσαν ἐξ αὐτ.
 φρον., καὶ π. μωραὶ 3 αἵτινες μ. | S(R) λαμπ. εαυτῶν
 4 αγγ. αὐτῶν | λαμπ. αὐτῶν 6 νυμφ. ἐρχεται |
 SR απ. αὐτου 7 αὐτῶν 8 εἶπον 9 οὐκ αρκ.
 πορ. δε μ. 13 ὥρ., ἐν ἡ ο υιος του ανθρωπου
 ἐρχεται

καὶ ἀπεδήμησεν. εὐθέως ἰ πορευθεῖς ὁ τὰ πέντε 16
τάλαντα λαβὼν ἡργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν
ἄλλα πέντε· ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα 17
δύο. ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυνεν γῆν καὶ 18
ἐκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ 19
πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκεῖνων
καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. καὶ προσελθὼν ὁ 20
τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα λέγων Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέ-
δωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα. ἔφη 21 <sup>23, 24, 45—47.
Lk. 16, 10.</sup>
αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὐ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ,
ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν 22
καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν Κύριε, δύο τάλαντά
μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα.
ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὐ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ 23 α.
πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς 24
εἶπεν Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος,
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν
οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθεῖς ἀπελθὼν ἐκρυψα 25
τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Πονηρὲ 26
δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ
ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; ἔδει 27
σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπέζίταις,
καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ 28

15 ἀπεδημησεν εὐθεως. 16 πορ. δε | εἰργασατο |
SR εποίησεν α. π. ταλαντα 17 SR ωσ. και ο | ἐκερδ.
και αυτος 18 εν τη γη | ἀπεκρυψε 19 χρον.
πολ. | μετ αυτ. λογ. 20 ἐκερδ. επ αυτοις 21 ἐφη
δε 22 SR δε και | ταλ. λαβων | ἐκερδ. επ αυτοις
26 (SR διεσκορπισα) 27 ουν σε | το αργυριον

- 13, 12. 29 ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δο-
θήσεται καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος
8, 12. 30 καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον
δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
16, 27. Zec. 14, 5.
Rev. 20, 11—13. 31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ
αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε
Ro. 14, 10. 32 καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθή-
σονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ
ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν
Ezk. 34, 17. 33 ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει
τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια
34 ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δε-
ξιῶν αὐτοῦ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
Is. 58, 7. 35 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώ-
κατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος
36 ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ
με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ
6, 3. 37 ἦμην καὶ ἤλθατε πρὸς με. τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε, πότε σε εἶδομεν
πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτί-
38 σαμεν; πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν,
39 ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δέ σε εἶδομεν
ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;
Pr. 19, 17.
He 2, 11. 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἀδελφῶν
Rev. 20, 7, 23.
Rev. 20, 10, 15. 41 μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ
καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατ-
ηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον
42 τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπέινασα

29 απο δε τ. 30 εκβαλλετε 31 οι αγιοι αγγ.
32 συναχθησεται | αφοριει 36 ηλθετε 39 ασθενη
41 οι κατ.

γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ
ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ 43
με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ
ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀπο- 44
κριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες Κύριε, πότε σέ
εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ
ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; τότε 45
ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἐλαχίστων,
οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι 46
εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Jn. 5, 29. Dn.
12, 2.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας 26
τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, 2
καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς τὸ
σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς 3
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, καὶ συνεβου- 4
λεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ
ἀποκτείνωσιν· ἔλεγον δέ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα 5
μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

7, 28; 11, 1;
13, 53; 19, 1.

2-5:
Mk. 14, 1. 2.
Lk. 22, 1. 2.
20, 18.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ 6
Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ 7
ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου καὶ κατέ-
χεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες 8
δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες Εἰς τί ἡ
ἀπώλεια αὕτη; ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι 9
πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς 10
εἶπεν αὐτοῖς Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί;

6-13:
Mk. 14, 3-9.
Lk. 7, 36-50.
Jn. 12, 1-8.

Lk. 11, 7.

44 αποκρ. αυτω

XXVI, 3 αρχ. και οι γραμματεις κ.

4 κρατ. δολω

7 αλαβ. μυρ. εχ. βαρ. | την κεφαλην

8 μαθ. αυτου

9 ηδυνατο | τουτο το μυρον | S(R) τοις πτωχ.

- 11 ἔργον γὰρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ· ¹ πάντοτε γὰρ
 τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάν-
 12 τοτε ἔχετε· βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο
 ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με
 13 ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ
 τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαλη-
 θήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον
 14 αὐτῆς. Τότε πορευθεῖς εἰς τῶν δώδεκα, ὃ
 λεγόμενος Ἰουδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχι-
 15 ερεῖς ¹ εἶπεν Τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ γὰρ ὑμῖν
 παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα
 16 ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα
 αὐτὸν παραδῷ.
 17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσήλθον οἱ
 μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες Πού θέλεις ἐτοι-
 18 μάζωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; ὃ δὲ εἶπεν
 Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δέινα καὶ εἶπατε
 αὐτῷ Ὁ Διδάσκαλος λέγει Ὁ καιρὸς μου ἐγγύς
 ἐστίν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μα-
 19 θητῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέ-
 ταξεν αὐτοῖς ὃ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
 20 Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα
 21 μαθητῶν. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν Ἀμὴν
 22 λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. καὶ
 λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἷς
 23 ἕκαστος Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε; ὃ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ
 24 τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. ὃ μὲν Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ,
 οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὃ Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ
 25 ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ

20—30:
 Mk. 14, 17—26.
 Lk. 22, 14—23.
 Jn. 13, 21—26.

14—16:
 Mk. 14, 10, 11.
 Lk. 22, 3—6.

Jn. 11, 57.
 Zec. 11, 12.

1 Ti. 6, 9, 10.

17—19:
 Mk. 14, 12—16.
 Lk. 22, 7—13.
 Ex. 12, 18—20.
 21, 3.

10 εἰργ. 17 λεγ. αυτω 20 SR^m—μαθ.
 22 αυτω εκ. αυτων 23 εν τω τρ. την χ.

Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν Μήτι ἐγὼ εἰμι,
 Ῥαββεΐ; λέγει αὐτῷ Σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων 26 ^{14, 19.}
 δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ^{1 Co. 11, 23-25.}
 ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν Λάβετε
 φάγετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν 27
 ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων
 Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ¹ τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά 28 ^{Ex. 24, 8.}
 μου τῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον ^{Jer. 31, 31.}
 εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πῶ 29 ^{Zec. 9, 11.}
 ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
 ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ'
 ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.
 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 30 ^{Ps. 113-118.}
 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πάντες ὑμεῖς σκαν- 31 ^{Lk. 22, 30.}
 δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ^{Jn. 18, 1.}
 γέγραπται γάρ Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ δια- ^{31-35:}
 σκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς· μετὰ 32 ^{Mk. 14, 27-31.}
 δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι- ^{Lk. 22, 31-34.}
 λαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Εἰ 33 ^{Zec. 13, 7.}
 πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε ^{Jn. 16, 32.}
 σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν 34 ^{23, 7.}
 λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα
 φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ 35 ^{Jn. 13, 36.}
 Πέτρος Κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ
 σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ
 εἶπαν.
 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον 36 ^{36-46:}
 λεγόμενον Γεθσημανεὶ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς ^{Mk. 14, 32-42.}
 Καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὐ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξω- ^{Lk. 22, 40-46.}

26 τον αρτ. | εδιδου τ. μ., και ειπε 27 SR^m το
 ποτ. 28 μου, το | SR^m της καινης δ. | εκχυνομενον
 29 οτι ου | γεννηματος 31 διασκορπισθησεται
 33 Ει και 35 ειπον 36 Γεθσημανη | R μαθ.
 αυτου | προσ. εκει

- He. 5, 7. 37 **μαι.** καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο
υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.
- Ps. 43, 5.
Jn. 12, 27. 38 τότε λέγει αὐτοῖς Περὶ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου
ἕως θανάτου· μέναιτε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ’
- Jn. 18, 11.
He. 5, 8. 39 ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων Πάτερ
μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ
ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ’ ὡς
40 σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὐρίσκει
αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ Οὕτως
οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ’ ἐμοῦ;
- Hc. 2, 17; 4, 15. 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε
εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
42 σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν
προσηύξατο λέγων Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται
τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ αὐτὸ πῶ, γεννηθήτω τὸ
43 θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν πάλιν εὗρεν αὐτοὺς
καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βε-
44 βαρημένοι. καὶ ἀφείς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν
προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν
45 πάλιν. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ
λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε·
ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
46 παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε,
47 ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. Καὶ
ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα
ἦλθεν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαι-
ρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσ-
48 βυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν
ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων Ὁν ἂν φιλήσω

Jn. 14, 31.

47-56:

Mk. 14, 43-50.
Lk. 22, 47-53.
Jn. 18, 3-12.39 παρελθετω
χεσθε ινα)42 τουτο το ποτηριον παρ. απ εμου
43 ελθ. ευρισκει αυτ. παλ.

- παλιν 2°

41 (R^m γρηγορειτε, και προσευ-
44 απ εμου
45 μαθ. αυτου | το λοιπ.

αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσ- 49
 ελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν Χαῖρε, Ῥαββεί, καὶ
 κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ 50
 Ἑταίρε, ἐφ' ὃ πάρει; τότε προσελθόντες ἐπέ-
 βαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν
 αὐτόν. καὶ ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας 51
 τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ
 πατάξας τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν αὐτοῦ
 τὸ ὠτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀπό- 52
 στρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς·
 πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ
 ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακα- 53
 λέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι
 πλείω δώδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων; πῶς οὖν πλη- 54
 ρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι; Ἐν 55
 ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις Ὡς
 ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
 συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ ἔκαθε-
 ζόμεν διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. Τοῦτο 56
 δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν
 προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες
 αὐτὸν ἔφυγον.

Gn. 9, 6.
Rev. 13, 10.

Jl. 2, 11.

Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον 57
 πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος 58
 ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ
 ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν
 ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ 59
 τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ
 τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, καὶ οὐχ 60

57-75:

Mk. 14, 53-72.
Lk. 22, 54-71.
Jn. 18, 12-27.

50 εφ ω | (R παρει.) 52 σου την μαχ. | εν
 μαχαιρα 53 διν. αρτι | μοι πλειους η δ. λεγεωνας
 55 εξηλθετε | ημ. προς υμας εκαθεζομην διδ. εν τ. ιερ.
 59 αρχ. και οι πρεσβυτεροι κ.

- εἶρον πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων.
 Jn. 2, 19-21. 61 ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ἱ εἶπαν Οὗτος ἔφη
 Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ
 62 τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρ-
 χιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Οὐδὲν ἀποκρίνη, τί οὗτοί σου
 27, 12. 63 καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ
 ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ
 Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ
 Ps. 110, 1.
 16, 27; 24, 30.
 Dn. 7, 13. 64 Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
 Σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὅψεσθε τὸν
 Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά-
 μεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
 9, 3. Jn. 10, 33. 65 τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 λέγων Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν
 μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν·
 Jn. 19, 7.
 Lv. 24, 16.
 Is. 50, 6. 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἐνοχος
 67 θανάτου ἐστίν. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον
 αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν
 68 λέγοντες Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν
 69 ὁ παίσας σε; Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω
 ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη
 λέγουσα Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλι-
 70 λαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων
 71 Οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξεληθόντα δὲ εἰς τὸν πυ-
 λῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ Οὗτος
 72 ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ πάλιν
 ἠρνήσατο μετὰ ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.
 73 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον
 τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ

60 ευρον· και πολλ. ψευδ. προσ., ουχ ευρον | δυο
 ψευδομαρτυρες 61 ειπον | SR οικοδ. αυτον
 62 (SR αποκρινη;) 63 και αποκριεις 65 Οτι
 εβλ. | βλασφ. αυτου 66 ειπον 69 εξω εκαθ.
 71 δε αυτον | SR Και ουτος 72 μεθ

ἡ λαλιά σου δηλόν σε ποιεῖ. τότε ἤρξατο κατα- 74
θεματίζειν καὶ ὁμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρω-
πον. καὶ εὐθὺς ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ¹ καὶ ἐμνήσθη 75 ³⁴
ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι Πρὶν
ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἐξ-
ελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον 27 <sup>Mk. 15, 1.
Lk. 22, 66;
Jn. 18, 28.</sup>
πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· καὶ 2 <sup>Lk. 23, 1.
Jn. 18, 31, 32.</sup>
δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πει-
λάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδούς 3 ^{26, 15.}
αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ
τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυ-
τέροις ¹ λέγων Ἡμαρτον παραδούς αἷμα ἁθῶν. 4
οἱ δὲ εἶπαν Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψη. ¹ καὶ ῥύψας 5 <sup>Ac. 1, 18.
2 S. 17, 23.</sup>
τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπελ-
θὼν ἀπήγγεστο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ 6 ^{Mk. 12, 41.}
ἀργύρια εἶπαν Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν
κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματος ἐστίν. συμβούλιον 7
δὲ λαβόντες ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ
κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ 8 ^{Ac. 1, 19.}
ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον.
τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προ- 9 <sup>Zec. 11, 12, 13.
Jer. 32, 6-9.</sup>
φήτου λέγοντος Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου δν ἐτιμήσαντο ἀπὸ νιῶν
Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, 10
καθὰ συντάξεν μοι Κύριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη 11 <sup>11-14:
Mk. 15, 2-5.
Lk. 23, 2, 3.
Jn. 18, 29-38.</sup>
ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπρωτόησεν αὐτὸν

74 καταναθεματίζειν | ευθεως
αυτω

75 του Ιησ. ειρ.

XXVII, 2 παρεδ. αυτον Ποντιω Πιλατω 3 SR
παραδιδους | απεστρεψε | και τοις 4 αθω.] R^m δικαιον |
ειπον | οψει 5 εν τω ναω 6 ειπον 10 R^m
εδωκα 11 S(R) εστη

- 26, 62. 1s. 53, 7. 12 δαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη Σὺ λέγεις. ¹ καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ
- 13 πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκ ἀκούεις πόσα σου κατα-
- Jn. 19, 9. 14 μαρτυροῦσιν; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.
- 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα 16 τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ᾔθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν
- Jn. 11, 47, 48; 12, 19. 18 λεγόμενον Χριστόν; ᾗδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον 19 παρέδωκεν αὐτόν. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.
- 20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ 21 Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν Τὸν Βαραββᾶν. ¹ λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσιν πάντες Σταυρωθήτω. ¹ ὁ δὲ ἔφη Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες Σταυρωθήτω.
- Dt. 21, 6. 24 ἰδὼν δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενύψατο τὰς χεῖρας κατέναντι τοῦ ὄχλου λέγων Ἀθῶός 25 εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὀψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ'
- Ac. 5, 28.

11 SR εφη αυτω 12 και των πρ. 17 (SR υμιν;)
 21 ειπον, Bar. 22 λεγουσ. αυτω 23 δε ηγεμων
 24 απεναντι | SR^c αιμ. του δικαιου τ.

ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν 26
αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελ-
λώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλα- 27
βόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον
ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπείραν. καὶ ἐκδύσαντες 28
αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, καὶ 29
πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ
ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες Χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν
Ἰουδαίων, καὶ ἔμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν 30
κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν 31
χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρώσαι. Ἐξερ- 32
χόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι
Σίμωνα· τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολ- 33
γοθᾶ, ὃ ἐστὶν κρανίου τόπος λεγόμενος, ἔδωκαν 34
αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ
γενυσάμενος οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. σταυρώσαντες 35
δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες
κλῆρον, καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 36
καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν 37
αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ
ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς ἐκ 38

27-30:
Mk. 15, 16-19.
Jn. 19, 2, 3.

Is. 50, 6.

31-56:
Mk. 15, 20-41.
Lk. 23, 26, 33-49.
Jn. 19, 16-39.

Ps. 69, 21.

Ps. 22, 18.

Is. 53, 12.

28 R^m ἐνδύσαντες | αυτ., περιεθ. αυτω χλ. κοκκ.
29 την κεφαλην | επι την δεξιαν | ενεπαιζον | ο βασιλευς
33 ος εστι λεγομενος Κρ. τ. 34 οξος | ηθελε 35 +ινα
πληρωθη το ρηθεν υπο του προφητου, Διεμερισαντο τα
ιματια μου εαυτοις, και επι τον ιματισμον μου εβαλον
κληρον.

- Ps. 22, 7; 100, 25. 39 δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευό-
μενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινούντες τὰς κεφαλὰς
26, 61. Jn. 2, 19. 40 αὐτῶν¹ καὶ λέγοντες Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ
Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατὰβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.
41 ὁμοίως οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμ-
42 ματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον Ἄλλους ἔσωσεν,
ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· Βασιλεὺς Ἰσραὴλ
ἐστίν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πισ-
43 τεύσομεν ἐπ' αὐτόν. πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν,
ῥησάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ
44 εἰμι Υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συνσταυ-
45 ρωθέντες σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Ἀπὸ δὲ
ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν
Ps. 22, 1. 46 ἕως ὥρας ἐνάτης. περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν
ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων Ἠλεῖ
Ἠλεῖ λεμὰ σαβαχθανεῖ; τοῦτ' ἔστιν Θεέ μου
47 Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ
ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλείαν φωνεῖ
Ps. 69, 21. 48 οὗτος. καὶ εὐθέως δραμὼν εἰς ἐξ αὐτῶν καὶ
λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς
49 καλὰμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ εἶπαν
Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλείας σῶσον αὐτόν.
50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν
Ex. 26, 31.
He. 10, 19, 20.
Am. 8, 3 Lxx;
9, 1. 51 τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
ἐσχίσθη ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ
52 ἐσεισθή, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν,¹ καὶ τὰ
μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν

40 (SR σεαυτον) | SR—και 3^ο 41 Ομ. δε |
SR και οι 42 (R^m σωσαι;) | ει βασ. | πιστ. αυτω
43 SR νυν αυτον 44—συν | ων. αυτω 46 SR Ἠλι,
'Ἠλι, λαμα σαβαχθανι 47 εστωτων 49 ελεγον |
fin R^m + αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την
πλευραν, και εξηλθεν υδωρ και αιμα. 51 SR εις δυο
απο αν. εως κατω

κεκοιμημένων ἀγίων ἠγέρθησαν· καὶ ἐξελθόντες 53 Ac. 26, 23.
Dn. 12, 2.
ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον
εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.
Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες 54
τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σείσμον καὶ τὰ γινόμενα
ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες Ἀληθῶς Θεοῦ
Υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ 55 Lk. 8, 2, 3.
ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν
τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ·
ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ 56 30, 20.
Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μῆτηρ, καὶ ἡ μῆτηρ τῶν
υἱῶν Ζεβεδαίου.

Ὁ ψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος 57 57-61:
Mk. 15, 42-47.
Lk. 23, 50-55.
Jn. 19, 38-42.
Ex. 34, 25.
ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς
ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ 58
Πειλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ
Πειλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. καὶ λαβὼν τὸ 59
σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ ἐν σινδόνι καθαρᾷ,
καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ 60 1a. 53, 9.
ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον
μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ 61
ἐκεῖ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία,
καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύ- 62
ριον, ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν Παρασκευήν, συνήχ-
θησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλάτον
λέγοντες Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκείνος ὁ πλά- 63 40. 12, 40.
νος εἶπεν ἔτι ζῶν Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.
κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς 64
τρίτης ἡμέρας, μή ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ
κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ Ἠγέρθη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη

52 ηγερθη 54 γενομενα 56 SR Ἰωσή
57 εμαθητευσε 58 αποδ. το σωμα 59 - εν
61 Maria 64 SR μαθ. αυτου | νυκτος κλ.

27, 64-28, 11 Κατα Μαθθαιον

- 65 χείρων τῆς πρώτης. ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
 Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἱ-
 Dn. 6, 17. 66 δατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο τὸν τάφον
 σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.
- 1-10: 28 Ὅψε δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν
 Mk. 16, 1-10, σαββάτων, ἦλθεν Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ
 Lk. 24, 1-10, 2 ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ
 Jn. 20, 1-18, σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου
 καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν
 17, 2. Ac. 1, 10. 3 τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ
 εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
 4 λευκὸν ὡς χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ
 ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς
 5 νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς
 12, 40; 16, 21; 17, 23; 20, 19, 6 ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν
 Ac. 2, 36, ὧδε· ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν
 26, 32. 7 τόπον ὅπου ἔκειτο. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
 καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ
 8 αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. ¹ καὶ ἀπελθοῦσαι
 ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς
 μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
 9 καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ὑπῆντησεν αὐταῖς λέγων Χαί-
 ρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς
 He. 2, 11. 10 πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς
 Gn. 45, 4; 50, 19. ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε
 τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλι-
 11 λαίαν, κακεῖ με ὄψονται. Πορευομένων δὲ

65 εφη δε

XXVIII, 1 Μαρια

2 — και 2^ο | λιθ. απο της

θυρας 3 ιδεα | ωσει χ. 4 εγενοντο ωσει 6 SR^ε

εκ. ο Κυριος 8 εξελθουσαι 9 Ως δε επορευοντο

απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου, και ιδ. ο Ιησ. απηντησεν

αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστῳδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυ- 12
τέρων συμβουλίον τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, ¹ λέγοντες Εἴπατε ὅτι 13 27, 64
Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλειψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ 14
τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν 15
ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίους μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. Οἱ 16 7.
δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
¹ καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίδ- 17
τασαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν 18 11, 27.
Eph. 1, 20-22
Dn. 7, 14.
αὐτοῖς λέγων Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐ-
ρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. πορευθέντες οὖν μαθη- 19 Mk. 16, 15, 16.
τεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ
Ἀγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν 20 13, 20. Jn. 14, 23.
πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ'
ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος.

14 SR πεισ. αυτου 15 τα αργ. | - ημερας
17 προσεκ. αυτω 18 SR - της 20 αιωνος. Αμην.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

- 2-8: Mt. 3, 1-12.
Lk. 3, 1-18.
Jn. 1, 19-30.
Mat. 3, 1.
Mt. 11, 10.
Jn. 3, 28.
Is. 40, 3.
- 1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἑσαΐα τῷ προφῆτῃ
Ἴδου ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
ώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου·
3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ
Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,
4 ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ κη-
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
5 τιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ
Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται πάντες, καὶ
ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
6 ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ
Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην
δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων
7 ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. καὶ ἐκήρυσσεν λέγων
Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ
εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑπο-
8 δημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς Πνεύματι Ἁγίῳ.

Inscr. TO KATA MARKON AGION ETAPTELION.

I, 1 SR^t Xp. υιου του Θεου 2 · ως | SR^m εν τοις
προφηταις | Ἴδου ἐγώ | σου ἐμπροσθεν σου 3 (αυτου.)
4—ο | S(R) και κηρ. 5 Ἱεροσ.· και εβαπτ. παντες
εν τ. Ἰορδ. ποτ. υπ αυτ. 6 ην δε Ἰω. | εσθιω
8 ἐγώ μεν | S(R) εν υδ. | S(R) εν Πν.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν 9
 Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπ-
 τίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. καὶ εὐθὺς 10
 ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς
 οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν κατα-
 βαίνον εἰς αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν 11
 οὐρανῶν Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
 εὐδόκησα. Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκ- 12
 βάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ 13
 τεσσαεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ
 Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι
 διηκόνουν αὐτῷ.
 Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν 14
 ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσειν τὸ εὐ-
 αγγέλιον τοῦ Θεοῦ¹ καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται 15
 ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετα-
 νοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Καὶ 16
 παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
 εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος
 ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλεεῖς.
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ 17
 ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλεεῖς ἀνθρώπων. καὶ 18
 εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
 Καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ 19
 Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
 αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.
 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν 20

9-11

Mt. 3, 13-17.

Lk. 3, 21. 22.

Jn. 1, 31-34.

Lk. 2, 51.

9, 7.
Ps. 2, 7. 1a. 42. L.

12, 13:

Mt. 4, 1-11.

Lk. 4, 1-13.

Ps. 91, 13.

Jn. 1, 51.

14, 15:

Mt. 4, 12-17.

Lk. 4, 14, 15.

Gal. 4, 4.

16-20:

Mt. 4, 18-22.

Lk. 5, 1-11.

Mt. 13, 47.

9 υπο Ιω. εις τ. Ι. 10 ευθως | απο | ωσει | επ
 αυτ. 11 εν ω 13 ην εκει | ημερ. τεσσαρ.
 14 SR Μετα δε το | της βασιλειας του Θ. 16 Περι-
 πατων δε π. | R του Σιμ. S αυτου | βαλλοντας αμφι-
 βληστρον | αλεις 17 αλεις 18 ευθως | δικτ.
 αυτων 19 προβ. εκειθεν ολ. 20 (it. 21.29.30.43)
 ευθως

- πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν
μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.
- 21—28: 21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ· καὶ
Lk. 4, 31—37.
Mt. 4, 13.
Mt. 7, 28, 29. 22 γωγὴν ἐδίδασκεν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ
23 διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξου-
24 σίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. Καὶ
5, 7. Ps. 16, 10. 25 εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν
26 πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν ἰ λέγων Τί
ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἥλθες ἀπολέσαι
27 ἡμᾶς. οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ἰ καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Φιμώθητι καὶ ἐξελθε
9, 26. 28 ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ
ἀκάθαρτον καὶ φωνήσαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν
29 ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες, ὥστε συν-
ζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας Τί ἐστὶν τοῦτο; διδαχὴ
καινὴ κατ' ἐξουσίαν· καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκα-
30 θάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ
ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην
29 τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθὺς ἐκ
τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρεσσοῦσα, καὶ
31 εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν
ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν
32 αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὁψίας
δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς
αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαι-

29—34:
Mt. 8, 14—16.
Lk. 4, 38—41.

23 — ευθυς 24 Εα, τι | (SR ημας;) 25 SR Ιησ.,
λεγων 26 και κραξαν 27 παντες | αυτους]
S προς αυτους R πρ. εαυτους | τις η διδ. η κ. αυτη, οτι
κ. εξουσιαν και (R καινη· κατ) 28 Εξηλθε δε |
— παντ. 29 R^m εξελθων ηλθεν 31 χειρ. αυτης |
πυρ. ευθεως 32 εδυ

μονιζομένους· καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη 33
 πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς 34 Lk. 4, 41.
Ac. 16, 17, 18.
 ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ
 ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφειεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι
 ᾗδειςαν αὐτόν. Καὶ πρῶτὴ ἐννυχα λίαν ἀναστὰς 35 35—39:
Lk. 4, 42—44.
 ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κακεῖ
 προσηύχετο. καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ 36
 μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ 37
 ὅτι Πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει αὐτοῖς 38
 Ὑπακούετε ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις,
 ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. καὶ 39
 ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς
 ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν 40 40—45:
Mt. 8, 2—4.
Lk. 5, 12—16.
 αὐτὸν καὶ γονυπετῶν λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς
 δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκ- 41
 τείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ
 Θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' 42
 αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθερίσθη. καὶ ἐμβριμη- 43 3, 12; 7, 36.
 σάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, καὶ λέγει 44 Lv. 13, 49;
14, 2—32.
 αὐτῷ Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε
 σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ
 καθαρισμοῦ σου ὡς προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρ-
 τύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν 45
 πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
 αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ'
 ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς
 αὐτὸν πάντοθεν.

33 καὶ ἡ πολ. ολ. επισυνηγ. ἡν 34 R^m αὐτον
 Χριστον εἶναι 35 ἐννυχον 36 κατεδίωξαν αὐτ. ο Σ.
 37 ευροντες αὐτ., λεγ. 38—ἀλλαχ. | κακεῖ | ἐξεληλυθα
 39 ἦλθ.] ἡν | ἐν ταῖς συναγωγαῖς α. 40 SR^b γον.
 αὐτον, καὶ (R^m—) 41 ο δε Ἰησους σπλ. | χ., ἡψ. αὐτ.
 42 καὶ εἰποντος αὐτου, ευθεως | ἐκαθαρίσθη 44 ἀλλ
 45 ἐπ] ἐν | πανταχοθεν

1-12:

Mt. 9, 1-8.
Lk. 5, 17-26.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμε-
 2 ρῶν ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. καὶ συνήχθησαν
 πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν
 3 θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχον-
 ται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον
 4 ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι
 αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην
 ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον
 5 ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. καὶ ἰδὼν ὁ
 Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ
 6 Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. ἦσαν δέ τινες
 τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζό-
 7 μνοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἰ. Τί οὗτος οὕτως
 λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρ-
 8 τίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ
 Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογί-
 ζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει αὐτοῖς Τί ταῦτα δια-
 9 λογίξεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστὶν
 εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ Ἀφίενταί
 σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ ἄρον τὸν
 10 κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι
 ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἁμαρ-
 11 τίας ἐπὶ τῆς γῆς,—λέγει τῷ παραλυτικῷ ἰ. Σοὶ
 λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε
 12 εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἡγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας
 τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε

1s. 43, 25.

II, 1 Καὶ παλ. εἰσηλθεν | καὶ ἡκ. | εἰς οἶκον 2 καὶ
 εὐθεὺς 3 ἐρχ. πρ. αὐτ., παρ. φερ. 4 SRⁱ προσεγ-
 γισαὶ | κραβατον (κτλ.) ἐφ' ω ο 5 ἰδων δε ο |
 ἀφεωνται σοι αἱ αμ. σου 7 (λαλεῖ βλασφημίας;) 8
 εὐθεὺς | λεγ.] εἶπεν 9 Αφεωνται σοι αἱ | Ἐγειραι |
 σου τον κραββ. 10 S αφ. ἐπὶ τῆς γῆς αμ. R ἐπὶ τ. γ.
 αφ. αμ. 11 ἐγειραι, καὶ 12 ἡγ. εὐθεὺς, καὶ ἀρ. |
 ἐναντιον

ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι Οὕτως οὐδέποτε εἶδαμεν.

Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ 13 **13-17:**
 πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν **Mt. 9, 9-13.**
 αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδεν Λευεὶν τὸν τοῦ 14 **Lk. 5, 27-32.**
 Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει
 αὐτῷ Ἀκολουθε μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
 αὐτῷ. Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ 15
 οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ
 συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
 ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. καὶ οἱ 16
 γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων ἰδόντες ὅτι ἐσθίει
 μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν, ἔλεγον τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ Ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
 ἁμαρτωλῶν ἐσθίει; καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει 17
 αὐτοῖς Οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ
 ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δι-
 καίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ 18 **18-22:**
 Ἰωάνου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρ- **Mt. 9, 14-17.**
 χονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διὰ τί οἱ μαθηταὶ **Lk. 5, 33-38.**
 Ἰωάνου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύ-
 ουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; καὶ 19
 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ
 νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστίν
 νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον
 μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται 20
 δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος,
 καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

12 ουδεπ. ουτ. ειδομεν 14 Λευιν 15 SR
 εγενετο | εν τω κ. | ηκολουθησαν 16 SR^m γρ. και οι
 Φαρισαιοι | ιδ. αυτον εσθιοντα | τελ. και αμ. | Τι οτι |
 SR^t εσθ. και πινει 17 αμ. εις μετανοιαν 18 οι
 των Φαρισαιων | -μαθ. 3^ο 19 μεθ εαυτων εχ. τον ν.
 20 εν εκειναις ταις ημεραις

- 21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον
22 σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς.
- 23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στά-
24 χυας. καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ Ἰδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; καὶ λέγει αὐτοῖς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς,
25 καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ὥστε κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαβ-
26 βάτου. Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν
27 χεῖρα· καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.
28 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι 3 ξηράν Ἐγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς

23-28:
Mt. 12, 1-8.
Lk. 6, 1-5.

18, 21, 1-6.
Lv. 24, 9.

Dt. 5, 14.

1-6:
Mt. 12, 9-14.
Lk. 6, 6-11.

21 και ουδ. | επι ιματιω παλαιω | — απ 22 ρησσει
ο οιν. ο νεος | οιν. εκχειται κ. οι α. απολουνται· αλλα |
καιν. βλητεον 23 εγ. παραπ. αυτ. εν τ. σαβ. | R
διαπορευεσθαι | και ηρξ. οι μαθ. αυτ. 24 εν τοις
25 και αυτος | SR ελεγεν 26 SR^m του αρχ. | τοις
ιερευσι 27 — και 2^ο

III, 1 SR εις την σ. 3 τω εξηραμμενην εχ. την
χ., Εγειραι

*Εξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, 5 Jn. 11, 32. συνλνπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἐκτεινον τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν 6 Mt. 22, 16. Ἑρῳδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνε- 7 7-12: χώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος Mt. 12, 15, 16. ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησεν· καὶ ἀπὸ τῆς Lk. 6, 17-19. Ἰουδαίας ¹ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς 8 Mt. 4, 25. Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούοντες ὅσα ποιεῖ, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθη- 9 ταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· πολλοὺς γὰρ 10 ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάλιστα. καὶ τὰ πνεύματα 11 Lk. 4, 41. τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν 12 1, 34. φανερὸν ποιήσωσιν. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ 13 13-19: ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ᾗθελεν αὐτός, καὶ Mt. 10, 1-4. ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα 14 Lk. 6, 12-16. ὧσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν ¹ καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ 15

4 αγαθοποιησαι 5 συλλ. | χειρα σου | αποκατε-
σταθη | αυτ. υγιης ως η αλλη 6 ευθεως | S(R) εποιουν
7 ανεχ. μ. τ. μαθ. αυτ. | ηκολουθησαν αυτω 8 Ιορδ.
και οι π. | ακουσαντες | SR εποiei 11 εθεωρει, προσ-
επιπτεν | εκραζε 14 R^m δωδεκα ους και αποστολους
ωνομασεν 15 εξ. θεραπεινεις τας νοσους, και εκβ.

- Jn. 1, 42. 16 δαιμόνια· καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν
 Lk. 9, 54. 17 ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον· καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ
 Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου,
 καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνομα Βοανηργές, ὃ ἐστίν
 18 Υἱοὶ βροντῆς· καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ
 Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ
 Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ
 19 Σίμωνα τὸν Καναναῖον¹ καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ,
 ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.
 20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν
 ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον
 21 φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξήλθον
 22 κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ
 γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλε-
 γον ὅτι Βεεζεβούλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
 23 τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσ-
 καλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐ-
 τοῖς Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν;
 24 καὶ ἂν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
 25 σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἂν οἰκία ἐφ'
 ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἢ οἰκία ἐκείνη
 26 στῆναι. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ
 ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει.
 27 ἀλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ
 εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ
 πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῇσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν
 28 αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα
 ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρ-
 τήματα καὶ αἱ βλασφημίαι, ὅσα ἂν βλασφη-

16 SR¹ — καὶ ἐπ. τ. δωδ. | τῷ Σιμ. ὄνομα 17 ὀνο-
 ματα 18 Ματθαῖον | Κανανιτὴν 19 Ἰσκαριωτὴν
 20 ἐρχονται | — ο | μητε 22 (SR καὶ, Οτι) 25 δυνά-
 ται σταθῆναι ἢ οἰκ. ἐκ. 26 μεμερισται | σταθῆναι
 27 — ἀλλ | τα σκ. τ. ισχ., εἰσελθ. εἰς τ. οἰκ. αὐ., διαρπ.
 28 τα αμ. τ. υι. τ. ανθρ., καὶ βλασφ. οσας αν

μήσωσιν· ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα 29
τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ
ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου ἁμαρτήματος. ὅτι ἔλεγον 30 21
Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. Καὶ ἔρχονται ἡ 31 31-35:
μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στή- Mt. 12, 46-50.
κοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. Lk. 8, 19-21.
καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ 32
Ἴδού ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ
ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς 33
αὐτοῖς λέγει Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελ-
φοί; καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύ- 34
κλω καθημένους λέγει Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ
ἀδελφοί μου. ὃς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ 35
Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ
ἐστίν.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασ- 4 1-20:
σαν. καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλείστος, Mt. 13, 1-23.
ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ Lk. 9, 4-15.
θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν
ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν 2
παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ ἰ 1 Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεί- 3
ραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὁ μὲν ἔπεσεν 4
παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέ-
φαγεν αὐτό. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες 5
ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανε-
τειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· καὶ ὅτε 6

29 ἀλλ' | αι. κρισεως 31 Ερχ. ουν οι αδ. και η
μητ. αυτ. | εστωτες | φωνουντες 32 οχλ. περι αυτ.
ειπον δε | SR- και αι αδ. σ. 33 απεκριθη αυτ., λεγων |
και] η | S(R) αδ. μου 34 κυκ. τ. π. αυτ. 35 SR
ος γαρ | αδελφη μου

IV, 1 συνηχθη | πολυς | εμβ. εις το πλ. | ην 3 του
σπ. 4 πετ. του ουρανου 5 αλλο δε | ευθως
(it. 15.16.17.29)

- ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκανματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ
 7 ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς
 ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν
 8 αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. καὶ ἄλλα ἔπεσεν
 εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀνα-
 βαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερεν εἰς τριά-
 9 κοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν
 10 Ὅς ἔχει ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. Καὶ ὅτε ἐγένετο
 κατὰ μόνας, ἡρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν
 11 τοῖς δώδεκα τὰς παραβολὰς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς
 Ὅτι ὅτι ἡ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ
 Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ
 12 πάντα γίνεται, ἵνα
 βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν,
 καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν,
 μὴ ποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.
 13 καὶ λέγει αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύ-
 14 την, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνῶσεσθε; ὁ
 15 σπείρων τὸν λόγον σπείρει. οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ
 παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν
 ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει
 16 τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰς αὐτούς. καὶ οὗτοί
 εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι,
 οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς
 17 λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν
 ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης
 θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκαν-
 18 δαλίζονται. καὶ ἄλλοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας

Is. 6, 9. 10.
 Jn. 12, 40.
 Ac. 28, 26.

6 ἡλιου δε ανατειλαντος 8 αλλο | αυξανοντα |
 εἰς] ἐν | ἐν 1° 2°] S ἐν 1° 2° R εἰς 1° 2° 9 ελεγ.
 αυτοις, O εχων 10 Οτε δε | ηρωτησαν | την παρα-
 βολην 11 Ὑμ. δεδοται γνωμαι το μυστ. 12 αυτ.
 τα αμαρτηματα 15 εσπ. εν ταις καρδιαις αυτων
 18 αλλοι] ουτσι

σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες,
καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ 19 Lk. 23, 24.
πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμῖαι εἰσπο-
ρευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
γίνεται. καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν 20
καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ
παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα
καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν 21 21-25:
αὐτοῖς ὅτι Μητι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν Lk. 8, 16-18.
μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν Mt. 5, 15.
λυχνίαν τεθῇ; οὐ γάρ ἐστίν τι κρυπτόν, εἰ μὴ 22 Mt. 10, 26.
ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα Lk. 12, 2.
ἔλθῃ εἰς φανερόν. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκου- 23
έτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Βλέπετε τί ἀκούετε. 24 Mt. 7, 2.
ἐν ᾧ μέτρω μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προσ-
τεθήσεται ὑμῖν. ὅς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· 25 Mt. 13, 12.
καὶ ὅς οὐκ ἔχει, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
Καὶ ἔλεγεν Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, 26
ὡς ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 1 καὶ 27 Jn. 5, 7.
καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.
αὐτομάτῃ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶπεν 28
στάχυν, εἶπεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ στάχυν. ὅταν 29 Jn. 3, 13.
δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέ-
πανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν 30 30-34:
Πῶς ὁμοιωσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐν Mt. 13, 31, 32, 34.
τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; ὡς κόκκῳ σινάπεως, 31 Lk. 13, 18, 19.

18 ακουοντες 19 αι. τουτου 20 εκ.]
ουτοι | εν] εν ter 21 αυτ., Μητι ο λυχν. ερχ. |
λυχ. επιτεθη 22 ο εαν μη φαν. | εις φαν. ελθη
24 υμιν 2ο] + τοις ακουουσιν 25 αν εχη 26 ως εαν
27 βλαστανη 28 αυτ. γαρ | ειτα 1ο 2ο | πληρη
σιτον 29 παραδω 30 Τινι ομ. | εν ποια παρ.
παραβαλωμεν αυτ.

Dn 4, 12-21.
Ezk. 17, 23; 31, 6.

35-41:
Mt. 8, 18, 23-27.
Lk. 8, 22-25.

1-21:

Mt. 8, 28-34.
Lk. 4, 31-40.

32 ὅς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὃν πάντων
τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅταν σπαρῇ,
ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον πάντων τῶν λαχάνων,
καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ
τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
33 σκηνοῖν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκοῦειν.
34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν
δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυνεν πάντα.
35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας
36 γενομένης Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες
τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ
37 πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γί-
νεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα
ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἦδη γεμίζεσθαι
38 τὸ πλοῖον. καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ
προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν
καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι
39 ἀπολλύμεθα; καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέ-
μῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ Σιώπα, πεφίμωσο.
καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη με-
40 γάλῃ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε οὕτως;
41 πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; ¹ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον
μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα
οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα
5 ὑπακούει αὐτῷ; Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς
2 θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. καὶ
ἐξεληθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ὑπήντησεν

31 μικροτερος παντ. τ. σπ. εστι τ. 32 παντ. τ.
λαχ. μειζων | κατασκηνοῦν 34 τοις μαθ. αὐτοῦ
36 κ. αλλα δε πλοιαρια 37 ανεμ. μεγ. τα δε |
ωστε αυτο ηδη γεμ. 38 και ην αυτ. επι τη | διεγει-
ρουσιν 40 R εστε; ουπω εχ. 41 υπακουουσιν
V, 1 Γαδαρηνων 2 εξελθοντι αυτω | ευθεις
(it. 29.30.42) | απηντησεν

αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι
 ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνή- 3
 μασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο
 αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ 4
 ἀλύσειν δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς
 ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς
 ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς 5
 καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὕρεσιν
 ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. καὶ 6
 ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσ-
 ἐκύνησεν αὐτόν, καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ 7 ^{1, 24}
 λέγει Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ
 Ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανί-
 σης. ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ Ἐξέλθε τὸ πνεῦμα τὸ 8
 ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν 9
 Τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ Λεγιὼν ὄνομά
 μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτόν 10
 πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.
 ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη 11
 βοσκομένη· καὶ παρεκάλεσαν αὐτόν λέγοντες 12
 Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς
 εἰσέλθωμεν. ¹ καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. καὶ ἐξελ- 13
 θύντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς
 τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
 κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχιλίοι, καὶ
 ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. καὶ οἱ βύσκοντες 14
 αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ
 εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ

3 μνημείοις | οὐτε αλυσεσιν οὐδ. ἡδύνατο 4 αὐτ.
 ἰσχ. 5 ἐν τ. ορ. καὶ ἐν τ. μν. 6 Ἰδὼν δὲ | αὐτῷ
 7 εἶπε 9 σοι ον.; καὶ ἀπεκριθῇ, λεγὼν, Λεγεὼν
 10 αὐτοῦς 11 τα ορη 12 αὐτ. πάντες οἱ δαίμονες, λεγ.
 13 αὐτ. εὐθὺς ο Ἰησοῦς | ἦσαν δὲ ὡς 14 Οἱ δὲ βοσκ.
 τοὺς χοίρους | ἀνηγγείλαν | ἐξηλθον

- 15 γεγονός. καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισ-
16 μένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λε-
οὶ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζόμενῳ καὶ
17 περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν
18 ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβαί-
νοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρακάλει αὐτὸν ὁ
19 δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. καὶ οὐκ ἀφήκεν
αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν
σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἀπαγγεῖλον αὐτοῖς ὅσα
20 ὁ Κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἡλέησέν σε. καὶ
ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύ-
μαζον.
- 21 Καὶ διαπεράσας τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ
πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ'
22 αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔρχε-
ται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, οὐνόματι Ἰάειρος, καὶ
23 ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ
παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν
μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας
24 αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. καὶ ἀπῆλθεν μετ'
αὐτοῦ. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
25 συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει
26 αἵματος δώδεκα ἔτη, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ
πολλῶν ἱατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς
πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς
27 τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ,

22—43:

Mt. 9, 18—21,
Lk. 8, 41—54.

7, 32.

15 και ιματ. | λεγεωνα 18 εμβαντος | η μετ αυτ.
19 ο δε Ιησους | αναγγειλον | σοι ο Κυρ. εποιησε
22 Και ιδου 23 παρεκαλει | αυτη τ. χειρ., οπως σ. |
ζησεται 25 γυνη τις | ετη δωδ. 26 εαυτης
27 —τα

ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ὅτι Ἐὰν ᾤψωμαι καὶ τῶν 28
ἱματίων αὐτοῦ σωθήσομαι. καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη 29
ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι
ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς 30 Lk. 8, 12.
ἐπιγινούς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελ-
θοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν Τίς μου
ἤψατο τῶν ἱματίων; καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 31
αὐτοῦ Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
λέγεις Τίς μου ἤψατο; καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν 32
τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα 33
καὶ τρέμουσα, εἰδὼν ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ
προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν
ἀλήθειαν. ὃ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θυγάτηρ, ἡ πίστις 34
σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσθι ὑγιῆς
ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος 35
ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι
Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν
Διδάσκαλον; ὃ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον 36
λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ Μὴ φοβοῦ,
μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' 37
αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.
καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, 38
καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλά-
ζοντας πολλά, καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς Τί 39 Jn. 11, 12.
θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν
ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς 40
δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα
τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ,

28 Ὅτι, καὶ τ. ἰμ. αὐτ. αψ.

33 ἐπ αὐτῇ

34 Θυγατερ 36 Ἰησ. εὐθεὶς ἀκούσας 37 μετ

αὐτου] αὐτω | -τον 1° 38 ἐρχεται | -καὶ 3°

40 ο δε | ἀπαντας

- Lk. 7, 14. 41 καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ Ταλιθὰ κούμ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον Τὸ 42 κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλῃ.
- 1, 44. 43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.
- 1-6: 6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πα-
Mt. 13, 52-58
Lk. 4, 15-30.
Jn. 7, 15. 2 αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσ-
κειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες Πόθεν οὕτως ταῦτα, καὶ τίς ἢ σοφία ἢ δοθεῖσα οὕτως; καὶ αἱ δυνάμεις 3 τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήτος καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε 4 πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς 13. 5 συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευ- 6 σεν. καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.
- Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων.
- 7-13: 7 Καὶ προσκαίεται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐ-
Mt. 10, 1, 9-15.
Lk. 9, 1-6.
Lk. 10, 1. τοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς

40 παιδ. ανακειμενον 41 SR κουμι | εχειραι
42 - ευθυς 2^ο 43 γων
VI, 1 ερχ.] ηλθεν 2 εν τη συν. διδ. | SR^t - οι |
(R ταυτα; καὶ τις) | δοθ. αυτω, οτι και δυν. | γινονται
3 - της | M., αδ. δε | Ιωση 4 ελεγε δε | συγγενεσι
και 5 ηδυνατο | ουδ. δυν. ποι. 6 εθαυμαζε

ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, καὶ 8
παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν
εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πῆραν, μὴ εἰς
τὴν ζώνην χαλκόν, ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σαν- 9
δάλια, καὶ μὴ ἐνδύσῃσθε δύο χιτῶνας. καὶ 10
ἔλεγεν αὐτοῖς Ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν,
ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκείθεν. καὶ ὃς 11
ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μὴδὲ ἀκούσωσιν
ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκείθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν
τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, 12
καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειπον 13 Ja. 5, 14. 15.
ἐλαίω πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἑρώδης, φανερόν 14 **14-29:**
γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Mt. 14, 1-12.
Lk. 9, 7-9;
3, 19. 20.
Ἰωάννης ὁ Βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ
διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι 15
δὲ ἔλεγον ὅτι Ἠλείας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον
ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. ἀκούσας 16
δὲ ὁ Ἑρώδης ἔλεγεν Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα
Ἰωάννην, οὗτος ἡγέρθη. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἑρώδης 17
ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν
αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἑρωδιάδα τὴν γυναῖκα
Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγά-
μησεν· ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἑρώδῃ ὅτι Οὐκ 18 Lv. 18, 16.
ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.
ἢ δὲ Ἑρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἠθελεν αὐτὸν 19
ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· ὁ γὰρ Ἑρώδης 20

8 μη πηρ., μη αρτ. 9 αλλ' | ενδυσασθαι
11 οσοι αν μη δεζωνται | αυτοις. αμην λεγω υμιν,
Ανεκτοτερον εσται Σοδομοις η Γομορροις εν ημερα
κρισεως, η τη πολει εκεινη. 12 εκηρυσσον | μετα-
νοησωσι 14 SR^c ελεγεν | εκ νεκ. ηγερθη
15 — δε 1^ο | προφ. εστιν, η ως 16 ειπεν, Οτι ον |
ουτ. εστιν* αυτος ηγ. εκ νεκρων 17 εν τη φ.

- ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάνην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον
καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας
αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν.
21 καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἡρώδης τοῖς
γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστάσιν
αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς
22 Γαλιλαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς
τῆς Ἡρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἤρρεσεν τῷ
Ἡρώδῃ καὶ τοῖς σινανακειμένοις. ὁ δὲ βασι-
λεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς,
Est. 5, 3, 6. 23 καὶ δώσω σοι· καὶ ὤμοσεν αὐτῇ· Ὅτι ἐάν με
αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμῶν τῆς βασιλείας
24 μου. καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί
αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάνου
25 τοῦ Βαπτίζοντος. καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ
σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾗτήσατο λέγουσα·
Θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κε-
26 φαλὴν Ἰωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος
γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
27 ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. καὶ
εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέ-
28 ταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπελθὼν
ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκεν
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτήν
τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτήν τῇ
29 μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἦλθαν καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ
ἐν μνημείῳ.

20 SR^m εποιει 21 εποιει 22 αυτης της]
R^m αυτου | και αρεσασης | ειπεν ο βασ. 23 SR Ὅτι
ο εαν 24 η δε εξ. | αιτησομαι | βαπτιστον
25 ευθεως | μοι δως εξ. 26 σινανακειμενους |
αυτ. αθετ. 27 ευθεως | ενεχθηναι | ο δε απελθ.
29 ηλθον

Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν 30 Lk. 9, 10; 10, 17.
 Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποί-
 ησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε 31
 ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀνα-
 παύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ
 ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν.
 καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' 32
 ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν 33
 πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέ-
 δραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς. Καὶ ἐξελθὼν 34
 εἶδεν πολλὴν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς
 ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ
 ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἦδη ὥρας 35
 πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι Ἑρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ ἦδη
 ὥρα πολλή· ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες 36
 εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν
 ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 37
 αὐτοῖς Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν
 αὐτῷ Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων δια-
 κοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν; ὁ 38
 δὲ λέγει αὐτοῖς Πόσους ἔχετε ἄρτους; ὑπάγετε
 ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσιν Πέντε, καὶ δύο
 ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλιθῆναι πάντας 39
 συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ 40
 ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ
 πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ 41 7, 34

32-44:

Mt. 14, 13-21.

Lk. 9, 11-17.

Jn. 6, 1-13.

Nu. 27, 17.

Ezk. 34, 5.

Mt. 9, 36.

8, 1-9.

30 π., καὶ ὅσα 31 εἶπεν | ἀναπαυεσθε | ἠευκαίρουν
 32 εἰς ἐρ. τοπ. τῷ πλ. 33 υπαγ. οἱ οχλοὶ, κ. ἐπ.
 αὐτον π. | αὐτ., καὶ συνηλθον πρὸς αὐτον 34 εἰδ. ο
 Ἰησοῦς | ἐπ αὐτοῖς 35 λεγουσιν 36 εαυτ. ἀρτους·
 τι γαρ φαγωσιν οὐκ εχουσιν 37 διακ. δην. | δωμεν
 38 ἀρτ. ἐχ. | υπ. καὶ ιδ. 39 ἀνακλιναι 40 ανε-
 πεσον | ἀνα ἐκ. κ. ἀνα π.

- τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλό-
 γησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς
 μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο
 42 ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
 Dt. 28, 5. 43 ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν κλάσματα δώδεκα κοφί-
 44 νων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν
 οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες.
 45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμ-
 Mt. 14, 22-34. Jn. 6, 15-21. βῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν
 πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον.
 46 καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
 47 προσεύξασθαι. καὶ ὁψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον
 ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς
 48 γῆς. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ
 ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ
 τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐ-
 τοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελεν
 49 παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς
 θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμά
 50 ἐστίν, καὶ ἀνέκραξαν· πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν
 καὶ ἐταράχθησαν. ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ'
 αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς **Θαρσείτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ**
 4. 509 51 **φοβεῖσθε.** καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον,
 καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν
 52 ἑαυτοῖς ἐξίσταντο· οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς
 ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ καρδιά πεπωρωμένη.
 53 Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς Γεννη-
 54 σαρὲτ καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξεληθόντων

41 μαθ. αὐτον | παραθωσιν 43 κλασματων |
 κοφινους πληρεις 44 ωσει πεντ. 45 ευθως |
 απολυση 48 ειδεν | και περι 49 περιπ. επι τ.
 θαλ. | εδ. φαντ. ειναι 50 ειδον | και ευθως
 51 R-εκ περισσου | εξιστ., και θαυμαζον 52 ην
 γαρ η καρδ. αυτ. 53 ηλθ. επι τ. γην Γενν. (R¹, επι
 τ. γ. R^m επι τ. γ.,)

αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ἐπιγρόντες αὐτὸν
 | περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρ- 55
 ξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας
 περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐστίν. καὶ ὅπου ἂν 56
 εἰσπορεύετο εἰς κώμας ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγρούς,
 ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθесαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ
 παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
 ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤψαντο
 αὐτοῦ ἐσώζοντο.

5, 27. 28.
 Ac. 5, 15;
 19, 11 a.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ 7
 τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσο-
 λύμων. καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2
 ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἐστίν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν
 τοὺς ἄρτους,—οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ 3
 Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ
 ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσ-
 βυτέρων, καὶ ἀπ' ἀγορᾶς ἐὰν μὴ ῥαντίσωνται 4
 οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστίν α' παρέ-
 λαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν
 καὶ χαλκίων,— καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρι- 5
 σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς Διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν
 οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυ-
 τέρων, ἀλλὰ κοιναῖς χερσίν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;
 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας 6
 περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι

1-23:
 Mt. 15, 1-20.
 Lk. 11, 38.

Is. 29, 13 Lxx.

Ὁὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ,

ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

54 ευθεως 55 περιδραμοντες | περιχωρον εκ.,
 ηρξ. | οτι εκει 56 - εις 2ο 3ο | ετιθουν | ηπτοντο
 VII, 1.2 (R Ιεροσολυμων, και) 2 αυτ. κοιν. |
 εσθιοντας αρτ., εμεψαντο· 4 απο | SR¹ βαπτισμων-
 ται | SR¹ χαλκ. και κλινων 5 επειτα επ. | οι μαθ.
 σ. ου περιπ. | αλλα ανιπτοις χ. 6 δε αποκριθεις |
 Οτι καλ. προεφητευσεν | - οτι

- 7 μάτην δὲ σέβονταί με,
 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
- 8 ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν
- 9 ὑμῶν τηρήσητε. Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ Ὁ κακολογῶν
- 10 πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ Κορβάν, ὃ ἐστὶν Δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ
- 11 ἢ τῇ μητρὶ, ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια
- 12 τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀκούσατέ μου
- 13 πάντες καὶ σύνετε. οὐδὲν ἐστὶν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά ἐστιν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον.
- 14 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν. καὶ λέγει αὐτοῖς Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζων πάντα τὰ

8 αφ. γαρ | ανθρ., βαπτισμους ξεστων και ποτηριων, και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε. 12 και ουκ. | π. αυτου | μ. αυτου 14 παλ.] παντα | Ακουετε | συνετε 15 αυτ. κοιν. | τα εκπορ. απ' αυτου, εκεινα 16 SR^m ει τις εχει ωτα ακουειν, ακουετω. 17 περι της παραβολης 18 (κοινωσαι;) | 19 (R εκπορευεται;) | καθαριζων

βρώματα; ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου 20
ἐκπορευόμενον, ἐκείνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ 21
διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι,
κλοπαί, φόνοι, ¹μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, 22
δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφη-
μία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· πάντα ταῦτα τὰ 23
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄν-
θρωπον.

Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια 24
Τύρου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν
γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν· ἀλλ' εὐθὺς 25
ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν τὸ θυγάτριον
αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἔλθοῦσα προσέπεσεν
πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, 26
Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα
τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.
καὶ ἔλεγεν αὐτῇ Ὑψος πρῶτον χορτασθῆναι τὰ 27
τέκνα· οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν· ἡ δὲ 28
ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε· καὶ τὰ
κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν παιδίων· καὶ εἶπεν αὐτῇ Διὰ 29
τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξεληλύθεν ἐκ τῆς
θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον· καὶ ἀπελθοῦσα εἰς 30
τὸν οἶκον αὐτῆς εὔρεν τὸ παιδίον βεβλημένον
ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

24-30:
Mt. 15, 21-28.

19 (SR βρώματα.) 21.22 μοιχ., πορν., φον., κλ.
24 Καὶ εκ. | μεθορια | SR^t T. καὶ Σιδωνος | εἰς τὴν οικ.
ἠδυννηθη 25 ακουσ. γαρ γ. 26 ἡν δε ἡ γυνη
Συροφοινισσα | εκβαλλη 27 ο δε Ἰησους εἰπεν αὐτ.
καλ. εστ. | βαλ. τ. κυν. 28 καὶ γαρ τα | εσθιει
29 το δαιμ. εκ τ. θ. σ. 30 ευρ. το δ. εξ., καὶ τὴν
θυγατερα βεβλημενην ἐπὶ τῆς κλινῆς

- Μτ. 15, 29-31. 31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθεν
διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
- 5, 22. 32 ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρου-
σιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν
- 8, 23. 33 αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβό-
μενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν
τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ καὶ
- 6, 41. Jn. 11, 41. 34 πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει
- 35 αὐτῷ Ἐφφαθά, ὃ ἐστίν Διανοίχθητι. καὶ
ἠνοιγῆσαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθὺς ἐλύθη ὁ
δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.
- 1, 43-45. 36 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν· ὅσον
δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσό-
τερον ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσ-
σαντο λέγοντες Καλῶς πάντα πεποιήκεν, καὶ
τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.
- 1-10:
Μτ. 15, 32-39. 8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου
ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσά-
μενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς Ὁ Σπλαγχνίζομαι
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσιν
μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἔὰν ἀπολύσω
αὐτοὺς νήστευσι εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν
τῇ ὁδῷ· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν εἰσίν.
- 6, 34-44. 4 καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι
Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων
5 ἐπ' ἑρημίας; καὶ ἡρώτα αὐτούς Πόσους ἔχετε
6 ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν Ἑπτὰ. καὶ παραγγέλλει

31 Τυρ. και Σιδωνος, ηλθε προς τ. 32 — και 20
35 ευθεως διηνοιχθησαν | — ευθυς 36 ειπωσιν |
αυτος αυτ. | — αυτοι 37 και τους αλ.
VIII, 1 ημ., παμπολλου | προσκ. ο Ιησους | SR μαθ.
αυτου 2 ημερας 3 και τιν.] τινες γαρ | — απο |
ηκουσι 4 — οτι 5 επηρωτα | ειπον 6 παρηγγειλε

τῷ ὄχλῳ ἀναπνεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς
 ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέ-
 θηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ 7
 εὐλογήσας αὐτὰ εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι.
 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περισ- 8 Dt. 28, 5.
 σεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. ἦσαν δὲ 9
 ὡς τετρακισχίλιοι. καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. Καὶ 10
 εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συνζη- 11 11-21:
 τεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ Mt. 16, 1-12
 οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας 12 Jn. 6, 30.
 τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ
 σημεῖον; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ
 ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφείς αὐτοὺς πάλιν ἐμβὰς 13
 ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο 14
 λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον
 μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο 15 Lk. 12, 1.
 αὐτοῖς λέγων Ὁράτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης 3, 6.
 τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. καὶ 16
 διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ
 ἔχουσιν. καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς Τί διαλογί- 17 6, 52.
 ζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νοεῖτε οὐδὲ
 συνίετε; πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν;
 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ 18 Jer. 5, 21.
 ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε, ¹ ὅτε τοὺς πέντε 19 Ezk. 12, 2.
 ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους 6, 41-44.

6 παραθῶσι 7 εἶχον | εὐλ. εἶπε παραθεῖναι καὶ
 αὐτὰ 8 ἔφαγ. δε 9 δε οἱ φαγοντες ως
 10 ευθews 12 σημ. επιζητει 13 εμβ. παλ. εἰς το
 πλοιον 16 SR^{tm2} ἀλλ. λεγοντες | SR^{m2} Οτι αρτ.
 R¹ οτι Αρτ. | SR^{tm2} εχομεν 17 SR γν. ο Ιησους |
 ετι πεπ. 18 (SR μνημ.;)

- κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; λέγουσιν
 6-9. 20 αὐτῷ Δώδεκα. ὅτε τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρα-
 κισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμά-
 21 των ἤρατε; καὶ λέγουσιν Ἑπτὰ. καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς Οὐπω συνίετε;
 6, 56. 22 Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν
 αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ
 7, 32. 33. Jn. 9, 6. 23 ᾤψῃται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ
 ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς
 24 ῥώτα αὐτόν Εἴ τι βλέπεις; καὶ ἀναβλέψας
 ἔλεγεν Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα
 25 ὁρῶ περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς
 χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεπεν
 καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ᾧπαντα.
 7, 36. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων
 Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς.
- 27-9, 1: 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 Mt. 16, 13-28.
 Lk. 9, 18-27. εἰς τὰς κώμας Καισαρίας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν
 τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐ-
 6, 15. 28 τοῖς Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ
 εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν,
 καὶ ἄλλοι Ἠλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς τῶν προφη-
 Jn. 6, 67-69. 29 τῶν. καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοὺς Ὑμεῖς δὲ τίνα
 με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ
 9, 9. 30 Σὺ εἶ ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα
 31 μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο δι-

19 πλ. κλ. 20 SR οτε δε | οι δε ειπον | R+ αυτω
 21 Πως ου 22 ερχεται 23 εξηγαγεν | ει τι βλεπει.
 25 αυτ., και εποιησεν αυτον αναβλεψαι· και απο-
 κατεσταθη, και ενεβλεψε | απαντας 26 εις τον οικ. |
 εισελθ., μηδε ειπης τινη εν τη κωμη 28 απεκριθησαν,
 Ιω. | δε ενα των 29 αυτ. λεγει αυτοις | αποκρ. δε

δάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμμα-
τέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀναστῆναι· καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. 32
καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπι-
τιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς 33
μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει
Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ
τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσ- 34
καλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ 35 Mt. 10, 39.
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ'
ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ
τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖ 36
ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιω-
θῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος 37
ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἐὰν ἐπ- 38 Mt. 10, 33.
αισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται αὐτόν, ὅταν
ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
ἀγγέλων τῶν ἁγίων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν 9
λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε τῶν ἐστη-
κότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν
ἰδῶσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν
δυνάμει.

31 απο | - των 2° 3° 32 αυτ. ο II. 33 τω
Π., λεγων 34 Οστις 35 γαρ αν | δ' αν απολεση |
ουτος σωσει 36 ωφελήσει | εαν κερδηση | ζημιωθη
37 η τι δωσει 38 γαρ αν
IX, 1 των ωδε

2-13:

Mt. 17, 1-13.
Lk. 9, 28-30.1, 11. 2 P. 1, 17.
1 Pt. 18, 15.
Ac. 3, 22.Mal. 4, 5.
Is. 53, 2.Mt. 11, 14.
1 K. 19, 2, 10.

- 2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς
τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ
ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μό-
3 νους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν,
οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευ-
4 κᾶναι. καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλείας σὺν Μωϋσεί,
5 καὶ ἦσαν συνλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ Ῥαββεί, καλὸν
ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς,
6 σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεί μίαν καὶ Ἡλεία μίαν. οὐ
γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῇ· ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο.
7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ
ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης Οὗτός ἐστιν ὁ
8 Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἐξά-
πινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ
9 τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καὶ καταβαι-
νόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα
μηδενὶ ἂ εἶδον διηγῇσονται, εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱὸς
10 τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν λόγον
ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συνζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ
11 ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέ-
γοντες Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλείαν
12 δεῖ ἔλθεῖν πρῶτον; ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς Ἡλείας μὲν
ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα· καὶ πῶς
γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ
13 πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ; ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ
Ἡλείας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθελον,
καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

2 μεθ' | τον Ιω. 3 λιαν ως χιων | - ουτως
5 σκην. τρ. 6 τι λαληση· ησαν γαρ εκφ. 7 κ.
ηλθε φ. | νεφ., λεγουσα | αυτ. ακ. 8 αλλα] R ει μη
9 Καταβαιν. δε | απο | διηγ. α ειδ. 11 R¹ οτι
λεγουσιν 12 δε αποκριθεις ειπεν | αποκαθιστα |
εξουδενωθη· 13 ηθελησαν

Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον 14 **14-29:**
πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συνζητοῦντας **Mt. 17, 14-21.**
πρὸς αὐτούς. καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες 15 **Lk. 9, 37-42.**
αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἡσπά-
ζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς Τί συνζη- 16
τεῖτε πρὸς αὐτούς; καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ 17
ὄχλου Διδάσκαλε, ἡνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ,
ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἔαν αὐτὸν κατα- 18
λάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς
ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ 19
ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως
πότε πρὸς ὑμᾶς ἔιτομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἡνεγκαν αὐτὸν πρὸς 20
αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθὺς συν-
εσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο
ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ 21
Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ
εἶπεν Ἐκ παιδιόθεν· καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ 22
αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν·
ἀλλ' εἴ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ'
ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τό Εἰ δύνη, 23 **11, 22.**
πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. εὐθὺς κράζας ὁ 24 **Lk. 17, 5.**
πατήρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν Πιστεύω· βοήθει μου
τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει 25
ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ
λέγων αὐτῷ Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ
ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλ-

14 ἐλθων | ειδεν | συζ. αυτοις 15 ευθεως | ιδων
αυτ. εξεθαμβηθη 16 επηρ. τους γραμματεις
17 αποκριθεις εις | οχλ. ειπε 18 αν | οδ. αυτου
ειπον 19 αυτω 20 ευθεως το πνευμα εσπαραξεν
21 - Εκ 22 αυτ. και εις π. | δυνασαι 23 δυνασαι
πιστευσαι 24 και ευθεως | SR^m παιδ. μετα δακρυων |
Πιστ., κυριε 25 Το πν. το αλ. κ. κωφ. | σοι επιτ.

- 1, 26. 26 *θῆς εἰς αὐτόν. καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἐξηλθεν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ.*
- 30-32:
Mt. 17, 22, 23.
Lk. 9, 43-45.
Jn. 7, 1.
8, 31; 10, 32-34.
- 30 *Κἀκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ᾔθελεν ἵνα τις γνοῖ· ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκταν-*
- Lk. 9, 45; 18, 34. 32 *θεῖς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.*
- 33-50:
Mt. 18, 1-9.
Lk. 9, 46-50.
Mt. 17, 24.
- 33 *Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; | οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ*
- 10, 44. 35 *διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ*
- 10, 16. 36 *πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ*
- Mt. 10, 40.
Jn. 13, 20. 37 *εἶπεν αὐτοῖς Ὅς ἂν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀπο-*

26 κραξαν | σπαραξαν αυτον | - τους 27 κρατ.
αυτον τ. χ., ηγ. 28 εισελθοντα αυτον | επηρ. αυτ. κ.
ιδ. | (R¹ οτι Ημεις...αυτο.) 29 SR^m πρ. και
νηστεια 30 Και εκειθεν | γνω 31 τη τριτη
ημερα 33 ηλθεν | οδ. προς εαυτους 37 εαν |
εαν | δεξεται

στείλαντά με. Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης Διδάσ- 38 Nu. 11, 27, 28.
καλε, εἰδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν
αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 39 1 Co. 12, 3.
εἶπεν Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς
ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσε-
ται ταχὺ κακολογῆσαί με· ὃς γὰρ οὐκ ἐστιν καθ' 40 Mt. 12, 30.
ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς 41 Mt. 10, 42.
ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι, ὅτι Χριστοῦ ἐστε,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν
αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν 42
τούτων τῶν πιστευόντων, καλὸν ἐστιν αὐτῷ μᾶλ-
λον εἰ περικέεται μύλος ὀνικός περὶ τὸν τράχηλον
αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔαν 43 Mt. 5, 30.
σκανδαλίσῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·
καλὸν ἐστὶν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ
τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν,
εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. καὶ ἔαν ὁ πούς σου 45
σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας
ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. καὶ ἔαν ὁ 47 Mt. 5, 29.
ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν·
καλὸν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν 48 Is. 66, 24.
οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ 49 Lv. 2, 13.
πυρὶ ἀλισθῆσεται. καλὸν τὸ ἅλας· ἔαν δὲ τὸ 50 Mt. 5, 13.
Lk. 14, 34.
Col. 4, 6.

38 Απεκριθὲ δε | Ἰω., λεγων | — εν | R — ος ουκ ακολ.
ημιν | εκωλυσαμεν | ακολουθει 41 εν τω ον. μου |
— οτι 2ο 42 — τουτ. | SRⁱ πιστ. εις εμε | λιθος μυλικος
43 σκανδαλιζη | σοι εστ. | εις τ. ζ. εισελθ. 44.46 οπου
ο σκωληξ αυτων ου τελευτα, και το πυρ ου σβεννυται.
45 εστι σοι | γεεν., εις το πυρ το ασβεστον 47 σοι
εστι | γεεν. του πυρος 49 SR^m αλισθ., και πασα
θυσια αλι αλισθησεται

9, 50—10, 14 Κατα Μαρκον

- ἄλλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε;
 ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.
 1—12: 10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς
 Mt. 19, 1—9, 33. Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συνπορεύον-
 ται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν
 2 ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι
 ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπο-
 3 λῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 Dt. 24, 1. Mt. 5, 31, 32. αὐτοῖς Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; οἱ δὲ εἶπαν
 Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι
 5 καὶ ἀπολῦσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πρὸς
 τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντο-
 Gn. 1, 27. 6 λὴν ταύτην. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ
 Gn. 2, 24. 7 θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄν-
 8 θρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἔσονται
 οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ
 9 μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος
 10 μὴ χωριζέτω. καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθη-
 Lk. 16, 18. 11 ταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. καὶ λέγει αὐ-
 τοῖς Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
 12 γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐὰν αὕτῃ
 ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον,
 μοιχᾶται.
 13—16: 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἄψη-
 Mt. 19, 13—15, Lk. 18, 15—17. 14 ται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ἰδὼν δὲ
 ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἄφετε
 τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά·

50 αλα] αλας

X, 1 Κακειθεν | Ιουδ., δια του π. 2 οι Φ. επηρωτησαν
 4 ειπον | Μωσης επετρ. 5 και αποκριθεις ο Ιησ.
 6 αυτ. ο Θεος 7 SR^t μητ.· και προσκολληθησεται
 προς την γυναικα αυτου (R αυτου) 10 εν τη οικια |
 μαθ. αυτου π. του αυτου επηρωτησαν 11 εαν 12 εαν
 γυνη απολυση | και γαμηθη αλλω 13 αψ. αυτ. | επε-
 τιμων τοις προσφερουσιν 14 και μη

τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν 15 Mt. 18, 3.
τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.
καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς 16 9, 35.
χεῖρας ἐπ' αὐτά.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδρα- 17 **17-31:**
μὼν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν Mt. 19, 16-30.
Lk. 18, 18-30.
Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσω; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τί με 18
λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός.
τὰς ἐντολὰς οἶδας Μὴ φονεύσης, Μὴ μοιχεύσης, 19 Ex. 20, 12-17.
Dt. 5, 16-20;
24, 14.
Μὴ κλέψῃς, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Μὴ ἀποστερή-
σης, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ 20
ἔφη αὐτῷ Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξάμην
ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ 21 8, 34. Mt. 10, 38.
ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν σε ὑστερεῖ·
ὑπάγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς,
καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει
μοι. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυ- 22
πούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Καὶ 23
περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. οἱ δὲ 24 1^α 62, 10.
1 Tl. 6, 17.
μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ
δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Τέκνα,
πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσελθεῖν· εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς 25
τρυμαλιᾶς τῆς ραφίδος διελθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισ- 26

15 εαν 16 αυτ., τιθ. τ. χ. επ αυτα, ηυλογει αυτα
19 Μη μοιχ. μη φον. 20 δε αποκριθεις ειπεν αυτω
21 Ἐν σοι | R - τοις | μοι, αρas τον σταυρον 24 SR^t
εστι τοις πεποιθοτας επι (S + τοις) χρημασιν 25 R - της
1^ο 2^ο

Gn. 18, 14.
Job 42, 2.
Zec. 8, 6 Lxx.

σὼς ἐξεπλήρουντο λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς Καὶ
27 τίς δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
λέγει Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ
28 Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ. Ἦρξάτο
λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμεν
29 πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. ἔφη ὁ Ἰησοῦς
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν
ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ
τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγ-
30 γελίου, ἔαν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν
τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς
καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν,
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον.
31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι
πρῶτοι.

32-34:
Mt. 20, 17-19
Lk. 18, 31-34
Jn. 11, 16, 55,
9, 31.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερο-
σόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ
ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο.
καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξάτο αὐτοῖς
33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι Ἴδου
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς
γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ
34 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν ἵ καὶ ἐμ-
παΐξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστι-
γώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς
ἡμέρας ἀναστήσεται.

26 εαυτους] R^t αὐτον 27 εμβλ. δε | π. τω Θεω |
δυν. εστι 28 Και ηρξ. ο ΙΙ. λεγ. | ηκολουθησαμεν
29 αποκριθεις δε ο Ιησ. ειπεν | η πατ., η μητ. η γυναικα |
— ενεκεν 2^ο 32 εθαμβ., και ακολ. 33 (εθνεσιν)
S, R^o 34 κ. μαστ. αυτ., κ. εμπτ. αυτω | αποκτ. αυτον^o
κ. τη τριτη ημερα

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωά- 35 **35—45:**
 νης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ Διδάσκαλε, **Mt. 20, 20—22.**
 θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσης ἡμῖν.
 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τί θέλετέ με ποιήσω ὑμῖν; 36
 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν 37
 καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.
 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε; 38 **14, 36, Lk. 12, 50**
 δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ **Ro. 8, 3.**
 βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ 39 **Ac. 12, 2.**
 δὲ εἶπαν αὐτῷ Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν **Rev. 1, 9**
 αὐτοῖς Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ
 βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε·
 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ ἐυνώνυμων οὐκ 40
 ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ 41
 ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ
 Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. καὶ προσκαλεσάμενος 42 **Lk. 22, 25—27.**
 αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Οἶδατε ὅτι οἱ
 δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
 αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν
 αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἂν 43 **9, 35**
 θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διά-
 κονος, καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, 44
 ἔσται πάντων δούλος· καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν- 45
 θρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι
 καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερειχώ. Καὶ ἐκπορευο- 46 **46—52:**
 μένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερειχώ καὶ τῶν μαθητῶν **Mt. 20, 29—34**
 αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτι- **Lk. 18, 35—41.**
 μαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν

35—αὐτω 2^ο | —σε 36 ποιησαι με 37 ειπον |
 εις εκ δεξ. σου κ. εις εξ ευωνυμων σου 38 η] και
 39 ειπον | Το μεν π. 40 η] και | ευων. μου
 42 ο δε Ιησ. προσκ. 43 δε εσται | εαν | γεν. μεγ. |
 διακ. υμ. 44 υμων γενεσθαι πρ. 46 —ο | Βαρτί-
 μαιος ο τ. εκ. π. τ. οδ. προσαιτων

47 ὁδόν. καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός
 ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν Υἱὲ Δαυεὶδ
 48 Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ
 ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ
 49 Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 Φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν
 50 λέγοντες αὐτῷ Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. ὁ δὲ
 ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν
 51 πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν
 52 αὐτῷ Ῥαββουνεὶ, ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ὑπαγε, ἡ πίστις σου σέσω-
 κέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει
 αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

1—10: Mt. 21, 1—9.
 Lk. 19, 29—38.
 Jn. 12, 12—16.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς Βηθ-
 φαγὴν καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν,
 2 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει
 αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
 ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρή-
 σετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς οὐπω ἀνθρώ-
 3 πων ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. καὶ
 ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε Ὁ
 Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀπο-
 4 στέλλει πάλιν ὧδε. καὶ ἀπηλθον καὶ εὑρον
 πῶλον δεδεμένον πρὸς θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφ-
 5 ὁδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ τινες τῶν ἐκεῖ
 ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν

47 Ναζωραῖος | Ο υἱος 49 εἶπεν αὐτον φωνηθῆναι |
 εἰπεραι 50 ἀναστας 51 απ. λεγει αυτω ο Ιησ.,
 Τι θελ. ποι. σοι | SR Ραββονι 52 ο δε Ιησ. | ευθεως |
 ηκ. τω Ιησου

XI, 1 Ἱερουσαλημ 2 ευθεως | — ουπω | κεκαθικε·
 λυσαντες αυτ. αγαγετε 3 Οτι ο | ευθεως | αποστελει
 ωδε 4 απηλθ. δε | τον πωλ. | πρ. την θ.

πῶλον· οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· 6
καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον 7
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. καὶ 8
πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν,
ἄλλοι δὲ στιβάδας, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. καὶ 9

Ps. 118, 25, 26.

οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον

ᾠσαννά·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·

Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς 10
ἡμῶν Δαυεὶδ·

ᾠσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ 11
περιβλεψάμενος πάντα, ὅψε ἤδη οὔσης τῆς ὥρας,
ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

11—24:
Mt. 21, 12—22
Lk. 19, 45—48.

Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βη- 12
θανίας ἐπέειπεν. καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν 13
ἔχουσιν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ,
καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα·
ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς 14
εἶπεν αὐτῇ Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς
καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Lk. 3, 9; 13, 6—9.

Ἐκεῖ καὶ εἰσέλθων 15
εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας
καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς
τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν, καὶ 16

Jn. 2, 14—16.

6 εἶπον | καθ. ἐνετειλατο 7 ἡγαγον | ἐπεβαλον |
εκ. ἐπ αὐτω 8 πολλοι δε | στοιβαδας ἐκοπτον εκ
τ. δεινδρων, και ἐστρωννουν εἰς την οδον 9 ἐκρ.,
λεγοντες 10 βασ. ἐν ονοματι Κυριου, τ. 11 Ἱερ. ο
Ἰησους, και εἰς | οψιας 13 — απο | ευρ. τι | ου γαρ ην
κ. σ. 14 απ. ο Ἰησους | εκ σ. εἰς τ. αἰ. ουδεις
15 εἰσελθ. ο Ἰησους | — τους 2^ο

- οὐκ ἤφειεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ,
 17 <sup>Is. 56, 7.
Jer. 7, 11.</sup> καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Οὐ γέγραπται
 ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν
 τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον
 18 ληστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
 ματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφο-
 βοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο
 19 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο,
 14. 20 ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ παρα-
 πορευόμενοι πρῶτ' εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην
 21 ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ
 Ῥαββεί, ἰδε ἡ συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται.
 22 ^{Jn. 14, 1.} καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ἐχετε
 23 <sup>Mt. 17, 20.
Lk. 17, 6.</sup> πίστιν Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ
 ὄρει τούτῳ Ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασ-
 σαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ
 24 <sup>Mt. 7, 7.
Jn. 14, 13; 16, 23.</sup> πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. διὰ
 τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ
 αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.
 25 ^{Mt. 5, 23.} καὶ ὅταν στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
 ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
 27-33: 27 <sup>Mt. 21, 23-27.
Lk. 20, 1-8.</sup> Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν
 τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτόν
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
 28 τεροι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
 ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα

16 (SR ἱεροῦ.) 17 ἐδιδ., λεγων | ἐποιήσατε
 18 οἱ γρ. κ. οἱ ἀρχ. | ἀπολέσωσιν | ὅτι πᾶς ὁ 19 ὅτε |
 SR^c ἐξεπορευετο 20 πρῶτ' παρ. 23 ἀμ. γαρ |
 πιστευσῇ | α λέγει | αὐτῷ ὁ εἰς εἰπῇ 24 ὅσα ἀν
 προσευχόμενοι αὐτ. | λαμβανετε 25 στηκῇτε
 26 SR^m εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. 28 λε-
 γουσιν | ἢ | καὶ | τ. ἐξ. ταυτ. ἐδ.

ταῦτα ποιῆς; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἐπερω- 29
 τήσω ὑμᾶς ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ
 ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπ- 30
 τισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
 ἀποκρίθητέ μοι. ¹ καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς 31
 λέγοντες Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ Διὰ τί
 οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἀλλὰ εἴπωμεν Ἐξ 32
 ἀνθρώπων;—ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· ἅπαντες γὰρ
 εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν. καὶ 33
 ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν Οὐκ οἶδαμεν.
 καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Καὶ ἤρξατο 12
 αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. ἀμπελῶνα ἀνθρω-
 πος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν
 ὑπολήνιον καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο
 αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέ- 2
 στειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον,
 ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν
 τοῦ ἀμπελῶνος· καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ 3
 ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς 4
 αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον ἐκεφαλίωσαν καὶ
 ἤτιμάσαν. καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· κἀκεῖνον 5
 ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέ-
 ροντες, οὓς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι ἓνα εἶχεν, 6
 υἱὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς
 αὐτοὺς λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.

1-12:
 Mt. 21, 33-46.
 Lk. 20, 9-19.
 Is. 5, 1, 2.

29 ἀποκριθεὶς εἶπεν | υμ. καγω 30 —το 2^ο
 31 ἐλογίζοντο 32 ἀλλ' εἰαν | (SR¹ ἀνθρώπων,) |
 SR τ. λαον | οτι οντως 33 λεγ. τω Ιησ. | ἀποκριθεὶς
 λεγει

XII, 1 λεγειν | ἐφυτ. ἀνθρ. | ἐξέδοτο 2 του καρ-
 που 3 οι δε λ. 4 λιθοβολησαντες ἐκεφαλαιωσαν, |
 R ητιμησαν S απεστειλαν ητιμωμενον 5 και παλιν
 ἀλλ. | τους | τους | ἀποκτεινοντες 6 ετι ουν ενα υ.
 εχων αγ. αὐτου | και αυτ. πρ. αυτ. εσχ.

- 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι
 Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν
 8 αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λα-
 βόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
 9 τοῦ ἀμπελῶνος. τί ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
 λῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς,
 10 καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν
 γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε
 Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
 11 παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
 καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;
 12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν
 τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν
 παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.
 13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν
 Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύ-
 14 σωσιν λόγῳ. καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ
 Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει
 σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
 ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ
 διδάσκεις· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ;
 15 δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπό-
 κρισιν εἶπεν αὐτοῖς Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι
 16 δηνάριον ἵνα ἴδω. οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει
 αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;
 17 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Καίσαρος. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτοῖς Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι
 καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον
 ἐπ' αὐτῷ.

13-17:
 Mt. 22, 15-22.
 Lk. 20, 20-25.
 3, 6.

Ro. 13, 7.

7 ειπον πρ. εαυτ. 8 αυτ. απεκτ. | — αυτον 2^ο
 9 SR τι ουν 14 οι δε ελθ. | κηρσ. K. δουν.
 16 ειπον 17 και αποκριθεις ο Ιησ. | Αποδ. τα K. |
 εθανμασαν

Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες 18
λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν
λέγοντες Ἰ Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι 19
ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα
καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ. ἐπτα ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος 20
ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφήκεν
σπέρμα· καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθα- 21
νεν μὴ καταλιπὼν σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως·
καὶ οἱ ἐπτα οὐκ ἀφήκαν σπέρμα. ἔσχατον 22
πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. ἐν τῇ ἀναστάσει, 23
ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ
γὰρ ἐπτα ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. ἔφη αὐτοῖς ὁ 24
Ἰησοῦς Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς
γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ὅταν γὰρ 25
ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμί-
ζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε 26
ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ Βάτου πῶς εἶπεν
αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ
Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν Θεὸς 27
νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. πολὺ πλανᾶσθε.

18-27:
Mt. 22, 23-33.
Lk. 20, 27-38.
Dt. 25, 5, 6.
Gn. 38, 8.

Ex. 3, 2, 6.
Mt. 8, 11.
Lk. 16, 22.

Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας 28
αὐτῶν συνζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη
αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν Ποία ἐστὶν ἐντολὴ
πρώτη πάντων; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρώτη 29

28-34:
Mt. 22, 34-40.
Lk. 20, 39, 40.
Dt. 10, 25-28.

Dt. 6, 4, 5.

18 ἐπηρωτησαν 19 κ. τεκνα μὴ ἀφῇ | S(R) γυν.
αυτου 20 ἐπτα ουν 21 ἀπεθ., καὶ οὐδε αὐτος
ἀφῆκε σπ. 22 καὶ ἐλαβον αὐτὴν οἱ ἐπτα, καὶ οὐκ |
ἐσχατὴ π. ἀπεθ. καὶ ἡ γ. 23 τῇ ουν | R-, σταν
ἀναστῶσιν, 24 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησ. εἶπεν αὐτ.
25 γαμίσκονται | ἀγγ. οἱ 26 τῆς βατου | ως | κ. ο |
κ. ο 27 ὁ Θ. ν. | Θεὸς ζωντ.· υμεῖς ουν π. 28 αὐτ.
ἀπεκρ. | πρ. πασων εντ. 29 ὁ δε Ἰησ. ἀπεκρ. αὐτω

- ἐστίν Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύ-
 ριος εἰς ἐστίν, καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου
 ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
 ἰσχύος σου. δευτέρα αὕτη Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
 σίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐν-
 τολὴ οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς
 Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἰς
 ἐστίν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ· καὶ τὸ
 ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς
 συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν
 τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσώτερόν ἐστιν πάν-
 των τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς,
 ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ
 Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ
 οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ
 Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς
 Δαυεὶδ ἐστίν; αὐτὸς Δαυεὶδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύ-
 ματι τῷ Ἁγίῳ
 Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν
 σου.
 αὐτὸς Δαυεὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον, καὶ πόθεν
 αὐτοῦ ἐστίν υἱός;
 Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. ¹ Καὶ
 ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν Βλέπετε ἀπὸ τῶν

29 ἐστίν 1^ο] πασων των εντολων | (R^ε ημων,
 R^m ημων) 30 ισχ. σου. αὕτη πρωτη εντολη 31 και
 δευτ. ομοια αὕτη 32 ειπας | εστ. Θεος, και 33 συν.,
 και εξ ολης της ψυχης, κ. | πλειον | και των θ. 35 υι.
 εστι Δ. 36 αυτ. γαρ | ο Κυρ. | SR^ε υποποδιον
 37 αυτ. ουν | υι. αυτ. εστι 38 Και ελεγ. αυτοις εν
 τη διδ. αὕτ.

γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν
καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ¹ καὶ πρωτοκαθ- 39
εδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν
τοῖς δείπνοις· οἱ κατέσθοντες τὰς οἰκίας τῶν 40
χρηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὐ-
τοι λήμψονται περισσότερον κρίμα. Καὶ 41 **41-44:**
καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ^{Lk. 21, 1-4.}
ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ ^{2 K. 12, 9.}
πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· καὶ ἐλθοῦσα 42
μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶν κο-
δράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς 43
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα
αὕτη ἢ πτωχὴ πλείον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλ-
λόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· πάντες γὰρ ἐκ τοῦ 44 ^{2 Co. 8, 12.}
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς
ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν,
ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει 13 ^{Mt. 24.}
αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Διδάσκαλε, ἴδε ^{Lk. 21, 5-36.}
ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ 2
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας
οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον ὃς
οὐ μὴ καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς 3
τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπη-
ρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας ¹ Εἰπόν ἡμῖν, πότε ταῦτα 4
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντε-
λεῖσθαι πάντα; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν 5
αὐτοῖς Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ 6

40 κατεσθιοντες 41 καθ. ο Ιησους 43 λεγει |
βεβληκε | βαλοντων

XIII, 2 αποκριθεις ειπ. | R αφεθη ωδε | επι λιθω
3 επηρωτων 4 Ειπε | παντα ταυτα συντ. 5 απο-
κριθεις αυτ. ηρξ. λεγ. 6 πολ. γαρ

- ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι
 7 Ἐγὼ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ
 ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θρο-
 8 εῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος. ἐγερθήσε-
 9 ται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν.
 ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί· ἀρχὴ
 9 ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· παρα-
 δώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς
 10 δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων στα-
 11 θήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ
 εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ
 12 εὐαγγέλιον. καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδι-
 δόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ
 ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρᾷ, τοῦτο λαλεῖτε·
 οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα
 12 τὸ Ἅγιον. καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς
 13 θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται
 14 τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· καὶ
 ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά
 15 μου· ὃ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
 16 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἑστη-
 κότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ
 17 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὃ ἐπὶ τοῦ
 18 δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθᾶτω τι ἄραι
 ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ
 ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον
 αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς
 18 θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύ-

Is. 19, 2.
2 Ch. 15, 6.

9—13:
Mt. 10, 17—22.
Lk. 21, 12—17.

16, 15.

Mic. 7, 6.

Jn. 15, 21.

Dn. 9, 27.
Dn. 12, 4, 10.

7 δει γαρ 8 επι | και εσ. | και εσ. λιμ. και
 ταραχαι. αρχαι 9 SR παρ. γαρ 10 δει πρ.
 11 οταν δε αγαγωσιν | λαλησ., μηδε μελετατε 12 παρ.
 δε 14 ερ., το ρηθεν υπο Δανιηλ του προφητου,
 εστως 15 ο δε | καταβ. εις την οικιαν, μ. εισελθետω
 αραι τι 16 αγρ. ων

χεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· ἔσονται 19 Dn. 12, 1.
Jl. 2, 2.
γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκείναι θλίψεις, οἷα οὐ γέγονεν
τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣν ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως
τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολό- 20
βωσεν Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο
ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἕαν τις ὑμῖν 21
εἴπῃ "Ἴδε ὧδε ὁ Χριστὸς, "Ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε·
ἐγερθήσονται δὲ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται 22 Dn. 13, 1.
καὶ ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀπο-
πλανᾶν εἰ δυνατόν τοὺς ἐκλεκτοὺς. ὑμεῖς δὲ 23
βλέπετε· προεῖρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλὰ ἐν 24 Is. 13, 10.
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην
ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ
φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐ- 25 Is. 34, 4.
ρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν 26 Dn. 7, 13.
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνά-
μεως πολλῆς καὶ δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ 27 Zec. 2, 6.
Dn. 30, 4.
Mt. 13, 41.
τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐ-
τοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως
ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε 28
τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπα-
λὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε
ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν 29
ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν
ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρ- 30
έλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένη-

18 γεν. η φυγη υμων 19 ην] ης 20 Κυρ.
εκολ. 21 S(R) Ιδου | SR η, Ιδου εκ. | πιστευσητε
22 δε] SR γαρ | SR δωσουσι | και τους 23 SR ιδου,
πρ. 24 Αλλ' | αστ. του ουρ. εσ. εκπιπτοντες 27 αγγ.
αυτου 28 αυτ. ηδη ο κλ. 29 ταυτα ιδ. γιν.
30 παντα ταυτα

13, 30-14, 5 Κατα Μαρκον

31 ται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ
 32 λόγοι μου οὐ παρελεύσονται. Περὶ δὲ τῆς
 ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ
 ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ.
 33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ
 Mt. 25, 14.
 Lk. 19, 12. 34 καιρὸς ἐστίν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν
 οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν
 ἐξουσίαν, ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ
 Lk. 12, 38. 35 ἐνετείλατο ἵνα γρηγορή. γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ
 οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ
 36 ὥπὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· μὴ
 37 ἔλθων ἐξαίφνης εὗρη ὑμᾶς καθεύδοντας. ὁ δὲ
 ὑμῖν λέγω, πάνιν λέγω, γρηγορεῖτε.

1-2: 14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο
 Mt. 26, 1-5.
 Lk. 22, 1, 2. ἡμέρας. καὶ ἐζήτουν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
 ματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτεί-
 2 νωσιν. ἔλεγον γάρ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μὴ ποτε
 ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3-9: 3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ
 Mt. 26, 6-13.
 Jn. 12, 1-8.
 Lk. 7, 36. Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν
 γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς
 πολυτελοῦς· συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέ-
 4 χεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγα-
 νακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς Εἰς τί ἡ ἀπώλεια
 5 αὐτῇ τοῦ μύρου γέγονεν; ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ
 μύρον πρᾶθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ
 δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ.

31 ου μη παρελθωσι 32 η] και | οι εν 33 SR^c
 αγρ. και προσευχεσθε 34 και εκ. 35 — η 1^ο |
 μεσονυκτιου 37 α
 XIV, 2 ελ. δε | θορ. εστ. 3 και συντρ. το αλ. |
 κατα της 4 εαντ., και λεγοντες 5 — το μυρ. |
 τριακ. δην.

ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀφετε αὐτήν· τί αὐτῇ 6
κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί.
πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, 7
καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ
δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέ- 8
λαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.
ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγ- 9
γέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὐτῇ
λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ 10
Ἰουδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἰς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδοῖ αὐτοῖς.
οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο 11
αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν
εὐκαίρως παραδοῖ.

Mt. 15, 11.

10. 11 :
Mt. 26, 14-16.
Lk. 22, 3-6.

Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ 12
πάσχα ἔθνον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς
τὸ πάσχα; καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν 13
αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν,
καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, ¹ καὶ ὅπου ἐὰν 14 11. 3.
εἰσέλθῃ εἵπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ Διδάσ-
καλος λέγει Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου
τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ 15
αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον
ἑτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον 16
οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὑρον
καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 17

12-16 :
Mt. 26, 17-19.
Lk. 22, 7-13.17-25 :
Mt. 26, 20-29.
Lk. 22, 14-23.
Jn. 13, 21-26.

6 ειργασατο εις εμε 7 αυτους 8 ειχεν αυτη |
μου το σ. 9 - δε | αν | ευαγγ. τουτο 10 ο Ι. ο
Ισκαριωτης, εις | παραδω αυτον 11 ευκ. αυτ. παραδω
14- μου 1^ο 15 ανωγειον | - και 2^ο 16 μαθ.
αυτου

- 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παρα-
 19 δώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. ἤρξαντο λυπεῖσθαι
 20 καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς κατὰ εἰς Μῆτι ἐγώ; ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτοῖς Εἰς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος
 21 μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ὅτι ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ·
 οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεν-
 22 νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν
 λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐ-
 τοῖς καὶ εἶπεν Λάβετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά
 23 μου. καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν
 24 αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ
 25 ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
 οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
 ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν
 26 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλ-
 27 θον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς
 ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ὅτι
 γέγραπται Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα
 28 διασκορπισθήσονται. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί
 29 με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος
 ἔφη αὐτῷ Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται,
 30 ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν
 λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ

26-31:
 Mt. 26, 30-35.
 Lk. 22, 31-34, 38.
 Ps. 113-118.
 Zec. 13, 7.

Zec. 13, 7.

16, 7.

Jn. 13, 38.

18 ειπ. ο Ιησ.
 19 οι δε ηρξ. | καθ | εγω; και
 αλλος, Μητι εγω;
 20 αποκριθεις ειπ. | εκ των
 21 - οτι | S(R) καλ. ην
 22 λαβ. ο Ιησους | Λαβ.,
 φαγετε
 23 το ποτ.
 24 μου, το | SR^m της καινης
 διαθ. | το περι πολλων εκχυνομενον
 25 γεννηματος
 27 σκανδ. εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη | διασκορπισθησεται
 τα πρ.
 29 Και ει
 30 - συ | εν τη ν. ταυτη

δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνῆσῃ. ὁ δὲ 31 Jn. 11, 16.
ἐκπερισσῶς ἐλάλει Ἐὰν δέῃ με συναποθανεῖν
σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνῆσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ
πάντες ἔλεγον.

Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθση- 32 32—42:
μανεῖ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Καθίστατε Mt. 26, 38—46.
ὥδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν 33 Lk. 22, 40—46.
Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην μετ' Jn. 18, 1.
αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν,
καὶ λέγει αὐτοῖς Περὶλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως 34 Jn. 12, 27.
θανάτου· μείνατε ὥδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προ- 35 Ps. 43, 5.
ελθὼν μικρὸν ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύ-
χετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ
ὥρα, καὶ ἔλεγεν Ἀββὰ ὁ Πατήρ, πάντα δυνατά 36 10, 38.
σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ'
οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ 37
εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ
Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρη-
γορῆσαι; γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ 38
ἐλθῇτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον,
ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσ- 39
ῆξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. καὶ πάλιν 40
ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν
οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν
τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ 41
λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀνα-
παύεσθε· ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρ-

30 απαρν. με 31 εκ περισσου ελεγε μαλλον |
με δεη 32 Γεθσημανῇ 33 και Ιω. μεθ εαυτου
35 επεσεν 36 απ ε. τουτο 38 (R^m γρηγορεите,
και προσευχεσθε ινα) | SR εισελθητε 40 και υποστρε-
ψας ευρ. αυτ. παλ. καθ. | οι οφθ. αυτ. βεβαρημενοι |
αυτω αποκρ.

Jn. 14, 31. 42 τωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς
 43 με ἤγγικεν. Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος
 44 παραγίνεται ὁ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα, καὶ μετ'
 αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν
 ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσ-
 44 βυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσ-
 σημον αὐτοῖς λέγων "Ὁν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν·
 45 κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. καὶ
 ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει 'Ραββεί,
 46 καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς
 47 χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. εἰς δέ τις
 τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν
 ἐπαισεν τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν
 48 αὐτοῦ τὸ ὠτάριον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοὺς εἶπεν
 αὐτοῖς "Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν
 49 καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν ἡμην πρὸς
 ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ
 50 με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ
 51 ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. Καὶ νεανίσκος
 τις συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα
 52 ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· ὁ δὲ κατα-
 λιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν.
 53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα,
 καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσ-
 54 βύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ
 μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐ-
 λὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συνκαθήμενος μετὰ τῶν
 55 ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. Οἱ

55-65:
 Mt. 26, 59-68.
 Lk. 22, 63-71.
 Jn. 18, 19-24.

43 ευθεως (it. 45) | - ο | εις ων | οχλ. πολυς
 44 απαγαγετε 45 Ραββι, ραββι 46 επεβαλον
 επ αυτον τ. χ. αυτων 47 ωτιον 48 εξηλθετε |
 (SR με;) 50 παντ. εφυγ. 51 εις τις ν. ηκολουθει
 αυτ. οι νεανισκοι 52 εφ. απ αυτων 53 SR
 συνερχ. αυτω

δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ
 τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν,
 καὶ οὐχ ἤρискον· πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν 56
 κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί 57
 τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέ-
 γοντες ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 58 Jn. 2, 19; 4, 21. 23
 Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τούτον τὸν χειροποίητον
 καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκο-
 δομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐ- 59
 τῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώ- 60
 τησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; τί
 οὐτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ 61 15, 5. 1s. 53, 7.
 οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπη-
 ρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ
 Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐγώ 62 Dn. 7, 13.
 εἰμι, καὶ ὅψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
 καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν
 νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας 63
 τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν
 μαρτύρων; ἡκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν 64 Jn. 19, 7.
 φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον
 εἶναι θανάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτεύειν αὐτῷ 65
 καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολα-
 φίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ Προφήτευσον, καὶ
 οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. Καὶ 66
 ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία
 τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἰδοῦσα τὸν 67
 Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει
 Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ.

55 ευρισκον 60 εις το μ. 61 και ουδεν
 απεκρ. 62 καθ. εκ δεξ. 64 ειναι ενοχ. 65 το
 πρ. αυτ. | εβαλλον 66 εν τ. αυ. κατω 67 Ν.
 Ιησους ησθα

66-72:
 Mt. 26, 69-75.
 Lk. 22, 56-62.
 Jn. 18, 17. 25-27.

14, 68-15, 7 Κατα Μαρκον

68 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων Οὐτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι
 σὺ τί λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον.
 69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέ-
 γειν τοῖς παρεστώσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν.
 70 ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν
 οἱ παρεστώτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς ἐξ
 71 αὐτῶν εἶ. καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ. ὁ δὲ ἤρξατο
 ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄν-
 20. 72 θρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου
 ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ
 ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα
 δις φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ. καὶ ἐπιβαλὼν
 ἔκλαιεν.

Mt. 27, 1-2.
 Lk. 22, 66; 23, 1.
 Jn. 18, 28.

2-19:

Mt. 27, 11-30.
 Lk. 23, 2-25.
 Jn. 18, 29-19, 16.

14, 61. Is. 53, 7.

15 Καὶ εὐθὺς πρῶτὶ συμβούλιον ἐτοιμάσαντες οἱ
 ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων
 καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπή-
 2 νεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. καὶ ἐπηρώ-
 τησεν αὐτὸν ὁ Πειλάτος Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν
 Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει Σὺ λέγεις.
 3 καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.
 4 ὁ δὲ Πειλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων Οὐκ
 5 ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. ὁ
 δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν
 6 τὸν Πειλάτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς
 7 ἓνα δέσμιον ὃν παρητοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος
 Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἱ-

68 Ουκ οἶδα, ουδε | (R^m επισταμαι· συ τι λεγεις;) | τι
 συ | SR^c προαυλ· και αλεκτωρ εφωνησε 69 παλ.
 ηρξ· | παρεστηκοσιν 70 ει 2°] + και η λαλια σου
 ομοιαζει 71 ομνυει 72 = ευθυς | του ρηματος
 ου | φων. δις, απ. με τρ.

XV, 1 ευθως επι το πρ. | S(R) συμβ. ποιησαντες |
 τω Π. 2 ειπεν αυτω 4 επηρωτησεν | καταμαρτυ-
 ρουσιν 6 ονπερ ητουντο 7 συστασιαστων

τινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ 8
ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει
αὐτοῖς. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων 9
Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰου-
δαίων; ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώ- 10 Jn. 11, 48; 12, 19.
κεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς 11 Mt. 21, 38.
ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν
ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἀπο- 12
κριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς Τί οὖν ποιήσω ὃν λέγετε
τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν 13
Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς 14
Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν
Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πειλᾶτος βουλόμενος 15
τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς
τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φρα-
γελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς 16
αὐλῆς, ὃ ἐστὶν Πραιτώριον, καὶ συναλοῦσιν
ὄλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν 17
πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες
ἀκάνθινον στέφανον· καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι 18
αὐτόν Χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔτυπ- 19
τον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυνον
αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ.
καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν 20
πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.
καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρη- 21
ναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάν-
δρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

20-41:
Mt. 27, 31-56.
Lk. 23, 26-49.
Jn. 19, 16-30.

Ro. 16, 13.

8 αναβοησας | αει επ. 12 αποκρ. παλ. ειπεν |
οιν θελετε | - τον 14 κακ. εποι. | περισσοτερως
17 ενδυνουσιν 20 αυτου] τα ιδια

- 22 καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ
 Ps. 69, 21. 23 ἐστὶν μεθερμηνευσμένος Κρανίου τόπος. καὶ
 ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρτισμένον οἶνον· ὃς δὲ οὐκ
 Ps. 22, 18. 24 ἔλαβεν. καὶ σταυροῦσιν αὐτόν, καὶ διαμερίζονται
 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς
 25 τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
 26 καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμ-
 μένη Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστές, ἓνα ἐκ
 Ps. 22, 7; 109, 25, 14, 58. 29 δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. Καὶ οἱ
 παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουντες
 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες Οὐὰ ὁ κατα-
 λύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις,
 30 σῶσον σεαυτὸν καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.
 31 ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλή-
 λους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον Ὑλλους
 Mt. 16, 1, 4. 32 ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· ὁ Χριστὸς
 ὁ Βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
 σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεῦσωμεν. καὶ οἱ
 συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.
 Am. 8, 9. 33 Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ'
 Ps. 22, 1. 34 ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. καὶ τῇ ἐνάτῃ
 ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ Ἐλωὶ
 Ἐλωὶ λαμὰ σαβαχθανεὶ; ὃ ἐστὶν μεθερ-
 μηνευσόμενον Ὁ Θεός μου ὁ Θεός μου, εἰς τί
 35 ἐγκατέλιπές με; καί τινες τῶν παρεστηκότων
 Ps. 69, 21. 36 ἀκούσαντες ἔλεγον Ὑδε Ἡλείαν φωνεῖ. δραμῶν

22 ἐπι Γολγοθᾶ | μεθερμηνευσμενον 23 αὐτῶ
 πιεῖν | ο δὲ 24 σταυρωσαντες αὐτ., διεμερίζον
 28 SR^m καὶ ἐπληρωθῇ ἡ γραφὴ ἡ λεγουσα, Καὶ μετὰ
 ἀνομῶν ἐλογισθῇ. 29 καὶ ἐν τρ. ἡμ. οἰκ. 30 καὶ καταβα
 31 δε καὶ | (R^m σῶσαι;) 32 τοῦ Ισ. | -συν 33 Γεν.
 δε 34 τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνν. | μεγ., λεγων, | λαμμά | με
 ἐγκ. 35 S(R) Ἰδου

δέ τις γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεῖς καλάμῳ
ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται
Ἡλείας καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς 37
φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. Καὶ τὸ καταπέ- 38
τασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπ' ἄνωθεν ἕως
κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὸς ἐξ 39
ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν, εἶπεν Ἄλ-
θῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος Υἱὸς Θεοῦ ἦν. Ἦσαν 40 Lk. 8, 2. 3.
δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς
καὶ Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου
τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσήτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, αἱ 41
ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διη-
κόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι
αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρα- 42 42-47:
σκευή, ὃ ἐστὶν προσάββατον, ἔλθων Ἰωσήφ 43 Mt. 27, 57-61.
ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτῆς, ὃς καὶ Jn. 19, 38-42.
αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
τολμήσας εἰσῆλθεν πρὸς τὸν Πειλᾶτον καὶ ᾔτη-
σατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πειλᾶτος 44
ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος
τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν εἰ πάλαι ἀπέ-
θανεν· καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο 45
τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα 46
καθελὼν αὐτόν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέ-
θηκεν αὐτόν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ
πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν
τοῦ μνημείου. ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ καὶ 47
Μαρία ἡ Ἰωσήτος ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

36 δε εις, και | περιθ. τε 38 απο 39 SR^m
ουτω κραζας | ο ανθρ. ουτ. υι. ην Θ. 40 αις ην και |
του Ιακ. | Ιωση 41 αλ και 43 ηλθεν | -τον
44 παλαι] R^m ηδη 45 σωμα 46 και καθελ. |
R εθηκεν | μνημειω 47 Μαρια Ιωση | τιθεται

1-8:

Mt. 28, 1-8.
Lk. 24, 1-12.
Jn. 20, 1-10.

- 16 Καὶ διαγενομένων τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ
 Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ
 Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλεί-
 2 ψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρῶτὴ τῇ μιᾷ τῶν σαββά-
 των ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνήμα, ἀνατείλαντος τοῦ
 3 ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς Τίς ἀποκυλίσει
 4 ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; καὶ
 ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀνακεκύλισται ὁ
 5 λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι
 εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
 τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ
 6 ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς Μὴ ἐκ-
 θαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν
 ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ
 14, 28. 7 τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλὰ ὑπάγετε εἰπατε
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προύγει
 ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε,
 8 καθὼς εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ
 τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ
 ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφοβοῦντο
 γάρ.

Lk. 8, 2.
Jn. 20, 11-18.

- 9 [[Ἀναστὰς δὲ πρῶτὴ πρώτη σαββάτου ἐφάνη
 πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, παρ' ἧς ἐκβε-
 10 βλήκει ἐπὶ τὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγ-
 γειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι καὶ
 11 κλαίουσιν· κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη
 12 ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν
 13 μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν· κἀκεῖνοι ἀπελ-

Lk. 24, 13-35.

XVI, 2 της μιας σαββ. | μνημειον 4 αποκεκυλισται
 7 αλλ 8 εξελθ. ταχυ | γαρ] δε | ειπον 9 αφ'

θόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις
ἐπίστευσαν. Ὑστερον δὲ ἀνακειμένοις αὐτοῖς 14 14—18:
τοῖς ἑνδεκα ἐφανέρωθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπι- Lk. 24, 36—49.
στίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασα- Jn. 20, 19—23.
μένοις αὐτὸν ἐγγεγμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ 15 1 Co. 15, 5.
εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα Mt. 28, 18—20.
κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ 16 Ac. 2, 38.
πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ
ἀπιστήσας κατακριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς 17 Ac. 16, 18.
πιστεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὄνό- Ac. 2, 4, 11 ;
ματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαις λαλή- 10, 46.
σουσιν καιναῖς, ὅφεις ἀροῦσιν καὶ θανάσιμόν 18 Lk. 10, 19.
τι πῖωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάβῃ, ἐπὶ ἀρρώστους Ac. 28, 3—6.
χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. Ὁ μὲν 19 Ja. 5, 14, 15.
οὖν Κύριος Ἰησοῦς μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς
ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν
τοῦ Θεοῦ. ἐκείνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν παν- 20
ταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργούντος καὶ τὸν λόγον
βεβαιούντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.]]

ΑΛΛΩΣ

[[Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν
Πέτρον συντόμως ἐξήγγειλαν. Μετὰ δὲ ταῦτα
καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ἄχρι δύσεως
ἐξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερόν καὶ ἄφθαρτον
κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας.]]

14 — δε 17 R^m — καιναις 18 βλαψει 19 — Ιησ.
20 SR σημ. Αμην. SR — ΑΛΛΩΣ κτλ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

- 1 Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι
 διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν
 Jn. 15, 27. 2 πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς
 Ac. 1, 1. 3 αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε
 καμοὶ παρηκολουθηκóτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς
 4 καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ¹ ἵνα ἐπι-
 γνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.
- 1 Ch. 24, 10. 5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως
 τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ
 ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγα-
 τέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ.
 6 ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ,
 πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιοῦ-
 7 μασιν τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς
 τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἑλισάβετ στείρα, καὶ
 ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν
 8 ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν
 τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ Θεοῦ,
 Ex. 30, 7. 9 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι
 10 εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, καὶ πᾶν τὸ
 πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἕξ τῇ ὥρᾳ
 11 τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου

Inscr. ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ.

I, 5 Ηρ. του β. | η γυνη αυτου | Ελισαβετ κτλ.
 6 ενωπιον 7 η Ελισ. ην 10 του λαου ην

ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιά-
 ματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος 12
 ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ 13
 ἄγγελος Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη
 ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλεισάβητ γεννήσει
 υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννη·
 καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ 14
 ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ 15
 μέγας ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ
 μὴ πίνει, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι
 ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν 16
 Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν·
 καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύ- 17
 ματι καὶ δυνάμει Ἡλεία, ἐπιστρέψαι καρδίας
 πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δι-
 καίων, ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.
 καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον Κατὰ τί 18
 γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ
 γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.
 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ εἰμι 19
 Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ
 ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ καὶ εὐαγγελίσασθαί
 σοι ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνά- 20
 μενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα,
 ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες
 πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ 21
 λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον
 ἐν τῷ χρονίζειν ἐν τῷ ναῷ αὐτόν. ἐξελθὼν δὲ 22
 οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι
 ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν
 διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. καὶ ἐγέ- 23

Nu. 4, 3.
 Jg. 13, 4. 5.
 1 S. 1, 11.

Mt. 17, 11-13.
 Mal. 3, 1; 4, 5. 6.

Gn. 18, 11.

Dn. 8, 16; 9, 21.
 He. 1, 14.

14 γεννησει 15 του Κυριου 17 R^m προσελευ-
 σεται | Ἰηλίου 21 αυτ. εν τω ναω 22 ηδυνατο

- νετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας
 24 αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ
 δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἑλεισάβητ ἡ
 γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε,
 Gn. 30, 23. 25 λέγουσα ὅτι Οὕτως μοι πεποίηκεν Κύριος ἐν
 ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν
 ἀνθρώποις.
 26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος
 Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας
 2.5. Mt. 1, 16. 18. 27 ἣ ὄνομα Ναζαρέθ, πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην
 ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυεὶδ, καὶ τὸ
 Jg. 5, 24. 28 ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν πρὸς
 αὐτὴν εἶπεν Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ
 29 σοῦ. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελο-
 30 γίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν
 ὁ ἄγγελος αὐτῇ Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὑρες γὰρ
 Jg. 13, 3.
 18. 7, 14.
 Mt. 1, 21-23. 31 χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλημψῇ ἐν
 γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
 1s. 9, 7.
 2 S. 7, 12. 13, 16. 32 αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας καὶ Υἱὸς
 Θεοῦ κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ
 Mic. 4, 7.
 Dn. 7, 14. 33 Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
 βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας,
 34 καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν
 δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον Πῶς ἔσται τοῦτο,
 Ex. 13, 12.
 Mt. 1, 18, 20. 35 ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
 γελος εἶπεν αὐτῇ Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται
 ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί·
 διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται Υἱὸς
 36 Θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἑλεισάβητ ἡ συγγενὴς σου καὶ

25 ο Κυριος | το ον. 26 απο] υπο | Ναζαρετ
 27 μεμνηστ. 28 εισελθ. ο αγγελος πρ. | SR^m σου·
 ευλογημενη συ εν γυναιξιν 29 δε ιδουσα διεταρ. επι
 τ. λογω αυτου 35 γενν.] R^m + εκ σου | (R, υιος)
 36 συγγενης

αὐτὴ συνέληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος
 μὴν ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στεῖρα·
 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσκει παρὰ τοῦ Θεοῦ πᾶν ῥῆμα. 37 Ga. 18, 14.
 εἶπεν δὲ Μαριάμ Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό 38
 μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς
 ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς 39
 ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ
 σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν 40
 οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσατο τὴν Ἑλισάβετ.
 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς 41 15. Ga. 25, 22
Lxx.
 Μαρίας ἡ Ἑλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος
 ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος
 Ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ 42 Pl. 29, 9.
Jk. 5, 24.
 μεγάλη καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν,
 καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ 43
 πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου
 μου πρὸς ἐμέ; ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ 44
 ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν
 ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ 45 20; 11, 24.
 μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς
 λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπεν 46 1 S. 2, 1-10.
 Μαριάμ

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,
 καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ 47
 τῷ Σωτῆρί μου·

ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης 48 25. 1 S. 1, 11.
Ps. 113, 5. 6.
11, 27.
αὐτοῦ.

ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με
 πᾶσαι αἱ γενεαί·

ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός. 49 Ps. 111, 9.
 καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

36 συνειληφεν | γηρα 37 τω Θεω 41 η Ελίσ.
 τον ασπ. της Μαρ. 42 φωνη μεγ. 43 προς με
 45 (SR^ε πιστευσασα, οτι) 49 μεγαλεια

- Ps. 103, 13, 17. 50 καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
- Ps. 89, 10,
2 S. 22, 28. 51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας
αὐτῶν.
- Ps. 147, 6,
Job 12, 19; 5, 11,
1 S. 2, 7. 52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν
ταπεινούς,
- 1 S. 2, 5,
Ps. 34, 10; 107, 9. 53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας
ἐξαπέστειλεν κενούς.
- Is. 41, 8,
Ps. 98, 3. 54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
μνησθῆναι ἐλέους,
- Mic. 7, 20,
Gn. 17, 7; 18, 18;
22, 17. 55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς
τὸν αἰῶνα.
- 56 Ἐμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς,
καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
- 57 Τῇ δὲ Ἐλειςάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ
- 58 τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν
οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν
Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέ-
- Gn. 17, 12. 59 χαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν
αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν.
13. 60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν Οὐχί,
61 ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπαν πρὸς αὐ-
τήν ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς
62 καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένουν δὲ τῷ
63 πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. καὶ
αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων Ἰωάννης ἐστὶν
64 ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἠ ἀνεύχθη
δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα

50 εἰς γενεας γενεων 56 ωσει 59 ἐν τῇ ογδ.
ἡμ. 61 εἶπον | ἐν τῇ συγγενείᾳ 62 καλ. αὐτον
63 τὸ ὄνομα

αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. Καὶ 65
ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας
αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελα-
λεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἔθεντο πάντες 66
οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες Τί
ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ γὰρ χεὶρ Κυρίου
ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ 67
ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἐπροφήτευσεν
λέγων

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, 68 7, 16. Ps. 41, 13;
ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ
λαῷ αὐτοῦ, 72, 18; 106, 48;
111, 9.

καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν 69 1 S. 2, 10.
ἐν οἴκῳ Δανιὲλ παιδὸς αὐτοῦ, Ps. 132, 17; 18, 2.

καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' 70
αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάν- 71 Ps. 106, 10.
των τῶν μισούντων ἡμᾶς,

ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν 72 Ps. 105, 8;
καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, 106, 45.
Gn. 17, 7.
Lv. 26, 42.

ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, 73 Gn. 22, 16. 17.
τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἰ ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν 74 Mic. 7, 20.

ῥυσθέντας Tit. 2, 12. 14.

ῥυσθέντας
λατρεύειν αὐτῷ ἰ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ 75
ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κλη- 76 Mal. 3, 1.
θήσῃ. Mt. 3, 3.

προπορεύσῃ γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ἐτοιμάσαι
ὁδοὺς αὐτοῦ,

66 — γαρ 67 προεφητευσε 69 εν τω οικ. Δ.
του παιδ. 70 τ. αγ. των 74 SR των εχθρ. ημων
75 πασας τας ημερας της ζωης ημων 76 — δε [ενωπ.]
SR προ προσωπου

- Jer. 31, 34 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,
- Nu. 24, 17.
Is. 60, 1, 2.
Mal. 4, 2. 78 διὰ σπλάγχχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς ἐπισκέπεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,
- Mt. 4, 16.
Is. 9, 2; 58, 8. 79 ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθη-
μένοις,
τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν
εἰρήνης.
- Mt. 3, 1. 80 Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύ-
ματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀνα-
δείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.
- 2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι
2 πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη
3 ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. καὶ
ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
4 ἑαυτοῦ πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν
εἰς πόλιν Δαυεὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ
1, 27. 5 εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυεὶδ, ἀπο-
γράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ,
6 οὔσῃ ἐγκύῳ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς
Mt. 1, 25. 7 ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ
ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαρ-
γάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ,
διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.
8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ-
λοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς
9 ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. καὶ ἄγγελος Κυρίου
ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν
10 αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ

78 SR^m επεσκεψατοII, 2 αυτη η απογρ. 3 εαυτ.] ιδιαν 5 μεμνηστ.
αυτω γυναικι 7 τη φατνη 9 και ιδου,

εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ
 γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις
 ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον ¹¹
 Σωτὴρ, ὃς ἔστιν Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυεὶδ.
 καὶ τοῦτο ὑμῖν σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἑσπαρ- ¹²
 γανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ¹³ Dn. 7, 10.
 ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόυ
 αἰνοῦντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ¹⁴ 19, 38. 1s. 57, 19.
 ἀνθρώποις εὐδοκίας. Eph. 2, 14, 17.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐ- ¹⁵
 ρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλή-
 λους Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ
 ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν
 ἡμῖν. καὶ ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεύραν τὴν ¹⁶
 τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον
 ἐν τῇ φάτνῃ· ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ¹⁷ 10—12.
 ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου
 τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν ¹⁸
 περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς
 αὐτούς· ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ¹⁹ si.
 ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ²⁰
 ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες
 τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς
 ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περι- ²¹ 1, 31, 59.
 τεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, Lv. 12, 3 ss.
 τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημ-
 φθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

12 S(R) το σημειον | — και 2° | εν τη φ. 14 SR^m
 ειρηνη· εν ανθρ. ευδοκια 15 αγγ., και οι ανθρωποι
 οι ποιμ. ειπον πρ. 16 ηλθον | ανευρον 17 διεγνωρ.
 19 Μαριαμ 20 επεστρεψαν 21 αυτον] το
 παιδιον

- Lv. 12, 22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ
 αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν
 Ex. 13, 2. 12. 15. 23 εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, καθὼς
 γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον
 Lv. 12, 8; 5, 11. 24 μῆτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, καὶ τοῦ δοῦναι
 θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου,
 Is. 40, 1; 49, 13. 25 ζεύγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν. Καὶ
 ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συ-
 μεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής,
 προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ
 26 Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν αὐτῷ κεχηρ-
 ματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ
 ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.
 27 καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν
 τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ
 ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου
 28 περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγ-
 κάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν Θεὸν καὶ εἶπεν
 Gn. 46, 30. 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα,
 κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·
 Is. 40, 5; 52, 10. 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
 31 ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
 Is. 42, 6; 49, 6; 25, 7; 46, 13. 32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν
 καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.
 33 καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες
 Is. 8, 14. 34 ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν
 Mt. 21, 42. αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα
 1 Co. 1, 23. αὐτοῦ Ἰδοὺ οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνά-
 1 P. 2, 8. στασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ καὶ εἰς σημεῖον
 35 ἀντιλεγόμενον — καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν

22 αυτων] αυτης 24 - τω | (SR Κυριου, Ζευγ.) |
 νεοσσοις 25 ην αυθρ. | (R) Σιμεων, it. 34 | Πν.
 Ἅγιον ην 26 - αν 28 αγκ. αυτου 32 (SR
 εθνων,) 33 ην Ιωσηφ κ. η μητ. αυτου

διελεύσεται ρομφαία —, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν
 ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν 36
 Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς
 Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς,
 ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἑτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας
 αὐτῆς, καὶ αὕτη χήρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσ- 37 1 TI. 5, 5.
 σάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ
 δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ 38 1a. 52, 9.
 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογοίτο τῷ Θεῷ
 καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις
 λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον 39
 Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν
 ἐαυτῶν Ναζαρέθ.

Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πλη- 40 52. 1, 80.
 ρούμενον σοφία, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς 41 Ex. 23, 14—17.
 Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. Καὶ ὅτε 42
 ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν κατὰ
 τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ τελειωσάντων τὰς 43 Ex. 12, 18.
 ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν
 Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν
 οἱ γονεῖς αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν 44
 τῇ συνοδίᾳ ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτη-
 σάντες αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέουσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, καὶ 45
 μὴ εὐρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀναζη-
 τοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς 46

36 ετη μετα ανδρ. επτα 37 αυτη | ως | απο του
 38 αυτη αυτη | Θεω] Κυριω | εν Ιερ. 39 απαντα |
 υπεστρ. | εις την πολιν αυτων 40 εκρ. πνευματι |
 SR σοφιας 42 αναβαιντων αυτ. εις Ιεροσολυμα
 43 εγνω Ιωσηφ και η μητηρ αυτ. 44 εν τη συν.
 ειναι | συγγενεσι και εν 45 ευρ. αυτον | ζητουντες
 46 μεθ

- εἶρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ
 τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερω-
 47 τῶντα αὐτούς· ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες
 αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.
 48 καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ εἶπεν πρὸς
 αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν
 οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ γὰρ ὀδυνώμενοι ζητοῦ-
 Jn. 2, 16. 49 μὲν σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐζητεῖτέ
 με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρὸς μου δεῖ
 50 εἶναί με; καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλά-
 19. 51 λησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν
 εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ
 μήτηρ αὐτοῦ διетήρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ
 1 S. 2, 26; 52 καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ
 Fr. 3, 4. σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀν-
 θρώποις.
 3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας
 Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πει-
 λάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος τῆς
 Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ
 αὐτοῦ τετραρχούντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τρα-
 χωνίδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιλη-
 2 νῆς τετραρχούντος, ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ
 Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννῃ τὸν
 3 Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς
 3-18: πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσω
 Mt. 3, 1-12. 4 βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς
 Mk. 1, 1-8. γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαίου τοῦ προ-
 Is. 40, 3-5. φήτου

48 καὶ πρ. αὐτ. ἡ μ. αὐτ. εἶπε | ἐζητούμεν 51 ρημ.
ταυτα 52 - ἐν τη

III, 1 τετραρχούντος ter 2 ἐπ' ἀρχιερεων |
τον του Ζ. 4 προφ., λεγοντος

Φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ·

πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

5

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

καὶ ὕψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. 6

Ac. 28, 28.

Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπ- 7

Mt. 23, 33.

Jn. 3, 36.

τισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέ-

δειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· 8

καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν

τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς

ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων 9

κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν

ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ ἐπηρώ- 10

των αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες Τί οὖν ποιήσωμεν;

ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας 11

μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα

ὁμοίως ποιεῖτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπ- 12

τισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Διδάσκαλε, τί

ποιήσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μηδὲν 13

πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.

ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες 14

Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; καὶ εἶπεν αὐτοῖς

Μηδένα διασεισητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ

ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος 15

Jn. 1, 19-28.

δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς

καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μή ποτε αὐ-

5 ευθειαν 10 ποιησωμεν 11 λεγει 12 ειπον |
ποιησωμεν 14 Και ημεις τι ποιησωμεν | προς
αυτους

- Ac. 13, 25. 16 τὸς εἶη ὁ Χριστός, ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
 Ἰωάννης Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται
 δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι
 τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς
 17 βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ
 πτόον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα
 αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην
 αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω.
 18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελί-
 ζετο τὸν λαόν· ὁ δὲ Ἑρῳδῆς ὁ τετραάρχης,
 Mt. 14, 3, 4. 19 ἔλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἑρῳδιάδος τῆς
 Mk. 6, 17, 18. γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων
 20 ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἑρῳδῆς, προσέθηκεν
 καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
 φυλακῇ.
 21-22: 21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν
 Mt. 3, 13-17. λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχο-
 Mk. 1, 9-11. μένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν, καὶ καταβῆναι τὸ
 Jn. 1, 32. Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶς εἶδει ὡς περιστερὰν
 Ps. 2, 7. 22 ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι Σὺ εἶ
 Is. 42, 1. ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. Καὶ
 23-38: 23 αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὥσπερ ἐτῶν τριάκοντα,
 Mt. 1, 1-17. 24 ὧν υἱός, ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ, τοῦ Ἑλὲι ἡ τοῦ
 4, 22. Ματθαῖ τοῦ Λευεὶ τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ
 25 Ἰωσήφ ἡ τοῦ Ματθαίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοὺμ
 26 τοῦ Ἑσλεὶ τοῦ Ναγγαὶ ἡ τοῦ Μαᾶθ τοῦ Ματτα-
 1 Ch. 3, 17. 27 θίου τοῦ Σεμεεὶν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδᾶ ἡ τοῦ
 Ezr. 3, 2. Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιήλ

16 απ. ο Ιω. απασι λεγων 17 και διακαθαριει |
 συναξει 19 τετραρχης | γυν. Φιλιππου του 20 και
 κατεκλ. | εν τη φ. 22 ωσει | γεν., λεγουσαν | ηνδο-
 κησα 23 ο Ιησ. ωσει ετ. τρ. αρχ., ων, ως ενομ., υι. |
 SR Ἑλι 24 Λευί | Μελχι | Ιαννα 25 Ἑσλι
 26 Σεμεί | Ιωσηφ | Ιούδα 27 Ἰωαννᾶ

τοῦ Νηρεὶ ἰ τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἀδδεὶ τοῦ Κωσάμ 28
 τοῦ Ἑλμαδάμ τοῦ Ἡρ ἰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἑλιέξερ 29
 τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ Μαθθαὶ τοῦ Λευεὶ ἰ τοῦ Συμεὼν 30
 τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνάμ τοῦ Ἑλιακείμ
 ἰ τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματταθαὶ τοῦ Ναθαμ 31 1 S. 16, 1. 13.
 τοῦ Δανεὶδ ἰ τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωβηδ τοῦ Βοός 32 2 S. 5, 14.
 τοῦ Σαλὰ τοῦ Ναασσών ἰ τοῦ Ἀμιναδάβ τοῦ 33 Ru. 4, 22.
 Ἀδμείν τοῦ Ἀρνεί τοῦ Ἑσρώμ τοῦ Φαρὲς τοῦ
 Ἰούδα ἰ τοῦ Ἰακώβ τοῦ Ἰσαάκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ 34 1 Ch. 2, 1 ss.
 Θάρα τοῦ Ναχώρ ἰ τοῦ Σερονὺχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ 35 Gn. 21, 2. 3;
 Φάλεκ τοῦ Ἑβερ τοῦ Σαλὰ ἰ τοῦ Καϊνὰμ τοῦ 36 11, 10-26.
 Ἀρφαξὰδ τοῦ Σῆμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ ἰ τοῦ 37 1 Ch. 1, 24-27.
 Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνῶχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλε-
 λεήλ τοῦ Καϊνὰμ ἰ τοῦ Ἐνῶς τοῦ Σῆθ τοῦ Ἀδάμ 38 Gn. 5, 1-3.
 τοῦ Θεοῦ.

Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἀγίου ὑπέ- 4 1-13:
 στρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ
 Πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ ἰ ἡμέρας τεσσαράκοντα 2 Mt. 4, 1-11.
 πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν Mk. 1, 12. 13.
 οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθει-
 σὼν αὐτῶν ἐπέειπεν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος 3
 Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένη-
 ται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς 4 Dt. 8, 3.
 Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρω-
 πος. Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας 5

27 Νηρι 28 Μελχι | Αδδε | Ελμωδαμ 29 Ἰωσή |
 Μαθθα | Λευί 30 Ἰωαν 31 Μελεὰ | Μαϊνὰν |
 32 SR Ὡβηδ | Βοός | SRῑ Σαλμων
 33 R^{m2} - του Αμιναδαβ | SRῑ - του Αδμειν | Αρνει | SR^m
 Ἀραμ | S(R) Εσρων 35 Σαρονχ | Φαλέκ | Εβέρ
 36 S(R) Καϊναν 37 Μαθουσαλα | S(R) Ιαρέδ |
 S(R) Καϊναν

IV, 1 Πν. Αγ. πλ. | εις την ερημον 2 (SR τεσ-
 σαρ.) | υστερον επειπασε 3 και ειπεν αυτ. 4 απεκρ.
 Ιησ. πρ. αυτ., λεγων | ανθρ., αλλ επι παντι ρηματι Θεου
 5 αυτον ο διαβολος εις ορος υψηλον, εδ.

- τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου.
 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν
 ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ
 7 παραδέδοται καὶ ὧ ἂν θέλω δίδωμι αὐτήν· σὺ
 οὖν ἂν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ
 Dt. 6, 13, 14. 8 πᾶσα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ
 Γέγραπται Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου
 9 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Ἦγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πετερίγιον τοῦ
 Ps. 91, 11, 12. 10 σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς
 ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι
 11 σε, καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀρουσὶν σε, μὴ ποτε προσ-
 Dt. 6, 16. 12 κόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται Οὐκ ἐκπειράσεις
 He. 4, 15. 13 Κύριον τὸν Θεόν σου. Καὶ συντελέσας πάντα πει-
 ρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.
 14· 15: 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
 Mt. 4, 12-17.
 Mk. 1, 14, 15. 15 Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν
 15 καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς
 ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος
 ὑπὸ πάντων.
 16-30: 16 Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τεθραμμένος,
 Mt. 13, 53-58.
 Mk. 6, 1-6. καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη
 Is. 61, 1, 2; 58, 6. 17 ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προ-
 φήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρεν
 τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένος

7 μου | παντα 8 αυτ. ειπ. ο Ιησ., Υπαγε οπισω
 μου, Σατανα· γεγρα. γαρ | R Κυρ. τον Θ. σ. προσκ.
 9 Και ηγαγεν αυτ. | εστ. αυτον | ο υιος 10 (R οτι
 Τοις) 11 (R οτι Επι) 16 εις την Ναζαρετ (R -ρεθ)
 17 Ησ. του προφ. | αναπτυσας

Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ,

18

οὐ ἐνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς,
ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ
τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

ἀποστείλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει,

κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.

19 Lv. 25, 10

καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκά-

θισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ

ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς

αὐτοὺς ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη

ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ

22 Jn. 6, 42.

καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς

ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ

ἔλεγον Οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος; καὶ εἶπεν

23 Mt. 4, 13.

πρὸς αὐτοὺς Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν

ταύτην Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἤκου-

σαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποιήσον

καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δὲ Ἀμὴν

24 Jn. 4, 44.

λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν

τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν,

25 1 K. 17, 1. 9;
14, 1.
Jn. 5, 17.

πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλείου ἐν

τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία

καὶ μῆνας ἕξ, ὥς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν

τὴν γῆν, καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη

Ἡλείας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς

γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ

27 2 K. 5, 14.

Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἑλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς

αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναιμάν ὁ Σύρος. καὶ

ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκού-

18 ενεκεν | με· ευαγγελιζεσθαι πτωχοις απεστ. με,
ιασασθαι τους συντετριμμενους την καρδιαν, κηρ. 20 π.

εν τη σ. οι οφθ. 22 Ουχ ουτος εστ. ο υιος Ιωσ.

23 εν τη Καπερναουμ 26 Σιδωνος 27 ησαν επι

Ελισσαιου (it. R) τ. πρ. εν τω Ισρ. | Νεεμαν

29 οντες ταῦτα, καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ
ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὑποδόμητο αὐτῶν, ὥστε
30 κατακρημνίσαι αὐτόν· αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ
μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31-37:

Mk. 1, 21-28.

Mt. 4, 13.

Jn. 2, 12.

Mt. 7, 28, 29.

Jn. 7, 46.

31 Καὶ κατήλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς
Γαλιλαίας. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
32 σάββασιν· καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
33 αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν
τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου
34 ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· Ἐγώ,
τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπο-
λέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.
35 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι
καὶ ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξήλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν
36 βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας,
καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Τίς
ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπι-
τάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται;
37 καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον
38 τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συνα-

38-44:

Mt. 8, 14-17.

Mk. 1, 29-39.

γωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ
δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ,
39 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς
ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν
αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.
40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθε-
νούντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς
αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας

29 της οφρ. | η πολ. αυτ. ωκ. | ωστε] εις το 33 μεγ.,
λεγων 35 απ 1^ο] εξ 36 (R' ουτος; οτι...εξερχονται.)
38 απο] εκ | η πενθ. 40 παντες.

ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν αὐτούς. ἐξήρχετο δὲ καὶ 41 Mt. 8, 20.
Mk. 3, 11. 12
δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα
ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ
εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾗδειςαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν
εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύεθ 42
εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν,
καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ
πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς 43 s. 1.
ὅτι Καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι
με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο
ἀπεστάλην. καὶ ἦν κηρύσσω εἰς τὰς συναγω- 44 Mt. 4, 23
γὰς τῆς Ἰουδαίας.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ 5 1-11:
Mt. 4, 18-22.
Mk. 1, 16-20
καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν
ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, καὶ εἶδεν 2
πλοῖα δύο ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλعيς
ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. ἐμβὰς 3
δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν
αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καθίσας
δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. ὥς δὲ 4 Jm. 21, 6.
ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα Ἐπανά-
γαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν
εἰς ἄγρην. καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν Ἐπι- 5
στάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλά-
βομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα.
καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλήθος ἰχθύων 6
πολύ· διεμήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. καὶ 7

40 επιθεὶς εθεραπευσεν 41 κραζοντα | ο Χριστος
ο υι. 42 εξητουν 43 εις τουτο απεσταλμαι
44 εν ταις συναγωγαῖς | SR^c Γαλιλαιας
V, 1 και 1° του 2 δυο πλοια | αλειες αποβ. απ
αυτ. απεπλυναν 3 του Σ. | και καθισας εδ. εκ τ. πλ.
5 ο Σ. ειπ. αυτω | ολ. της | το δικτυον 6 ιχθ. πλ.
πολ. | διερρηγνυτο δε το δικτυον

- κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθαν, καὶ ἐπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι
- 8 αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
- 9 ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ
- Mt. 13, 47. 10 τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἢ συνέλαβον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἵ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν
- Mt. 19, 27. 11 ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
- 12-16: 12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι.
- Mt. 8, 1-4.
Mk. 1, 40-45. 13 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.
- Lv. 13, 49;
14, 2-32. 14 καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν
- Mk. 1, 35. 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.
- 17-26: 17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἵ ἦσαν ἐλληλυθότες ἐκ πάσης

7 τ. μετ. τοις | ἦλθον 8 του Ἰησ. 9 η] R ων
11 απαντα 12 και ιδων τον 13 λεγ.] ειπων
15 θεραπ. υπ αυτου

κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερου-
σαλὴμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι
αὐτόν. καὶ ἰδὼν ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης 18
ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐξήτουν
αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ 19
μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν
ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων
καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον
ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν 20
αὐτῶν εἶπεν Ἐνθρῶπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς 21
καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς
λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἁμαρτίας ἀφεῖναι
εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; ἐπιγνὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς 22
διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς
Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστὶν 23
εὐκοπώτερον, εἰπεῖν Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
σου, ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ 24
εἰδῆτε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει
ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἶπεν τῷ παρα-
λελυμένῳ Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινιδίον
σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα 25
ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο,
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν.
καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν 26
Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι
Εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώ- 27
νην ὀνόματι Λευεὶν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον,
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀκολουθε μοι. καὶ καταλιπὼν 28

7, 49.
18, 43, 25.
Jn. 5, 12.

27-32:
Mt. 9, 9-13.
Mk. 2, 13-17.

17 αυτον] SR^m αυτους 19 δια ποιας 20 ειπεν
αυτω 21 αφιεναι αμαρτιας 23 Εγειραι 24 οτι
εξ. εχ. ο υι. τ. ανθρ. | εγειραι 25 ο]ω 27 Λευειν

- 15, 1. 29 πάντα ἀναστὰς ἡκολούθει αὐτῷ. Καὶ ἐποίησεν
 δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ·
 καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν
 30 μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρι-
 σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς
 αὐτοῦ λέγοντες Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
 31 ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν
 32 οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ
 ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς
 33 μετάνοιαν. Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν Οἱ μαθηταὶ
 Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται,
 ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν
 34 καὶ πίνουσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ
 νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν, ποιῆσαι νηστεύσαι;
 35 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
 ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς
 36 ἡμέραις. Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς
 ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας
 ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ
 τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει.
 37 τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς
 βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ
 μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς
 38 ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολούνται· ἀλλὰ
 39 οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον. καὶ

33—39:
 Mt. 9, 14—17.
 Mk. 2, 18—22.

28 απαντα | ηκολουθησεν 29 ο Λευίς | τελ.
 πολυς 30 οι γρ. αυτ. και οι Φαρ. | -των 31 αλλ'
 33 ειπον | Διατι οι...πινουσιν; 34 -Ιησους | νη-
 στενευειν 35 (R ημεραι') 36 -απο 1^ο | -σχισας |
 σχιζει | συμφωνει επιβλ. 37 ο νεος οινος 38 βλη-
 τεον, και αμφοτεροι συντηρουνται.

οὐδεὶς πῶν παλαιὸν θέλει νέον· λέγει γάρ Ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐ- 6
τὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἐτλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
καὶ ἡσθιον τοὺς στάχους ψύχοντες ταῖς χερσίν.
τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν Τί ποιεῖτε ὁ οὐκ 2
ἔξεστιν τοῖς σάββασιν; καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς 3
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ
ἐποίησεν Δαυεὶδ ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ
μετ' αὐτοῦ ὄντες; ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ 4
Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως λαβὼν ἔφαγεν
καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν
φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; καὶ ἔλεγεν 5
αὐτοῖς Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελ- 6
θεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ
ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν
ξηρά· παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ 7
οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα
εὖρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾗδει τοὺς 8
διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν
ἔχοντι τὴν χεῖρα Ἐγειρε καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον·
καὶ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς 9
αὐτοὺς Ἐπερωτῶ ὑμᾶς εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ
ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ
ἀπολέσαι; καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς 10
εἶπεν αὐτῷ Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ

1-5:
Mt. 12, 1-8.
Mk. 2, 21-28

Jn. 5, 10.
1 S. 21, 1-6.

1 v. 24, 9.

6-11:
Mt. 12, 9-14.
Mk. 3, 1-6.

14, 1.

39 παλ. ευθεως θ. | SR^m χρηστοτερος

VI, 1 SR^m σαββ. δευτεροπρωτω | δια των σπ. | SR
τους σταχ., και ησθ. 2 ειπον αυτοις | SR εξ. ποιειν | εν
τοις 3 R οτε 4 ελαβε, και εφ. | SR εδ. και τοις 5 Οτι
κυρ. εστ. ο υι. τ. ανθρ. και του σ. 6 δε και εν | εκει ανθρ.
7 παρετηρουν | θεραπευσει | κατηγοριαν 8 και ειπε τω
ανθρωπω τω | Εγειραι | ο δε αναστ. 9 δε] ουν | Επερω-
τησω υμας, τι εξ. τοις σαββασιν, 10 ειπε τω ανθρωπω

- 11 ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.
- 12-16: 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν, ¹ Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης, καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰάτο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν
- 17-19: 17 Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
- 20-23: 20 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.
- 21

Mk. 3, 13-19.

Mt. 10, 2-4.
Jn. 6, 70.
Ac. 1, 13.

Mt. 4, 23-5, 1.
Mk. 3, 7-12.

Mt. 5, 3, 4, 6, 11, 12.

Rev. 7, 16, 17.
Ps. 126, 5, 6.
Is. 61, 3.

10 εποι. ουτω | αποκατεσταθη | αυτ. υγιης ως η
αλλη 11 ποιησειαν 12 εξηλθεν εις 14 - και
3ο5ο 15 - και 1ο3ο | Ιακ. τον του Α. 16 - και
1ο | Ισκαριωτην, ος και εγ. 17 - πολυς 18 οχ-
λουμενοι υπο | και εθερ. 19 εξητει | (εξηρχετο.)

μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρω- 22 Jn. 15, 19 ; 16, 2.
ποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν
καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ 23
ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν
τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε 24 Ja. 5, 1.
τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινά- 25 Is. 5, 22.
σετε.

οὐαί, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ
κλαύσετε.

οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν πάντες οἱ 26 Ja. 4, 4.
ἄνθρωποι· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδο-
προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω 27 Mt. 5, 39-49.
τοῖς ἀκούουσιν Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, κα-
λῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε τοὺς 28
καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπη-
ρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύποντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα 29
πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου
τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. παντὶ 30
αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ
μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν 31 Mt. 7, 12.
ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ 32
ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις
ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας
αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς 33
ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν 34 Lv. 25, 35, 36

23 χαιρετε | κατα ταῦτα 25 - νυν 1^ο | οναι υμιν οι
26 οναι υμιν, | κατα ταῦτα 27 Αλλ' 28 καταρ.
υμιν, και πρ. υπερ 30 παντι δε τω αιτ. 31 SR και
υμεις ποιεите 33 SR - γαρ | SR και γαρ οι

- 35 δανίσθητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις
 ἐστίν; καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουνσιν ἵνα
 36 ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς
 ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδὲν ἀπελ-
 πίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ
 ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ
 37 τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οἰκτίρ-
 μονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.
 37-49: 37 καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ κατα-
 Mt. 7.
 Mt. 6, 14. δικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε,
 Mk. 4, 24. 38 καὶ ἀπολυθήσεσθε· δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν·
 μέτρον καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκ-
 χυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ὃ γὰρ
 39 μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν
 Mt. 15, 14;
 Mt. 16, 24. δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς
 τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον
 40 ἔμπεσοῦνται; οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσ-
 καλον· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσ-
 41 καλος αὐτοῦ. Τί δὲ βλέπεis τὸ κάρφος τὸ ἐν
 τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν
 42 ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; πῶς δύνασαι
 λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ
 κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ
 ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἐκ-
 βαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου,
 καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
 43 τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. Οὐ γάρ ἐστιν δέν-
 δρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ πάλιν

34 δανειζετε | απολαβειν | και γαρ οι αμ. | (δανειζ.)
 35 (δανειζ.) | R^m μηδενα | του Υψ. 36 γιν. ουν | καθως
 και 37 - και 3° 38 και σεσ. και υπερεκχυννομενον |
 τω γαρ αυτω μετρω ω μετρειτε 39 - και | πεσονται
 40 διδ. αυτου 42 SR η πως | διαβλ. εκβαλειν το κ. |
 43 - παλιν

δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον 44
 γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται·
 οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ
 βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος 45 Mt. 12, 34. 35.
 ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει
 τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προ-
 φέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας
 λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε Κύριε 46 Mt. 1, 6. Mt. 7, 21.
 Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος 47
 πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν
 αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός 48
 ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν
 καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
 πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς
 τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτήν·
 ὁ δὲ ἀκούσας 49
 καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδο-
 μήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἣ
 προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ
 ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.
 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ρήματα αὐτοῦ εἰς 7
 τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ.

Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων 2
 ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ἀκούσας 3
 δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσ-
 βυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν
 διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι 4
 πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως,
 λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ὃ παρέξῃ τοῦτο· ἀγαπᾷ 5

1-10:
Mt. 8, 5-13.

Jn. 4, 47.

44 τρυγ. σταφ. 45 καρδ. αυτου | ο πον.
 ανθρωπος | πον. θησαυρου της καρδιας αυτου | του περ.
 της 48 πλημμυρας | προσερρηξεν | SR^m αυτην· τεθε-
 μελιωτο γαρ επι την πετραν. 49 προσερρηξεν |
 ευθειας επεσε

VII, 1 Επει δε 4 (R οτι Αξιος) | παρεξι

- γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς
 6 ὤκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν
 αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ
 τῆς οἰκίας, ἐπεμψεν φίλους ὁ ἑκατοντάρχης λέγων
 αὐτῷ Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανὸς εἰμι
 7 ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· διὸ οὐδὲ
 ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σέ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπέ
 8 λόγῳ, καὶ ἰαθήτω ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ
 ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων
 ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ Πορεύ-
 θητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ Ἔρχου, καὶ
 ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου Ποίησον τοῦτο, καὶ
 9 ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν
 αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ
 εἶπεν Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην
 10 πίστιν εὑρον. καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον
 οἱ πεμφθέντες εὑρον τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.
 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν
 καλουμένην Ναὶν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ
 12 μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολὺς. ὥς δὲ ἤγγισεν
 τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνη-
 κῶς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη
 ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν
 13 αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη
 14 ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ κλαῖε. καὶ προσ-
 ελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βастάζοντες
 ἔστησαν, καὶ εἶπεν Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρ-
 15 θητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο
 λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

8, 42.
1 K. 17, 17.

1 K. 17, 23.
2 K. 4, 35.

6 SR επεμ. προς αυτον | ο εκατονταρχος φιλους |
 ειμι ικ. 7 SR ιαθησεται 10 οι πεμφθ. εις
 τ. οικ. | τον ασθενουντα δουλον 11 τω} SR^m τη |
 επορευετο | αυτου ικανοι 12 υιος μονογ. | R αυτη |
 -ην 1°

ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν 16 1. 68; 19, 44.
 Θεὸν λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἡγέρθη ἐν
 ἡμῖν, καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν
 αὐτοῦ. καὶ ἐξήλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ 17
 Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάνει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 18 18-35:
 περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο Mt. 11, 2-19.
 τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάνης | ἔπεμψεν 19 Ps. 40, 7; 118, 26.
 πρὸς τὸν Κύριον λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ Mt. 3, 1.
 ἄλλον προσδοκῶμεν; παραγενόμενοι δὲ πρὸς 20 Dn. 9, 26.
 αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν Ἰωάνης ὁ Βαπτιστῆς
 ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχο-
 μενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ 21
 ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων
 καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς
 ἐχαρίσατο βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς 22 Is. 35, 5; 61, 1.
 Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάνει ἃ εἶδετε καὶ
 ἤκούσατε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπα-
 τοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν,
 νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· καὶ 23
 μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάνου ἤρξατο 24
 λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάνου Τί ἐξήλ-
 θατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ
 ἀνέμου σαλευόμενον; ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; 25
 ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ
 οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες
 ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθατε 26 1. 76.

16 απαντας | εγγηγερται 17 και εν π.
 18 Ιωαννη 19 Κυριον] Ιησουν 20 ειπον |
 απεσταλκεν 21 εν αιτη δε τη | το βλέπειν
 22 αποκρ. ο Ιησους | Ιωαννη | οτι τυφλ. |
 —και 3^ο 24 εξεληλυθατε 25 εξεληλυθατε
 26 εξεληλυθατε

ιδεῖν; προφήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσό-
 Mal, 3, 1. 27 τερον προφήτην. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται
 Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἀγγελόν μου πρὸ προσ-
 ὤπου σου,

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
 1, 15. 28 λέγω ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου
 οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 3, 7, 12. 29 Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκού-
 Mt, 21, 32. 29 σας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπ-
 Ac, 13, 46. 30 τισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι
 καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν
 31 εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. Τίني
 οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης,
 32 καὶ τίني εἰσὶν ὅμοιοι; ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς
 ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις
 ἃ λέγει

Ὡλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὥρχήσασθε·
 ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.
 33 ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μὴ ἐσθίων
 ἄρτον μήτε πίνων οἶνον, καὶ λέγετε Δαιμόνιον
 15, 2. 34 ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ
 πίνων, καὶ λέγετε Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ
 35 οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ
 ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων
 αὐτῆς.
 11, 37. 36 Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ
 μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρι-
 37 σαίου κατεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἣτις ἦν ἐν τῇ

27 Ἰδοὺ, ἐγω 28 λέγω γὰρ | γυν. προφητῆς Ἰω.
 του βαπτιστου 31 εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίني 32 ἀλλ.,
 και λεγουσιν | εθρ. υμιν 33 μητε αρτ. εσθ. μητε
 οι. πιν. 34 τελ. φιλ. 35 απο τ. τεκν. αυτ.
 παντων 36 την οικιαν | ανεκλιθη 37 γυν. εν τ.
 πολ., ητις ην

πόλει ἀμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται
 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβασ-
 τρον μύρου ¹ καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας 38 Mt. 26, 7-13
Jn. 12, 3-8
 αὐτοῦ κλαίονσα, τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν
 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς
 αὐτῆς ἐξέμασεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ
 καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ 39
 καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων Οὗτος εἰ
 ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ
 γυνὴ ἣτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστιν.
 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν Σίμων, 40
 ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ Διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν.
 δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῇ τινι· ὁ εἷς 41
 ὠφείλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντή-
 κοντα. μὴ ἐχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις 42
 ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐ-
 τόν; ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν Ὑπολαμβάνω ὅτι 43
 ὃ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ὁρθῶς
 ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ 44 Gen. 13, 4
 Σίμωνι ἔφη Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰς-
 ἡλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μοι ἐπὶ πόδας οὐκ
 ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς
 πόδας καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξέμαξεν. φίλημά 45 Ro. 16, 16
 μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον οὐ
 διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ 46
 τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ
 ἤλειψεν τοὺς πόδας μου. οὐ χάριν, λέγω σοι, 47

37 (R πολει, αμαρτ.) | — και 2^ο | ανακειται 38 π.
 τ. π. αυτ. οπ. κλ., ηρξ. βρ. τ. π. αυτ. τ. δακρ. | R εξεμαξε
 39 R^m ο προφ. 40 δε φησι, Διδ., ειπ. 41 χρεω-
 φειλεται | (δανιστη) 42 εχ. δε | αυτων, ειπε, πλ. αυτ.
 αγαπ. 43 δε ο Σ. 44 υδ. επι τ. π. μου ουκ |
 θριξι της κεφαλης αιτης 45 διελιπε 46 μου τ. π.
 47 (SR χαριν λεγω)

- ἀφένονται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι
 ἡγάπησεν πολὺ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον
 5. 20. 21. 48 ἀγαπᾷ. εἶπεν δὲ αὐτῇ Ἀφένονται σου αἱ ἁμαρ-
 49 τίας. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν
 8, 48; 17, 19; 18, 42. 50 σιν; εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα Ἡ πίστις σου
 σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.
- 8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν
 κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζό-
 4, 42. 42. 2 αὐτῷ, καὶ γυναῖκες τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι
 ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία
 ἢ καλουμένη Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτά
 3 ἐξελήλυθει, καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου
 Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες
 διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
- 4-15: 4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν
 Mt. 13, 1-23. ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς
 Mk. 4, 1-20. 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον
 αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν
 παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ
 6 τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον κατέ-
 πεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη
 7 διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν
 μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συνφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι
 8 ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν
 τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατοντα-
 πλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει Ὁ ἔχων ὦτα
 9 ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ
 13. 6, 9. 10. 10 μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή. ὁ δὲ
 εἶπεν Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς

VIII, 3 SR Ἰωαννα | SR^m διηκ. αυτω | εκ] απο
 6 επεσεν 8 επι την γ. 9 λεγοντες, Τις ειη η π.
 αυτη;

βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παρα-
 βολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες
 μὴ συνιῶσιν. ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή. 11 1 P. 1, 28.
 ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. ¹ οἱ δὲ παρὰ 12 1 Co. 1, 21.
 τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται
 ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας
 αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ 13
 τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέ-
 χονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ
 πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ
 ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί 14
 εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
 του καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συνπνίγονται
 καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί 15
 εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκού-
 σαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν
 ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει 16
 αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθῃσιν, ἀλλ' ἐπὶ
 λυχνίας τίθῃσιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν
 τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν 17
 γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ
 εἰς φανερόν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· 18
 ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ
 ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ 19
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ
 διὰ τὸν ὄχλον. ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ Ἡ μήτηρ σου 20
 καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν θέλοντές
 σε. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς Μήτηρ 21
 μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον
 τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.

Ac. 16, 14.
 He. 10, 36.
 Rev. 3, 10.

16-18:
 Mk. 4, 21-25.

Mt. 5, 15.

Mt. 10, 26.

19, 26.

19-21:
 Mt. 12, 46-50.
 Mk. 3, 31-35.

12 ακουοντες 16 λυχν. επιτιθῃσιν 17 ου
 γνωσθησεται 18 γαρ αν 19 Παρεγενοντο 20 και
 απ. αυτω, λεγοντων | σε θελοντες 21 ποι. αυτον

22-25: Mt. 9, 18, 23-27.
Mk. 4, 35-41.

- 22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης·
23 καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαίλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ
24 συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο,
25 καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;
26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας.
27 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν
28 ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ
29 Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσεισιν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρῆσων τὰ δεσμὰ ἡλαύνετο ἀπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους.
30 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Τί σοι ὀνομά ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν Λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια

26-39: Mt. 8, 28-34.
Mk. 5, 1-20.

22 Καὶ ἐγεν. εν 24 ἐγερθεῖς 25 Που
ἐστίν 26 R^{m1} Γεργεσηνων SR^{m2} Γαδαρηνων | αντι-
πέραν 27 υπηγτ. αυτω | πολ., ος ειχε δαιμ. εκ χρονων
ικανων, και ιμ. ουκ ενεδιδυσκετο 28 και ανακρ.
29 παρηγγειλε | εδεσμειτο | διαρρ. | υπο του δαιμονος
30 λεγων, Τι σοι εστ. ον. | Λεγωω | δαιμ. π. εισ.

πολλὰ εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ 31
 ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ 32
 ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει·
 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς
 ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελ- 33
 θόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον
 εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
 κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ 34
 οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός ἐφυγον καὶ ἀπήγγειλαν
 εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξῆλθον δὲ 35
 ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
 εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια
 ἐξῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς
 πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγ- 36
 γειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμο-
 νισθεὶς, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς 37
 περιχώρου τῶν Γερασηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν,
 ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς
 εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ 38
 ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ·
 ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων ἰ Ὑπόστρεφε εἰς τὸν 39
 οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός.
 καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα
 ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο 40
 αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες
 αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ὃν ὄνομα Ἰάειρος, 41
 καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ
 πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτόν

40-56:

Mt. 9, 18-26.
Mk. 5, 21-43.

31 παρεκαλει 32 βοσκομενων | παρεκαλουν
 33 εισηλθεν 34 γεγεννημενον | και απελθοντες απ.
 35 εξεληλυθει 36 και οι ιδ. 37 ηρωτησαν | R^{m1}
 Γεργεσηνων SR^{m2} Γαδαρηνων | εις το πλ. 38 εδεετο |
 αυτ. ο Ιησους 39 εποι. σοι 40 Εγενετο δε εν
 τω υποστρεψαι 41 ουτος] αυτος | του Ιησ.

- 7, 12. 42 εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ
 μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὕτη
 ἀπέθνησκει. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι
 43 συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει
 αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις οὐκ ἴσχυσεν
 44 ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὀπισθεν
 ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ
 παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.
 45 ¹καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνον-
 μένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος Ἐπιστάτα, οἱ
 46 ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν Ἠψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων
 47 δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ
 γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσ-
 πεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγ-
 γειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη
 7, 50. 48 παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θυγάτηρ, ἡ πίστις
 49 σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἐτι
 αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυνα-
 γώγου λέγων ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου,
 50 μηκέτι σκύλλε τὸν Διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ Μὴ φοβοῦ· μόνοι
 51 πίστευσον, καὶ σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν
 οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ
 μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν
 7, 13. 52 πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον
 δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν
 53 Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ

43 SR^t ητις, ιατροῖς (S εἰς ιατροὺς) προσαναλωσασα
 ολον τον βιον, ουκ | απ] υπ 45 S Πετρ. και οι μετ
 αυτου R^t II. κ. οι συν αυτω | αποθλ., και λεγεις, Τις ο
 αψαμενος μου; 46 εξελθουσιν 47 απηγγ. αυτω
 48 Θαρσει, θυγατερ 49 λεγ. αυτω | SR μη
 50 αυτ., λεγων | πιστευε 51 εισελθων | εισ. ουδενα,
 ει μη | και Ιακ. και Ιω. 52 R ου γαρ

κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς 54
 δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων
 Ἡ παῖς, ἔγειρε. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα 55
 αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν
 αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς 56 5, 14. Mk. 7, 36.
 αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν
 τὸ γεγονός.

Συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς 9
 δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ
 νόσους θεραπεύειν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσ- 2
 σειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι, καὶ 3
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μηδὲν αἶρετε εἰς τὴν ὁδόν,
 μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύ-
 ριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν 4 10, 5—7.
 ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν
 ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, 5 10, 11.
 ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν κονιορ-
 τὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς
 μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο 6
 κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύ-
 οντες πανταχοῦ. Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ 7
 τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει διὰ
 τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ
 νεκρῶν, ἢ ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἡλείας ἐφάνη, ἄλλων 8
 δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν 9 23, 8.
 δὲ Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ
 ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτηι

1—6:
 Mt. 10, 1. 7. 9—
 11. 14.
 Mk. 6, 7—13.

7—9:
 Mt. 14, 1. 2.
 Mk. 6, 14—16.

54 δε εκβαλων εξω παντας, και κρ. | εγειρου
 IX, 1 δωδ. μαθητας αυτου 2 SR¹ ιασθ. τους
 ασθενουντας 3 ραβδους | R—ανα 5 δεξωνται |
 και τον κ. | αποτιναξατε 7 τετραρχης | γιν. υπ
 αυτου π. | εγγεγερται 8 τις] εις 9 και ειπεν ο Η. |
 εγω ακ.

10-17:

Mt. 14, 13—21.
Mk. 6, 30—44.
Jn. 6, 1—13.

10 ιδεῖν αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστο-
λοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παρα-
λαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν
11 καλουμένην Βηθσαϊδά. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες
ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς
ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ
12 τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰάτο. Ἡ δὲ ἡμέρα
ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶ-
παν αὐτῷ Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες
εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν
καὶ εὔρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὥδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
13 ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Δότε αὐτοῖς φαγεῖν
ὑμεῖς. οἱ δὲ εἶπαν Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ
ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μὴτι πορευθέντες
ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον
14 βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχί-
λιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Κατα-
κλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
15 καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας.
16 λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς
καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρα-
2 K. 4, 44. 17 θεῖναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν
πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεύσαν αὐτοῖς κλασμά-
των κόφινοι δώδεκα.

18-27:

Mt. 16, 13—28.
Mk. 8, 27—9, 1.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον
κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτοὺς λέγων Τίνα με οἱ ὄχλοι λέγουσιν
2. 19 εἶναι; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἰωάννην τὸν

10 εἰς τοπον ἐρημον πολως καλουμενης B. 11 δε-
ξαμενος 12 εἰπον | ἀπελθοντες | καὶ τοὺς ἀγρ.
13 υμεῖς φαγ. | εἰπον | πεντε αρτοι κ. δυο ιχθ. 14—ὡσει
2^ο 15 ανεκλιναν 16 παρατιθεναι 18 λεγ.
οι οχλ. 19 εἰπον

Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προ-
 φήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς 20 Jn. 6, 61.
 Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀπο-
 κριθεὶς εἶπεν Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ ἐπι- 21
 τιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο,
 εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ 22 44. 18, 32, 33
 παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
 ρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκταν-
 θῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Ἐλεγεν 23
 δὲ πρὸς πάντας Εἴ τις θέλει ὑπίσω μου ἔρχεσθαι,
 ἀρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ
 καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν 24 17, 33. Mt. 10, 39.
 θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν·
 ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ,
 οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος 25 Jn. 12, 25.
 κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας
 ἢ ζημιωθείς; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς 26 Mt. 10, 33.
 ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισ-
 χυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ
 τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ 27
 ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων
 οἳ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσεὶ 28 28-36:
 ἡμέραι ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην Mt. 17, 1-8.
 καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Mk. 9, 2-8.
 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος 29
 τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς
 αὐτοῦ λευκὸς ἑξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο 30
 συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ
 Ἡλείας, οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον 31 22

20 αποκρ. δε ο Π. 21 λεγ.] ειπειν 23 ελθειν,
 απαρνησασθω 24 εαν] αν 27 αυτου] ωδε | γευσονται
 28 τον Π.

2 P. 1, 16—18.
Jn. 1, 14.

αὐτοῦ, ἣν ἡμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ.
 32 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι
 ὑπνω· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν
 αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας
 33 αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς
 ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν
 Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὥδε εἶναι, καὶ
 ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν
 Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλεία, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει.
 34 ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ
 ἐπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελ-
 3, 22. 35 θεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλῃν. καὶ φωνὴ ἐγένετο
 ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου
 36 ὁ ἐκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ γενέ-
 σθαι τὴν φωνὴν εὗρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ
 ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς
 ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.

37—45:
Mt. 17, 14—21.
Mk. 9, 14—32.

37 Ἐγένετο δὲ τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν
 ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.
 38 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων
 Διδάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν
 39 μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν, ¹ καὶ ἰδοὺ πνεῦμα
 λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσ-
 σει αὐτόν μετὰ ἁφροῦ, καὶ μόλις ἀποχωρεῖ ἀπ'
 40 αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν· καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν
 σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν.
 41 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ὡ γενεὰ ἄπιστος
 καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
 ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὥδε τὸν υἱόν σου.

31 εμελλε 32 ειδον 33 και Μωσει μιαν
 34 επεσκιασεν | εκεινους εισελθ. εις 35 εκλελ.]
 SR^m αγαπητος 36 ο Ιησ. | εωρακασιν 37 δε
 εν τη 38 ανεβοησε | σου, επιβλεψον | εστι μοι
 39 μογισ 40 εκβαλλωσιν

ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαι- 42 7, 15
μόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς
τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἴάσατο τὸν παῖδα
καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσ- 43
σοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει
εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Θέσθε ὑμεῖς εἰς 44 22
τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἡγνύουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν 45 18, 34. Mk. 9, 32
παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται
αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ
ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν 46
αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 47
εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπι-
λαβόμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ, καὶ 48 Mt. 10, 42
εἶπεν αὐτοῖς Ὅς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ
τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅς ἂν ἐμὲ
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ
μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν
μέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν Ἐπι- 49
στάτα, εἰδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλ-
λοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ
ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν 50 11, 23. Ph. 1, 18.
Ἰησοῦς Μὴ κωλύετε· ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ'
ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας 51 Mk. 10, 32.
τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον
ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ 52 Jn. 7, 1.
Jn. 4, 4.

43 εποίησεν ο Ιησους, ειπ. 47 SR ιδων | παιδιου
48 αν] εαν | εσται 49 επι τω ον. | τα δαιμ. | εκωλυ-
σαμεν 50 και ειπε | ο Ιησ. | ημων, υπ. ημων 51 πρ.
αυτου εστηριξε

- ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ
 πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν,
 Jn. 4, 9. 53 ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ· καὶ οὐκ ἔδέξαντο αὐτόν,
 2 K. 1, 10, 12. 54 ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερου-
 55 σαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ
 56 Ἰωάννης εἶπαν Κύριε, θέλεις εἰπῶμεν πῦρ κατα-
 57 βῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς; στρα-
 Jn. 3, 17; 12, 47. 58 φεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς
 59 ἑτέραν κώμην.
 57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις
 Mt. 8, 19-22. 58 πρὸς αὐτόν Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ.
 59 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς
 60 ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώ-
 61 σεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τὴν
 62 κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον Ἀκολουθεῖ
 63 μοι. ὁ δὲ εἶπεν Ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελ-
 64 θόντι θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ
 65 Ἀφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ
 66 δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
 1 K. 19, 20. 61 Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε·
 62 πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς
 63 τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς
 64 Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ
 65 βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετὸς ἐστὶν τῇ βασιλείᾳ
 τοῦ Θεοῦ.
 1-12: 10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος ἑτέρους
 Mt. 10, 7-16. 11 ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸς
 Mk. 6, 7.

54 SR μαθ. αυτου | ειπον | SR^m αυτους, ως και
 Ἡλίας ἐποίησε; 55 SR^m αυτοις, και ειπεν, Ουκ
 οιδατε οιον πνευματος εστε υμεις· (56) ο γαρ υιος
 του ανθρωπου ουκ ηλθε ψυχας ανθρωπων απολεσαι,
 αλλα σωσαι. 57 Εγενετο δε πορ. | αν απ., κυριε.
 59 SR Κυριε, επιτρ. | απελθ. πρ. 60 αυτω ο Ιησους
 62 χειρ. αυτου | εις την βασιλειαν
 X, 1 και ετ. | R^m εβδομ. δυο

προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ
 ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς 2 Jn. 4, 35.
 Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεή- Mt. 9, 37. 38
 θητε οἶν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐργάτας
 ἐκβάλλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε· ἰδοὺ 3
 ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ 4
 βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα·
 καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσσησθε. εἰς ἣν δ' 5
 ἂν εἰσέλθῃτε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε Εἰρήνη τῷ
 οἰκῶ τούτῳ. καὶ ἐὰν ἐκεῖ ἢ υἱὸς εἰρήνης, ἐπανα- 6
 παῖσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε,
 ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, 7
 ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἅγιος γὰρ
 ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ
 οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε 8
 καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν,
 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε 9
 αὐτοῖς Ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθῃτε καὶ μὴ δέχωνται 10
 ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε
 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς 11
 πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν·
 πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἡγγικεν ἡ βασιλεία
 τοῦ Θεοῦ. λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ 12
 ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
 Οὐαὶ σοι, Χοραζαῖν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ 13
 ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ
 γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ
 καθήμενοι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι 14

Jn. 4, 35.
Mt. 9, 37. 389, 3-5.
2 K. 4, 21.1 Ti. 5, 18.
1 Co. 9, 5-14.

1 Co. 10, 27.

Ac. 18, 6.

Mt. 11, 21-23

1 ἐμελλεν 2 Ἐλεγ. ουν | ἐκβαλλη εργ. 3 ἰδ.,
 εγω 4 βαλαντιον | μηδε υπ. 5 οικ. εισερχησθε, |
 (R^m οικιαν πρωτον,) 6 εαν μεν η εκ. ο υι. | επανα-
 παυσεται 7 εσθιοντες | αυτου εστι 8 δ' αν
 10 εισερχησθε 11 -εις τ. ποδ. | ηγγ. εφ υμας
 12 λεγω δε 13 (Χοραζιν) | εγενοντο | καθημεναι

- 1s, 14, 13, 15. 15 ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. καὶ σὺ, Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψώθῃς; ἕως τοῦ
- Mt. 10, 40. 16 "Αἰδου καταβῇς. Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, Jn. 5, 23; 15, 23. καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν
- 17 ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.
- Jn. 12, 31. 18 εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς Rev. 12, 8, 9. 19 ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ἰδοὺ δέδωκα Mk. 16, 18. Ps. 91, 13. ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ
- Ex. 32, 32. 20 οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ Ph. 4, 8. Rev. 3, 5. Mt. 7, 22. χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς
- 21 οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ᾠρᾷ ἡγαλλιάσατο τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ καὶ εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι
- 22 οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστίν ὁ Υἱὸς εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστίν ὁ Πατήρ εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται
- Mt. 13, 16, 17. 23 ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. Καὶ στραφεῖς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ
- 1 P. 1, 10. 24 οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκούσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

15 ἡ ἕως του ουρ. υψωθείσα, ἕως αδου | SR καταβι-
 βασθηση 17 R^m εβδομ. δυο 19 διδωμι | αδικηση
 20 δε μαλλον | εγραφη 21 τω Αγιω | ο Ιησους |
 εγεν. ευδ. 22 παρεδ. μοι 23 (R, κατ)
 24 ειδον

Καὶ ἰδοὺ νομκός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐ- 25
 τὸν λέγων Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον
 κληρονομήσω; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἐν τῷ 26
 νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ 27
 ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν
 σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχυΐ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ
 σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπεν δὲ 28
 αὐτῷ Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήσῃ.
 ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν 29
 Ἰησοῦν Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; ὑπολαβὼν 30
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ
 Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερειχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν,
 οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες
 ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανή. κατὰ συγκυρίαν δὲ 31
 ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν
 αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευεΐτης 32
 κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν.
 Σαμαρεΐτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ 33
 ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ 34
 τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβι-
 βάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν
 εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν 35
 αὔριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ
 καὶ εἶπεν Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὃ τι ἂν προσ-
 δαπανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω
 σοι. τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι 36
 γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστας; ὁ δὲ 37
 εἶπεν Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν δὲ
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

25-28:
 Mt. 22, 35-40.
 Mk. 12, 29-34.
 18, 18-20.

Dt. 6, 5.
 Lv. 19, 18.

Lv. 18, 5.
 Mt. 19, 17.

25 και λεγ. 27 εξ ολης της ψυχης σου, και εξ ολης
 της ισχυος σου, κ. εξ ολης της διανοιας σου 29 δικαιουν
 30 δε ο | ημιθ. τυγχανοντα 32 Λευιτης, γενομενος
 33 ιδ. αυτον 35 εξελθων, εκβ. | ειπ. αυτω 36 τις
 ουν | δοκ. σοι πλ. 37 δε 2^ο] οιν

- Jn. 11, 1; 12, 2, 3. 38 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσῆλθεν
 εἰς κώμην τινά· γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπε-
 39 δέξατο αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ
 καλουμένη Μαριάμ, ἥ καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς
 τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ.
 40 ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν·
 ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ
 ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλειπεν διακονεῖν;
 41 εἰπὸν οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἁπο-
 κριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος Μάρθα Μάρθα,
 Mt. 6, 33. 42 μεριμνᾷς καὶ θορυβάξῃ περὶ πολλά, ὀλίγων
 δὲ ἐστὶν χρεία ἢ ενός· Μαριάμ γὰρ τὴν ἀγα-
 θὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται
 αὐτῆς.
 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ
 5, 33. προσευχόμενον, ὥς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς
 προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς
 2 μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ὅταν προσεύ-
 2—4: χησθε, λέγετε Πάτερ, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
 Mt. 6, 9—13. 3 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου· ἁπλοῦς τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν
 4 ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· καὶ ἄφες
 ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν
 παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς
 5 εἰς πειρασμόν. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Τίς
 ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν

38 Εγενετο δε εν τω | και αυτος | τον οικον αυτης
 39 Μαρια | παρακαθισασα παρα τ. π. του Ιησου
 40 κατελιπε | ειπε 41 ο Ιησους | R^{m1}—μεριμνας και
 et περι πολλα... (42) ενος et γαρ | τυρβαξη 42 SR^t ενος
 δε εστι χρεία (R^{m2}=text) | Μαρια | γαρ] δε | απ αυτης
 XI, 2 SR^m Πατερ ημων ο εν τοις ουρανοις | ελθετω |
 SR^m βασ. σου· γεννηθτω το θελημα σου, ως εν ουρανῳ,
 και επι της γης. 4 αφιεμεν | πειρ., αλλα ρυσαι
 ημας απο του πονηρου.

μεσονυκτίου καὶ εἶπη αὐτῷ Φίλε, χρῆσόν μοι
 τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ 6
 ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ·
 ἀκακείνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη Μή μοι κόπους 7 Mt. 26, 10.
 παρέχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παῖδιά
 μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι 8 18, 5.
 ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει
 αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διὰ γε
 τὴν ἀναίδιαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων
 χρῆζει. Καγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται 9 9-13:
Mt. 7, 7-11.
 ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρησεται· κρούετε, καὶ ἀνοι-
 γήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ 10
 ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.
 τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς 11
 ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν αὐτῷ ἐπιδώσει; ἢ 12
 καὶ αἰτήσῃ ψόν, ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; εἰ οὖν 13
 ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ
 διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ
 ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν
 αὐτόν.

Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν 14 14-26:
Mt. 12, 22-30,
43-45,
Mk. 3, 22-27.
 κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος
 ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι·
 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν Ἐν Βεεζεβούλ τῷ 15
 ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια·
 ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν 16 Mk. 8, 11.
 παρ' αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοή- 17
 ματα εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
 διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον

7 (SR σοι;) 8 αὐτου φιλον | ἀναίδειαν 11 — ἐξ |
 SR¹ υἱος ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ (R¹ ἢ) καὶ
 ἰχθ. | ἐπιδ. αὐτῷ; 12 εἰαν αἰτησῇ | μὴ ἐπιδ. 13 ἀγαθ.
 δομ. | (αὐτον;) 14 R —, καὶ αὐτο ἦν 15 εἶπον |
 — τῷ 16 παρ αὐτ. ἐξ. ἐξ οὐρ. 17 (οἶκον,)

- 18 πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμε-
ρίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι
λέγετε ἐν Βεεζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια.
19 εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεεζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ
υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοῖς
Ex. 8, 19. 20 ὑμῶν κριταὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ
ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς
21 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθω-
πλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ
Col. 2, 15. 22 ἔστιν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ ἰσχυρότερος
αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν
αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἣ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ
9, 50. 23 διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν,
24 καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. Ὅταν
τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπανσιν,
καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν
25 μου ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἔλθον εὐρίσκει σεσαρω-
Jn. 5, 14. 26 μένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ
παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυ-
τοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ
γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα
1, 28. 42. 48. 27 τῶν πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν
ταῦτα ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου
εἶπεν αὐτῷ Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά
8, 15. 21. 28 σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν
Μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
καὶ φυλάσσοντες.
29-32: 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν
Mt. 12, 38-42. Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον
1 Co. 1, 22. ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ

19 κριτ. υμ. αυτοι 20 — εγω 22 δε ο 26 επτ.
ετ. πν. πον. εαυτ. 27 γυνη φωνη 28 Μενουνγε |
φυλ. αυτον. 29 — γενεα 2^ο | επιζητει

σημείον Ἰωνᾶ. καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς 30
 Νινευίταις σημείον, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα νότου 31 1 K. 10, 1.
 ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς
 γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν
 ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
 Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὦδε.
 ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει 32 Jon. 3, 5.
 μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινουῖσιν αὐτήν·
 ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ
 πλεῖον Ἰωνᾶ ὦδε. Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς 33 9, 16. Mt. 5, 15.
 κρυπτὴν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ
 τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος
 βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ 34 34—36:
 ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς 35 Mt. 6, 22, 23.
 ᾗ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὶ
 δὲ πονηρὸς ᾗ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.
 σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36
 εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος
 τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ
 λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίξῃ σε.

Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος 37 7, 36; 14, 1.
 ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν.
 ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον 38 Mt. 15, 2.
 ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος 39 39—52:
 πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἐξῶθεν 40 Mt. 23, 1—36.
 τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ
 δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας.
 ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἐξῶθεν καὶ τὸ ἔσωθεν 41
 ἐποίησεν; πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην,

29 Ἰωνα του προφητου 30 σημ. τ. Νινευίταις
 31 Σολομωντος 1° 2° 32 Νινευϊ 33 Ουδεις δε |
 S κρυπτὸν R κρύπτῃν | R φως 34 — σου 1° | οταν
 ουν 36 τι μερος 37 ηρωτα | Φαρ. τις

- 42 καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστίν. ἀλλὰ οὐαὶ
 ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύ-
 οσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ
 παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ·
 ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ παρῆναι.
 20, 46. 43 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν
 πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς
 44 ἀσπασμὸν ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ
 ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ
 45 περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν. Ἀποκριθεὶς
 δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ Διδάσκαλε,
 46 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν
 Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς
 ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐν
 τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις.
 47 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προ-
 φητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς.
 48 ἄρα μάρτυρές ἐστε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις
 τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν
 49 αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. διὰ τοῦτο καὶ ἡ
 σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς
 προφῆτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπο-
 50 κτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα
 πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκκεχυμένον ἀπὸ κατα-
 51 βολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἀπὸ
 αἵματος Ἀβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπο-
 λομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου·
 γαί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς
 52 ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν

Gn. 4, 8.
2 Ch. 24, 20.

42 ἀλλ' | — δε | S(R) αφιεναι
 ματεις και Φαρισαιοι, υποκριται
 και | οικοδ. αυτων τα μνημεια
 50 S(R) εκχυνομενον

44 υμιν, γραυ-
 48 μαρτυρειτε
 49 εκδιωξουσιν
 51 απο του αιμ. | εως
 του αιμ.

κλειδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. Κακῶθεν 53 ἐξελθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, ἐνεδρεύοντες αὐτὸν θηρεῦσαί 54 20, 20. τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ 12 Mt. 16, 6. Mk. 8, 15. ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν Φαρισαίων. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ 2 2-9: Mt. 10, 26-33. 8, 17. οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ 3 φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ 4 τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι. ὑποδείξω δὲ 5 ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτείνειν ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. Ἰ οὐχὶ πέντε 6 στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν 7 21, 18. πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμο- 8 λογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπρο-

52 εἰσηλθετε 53 Κακ...αυτου] Λεγοντος δε αυτου ταυτα προς αυτους 54 αυτον, και ζητουντες θ. | αυτου, ινα κατηγορησωσιν αυτου.

XII, 1 (SR^m αυτου, Πρωτ. πρ.) | SR ζ. των Φαρ., ητις ε. υποκρ. 4 αποκτεινοντων 5 εξ. εχ. 6 πωλειται 7 μη ουν

- 9, 26. 9 σθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ ἀρνησάμενός
 με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον
 Mt. 12, 32. Mk. 3, 28, 29. 10 τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον
 εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ·
 21, 14, 15. Mt. 10, 19, 20. 11 τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ
 ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς
 συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ
 12 μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴ-
 13 πητε· τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν
 αὐτῇ τῇ ᾧρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ
 ὄχλου αὐτῷ Διδάσκαλε, εἰπέ τῷ ἀδελφῷ μου
 Ac. 7, 27. 14 μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτῷ Ἀνθρώπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν
 1 Ti. 6, 9, 10. 15 ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς
 Ὅρατε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας,
 ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὲ ἢ ζωὴ αὐτοῦ ἐστίν
 16 ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ. Εἶπεν δὲ παραβολὴν
 πρὸς αὐτοὺς λέγων Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου
 17 εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ
 λέγων Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς
 18 καρπούς μου; καὶ εἶπεν Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ
 μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ
 19 συναξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου,
 καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ
 κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πῖε,
 He. 9, 27. 20 εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Θεός Ἀφρων, ταύτη
 τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ
 Mt. 6, 20. 21 δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; οὕτως ὁ θησαυρίζων
 22—31: 22 αὐτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Εἶπεν δὲ πρὸς
 Mt. 6, 23—31. τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ

11 προσφέρωσιν | μεριμνατε 13 αὐτ. εκ τ. οχλ.
 14 κατεστ. δικαστην η μερ. 15 πασης] της |
 υπαρχ. αυτου 18 τον σιτ.] τα γεννηματα μου
 21 εαυτω 22 υμιν λεγ.

μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι
τί ἐνδύσθησθε. ἡ γὰρ ψυχὴ πλείον ἐστὶν τῆς 23
τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατα- 24 Ps. 147, 9.
νοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὔτε σπεύρουσιν οὔτε
θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη,
καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς
διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μερι- 25
μνῶν δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι
πῆχυν; εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ 26
τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; κατανοήσατε τὰ κρίνα, 27
πῶς οὔτε νήθει οὔτε ὑφαίνει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ
Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς
ἐν τούτων. εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα 28
σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ
Θεὸς οὕτως ἀμφιάζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγό-
πιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί 29
πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ 30
ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ
οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων· πλὴν ζητεῖτε τὴν 31
βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν.
Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν 32 22, 29. Is. 41, 14.
ὁ Πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.
Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημο- 33
σύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιού-
μενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει·
ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ 34

33. 34:
Mt. 6, 20. 21.
18, 22.

22 ψυχ. υμων | R σωμ. υμων 23 — γαρ 24 ου
σπ., ουδε θερ. | (πετεινων;) 25 προσθ. επι τ. ηλ.
αυτ. πηχ. ενα 26 ουδε] ουτε 27 SR πως
αυξανει· ου κοπια, ουδε νηθει | Σολομων 28 τον
χορτ. εν τω αγρ. σημ. οντ. | αμφιεννυσι | (SR ολιγο-
πιστοι;) 29 φαγ., η τι 30 επιζητει 31 SR^m
βασ. του Θεου | ταυτα παντα 33 βαλαντια

- 35-46: 35 καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἐστῶσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες
 Mt. 24, 42-51. 36 περιεζωσμένοι καὶ οἱ λύχνοι καϊόμενοι· καὶ ὑμεῖς
 Ex. 12, 11. ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον
 1 P. 1, 13. ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλ-
 Mt. 23, 1-13. θήντος καὶ κρούσαντος εὐθὺς ἀνοίξωσιν αὐτῷ.
 Jn. 13, 4. 37 μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος
 εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περι-
 ζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν
 38 διακονήσει αὐτοῖς. κὰν ἐν τῇ δευτέρᾳ κὰν ἐν τῇ
 τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως, μακάριοί
 1 Th. 5, 2. 39 εἰσιν ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἦδει ὁ
 οἰκοδεσπότης ποία ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, οὐκ
 40 ἂν ἀφήκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ
 ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοιμοί, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ
 41 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος
 Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις
 2 Ti. 2, 15. 42 ἢ καὶ πρὸς πάντας; καὶ εἶπεν ὁ Κύριος Τίς ἄρα
 ἔστιν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν κατα-
 στήσῃ ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ
 43 διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; μακάριος ὁ
 δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει
 Mt. 25, 21. 44 ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ
 πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσῃ αὐτόν.
 45 ἔὰν δὲ εἶπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ
 Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξῃται
 τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν
 46 τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ
 δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν
 ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ
 Ja. 4, 17. 47 μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος

36 αναλυσει 38 και εαν ελθῃ εν τη δ. φυλ., και
 εν | οι δουλοι εκειν. 39 SR ερχ., εγρηγορησεν αν,
 και | R - αν | διορυγῃται 40 υμ. ουν 41 δε αυτω
 42 ειπε δε ο | (R^m, ο φρον.) S και φρ.

δὲ ὁ δούλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ
καὶ μὴ ἐτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα
αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας 48
δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ὧ
ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ
ὧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν
αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί 49
θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτί- 50
σθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ.
δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; 51
οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμόν. ἔσονται 52
γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισ-
μένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν ἰ δια- 53
μερισθήσονται, πατήρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί,
μήτηρ ἐπὶ θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα,
πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν
πενθεράν. Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις Ὅταν 54
ἴδῃτε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως
λέγετε ὅτι Ὁμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· καὶ 55
ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι Καύσων ἔσται,
καὶ γίνεται. ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς 56
καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ
τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; Τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν 57
οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ 58
ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργα-
σίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μὴ ποτε κατασύρῃ
σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει
τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυ-

Mt. 20, 22.
Mt. 26, 38.
Jn. 12, 27.

51-53:
Mt. 10, 34-36.

Mic. 7, 6.

Mt. 16, 2, 3.

Mt. 5, 26, 26.

47 κυρ. εαυτου | η] μηδε 49 βαλ. εις
50 εως ου 52 οικ. επι | (SR τρισι.) 53 δια-
μερισθησεται πατ. εφ | θυγατρι | επι μητρι | πενθεραν
αυτης 54 την νεφ. | επι] απο | -οτι 56 τον
δε κ. τ. | R ουκ οιδετε δοκιμαζειν 58 παραδω |
βαλλη

- 59 λακὴν. λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.
- Ac. 5, 37. 13 Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα
- Jn. 9, 2. 2 Πειλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυνσιῶν αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους
- Ps. 7, 12. 3 ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε.
- 4 ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα ὀκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες
- Mt. 3, 10; 21, 19.
Mk. 11, 13. 6 ὡσαύτως ἀπολεισθε. Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν. συκὴν εἶχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν
- 7 αὐτῇ καὶ οὐχ εὔρεν. εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν Ἴδου τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὗρίσκω· ἔκκο-
- 2 P. 3, 9, 15. 8 ψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ
- 9 βάλλω κόπρια, καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις αὐτήν.
- 10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν
- 11 τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδὼν γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα ὀκτὼ, καὶ ἦν συνκύπτουσα

59 εως ου και

XIII, 2 αποκρ. ο Ιησους | τοιαυτα

3 ωσαντως

4 και οκτ. | ουτοι | -τους 1° | εν Ιερ. 5 μετανοητε |

ομοιως 6 εν τω αμπ. αυτ. πεφ. | καρπ. ζητ. 7 -αφ

ου 8 κοπριαν 9 καρπον· ει δε μηγε, εις το μελλ.

11 γυν. ην | και οκτω

καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν 12
 δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ
 Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου, καὶ ἐπέ- 13 Mk. 7, 32
 θηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη,
 καὶ ἐδόξαζεν τὸν Θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχι- 14 Ex. 20, 9.
 συνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἑθερά- Dt. 5, 13.
 πευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι Ἐξ ἡμέραι
 εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχό-
 μενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν Ὑποκριταί, 15 14, 5.
 ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βούνον αὐτοῦ
 ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν πο-
 τίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν 16 19, 9. Ac. 3, 25.
 ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ
 ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ
 τοῦ σαββάτου; καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησ- 17
 χύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς
 ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς
 γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἐλεγεν οὖν Τίνι ὁμοία 18 18-21:
 ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω Mt. 13, 31-32.
 αὐτήν; ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν 19 Mk. 4, 30-32.
 ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κήπον ἑαυτοῦ, καὶ ἡὔξησεν Dn. 4, 12, 21.
 καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ Ezk. 17, 23; 31, 6.
 κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Καὶ πάλιν 20
 εἶπεν Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;
 ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς 21
 ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας δι- 22
 δάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα.
 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; 23
 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἄγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ 24 Mt. 7, 13, 14.
 Ph. 3, 12.
 1 Ti. 6, 12.

14 — ὅτι 20 [αὐταῖς] ταῦται 15 δε] οὖν |
 Ὑποκριτα 18 οὖν] δε 19 οὖν] ο | δένδρ. μεγα
 21 ἐνεκρυσεν 22 Ἱερουσαλημ

- Mt. 25, 11. 12. 25 τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητή-
 σουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ' οὗ ἂν
 ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν,
 καὶ ἄρξῃσθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν
 λέγοντες Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς
 Mt. 7, 22. 23. 26 ἐρεῖ ὑμῖν Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξῃσθε
 λέγειν Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ
 Ps. 6, 8. 27 ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· καὶ ἐρεῖ λέγων
 ὑμῖν Οὐκ οἶδα πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ
 28. 29: 28 πάντες ἐργάται ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
 Mt. 8, 11. 12. καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὕψησθε Ἀβραὰμ
 καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας
 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους
 Mal. 1, 11. 29 ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ
 Is. 49, 12; 59, 19. ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν
 Ps. 107, 3. 14, 15.
 Mt. 19, 30. 30 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ
 ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται
 31 ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσήλθάν τινες
 Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ Ἐξελθε καὶ πορεύου
 32 ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτείνειν. καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι
 τάντῃ Ἴδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἀπο-
 τελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.
 33 πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ
 πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπο-
 34 λέσθαι ἔξω Ἱερουσαλὴμ. Ἱερουσαλὴμ Ἱερου-
 34. 35: σαλὴμ, ἣ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθο-
 Mt. 23, 37-39. βολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις
 ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον
 Jer. 22, 5; 12, 7. ὄρνις τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας,
 Ps. 69, 25; 118, 26. 35 καὶ οὐκ ἠβελήσατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος

24 πυλῆς | (R^m ισχυσουσιν,) 25 Κυριε, κυριε
 27 SR ερει, Λεγω | οιδ. υμας | π. οι εργ. της 31 ημερα
 προσηλθον 32 επιτελω

ὑμῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ ἴδῃτέ με ἕως ἥξει
ὅτε εἴπητε

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος 14 6, 6—11 ; 11, 37.
τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτω φαγεῖν
ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.
καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν 2
αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς 3
νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων Ὑπερβαίνει τῷ
σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὐ; οἱ δὲ ἡσύχασαν. 4
καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν.
καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς 5 13, 15. Mt. 12, 11.
εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει
αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ οὐκ ἴσχυσαν 6
ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. Ὑπερβαίνει δὲ πρὸς 7 Mt. 23, 6.
τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς
πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτοὺς
Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλι- 8 Pr. 25, 6.
θῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μὴ ποτε ἐντιμότερός
σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ 9
αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι Δὸς τούτῳ τόπον, καὶ
τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνῃς τὸν ἔσχατον τόπον
κατέχειν. ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε 10
εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς
σε ἐρεῖ σοι Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε
ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακει-
μένων σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινω- I I 13, 14. Mt. 23, 12.

35 ὑμων ερημος· αμην δε λ. ν., οτι ου μη με ιδ. εως
αν ηξη | R—ηξει οτε

XIV, 3 Ει εξ. | θεραπευειν | —η ου 5 και απο-
κριθεις πρ. | υιος] SR^t ονος | εμπεσειται | εν τη ημ,
6 αντ. αυτ πρ. 9 μετ 10 αναπεσον | ειπη |
—παντων

- θήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.
- 12 *Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν *Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μὴ ποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι.
- Dt. 14, 29. 13 ἀλλ' ὅταν δοχὴν ποιῇς, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους,
- Jn. 5, 29. 14 χωλοὺς, τυφλοὺς· καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ
- 13, 29. 15 σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ
- 16-24: 16 τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ *Ἀνθρωπὸς τις
- Mt. 22, 2-10. 17 ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς, ¹ καὶ ἀπέστειλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ᾠρᾷ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις *Ἐρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά
- 18 ἔστιν. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ Ἀγρὸν ἡγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε,
- 19 ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι
- 1 Co. 7, 33. 20 αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Γυναικα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι
- 21 ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ *Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς
- 22 καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δούλος Κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τύπος ἐστίν.

12 σε αντικαλ. | σοι ανταπ. 13 ποι. δοχ.
 15 os 16 εποιησε 17 εστι παντα 18 παραιτ.
 παντ. | εξελθειν και 21 δουλ. εκεινος | χωλ. κ.
 τυφλ. 22 δ] ως

καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον Ἐξέλθε εἰς 23
τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν,
ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς 24
τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου
τοῦ δείπνου.

Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ 25
στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· Εἴ τις ἔρχεται πρὸς 26
με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα
καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς
καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι τε καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ,
οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. ὅστις οὐ βαστάζει 27
τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ
δύναται εἶναί μου μαθητής. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν 28
θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας
ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν;
ἵνα μὴ ποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύ- 29
οντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται
αὐτῷ ἐμπαίζειν ἢ λέγοντες ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος 30
ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι.
Ἡ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ 31
συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον
βουλευσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν
ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ
ἐπ' αὐτόν; εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος 32
πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.
οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν 33
τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου
μαθητής. Καλὸν οὖν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ καὶ τὸ 34
ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς γῆν 35

26-27:
Mt. 10, 37, 38.
Dt. 33, 9, 10.
18, 29, 30.
Jn. 12, 25.

9, 23.

Mt. 5, 13.
Mk. 9, 50.

23 γεμ. ο οικ. μου 26 SR πατ. εαυτου | τε] δε |
την εαυτ. ψυχ. | μου μαθ. ειν. 27 και οστις | αὐτου |
μου ειν. μαθ. 28 εις] τα προς 29 εμπ. αυτω
31 συμβ. ετ. βασ. | βουλευεται | απαντησαι 33 μου
ειν. 34 - ουν | - και

οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι

5, 30.

2 καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει

3 αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν

4-7:

Mt. 18, 12-14.

Ezk. 34, 11, 16.

19, 10.

4 ταύτην λέγων Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἑννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται

5 ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὖρη αὐτό; καὶ εὕρων ἐπι-

6 τίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἔλθων

εἰς τὸν οἶκον συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γεί-

τονας, λέγων αὐτοῖς Συνχάρητέ μοι, ὅτι εὑρον

7 τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ

μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἑννέα δικαίοις οἱ-

8 τινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας. Ἡ τίς γυνὴ

δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν

μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ

9 ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὖρη; καὶ εὐροῦσα συν-

καλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα Συνχάρητέ

Eph. 3, 10.

10 μοι, ὅτι εὑρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως,

λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων

11 τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν

12 δὲ Ἀνθρωπὸς τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ

νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ Πατέρ, δός μοι τὸ ἐπι-

βάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ὁ δὲ διείλεν αὐτοῖς

Pr. 29, 3.

13 τὸν βίον. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν

πάντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν

XV, 1 εγγ. αὐτ. 2-τε 4 ἐν ἐξ αὐτ. | ἐννεν.

5 εαυτου 7 ἐστ. ἐν τῷ οὐρ. | ἐννεν. 8 οτου

9 συγκαλεῖται | καὶ τὰς γείτ. 10 χαρ. γιν.

12 ο δε] καὶ 13 ἀπαντα

μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ
ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα 14
ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην,
καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεῖς 15
ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ
ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν
χοίρους· καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ 16 Pr. 23, 21.
ἐκ τῶν κερατιῶν ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς
ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη Πόσοι 17
μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων,
ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι. ἀναστὰς πορεύ- 18
σομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ Πάτερ,
ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, ¹ οὐκέτι 19
εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα
τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν 20
πατέρα ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακράν ἀπέχοντος
εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη,
καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ
καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ 21
Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου,
οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. εἶπεν δὲ ὁ 22
πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ Ταχὺ ἐξενέγκατε
στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε
δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς
τοὺς πόδας, καὶ φέρετε τὸν μὸσχον τὸν σιτευτόν, 23
θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ¹ ὅτι οὗτος 24 Eph. 2, 1.5; 5. 14
ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς
καὶ εὑρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ¹ ἦν δὲ 25
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς

14 ἰσχυρὸς 16 R επεθ. χορτασθῆναι εκ | εκ] απο
17 ειπε | περισσεουουσιν | -ωδε 19 και ουκετι
21 αυτω ο υι. | και ουκ. | R^m υ. σου· ποιησον με ως ενα
των μισθιων σου. 22 -Ταχυ | την στολ. 23 φερ.]
ενεγκαντες 24 και απολ. ην

- ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας
 26 καὶ χορῶν, καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων
 27 ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι
 Ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν
 μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέ-
 2 λαβεν. ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν.
 29 ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ
 δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη
 δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον,
 καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν
 30 φίλων μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος
 ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν,
 31 ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτῷ Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα
 32 τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι
 ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ
 ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.
- 16 Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἄνθρωπός
 τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος
 διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα
 2 αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ Τί τοῦτο
 ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκο-
 3 νομίας σου· οὐ γὰρ δύνη ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν
 δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός
 μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπ-
 4 τειν οὐκ ἰσχύω, ἐπατεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνω τὴν
 ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας
 5 δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. καὶ προσκα-
 λεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ

26—αν 28 δε 2ο] ουν 29 R πατρι αυτου
 30 R μετα των πορν. | τον μ. τον σιτ. 32 ανεζησε |
 απολ. ην

XVI, 1 μαθ. αυτου 2 δυνηση 4—εκ | αυτων
 5 χρεωφειλετων

κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ Πόσον ὀφείλεις
 τῷ κυρίῳ μου; ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. 6
 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ
 καθίσας ταχέως γράψον πενήκοντα. ἔπειτα 7
 ἑτέρῳ εἶπεν Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν
 Ἑκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ Δέξαι σου τὰ
 γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπήνεσεν 8 Eph. 5, 8. 1 Th. 5, 5.
 ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως
 ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονι-
 μώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν
 τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς 9 14, 14.
 ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, Mt. 6, 20; 10, 40;
 ἵνα ὅταν ἐκλίπη δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους 19, 21.
 σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ 10 19, 17.
 πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν
 πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾶ 11
 πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύ-
 σει; καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, 12
 τὸ ἡμέτερον τίς δώσει ὑμῖν; Οὐδεὶς οἰκέτης 13 Mt. 6, 24.
 δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα
 μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθ-
 ἔξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε
 Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Ἦκουον δὲ ταῦτα 14 Mt. 23, 14.
 πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ
 ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς 15 18, 9—14.
 ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ- Mt. 23, 28.
 πων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι Ps. 7, 9.
 τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Pr. 6, 16, 17.
 Θεοῦ. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου· 16 Mt. 11, 12, 13.
 ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ

6 ο δε 2^ο] και | το γραμμα 7 και λεγ. | το
 γραμμα 9 καγω | Ποι. εαυτ. | εκλιπητε 12 SR[†]
 υμετερον | υμιν δωσ. 14 και οι Φ. 15 Θεου εστιν
 16 εως Ι.

- Mt. 5, 18. 17 πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. εὐκοπώτερον δέ ἐστιν
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου
Mt. 5, 32; 19, 9. 18 μίαν κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολλύων τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ ὁ
19 ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. Ἄν-
θρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο
πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν
20 λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέ-
Mt. 15, 27. 21 βλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος¹ καὶ
ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ
τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες
22 ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ
ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν
ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ.
23 ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν
τῷ Ἀίδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων
ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ
24 Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς
φωνήσας εἶπεν Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ
πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακ-
τύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν
25 μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ
Ἀβραάμ Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ
ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως
τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυ-
26 νᾶσαι. καὶ ἐν πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ
ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες
διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ
27 ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶπεν δὲ Ἐρωτῶ
σε οὖν, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον

18 καὶ πᾶς ὁ ἀπολελ. 20 τις ἦν | ὅς ἐβεβλ. |
ηλκωμένος 21 ἀπὸ τῶν ψυχίων τ. π. | ἀπελείχον
22 τοῦ Αβρ. 23 τὸν Αβρ. 25 ἀπελ. σὺ | ὠδε] ὁδε
26 ἐν] ἐπὶ | ἐντενθεν | οἱ ἐκεῖθ. 27 οὖν σε

τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· 28
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ
ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασιάνου.
λέγει δὲ Ἀβραάμ Ἐχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς 29 2 Π. 2, 14
προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν 30
Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν
πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. εἶπεν 31 Jn. 11, 45-53.
δὲ αὐτῷ Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ
ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πει-
σθήσονται.

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Ἀνένδεκ- 17
τόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, οὐαὶ δὲ
δι' οὗ ἔρχεται· λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς 2 Mt. 18, 6, 7.
περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται
εἰς τὴν θάλασσαν, ἣ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν
τούτων ἕνα. ¹ προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ἀμάρτη ὁ 3 Mt. 18, 15.
ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετα-
νοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας 4 Mt. 18, 21, 22.
ἀμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ
λέγων Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπαν 5 Mk. 9, 24.
οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ Πρόσθες ἡμῖν πίστιν.
εἶπεν δὲ ὁ Κύριος Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον 6 Mt. 17, 20; 21, 21.
σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ Ἐκρι-
ζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ ὑπή-
κουσεν ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων 7
ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ
ἀγροῦ ἔρεῖ αὐτῷ Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε,
ἀλλ' οὐχὶ ἔρεῖ αὐτῷ Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, 8
καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ

29 δε] αυτω

XVII, 1—αυτου | εστι μη ελθ. τα σκανδ. | R πλην
ουαι δι' 2 μυλος ονικος | ενα τ. μικρ. τ. 3 εαν
δε αμ. εις σε 4 αμαρτη | επτ. της ημερας | προς] επι
5 ειπον 6 ειχετε 7 ερει ευθεως, Παρ. αναπεσαι

9 πῶ, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πῖεσαι σὺ ; μὴ
 ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα ;
 10 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ δια-
 ταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν,
 ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

- 9, 51 ; 13, 22. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσα-
 λὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρίας καὶ
 Lc. 13, 45, 46. 12 Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα
 κώμην ἀπήντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἕστησαν
 13 πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες Ἰησοῦ
 5, 14. Lc. 13, 49 ; 14, 2, 3. 14 Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς
 Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν.
 15 εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ
 16 φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
 πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν
 17 αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐχ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν ;
 18 οἱ δὲ ἐννέα ποῦ ; | οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες
 δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος ;
 7, 50. 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου
 σέσωκέν σε.
 Jn. 18, 36 ; 3, 3. 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε
 ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς
 καὶ εἶπεν Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ
 Mt. 24, 23. 21 παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν Ἴδου ὦδε ἢ Ἐκεῖ·
 Jn. 1, 26 ; 12, 35. ἰδου γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.
 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἐλεύσονται ἡμέραι
 ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ
 21, 8. 23 ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν

9 χαρ. εχει τ. δ. εκεινω | διατ. αυτω; ου δοκω.
 10 οτι ο 11 πορ. αυτον | μεσου 12 απ. αυτω
 17 Ουχι 18 (R^m ουτος.) 21 ἢ, Ἰδου εκ.

ὑμῖν Ἰδου ἐκεῖ, Ἰδου ὧδε· μὴ ἀπέλθῃτε μὴδὲ
 διώξῃτε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα 24 Mt. 24, 26, 27.
 ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν
 λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ 25 9, 22
 παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς
 ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, 26 Mt. 24, 37-39.
 οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ
 ἀνθρώπου· ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, 27 Gn. 7, 7-23.
 ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ
 ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας.
 ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· 28 Gn. 13, 20.
 ἥσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον,
 ὠκοδόμουν· ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδό- 29 Gn. 19, 15, 24, 25
 μων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώ-
 λεσεν πάντας. κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ 30
 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ 31 Mt. 24, 17, 18.
 τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ
 σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι
 αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω
 εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. 32
 ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, 33 9, 24
 ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὅς ἂν ἀπολέσει, ζωογονήσει
 αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο 34
 ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὁ εἰς παραλημφθήσεται καὶ ὁ
 ἕτερος ἀφεθήσεται· ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ 35 Mt. 24, 40, 41.
 τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται ἡ δὲ ἑτέρα
 ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ 37 Job 29, 30.
 Mt. 24, 24.

23 Ἰδου ὧδε, ἡ, Ἰδου ἐκεῖ 24 ἡ αστρ. ἡ αστρ. |
 υπ ουρ. | και ο | R^m - εν τη ημ. αυτου 26 του Νωε
 27 εξεγαμίζοντο | απαντας 28 ομ. και ως εγ.
 29 απαντας 30 κατα ταῦτα 31 εν τω αγρ.
 33 περιπ.] σωσαι | S και ος εαν R ος δ' αν | απολεση αυτην
 35 δυο εσ. | η δε] και η (36) S R^m δυο εσονται εν τω
 αγρω· ο εις παραληφθησεται, και ο ετερος αφεθησεται.

Ποῦ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ αἰετοὶ ἐπισυναχθήσονται.

Ro. 12, 12.
Col. 4, 2.
1 Th. 5, 17.

18 Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν, λέγων Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπομενος. 2 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι 3 οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι, διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα 4 μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 5 ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, 6 καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 7 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεπειθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενούντας 8 τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἀνθρωποὶ δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἰς 9 Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν προσηύχετο Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς 10 οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, 11 ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς

Is. 58, 2, 3.
16, 15.

Mt. 23, 23.

Ps. 51, 1.

37 εκ. συναχθησονται οι αετ.

XVIII, 1 δε και | — αυτους | εκκακειν 3 δε τις
4 ηελησεν | δε ταυτα | και ανθρ. ουκ εντρ. 7 ποιησει |
βο. προς αυτον | μακροθυμων 11 πρ., εαυτ. ταυτα
12 αποδεκατω 13 και ο τ.

ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπεν τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος 14 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκείνον· ὅτι πᾶς ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

14, 11. Mt. 23, 12.
Ezk. 21, 31.

Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν 15 ἄπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκάλεσατο αὐτὰ λέγων Ἄφετε 16 τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν 17 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

15-17:
Mt. 19, 13-15.
Mk. 10, 13-16.

Mt. 18, 3.

Καὶ ἐπρωτότησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων Δι- 18 δάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τί με λέγεις 19 ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. τὰς 20 ἐντολὰς οἶδας Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ εἶπεν Ταῦτα πάντα ἐφύ- 21 λαξα ἐκ νεότητος. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 22 αὐτῷ Ἔτι ἓν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας 23 ταῦτα περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Πῶς δυσκόλως οἱ 24 τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσπορεύονται· εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον 25

18-30:
Mt. 19, 16-29.
Mk. 10, 17-30.

Ex. 20, 12-16.
Dt. 5, 16-20.

Mt. 6, 30.

13 εἰς τ. ουρ. επαρ. | εἰς το στ. 14 S(R) η εκεινος
15 επετιμησαν 16 προσκαλεσαμενος αυτα ειπεν
17 εαν 20 μητ. σου 21 εφυλαξαμην | S(R) νεοτ.
μου 22 δε ταυτα | εν ουρανw 23 εγενετο 24 Ιησ.
περιλυπον γενομενον | SR εισελευσονται εἰς τ. βασ. τ. Θ.

διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς
 26 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπαν δὲ οἱ
 27 ἀκούσαντες Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ὁ δὲ εἶπεν
 Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ
 28 Θεῷ ἐστίν. Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἰδοὺ ἡμεῖς
 29 ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι. ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστίν ὃς
 ἀφήκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ γονεῖς ἢ
 30 τέκνα εἵνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὃς οὐχὶ μὴ
 λάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν
 τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31—34:

Mt. 20, 17—19.

Mk. 10, 32—34.

9, 22, 44.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐ-
 τοὺς Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελε-
 σθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν
 32 τῷ Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· παραδοθήσεται γὰρ τοῖς
 ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ
 33 ἐμπτυσθήσεται, καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν
 34 αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ
 αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα
 τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον
 τὰ λεγόμενα.

35—43:

Mt. 20, 29—34.

Mk. 10, 46—52.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχὼ
 τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν.
 36 ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί
 37 εἶη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ
 38 Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων Ἰησοῦ
 39 υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπε-
 τίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον
 40 ἔκραζεν Υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ
 Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν.

25 τρυμαλίας ραφιδος 26 Εἶπον 27 δυν. εστι
 π. τ. Θ. 28 αφήκαμεν παντα, και ηκ. 29 γον.,
 η αδ., η γυν. | ενεκεν 30 ου μη απολαβη 31 Ιερο-
 σολυμα 35 προσαιτων 39 σιωπηση

ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν ¹ Τί σοι 41
θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπεν Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.
¹ καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις 42 17, 19.
σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ 43
ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν. καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερειχώ. Καὶ ἰδοὺ 19 2
ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν
ἀρχιτελώνης, καὶ αὐτὸς πλούσιος· καὶ ἐζήτει ἰδεῖν 3
τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ
ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προδραμὼν 4
εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ
αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλεν διέρχεσθαι. καὶ ὡς 5
ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
πρὸς αὐτόν Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον
γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μέναι. καὶ σπεύσας 6
κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες 7 15, 2.
πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι Παρὰ ἀμαρτωλῷ
ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος 8
εἶπεν πρὸς τὸν Κύριον Ἴδοὺ τὰ ἡμίσειά μου τῶν
ὑπαρχόντων, Κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἰ
τινὸς τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.
εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σω- 9 13, 16.
τηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς
υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· ἦλθεν γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν- 10
θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Ezk. 34, 16.
Jn. 3, 17.
5, 32. 1 Tl. 1, 15.

Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν 11 11—27:
παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλὴμ αὐτόν
καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· εἶπεν οὖν Ἄνθρω- 12 Mt. 23, 14—30.
24, 21. Ac. 1, 6.
Mk. 13, 34.

41 λεγων, Τι

XIX, 2 αυτος 2ο] ουτος ην

4—εις το | δι εκειν.

5 Ιησ. ειδεν αυτον, και ειπ.

7 απαντες 8 ημυση

των υπ. μου | διδ. τ. πτ.

11 αυτ. ειπ. Ιερ.

- πὸς τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν
 13 ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ
 δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς,
 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ
 Jn. 1, 11. 14 ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ
 ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες Οὐ
 15 θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν
 καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους
 οἷς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τίς τί διεπραγμα-
 16 τεύσατο. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων Κύριε,
 16, 10. 17 ἡ μνᾶ σου δέκα προσηργάσατο μνᾶς. καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Εὐγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς
 ἐγένον, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.
 18 καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων Ἡ μνᾶ σου, κύριε,
 19 ἐποίησεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ Καὶ
 20 σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. καὶ ὁ ἕτερος
 ἦλθεν λέγων Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον
 21 ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι
 ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἵρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ
 22 θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει αὐτῷ Ἐκ τοῦ
 στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ἦδεις ὅτι
 ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι, αἵρων ὃ οὐκ ἔθηκα,
 23 καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα; καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκας
 μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; καὶ γὰρ ἐλθὼν σὺν
 24 τόκῳ ἂν αὐτὸ ἔπραξα. καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν
 Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα
 25 μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπαν αὐτῷ Κύριε, ἔχει δέκα
 8, 18. Mt. 13, 12. 26 μνᾶς. λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται,

13 εν ω] SR εως 15 εδωκε | γνω | τις τι δ.] R τί
 διεπραγματευσαντο 16 προσειργασατο δεκα μν.
 17 Εν 18 Κυρ., η μνα σου 19 γιν. επανω 20 - ο
 22 λεγ. δε | (SR εσπειρα) 23 το αργ. μου επι την τρ. |
 και εγω | SR επρ. αυτο; 25 ειπον 26 λεγω γαρ

ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται.
πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου τούτους τοὺς μὴ θελή- 27
σαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὥδε
καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀνα- 28
βαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν 29

29—38:

Mt. 21, 1—8.

Mk. 11, 1—10.

Jn. 12, 12—16.

εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κα-
λούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν

λέγων Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ 30
εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν

οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες
αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ Διὰ τί 31

λύετε; οὕτως ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν
ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς 32

εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν 33
οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς Τί λύετε τὸν πῶλον;

οἱ δὲ εἶπαν ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει. 34
καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες 35

αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν
Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννουν τὰ 36

2 K. 9, 13.

ἱμάτια ἑαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ 37
ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν

ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες
αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν

εἶδον δυνάμεων, λέγοντες 38

Ps. 118, 26.

2, 14.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος,

ὁ Βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ἐν οὐρανῷ εἰρήνη

καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

26 SR αρθ. απ αυτου 27 τουτ.] εκεινους |
— αυτους 2° 29 ελαιων | μαθ. αυτου 30 ειπων |
SR— και 31 ερειτε αυτω 33 ειπον 34 ειπον |
— οτι 35 (επιριψαντες) | εαυτων 36 αυτων
38 SR—, ο 2° | ειρ. εν ουρ.

- 39 καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν
πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθη-
40 ταῖς σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Λέγω ὑμῖν ἔαν
2 K. 8, 11. Jn. 11, 35. 41 οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. Καὶ
ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν,
Dt. 32, 29. Mt. 13, 14. Jn. 12, 38. 42 λέγων· ὅτι· Εἰ ἔγνωσ ἔν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ
τὰ πρὸς εἰρήνην· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν
43 σου· ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ καὶ παρεμ-
βαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περι-
κυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν,
21, 6. Ps. 137, 9. 44 καὶ ἑδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ
οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν
45 οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. Καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
Is. 56, 7. Jer. 7, 11. 46 πωλοῦντας, λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται· Καὶ ἔσται
ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποι-
ήσατε σπήλαιον ληστῶν.
21, 37; 22, 53. Jn. 18, 20. 47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ·
οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν
48 ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχ εὗρι-
σκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέ-
μετο αὐτοῦ ἀκούων.
- 1-8: 20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος
Mt. 21, 23—27. Mk. 11, 27—33. αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου
ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν
2 τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς
αὐτόν· Εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς,

39 ειπον 40 ειπ. αυτοις | SR οτι, εαν | σιωπη-
σωσιν | κεκραξονται 41 αυτη 42 εγν. και συ, και
γε εν τη ημ. σου τ. | ειρ. σου 43 περιβαλουσιν
44 εν σοι λιθ. επι λιθω 45 πωλ. εν αυτω και αγορα-
ζοντας 46 Γεγρ., Ο οικ. μ. οικ. πρ. εστιν·
48 εξεκρεματο

XX, 1 ημ. εκεινων 2 ειπον πρ. αυτ., λεγ., Ειπε

ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἐρωτήσω ὑμᾶς 3 καὶ γὰρ λόγον, καὶ εἶπατέ μοι ἰ Τὸ βάπτισμα 4 Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ 5 συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἔαν δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ 6 λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστὶν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν 7 μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς 8 Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν 9 παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανοὺς. καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν 10 πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δείραντες κενόν. καὶ προσ- 11 ἔθετο ἕτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κακῶν δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο 12 τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον 13 τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ 14 ἀμπελῶνος Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἵσως τοῦτον ἐντραπήσονται. ἰδόντες 15 δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέ- 16 κτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωρ-

9-19:

Mt. 21, 33-46.

Mk. 12, 1-12.

Is. 5, 1.

2 Ch. 36, 15, 16

3 ενα λογ. 5 ουν ουκ 6 πας ο λαος 9 Ανθρ.
 τις | εξεδото 10 εν καιρω | δωσιν | δειρ. αυт. εξ. κεν.
 11 πεμψ. εт. 12 πεμψ. тр. 13 τουт. ιδοντες
 14 πρ. εαυτους | δευτε, αποкт.

γούς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.
 Pk. 11*, 22. 17 ἀκούσαντες δὲ εἶπαν Μὴ γένοιτο. ἡ δὲ ἐμ-
 βλέψας αὐτοῖς εἶπεν Τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμ-
 μένον τοῦτο

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

18. 8, 14. 18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκείνον τὸν λίθον συνθλασθή-
 19. 48. 19 σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ
 ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπι-
 βαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ
 ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς
 20-26: 20 αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. Καὶ παρα-
 Mt. 22, 15-22.
 Mk. 12, 13-17. τηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινο-
 μένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται
 11, 54. αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ
 21 καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώτησαν
 αὐτόν λέγοντες Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς
 λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον,
 ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις·
 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ;
 23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς
 24 αὐτούς ἡ Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνας ἔχει εἰκόνα
 25 καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν Καίσαρος. ἡ δὲ
 εἶπεν πρὸς αὐτούς Τοῖνον ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος
 26 Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ οὐκ
 ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον
 τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει
 αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27-40: 27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ
 Mt. 22, 23-33. 46.
 Mk. 12, 18-27. 34. ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν

16 ειπον 19 οι αρχ. κ. οι γρ. | την παρ. ταυτ. ειπ.
 20 ωστε] εις το 22 ημιν 23 αυτ., Τι με πειραζετε;
 24 επιδειξατε | αποκριθεντες δε ειπον 25 ειπ. αυτοις,
 Αποδ. τωιν. 26 αυτου 1ο] R του 27 R οι λεγοντες

αὐτὸν ἰ λέγοντες Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν 28 Gn. 38, 8.
Dt. 22, 5. 6.
 ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα,
 καὶ οὗτος ἄτεκνος ᾗ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
 τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
 αὐτοῦ. ἐπτα οὖν ἀδελφοὶ ᾗσαν· καὶ ὁ πρῶτος 29
 λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· καὶ ὁ δεύτερος 30
 ἰ καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ 31
 ἐπτα οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. ὕστερον 32
 καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἀνα- 33
 στάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτα 34
 ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 34
 Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμί-
 σκονται, οἱ δὲ καταξιοθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου 35
 τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε
 γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν 36 1 Jn. 3, 1. 2.
 ἐτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν, καὶ υἱοὶ εἰσιν
 Θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγεί- 37 Ex. 3, 2. 6.
 ρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς
 Βάτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ
 Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ Θεὸν Ἰακώβ· Θεὸς δὲ οὐκ 38 Ro. 14 8.
 ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ
 ζῶσιν. ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων 39
 εἶπαν Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. οὐκέτι γὰρ 40
 ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπεν δὲ 41
 πρὸς αὐτοὺς Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι
 Δαυεὶδ υἱόν; αὐτὸς γὰρ Δαυεὶδ λέγει ἐν βίβλῳ 42
 Ψαλμῶν

28 η] αποθανη 30 και ελαβεν ο δευτερος την
 γυναικα, και ουτος απεθανεν ατεκνος· | (R δευτερος·)
 31 επτα· και 32 υστ. δε παντων απεθ. και η γυνη.
 33 η...τη] SR εν τη ουν | γιν.] R εσται 34 Και
 αποκριθεις | εκγαμисκονται 35 εκγαμисκονται
 36 ουτε | του Θεου 37 (βατου) | τον Θεον | τον
 Θεον 39 ειπον 40 γαρ] δε 41 υι. Δ. ειν.
 42 και αυτ. Δ.

41-44:
 Mt. 22, 41-45.
 Mk. 12, 35-37.
 Ps. 110, 1.
 Jn. 7, 42.

- Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
- 44 Δαυεὶδ οὖν αὐτὸν Κύριον καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν;
- 45-47: 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς
 Mt. 23, 1, 5-7, 14. 46 μαθηταῖς Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
 Mk. 12, 38-40. θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων
 11, 43. ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
- 1-4: 21 δείπνοις, οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χρηρῶν
 Mk. 12, 41-44. καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήμ-
 2 ψονται περισσότερον κρίμα. Ἀναβλέψας δὲ
 εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ
 2 δῶρα αὐτῶν πλουσίους. εἶδεν δέ τινα χήραν
 2 Co. 8, 12. 3 πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο, καὶ εἶπεν
 Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ
 4 πλεῖον πάντων ἔβαλεν· πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ
 περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη
 δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς πάντα τὸν βίον ὃν
 εἶχεν ἔβαλεν.
- 5-24: 5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις
 Mt. 24, 1-21. 6 καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν ὁ Ταῦτα
 Mk. 13, 1-19. ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφε-
 19, 44. θήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται.
- 7 ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε, πότε
 οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ
 Dn. 7, 22. 8 ταῦτα γίνεσθαι; ὁ δὲ εἶπεν Βλέπετε μὴ πλανη-
 θήτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
 λέγοντες Ἐγὼ εἰμι, καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ

42 ο Κυρ. 44 κυρ. αυτον | υι. αυτ. 45 μαθ. αυτου
 XXI, 1 τα δωρ. αυτ. εις το γαζ. 2 δε και | δυο
 λεπτ. 3 η πτ. αυτη 4 απαντες | δωρ. του Θεου |
 απαντα 6 R λιθω ωδε 8 Οτι εγω | μη ουν

πορευθήτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε 9 Dn. 2, 28.
πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ
γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ
τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς Ἐγερθήσεται ἔθνος 10 Is. 19, 2.
2 Ch. 15, 6.
ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, σεισμοὶ τε 11
μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους λοιμοὶ καὶ λιμοὶ ἔσον-
ται, φόβητρά τε καὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα
ἔσται. πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' 12 12, 11.
ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδι-
δόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγο-
μένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ
ὀνόματός μου· ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 13
θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν 14 Mt. 10, 19.
ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ 15 Ac. 6, 10.
σοφίαν, ἥ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν
ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε 16
δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ
φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἔξ ὑμῶν, ¹ καὶ ἔσεσθε 17 Mt. 10, 21, 22.
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ 18 12, 7. 18, 14, 45.
θριξὲς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· ἐν 19 2 Ch. 15, 7.
He. 10, 36.
τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.
Ὅταν δὲ ἴδῃτε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων 20
Ἱερουσαλὴμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις
αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς 21
τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ
οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν,
ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι 22 Dt. 32, 35.
Hos. 9, 7.
Jer. 5, 29.
πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ 23 1 Co. 7, 25.
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς

10 ἐπὶ ἐθν. 11 μεγ. κατὰ τοπ. καὶ | SR λιμοὶ κ.
λοιμοὶ | σημ. ἀπ. οὐρ. 12 ἀπαντῶν | - τας 2^ο | ἀγο-
μενους 13 δε ὑμ. 14 θεσθε | εἰς τας καρδίας
15 ἀντειπ. οὐδὲ ἀντιστ. | παντες 19 κτησασθε
20 τὴν Ἱερ. 22 πληρωθῆναι 23 οὐαὶ δε

- Dt. 28, 64. 24 καὶ ὀργῇ τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ πεσοῦνται στόματι
 Zec. 12, 3. μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη
 Is. 63, 18. Ps. 79, 1. πάντα, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατομένη ὑπὸ
 Dn. 8, 10. ἔθνων, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνων. Καὶ
 Ro. 11, 25. Rev. 11, 2. 25 ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς,
 Mt. 24, 29, 30. καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συννοχὴ ἔθνων ἐν ἀπορίᾳ ἤχους
 Ps. 65, 7. 26 θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων
 Is. 34, 4. ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
 Dn. 7, 13. 27 θήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 Mt. 26, 64. που ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
 Ph. 4, 4, 5. 28 πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακί-
 29 ἢ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπεν παραβολὴν
 Mt. 24, 32—35. αὐτοῖς Ἰδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα·
 Mk. 13, 28—31. 30 ὅταν προβάλῃσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν
 31 γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως
 32 ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν
 16, 17. 33 λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως
 17, 27. Mk. 4, 19. 34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μὴ ποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν
 Mt. 24, 49. αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις
 Is. 24, 17. 35 βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα
 1 Th. 5, 3. ἐκείνη ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάν-
 Mk. 13, 33. 36 γῆς. ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα
 Rev. 6, 17.

23 εν τω λ. 24 μαχαίρας | εις παντ. τα εθν. |
 —ου 25 εσται | , ηχουσης θαλ. 33 μη παρελθωσι
 34 βαρυνθωσιν | αιφν. εφ υμ. επιστ. 34.35 εκεινη·
 ως παγ. γαρ επελευσεται 36 δε] ουν | (R , δεο-
 μενοι)

κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα
γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου.

Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς 37 ^{19, 47.}
δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἡϋλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ ^{Jn. 8, 1 ss.}
καλούμενον Ἐλαιῶν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθριζεν 38
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη 22 ^{1-2:}
Πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- ^{Mt. 26, 1-5.}
ματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ ^{Mk. 14, 1, 2.}
τὸν λαόν. Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Ἰουδαν 3 ^{20, 19.}
τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ
τῶν δώδεκα· καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς 4
ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παρα-
δῶ αὐτόν. καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ 5
ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτηι 6
εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐ-
τοῖς.

Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἥ ἔδει θύε- 7 ^{7-23:}
σθαι τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστείλεν Πέτρον καὶ 8 ^{Mt. 26, 17-29.}
Ἰωάννην εἰπὼν Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ ^{Mk. 14, 12-25.}
πάσχα, ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ποῦ 9 ^{Ex. 12, 18-20.}
θέλεις ἐτοιμάσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἴδου 10
εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν
ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθή-
σατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται·
καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας Λέγει σοι 11
ὁ Διδάσκαλος Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ
πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; κακεῖνος 12

36 καταξιωθῆτε 37 SR ελαιῶν
XXII, 3 ο Σατ. | επικαλουμενον 4 κ. τοις στρ. |
αυτον παραδ. αυτοις 6 αυτ. ατ. οχλ. 7 εν η
9 ειπον 10 εις ην] ου

- 19, 32. 13 ὑμῖν δείξει ἀνάγκαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοι-
 14 μάσατε. ἀπελθόντες δὲ εὑρον καθὼς εἰρήκει
 αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε
 ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν
 15 αὐτῷ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐπιθυμία ἐπεθύ-
 16 με παθεῖν· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω
 17 αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 Θεοῦ. καὶ δεξιόμενος ποτήριον εὐχαριστήσας
 εἶπεν Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς·
 18 λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ
 19 Θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας
 ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων Τοῦτό ἐστιν
 τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο
 20 ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. καὶ τὸ ποτήριον
 ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων Τοῦτο τὸ
 21 ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ
 ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ
 22 παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.
 23 ὅτι ὁ Υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὀρισμένον
 πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ
 24 παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συνζητεῖν πρὸς
 ἑαυτούς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων
 25 πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν
 26 αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτοῖς Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν
 αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται
 26 καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων

1 Co. 11, 23-25.
Ac. 27, 35.

Ex. 24, 9.
Jer. 31, 31.
Zec. 9, 11.

Jn. 13, 21, 22.

9, 46.

25, 26:
Mt. 20, 25, 27.
Mk. 10, 42-44.

12 ανωγειον 13 ειρηκεν 14 οι δωδεκα απ.
 16 R - ουκει | φαγ. εξ αυτου 17 διαμ. εαυτοις
 18 νμ., οτι | - απο τ. νυν | γεννηματος | οτου 19 R^m
 - το υπερ...(20) εκχυννομενον 20 ως. και το ποτ. |
 εκχυννομ. 22 και ο μεν νι. του α. πορ. κ. τ. ωρ.

ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος
 ὡς ὁ διακονῶν. τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος 27 Jn. 13, 4-14.
 ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν
 μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δέ ἐστε 28
 οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς
 μου· καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι 29 12, 32.
 ὁ Πατὴρ μου βασιλείαν, ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε 30 Mt. 19, 28.
 ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ
 καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνον-
 τες τοῦ Ἰσραὴλ. Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς 31
 ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σιναῖσαι ὡς τὸν σίτον· ἐγὼ 32
 δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου·
 καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς
 σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός 33
 εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.
 ὁ δὲ εἶπεν Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σή- 34
 μερον ἀλέκτωρ ἕως τρίς με ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι.
 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ 35 9, 3; 10, 4.
 βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος
 ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν Οὐθένος. ὁ εἶπεν δὲ 36
 αὐτοῖς Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω,
 ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ
 ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω 37 1a. 53, 12.
 γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι
 ἐν ἐμοί, τό Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ
 τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπαν Κύριε, 38
 ἰδοὺ μάχαιραι ὥδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἰκανόν
 ἐστίν.

31-34:

Mt. 26, 31-35.

Mk. 14, 27-31.

Jn. 13, 36-38.

2 Co. 2, 11.

Am. 9, 9.

Jn. 17, 11, 16, 20.

Ps. 61, 13.

26 γενεσθω 27 εἰμ. ἐν μεσ. νμ. 29 (SR^c μου,)
 30 ἐσθιητε | S καθισεσθε R καθισεσθε | κριν. τ. δωδ.
 φυλ. 31 Εἶπε δε ο Κυριος, Σιμ. 32 ἐκλειπη |
 στηριξον 34 ου μη | εως] πριν η | S απαρν. μη ειδ. με
 R με απαρν. ειδεναι 35 βαλαντιου | ειπον | Ουδενος
 36 S ειπ. ουν R ο δε ειπ. | βαλαντιον | (R^m εχων, πωλ.
 ...αγορασατω, μαχ.) 37 οτι ετι | τα περι 38 ειπον

39-46:

Mt. 26, 30, 36-46.
Mk. 14, 26, 32-42.
21, 37. Jn. 18, 1.

Mt. 8, 10.

1 K. 19, 5.
Jn. 12, 29.

47-53:

Mt. 26, 47-56.
Mk. 14, 43-49.
Jn. 13, 2-11.

- 39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. γινόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπᾶσθη ἀπ' αὐτῶν ὥσεί λίθου βολήν, καὶ θεὸς τὰ γόνατα προσηύχετο ¹ λέγων Πάτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γινόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο· καὶ ἐγένετο ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὥσεί θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, ¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. *Ετι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. 48 Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἰούδα, φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπαν Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως τὸν δούλον καὶ ἀφείλεν τὸ οὖς αὐτοῦ 51 τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐὰτε ἕως τούτου· καὶ ᾤψάμενος τοῦ ὀπίου ἰάσατο αὐτόν. Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ

39 μαθ. αυτου 42 παρενεγκειν το ποτ. τουτο |
γενεσθω 43.41 R^m - vv. 44 εγεν. δε 45 μαθ.
αυτου | αυτ. κοιμ. 47 Ετι δε | προηρχ. αυτων
48 ο δε Ιησ. ειπ. 49 ειπον αυτω | μαχαιρα 50 τον
δουλ. τ. αρχ. | αυτ. το ους 51 ωτ. αυτου
52 ο Ιησ.

ιεροῦ καὶ πρεσβυτέρους Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων· καθ' ἡμέραν ὄντος 53
μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς
χεῖρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα
καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκοτούς.

Jn. 7, 30 : 8, 20.
Col. 1, 13.

Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον 54
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκο-
λούθει μακρόθεν. περιψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ 55
τῆς αὐλῆς καὶ συνκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος
μέσος αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις 56
καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ
εἶπεν Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο 57
λέγων Οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. καὶ μετὰ βραχὺ 58
ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ.
ὁ δὲ Πέτρος ἔφη Ἀνθρωπε, οὐκ εἰμί. ¹ καὶ δια- 59
στάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διῡσχυρίζετο
λέγων Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν,
καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος 60
Ἀνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα
ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. καὶ 61
στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπ-
εμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν
αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον ἀπαρ-
νήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. 62
Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον 63
αὐτῷ δέροντες, καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώ- 64
των λέγοντες Προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παῖσας

54—62 :
Mt. 26, 57, 58.
69—75.
Mk. 14, 83, 54.
61—72.
Jn. 18, 12—18.
25—27.

63—65 :
Mt. 26, 67, 68.
Mk. 14, 65.

52 S εξελθυθατε R εξηλθετε 53 υμων εστιν
54 εισηγ. αυτον | τον οικον 55 απαντων | συγκαθ.
αυτων | εν μεσω 57 ηρν. αυτον | Γυν., ουκ. οιδ. αυτ.
58 Περ. ειπεν 60 ο αλεκτ. 61 λογ.] R ρηματος |
—σημερον 62 εξω ο Περτος 63 συνεχ. τον
Ιησουν 64 αυτον, ετυπτον αυτου το προσωπον, και |
SR επηρ. αυτον, λεγ.

65 σε; καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66—71:

Mt. 26, 59—66.
Mk. 14, 63—64.

Jn. 3, 12; 8, 45;
10, 24.

Dn. 7, 13.
Ps. 110, 1.

1—25:

Mt. 27, 2, 11—31.
Mk. 15, 1—20.
Jn. 18, 28—19, 16.

20, 25.

1 Tl. 6, 13.

3, 1.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσ-
βυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς,
καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν,
67 λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν.
εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύ-
68 σητε· ἔὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε.
69 ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθή-
70 μενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. εἶπαν δὲ
πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς
71 αὐτοὺς ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. οἱ δὲ
εἶπαν· Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ
23 γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ
ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν
2 ἐπὶ τὸν Πειλᾶτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ
λέγοντες· Τοῦτον εὗραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος
ἡμῶν καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ
3 λέγοντα· ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ
Πειλᾶτος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· Σὺ εἶ ὁ Βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη
4 Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πειλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· Οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον
5 ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες
ὅτι Ἄνασεῖι τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς
Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως
6 ὧδε. Πειλᾶτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν εἰ ὁ
7 ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ

66 ἀνηγαγον | εαυτων 67 Χριστος; ειπε 68 δε
και | αποκρ. μοι, η απολυσητε 69—δε 70 ειπον |
(R^m λεγετε, οτι) 71 ειπον | χρ. εχ. μαρτ.

XXIII, 1 ηγαγεν 2 ευρομεν | —ημων | Καισ.
φορ. | —και 2^ο | Χρ.] R^m χριστον 3 επηρωτησεν
5—και 6 ακ. Γαλιλαιαν

τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν
 πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις
 ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν 8 9,9.
 Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων
 θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ
 ἡλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον.
 ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ 9
 οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἰστήκεισαν δὲ οἱ 10
 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγο-
 ροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης 11
 σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περι-
 βαλὼν ἐσθήτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ
 Πειλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὃ τε Ἡρώδης καὶ 12
 ὁ Πειλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων·
 προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἐχθρᾷ ὄντες πρὸς αὐτούς.
 Πειλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ 13
 τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν ¹ εἶπεν πρὸς αὐτούς 14
 Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀπο-
 στρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν
 ἀνακρίνας οὐθὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ
 αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ 15
 Ἡρώδης· ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς·
 καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγ-
 μένον αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 16
 ἀνέκραγον δὲ πανπληθεὶ λέγοντες Αἶρε τοῦτον, 18
 ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν· ὅστις ἦν διὰ 19
 στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον
 βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. πάλιν δὲ ὁ Πειλᾶτος 20
 προσεφώνησεν αὐτοῖς, θέλων ἀπολύσαι τὸν

8 θελ. ἐξ ἱκανοῦ ἰδ. | ακ. πολλὰ 11 περιβ. αὐτον
 12 Πιλ. καὶ ο Ἡρ. | εαυτους 14 ουδεν 15 ανεπεμψα
 γαρ υμας προς αυτον 17 SR^{m1} (2 post 19) αναγκην
 δε ειχεν απολυειν αυτοις κατα εορτην ενα. 18 ανε-
 κραξαν 19 βεβλημενος εις φυλακην 20 δε] ουν |
 — αυτοις

- 21 Ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες Σταύρου
 22 σταύρου αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς
 Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον
 23 ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλας αἰ-
 τούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ
 24 φωναὶ αὐτῶν. καὶ Πειλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι
 25 τὸ αἶτημα αὐτῶν· ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν
 καὶ φόνον βεβλημένον εἰς φυλακὴν, ὃν ᾗτοῦντο,
 τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.
- 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά
 τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν
 αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.
 27 Ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ
 28 γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἔθρηνουν αὐτόν. στρα-
 φεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς εἶπεν Θυγατέρες
 Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ'
 29 ἐαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ὅτι ἰδοὺ
 ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακάριαι αἱ
 στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ
 30 μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθρεψαν. τότε ἄρξονται λέγειν
 τοῖς ὄρεσιν Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς
 31 Καλύψατε ἡμᾶς· ὅτι εἰ ἐν ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα
 32 ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; ἤγοντο δὲ καὶ
 ἕτεροι κακοῦργοι δύο σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι.
- 33 Καὶ ὅτε ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον
 Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούρ-
 34 γους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ
 οἶδασιν τί ποιοῦσιν. διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια

Mt. 27, 32.
Mk. 15, 21.

21, 23.

Hos. 10, 8.
Rev. 6, 16; 9, 6.

1 P. 4, 17.

33—49:

Mt. 27, 33—56.
Mk. 15, 22—41.
Jn. 19, 17—30.Mt. 5, 44.
Is. 53, 12.
Ps. 22, 18.

21 Σταυρωσον 1° 2° 23 αυτων και των αρχιερων
 24 Ο δε Πιλ. 25 δε αυτοις | εις την φ. 26 Σιμωνος
 τινος Κυρηναιου του ερχομενου 27 αι και 28 ο Ιηρ.
 29 —αι 2° | εθηλασαν 30 Πεσετε 31 εν τω υγρ.
 32 δυο κακ. 33 απηλθον 34 R^m — ο δε...ποιουσιν.

αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. καὶ εἰστίηκει ὁ λαὸς 35 Ps. 22, 7.
 θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες λέ-
 γοντες Ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ
 οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐκλεκτός.
 ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερ- 36 Ps. 69, 21.
 χόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ¹ καὶ λέγοντες 37
 Εἰ σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον
 σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ Ο 38
 ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΟΥΤΟΣ. Εἰς 39
 δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει
 αὐτόν Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστός; σῶσον σεαυτόν
 καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ 40
 ἔφη Οὐδὲ φοβῆ· σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ
 κρίματι εἶ; καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἅξια γὰρ ὦν 41
 ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτο-
 πον ἔπραξεν. καὶ ἔλεγεν Ἰησοῦ, μνήσθητί μου 42 Mt. 16, 28.
 ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασιλείαν σου. καὶ εἶπεν 43
 αὐτῷ Ἀμὴν σοι λέγω, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ
 ἐν τῷ Παραδείσῳ. Καὶ ἦν ἡδὴ ὥσεί ὥρα 44 Am. 8, 9.
 ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως
 ὥρας ἐνάτης¹ τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη δὲ 45
 τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας 46
 φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Πάτερ, εἰς χεῖράς
 σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰπὼν
 ἐξέπνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενό- 47
 μενον ἐδόξαζεν τὸν Θεὸν λέγων Ὅντως ὁ

34 S(R) κληρον 35 αρχ. συν αυτοις | ο του Θεου εκλ.
 36 ενεπαιζον | και οξος 38 επιγρ. γεγραμμενη επ
 αυτω γραμμασιν Ελληνικοις και Ρωμαϊκοις και Εβραϊκοις,
 Ουτος εστιν ο β. τ. Ι. 39 SR αυτ., λεγων | Ει συ |
 (Χριστος,) 40 επετιμα αυτω, λεγων 42 ελεγε
 τω Ιησου, Μν. μου, κυριε, | SR^ε εν τη βασιλεια σου
 43 αυτω ο Ιησους | λεγω σοι 44 Ην δε ωσει 45 R
 του ηλ. εκλειποντος S και εσκοτισθη ο ηλιος | και εσχ. το
 46 παραθησομαι | Και ταυτα ειπ. 47 εκατονταρχος |
 εδοξασε

- 48 ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συνακολουθῶντες αὐτῷ ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.
- Ps. 88, 8; 38, 11. 49 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, ¹ — οὗτος οὐκ ἦν συνακατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν, — ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχeto τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ¹ οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὕτω κείμενος. καὶ ἡμέρα ἦν Παρασκευῆς,
49. 55 καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. Κατακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς
- Ex. 12, 16; 20, 10. Lv. 23, 8. 56 ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἁρώματα καὶ μύρα.
- Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσυχάσαν κατὰ τὴν
- 1-12: 24 ἐντολήν, τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὀρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἁρώματα. εὑρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἰσελθοῦσαι δὲ οὐκ εὑρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν

48 θεωρουντες | εαυτων τα στ. 49 αυτου μακροθεν | συνακολουθησασαι 51 os και πρ. και αυτος 53 καθελ. αυτο | εθηκ. αυτο | ουδεπω ουδεις 54 παρασκευη 55 δε και γυν. | αυτω εκ της Γαλ. 56 (εντολην.)

XXIV, 1 βαθεος ηλθ. επι το μν. | αρωμ., και τινες συν αυταις 3 και εισελθ. ουχ | R^m — του Κυρ. Ιησου 4 διαπορεισθαι | δυο ανδρ.

αὐταῖς ἐν ἐσθῇτι ἀστραπτούσῃ· ἐμφόβων δὲ 5
γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς
τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα
μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἡγέρθη. 6
μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὡν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ, λέγων τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παρα- 7 Mt 17, 22-23
δοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ
σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ 8
ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέ- 9
ψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα
τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ 10 8, 2, 3.
Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ
Ἰακώβου· καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς ἔλεγον πρὸς
τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον 11
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν
αὐταῖς. [[Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ 12
μνημεῖον· καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια
μόνα· καὶ ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν θαυμάζων τὸ
γεγονός.]]

Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 13 13-35:
ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους
ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἣ ὄνομα Ἑμμαούς,
καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων 14
τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 15 Mt 18, 20.
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς Ἰησοὺς
ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ 16
αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπεν 17
δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντι-

4 ἐσθησεσιν ἀστραπτουσας 5 το προσωπον | ειπον
6 R^m — ουκ εστ... ηγερθη | αλλ 7 Οτι δει τ. vi. τ.
ανθρ. 9 R^m — απο τ. μνημειου 10 SR Ιωαννα |
— η 2^ο | αι ελεγ. 11 ταυτα] αυτων 12 R^{m(1)} —
vers. | οθ. κειμενα μ. | (R^{m(2)}, προς) | εαυτον 13 ησ.
πορ. εν αυτ. τη ημ. 15 ο Ιησ.

- βάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ
 18 ἐστάθησαν σκυθρωποί. ἀποκριθεὶς δὲ εἰς ὀνό-
 ματι Κλεόπας εἶπεν πρὸς αὐτόν Σὺ μόνος
 παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα
 Mt. 21, 11. 19 ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ
 Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς
 ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς
 20 τοῦ λαοῦ, ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς
 καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ
 1, 68; 2, 38; 21 ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐ-
 19, 11. Ac. 1, 6. τὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ·
 ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην
 1-11. 22 ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ
 γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστήσαν ἡμᾶς, γενό-
 23 μенаι ὀρθρῖναι ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ μὴ εὑροῦσαι
 τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν
 12. Jn. 20, 3-10. 24 ἀγγέλων ἑωρακεῖναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ
 ἀπηλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ
 εὔρον οὕτως καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν
 25 δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὡ
 ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦν ἐπὶ
 26 πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· οὐχὶ ταῦτα
 εἶδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 Dt. 18, 15. Ps. 22. 13. 53. 27 δόξαν αὐτοῦ; καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ
 ὑπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμηνεύσειν αὐτοῖς
 28 ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ
 ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς
 29 προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. καὶ
 παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες Μείνον μεθ' ἡμῶν,

17 περιπ., καὶ εστε σκυθρ.; 18 ο εις, ω ονομα
 Κλ. | εν Ιερ. (SR^m.) 19 ειπον | Ναζωραιου 21 — και |
 αγ. σημερον 22 ὀρθρῖαι 24 R καθως αι 27 διηρ-
 μηνενεν | αὐτου 28 προσεποιετο πορρωτερω

ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα.
καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μέναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο 30 22, 19
ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν
ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς·
αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνω- 31
σαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.
καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους Οὐχὶ ἡ καρδιά ἡμῶν 32
καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὥς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ,
ὥς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ ἀναστάν- 33
τες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ,
καὶ εὑρον ἡθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν 34 1 Co. 15, 4, 5.
αὐτοῖς, λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ Κύριος καὶ 35
ᾤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ 35
ὁδῷ καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ
ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς 36
ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν [καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰρήνη 36—49:
ὑμῖν]. πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι 37 Mk. 16, 14—18.
ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί 38 Jn. 20, 19—23.
τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀνα- 39 1 Co. 15, 5.
βαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός· 40
ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ 41
ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. [καὶ 40
τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς 41
πόδας.] ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς 42
καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς Ἔχετε τι βρώσι- 43 Jn. 21, 5, 10.
μον ἐνθάδε; οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ 42
μέρος· καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 43
Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Οὗτοι οἱ λόγοι μου οὓς 44 9, 22, 45;
18, 31—33.

29 — ἡδη 32 ειπον | οδ., και ως 33 συνηθροισ-
μενους 34 ηγ. ο κυρ. οντ. 36 αυτος ο Ιησους |
R^m — και...υμιν 38 ταις καρδιαις 39 αυτ. εγω ειμ.
40 R^m — vers. | επεδειξεν 42 SR^m μερος, και απο
μελισσιου κηριου 41 δε αυτοις | — μου

27. ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ
 πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ
 Μωϋσέως καὶ τοῖς προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ
 45 ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι
 1 Ti. 3, 16. 46 τὰς γραφάς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἵ ὅτι οὕτως γέγρα-
 πται παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν
 47 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα
 48 τὰ ἔθνη,—ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς
 Jn. 15, 26; 16, 7. 49 μάρτυρες τούτων. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω
 Ac. 1, 4. τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς
 δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ
 50 ὕψους δύναντες.
 Mk. 16, 19. 50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ
 Ac. 1, 4—14. 51 ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ'
 Jn. 16, 22; 14, 28. 52 αὐτῶν [[καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν]]. καὶ
 αὐτοὶ [[προσκυνήσαντες αὐτὸν]] ὑπέστρεψαν εἰς
 53 Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ ᾗσαν διὰ
 παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.

44 — τοῖς 46 γεγρ., καὶ οὕτως εἶπει π. 47 εἰς 1^ο
 SR^t καὶ | ἀρξάμενον 47.48 (R^m ἐθνη. Αρξ. ἀπο
 Ἱερουσ., υμεῖς) 48 υμ. δε εστε μ. 49 ἀποστελλω |
 πολ. Ἱερουσαλημ | δυν. ἐξ υψ. 50 ἐξω εως εἰς Βηθ.
 51 R^m — καί...οὐρ. 52 R^m — προσκ. αὐτ. 53 αι-
 νουντες καὶ ευλ. τ. Θ. Αμην.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΗΝ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς 1
 τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν 2
 ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 3
 καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ἐν 4
 αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀν-
 θρώπων. καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ 5
 σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος, 6
 ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·
 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 7
 τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.
 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 8
 τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φω- 9
 τίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 10
 καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, 11
 καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον 12
 αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέ-
 σθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ¹ οἳ 13
 οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ
 ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
 Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, 14
 καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονο-
 γενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-

1 Jn. 1, 1, 2, 17, 5.
 Rev. 19, 13.
 Pr. 8, 22.

Col. 1, 16, 17.
 He. 1, 2.
 5, 21.

3, 19.

Lk. 1, 13-17.
 57-80. Mt. 3, 1.
 Mk. 1, 4.

Lk. 3, 3

20.

3-5.

Gal. 3, 26.

3, 5, 6.

Is. 7, 14.
 2 P. 1, 16, 17.
 Is. 60, 1.
 Lk. 9, 32.

Inser. ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ.

I, 3.4 (R^m ουδε εν. ο γεγονεν εν) . 6 (ανθρ.
 απεστ.) 9 (SR^{m2} ανθρ. ερχ.) 14 SR (και εθεασ.
 ...πατρος) | Πατρος] R^m πατρος

- 27, 30. Mt. 3, 11. 15 **θείας.** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων Οὗτος ἦν ὃν εἶπον Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ὥρακεν πώποτε· μονογενὴς Θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.
- Lk. 3, 15, 16. 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευεΐτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν·
- Ac. 13, 25. 20 Σὺ τίς εἶ; καὶ ὁμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο, καὶ ὁμολόγησεν ὅτι Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; σὺ Ἠλείας εἶ; καὶ λέγει Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφῆτης εἶσθ; καὶ ἀπεκρίθη
- Mt. 17, 10. Dt. 18, 15. 6, 14; 7, 40. 21 Οὐ. εἶπαν οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισὶν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἡ εἶπεν Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐνθύνετε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφῆτης. Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἠλείας οὐδὲ ὁ προφῆτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν στήκει ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο
- Is. 40, 3. Mt. 3, 3. Mk. 1, 3. 22 23 τοῦ; ἡ εἶπεν Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐνθύνετε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφῆτης. Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἠλείας οὐδὲ ὁ προφῆτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν στήκει ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο
- Mt. 21, 25. 24 25 26 27 28

15 R^m λεγων (ουτος ην ο ειπων) 16 οτι] και
 18 SR^t ο μον. Τιος 19 — προς αυτον 20 ουκ ειμι
 εγω 21 Ἡλιας ει συ; 22 ειπον 24 και οι απ.
 25 ειπον | ουτε Ηλ., ουτε 26 μεσ. δε υμ. εστηκεν |
 οιδατε. (27) αυτος εστιν ο οπ. μ. ερχ., ος εμπροσθεν μου
 γεγονεν· ου εγω ουκ ειμ. 28 S Βηθαβαρᾶ R^{m1} -ρα
 R^{m2} Βηθαβαρᾶ

πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. καὶ γὰρ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστῆκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς Τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ῥαββεί, (ὃ λέγεται μεθερμηνευόμενον Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις; λέγει αὐτοῖς Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτῃ. Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· εὗρίσκει οὗτος πρῶτον τὸν

29 36. 1a. 53, 7.

30 15, 27

32 Mt. 3, 16.
Mk. 1, 10.
Lk. 3, 21.33 Lk. 3, 2.
Mt. 3, 11.

34 Mt. 3, 17.

36 2a. 1a. 53, 7.

40 Mt. 4, 18 an.

41 1s. 2, 10.
Pa. 2, 2

28 - ο

29 βλεπ. ο Ιωαννης

30 εστι περι

31 εν τω υδ.

32 ωσει

37 αυτ. οι δυο μαθ.

38 ειπον | ερμηνευομενον

39 ιδετε. ηλθον και

ειδον | δε ην

41 πρωτος

- ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ Εὐρή-
καμεν τὸν Μεσσίαν (ὃ ἔστιν μεθερμηνευόμενον
Mt. 16, 18. 42 Χριστός). ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Σὺ εἶ Σίμων ὁ
υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἑρμηνεύεται
Mt. 8, 22. 43 Πέτρος). Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὗρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει
44 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιπ-
πος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ
45 Πέτρου. εὗρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ
λέγει αὐτῷ Ὁν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ
καὶ οἱ προφηῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ
46 Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Να-
θαναὴλ Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι;
47 λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος Ἐρχου καὶ ἵδε. ἰεῖδεν
Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ
λέγει περὶ αὐτοῦ Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλείτης, ἐν
48 ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ
Πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῷ Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ
49 τὴν συκὴν εἰδόν σε. ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναὴλ
Ῥαββεί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ Βασιλεὺς εἶ
50 τοῦ Ἰσραὴλ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ
Ὅτι εἰπὸν σοι ὅτι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς,
51 πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψη. ἰ καὶ λέγει αὐτῷ
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν
ἀνεωγῶτα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαί-
νοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου.

28. 7, 14.
6, 69. Ps. 2, 7.
Mt. 14, 33; 16, 16.

Gn. 28, 12.
Mt. 4, 11.
Mk. 1, 13.

41 ο Χρ. 42 και ηγαγ. | εμβλ. δε | Ιωνᾶ
43 ηθελ. ο Ιησους | - ο Ιησους 45 τον υιον
46 - ο 47 ο Ιησ. 48 ο Ιησ. 49 απεκρ.
Ναθ. και λεγει αυτω | ει ο βασ. 50 - οτι 2° | οψει
51 Απ αρτι οψ.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν 2 1, 41
 Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ
 ἐκεῖ· ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ 2
 αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος οἴνου 3
 λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ
 ἔχουσιν. καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ 4 19, 26. Mt. 12, 48.
 σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. ἡ λέγει ἡ 5 Mk. 1, 24.
 μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὁ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν,
 ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἕξ κατὰ 6 Mk. 7, 3, 4.
 τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι
 ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 7
 Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς
 ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν καὶ 8
 φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἤνεγκαν. ὡς δὲ 9
 ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενη-
 μένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι
 ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμ-
 φίον ὁ ἀρχιτρίκλινος ἡ καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄν- 10
 θρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθῃσιν, καὶ ὅταν
 μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν
 καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν 11 1, 14; 11, 40.
 τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας
 καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν
 εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς 12 7, 3. Mt. 4, 13.
 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ 13
 ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. καὶ εὑρεν ἐν 14 14-16:
 τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ 15
 Mt. 21, 12, 13.
 Mk. 11, 15-17.
 Lk. 19, 45, 46.

II, 1 Κανᾷ 4 — καὶ 1° 6 ὑδρ. λιθ. ἐξ κειμ.
 κατα τ. κ. τ. Ιουδ. 8 οἱ δε] καὶ 10 μεθ., τότε
 11 τὴν ἀρχ. | Κανᾷ 12 ἀδ. αὐτοῦ

- 15 περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὰ κέρματα καὶ τὰς
- Lk. 2, 49. 16 τραπέζας ἀνέτρεψεν, καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν Ἄρατε ταῦτα ἐντεύθεν, μὴ ποιεῖτε
- Ps. 69, 9. 17 τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν
- Mt. 21, 23, 3, 2. 18 Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί σημεῖον
- Mt. 26, 61 ; 27, 40. 19 δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Λύσατε τὸν ναὸν τούτον, καὶ
- 20 ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις
- 1 Co. 6, 14. 21 ἐγερεῖς αὐτόν; ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ 22 τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
- 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πᾶσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.
- 24 αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ
- Mk. 2, 8. 25 τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
- 7, 50 ; 19, 39. 3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· οὗτος ἦλθεν
- Mt. 22, 16. 2

15 το κερμα | ανεστρεψε 17 δε οι | κατεφαγε
 18 ειπον 19 ο Ιησ. 20 ειπον | ωκοδομηθη
 22 ελεγ. αυτοις | ον] ω 23 - τοις 24 ο Ιησ. |
 S εαυτον R αυτον

πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαββεί, οἷ-
 δαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς
 γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἂν σὺ ποιεῖς,
 ἐὰν μὴ ᾗ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς 3 Mt. 18, 3.
Lk. 17, 21.
1 P. 1, 23.
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις
 γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν
 τοῦ Θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος Πῶς 4
 δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὧν; μὴ δύ-
 νатаι εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
 εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἀμὴν 5 Ezk. 36, 25—27.
Eph. 5, 26. Tit. 3, 5.
 ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος
 καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς 6
 σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
 Πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. μὴ θαυμάσης ὅτι εἰ- 7
 πόν σοι Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα 8 1, 13. Gn. 5, 3.
Ps. 51, 5.
 ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις,
 ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει·
 οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύμα-
 τος. ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ Πῶς 9
 δύναται ταῦτα γενέσθαι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ 10
 εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ
 ταῦτα οὐ γινώσκεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ 11 7, 16; 8, 26, 28;
12, 49.
 οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν,
 καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ 12 Lk. 22, 67.
 ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω
 ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀνα- 13 Pr. 30, 4.
Eph. 4, 9.
 βέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. καὶ καθὼς 14 Nu. 21, 8, 9.
 Μωϋσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως
 ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς 15

III, 2 προς τον Ιησουν | ταυτα τα σημ. δυν. 3 ο
 Ιησ. 5 ο Ιησ. 8 R^m Πνευμα 10 ο Ιησ. 13 SR^t
 ανθρ. ο ων εν τω ουρανω

- Ro. 5, 8; 8, 32. 16 ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτως
 1 Jn 4, 9. γὰρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν
 τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
 5, 22; 12, 47. 17 αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ
 Lk. 19, 10. γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον
 Ac. 17, 31. ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος
 36. 5, 24. 18 δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται·
 ὁ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν
 εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.
 1, 5, 9-11; 12, 48. 19 αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς
 τὸν κόσμον καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ
 σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα.
 Eph. 5, 13. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ
 ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα
 21 αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ
 φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν Θεῷ
 ἐστὶν εἰργασμένα.
 4, 1, 2. 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν
 Mt. 4, 12. 23 μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης
 βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα
 πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο·
 Mt. 14, 3. 24 οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάννης.
 25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου
 1, 26-34. 26 μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς
 τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ Ῥαββεί, ὃς ἦν μετὰ
 σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἵδε
 οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
 He. 5, 4. 27 ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν Οὐ δύναται ἄν-

15 S εἰς αὐτον (R^t, ἐν αὐτῷ R^m ἐν αὐτῷ,) | μὴ
 ἀποληται, ἀλλ' ἐχῃ 16 υἱ. αὐτοῦ τοῦ 17 υἱοῦ
 αὐτοῦ 18 ὁ δὲ μὴ 19 πον. αὐτ. 21 (R^m, ὅτι)
 24 ὁ Ἰωαννης 25 Ἰουδαίων 26 εἶπον

ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ᾗ δεδομένον
 αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυ- 28 1, 20, 23, 27.
 ρεῖτε ὅτι εἶπον Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' Mk. 1, 2.
 ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. Ὁ 29 Mt. 9, 13; 22, 2
 ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ
 νυμφίου, ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ
 χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν
 ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκείνον δὲ αὐξάνειν, 30 28, 3, 1.
 ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος 31 8, 23.
 ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὧν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς
 γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ἐώρακεν καὶ 32 11.
 ἤκουσεν, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
 οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν 33
 ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστίν. ὃν γὰρ 34 1, 33, 34.
 ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ·
 οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ Πνεῦμα. ὁ Πατὴρ 35 5, 20; 17, 2.
 ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ Mt. 11, 27.
 αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· 36 18, Lk. 3, 7.
 ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὀψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ 1 Jn. 5, 12.
 ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.
 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι- 4 3, 22, 26.
 σαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ
 βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, — καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς 2 1 Co. 1, 17.
 οὐκ ἐβάπτισεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, — ἀφῆκεν 3
 τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλι-
 λαίαν. Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σα- 4 Lk. 9, 52.
 μαρίας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας 5 Gn. 48, 22.
 λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Jos. 24, 32.
 Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ νιῷ αὐτοῦ· ἣν δὲ ἐκεῖ πηγὴ 6
 τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς

31 R^m — ἐπάνω παντ. ἐστίν
 34 διδ. ο Θεος το
 IV, 5 Σιχαρ

32 καὶ ο εωρ.

- ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα
 7 ἦν ὡς ἕκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρίας
 ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Δός μοι
 8 πεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς
 Lk. 9, 53. 9 τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει οὖν αὐτῷ
 ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ'
 ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρείτιδος οὔσης;
 7, 38. 39. 10 οὐ γὰρ συνχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. ἡ ἀπε-
 κρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεάν
 τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι Δός μοι
 πεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἅν σοι
 11 ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ Κύριε, οὔτε ἄντλημα
 ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις
 8, 53. 12 τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μέζων εἶ τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς
 ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμ-
 6, 58. 13 ματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ
 Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·
 6, 27. 35; 7, 37-39. 14 ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
 οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ
 δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἄλλο-
 15 μένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ
 γυνὴ Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ
 16 μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ
 Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθε ἐνθάδε.
 17 ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔχω ἄνδρα.
 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Καλῶς εἶπες ὅτι Ἄνδρα οὐκ
 18 ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις
 1 Co. 14, 24, 25, 9, 17. 19 οὐκ ἐστίν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. λέγει

6 ωσει 7 πιειν 9 πιειν | ουσ. γυν. Σαμ. |
 R^m - ου γαρ...Σαμ. [R^t(...)] 10 πιειν 11 SR αυτ.
 η γυνη | [R^t κυριε pro K., it. 15.19.49.] 13 ο Ιησ.
 14 διψηση | R ο εγω 15 ερχωμαι 16 SR αυτ.
 ο Ιησους 17 R ειπεν αυτω | ειπας

αὐτῷ ἡ γυνή Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.
οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· 20 Dt. 12, 5.
Pa. 122.
καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ
τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς 21 Mk. 14, 58.
Πίστενέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν
τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνή-
σετε τῷ Πατρὶ. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, 22 2 K. 17, 29-41.
Is. 2, 3.
ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ
τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 23
ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνή-
σουσιν τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ
γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας
αὐτόν· Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας 24 Ro. 12, 1.
2 Co. 3, 17.
ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. λέγει 25 1, 41.
αὐτῷ ἡ γυνή Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ
λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ
ἡμῖν ἅπαντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι, ὁ 26 9, 37. 10, 36.
λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ 27
αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναῖκός ἐλάλει·
οὐδεὶς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ'
αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή καὶ 28
ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις
Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ἃ 29
ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ἡ ἐξῆλθον 30
ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν 31
τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες
Ῥαββεῖ, φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ βρῶσιν 32 34
ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ 33
μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους Μή τις ἡνεγκεν αὐτῷ
φαγεῖν; λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν 34 17, 4

20 τούτω τῷ ὄρει | δεῖ προσκ. 21 Γυν., πιστευσον
μοι 23 ἀλλ 24 R^m πνευμα | προσκ. αὐτὸν ἐν
25 παντα 27 ἦλθον | ἐθαύμασαν | (SR ; ἦ, Τί)
29 α] οσα 30 ἐξῆλθ. ουν 31 Ἐν δε

- Mt. 9, 37. 35 ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ
 Lk. 10, 2. 35 τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι
 Ἔτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμός ἐρχεται; ἰδοὺ
 λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ
 36 θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θε-
 ρισμόν. ἤδη ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ
 37 συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων
 Mic. 6, 15. 37 ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος
 ἐστὶν ἀληθινός ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ
 38 ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν
 ὁ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν,
 καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.
 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
 αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς
 40 μαρτυρούσης ὅτι Εἰπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. ὥς
 οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων
 αὐτὸν μέναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο
 41 ἡμέρας. καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν
 1 Jn. 4, 14. 42 λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ
 τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,
 καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ
 κόσμου.
 Mt. 4, 12. 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς
 Mt. 13, 57. 44 τὴν Γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν
 Mk. 6, 4. ὅτι προφῆτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.
 Lk. 4, 24. 2, 23. 45 ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν
 οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν
 Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον
 εἰς τὴν ἑορτήν.

34 R ποιησω 35 τετραμηνον | (SR^t θερισμον
 ἡδη.) 36 και ο | ινα και 37 ο αληθ. 39 α] οσα
 42 κοσμ., ο Χριστος 43 εκειθ., και απηλθεν εις
 44 ο Ιησ. 45 οσα] α

Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλι- 46 2. 1. 9.
 λαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν
 τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καφαρναούμ·
 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας 47 Lk. 7, 2.
 εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ
 ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν·
 ἡμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς 48 2. 19. 1 Co. 1, 22.
 πρὸς αὐτὸν Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ
 μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός 49
 Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. 50
 ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ κατα- 51 Mt. 9, 6.
 βαίνοντος οἱ δούλοι ὑπήντησαν αὐτῷ λέγοντες
 ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν 52
 παρ' αὐτῶν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν οὖν
 αὐτῷ ὅτι Ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ
 πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ 53 Lk. 19, 9.
 ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ Ac. 16, 13. 31
 ἐπίστευσεν αὐτός καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο 54 2, 11. 23.
 δὲ πάλιν δεῦτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
 ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

Μετὰ ταῦτα ἦν ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ 5
 ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστιν δὲ ἐν 2
 τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμ-
 βήθρα, ἣ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθζαθά,

46 ουν ο Ιησους π. 47 ηρ. αυτον 50 και επιστ. |
 ον] ω 51 δουλ. αυτου απηνητησαν αυτ., και απηγγειλαν
 λεγ. | παις σου ζ. 52 παρ αυτ. τ. ω. | και ειπον
 (ειπον et R) αυτ. | χθες 53 εν εκ. | Οτι ο υι.
 54 SR - δε

V, 1 R^m η εορτη | ο Ιησ. 2 SR^t Βηθεσδα R^{m1}
 Βηθσαιῖδά

- 3 πέντε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλη-
 4 <, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγ-
 γελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ
 κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν
 πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος
 ὑγιὴς ἐγένετο, ὃ δὴ ποτε κατείχετο νοσήματι>.
 5 ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη
 6 ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
 κατακείμενον, καὶ γνούς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον
 7 ἔχει, λέγει αὐτῷ Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη
 αὐτῷ ὁ ἀσθενὼν Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα
 ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κολυμ-
 βήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ
 8 καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐγείρε ἄρον
 9 τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως
 ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβαττον
 αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν
 10 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ
 τεθεραπευμένῳ Σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν
 11 σοι ἄραι τὸν κράβαττον. ὃς δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς
 Ὁ ποιήσας με ὑγιῇ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἄρον τὸν
 12 κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν αὐτόν
 Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι Ἄρον καὶ
 13 περιπάτει; ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ
 8, 11. 14 Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ
 ταῦτα εὗρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε,
 15 ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται. ἀπήλθεν ὁ ἄν-
 θρωπος καὶ εἶπεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν

Mt. 9, 6.
9, 14.

Jer. 17, 21.
Lk. 6, 2.

Lk. 5, 21.

3 πληθ. πολυ 4 <...> = SR^m | γαρ] R^m + Κυριου
 5 - και | - αυτου 7 (R^t κυριε pro K.) | βαλλη
 8 Εγειραι 10 - και 11 - ος δε 12 ηρ. ουν | Αρον
 τον κραββατον σου και 14 τι σοι 15 ειπ.] αηγγειλε

ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιή. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ 16 Mt. 12, 14.
 Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαβ-
 βάτῳ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς Ὁ Πατὴρ μου 17 9, 4.
 ἕως ἄρτι ἐργάζεται, ἀγὼ ἐργάζομαι· διὰ τοῦτο 18 7, 30; 10, 33.
 οὐν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν,
 ὅτι οὐ μόνον ἔλυνεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ
 Πατέρα ἰδίον ἔλεγεν τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
 ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς 19 3, 11, 32.
 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
 δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἂν μὴ τι
 βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιῶντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος
 ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ 20 3, 35.
 Πατὴρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ
 ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ
 ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ 21
 ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ
 Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ Πατὴρ 22 Dn. 7, 13, 14.
Ac. 17, 31.
 κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν
 τῷ Υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν καθὼς 23 Ph. 2, 10, 11.
1 Jn. 2, 23.
Lk. 10, 16.
 τιμῶσι τὸν Πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν οὐ
 τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν 24 3, 16, 18; 8, 51.
1 Jn. 3, 14.
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων
 καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον,
 καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ
 τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω 25 Mt. 8, 22.
Eph. 2, 5, 6.
 ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ
 ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ
 ἀκούσαντες ζήσουσιν. ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει 26 1, 1-4.
 ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ Υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν
 ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ 27 Dn. 7, 10, 14.
22.

16 τον Ιησ. οι Ιουδ., και εξητουν αυτον αποκτειναι,
 οτι 17 SR δε Ιησους 19 ελεγ.] ειπεν |
 εαν μη 25 ακουσονται | ζησονται 26 εδωκε
 και τ. υι.

- 28 κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ
θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ
ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ
6, 40. Dn. 12, 2. 29¹ καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς
Mt. 16, 27. ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς
19. 6, 38. 30 ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ'
ἐμαντοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις
ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ
8, 14. 31 ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. Ἐὰν
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαντοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ
36. 37. 1 Jn. 5, 9. 32 ἔστιν ἀληθής· ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ
ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν
1, 19-34. 33 μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς
34 Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· ἐγὼ δὲ
οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω,
Lk. 1, 17. 35 ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκείνος
ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ
ἠθελήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
1 Jn. 5, 9. 36 αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ
1, 33; 3, 2. Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκεν μοι ὁ Πατὴρ
ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρ-
τυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέσταλκεν.
Mt. 3, 17. 37 καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, ἐκείνος μεμαρτύρηκεν
Dt. 4, 12. περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ὡποτε ἀκηκόατε
38 οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν
Lk. 24, 27. 44. 39 ἐκείνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐραυνᾶτε
2 Ti. 3, 15-17. τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν
1 P. 1, 11. αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
40 περὶ ἐμοῦ· καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα

27 και κρισ. | Υἱος] R^m υιος 28 ακουσονται
29 (SR, οι) | SR δε τα φ. 30 με πατρος 35 αγαλ-
λιασθηναι 36 εδωκε | εγω ποιω 37 εκ.] αυτος |
ακηκ. πωπ. 38 μεν. εν υμ. 39 Ερευνατε

ζωὴν ἔχητε. Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμ- 41
 βάνω, ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ 42
 Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ 43 Mt. 24, 5.
 ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με·
 εἰς ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκείνον
 λήμψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν 44
12, 43.
Mt. 23, 5—7.
 παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν
 παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε; μὴ δοκεῖτε ὅτι 45
Dt. 31, 26.
 ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα· ἔστιν
 ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλ-
 πίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε 46 Gn. 3, 15; 49, 10.
Dt. 18, 15.
 ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ 47 7, 19. Lk. 16, 31.
 τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς
 ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύετε;

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς 6
 θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. ἤκο- 2
 λούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρων τὰ
 σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλθεν 3
 δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ
 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, 4
 ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλ- 5
 μοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος
 ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς Φίλιππον Πόθεν
 ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; τοῦτο δὲ 6
 ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἐμελλεν
 ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Φίλιππος Διακοσίων 7
 δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος
 βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν 8
 αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου

1—15:

Mt. 14, 13—21;

15, 32—39;

Mk. 6, 32—44;

8, 1—10.

Lk. 9, 10—17.

2, 13; 11, 55.

Lk. 22, 1.

42 αλλ' 44 R^m—Θεου 46 Μωση

VI, 2 και ηκ. αυτ. | R εθεωρουν | αυτου τα σημ.

3 ο Ιησ. 5 ο Ιησ. τ. οφθ. | τον Φ. | αγορασομεν

7—ο | εκ. αυτων

- 2 K. 4, 42-43. 9 Ἐστιν παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς
 10 τοσούτους; εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς
 11 πεντακισχίλιοι. ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις,
 12 ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι
 13 ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν
 14 κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος
 15 εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασι-
 16 λέα, ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 17 ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐπω ἐληλύθει πρὸς
 18 αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους
 19 εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ
 20 πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

16-21:

Mt. 14, 22-33.
Mk. 6, 45-52.

9 παιδ. εν | ος] ο 10 δε ο'Ι. | ανεπεσον | ωσει
 11 ελαβε δε | διεδ. τοις μαθηταις, οι δε μαθηται τοις
 ανακ. 13 επερисσειντε 14 R^m α εποησε σημεια |
 σημ. ο Ιησους 15 ποιησ. αυτον β. 17 εις το πλ. |
 ουκ ελ. 18 διηγειρετο 21 το πλ. εγεν.

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς 22
θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοiάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ
εἰ μὴ ἓν, καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· ἄλλα ἦλθεν πλοiάρια 23 11.
ἐκ Τιβεριαδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν
ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου. ὅτε οὖν 24
εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοῖς εἰς τὰ πλοiάρια
καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.
καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον 25
αὐτῷ Ῥαββεί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη 26
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι
ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργά- 27 4, 14, 5, 36.
ζεσθε μὴ τὴν βρώσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ Mt. 16, 12.
τὴν βρώσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ
Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. εἶπον οὖν πρὸς 28
αὐτόν Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ
Θεοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτό 29 I Jn. 3, 23.
ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν
ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ Τί οὖν 30 2, 18. Mk. 8, 11.
ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν
σοι; τί ἐργάζῃ; ἰ οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα 31 Ex. 16, 13, 14.
ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστιν γεγραμμένον Ps. 78, 24.
Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν 32 49.
οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ

22 ιδων | εν εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθηται αυτου,
και οτι | πλοιαριον 23 S ἄλλα δε R ἀλλὰ [R (αλλα...
Κυριου).] 24 και αυτοι | πλοια 29 ο Ιησ. |
πιστευσητε 32 R ἔδωκεν

51. 33 τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ
 Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 34 ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν
 43. 4. 14; 7. 37. 35 Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τούτον. εἶπεν
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ
 ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων
 26. 29. 36 εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν
 17. 6—8. 37 ὅτι καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. Πᾶν ὃ
 Mt. 11, 28. διδῶσίν μοι ὁ Πατήρ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν
 4. 34. 38 ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, ὅτι κατα-
 Mt. 26, 39. βέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα
 τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.
 10. 28, 29; 17, 12. 39 τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα
 πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
 5. 29; 11, 24. 40 ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο γάρ
 ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ
 θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ
 41 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγὼ γινώσκω οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ
 αὐτοῦ ὅτι εἶπεν Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ
 1. 4. 22. 42 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς
 ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ
 τὴν μητέρα; πῶς νῦν λέγει ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 43 καταβέβηκα; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 65. 44 Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται
 ἐλθεῖν πρὸς με εἰ μὴ ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με
 ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ
 18. 54, 13. 45 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἐστὶν γεγραμμένον ἐν τοῖς προ-
 Jer 31, 33, 34. φήταις Καὶ ἔσονται πάντες διδασκαλοὶ Θεοῦ· πᾶς ὁ
 ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται

35 ειπε δε | προς με | διψηση 38 απο] εκ 39 με
 πατρος | R—εν 40 γαρ] δε | Πατρ. μου] πεμψαντος
 με | SR—εν 42 πως ουν λεγ. ουτος 43 ουν ο
 Ιησ. 44 και εγω | —εν 45 του Θεου | πας ουν

πρὸς ἐμέ. οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα ἑώρακέν τις, εἰ 46 1, 18.
 μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἑώρακεν τὸν
 Πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων 47 3, 16
 ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 48 35.
 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα 49 31, 32.
 καὶ ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ 50 1 Co. 10, 3, 5.
 οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ
 μὴ ἀποθάνῃ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ 51 He. 10, 5, 10.
 οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ
 ἄρτου, ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν
 ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ
 κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους 52 60.
 οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν
 δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ 53
 Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε
 τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε
 αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ 54
 τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα
 ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ
 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθὴς ἐστὶν 55
 βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθὴς ἐστὶν πόσις. ὁ 56 15, 4.
 τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα 1 Jn. 3, 24; 2, 24.
 ἐν ἐμοὶ μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλén 57
 με ὁ ζῶν Πατὴρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ
 ὁ τρώγων με κακεῖνος ζήσκει δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν 58
 ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον
 οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
 ἄρτον ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν 59
 συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ. Πολλοὶ 60
 οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν

45 προς με 46 τις εωρ. 47 πιστ. εις εμε
 49 το μαννα εν τ. ερ. 51 ζησεται | εστ., ην εγω δωσω
 υπερ 54 και εγω 55 αληθως 1° 2° 57 ζησεται
 58 εκ του ουρ. | πατ. υμων το μαννα | ζησεται 60 ειπον

- Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ
 61 ἀκούειν; εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύ-
 ζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς
 3, 13. 62 Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν
 2 Co. 3, 6. 63 πρότερον; τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἡ
 σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ
 λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.
 13, 11. 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν.
 ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ
 πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν.
 44. 65 καὶ ἔλεγεν Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς
 δύναται ἔλθειν πρὸς με ἐὰν μὴ ᾗ δεδομένον αὐτῷ
 66 ἐκ τοῦ Πατρός. Ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι
 67 μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
 τοῖς δώδεκα Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;
 63. 68 ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, πρὸς τίνα
 1, 49; 11, 27;
 Mt. 14, 33;
 16, 16. 69 ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· καὶ
 ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ
 70 ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ
 71 ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν
 Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν παρα-
 δίδόναι αὐτόν, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

6, 1. Mk. 9, 30.
Lk. 9, 51.

7 Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ
Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ᾗθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περι-

60 ουτ. ο λογ. 63 λαλω 65 πατρ. μου
 66 απ. των μαθ. αυτ. 68 ουν αυτω 69 ει ο
 Χριστος ο υιος του Θεου του ζωντος 70 (SR εξελεξ.,...
 εστιν;) 71 Ισκαριωτην | ημελλεν αυτ. παραδ., εις
 ων εκ

VII, 1 περ. ο Ιησ. μετα ταυτα

πατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.
 ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 2 Lv. 23, 34
 εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μετά- 3 2, 12 Mt. 12, 48
Ac. 1, 14
 βηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα
 καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσουσιν τὰ ἔργα σου ἃ
 ποιεῖς· οὐδεὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ 4
 αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανε-
 ρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ 5 Mt. 13, 58
 αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ 6 2, 4
 Ἰησοῦς Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπὼ πάρεστιν, ὁ δὲ
 καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστίν ἑτοιμος. οὐ 7 15, 15
 δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι
 ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ
 πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν· 8
 ἐγὼ οὐπὼ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ
 ἐμὸς καιρὸς οὐπὼ πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν 9
 αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέ- 10
 βησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν, τότε καὶ
 αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς ἀλλὰ ὡς ἐν κρυπτῷ.
 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ 11
 ἔλεγον Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; καὶ γογγυσμὸς περὶ 12
 αὐτοῦ ἦν πολλὸς ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον
 ὅτι Ἀγαθὸς ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον Οὐ, ἀλλὰ
 πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει 13 9, 22; 12, 42;
19, 38.
 περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη Ἰησοῦς 14
 εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. ἐθαύμαζον οὖν οἱ 15 Mt. 13, 54
Lk. 2, 47.
 Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ
 μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ 16 12, 49.

3 θεωρησωσι 4 ἐν κρ. τι | αὐτος] R^m αὐτο
 8 εορτ. ταυτην | ουπω 1^ο] R^m ουκ | ο καιρ. ο εμος
 10 αυτου, τοτε κ. α. αν. εις τ. εορτ. | αλλ 12 πολ.
 περι α. ην 14 ο Ιησ. 15 και εθαυμ. οι 16—ουν |
 ο Ιησ.

- εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ
 17 πέμψαντός με· εἴαν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ
 ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ
 5, 41, 44. 18 τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ'
 ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ
 ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος
 19 ἀληθὴς ἐστὶν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ
 5, 47. Ac. 7, 53. 20 Μωϋσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ
 8, 16, 18. 5, 16. 21 ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτείνειν;
 22 ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ
 23 ἀποκτείνειν; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Gn. 17, 10-12. 24 Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ
 Lv. 12, 3 s. 25 τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, —
 οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πα-
 26 τέρων, — καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.
 5, 8. 27 εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ
 ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολάτε ὅτι
 8, 15. 28 ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; μὴ
 κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.
 19. 29 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμειτῶν Οὐχ
 20 οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτείνειν; καὶ ἶδε παρ-
 ρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μὴ ποτε
 21 ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
 41. 22 Χριστός; ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ
 23 δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν
 24 ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ
 Ἰησοῦς καὶ λέγων Καμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν
 εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστὶν
 Mt. 11, 27. 25 ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ἐγὼ
 26 οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κακῆϊνός με
 18, 20; 13, 1. 27 ἀπέστειλεν. Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ
 Lk. 22, 53.

19 δεδωκεν | (SR νομον, ... νομον;) 20 οχλ. και
 ειπε 21 ο Ιησ. 21.22 (R^m θαυμ. δια τουτου.
 Μωσης) 26 εστ. αληθως 27 ερχεται 29 εγω δε

οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω
 ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ 31 8, 30; 10, 42;
 11, 45; 12, 42.
 ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον Ὁ Χριστὸς
 ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὢν οὗτος
 ἐποίησεν; Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου 32
 γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ
 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν
 αὐτόν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἐτι χρόνον μικρὸν 33 13, 33.
 μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.
 ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ 34 8, 21; 13, 36;
 17, 24.
 ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι 35
 πρὸς ἑαυτούς Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι
 ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν Δια-
 σποράν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ
 διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; Ἦ τίς ἐστιν ὁ λόγος 36
 οὗτος ὃν εἶπεν Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε,
 καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς 37 4, 10, 14.
 εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων Ἐάν τις 38 4, 10, 14.
 διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων 38 4, 10, 14.
 εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς
 κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο 39 16, 7. 2 Co. 3, 17.
 δὲ εἶπεν περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμ-
 βάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν
 Πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Ἐκ τοῦ 40 6, 14. Dt. 18, 15.
 ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον
 Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον 41 1, 45.
 Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς· οἱ δὲ ἔλεγον Μὴ γὰρ

31 Πολλ. δε εκ τ. οχλ. | ελεγ., Οτι ο | μητι | σημ.
 τουτων 32 απεστ. οι Φ. και οι αρχ. 33 ουν
 αυτοις | μικρ. χρ. 34 R ευρησ. με 36 ουτ. ο
 λογ. | R ευρησ. με 39 πιστευοντες | SR^m Πνευμα
 Αγιον (R^m + δεδομενον) | ο Ιησ. | R ουπω 40 πολλοι
 ουν εκ τ. οχλ. | τον λογον ελεγ. 41 οι] αλλοι

- 2 S. 7, 12. 42 ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οὐχ ἡ
 Mic. 5, 2. γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυίδ, καὶ ἀπὸ
 Mt. 2, 5, 6; 22, 42. Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυίδ, ἔρχεται ὁ
 Ps. 89, 3 s. 43 Χριστός; σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν.
 9, 16. 44 τινὲς δὲ ἠθέλουν ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς
 30. 45 ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ
 32. ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ
 Mt. 7, 28, 29. 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται Οὐδέποτε ἐλάλησεν
 οὕτως ἄνθρωπος, ὡς οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος.
 47 ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι Μὴ καὶ
 12, 42. 48 ὑμεῖς πεπλάνησθε; μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπί-
 49 στευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλὰ ὁ
 ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί
 3, 1, 2. 50 εἰσιν. λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν
 Dt. 1, 16, 17; 19, 15. 51 πρὸς αὐτὸν πρότερον, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν ἰ Μὴ ὁ
 νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ
 41, 1, 46. 52 πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῶ τί ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν
 καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ;
 ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης
 οὐκ ἐγείρεται.

- Lk. 21, 37 s. 53 <Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
 2 Ὁρθρον δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
 πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν. καὶ καθίσας
 3 ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄγονσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ
 οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτόν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ

42 ουχι | ο Χρ. ερχ. 43 ουν εν τω οχλ. εγεν.
 46 ουτως ελαλ. | R-ως...ανθρ. | -λαλει 49 αλλ |
 επικαταρατοι 50 ελθ. νυκτος | -προτερον 51 παρ
 αυτ. προτερον 52 ειπον | ερευνησον | (R^m ιδε· οτι) |
 προφ. εκ της Γαλ. | εγηγερται
 <53—VIII, 11> = S[R] 53 R επορευθησαν
 VIII, 3 R-πρ. αυτ. | R επι

κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ,
 ἰ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατε- 4
 λήφθη ἐπαντοφώρῳ μοιχευομένη. ἐν δὲ τῷ 5
 νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας
 λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; τοῦτο δὲ 6
 ἔλεγον πειράζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχῃσι κατηγο-
 ρεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ
 δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν· ὡς δὲ ἐπέμενον 7
 ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
 Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ'
 αὐτῇ βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν 8
 εἰς τὴν γῆν. οἱ δὲ, ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς 9
 συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς καθεῖς,
 ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχά-
 των· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ
 ἐν μέσῳ ἐστῶσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ 10
 μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν
 αὐτῇ, Ἡ γυνή, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί
 σου; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδεὶς, 11
 κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγὼ σε
 κατακρίνω· πορεύου καὶ μηκέτι ἀμάρτανε.>

Lv. 20, 10.
Dt. 22, 22-24.
Mt. 22, 15.

Dt. 17, 7.

Mt. 22, 22
Ro. 2, 22

11 5, 14

Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων 12
 Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν μοι
 οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς
 τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι Σὺ περὶ 13
 σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
 ἀληθής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κἂν 14

Is. 49, 6 1, 5, 9.
12, 46.

5, 31.

4 R κατειληπται 5 R λιθαζειν | R λεγ. περι
 αυτης 6 R κατεγραφεν 8 R -τον | R κυψ. τω
 δακτυλω εγρ. 9 R -και υπο τ. σ. ελ. | εστωσα]
 R ουσα 10 R -και...γυν. | R -εκ. οι κ. σ.
 11 R -αυτη | R πορ. απο του νυν μηκ.

12 ο Ιησ. αυτ. ελαλ. | εμοι | περιπατησει

- ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαντοῦ, ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρ-
 τυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω·
 ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.
 7, 24; 12, 47. 15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω
 29. 16 οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
 ἀληθινὴ ἐστίν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ
 Dt. 17, 6; 19, 15. 17 ὁ πέμψας με. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ
 γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀλη-
 1 Jn. 5, 9. 18 θὴς ἐστίν. ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαντοῦ,
 καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.
 14, 7. 19 ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστὶν ὁ Πατήρ σου; ἀπε-
 κρίθη Ἰησοῦς Οὐτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν Πατέρα
 μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἂν ᾔδειτε.
 7, 30; 13, 1. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ
 1 k. 22, 53. διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν,
 ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
 7, 34; 13, 33. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς Ἐγὼ ὑπάγω καὶ
 ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθα-
 νείσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.
 7, 35. 22 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν,
 ὅτι λέγει Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε
 3, 31. 23 ἐλθεῖν; καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω
 ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ
 κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.
 24 εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανείσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
 ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀπο-
 14. 25 θανείσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν
 αὐτῷ Σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Τὴν
 38, 12, 49. 26 ἀρχὴν ὃ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν; πολλὰ ἔχω περὶ
 ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με

14 ἡ] καὶ 16 αληθης | SR με πατηρ 19 ο
 Ιησ. | μου ηδ. αν 20 ελαλ. ο Ιησους 21 αυτ. ο
 Ιησους 23 ελεγ.] ειπεν | του κοσμ. τουτου (1^ο)
 25 και ειπεν | R^m οτι | (SR^t υμιν.)

ἀληθής ἐστιν, καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα
 λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν 27
 Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς 28 3, 14; 12, 32.
 "Οταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε
 γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαντοῦ ποιῶ
 οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ Πατήρ, ταῦτα
 λαλῶ. καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ 29 16. Mt. 27, 46.
 ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ
 πάντοτε. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπί- 30 7, 31; 10, 42;
 στευσαν εἰς αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς 31 15, 14.
 πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους Ἐὰν
 ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθη-
 ταί μου ἐστε, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ 32
 ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν πρὸς 33 Mt. 3, 9.
 αὐτόν Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδου-
 λεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι
 γενήσεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν 34 Ro. 6, 16, 20.
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν
 δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει 35 Gal. 4, 30.
 ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν
 αἰῶνα. ἔὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως 36 Ro. 6, 18, 22.
 ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ 37
 ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ
 ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἃ ἐγὼ ἐώρακα παρὰ τῷ 38
 Πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἠκούσατε παρὰ τοῦ
 πατρὸς ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ 39 Mt. 3, 9.
 Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. λέγει αὐτοῖς ὁ
 Ἰησοῦς Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ
 Ἀβραάμ ποιεῖτε· νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, 40
 ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν

26 λαλῶ] λεγῶ 28 οὖν αὐτοῖς | (SR^m εἰμι·) | πατηρ
 μου 29 μον. ο πατηρ 33 απεκρ. αυτω 38 α εγω]
 εγω ο | πατρι μου | α ηκ.] ο εωρακατε | παρα τω πατρι
 υμων 39 ειπον | ητε | R¹ εποιεετε S εποιεετε αν

- ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ
Gn. 3, 15.
Dt. 21, 2 LXX. 41 ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς
 ὑμῶν. εἶπαν αὐτῷ Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐκ ἐγεν-
 1 Jn. 5, 1. 42 νήθημεν, ἓνα Πατέρα ἔχομεν τὸν Θεόν. εἶπεν
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ ὁ Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν,
 ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον
 καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ'
12, 39.
Mt. 12, 34. Ro. 8, 7. 43 ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν
 ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν
 1 Jn. 3, 8-10.
Gn. 3, 4.
2 P. 2, 4. 44 λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ δια-
 βόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν
 θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ'
 ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ
 ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος,
 ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ
 1 k. 12, 67. 45 πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω,
 2 Co. 5, 21.
1 P. 2, 22. 46 οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ
 ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ
18, 37.
1 Jn. 4, 6. 47 πιστεύετέ μοι; ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ
 Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι
 7, 20. Mk. 3, 21 s. 48 ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι
 καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι
 49 Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν
 5, 41. 50 Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ δὲ οὐ
 ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.
 5, 24; 6, 40. 47;
11, 25. 51 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰάν τις τὸν ἐμὸν λόγον
 τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.
 Mk. 9, 1. 52 εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι
 δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προ-

41 ειπον ουν αυτ. | ου γεγεννημεθα 42 ειπ. ουν
 44 - του 1^ο | SR^m ουχ ἔστ. Rⁱ ουκ ἔστ. 46 ει δε
 48 Απεκρ. ουν | ειπον 51 τ. λογ. τον εμον 52 ειπον
 ουν αυτ.

φῆται, καὶ σὺ λέγεις Ἐάν τις τὸν λόγον μου
τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.
μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, 53 4, 12
ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον·
τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; | ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐάν 54
ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν·
ἐστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς
λέγετε ὅτι Θεὸς ἡμῶν ἐστιν, καὶ οὐκ ἐγνώκατε 55 7, 28
αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. καὶ εἶπω ὅτι οὐκ
οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλὰ
οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραὰμ 56
ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν
τὴν ἐμὴν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. εἶπαν οὖν οἱ 57
Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις
καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς 58
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι
ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' 59 10, 31.
αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
ιεροῦ.

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ 9 Ac. 3, 2; 14, 9.
γενετῆς. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 2 Lk. 13, 2.
λέγοντες Ῥαββεί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ Ex. 20, 5.
γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ἀπεκρίθη 3 11, 4.
Ἰησοῦς Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς
αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν
αὐτῷ. ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμ- 4 5, 17, 20; 11, 9
ψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε
οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ 5 9, 12; 12, 35.

52 γευσεται 53 συ ποι. 54 δοξαζω | ημ.]
υμων 55 και εαν | υμων, ψ. | αλλ 57 ειπον
58 ο Ιησ. | ἐγὼ εἰμι 59 SR^m ιερου, (R^m+ και)
διελθων δια μεσου αυτων (R^m+επορευετο)· και παρηγεν
ουτω(s).

IX, 3 ο Ιησ. 4 ημ.] εμε

- Mk. 8, 23. 6 ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν
 χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ
 ἐπέθηκεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς,
 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑπαγε νύφαι εἰς τὴν κολυμ-
 βήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἑρμηνεύεται Ἀπεσταλ-
 μένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνύφατο, καὶ ἦλθεν
 8 βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες
 αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον
 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;
 9 ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν. ἄλλοι ἔλεγον
 Οὐχί, ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκείνος ἔλεγεν
 10 ὅτι Ἐγὼ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ Πῶς οὖν ἠνεώ-
 11 χθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκείνος Ὁ
 ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν
 καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέν
 μοι ὅτι Ὑπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νύφαι.
 12 ἀπελθὼν οὖν καὶ νυφάμενος ἀνέβλεψα. καὶ
 εἶπαν αὐτῷ Ποῦ ἐστιν ἐκείνος; λέγει Οὐκ
 13 οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους,
 5, 9. 14 τὸν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ἐν ᾗ ἡμέρα
 τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ
 15 τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ
 οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
 Πηλὸν ἐπέθηκεν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ
 31. 33. 7, 42. 16 ἐνύφάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φα-
 3, 2. ρισαίων τινές Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ Θεοῦ ὁ
 ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι
 ἔλεγον Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοι-

6 SR επεχρισε(ν) | - αυτου | οφθ. του τυφλου
 8 προσαιτ.] τυφλος 9 ελεγ. Ουχι, αλλα (R αλλ')]
 δε, Οτι 10 Πως ανεωχθησαν 11 εκ. και ειπεν |
 - ο 1^ο 2^ο | - οτι | εις την κολυμβηθραν του Σ. | ουν] δε
 12 ειπον ουν αυτ. 14 σαββ., οτε τον 15 επι τ.
 οφθ. μου 16 Ουτ. ο ανθρ. ουκ εστ. παρα του Θεου |
 R αλλοι δε

αὐτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.
 λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν Τί σὺ λέγεις περὶ 17 4, 19
 αὐτοῦ, ὅτι ἠνώξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ
 εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν 18
 οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ
 ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ
 τοῦ ἀναβλέψαντος ¹ καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέ- 19
 γοντες Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε
 ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν βλέπει ἄρτι;
 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν 20
 Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι
 τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶ- 21
 δαμεν, ἢ τίς ἡνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμεῖς
 οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει,
 αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπαν οἱ 22 7, 13; 12, 42
 γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη
 γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν
 ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται.
 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι Ἡλικίαν 23
 ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν τὸν 24 Jos. 7, 19.
 ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπαν
 αὐτῷ Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι
 οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἀμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη 25
 οὖν ἐκεῖνος Εἰ ἀμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν
 οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. εἶπαν οὖν 26
 αὐτῷ Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἠνοιξέν σου τοὺς
 ὀφθαλμούς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς Εἶπον ὑμῖν ἤδη 27
 καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ
 καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; καὶ 28

17—οὖν | Συ τι | ηνοιξε 18 τυφλ. ην 19 αρτι
 βλ. 20 SR—οὖν | αυτοις οι | ειπον 21 αυτος
 ηλ. εχ.· αυτ. ερωτ., | αὐτοῦ 22 ειπον 23 ειπον |
 ερωτησατε 24 εκ δευτ. τ. ανθρ. | ειπον | ο ανθρ. ουτ.
 25 εκ. και ειπεν 26 ειπον δε αυτ. παλιν

- ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν Σὺ μαθητὴς εἶ
 ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί·
 29 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσέϊ λελάληκεν ὁ Θεός,
 30 τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ
 ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ
 θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν
 31 ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἶδαμεν
 ὅτι ὁ Θεὸς ἁμαρτωλῶν οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις
 θεοσεβῇς ἢ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου
 32 ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέφξεν
 16 33 τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένον· εἰ μὴ ἦν
 2. Ps. 51, 5. 34 οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπε-
 κρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἐν ἁμαρτίαις σὺν
 ἐγεννήθης ὁλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ
 35 ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι
 ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρῶν αὐτὸν εἶπεν Σὺ
 36 πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; ἀπεκρίθη
 ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Καὶ τίς ἐστιν, Κύριε, ἵνα πι-
 4, 26. 10, 25. 37 στεύσω εἰς αὐτόν; εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Καὶ
 ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός
 38 ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύ-
 16 Mt. 13, 11-15. 39 νησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Εἰς κρίμα ἐγὼ
 εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέπον-
 τες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.
 16 Mt. 23, 26; 40 ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ
 15, 14. ὄντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ
 16 Pr. 23, 12. 41 ἐσμὲν; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τυφλοὶ ἦτε,
 οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέ-
 10 πομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει. Ἀμὴν ἀμὴν

28 ελιδ. ουν | ειπον | ει μαθ. 29 Μωση
 30 Εν γαρ τουτω θαυμ. | ανεωξε 31 οιδ. δε | αμ.
 ο Θεος 32 ηνοιξε 34 ειπον 35 ο Ιησ. | ειπ.
 αυτω | ανθρ.] SR¹ Θεου 36 - Και (2^ο) 37 ειπε δε
 40 και ηκ. | οντ. μετ αυτ. | ειπον 41 η ουν αμ.

λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς
 τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλ-
 λαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστὶν καὶ ληστής· ὁ δὲ 2
 εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν
 προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ 3
 πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια
 πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.
 ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν 4
 πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι
 οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ 5 27.
 ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι
 οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην 6 16, 25.
 τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ
 οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν 7 Ps. 118, 29.
 οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 14, 6.
 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. πάντες ὅσοι 8 Mt. 7, 13, 14.
 ἦλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ' Jer. 23, 1, 2.
 οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγὼ εἰμι ἡ 9 Ps. 118, 29.
 θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ 14, 6, 1 Co. 3, 15.
 εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.
 ὁ κλέπτῃς οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ 10
 καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ
 περισσὸν ἔχωσιν. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. 11 Ps. 23, 1.
 ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ Lk. 15, 4-7.
 τῶν προβάτων· ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, 12 Is. 40, 11.
 οὐδ' οὐκ ἐστὶν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον Ezk. 34, 11-23;
 ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, — 37, 24.
 καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει. — ὅτι 13 Mt. 10, 16.
 μισθωτὸς ἐστὶν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προ- Ac. 20, 29.
 Tit. 1, 11.
 1 P. 5, 2, 3.

X, 3 φων.] καλεῖ 4 και οταν | παντα]
 προβατα 5 ακολουθησωσιν 7 SR παλ. αυτοις |
 R-οτι 8 προ εμ. ηλθ. 12 μισθ. δε | εστ.]
 εισι 12.13 σκορπ. τα προβατα. ο δε μισθωτος
 φευγει, οτι

- 2 Ti. 2, 19. 14 βάτων. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω
 Mt. 11, 27. 15 τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκουσίν με τὰ ἐμά, καθὼς γινώ-
 σκει με ὁ Πατὴρ καὶ γὼ γινώσκω τὸν Πατέρα,
 καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθῃμι ὑπὲρ τῶν προβάτων.
 Ezk. 37, 24; 34, 23. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς
 11, 52. ταύτης· κακέϊνα δὲ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς
 1 P. 2, 25. μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς
 Eph. 4, 5.
 Ph. 2, 8, 9. 17 ποιμὴν. διὰ τοῦτό με ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ
 τίθῃμι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.
 5, 26. 18 οὐδεὶς ἦρεν αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθῃμι
 19, 11. αὐτήν ἀπ' ἐμαντοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θείναι αὐτήν,
 καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην
 τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.
 7, 43; 9, 16. 19 Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ
 7, 20; 8, 48. 20 τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ
 Mk. 3, 21 s. αὐτῶν Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ
 21 ἀκούετε; ἄλλοι ἔλεγον Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ
 ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται
 τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;
 1 Mc. 4, 59. 22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐνκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσο-
 Ac. 3, 11; 5, 12. 23 λύμοις· χειμῶν ἦν·¹ καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς
 24 ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. ἐκύκλω-
 Lk. 22, 67. σαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ Ἐως
 4, 26; 5, 36. 25 εἰπὸν ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 9, 37. Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
 ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρ-
 6, 64; 8, 45. 26 τυρεῖ περὶ ἐμοῦ· ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι
 3, 4, 8, 47. 27 οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. τὰ πρό-

14 εμα, και γινωσκομαι υπο των εμων. 16 με
 δει | R γενησονται 17 ο πατ. με 18 SR^t αιρει
 19 ουν παλ. 21 ανοιγειν 22 τοτε] SR^t δε |
 , και χ. 23 Σολομωντος 24 ειπε 26 αλλ |
 οτι ουκ] ου γαρ | εμων, καθως ειπον υμιν

βατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γὰρ
 γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, ¹ καὶ γὰρ 28 5, 28. 6, 39.
 δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται 17, 12; 18, 9.
 εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς
 χειρὸς μου. ὁ Πατήρ μου ὃ δέδωκέν μοι πάντων 29
 μείζον ἐστίν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἄρπάζειν ἐκ τῆς
 χειρὸς τοῦ Πατρός. ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐσμέν. 30
 Ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθά- 31 8, 59.
 σωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πολλὰ 32
 ἔργα ἔδειξα ὑμῖν καλὰ ἐκ τοῦ Πατρός· διὰ ποῖον
 αὐτῶν ἔργον ἐμὲ λιθάζετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ 33 5, 14. Mt. 23, 65.
 Ἰουδαῖοι Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε
 ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν
 ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 34 Ps. 82, 6.
 Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι
 Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς 35 Mt. 5, 17, 14.
 πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύνα-
 ται λυθῆναι ἢ γραφή, ὃν ὁ Πατήρ ἡγίασεν καὶ 36 5, 17—20.
 ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι
 Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; ¹ εἰ 37
 οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ πιστεύετε
 μοι· εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς 38
 ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι
 ἐν ἐμοὶ ὁ Πατήρ καὶ γὰρ ἐν τῷ Πατρί. Ἐζήτουν 39 8, 59. 1. k. 4, 30.
 οὖν αὐτὸν πάλιν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
 χειρὸς αὐτῶν.

Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς 40 1, 28.
 τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων,

27 ακουει 28 ζω. αι. διδ. αυτ. 29 δ] SR^t os |
 SR^t μειζων παντων | πατρ. μου 31 ουν παλ.
 32 καλ. εργ. εδ. υμ. | πατρ. μου | λιθ. με 33 Ιουδ.
 λεγοντες 34—οτι 38 εργ. πιστευσατε | γιν.]
 πιστευσητε | τω Πατρι] αυτω 39 R—ουν | παλ. αυτ.

- 41 καὶ ἔμενον ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν
καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν
οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου
8, 30. 42 ἀληθῆ ἦν. καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν
ἐκεῖ.
- 1 k. 10, 38, 39. 11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας,
ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς
12, 3. 2 αὐτῆς. ἦν δὲ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον
μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν
3 αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. ἀπέ-
στειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι
9, 3. 4 Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς
θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα
5 δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. ἡγάπα δὲ
ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς
6 καὶ τὸν Λάζαρον. ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ,
7 τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· ἔπειτα
μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς Ἀγωμεν εἰς τὴν
8 Ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί
Ῥαββεί, νῦν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι,
9 καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐχὶ
9, 4, 5.
1 Jn. 2, 10. δώδεκα ὥραι εἰσιν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκóπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ
12, 35. 1 Jn. 2, 11. 10 κόσμου τούτου βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν
τῇ νυκτί, προσκóπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν
Mt. 9, 24.
Lk. 8, 52. 11 αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς
Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύο-
12 μαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ μαθηταί
13 αὐτῷ Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. εἰρήκει
δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκείνοι δὲ

40 εμεινεν 42 επιστ. πολλ. εκ. εις αυτ.
XI, 2 Μαρια (it. 20.32) 9 ο Ιησ. | εις. ωραι
12 ειπον | S οι μαθ. αυτου R αυτω οι μαθ.

ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.
 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ Λάζα- 14
 ρος ἀπέθανεν, ¹ καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύ- 15
 σῃτε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς
 αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος 16 Mk. 10, 32;
 τοῖς συνμαθηταῖς Ἀγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθά- 14, 31.
 νωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς 17
 εὑρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡδὴ ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ
 μνημείῳ. ἦν δὲ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύ- 18
 μων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. πολλοὶ δὲ ἐκ 19
 τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν
 καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ
 ἀδελφοῦ. ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς 20
 ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ
 ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν 21 3, 32.
 Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου.
 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν δώσει 22
 σοι ὁ Θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἀναστήσεται 23
 ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα Οἶδα ὅτι 24 5, 29; 6, 40.
 ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ 14, 14.
 ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνά- 25
 στασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀπο-
 θάνῃ ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς 26 5, 24; 8, 51.
 ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις
 τοῦτο; ¹ λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα 27 6, 69.
 ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν
 κόσμον ἐρχόμενος. καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν 28
 καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα
 εἰποῦσα Ὁ Διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε.

15 αλλ 17 ημ. ηδη 18 η Βηθ. 19 και
 πολλοι εκ | πρ. τας περι M. | Μαριαν (it. 28.31.45) |
 αδελφ. αυτων 20 ο Ιησ. 21 τον Ιησ. | ο αδ.
 μου ουκ αν ετεθνηκει 22 αλλα και 24 - η
 28 ταυτα | (SR¹ λαθρα, R^m, λαθρα)

- 29 ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἤρχετο
 21. 30 πρὸς αὐτόν· οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν
 κώμην, ἀλλ' ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπῆντησεν
 31 αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ'
 αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν,
 ἰδόντες τὴν Μαριὰμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ
 ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπάγει
 21. 32 εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν Μαριὰμ
 ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν
 αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ Κύριε,
 εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός.
 13, 21. 33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς
 συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβρι-
 34 μήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, καὶ
 εἶπεν Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ
 I.k. 19, 41. 35 Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.
 36 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Ἰδε πῶς ἐφίλει αὐτόν.
 37 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν Οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ
 ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα
 Mt. 27, 60. 38 καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβρι-
 μώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ
 20, 1. 39 σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ
 Ἰησοῦς Ἀρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ
 τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα Κύριε, ἥδη ὄζει·
 4. 23, 25, 26. 40 τεταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς
 Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὁψῇ τὴν δόξαν
 41 τοῦ Θεοῦ; ἡρᾶν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἤρην τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν Πάτερ, εὐ-
 12, 30. 42 χαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι
 πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν

29 — δε | R ηγερθη | ερχεται 30 — ετι 31 δοξ.]
 λεγοντες 32 ο Ιησ. | επ. εις τ. π. αυτου | απεθ. μου
 37 ειπον | ηδυνατο 39 τεθνηκοτος 40 οψει
 41 λιθον, ου ην ο τεθνηκως κειμενος

περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με
ἀπέστειλας. καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ 43
ἐκραύγασεν Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. ἐξῆλθεν ὁ 44
τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας
κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σονδαρίῳ περιεδέδετο.
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε
αὐτὸν ὑπάγειν.

Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες 45 **45-53:**
πρὸς τὴν Μαριάμ καὶ θεασάμενοι ὁ ἐποίησεν, Lk. 16, 31.
10, 42; 12, 42.
ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπηλθον 46
πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν
Ἰησοῦς. Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 47
Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον Τί ποιούμεν,
ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; ἔαν 48
ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς
αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν
ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἰς δέ τις 49
ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν,
οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εἰς ἅν- 50 18, 14.
θρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ
ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, 51
ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφή-
τευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ
τοῦ ἔθνους, ¹ καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' 52 10, 16, 1 Jn. 2, 2.
Mt. 12, 30.
ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα
συναγάγῃ εἰς ἓν. ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας 53
ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.
Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει 54
ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπηλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν

44 καὶ ἐξηλθ. | — αὐτον 2° 45 ο] SR^m α | ἐποι. ο
Ιησ. 46 εἶπον | ο Ιησ. 47 (SR ποιουμεν;...σημ.
ποιει.) 50 διαλογιζεσθε | ημιν 51 προεφητευσεν |
ο Ιησ. 53 συνεβουλευσαντο 54 Ο ουν Ι.] Ι. ουν

11, 54-12, 9 Κατα Ιωαννήν

2 Ch. 30, 17.
Mk. 10, 32.
Ac. 21, 24, 26

1-8:

Mt. 23, 6-13.
Mk. 14, 3-9.

11, 1. 43.

Lk. 10, 40.

Lk. 7, 38.

Lk. 8, 3.

Dt. 15, 11.

χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην
 55 πόλιν, κακεῖ ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν. ἦν δὲ
 ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν
 πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ
 56 πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν
 Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ
 ἐστηκότες Τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς
 57 τὴν ἑορτήν; δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἕάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν
 μνηύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.
 12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα
 ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν
 2 ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον
 ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὃ δὲ Λάζαρος εἰς ἦν
 3 ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ· ἡ οὖν Μαριάμ
 λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυ-
 τίμου ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν
 ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία
 4 ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. λέγει δὲ
 Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὃ
 5 μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι Διὰ τί τοῦτο τὸ
 μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη
 6 πτωχοῖς; εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν
 ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσ-
 7 σόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν
 οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἀφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν
 8 τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό· τοὺς πτωχοὺς
 γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
 9 ἔχετε. Ἐγὼ οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων

54 διέτριβε | μαθ. αυτου 56 (υμιν,) 57 δε
 και | εντολην

XII, 1 Λαζ. ο τεθνηκως | - Ιησους 2ο 2 - εκ |
 συνανακειμενων αυτω 3 Μαρια 4 λεγ. ουν εις εκ τ.
 μ. αυτ., Ιουδ. Σιμωνος Ισκαρ. 6 ειχε, και τα 7 (R^t
 αυτην SR^m αυτην) | - ινα | τετηρηκεν αυτο 9 - ο

ὅτι ἐκεῖ ἐστιν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον,
ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἡγειρεν ἐκ
νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ 10
τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν 11
ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν
Ἰησοῦν.

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν 12 **12-19:**
ἐορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱερο- Mt. 21, 1-11.
Mk. 11, 1-10.
Lk. 19, 28-40.
σόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖτα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον 13 Ps. 118, 25, 26.
εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον

ᾠσαννά,

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου,
καὶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, 14 Zec. 9, 9.
καθὼς ἐστιν γεγραμμένον

Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· 15

ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται,

καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, 16 7, 39.

ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν
αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ 17

ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ
ἡγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο καὶ ὑπῆν- 18

τησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν
πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν 19 11, 48.

πρὸς ἑαυτούς Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν·

ἰδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

Ἦσαν δὲ Ἕλληνες τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων 20 7, 53. 11, 55.

ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἐορτῇ· οὗτοι οὖν προσ- 21 1, 44.
Lk. 19, 3; 23, 8.
ἦλθον Φιλιππῷ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας,

12 SR¹—ο 1^ο | ο Ιησ. 13 εκραζον | —και 3^ο
15 θυγατερ 16 δε ουκ | οι μαθ. αυτου | ο Ιησ.
18 ηκουσε 19 ειπον | (ουδεν;) 20 τινες Ελλ.

- καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες Κύριε, θέλομεν τὸν
 22 Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ
 Ἀνδρέᾳ· ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέ-
 23 γουσιν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοὺς ἀποκρίνεται
 αὐτοῖς λέγων Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ
 24 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν
 μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀπο-
 θάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν
 25 καρπὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολ-
 λύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ
 κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.
 26 ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου
 εἰμι ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν
 27 τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ. νῦν ἡ
 ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶσόν
 με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον
 28 εἰς τὴν ὥραν ταύτην. Πάτερ, δόξασόν σου τὸ
 ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Καὶ
 29 ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς
 καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι
 30 ἔλεγον Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη
 Ἰησοὺς καὶ εἶπεν Οὐδὲ ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν
 31 ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τού-
 του· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθή-
 32 σεται ἔξω· καὶ ἐὰν ὑψωθῇ ἐκ τῆς γῆς, πάντας
 33 ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων
 34 ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη
 οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου
 ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις
 σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς

Ro. 14, 9.
1 Co. 15, 36.

Mt. 10, 39.
Lk. 14, 26; 17, 33.

14, 3; 17, 24.

1's. 6, 3; 42, 5.
Mt. 26, 38.

1, 51. 5, 37.
Mt. 3, 17; 17, 5.

Lk. 22, 43.

11, 42.

14, 30; 16, 11.
Lk. 10, 18.

8, 28.

Ps. 110, 4.
Is. 9, 7. Dn. 7, 14.

22—ο | Ανδρεα· και παλιν Α. κ. Φ. λεγ. 23 απε-
 κρινατο 25 απολεσει 26 διακ. τις | και εαν τις
 27 (R^m ταυτης;) 30 ο Ιησ. | αυτη η φων. 34—ουν |
 συ λεγ.

ἐστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; εἶπεν οὖν αὐ- 35 8, 12; 9, 5.
 τοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν 11, 10.
 ἐστιν. περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ
 σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ
 σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ὡς τὸ φῶς ἔχετε, 36 Eph. 5, 4.
 πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Mt. 23, 39.
 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη
 ἀπ' αὐτῶν. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποι- 37
 κότες ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν,
 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαίου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν 38 Is. 53, 1.
 εἶπεν Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ Ro. 10, 16.
 βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; διὰ τοῦτο οὐκ 39 Is. 6, 9, 10.
 ἠδύναντο πιστεῦναι, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαίας ἰ 40 Mt. 13, 14, 15.
 τύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπώρρωσεν
 αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, καὶ λάσωμαι
 αὐτούς. ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν 41 Is. 6, 1.
 αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ὁμως μέντοι 42 7, 48; 9, 22.
 καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν,
 ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ
 ἀποσυνάγωγοι γένωνται· ἡγάπησαν γὰρ τὴν 43 5, 44.
 δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ περὶ τὴν δόξαν τοῦ
 Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν Ὁ πιστεύων 44 Mt. 10, 40.
 εἰς ἐμὲ οὐ πιστεῦει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά
 με, καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 45 14, 9.
 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ 46 35, 8, 12.
 πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ 47 3, 17.
 ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, Lk. 9, 54.
 ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν 8, 15.
 κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν 48 He. 4, 12.
 ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν Rev. 19, 15.

35 εν υμ.] μεθ υμων | εως 36 εως | ο Ιησ.
 40 πεπωρωκεν | επιστραφωσι | ιασωμαι 41 οτε
 44 αλλ 47 φυλ.] πιστευση

κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκείνος
 49 κρίνει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ
 ἔμμαντος οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ
 αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω.
 8, 26, 28. 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰωνίος ἐστίν.
 ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ Πατήρ,
 οὕτως λαλῶ.

- 7, 30; 8, 20, 15, 13. 13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς
 Gal. 2, 20. ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου
 1 Jn. 3, 16. τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους
 τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.
 Lk. 22, 3. 2 καὶ δεῖπνον γινομένου, τοῦ διαβόλου ἡδὴ βεβλη-
 κότες εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας
 3 Σίμωνος Ἰσκαριώτης, εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν
 3, 35, 16, 28, 17, 2. αὐτῷ ὁ Πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ
 Mt. 11, 29; 20, 28. 4 ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ
 Lk. 12, 37. τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν
 5 λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς
 τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν
 μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσ-
 1 P. 5, 3. 6 μένος. ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· λέγει
 7 αὐτῷ Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ἀ-
 πεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ
 12. 8 οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει
 αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νύψῃς μου τοὺς πόδας εἰς
 τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ Ἐὰν μὴ νύψω
 9 σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων
 Πέτρος Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ
 15, 3. 10 καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. λέγει αὐτῷ

49 ἔδωκε 50 λαλῶ ἐγώ

XIII, 1 ἐληλυθεν 2 γενομένου | καρδ. Ιουδα Σιμ.
 Ισκαριωτου ἵνα αὐτ. παραδῷ 3 εἰδ. ο Ἰησοῦς | δέδωκεν
 ὁ καὶ λεγ. αὐτ. ἐκεῖνος 8 τ. ποδ. μου | αὐτ. ο Ἰησ.

Ἰησοῦς Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν εἰ μὴ τοὺς
πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ
ὑμεῖς καθαροὶ ἐστέ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ἦδαι γὰρ II 6, 64 70 71.
τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι Οὐχὶ
πάντες καθαροὶ ἐστέ. Ὅτε οὖν ἔνυψεν τοὺς 12
πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ
ἀνέπεσεν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε τί πε-
ποίηκα ὑμῖν; ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ Διδάσκαλος 13 Mt. 23, 8 10.
καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. εἰ 14 Lk. 22, 27.
1 Ti. 5, 10.
οὖν ἐγὼ ἔνυψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ Κύριος καὶ ὁ
Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν
τοὺς πόδας· ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς 15 Ph. 2, 5, Col. 3, 13.
1 P. 2, 21.
ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιήτε. ἀμὴν ἀμὴν 16 Mt. 10, 24.
λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος
αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν 17 Mt. 7, 24.
Ja. 1, 25.
ποιήτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ 18 Ps. 41, 9.
οἶδα τίνας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πλη-
ρωθῇ Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπήρην ἐπ' ἐμὲ
τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ 19 14, 29.
γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ
εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἂν 20 Mt. 10, 40.
τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων
λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν 21 21-30:
Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν Mt. 26, 21-25.
Mk. 14, 18-21.
Lk. 22, 21-23.
12, 27.
καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ
ὑμῶν παραδώσει με. ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ 22
μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν ἀνα- 23 19, 26; 20, 2;
21, 7, 20.
κείμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ

10 ο Ἰησ. | ου χρ. εχει | ει μη] ἡ | R^m - ει μη τ. ποδ.
11 - οτι 12 αυτου, αναπεσων 13 και Ο κ.
15 R δεδωκα 18 τινας] ους | μου] SR^m μετ εμου
19 οταν γεν., πιστευσητε (πιστευσ. et R) 20 εαν
21 ο Ἰησ. 22 εβλ. ουν 23 ην δε | - εκ

- 24 τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς· κεύει οὖν τούτῳ
 Σίμων Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ Εἰπὲ τίς ἐστίν
 25 περὶ οὗ λέγει. ἀναπесῶν ἐκείνος οὕτως ἐπὶ τὸ
 στήθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ Κύριε, τίς ἐστιν;
 26 ἀποκρίνεται οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἐκείνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ
 βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ. βάψας οὖν τὸ
 ψωμίον λαμβάνει καὶ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος
 2 27 Ἰσκαριώτου. καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν
 εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς
 28 Ὁ ποιεῖς ποιήσον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω
 12, 6. 29 τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· τινὲς γὰρ
 ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι
 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν
 30 εἰς τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. λαβὼν
 οὖν τὸ ψωμίον ἐκείνος ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦν δὲ νύξ.
 31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει Ἰησοῦς Νῦν ἐδο-
 ξάσθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθῃ
 12, 23; 17, 1-5. 32 ἐν αὐτῷ· εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθῃ ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς
 δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν.
 7, 33. 8, 21. 33 τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με,
 καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ
 ἰπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω
 15, 12, 13, 17, 1 Jn. 2, 8, 19. 34 ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε
 ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς
 35 ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες
 ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν
 36 ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε,
 ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω

36-38:

Mt. 23, 31-35.
Mk. 14, 29-31.
Lk. 22, 31-34.

24 και...εστιν] πυθεσθαι τις αν ειη 25 επιπεσων
 δε εκ. επι 26 -ουν | βαψας το ψ. επιδωσω. και
 εμβαψας το ψ., διδ. | Ισκαριωτη 27 ο Ιησ. 29 ο
 Ιουδ. | ο Ιησ. 30 ευθεως εξηλθ. 31 ο Ιησ.
 32 R -ει ο Θεος εδ. εν αυτω | αυτω 29] εαυτω 33 υπαγω
 εγω 36 απεκρ. αυτω ο Ιησ.

οὐ δύνασάι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις 7, 34 21, 18, 19
 δὲ ὕστερον. λέγει αὐτῷ Πέτρος Κύριε, διὰ τί 37
 οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν
 μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀποκρίνεται Ἰησοῦς Τὴν 38
 ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὐ ἀρνήσῃ με
 τρίς. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πι- 14 27. Mk. 11, 22
 στεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν 2
 τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ
 δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι
 τόπον ὑμῖν· καὶ ἔαν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω 3 12, 26; 17, 24
 τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι
 ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς
 ᾔτε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν. 4
 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ 5
 ὑπάγεις· πῶς οἶδαμεν τὴν ὁδόν; ἡ λέγει αὐτῷ 6 He. 10, 20.
 Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ Mt. 11, 27.
 ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ 11, 25. Ro. 5, 1. 2
 δι' ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου 7
 ἂν ᾔδειτε. ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωρά-
 κατε. Λέγει αὐτῷ Φίλιππος Κύριε, δεῖξον ἡμῖν 8
 τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ὁ 9 12, 45. He. 1, 3
 Ἰησοῦς Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ Mt. 17, 17.
 οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν
 τὸν Πατέρα· πῶς σὺ λέγεις Δεῖξον ἡμῖν τὸν
 Πατέρα; οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ 10 12, 49
 ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω

36 υστ. δε ακολ. μοι 37 ο Πιτρ. 38 απεκριθη
 αυτω ο Ιησ. | φωνησει | απαρνηση

XIV, 2—οτι 3 υμ. τοπ. 4 SR^m οιδ., και την
 οδ. οιδατε 5 και πως δυναμεθα την οδ. ειδεναι;
 6 ο Ιησ. 7 αν ηδ.] εγνωκειτε αν· και | SR εωρ. αυτον
 9 και πως 10 λεγ.] λαλω

- 20, 10, 25, 38. 11 ἡμῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ Πατὴρ ἐν ἑμοὶ
 Mk. 16, 19, 20. 12 μένων ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. πιστεύετε μοι ὅτι
 13 ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή,
 14 διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 15, 7. Mk. 11, 24. 1 Jn. 5, 14. 13 ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα πορεύομαι· καὶ ὃ τι ἂν
 16, 22, 24. 14 αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα
 15, 10. 1 Jn. 5, 3. 15 δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. ἕάν τι αἰτήσητέ
 16, 26; 16, 7. 1 Jn. 2, 1. 16 με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. Ἐάν
 16, 13. 7, 29. Mt. 10, 20. Ro. 8, 26. 16 ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἡμῶν τηρήσετε.
 26. 15, 26; 16, 7. 1 Jn. 2, 1. 16 καὶ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα καὶ ἄλλον Παράκλητον
 16, 13. 7, 29. Mt. 10, 20. Ro. 8, 26. 17 δώσει ὑμῖν ἵνα ἢ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ
 18, 16. 18 Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται
 19 λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς
 20 γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν
 21 ἔσται. οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς
 22 ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ,
 23 ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε.
 24, 21-23. 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ
 2 Co. 3, 18. 1 Jn. 5, 3. 21 Πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἑμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων
 22 τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ
 23 ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ
 24, 10, 41. 22 τοῦ Πατρὸς μου. καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφα-
 25, 13, 24. Pr. 8, 17. Mt. 18, 20; Eph. 3, 17. 2 Co. 6, 16. 22 νίσω αὐτῷ ἑμαυτόν. Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ
 23 Ἰσκαριώτης Κίριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν
 24 μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;
 25 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ

10 ο εν εμ. μ., αυτος π. | — αυτου 11 εμοι εστιν |
 SR πιστ. μοι 12 πατ. μου πορευομαι. 14 SR^m —
 με | εγω] R τουτο 15 τηρησατε 16 και εγω | η]
 μενη 17 γιν. αυτο· υμεις δε 19 (SR με· οτι) |
 (SR^t ζω, και) | ζησεσθε 21 και εγω 22 SR —
 και 1° 23 ο Ιησ.

με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου
ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ
μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. ὁ μὴ ἀγαπῶν με 24 7, 16.
τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν 1 Jn. 2, 5.
ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
με Πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν 25
μένων· ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον 26 16. Mt. 10, 19 s.
ὃ πέμπει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκείνος
ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα
ἃ εἶπον ὑμῖν ἐγώ. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρή- 27 1, 16, 33. Ph. 4, 7.
νην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν
ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον 28 3, 18. 6.
ὑμῖν Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγαπᾶτέ Lk. 24, 52.
με, ἐχάρητε ἂν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα,
ὅτι ὁ Πατήρ μείζων μου ἔστιν. καὶ νῦν εἶρηκα 29 13, 19.
ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.
οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ 30 12, 31. Eph. 2, 2.
τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν,
ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, 31 10, 18.
καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ Πατήρ, οὕτως ποιῶ. Mt. 26, 46;
Mk. 14, 42.
Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.
Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ 15 Jer. 2, 21.
μου ὁ γεωργὸς ἔστιν. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ 2 Ps. 80, 8 ss. 15, 18.
φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν Sir. 24, 17 (23).
φέρον, καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. Mt. 15, 13.
ἡδὴ ὑμεῖς καθαροὶ ἔστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελά- 3
ληκα ὑμῖν· ἢ μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐν ὑμῖν. καθὼς 4
τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ
ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ ἁμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν
μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς 5 1 Co. 12, 12. 27.
2 Co. 3, 6.

23 ποιησομεν 26 — εγω 28 (R an,) | οτι ειπον,
Πορ. | μου μειζ. μου 30 κοσμ. τουτου
XV, 2 πλει. καρπ. 4 μεινη | μεινητε

- τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ,
 οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ
 6 δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἔαν μὴ τις μένη ἐν ἐμοί,
 ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ
 συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ
 7 καίεται. ἔαν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου
 ἐν ὑμῖν μένῃ, ὃ ἔαν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενή-
 8 σεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου,
 ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ
 9 μαθηταί. καθὼς ἠγάπησέν με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ
 ὑμᾶς ἠγάπησα· μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.
 10 ἔαν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ
 ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τοῦ Πατρός μου τὰς ἐν-
 11 τολάς τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.
 12 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν
 13 ᾗ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ
 ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγά-
 14 πησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,
 ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων
 15 αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἔαν ποιῇτε ὃ ἐγὼ
 16 ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι
 ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς
 δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ
 17 Πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξε-
 λέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα
 ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ
 ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὃ τι ἂν αἰτήσητε τὸν
 18 Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν. ταῦτα ἐν-
 τέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ
 ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον

6 μεινη | εις πυρ 7 αιτησεσθε 8 R^m φερητε,
 (SRⁱ ·) και γενησθε 9 ηγαπ. υμ. 10 τας εντ. τ.
 πατρ. μου 11 ἡ] μεινη 14 S οσα R ᾶ 15 υμ.
 λεγω

ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος 19 1 Jn. 4, 5. 17, 14.
 ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
 ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου,
 διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε 20 13, 16.
 τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Οὐκ ἔστιν δοῦλος
 μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ
 ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ
 τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα 21 10, 22. 16, 3.
 ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ
 οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ 22 Mt. 5, 11.
 ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ
 πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐ-
 τῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. 23 5, 23. 1 Jn. 2, 23.
 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος 24 Lk. 10, 16.
 ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωρά-
 κασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα
 μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ 25 Ps. 35, 19; 69, 4.
 αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν.
 Ὅταν ἔλθῃ ὁ Παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν 26 14, 26. Lk. 24, 49.
 παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ
 παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει
 περὶ ἐμοῦ· καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς 27 Lk. 1, 2.
 μετ' ἐμοῦ ἐστέ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα 16 Ac. 1, 8; 5, 32.
 μὴ σκανδαλισθῇτε. ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν 2 9, 22. Mt. 5, 11;
 ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας
 ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. καὶ 3 15, 21.
 ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα
 οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν 4 Lk. 22, 63.
 ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ
 εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον,
 ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν 5 7, 33.

21 εἰς υμ.] υμιν 22 εἶχον 24 πεποιηκεν |
 εἶχον 25 γεγρ. ἐν τῷ νομ. αὐτ. 26 SR Ὅταν δὲ
 XVI, 3 ποι. υμιν 4 — αὐτῶν 1°

- πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με Ποῦ
 6 ὑπάγεις; ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη
 14, 16, 26, 28. 7 πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλή-
 θειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω.
 ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐ μὴ ἔλθῃ
 πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς
 1 Co 14, 24, 8 ὑμᾶς. καὶ ἔλθων ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον
 He. 4, 12. 9 περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ
 κρίσεως· περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν
 3, 18 Ro. 1, 18. 10 εἰς ἐμέ· περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα
 Ac. 5, 31, 11 ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως,
 Ro. 4, 23, 12, 31; 14, 30. 12 ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. Ἐτι
 1 Co 3, 1. 13 πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστά-
 14, 26, 1 Jn. 5, 27. 14 ζειν ἄρτι· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς
 ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν·
 οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούει λα-
 15 λήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος
 ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγ-
 17, 10. 16 γελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ ἐμά ἐστιν·
 διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ
 14, 19. 17 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ
 18 με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὤψεσθέ με. Εἶπαν οὖν
 ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστιν
 τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με,
 καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὤψεσθέ με; καὶ Ὅτι ὑπάγω
 19 πρὸς τὸν Πατέρα; ἔλεγον οὖν Τοῦτο τί ἐστιν
 ὃ λέγει τὸ μικρόν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω
 Ἰησοῦς ὅτι ᾔθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον

7 SR ουκ ελευσεται 10 πατ. μου 12 λεγ. υμ.
 13 πασ. τ. αληθ. | R ακουσει S αν ακουση 15 λη-
 ψεται 16 ουκετι] ου | οψ. με, οτι εγω υπαγω προς
 τον πατερα 17 Ειπον | Οτι εγω 18 R Τι εστι
 τούτο 19 ουν ο Ιησ.

Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ
 ὄψεσθέ με; ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε 20
 καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται·
 ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν
 γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκῃ λύπην ἔχει, ὅτι 21 Is. 26, 17.
 ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον,
 οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι
 ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς 22 Is. 66, 14.
 οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς,
 καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν
 ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 23 14, 20, 14, 13, 14
 ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσητε τὸν Πατέρα δώσει
 ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. ἕως ἄρτι οὐκ ᾔτησατε 24 15, 11.
 οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήμψεσθε,
 ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν 25 10, 6.
 παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ-
 ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ
 περὶ τοῦ Πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ 26
 ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω
 ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν·
 αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ 27 14, 21.
 πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ
 Θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐλή- 28
 λυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον
 καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα. Λέγουσιν οἱ 29 25.
 μαθηταὶ αὐτοῦ Ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ
 παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας 30 2, 25.
 πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν
 τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπε- 31

20 υμ. δε λυπ. 22 λυπ. μεν νυν 23 οτι οσα
 αν αιτ. | εν τω ον. μου, δωσ. υμιν 25 αλλ ερχ. |
 αναγγελω 27 Θεου] R πατρος 28 εκ] παρα
 29 Λεγ. αυτω | -εν

- 32 κρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς Ἄρτι πιστεύετε; ἰδοὺ
 ἐρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῇτε ἕκα-
 στος εἰς τὰ ἴδια καὶ μὴ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ
 33 μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. ταῦτα
 λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ
 κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα
 τὸν κόσμον.
 17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς
 ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν Πάτερ,
 ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα ὁ
 2 Υἱὸς δοξάσῃ σέ, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν
 πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ
 3 αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος
 ζωή, ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν
 4 καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ἐγὼ σε ἐδό-
 ξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας ὃ δέδωκάς
 5 μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ,
 παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣν εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
 6 εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς
 ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ
 ἦσαν καὶ μοὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου
 7 τετήρηκαν. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς
 8 μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι
 δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
 ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν
 9 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἔρωτῶ·
 οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἔρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέ-
 10 δωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσιν, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα
 σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδοξασμαι ἐν

31 ο Ἰησ. 32 καὶ νυν ἐλ. | καὶ ἐμε 33 ἐξετε
 XVII, 1 ο Ἰησ. | ἐπηρε | καὶ εἶπε | καὶ ο υι. σου δ.
 σε· 3 γινώσκωσί σε 4 τελεειωσα 6 δεδωκας
 1^ο 2^ο | καὶ ἐμοι | τετηρηκασι 7 ἐστιν 8 δεδωκας μ.
 9 (εἰσι.)

αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ 11 10, 30.
ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶν, καὶ γὰρ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Mt. 6, 13.
Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς.
ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ 12 4, 39.
ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ Ps. 41, 9; 109, 8.
οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπω- 2 Th. 2, 3.
λείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ 13 13, 11.
ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν
τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς.
ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος 14 15, 19.
ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου
καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ 15 2 Th. 3, 3.
ἔρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα 1 Jn. 5, 18.
τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου 16 Mt. 6, 13.
οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. Lk. 22, 32.
ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς 17 6, 63.
ἀλήθειά ἐστιν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν 18 20, 21.
κόσμον, καὶ γὰρ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον·
καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα ὥσιν 19 He. 10, 10.
καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ 20 9.
τούτων δὲ ἔρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευ-
όντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες 21 Gal. 3, 28.
ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, Πατήρ, ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν σοί,
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ
ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ γὰρ τὴν δόξαν ἣν δέ- 22 Ac. 4, 32.
δωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς
ἡμεῖς ἐν· ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὥσιν 23 1 Co. 8, 17.
τετελειωμένοι εἰς ἓν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι Gal. 2, 20.

11 οὗτοι | και εγω | ω] ους 12 μετ αυτ. εν τω
κοσμῳ | σου· ους δεδ. μ. εφ. 13 εν αυτοις 16 εκ
του κοσμ. ουκ ειμι 17 τη αληθ. σου 19 και αυτ.
ωσιν 20 πιστευσοντων 21 πατερ | εν ημ. εν |
πιστευση 22 και εγω | ημ. εν εσμεν 23 και ινα γιν.

10, 29; 12, 26.
Eph. 1, 4.

24 σὺ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς
ἐμὲ ἡγάπησας. Πατὴρ, ὃ δέδωκάς μοι, θέλω
ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι ὧσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα
θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἣν δέδωκάς μοι
25 ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. Πα-
τὴρ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε
ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
26 καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω,
ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἢ καὶ ἐν
ἐν αὐτοῖς.

Mt. 26, 36.
Mk. 14, 32.
Lk. 22, 39.
2 S. 15, 23.

2—11:
Mt. 26, 47—56.
Mk. 14, 43—52.
Lk. 22, 47—53.
Lk. 21, 37.

18 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων,
ὅπου ἦν κήπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. ἦδαι δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παρα-
διδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη
3 Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν
Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ
4 μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς
οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν
5 καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνα ζητεῖτε; ἀπεκρίθησαν
αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς
Ἐγὼ εἰμι. εἰστῆκε δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς
6 αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ
εἰμι, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπесαν χαμαί.
7 πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτοὺς Τίνα ζητεῖτε; οἱ
8 δὲ εἶπαν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ

24 Πατερ | δ] SR^m ους | ην εδωκας 25 Πατερ
XVIII, 1 ο Ιησ. 2 ο Ιησ. 3 S και Φαρ. R
και των Φ. 4 εξελθων ειπεν 5 SR αυτοις ο Ιησους
6 Οτι εγω | απηλθον | επεσον 7 αυτ. επηρ. | ειπον
8 ο Ιησ.

ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· ἵνα πληρωθῇ ὁ 9 17, 12
 λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι Οὐς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώ-
 λεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων 10
 μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ
 ἀρχιερέως δούλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον
 τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.
 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ Βάλε τὴν μά- 11 Mt. 26, 39.
 χαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν
 μοι ὁ Πατήρ, οὐ μὴ πῖω αὐτό;

Ἡ οὖν σπέῖρα καὶ ὁ χιλίαςρχος καὶ οἱ ὑπη- 12 12-27:
 ρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ Mt. 26, 57-75.
 ἔδησαν αὐτόν, καὶ ἤγαγον πρὸς Ἀνναν πρῶτον· 13 Mk. 14, 53-72.
 ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς Lk. 22, 54-71.
 τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου· ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβου- 14 11, 49, 50.
 λεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρωπον
 ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ 15 20, 3; 21, 20.
 Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ Ac. 3, 1.
 μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ
 συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρ-
 χιερέως, ὃ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. 16
 ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ
 ἀρχιερέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσῆγαγεν
 τὸν Πέτρον. λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη 17
 ἡ θυρωρός Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ
 ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος Οὐκ εἰμί. εἰ- 18
 στήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν
 πεποικηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν
 δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἐστῶς καὶ θερμαινό-
 μενος. Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν 19
 περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς

10 ωτιον 11 μαχ. σου 13 απηγαγον αυτον
 14 απολεσθαι 15 και ο αλλ. 16 SR αλλ. ος ην
 γν. τω αρχιερει | (R θυρωρω και) 17 η παιδ. η θυρ.
 τω Πετρ. 18 δε μετ αυτ. ο II. (R ,)

- 7, 14, 26. 20 αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγὼ παρρησίᾳ
Mt. 10, 27. λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰου-
δαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.
- 21 τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλά-
λησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.
- 19, 3. 22 ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκὼς τῶν
Ac. 23, 2. ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπὼν
- 23 Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ· ἀπεκρίθη αὐτῷ
Ἰησοῦς Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ
- 24 τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; ἀπέστειλεν
οὖν αὐτὸν ὁ Ἀϊννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν
- 25 ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ
θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἡρνήσατο ἐκεῖνος καὶ
- 26 εἶπεν Οὐκ εἰμί. λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ
ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὐ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ
ὄτιόν· Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;
- 27 πάλιν οὖν ἡρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ
ἐφώνησεν.
- 28 Ἀγουνσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς
τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλ-
θον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιν μανθῶσιν ἀλλὰ
- 29 φάγωσιν τὸ πᾶσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πειλᾶτος ἐξω
πρὸς αὐτοὺς καὶ φησὶν Τίνα κατηγορίαν φέρετε
- 30 τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν
αὐτῷ Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, οὐκ ἂν σοι
- 19, 6, 7. 31 παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
Ac. 18, 15. Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν

20 ο Ἰησ. | ἐλάλησα | ἐν τῇ συν. | παντες] παντοθεν
21 ἐπερωτας; ἐπερωτησον 22 εἰς τῶν υπηρ. παρ.
23 ο Ἰησ. 24 — ουν 27 ο Περρ. 28 πρωΐα |
αλλ ἵνα φαγ. 29 — ἐξω | καὶ εἶπε | κατὰ του ανθρ.
30 εἶπον | SR κακοποιοις

κρίνατε αὐτόν. εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Ἡμῖν
οὐκ ἔξεστιν ἀποκτείνειν οὐδένα· ἵνα ὁ λόγος τοῦ 32 12, 32, 33.
Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποῖω θανάτῳ
ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν πάλιν 33
εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πειλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν
Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ 34 Mt. 16, 13.
τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι εἰπὸν σοι περὶ ἐμοῦ; ἀπ- 35 1, 11. Mt. 21, 39.
εκρίθη ὁ Πειλᾶτος Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί·
τί ἐποίησας; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ 36
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ
ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις·
νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν 37 1 Tl. 6, 13.
οὖν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;
ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι.
ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς
ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς.
λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Τί ἐστὶν ἀλήθεια; 38
Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰου-
δαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς Ἐγὼ οὐδεμίαν εὐρίσκω
ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα 39
ἓνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν
ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;
ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες Μὴ τοῦτον, 40
ἀλλὰ τὸν Βαραββάν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς
ληστής.

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ 19
ἐμαστίγωσεν. καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέ- 2

31 εἶπον]+ ουν 33 εἰς το πρ. παλ. 34 αὐτω
ο Ἰησ. | σοι εἶπον 36 ο Ἰησ. 37 (R^m λεγεις·
οτι) | εἰμι ἐγω. ἐγω 38 αἰτ. ευρ. εν αὐτ. 39 υμ.
απολ. 1^ο 2^ο 40 παλ. παντες

- φανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ,
 13, 22. 3 καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, ¹ καὶ
 ἤρχοντο πρὸς αὐτόν καὶ ἔλεγον Χαῖρε ὁ Βασιλεὺς
 τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα.
 4 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πειλᾶτος καὶ λέγει
 αὐτοῖς Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτόν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι
 5 οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ἐξῆλθεν οὖν
 ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ
 τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἰδοὺ ὁ
 6 ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες Σταύρωσον σταύ-
 ρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Λάβετε αὐτόν
 5, 19; 10, 33. 7 αὐτῷ αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι
 14, 24, 16. Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει
 8 ἀποθανεῖν, ὅτι Υἱὸν Θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. Ὅτε
 οὖν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον
 9 ἐφοβήθη, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν
 καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ Πόθεν εἰ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς
 10 ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ
 Πειλᾶτος Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξου-
 σίαν ἔχω ἀπολύσαι σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαι
 10, 13. Ac. 2, 23. 11 σε; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ'
 ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ
 τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.
 Ac. 17, 7. 12 ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτει ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ
 δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες Ἐὰν τοῦτον
 ἀπολύσῃς, οὐκ εἰ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ
 βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

XIX, 3—καὶ ηρχ. πρ. αυτ. | εδιδουν 4 Εξηλθ.
 ουν | εν αυτ. ουδ. αιτ. ευρ. 5 Ιδε 7 νομ. ημων οφ. |
 εαυτ. υι. του Θεου 10 σταυρ. σε, κ. εξ. εχ. απολ. σε
 11 R απεκρ. αυτω | ο Ιησ. | ουδ. κατ εμ. | σοι δεδ. |
 παραδιδους 12 εξ. ο ΙΙ. | εκραζον | αυτον

Ὁ οὖν Πειλᾶτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων 13
 ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος
 εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ
 Γαββαθᾶ. ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα 14
 ἦν ὡς ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις Ἴδε ὁ
 Βασιλεὺς ὑμῶν. ἐκραύγασαν οὖν ἐκείνοι Ἄρον 15
 ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
 Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ
 ἀρχιερεῖς Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.
 τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. 16

16-30:
 Mt. 27, 31-50.
 Mk. 15, 20-37.
 Lk. 23, 21-44.

Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν·¹ καὶ βαστάζων 17
 ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον
 Κρανίου τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ,
¹ ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους 18
 δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πειλᾶτος καὶ ἔθηκεν 19
 ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον **ΙΗΣΟΥΣ**
Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
ΔΑΙΩΝ. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνω- 20
 σαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς
 πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γε-
 γραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί.
 ἔλεγον οὖν τῷ Πειλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων 21
 Μὴ γράφει Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ'
 ὅτι ἐκείνος εἶπεν Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.
 ἀπεκρίθη ὁ Πειλᾶτος Ὁ γέγραφα, γέγραφα. 22

Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν 23
 Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν
 τέσσερα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν
 χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν

13 τουτον τον λογον | επι του βημ. 14 ωρα δε
 ωσει 15 οι δε εκραυγ. 16 Παρελ. δε | Ιησ. και
 απηγαγον 17 βαστ. τ. στ. αυτου | ος 20 της
 πολ. ο τοπ. | Ελλ., Ρωμ.

- Ps. 22, 18. 24 ὕφαντός δι' ὅλου. εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους Μὴ
σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος
ἔσται· ἵνα ἡ γραφή πληρωθῇ Διεμερίσαντο τὰ
ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου
ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα
25 ἐποίησαν. εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ
Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγ-
13, 23. 26 δαληνῇ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν
μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί
27 Γίναι, ἴδε ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ
Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας
13, 3; 18, 4. 28 ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ
Ps. 22, 15. τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται,
Ps. 69, 21. 29 ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει Διψῶ. σκευὸς
ἔκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ
ὄξους ὑσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ
Job 19, 24, 27 30 τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς
Lxx. εἶπεν Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέ-
Dt. 21, 22. 31 δωκεν τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ Παρα-
σκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ
σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα
ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πειλᾶτον
ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν.
32 ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου
κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συνσταυρω-
33 θέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὥς
εἶδον ἤδη αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ
34 σκέλη, ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν
πλευρὰν ἐνύξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ.

24 εἶπον | SR πληρ. η λεγουσα 26 μητρ. αυτου |
ιδου 27 Ιδου | αυτ. ο μαθ. 28 παντα ηδη
29 Σκ. ουν | οι δε, πλησαντες σπ. οξ., και υσσ.
31 ινα...σαββατω. επει παρασ. ην, | εκεινη 33 αυτ.
ηδη 34 ευθ. εξηλθ.

καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ 35
 ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ
 λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. ἐγένετο γὰρ 36
 ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὅσοτον οὐ συντριβή-
 σεται αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει 37
 Ὅψονται εἰς δν ἐξεκέντησαν.

Ex. 12, 46.
 Nu. 9, 12.
 Ps. 34, 20.

Zec. 12, 10.
 Rev. 1, 7.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πειλᾶτον Ἰωσήφ 38
 ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμ-
 μένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ
 τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πειλᾶτος.
 ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ 39
 καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ
 πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς
 λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ 40
 καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων,
 καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν 41
 δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ
 κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν
 τεθειμένος· ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν Παρασκευὴν τῶν 42
 Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν
 Ἰησοῦν.

38-42:
 Mt. 27, 57-61.
 Mk. 15, 42-47.
 Lk. 23, 50-55.

3, 2 Mt. 2, 11.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδα- 20
 ληνὴ ἔρχεται πρῶτὴ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ
 μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ
 μνημεῖου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα 2
 Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ
 Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ
 τοῦ μνημεῖου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.
 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ 3
 ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· 4
 καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ

1-18:
 Mt. 28, 1-10.
 Mk. 16, 1-11.
 Lk. 24, 1-12.

13, 21.

35 κακεινος | — και 4° | πιστευσητε 38 ο Ιωσ.
 ο απο | αυτου] του Ιησου 39 πρ. τον Ιησουν | R^m
 ελιγμα | ωσει 41 ετεθη

- 5 Πέτρον καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
 παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι
 6 εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκο-
 λουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ
 11, 44 7 θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, ¹ καὶ τὸ σουδάριον, ὃ
 ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων
 κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον.
 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν
 πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·
 1 Co. 15, 4.
 Ac. 2, 24-32. 9 οὐδέπω γὰρ ᾗδειςαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν
 10 ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς
 11 αὐτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ
 μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. ὥς οὖν ἔκλαιεν, παρέ-
 12 κυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους
 ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ
 καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα
 13 τοῦ Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι Γύναι,
 τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι Ἦραν τὸν Κύριόν
 14 μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ταῦτα
 εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν
 Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾗδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν.
 15 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς;
 ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ
 Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθη-
 16 κας αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς
 Μαριάμ. στραφείσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί
 17 Ἑβραῖον εἰ (ὃ λέγεται Διδάσκαλε). λέγει αὐτῇ
 Ἰησοῦς Μὴ μου ἅπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα
 πρὸς τὸν Πατέρα· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
 φούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς Ἀναβαίνω πρὸς τὸν

He. 2, 11, 12
 Ro. 8, 29

XX, 6 — καὶ 1° 10 εαυτους 11 το μνημειον
 κλ. ἐξω 13 SR, Ὅτι ηραν 14 καὶ ταυτα | ο Ιησ.
 15 ο Ιησ. | αυτ. εθηκ. 16 ο Ιησ. | Μαρια | — Εβραϊστι |
 R Ραββονι 17 ο Ι. | πατ. (1°) μου

Πατέρα μου καὶ Πατέρα ὑμῶν καὶ Θεόν μου καὶ
Θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ 18
ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι Ἐώρακα τὸν
Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

Οὕτως οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ 19 **19-23:**
σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου Mk. 16, 14-18.
ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, Lk. 24, 33-48.
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει
αὐτοῖς Εἰρήνῃ ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν 20 1 Jn. 1, 1.
καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. ἐχάρησαν
οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. εἶπεν οὖν 21 17, 18.
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν Εἰρήνῃ ὑμῖν· καθὼς
ἀπέσταλκέν με ὁ Πατήρ, καγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ 22 Gn. 2, 7.
τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς Λάβετε
Πνεῦμα Ἅγιον. ἂν τινῶν ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας, 23 Mt. 16, 19; 18, 18.
ἀφέωνται αὐτοῖς· ἂν τινῶν κρατῇτε, κεκράτηνται.

Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος 24 11, 16; 14, 5.
Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς.
ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ Ἐωράκαμεν 25 19, 34.
τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν
ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω
τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων καὶ
βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ
μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν 26 19.
ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ'
αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισ-
μένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν Εἰρήνῃ
ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ Φέρε τὸν δάκτυλόν 27
σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν
χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ

18 Μαρια | ἀπαγγέλλουσα | εωρακε 19 των
σαββ. | μαθ. συνηγμενοι 20 εδ. αυτοις | S(R)
- και 2ο | αυτοις] αυτου 23 αφιενται 24 ο Ιησ.
25 τοπον] SR τυπον | την χ. μου

- 1, 1. 28 γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. ἀπεκρίθη Θωμᾶς
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.
1 P. 1, 8. 29 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευ-
κας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.
30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν
ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν
1 Jn. 5, 13.
Ro. 1, 17. 31 γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ
γεγραπταὶ ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ
Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες
ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
- 21 Μετὰ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν Ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος·
1. 45. 2 ἐφάνέρωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος
καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ
ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου
3 καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει
αὐτοῖς Σίμων Πέτρος Ὑπάγω ἀλιεύειν. λέ-
γουσιν αὐτῷ Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.
ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν
20, 14.
Lk. 24, 16. 4 ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἡδὴ
γινομένης ἔστη Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι
Lk. 24, 41. 5 ᾗδειςαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. λέγει οὖν
αὐτοῖς Ἰησοῦς Παιδιά, μή τι προσφάγιον ἔχετε;
Lk. 5, 4—7. 6 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Οὐ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον,
καὶ εὐρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ
ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.
13, 23. 7 λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς
τῷ Πέτρῳ Ὁ Κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος,

28 καὶ απεκρ. ο Θ. 29 με, Θωμα | (SR^t πεπι-
στευκας) 30 μαθ. αυτου 31 πιστευσητε | ο Ιησ.

XXI, 1 ο Ιησ. 3 ανεβησαν | πλ. ευθις 4 γενο-
μενης | ο Ιησ. 1^ο 5 ο Ιησ. 6 ισχυσαν

ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν, τὸν ἐπενδύτην διεξώ-
 σατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν
 θάλασσαν· οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ 8
 ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς
 ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν
 ἰχθύων. ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπου- 9
 σιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον
 καὶ ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐνέγκατε 10
 ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη Σίμων 11
 Πέτρος καὶ εἰλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν
 ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ
 τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει 12
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς
 ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;
 εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. ἔρχεται Ἰησοῦς καὶ 13 6, 11.
 λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ
 ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη 14 20, 19, 26.
 Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
 Ὅτε οὖν ἡρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ 15 1, 42.
 ὁ Ἰησοῦς Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τού-
 των; λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ
 σε. λέγει αὐτῷ Βόσκε τὰ ἀρνία μου. ἡ λέγει 16 1 P. 5, 2, 4.
 αὐτῷ πάλιν δεῦτερον Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς
 με; λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ
 σε. λέγει αὐτῷ Ποίμαινε τὰ προβάτιά μου.
 λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς 17 13, 38, 16, 30.
 με; ἔλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον
 Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριε, πάντα σὺ
 οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε· λέγει αὐτῷ
 Ἰησοῦς Βόσκε τὰ προβάτιά μου. ἀμην ἀμην 18 Mt. 16, 22;
 26, 30.

8 ἀλλ 11 R ανεβη ουν | επι της γης 12 SR
 ουδ. δε 13 ουν ο Ιησ. 14 ο Ιησ. | μαθ. αυτου
 15 Ιωνα (it. 16.17) | πλειον 16 προβατα (it. 17)
 17 συ παντα | ο Ι.

- λέγω σοι, ὅτε ἡς νεώτερος, ἐζώννυνες σεαυτὸν καὶ
 περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς,
 ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ζώσει σε καὶ
 13, 36. 19 οἷσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων
 13, 23. 20 λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι. ἐπιστραφεὶς ὁ
 Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς
 ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ
 τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κύριε, τίς ἐστίν ὁ
 21 παραδιδούς σε; τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει
 22 τῷ Ἰησοῦ Κύριε, οὗτος δὲ τί; λέγει αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι,
 23 τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολουθεῖ. ἐξῆλθεν οὖν
 οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς
 ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν αὐτὸν
 θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;
 15, 27. 24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ
 τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι
 20, 30. 25 ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. Ἔστιν δὲ
 καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἔαν
 γράφηται καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον
 χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.

18 σε ζώσει 20 δε ο ΙΙ. 21 — ουν
 22 ακολ. μοι 23 ο λογ. ουτ. | και ουκ ειπ. αυτω
 24 S(R) — ο 3° | εστ. η μ. αυτ. 25 α] οσα | ουδε |
 χωρησαι | Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάν- 1 1 k. 1, 3.
των, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε
καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς 2 1 k. 6, 13.
ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἀγίου οὓς ἐξελέξατο
ἀνελήμφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα 3
μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι'
ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὅπανόμενος αὐτοῖς καὶ
λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· καὶ 4 16, 41. Jn. 15, 26.
1 k. 24, 49.
συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσο-
λύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγ-
γελίαν τοῦ Πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης 5 Mt. 3, 11.
μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν Πνεύματι βαπ-
τισθήσεσθε Ἀγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.
Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες 6 1 k. 24, 21.
3, 21.
Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν
βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ; εἶπεν πρὸς αὐτούς Οὐχ 7 Mk. 13, 32.
ὕμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ Πατὴρ
ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν 8
ἐπελθόντος τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν
πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρίᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου
τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν 9
ἐπήρθη, καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν

Inser. ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

I, 5 βαπτ. εν Πν. Αγ. 6 επηρωτων 7 SR
ειπε δε 8 μου] μοι

- Lk. 24, 4. 10 ὁφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς,
- Mt. 28, 64.
Lk. 21, 27.
1 Ti. 3, 16.
Rev. 1, 7. 11 Ἰοὶ καὶ εἶπαν Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν.
- Lk. 6, 13—16. 13 καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶν ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαῖον
- 2 L. Jn. 7, 3, 5.
Mt. 13, 55. 14 καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρὶαμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.
- 15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὥσει ἑκατὸν εἴκοσι Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυεὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβούσιν Ἰησοῦν, ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.
- Mt. 27, 3—10. 18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτέησατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος,

10 (ουρανον,) | εσθητι λευκη 11 ειπον | εμβλε-
ποντες 13 ανεβ. εις το υπ. | Ιακ. και Ιωαν. | Ματθαιος
14 τη πρ. και τη δεησει | Μαρια 15 αδ.] μαθητων |
ως 16 γρ. ταυτην | τον Ιησ. 17 εν] συν
18—20 R (...) 18 εκ του μ.

καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· καὶ 19
γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερου-
σαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ, τοῦτ' ἔστιν Χωρίον
αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν 20 Ps. 69, 25:
109, 8.

Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος

καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,

καί

Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.

δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ 21 Jn. 15, 27.
χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος
Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου 22
ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα
τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἕνα
τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλού- 23
μενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ
Μαθθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπαν Σὺ Κύριε 24 Jn. 2, 24, 26; 6, 70.
καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ
τούτων τῶν δύο ἕνα ἵ λαβεῖν τὸν τόπον τῆς δια- 25
κονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἧς παρέβη
Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ 26 Pr. 16, 33.
ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ
Μαθθίαν, καὶ συνεκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα
ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς 2 Lv. 23, 15-21.
Πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ 2 4, 31.
ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερο-
μένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον

19 R-ἰδια | Ακελδαμα 20 λαβοι 21 εν ω
22 γεν. συν ημ. 23 Βαρσαβαν | Ματθιαν 24 ειπον |
εκ τ. τ. δ. ενα ον εξ. 25 τοπ.] κληρον | αφ] εξ
26 αυτοις] αυτων | Ματθιαν
II, 1 απαντες ομοθυμαδον

- Mt. 3, 11. 3 οὐ ἦσαν καθήμενοι, καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμερι-
ζόμεναι γλώσσαι ὥσεί πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἓνα
10, 44 : 4, 31 : 19, 6. 4 ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν πάντες Πνεύμα-
τος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέrais γλώσσαις
καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς.
13, 26. 5 Ἦσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι,
ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν
6 οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συν-
ῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς
ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν.
7 ἐξίσταντο δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες Οὐχὶ ἰδοὺ
8 πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι ; καὶ
πὼς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
9 ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν, Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ
Ἑλαμείται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποτα-
μίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ
10 τὴν Ἀσίαν, Ἐφρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπ-
τον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην,
11 καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ
προσῆλυτοι, Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν λα-
λούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέrais γλώσσαις τὰ
12 μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ ; ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διη-
ποροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες Τί θέλει
13 τοῦτο εἶναι ; ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι
14 Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. Σταθεῖς δὲ ὁ
Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ
καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς
Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερου-
σαλὴμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ

3 , εκαθισε τε 4 απαντες | αυτ. αποφθ.
5 εις] εν 7 SR δε παντες | λεγ. προς αλληλους,
Ουκ | R απαντες 8 (R εγεννηθημεν;) 11 (R Θεου.)
12 διηπορουν | αν θελοι 13 χλευαζοντες 14 — ο |
απαντες

ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς 15
ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα
τρίτῃ τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον 16 J1. 2. 2-3
διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ

Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ 17

Θεός,

ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα,
καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγα-
τέρες ὑμῶν,

καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται,
καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνια-
σθήσονται·

καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δού- 18
λας μου

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύ-
ματός μου,
καὶ προφητεύσουσιν.

καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω 19

καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,
αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ.

ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος 20

καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,
πρὶν ἔλθειν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ
ἐπιφανῆ.

καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἔαν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα 21 Ro. 10, 13.

Κυρίου σωθήσεται.

* Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τού- 22 Jn. 3, 2

τους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδε-
δειγμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ
τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ
Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἶδατε, ¹ τοῦτον 23 4. 24. 1 P. 1, 20.

17 ἐνυπνια 18 (R conj. ἐν ἐκ. τ. ημ. cum praec.)

20 πρὶν ἢ ἐλθ. τὴν ημ. | (R Κυρίου,) 21 ἀν

22 ἀπο τ. Θ. ἀποδ. | καθὼς καὶ

- τῇ ὠρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ
 ἐκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπῆξαντες ἀνείλατε,
 3, 15. 24 ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανά-
 του, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ’
 Ps. 16, 8—11. 25 αὐτοῦ. Δαυεὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν
 Προορώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
 ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἔστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
 26 διὰ τοῦτο ηὐφράνθη μου ἡ καρδιά καὶ ἡγαλ-
 λίασατο ἡ γλῶσσά μου,
 ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ’
 ἐλπίδι,
 13, 35. 27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς Ἄιδην
 οὐδὲ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
 28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,
 πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώ-
 που σου.
 13, 36. 29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς
 1 K. 12, 10. ἡμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυεὶδ, ὅτι καὶ ἔτε-
 λεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἔστιν
 Ps. 89, 3, 4. 30 ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφῆτης οὖν
 2 S. 7, 12, 13. ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὁρκῶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς
 Ps. 132, 11. ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τὸν
 Ps. 16, 10. 31 θρόνον αὐτοῦ, προῖδων ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀνα-
 στάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη εἰς
 32 Ἄιδην οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. τοῦ-
 τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὐ πάντες
 1, 4. 33 ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες· τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ
 ὑψωθεὶς τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος
 τοῦ Ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐξέχεεν

23 εκδ. λαβοντες, δια χειρων | ανειλετε 25 Προω-
 ρωμην 26 ευφρανθη η καρδ. μου 27 αδου 29 εστιν
 30 οσφ. αυτου το κατα σαρκα αναστησειν τον Χριστον, |
 του θρονου 31 ου κατελειφθη η ψυχη αυτου εις
 αδου, ουδε 33 του Αγ. Πν. λαβ.

τοῦτο ὃ ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ 34 Ps. 110, 1.
Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός

Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν 35
σου.

ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι 36 5, 31.

καὶ Κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεός,
τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, εἰπόν 37 16, 39

τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους

Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ πρὸς 38 8, 17-19.
Lk. 24, 47.

αὐτοὺς Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος

ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν

τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν

τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγ- 39 31, 2, 32.
Is. 57, 19.

γελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς

μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσεται Κύριος ὁ Θεὸς

ἡμῶν. ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, 40 Dt. 32, 5.
Ph. 2, 15.

καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων Σώθητε ἀπὸ τῆς

γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀπο- 41 4, 4; 5, 14.

δεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ

προσπετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὥσεί

τρισχίλια· ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ 42 20, 7.

τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ

ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πάσῃ 43

ψυχῇ φόβος· πολλὰ δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ

τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύ- 44 4, 32.

σαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ 45

33 ο νυν υμ. | SR — και 1° 34 ο Κυρ. 36 οτι
Κυρ. και Χρ. αυτον ο Θ. ποι. 37 τη καρδια | ποιη-
σομεν 38 δε εφη | επι] R εν | — των | — υμων
40 διεμαρτυρετο | — αυτοις 41 ουν ασμενως | — εν
42 κοιν. και τη 43 Εγενετο | πολλα τε | R^m εγινετο
εν Ιερουσαλημ· φοβος τε ην μεγας επι παντας 44 SR
πιστευοντες ησαν επι το αυτο, και ειχ.

κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέ-
ριζον αὐτὰ πᾶσιν, καθότι ἄν τις χρεῖαν εἶχεν.

42. 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν
ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετε-
λάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι

4. 4; 5, 14; 11, 21; 14, 1. 47 καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν
πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει
τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν

14, 8. Jn. 9, 1.

2 ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. καὶ τις
ἄνθρωπος χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων
ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν
θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν
ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ
3 ἱερόν· ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας
εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν.

14, 9.

4 ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν
5 Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδο-

16.

6 κῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. εἶπεν δὲ Πέτρος
Ἄργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὁ δὲ ἔχω,
τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ

7 τοῦ Ναζωραίου περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν
τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ

Jn. 5, 14.

8 ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, καὶ
ἐξαλλόμενος ἔστη, καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν
σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος

9 καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν
10 περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· ἐπεγίνωσκον
δὲ αὐτόν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην

47 ημ. τη εκκλησια.

III, 1 Επι το αυτο δε II. και
7 -αυτον 2° | αυτ. αι β. | σφυρα
10 δε] τε

6 εγειραι και περ.
9 αυτ. πας ο λ.

καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραία Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. 11 3, 12
 τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος ἑκθαμβοί. ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπε- 12
 κρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεπονηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, 13 Ex. 3, 6, 5, 30, Is. 52, 13; 53, 11. 2, 22.
 ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν Παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἡγήσασθε κατὰ πρόσωπον Πειλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύνειν· ὑμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον 14 Mt. 27, 21, 21.
 ἡγήσασθε, καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, τὸν δὲ Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, 15 4, 10, 5, 31. He. 2, 10.
 ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ 16
 τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν 17 Lk. 23, 34. 1 Th. 1, 13.
 ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· ὁ δὲ Θεὸς 18 Lk. 24, 27.
 ἃ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς 19 2, 38.
 τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν 20
 ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι 21

11 αὐτου] του ιαθεντος χωλου | -τον 2^ο | πρ. αὐτ. πας ο λ. 12 -ο 13 -μεν | ηρν. αὐτον 18 προφ. αὐτου | -αὐτου 19 προς] εις 20 προκεκηρυγμενον | S Ιησ. Χρ. (R Χρ., Ιησ.)

- Dt. 18, 15, 19, 22 ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλά-
 λησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ'
 7, 37. αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. Μωϋσῆς μὲν εἶπεν ὅτι
 Lv. 23, 29. 23 Προφῆτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῶν
 ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ
 24 ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου
 ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ
 προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι
 Gn. 12, 3; 22, 18, 25 ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς δια-
 Gal. 3, 8. θήκης ἧς ὁ Θεὸς διέθετο πρὸς τοὺς πατέρας
 ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ Καὶ ἐν τῷ σπέρματί
 σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.
 13, 46. 26 ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ Θεὸς τὸν Παῖδα αὐ-
 τοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ
 ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.
 1k. 22, 4, 52. 4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν
 23, 8. 2 οἱ Σαδδουκαῖοι, διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν
 αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ
 3, 1. 3 τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐπέβαλον
 αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν
 2. 47. 4 αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν
 ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη
 ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς χιλιάδες πέντε.
 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν
 τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς

21 στομ. παντων αγ. αυτ. προφ. απ αι. 22 μεν
 γαρ προς τους πατερας ειπεν | Θεος υμων | (R^m υμων,
 ως) 23 αν 24 (SR ελαλησαν, και) | προκατηγ-
 γειλαν 25 - οι | διεθ. ο Θ. | υμ.] ημων | -εν
 26 SR ο Θ. (R,) αν. | αυτου Ιησουν
 IV, 1 R^m αρχιερεis 4 ο αριθμ. | ωσει 5 - τους
 2ο3ο

γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἀννας ὁ ἀρ- 6
 χιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάνης καὶ Ἀλέξανδρος
 καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, καὶ στή- 7 Mt. 21, 23.
 σαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο Ἐν ποίᾳ
 δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο
 ὑμεῖς; τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἀγίου 8 Mt. 10, 19, 20.
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἀρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσ-
 βύτεροι, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ 9
 εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος
 σέσωσται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ 10 3, 6. 13-14.
 τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
 Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε,
 ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος
 παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός ἐστιν 11 Mt. 21, 42
 ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμων, ὁ Ps. 118, 22.
 γινόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν 12 Mt. 1, 21.
 ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν
 ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώ-
 ποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν 13
 τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάνου, καὶ καταλα-
 βόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ
 ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι 14 3, 9, 9.
 σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, τόν τε ἄνθρωπον βλέποντες
 σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν
 εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ 15
 συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους
 λέγοντες Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; 16 Jn. 11, 4.
 ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν,
 πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ φανερόν,
 καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ 17 3, 24.

5 εν] εις 6 και Ανναν τον αρχιερεα κ. Καϊαφαν
 κ. Ιωαννην κ. Αλεξανδρον, 8 πρεσβ. του Ισραηλ
 11 οικοδομουντων 12 ουδε] ουτε 14 τε] δε
 15 συνεβαλον 16 ποιησωμεν | αρνησασθαι

- πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα
 αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ
 18 μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρ-
 ἡγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν
 5, 29. 19 ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ
 Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς· Εἰ
 δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν
 20 μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε· οὐ δυνάμεθα γὰρ
 21 ἡμεῖς ἂ εἶδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. οἱ
 δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν
 εὐρίσκοντες τὸ πὼς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν
 λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γε-
 22 γονότι· ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαεράκοντα ὁ
 ἄνθρωπος ἐφ' ὃν γέγονει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς
 23 ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς
 ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιε-
 24 ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. οἱ δὲ ἀκούσαντες
 ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπαν
 Δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
 25 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ τοῦ
 πατρὸς ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου στόματος
 Δαυεὶδ παιδὸς σου εἰπών
 Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη
 καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά·
 26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
 καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.
 1k, 23, 12. 27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
 ἐπὶ τὸν ἅγιον Παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,
 Ἑρῳδῆς τε καὶ Πόντιος Πειλᾶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ

Ex. 20, 11.
 Ps. 146, 6.
 Is. 37, 16.
 Jer. 32, 17.
 Lk. 2, 29. Rev.
 6, 10.

Ps. 2, 1. 2.

17 απειλη απειλ. 18 παρ. αυτοις το καθ. 19 πρ.
 αυτ. ειπ. 20 ειδομεν 22 εγεγονει 23 ειπον
 24 ειπον | συ ο Θεος ο 25 -τ. πατρ. ημ. | -Πνευμ.
 Αγ. | Δ. του παιδ. 27 -εν τη πολ. τ.

λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ 28 2, 23.
 βουλή προώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν, Κύριε, 29 Eph. 6, 19.
 ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις
 σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον
 σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρα ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ 30
 σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ
 ἁγίου Παιδός σου Ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν 31 2, 2. 4.
 ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ
 ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ
 ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.
 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρδία 32 2, 44.
 καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων
 αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς πάντα
 κοινά. καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρ- 33 2, 47.
 τύριον οἱ ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τῆς
 ἀναστάσεως, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας
 αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι 34 2, 45.
 γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πω-
 λούντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων
 καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· 35
 διεδίδετο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.
 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀπο- 36 11, 22. 24.
 στόλων, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον Χιὺς παρα- 13, 4. 15, 39.
 κλήσεως, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, ὁ ὑπάρ- 37
 χοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα
 καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.
 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ 5
 τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα, καὶ ἐνο- 2 4, 37.
 σφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυῖης καὶ τῆς

28 SR βουλη σου 30 χ. σου 31 απ. Πν. Αγ.
 32 η καρδ. κ. η ψ. | απαντα 33 μεγ. δυν. | τ. αναστ.
 τ. Κυρ. Ιησ. (R^m + Χριστου) 34 ην] υπηρχεν
 35 διεδιδото 36 Ιωσήs | απο] υπο 37 προς] παρα
 V, 2 συνειδυίας

- 3 τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος
 Ἄνανιά, διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρ-
 διάν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
 καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;
 4 οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενον καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ
 ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου
 τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ
 5 τῷ Θεῷ. ἀκούων δὲ ὁ Ἄνανίας τοὺς λόγους
 τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν· καὶ ἐγένετο φόβος
 6 μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. ἀναστάντες
 δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγ-
 7 καντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν
 διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός
 8 εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος
 Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ
 9 εἶπεν Ναί, τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτὴν
 Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα
 Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα
 10 σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε. ἔπεσεν δὲ
 παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν·
 εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν,
 καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
 11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκ-
 κλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.
 3, 11. 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο
 σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν
 13 ὁμοθυμαδὸν πάντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· τῶν
 δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ'
 2, 47; 6, 7; 21, 20. 14 ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο

2 γυν. αὐτου 3 — ο 1^ο 4 (R εμενεν;) 5 — ο |
 ακ. ταυτα 8 δε αυτη ο Π. 9 Π. ειπε πρ.
 10 προς 1^ο] παρα 12 εν τω λ. πολλα | απαντες
 14 (R^m προσετιθεντο,)

πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ
 γυναικῶν· ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν 15 ^{19, 11, 12.}
 τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ ^{Mk. 6, 56.}
 κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ
 ἐπισκιάσῃ τινὲ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ 16
 πλῆθος τῶν περὶ πόλεων Ἱερουσαλήμ, φέροντες
 ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκα-
 θάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν 17 ^{4. 1. 6.}
 αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλή-
 σθησαν ζήλου ¹ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ 18
 τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει
 δημοσίᾳ. Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς ἤνοιξε 19 ^{12. 7.}
 τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπεν
 Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ 20
 λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς Ζωῆς ταύτης. ἀκού- 21
 σαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν
 καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς
 καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ
 πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ
 ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς.
 οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται οὐχ εὗρον αὐτοὺς 22
 ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν
¹ λέγοντες ὅτι Τὸ δεσμωτήριον εὗρομεν κεκλεισ- 23
 μένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας
 ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα
 εὗρομεν. ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ 24
 τε στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν
 περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος 25
 δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὗς

15 καὶ εἰς] κατα | κλινῶν 16 εἰς Ἱερ. 18 χεῖρ.
 αὐτῶν 19 δια τῆς ν. 22 ὑπηρ. παραγ. 23 το
 μεν δ. | ἐξω εστ. προ 24 τε ἱερεὺς καὶ ο στρ. 25 αὐτ.
 λεγῶν

- ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες
 26 καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ
 στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγεν αὐτούς, οὐ
 μετὰ βίας, ἐφοβούντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθα-
 27 σθῶσιν· ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ
 4, 14. Mt. 27, 25. 28 ¹ λέγων Παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ
 διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ πεπλη-
 ρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ
 4, 19. Dm. 3, 18. 29 ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ
 ἀπόστολοι εἶπαν Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ
 Dt. 21, 22. 30 ἀνθρώποις. ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγειρεν
 3, 15. Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ
 2, 33. 31 ξύλου· τοῦτον ὁ Θεὸς Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρα
 He. 2, 10; 12, 2. ὑψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ
 Lk. 24, 48. 32 Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν
 Jn. 15, 26. 27. μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ
 7, 54. 33 οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβούλοντο
 22, 3. 34 ἀνελεῖν αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ
 Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος
 τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς
 35 ἀνθρώπους ποιῆσαι, εἶπέν τε πρὸς αὐτούς Ἄνδρες
 Ἰσραηλείται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώ-
 21, 38. 36 ποῖς τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ
 τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναί
 τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς
 τετρακοσίων· ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπέι-

26 ηγαγεν | ινα μη 28 Ου παρ. | (τουτωι)
 29 δε ο ΙΙ. | ειπον 31 - του 32 S εσμ. αυτου
 R^m εσμ. εν αυτω | Πν. δε το | R^m - δ 33 εβου-
 λενοντο 34 βραχυ τι τ. αποστολους 35 (R τουτοις.)
 36 προσεκλληθη αρ. ανδρ. ωσει

θοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
 μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς 37 Lk. 2, 2. 13, 1.
 ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν
 ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι
 ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν 38 Mt. 13, 13.
 λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων
 καὶ ἄφετε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἡ
 βουλή αὕτη ἡ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· εἰ 39 9, 5. Sap. 12, 14.
 δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς,
 μή ποτε καὶ θεομάχοι εὔρεθῇτε. ἐπείσθησαν δὲ
 αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους 40 22, 19.
 δείξαντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο 41 Mt. 5, 10-12.
 χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι 1 P. 4, 13.
 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι·
 πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ 42 13, 5.
 ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν
 Χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν 6 4, 35.
 μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν
 πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ
 διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσ- 2
 καλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν
 μαθητῶν εἶπαν Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς κατα-
 λείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τρα-
 πέζαις. ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ 3 1 Tl. 3, 7, 8.
 ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπὶ πλήρεις Πνεύματος
 καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας

37 λαον ικανον 38 αφ.] εασατε 39 δυνασθε |
 αυτους] αυτο 40 απελ. αυτους 41 υπ. τ. ονομ.
 αυτου κατηξ. 42 Ιησ. τον Χρ.
 VI, 2 ειπον 3 δε] SR^ε ουν | Πν. Αγιου | κατα-
 στησωμεν

- 4 ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ
 8, 5. 5 τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ
 λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο
 Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος
 Ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα
 καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσή-
 1, 24; 13, 3; 14, 21. 6 λυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν
 ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς
 τὰς χεῖρας.
 19, 20. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠῤῥαυεν, καὶ ἐπλη-
 θύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ
 σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον
 τῇ πίστει.
 8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος, καὶ δυνάμεως
 ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.
 9 ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς
 λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλε-
 ξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συν-
 10 ζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι
 11 τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέ-
 βαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λα-
 λούντος ῥήματα βλάβασφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν
 12 Θεόν· συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσ-
 βυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες
 13 συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,
 14 Jer. 26, 11. 13 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας Ὁ ἄν-
 θρωπος οὗτος οὐκ παύεται λαλῶν ῥήματα κατὰ
 14 τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν
 γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
 οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ
 15 ἔθνη ᾧ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ ἀτενίσαντες
 εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ

8 χαρ.] πίστεως 13 ρημ. βλασφημία λαλ. | SR
 αγ. τουτου 15 απαντες

εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου. Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει; 7 ὁ δὲ ἔφη

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὥφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἔξελθε ἐκ τῆς 3 γῆς σου καὶ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δεῖξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς 4 Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. κακείθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετόικισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ 5 βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ οὕτως 6 ὁ Θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἄλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἕτη τετρακόσια· καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἂν δουλεύουσιν 7 κρινῶ ἐγώ, ὁ Θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως 8 ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατριάρχαι 9 ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατο αὐτόν ἐκ 10 πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὄλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην 11

Ps. 29, 3.
Gn. 11, 31; 15, 7.

Gn. 12, 1; 48, 4.

Gn. 11, 32; 12, 5.

Gn. 12, 7; 13, 15;
17, 8; 48, 4
Dt. 2, 5.

Gn. 15, 13, 14
Ex. 2, 22; 12, 4.

Ex. 3, 12.

Gn. 17, 10; 21, 4.

Gn. 37, 11, 28;
39, 1, 2, 21;
45, 4.

Gn. 39, 21;
41, 38—45.
Ps. 105, 21.

Gn. 41, 54; 42, 5.

VII, 1 Εἰ ἀρα 3 ἐκ τῆς συγγ. | — την 5 αὐτω
δοῦναι 7 δουλεύσωσι | εἰπ. ο Θεος 8 ο Ισ. | ο Ιακ.
10 ἐξείλετο

- τὴν Αἴγυπτον καὶ Χαναὰν καὶ θλίψις μεγάλη,
καὶ οὐχ ἠῦρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.
- Gn. 42, 2 12 ἀκούσας δὲ Ἰακῶβ ὄντα σιτία εἰς Αἴγυπτον ἐξάπέ-
- Gn. 45, 3, 16 13 στείλειν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· καὶ ἐν τῷ
δευτέρῳ ἐγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ,
καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ Φαραῷ τὸ γένος Ἰωσήφ.
- Gn. 45, 9-11; 46, 27. Ex. 1, 5, Dt. 10, 22 14 ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακῶβ τὸν
πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς
- Gn. 46, 1; 49, 33. Ex. 1, 6 15 ἑβδομήκοντα πέντε. καὶ κατέβη Ἰακῶβ εἰς Αἴγυπ-
τον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν,
- Gn. 23, 16, 17; 33, 19; 45, 9; 50, 13. Jos. 24, 32. Ex. 1, 7 16 καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ
μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ
- 17 τῶν υἱῶν Ἑμμὼρ ἐν Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν
ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὡμολόγησεν ὁ Θεὸς
τῷ Ἀβραάμ, ἠΐξῃσεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν
- 18 Αἰγύπτῳ, ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ἐπ’
- Gn. 24, 7. Ex. 1, 9, 22 19 Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. οὗτος κατα-
σοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας
τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν εἰς τὸ μὴ
- Ex. 2, 2. He. 11, 23 20 ζωογονεῖσθαι. Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς,
καὶ ἦν ἀστείος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς
- Ex. 2, 5, 10 21 ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς· ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ
ἀνελατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραῷ καὶ ἀνεθρέψατο
- 22 αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς
πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις
- Ex. 2, 11 23 καὶ ἔργοις αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσ-
σερακονταετῆς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν
αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς

11 τὴν γῆν Αἰγυπτου | εὑρισκον 12 οἷτα ἐν
Αἰγυπτῳ 13 ἀνεγνωρίσθη | γεν. του Ι. 14 τον
πατ. αυτ. Ιακ. | συγγ. αυτου 15 κατεβη δε
16 ω] ο | Εμμορ του Σ. 17 ωμολ.] ωμοσεν 18 — επ
Αιγ. 19 πατ. ημων | εκθ. τα βρ. 20 πατρ. αυτου
21 εκτεθεντα δε αυτον ανειλετο 22 εργ. αυτ.] εν
εργοις 23 τεσσαρακονταετης

υιους Ἰσραήλ. καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύ- 24 Ex. 2, 12
 νατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ
 πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι 25
 τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδω-
 σιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνήκαν. τῇ τε 26 Ex. 2, 13.
 ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ
 συνηήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπὼν Ἄνδρες,
 ἀδελφοί ἐστε· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; | ὁ δὲ 27 Ex. 2, 14.
Lk. 12, 14.
 ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπὼν Τίς
 σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ 28
 ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνείλες ἐχθὲς τὸν
 Αἰγύπτιον; ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, 29 Ex. 2, 15, 22;
18, 3. 4.
 καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν
 υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαερά- 30 Ex. 3, 2.
Dt. 33, 16.
 κοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ
 ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωϋσῆς 31
 ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὄραμα· προσερχομένου δὲ
 αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου Ἐγὼ ὁ 32 Ex. 3, 6.
 Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ
 καὶ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ
 ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος 33 Ex. 3, 5.
 Λύσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος
 ἐφ' ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν 34 Ex. 3, 7, 10; 2, 24.
 κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ
 στεναγμοῦ αὐτοῦ ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι
 αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον.
 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες Τίς σε 35 Ex. 2, 14.
 κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς
 καὶ ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ

25 αδ. αυτου | αυτ. σωτ. 26 συνηλασεν | εστε
 υμεις 27 εφ ημας 28 χθες 30 αγγ. Κυριου
 31 εθαυμασε | Κυρ. προς αυτον 32 και ο Θεος Ισ.
 και ο Θεος Ιακ. 33 εφ] εν 34 SR στεν. αυτων |
 αποστελω 35 - και 2^ο | απεστειλεν εν χ.

- Ex. 7, 3, 10; 36 ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος
14, 21.
Nu. 14, 33. ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ
Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ
- 3, 22. Dt. 18, 15. 37 ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπας
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Προφῆτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ
53. Ex. 19, 3; 38 Θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. οὗτός ἐστιν
Dt. 9, 10;
33, 2 l.xv. ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ
τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ
καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα
- Nu. 14, 3. 39 δοῦναι ὑμῖν, ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ
πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν
- Ex. 32, 1, 23. 40 ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ
Ἰσραὴλ· Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται
ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ
- Ex. 32, 4, 6. 41 γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ. καὶ
ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνή-
γαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς
- Jer. 7, 18 lxx. 42 ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ Θεὸς
Am. 5, 25-27. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ
οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προ-
φητῶν
- Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηnéκατέ μοι
ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ,
- 43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ
καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ Ῥομφά,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς;
καὶ μετοικίω ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.
- Ex. 25, 40. 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν
ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ

36 γη] R τη | Αιγυπτου 37 ειπων | Κυριος ο
Θεος υμων | (R^m υμων, ως) | εμε* αυτου ακουσεσθε.
38 υμιν] SR ημιν 39 αλλ | -εν 40 γεγονεν
42 (SR Ισραηλ;) 43 θεου υμων | S' Ρεμφαν R' Ρεφάν |
(SR αυτοις') 44 εν τοις π.

ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑώρακει· ἦν καὶ 45 Gn. 17, 8; 48, 4.
εἰσῆγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Dt. 32, 49.
Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῴσεν Jos. 3, 14; 18, 1.
ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως
τῶν ἡμερῶν Δαυεὶδ· ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ 46 2 S. 7, 2.
Θεοῦ καὶ ἡγήσατο εὖρεῖν σκηνῶμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. Ps. 132, 5.
Σολομῶν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ 47 1 K. 6, 1.
ὁ Ὑψίστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ· καθὼς ὁ 48 Is. 66, 1, 2.
προφήτης λέγει

Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, 49
ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει Κύριος,
ἡ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;
οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 50 Ex. 32, 9; 33, 3.
Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς 51 Lv. 26, 41.
ὤσιν, ὑμεῖς αἰὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἀγίῳ ἀντι- Nu. 27, 14.
πίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα 52 Jer. 9, 26; 6, 10.
τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Is. 63, 10.
καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγέιλαντας περὶ
τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προ- 2 Ch. 36, 16.
δύται καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, οἵτινες ἐλάβετε τὸν 53 Mt. 23, 31.
νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις 54 5, 33.
αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν.
ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος Ἀγίου ἀτενίσας 55 Lk. 22, 69.
εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν
ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ 56
θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους καὶ τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ. κρά- 57
ξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν,
καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, ¹ καὶ ἐκβα- 58 22, 20.

45 ἐξῴσεν
51 τη καρδία
46 οἰκω] SR Θεω
48 χειρ. ναοις
52 γεγενησθε
47 Σολομῶν |
49 (SR οἰκοδ. μοι;)
56 ανεωγμενους

- λόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ
 μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς
 Ps. 31, 5, 59 πόδας νεανίου καλουμένου Σαῦλου. καὶ ἐλιθο-
 I.k. 23, 46, βόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα
 I.k. 23, 34, 60 Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ
 γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ Κύριε, μὴ στήσης
 αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν. καὶ τοῦτο εἰπὼν
 7, 58, 11, 19 8 ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει
 22, 20, αὐτοῦ.
 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας
 ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες
 δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας
 Mt. 14, 12, 2 καὶ Σαμαρίας πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνε-
 κόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ
 9, 1; 22, 4, 3 ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος δὲ
 ἐλνμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους
 εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας
 παρεδίδου εἰς φυλακὴν.
 4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελι-
 6, 5, 5 ζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς
 τὴν πόλιν τῆς Σαμαρίας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν
 6 Χριστόν. προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγο-
 μένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ
 ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.
 Mk. 16, 17, 7 πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα
 βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο· πολλοὶ δὲ
 Jn. 4, 40—42, 8 παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· ἐγέ-
 9 νετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ
 δὲ τις ὀνόματι Σίμων προῦπῆρχεν ἐν τῇ πόλει

58 (Σαυλου,) 60 την αμ. ταυτ.
 VIII, 1 δε 3^ο] τε 2 εποιησαντο 5 — την
 6 δε] τε 7 πολλων γαρ | (R^m μεγαλη,) | μεγ. φων.
 εξηρχετο 8 και εγεν. χ. μεγαλη

μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρίας,
 λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, ¹ ᾧ προσεῖχον ¹⁰
 πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες Οὗτός
 ἐστὶν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ καλουμένη Μεγάλη.
 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς ¹¹
 μαγίαις ἐξεστακέσαι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν ¹² Mt. 28, 19.
 τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας
 τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων ¹³
 καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσ-
 καρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ
 δυνάμεις μεγάλας γινομένας ἐξίστατο. Ἀκού- ¹⁴ 3.1.
 σαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι
 δέδεκται ἡ Σαμαρία τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέ-
 στειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, οἵτινες ¹⁵
 καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λά-
 βωσιν Πνεῦμα Ἅγιον· οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ ¹⁶
 αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι
 ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. τότε ¹⁷ 1 Ti. 4, 14.
 ἐπετίθεισαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον
 Πνεῦμα Ἅγιον. ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ¹⁸
 ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ
 Πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα ¹ λέγων ¹⁹
 Δότε καμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ᾧ ἂν ἐπιθῶ
 τὰς χεῖρας λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. Πέτρος δὲ ²⁰
 εἶπεν πρὸς αὐτόν Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη
 εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας
 διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν σοι μερὶς ²¹ Ps. 78, 37.
 οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία Eph. 5, 5.
 σου οὐκ ἔστιν εὐθεία ἔναντι τοῦ Θεοῦ. μετανόη- ²²
 σον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι

9 εξιστων 10 — καλουμενη 12 τα περι | του
 Ιησ. 14 τον Π. 16 ουπω 17 επετιθουν
 18 Θεασαμενος δε | SR^t Πν. το Αγιον 21 ενωπιον

Dt. 29, 18.
Is. 58, 6.
He. 12, 15.

Is. 56, 3-7.

Jn. 16, 13.

Is. 53, 7. 8.

τοῦ Κυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς
 23 καρδίας σου· εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον
 24 ἀδικίας ὀρώ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων
 εἶπεν Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον,
 25 ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. Οἱ
 μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν
 λόγον τοῦ Κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱερουσόλυμα,
 26 πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίζοντο.
 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον
 λέγων Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν
 ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ
 27 εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς
 ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυν-
 28 νάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν
 ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσ-
 28 κυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν δὲ ὑποστρέφων καὶ
 καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν
 29 τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ
 Φιλίππῳ Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι
 30 τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν
 αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην,
 καὶ εἶπεν Ἀρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;
 31 ὁ δὲ εἶπεν Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἔαν μή τις
 ὁδηγήσει με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον
 32 ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς
 γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη
 Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη,
 καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν
 ἄφωνος,
 οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

22 Κυρ.] Θεου 25 υπεστρεψαν } Ιερουσαλημ |
 ευηγγελισαντο 27 της βασ. 28 δε] τε 30 του
 προφ. Ησ. 31 οδηγηση

Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· 33

τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται ;

ὅτι αἰρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν 34

Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο ;

περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός ; Ἄνοιξας δὲ ὁ 35

Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς

γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.

ὥς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι 36 10, 47.

ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει

με βαπτισθῆναι ; καὶ ἐκέλευσεν στῆναι τὸ ἄρμα, 38

καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φί-

λιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε 39 1 K. 18, 12.

δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου

ἤρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτόν

οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ

χαίρων. Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ 40 21, 8, 9.

διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως

τοῦ ἐλθεῖν αὐτόν εἰς Καισαρίαν.

Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐνπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου 9

1-29:

εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ

22, 3-21 ;
26, 9-20.
8, 3.

ἀρχιερεὶ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δα-

μασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἂν τινας

εὖρη τῆς Ὀδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας,

δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ 3

1 Co. 15, 8.

πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ,

ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ

οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν 4

λέγουσαν αὐτῷ Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις ;

33 ταπ. αυτου | την δε γ.

37 SR^m ειπε δε ο

Φιλιππος, Ει πιστευεις εξ ολης της καρδιας, εξεστιν. αποκριθεις δε ειπε, Πιστευω τον υιον του Θεου ειναι τον Ιησουν Χριστον.

IX, 3 και εξαιφν. περιηστ. αυτ. | εκ] απο

- 5, 39. 5 | εἶπεν δέ τις εἶ, Κύριε; ὁ δέ 'Εγώ εἰμι 'Ιησοῦς
6 ὃν σὺ διώκεις· ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς
7 τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὅ τι σε δεῖ ποιεῖν.
Sap. 18, 1. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν
ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεω-
8 ροῦντες. ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγ-
μένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν·
χειραγωγούντες δὲ αὐτὸν εἰσῆγαγον εἰς Δαμασκόν.
9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν
οὐδὲ ἔπιεν.
10, 17; 16, 9. 10 Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνα-
νίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι ὁ Κύριος
21, 39. 11 Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε, | ὁ δὲ
Κύριος πρὸς αὐτὸν Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν
ρύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν
οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ
12 προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἄνδρα Ἀνανίαν ὀνόματι
εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως
13 ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας Κύριε, ἤκουσα
ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ
1 Co. 1, 2. 14 τοῖς ἁγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ
22, 16. 2 Ti. 2, 22. 14 ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δησαι
Ro. 1, 5. 15 πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν
25, 13; 27, 24. 15 δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος Πορεύου, ὅτι σκεῦος
2 Co. 4, 7. 15 ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά
μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων υἱῶν τε
2 Co. 11, 23-29. 16 Ἰσραὴλ· ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν

5 ο δε Κυριος ειπεν, | διωκεις· σκληρον σοι προς
κεντρα λακτιζειν. (6) τρεμων τε και θαμβων ειπε,
Κυριε, τι με θελεις ποιησαι; και ο Κυριος προς αυτον,
Αναστηθι | ο τι | τι 7 εννεοι 8 ο Σ. | ουδενα
10 ο Κυρ. εν ορ. 11 (SR ονοματι,) 12 ειδ. εν
οραματι ανδρ. ον. Αν. | S χειρα R τας χειρας 13 ο
Αν. | ακηκοα | εποι. τ. αγ. σου 15 μοι εστιν | R των
εθν. | -τε 1°

ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ 17
 Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς
 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ
 Κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν
 τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς
 Πνεύματος Ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ 18
 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε,
 καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, ¹ καὶ λαβὼν τροφήν ἐνί- 19
 σχυσεν.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν
 ἡμέρας τινάς, καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς 20
 ἐκήρυσεν τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ
 Θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ 21 1. 14, 8. 1; 26, 10.
 ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ
 ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς
 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ μᾶλλον 22 18, 28
 ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν Ἰουδαίους τοὺς κατοι-
 κοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν
 ὁ Χριστός. Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, 23 23, 12-24
 συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.
¹ ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετη- 24 23, 16.
 ροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς
 ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ 25 2 Co. 11, 32, 33.
 αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν
 χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ εἰς 26 Gal. 1, 17-19.
 Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς·
 καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
 ἐστὶν μαθητής. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν 27 20.

18 απεπεσον απο τ. οφθ. αυτ. | SR ωσει | τε παρα-
 ρρημα 19 δε ο Σαυλος 20 Ιησ.] Χριστον 21 εν
 Ιερ. | (R τουτο; και...αρχιερεis.) 22 συνεχυνε τους
 Ιουδ. 24 παρετηρουν | δε] SR τε | -και 1°
 25 αυτον οι μαθ. νυκτος (SR ,) καθ. δ. τ. τειχ., χαλ.
 26 δε ο Σαυλος | επειρατο

ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο
 αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν Κύριον καὶ ὅτι
 ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρ-
 28 ρησιάζατο ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ. καὶ ἦν
 μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος
 εἰς Ἱερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνό-
 29 ματι τοῦ Κυρίου, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς
 τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν
 30 αὐτόν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον
 αὐτὸν εἰς Καισαρίαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν
 εἰς Ταρσόν.

11, 25, Gal. 1, 21.

31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας
 καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρίας εἶχεν εἰρήνην οἰκο-
 δομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου,
 καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπλη-
 θύνετο.
 32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων
 κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦν-
 33 τας Λύδδα. εἶρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι
 Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κρᾶβάττου,
 34 ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος
 Αἰνέα, ἰσταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ
 35 στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. ἰ καὶ εἶδαν
 αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν
 Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.
 36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι
 Ταβειθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς·

27 (R αποστολους και) | του Ιησου 28 εν Ιερ.
 και παρρ. | Κυρ. Ιησου 29 αυτ. ανελ. 31 Αι
 μεν ουν εκκλησiai | ειχον ειρ., οικοδομουμεναι (R,) και
 πορευομεναι | (R Κυριου και...πνευματι,) | επληθυνοντο.
 32 Λυδδαν 33 Αιν. ον. | κρᾶβατω 34 Ιησ. ο
 Χρ. 35 ειδον | Λυδδαν

αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν
 ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις 37
 ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ
 ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ 38
 Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν
 ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρα-
 καλοῦντες Μὴ ὀκνήσης διελθεῖν ἕως ἡμῶν.
 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παρα- 39
 γερόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶον, καὶ παρέ-
 στησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ
 ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει
 μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω 40 Mt. 5, 40. 41.
 πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὸς τὰ γόνατα προσηύξατο,
 καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν Ταβειθά,
 ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. δούς δὲ αὐτῇ 41 32
 χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους
 καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν 42
 δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν
 πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας 43 10, 6.
 ἱκανὰς μέναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρίᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, 10 Mt. 8, 5.
 ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλι-
 κῆς, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ 2
 τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ
 λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, εἶδεν ἐν 3 3, 1.
 ὁράματι φανερῶς, ὥσεί περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς
 ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν

36 ἀγαθ. ἐργ. 37 αὐτην εθ. 38 Λυδδης |
 παρακαλ. μη ὀκνησαι | ημ.] αὐτων 40 —και 1°
 42 πολλ. επιστ. 43 μειν. αὐτον
 X, 1 τις ην 2 ποιων τε | (R διαπαντος.)
 3 —περι

- 4 καὶ εἰπόντα αὐτῷ Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐ-
 τῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπεν Τί ἐστίν, Κύριε;
 εἶπεν δὲ αὐτῷ Αἰ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημο-
 σύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν
 5 τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην
 καὶ μετὰπεμψαι Σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται
 9, 43. 6 Πέτρος· οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ,
 7 ὃς ἐστίν οἰκία παρὰ θάλασσαν. ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ
 ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν
 καὶ στρατιώτην εὐσεβῇ τῶν προσκαρτερούντων
 8 αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπέστειλεν
 9 αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοι-
 ποροῦντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη
 Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν
 10 ἑκτῇ. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύ-
 σασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ’
 11, 5-17. 11 αὐτὸν ἔκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγ-
 μένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην με-
 γάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς,
 12 ἐν ᾗ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἔρπετά
 13 τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο
 φωνὴ πρὸς αὐτόν Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ
 14 φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι
 15 οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. καὶ
 φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν Ἄ ὁ Θεὸς
 16 ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοῖνον. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
 17 οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος

Ezk. 4, 14. Lv. 11.

Mt. 15, 11.
Mk. 7, 15, 19.

4 ἐμπρ.] ενωπιον 5 εἰς I. ἀνδρ. | —τινα
 6 θαλ.· οὗτος λαλήσει σοι τι σε δεῖ ποιεῖν. 7 αὐτῷ 1°]
 τῷ Κορνηλίῳ | οἰκ. αὐτοῦ 8 αὐτ. ἀπαντα 10 δὲ
 ἐκείνων, ἐπεπεσεν ἐπ 11 καταβ. ἐπ αὐτὸν | ἀρχ.
 δεδεμενον, καὶ καθ. 12 τετρ. τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία
 κ. τὰ ἐρπ. κ. τὰ πετ. του 14 καὶ] η 16 εὐθ.]
 παλιν

τί ἂν εἶη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν, ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ
ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες
τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν
πυλῶνα, καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων 18
ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. Τοῦ δὲ 19 13, 2; 15, 28.
Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν
τὸ Πνεῦμα Ἰδοὺ ἄνδρες δύο ζητοῦντές σε· ἡ ἀλλὰ 20
ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν
διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. κατα- 21
βὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν Ἰδοὺ ἐγὼ
εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; ἡ οἱ δὲ 22
εἶπαν Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ
φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ
ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ
ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλε- 23 11, 12.
σάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον
ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελ-
φῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. τῇ δὲ 24
ἐπαύριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισαρίαν· ὁ δὲ
Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συνκαλεσά-
μενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους
φίλους. Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, 25
συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς
πόδας προσεκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος ἡγειρεν αὐτὸν 26 14, 15. Rev. 19, 10.
λέγων Ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀνθρωπὸς εἰμι.
καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὗρίσκει συνε- 27
ληλυθότας πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς 28
ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ

17 και ιδου | υπο] απο | - του 2^ο 19 ενθυ-
μουμενου | SR ειπ. αυτω | δυο] SR τρεις | SR ζητουσι
σε 20 διοτι 21 ανδρ. τους απεσταλμενους απο
του Κορνηλιου προς αυτον 22 ειπον 23 αναστ.]
ο Πετρος | απο της Ι. 24 τη δε] και τη | SR¹ εισηλθον
25 - του 26 αυτ. ηγ. | καγω

- κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ· καὶ μοι
 ὁ Θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
 29 ἄνθρωπον· διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμ-
 φθείς. πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ
 30 με; καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας
 μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην τὴν ἐνάτην προσ-
 ευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη
 31 ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, καὶ φησὶν
 Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ
 ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
 32 πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα
 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ
 33 Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. ἐξαντῆς οὖν
 ἐπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγε-
 νόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
 34 ἀκούσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι
 ὑπὸ τοῦ Κυρίου. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα
 εἶπεν Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ
 35 ἔστιν προσωπολήμπτῃς ὁ Θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ
 ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιο-
 36 σύνην δεκτὸς αὐτῷ ἔστιν· τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστιν πάντων Κύριος.
 37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς
 Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ
 38 βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ
 Ναζαρέθ, ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ
 καὶ δυνάμει, ὃς διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος
 πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ δια-
 39 βόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς

Dt. 10, 17,
18, 16, 7,
Ro. 2, 11.

Jn. 9, 31; 10, 16.

Ps. 107, 2);
147, 18,
Is. 52, 7,
Nab. 1, 15,
Mt. 23, 18.

Mt. 4, 12—17.

Is. 61, 1,
Mt. 3, 16.

Dt. 21, 22.

28 καὶ ἐμοὶ 29 (R με.) 30 ἡμην νηστευων,
 καὶ τ. εν. ωραν πρ. 32 θαλ.· ος παραγενομενος
 λαλησει σοι. 33 Κυρ.] Θεου 36 R^m —ον | SR
 Χριστου, (ουτος...Κυριος,) 37 αρξαμενον 39 ημ.
 εσμεν

μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν
 Ἰουδαίων καὶ Ἱερουσαλὴμ· ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμά-
 σαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ 40 1 Co. 15, 4-7.
 τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῇ γενέσθαι,
 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκε- 41 Jn. 14, 19, 22;
 χειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνε-
 φάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι
 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι 42 17, 31.
 τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
 ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Κριτὴς ζώντων καὶ
 νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, 43 Ro. 14, 9, 10.
 ἅφεςιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ
 πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦν- 44 1 P. 4, 5. 2 Ti. 4, 1.
 τος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ
 Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν
 λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ 45
 ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ
 δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται· ἥκουον 46 2, 4. 19, 6.
 γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόν-
 των τὸν Θεόν. τότε ἀπεκρίθη Πέτρος ἢ Μῆτι τὸ 47
 ὕδωρ δύναται κωλύσαι τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι
 τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον ὡς
 καὶ ἡμεῖς; προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι 48 Jn. 4, 40.
 Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώτησαν
 αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ 11
 ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο
 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος 2 10, 45.
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ

39 ἐν Ἱερ. | οὐκ ἀνείλον 40 SR—ἐν 42 οὗτος]
 αὐτος 45 συνῆλθον 46 ο Πέτρ. 47 κωλ.
 διη. | καθως 48 δε] τε | βαπτ. ἐν τῷ ον. του
 Κυρίου.

XI, 2 καὶ οτε ἀν. | Ἱεροσολυμα

11, 2-16 Πραξεις Αποστολων

Gal. 2, 12. Eph.
2, 11.

10, 9-48.

- 3 περιτομῆς ¹ λέγοντες ὅτι Εἰσηλθες πρὸς ἄνδρας
ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς.
4 ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς
5 λέγων ¹ Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχο-
μενος, καὶ εἶδον ἐν ἑκστάσει ὄραμα, καταβαίνον
σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς
καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ·
6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα
τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ
7 τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης
8 μοι Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. εἶπον
δὲ Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέ-
9 ποτε εἰσηλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δὲ ἐκ
δευτέρου φωνῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Ὁ Θεὸς ἐκαθά-
10 ρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,
καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν.
11 καὶ ἰδοὺ ἑξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν
οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρίας
12 πρὸς με. εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμά μοι συνελθεῖν
αὐτοῖς μηδὲν διακρίναντα. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ
καὶ οἱ ἑξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν
13 οἶκον τοῦ ἀνδρός. ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν
τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
εἰπόντα Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι
14 Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς λαλήσει
ῥήματα πρὸς σέ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ
15 οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέ-
1.5. 16 ἔφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος
τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν

3 πρ. ανδρ. ακρ. εχ. εισηλθ.

4 ο Πετρ.

7 — και 1° 8 παν κοιν.

9 δε μοι φων. εκ δευτ.

10 παλ. ανεσπ. 11 ημην 12 μοι το Πν. | διακρινο-
μενον 13 δε] τε | ειπ. αυτω | Ιοππ. ανδρας 16 — του 2°

ὑδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. εἰ οὖν τὴν ἰσὴν δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς 17 ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἡμῖν δυνατὸς κωλύσαι τὸν Θεόν; ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ 18 ἐδόξασαν τὸν Θεὸν λέγοντες ᾠρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως 19 8, 1-4 τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ 20 τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς 21 2, 47. τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς 22 4, 36. ἐκκλησίας τῆς οὔσης ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν ἕως Ἀντιοχείας· ὃς 23 13, 43. παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ 24 6, 5, 5, 14. ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἀγίου καὶ πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, 25 9, 30. καὶ εὐρὼν ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ 26 Gal. 2, 11. αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίζειν

17 εγω δε τις 18 εδοξαζον | Αραγε | εδ. εις ζ.
20 εισελθοντες | — και 2ο | SR^m Ελληνιστας 21 — ο
22 — ουσης | Ιεροσολυμοις | διελθειν εως 23 — την 2ο |
R^m εν τω K. 25 Ταρσ. ο Βαρναβας 26 ευρ.
αυτον ηγαγ. αυτον | δε αυτους ενιαυτ.

11, 26-12, 7 Πραξεις Αποστολων

26, 28.
1 P. 4, 16.

τε πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.

- 13, 1 ; 15, 32. 27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ
21, 10. 28 Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· ἀναστὰς
δὲ εἰς ἕξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβος ἐσήμαινεν διὰ
τοῦ Πνεύματος λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι
ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἣτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυ-
Gal. 2, 10. 29 δίου. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις,
ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς
12, 25. 30 κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίη-
σαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ
χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

- 4, 3. 12 Κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης
ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ
2 τῆς ἐκκλησίας. ἀνείλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
3 Ἰωάννου μαχαίρη. ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν
τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον,
4 ἣσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, ὃν καὶ πιάσας ἔθετο
εἰς φυλακὴν, παραδούς τέσσαρσιν τετραδίοις στρα-
τιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ
Ja. 5, 16. 5 πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν
Πέτρος ἐτηρέϊτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν
ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν
5, 22, 23. 6 Θεὸν περὶ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἤμελλεν προαγαγεῖν
αὐτόν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος
κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος
ἀλύσειν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτή-
5, 19. 7 ρουν τὴν φυλακὴν. καὶ ἰδὼν ἄγγελος Κυρίου

26 πρωτον 28 εσημανε | μεγαν | οστις και εγεν. |
Κλ. Καισαρος 29 ηυπορειτο
XII, 2 μαχαιρα 3 και ιδ. οτι 5 εκτενης |
περι] υπερ 6 εμελλεν αυτ. προαγειν ο Ηρ.

ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πα-
τάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν
λέγων Ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ
αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος 8
πρὸς αὐτόν Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά
σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ Περι-
βαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ 9
ἐξελθὼν ἠκολούθει, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς
ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ
ὄραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν 10
καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν
τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτη
ἠνοιγῇ αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην
μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ.
καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν Νῦν 11
οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν ὁ Κύριος τὸν
ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἑρῳδου
καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰου-
δαίων. συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς 12
Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου
Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ
προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν 13
τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακούσαι
ὀνόματι Ῥόδη, καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ 14
Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ᾔνοιξεν τὸν πυλῶνα,
εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον
πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν 15
Μαίνη. ἡ δὲ διῃσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ
ἔλεγον Ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. ὁ δὲ Πέτρος 16
ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν καὶ

23. 13. 5. 13;
13, 37.

23. 24.
1k. 24, 37.

7 εξεπεσον 8 δε 1°] τε | Περιῶσαι, 9 ηκ.
αυτω 10 ηλθον | ηνοιχθη 11 γεν. εν εαυτ |
— ο 2° | εξειλετο 12 — της 1° 13 αυτου] του
Πετρον 15 ειπον | δε 3°] δ' | αυτ. εστιν 16 ειδον

12, 16–13, 2 Πραξεις Αποστολων

- 17 ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν
 διηγῆσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν
 ἐκ τῆς φυλακῆς, εἰπέν τε Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ
 καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη
 5, 21, 22. 18 εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τά-
 ραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ
 19 Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν
 καὶ μὴ εὐρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν
 ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς
 1 Κ. 5, 25 [11]. 20 Καισαρίαν διέτριβεν. Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις
 Εζκ. 27, 17. καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρήσαν πρὸς αὐτόν,
 καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ
 βασιλέως ἡτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐ-
 21 τῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ
 ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν
 καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς·
 Εζκ. 26, 2. 22 ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώ-
 23 που. παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος
 Δν. 5, 20. Κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ Θεῷ,
 6, 7. 18. 55, 11. 24 καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. Ὁ
 δὲ λόγος τοῦ Κυρίου ἡῤῥαυεν καὶ ἐπληθύνετο.
 11, 24. 12. 15, 37. 25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ
 Ἱερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συν-
 παραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.
 11, 27. 13 Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὔσαν ἐκ-
 κλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι ὃ τε Βαρνάβας
 καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ
 Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου
 9, 15. 2 σύντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργοῦντων δὲ αὐτῶν
 τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ

17 τε] δε 19 εἰς τὴν Καισ. 20 δε ο Ἡρωδης
 21 και καθ. 24 Κυρ.] SR Θεου 25 ἐξ] R^m εἰς |
 και Ιωαν.

XIII, 1 δε τινες | τετραρχου

Ἅγιον Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ
Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς·
τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπι- 3
θέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν.

14, 23. 6, 6.
1 Ti. 4, 14; 5, 22.

Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου 4
Πνεύματος κατήλθον εἰς Σελευκίαν, ἐκεῖθεν τε
ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, καὶ γενόμενοι ἐν Σαλα- 5
μῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς
συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην
ὑπηρέτην. Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι 6
Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην
Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρισησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθ- 7
υπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος
προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπέξ-
τησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἀντίστατο 8
δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμη-
νεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν
ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ 9
Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου ἀτεινίσας εἰς
αὐτὸν ἔειπεν Ὁ πλήρης παντὸς δούλου καὶ πάσης 10
ῥαδιουργίας, νιὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιο-
σύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου
τὰς εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ 11
ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.
παραχρήμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἄχλὺς καὶ σκότος,
καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ 12
ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπλησσύμενος
ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

15, 39.

12, 12, 25.
13.

2 Ti. 3, 8.

Hos. 14, 9.

1 I 9, 8. Jn. 9, 39.

Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον 13
ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ

12, 12, 25; 15, 38.

2 τον τε Β. και τον Σ. 4 Ουτοι | του Πν. του
Αγ. | εις την Σ. | εις την Κ. 6 - ολην | - ανδρα |
(R Bar-Ιησους) 9 και ατεν. 10 - του 11 του
Κυρ. | επεπεσεν 13 τον II.

- ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσό-
 14 λυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης
 παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἐλ-
 θόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββά-
 15, 21. 15 των ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ
 νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνά-
 γωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες Ἄνδρες ἀδελφοί,
 εἴ τις ἔστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν
 16 λαόν, λέγετε. ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατα-
 σείσας τῇ χειρὶ εἶπεν Ἄνδρες Ἰσραηλείται καὶ
 17 οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τοῦ
 λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας
 ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ
 Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν
 18 αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, καὶ ὡς τεσσερακονταέτη χρόνον
 19 ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ καθελὼν ἔθνη
 ἐπτά ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν
 20 αὐτῶν ὡς ἔτεσιν τετρακοσίαις καὶ πεντήκοντα.
 καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ
 21 προφῆτου. καὶ οὕτως ἡγήσαντο βασιλέα, καὶ
 ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαουλ υἱὸν Κεῖς, ἄνδρα
 22 ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσεράκοντα· καὶ
 μεταστήσας αὐτὸν ἡγείρεν τὸν Δαυεὶδ αὐτοῖς
 εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας Εὐδρον
 Δαυεὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν
 23 μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου
 ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἡγάγεν
 24 τῷ Ἰσραὴλ Σωτῆρα Ἰησοῦν, προκηρύξαντος
 Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπ-

Is. 1, 2. Ex. 6, 1, 6;
 12, 37. 41;
 14, 8.

Ex. 16, 25.
 Nu. 14, 34.
 Dt. 1, 31.

Dt. 7, 1. Jos. 14, 2.

Jg. 2, 16.
 1 S. 3, 20.

1 S. 8, 5;
 10, 21. 24.

Ps. 89, 20.
 Is. 44, 28.
 1 S. 16, 12, 13;
 13, 14.
 He. 1, 5; 5, 5.

2 S. 7, 12.
 Is. 11, 1.

Lk. 3, 3.

14 της Πισιδίας | εισελθοντες 15 — τις | λογ. εν
 υμ. 17 Αιγυπτω 18 R^m ετροφοφορησεν
 19 κατεκληροδοτησεν αυτοις 20 . και μετα ταυτα,
 ως ετ. τετρ. κ. π., εδ. | του προφ. 21 Κις 22 αυτ.
 τον Δ. 23 ηγειρε | (R Σωτηρα,)

τισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. ὥς δὲ 25 Jn. 1, 20, 27.
ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν Τί ἐμέ Lk. 3, 16. Mk. 1, 7.
ὑπονοεῖτε εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται
μετ' ἐμέ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν
λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ καὶ 26 Ps. 107, 20.
οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς 46.
σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες 27 3, 17. Jn. 16, 3.
ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον
ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς
κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες
ἐπλήρωσαν, καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες 28 Mt. 27, 22, 23.
ἤτήσαντο Πειλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν· ὥς δὲ 29 Mt. 27, 59, 60.
ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθε-
λόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ὁ 30 3, 15.
δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ὃς ὥφθη ἐπὶ 31 1, 3.
ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες νῦν εἰσιν μάρ-
τυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς 32 21.
εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγ-
γελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλή- 33 Ps. 2, 7.
ρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὥς
καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ Υἱὸς μου
εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν 34 Is. 55, 3.
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν
εἰς διαφθοράν, οὕτως εἶρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ
δῶσα Δαυεὶδ τὰ πιστά. διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει 35 2, 27. Ps. 16, 10.
Οὐ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαυεὶδ 36 1 K. 2, 10.
μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ Jk. 2, 10.
βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προστετέθη πρὸς τοὺς πατέρας 2, 29.
αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν· ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, 37

25 ο Ιω. | Τινα με | (SR ειναι;) 26 ημ.] υμιν |
απεσταλη 29 απαντα 31 -νυν 33 ημων (R,)]
αυτων ημιν, | τω δευτ. γεγρ. 35 διο 36 (R^{m2}
υπηρετησας,)

13, 37-48 Πραξεις Αποστολων

10, 43.
Nu. 15, 30.
He. 9, 9; 13, 20.

38 οὐκ εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν,
ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις

Ro. 10, 4.

39 ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν

Hab. 1, 5.

40 τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. βλέπετε οὖν
μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις

41 Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ
ἀφανίσθητε,

ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,
ἔργον δ' οὐ μὴ πιστεύσητε ἕάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.

42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ
σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα.

11, 23.

43 λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ
τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ
Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες
αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ

44 Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα
ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

50, 14, 2.

45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν
ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλου-

3, 26. Mt. 10, 6.
Lk. 7, 30.
18, 6.

46 μένοις βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί τε ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπαν Ὑμῖν ἦν ἀναγ-
καῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·
ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε
ἐαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς

Is. 49, 6.

47 τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος

Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν

τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς.

11, 18. Ro. 8, 29.

48 ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν

38 εν τω ν. 40 επελθ. εφ υμας 41 εγω εργ. |
ο] ω 42 αυτων παρεκ.] εκ της συναγωγης των
Ιουδαιων, παρεκαλουν τα εθνη 43 επιμενειν 44 Θεου]
R^m Κυριου 45 του Π. λεγομενοις, αντιλεγοντες και
βλ. 46 τε] δε | ειπον | επειδη δε

λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τε-
ταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· διεφέρετο δὲ ὁ λόγος 49
τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι 50
παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχή-
μονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπή-
γειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν,
καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ 51 18, 6. Mt. 10, 14.
δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐ-
τοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον, οἱ τε μαθηταὶ ἐπληροῦντο 52
χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν 14
αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ
λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ
Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθήσαντες 2 13, 45.
Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν
ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον 3 19, 11. He. 2, 4.
διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρ- Mk. 16, 20.
τυροῦντι ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι
σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.
ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν 4
ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀπο-
στόλοις. ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ 5 19. 2 Ti. 3, 11.
Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ
λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς 6 Mt. 10, 23.
τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην
καὶ τὴν περίχωρον· κακεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. 7 11, 19, 20.
Καί τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσὶν 8 3, 2; 9, 33.
ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὅς οὐδέ- Jn. 9, 1.
ποτε περιεπάτησεν. οὗτος ἤκουεν τοῦ Παύλου 9 3, 4. Mt. 9, 28.

48 Κυρίου] R¹ Θεου 50 γυν. και τ. | τον B.
51 ποδ. αυτων 52 τε] δε
XIV, 2 απειθουντες 3 — επι 2^ο | και διδ.
7 ησαν ευαγγ. 8 εν Α. αδυν. | αυτου υπαρχων |
περιεπεπατηκει

14, 9-20 Πραξεις Αποστολων

- λαλοῦντος· ὃς ἀτεινίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει
10 πίστιν τοῦ σωθῆναι, εἶπεν μεγάλη φωνῇ Ἀνά-
στηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἤλατο
28, 6. 11 καὶ περιεπάτει. οἱ τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν
Παῦλος ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ
λέγοντες Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέ-
12 βησαν πρὸς ἡμᾶς, ἐκάλουν τε τὸν Βαρνάβαν
Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ
13 ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὃ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ
ὄντος πρὸ τῆς πόλεως, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ
τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν
14 θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας
καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἐξε-
15 πήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες ¹ καὶ λέγοντες
Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς
ἔσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ
τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ Θεὸν ζῶντα,
ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασ-
17, 30. 16 σαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὃς ἐν ταῖς παρῳχη-
μένας γενεαῖς εἶασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι
17 ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καίτοι οὐκ ἁμάρτυρον αὐτὸν
ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδούς
καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλὼν τροφῆς καὶ
18 εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. καὶ ταῦτα λέγον-
τες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν
2 Co. 11, 25. 2 Ti. 3, 11. 19 αὐτοῖς. Ἐπήλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ
Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ
20 νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. κυκλωσάντων δὲ

9 πιστ. εχ. 10 μεγ. τη φ. | ηλλετο 11 τε]
δε | ο Παυλ. 12 τον μεν B. 13 τε] δε | πολ.
αυτων 14 ιμ. αυτων εισεπηδησαν 15 τον Θεον
τον ζ. 17 καιτοιγε | εαυτον | αγαθοποιων | ημιν |
ημων 19 Επηλθον | νομισαντες | τεθναναι

τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. εὐαγγελιζόμενοί τε τὴν πόλιν 21 Mt. 28, 19.
ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, ἑπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακα- 22 11, 23. 1 Th 3, 3. Mt. 7, 14.
λοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλη- 23 13, 3.
σίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκει-
σαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν 24
Παμφυλίαν, καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον 25
κατέβησαν εἰς Ἀτταλίαν, κακεῖθεν ἀπέπλευσαν 26 13, 1, 2.
εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.
Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκ- 27 1 Co. 16, 9. 11, 18.
κλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως.
διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς. 28

Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδί- 15 Gal. 5, 2.
δασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτμηθῇτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενο- 2 11, 30. Gal. 2, 1.
μένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητή-

20 αυτ. τ. μαθ. 21 ευαγγελισαμενοι | — εις 2ο 3ο
23 πρεσβ. κατ ἐκκλ. 24 — την 2ο 27 ανηγγειλαν
28 δε εκει

XV, 1 περιτεμνησθε | — τω 2ο 2 δε] ουν | συζη-
τησεως

15, 2-13 Πραξεις Αποστολων

- 3 ματος τούτου. Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες
 ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην
 καὶ Σαμαρίαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν
 ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς
 14, 27. 4 ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα
 παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν
 ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνγγειλάν
 5 τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. Ἐξανέ-
 στησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν
 Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περι-
 τέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον
 Μωϋσέως.
- 6 Συνήχθησάν τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσ-
 10, 44; 11, 13. 7 βύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. Πολλῆς
 δὲ ζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν
 πρὸς αὐτοὺς Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε
 ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ Θεὸς
 διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
 8 τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώ-
 στης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δούς τὸ Πνεῦμα
 10, 34. 9 τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, καὶ οὐθὲν διέκρινεν
 μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας
 10 τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν
 Gal. 3, 10; 5, 1. 11 Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν
 Mt. 11, 30. 12 μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς
 Gal. 2, 16. 11 ἰσχύσαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ
 Eph. 2, 4-10. 12 Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον
 21, 13. Gal. 2, 9. 13 καὶ ἡμεῖς. Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ
 ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλον ἐξηγουμένων ὅσα
 ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν
 δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη

3 — τε 4 Ἱερουσαλημ | ἀπεδεχθησαν | S(R) ὑπο
 6 τε] δε 7 συζητησεως | ο Θ. εν ημιν εξ. 8 αυτ.,
 δους αυτοις 9 ουδεν 11 — του | Ιησ. Χριστου

Πραξεις Αποστολων 15, 13-23

Ἰάκωβος λέγων Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.
 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέ- 14 ^{7-8.} ^{Lk. 1, 6a}
 ψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
 καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, 15 ^{Am. 9, 11. 12.}
 καθὼς γέγραπται

Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω 16 ^{Jer. 12, 15.}

καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν
 πεπτωκυῖαν,

καὶ τὰ κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω

καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,

ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώ- 17
 πων τὸν Κύριον,

καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ
 ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,

λέγει Κύριος ποιῶν ταῦτα | γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. 18 ^{Is. 45, 21.}

διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν 19

ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐ- 20 ^{Gn. 9, 4.}
^{Lv. 3, 17 5, 2;}
^{17, 10-16.}

τοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων
 καὶ τῆς πορνείας καὶ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος.

Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς 21 ^{13, 15.}

κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ
 πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Τότε ἔδοξε 22

τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ
 ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι

εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ,

Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν,
 ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, | γράψαντες 23

διὰ χειρὸς αὐτῶν Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύ-
 τεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ
 Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν

14 ἐπὶ τῷ ον. 16 κατεσκαμμένα 17 S(R) ο
 ποιῶν | ταῦτα πάντα. (18) γν. ἀπ. αἰ. ἐστὶ τῷ Θεῷ πάντα
 τὰ ἔργα αὐτοῦ. 20 ἀπεχ. ἀπο | κ. τοῦ πν. 22 ἐπι-
 καλουμένων Βαρσαβαν 23 αὐτ. ταδε' | καὶ οἱ ἀδελφ.

15, 23-36 Πραξεις Αποστολων

1. 24 χαίρειν. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν
 25 ὑμῶν, οἷς οὐ διεστείλαμεθα, | ἔδοξεν ἡμῖν γενο-
 μένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι
 πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ
 26 καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς
 αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 27 Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν
 καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλ-
 28 λοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ Πνεύματι τῷ
 29 Ἀγίῳ καὶ ἡμῖν μὴδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν
 βάρους πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες, ἀπέχεσθαι
 εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορ-
 νείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε.
 Ἐρρωσθε.
 30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατῆλθον εἰς Ἀντιό-
 χειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν
 31 ἐπιστολὴν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ
 11, 27; 13, 1. 32 παρακλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ
 προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν
 33 τοὺς ἀδελφούς καὶ ἐπεστήριξαν· ποιήσαντες δὲ
 χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελ-
 35 φῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. Παῦλος
 δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδά-
 σκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων
 πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.
 1 Th. 3, 5. 36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρνάβαν
 Παῦλος Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς

24 SR^c ημ. ἐξελθόντες | υμ., λεγοντες περιτεμενεσθαι
 και τηρειν τον νομον, οis 28 τω Αγ. Πν. | των επ.
 τουτ. 29 πνικτου 30 ηλθον 32 τε] δε
 33 πρ. τ. αποστολους. 34 SR^m εδοξε δε τω Σιλα
 επιμειναι αυτου. 36 Π. πρ. Β.

ἀδελφούς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλα-
 μεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρνά- 37 12, 12, 23.
 βας δὲ ἐβούλετο συναρραβεῖν καὶ τὸν Ἰωάνην
 τὸν καλούμενον Μάρκον· Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν 38 13, 13.
 ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ Col. 4, 10.
 συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συναρραβα-
 βάνειν τοῦτον. ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε 39 4, 38, 13, 4.
 ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε
 Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι
 εἰς Κύπρον. Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν 40
 ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ὑπὸ
 τῶν ἀδελφῶν· διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ 41
 Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. Κατήν- 16 17, 14; 19, 22.
 τησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν. καὶ 2 Ti. 1, 5.
 ἰδοὺ μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς Ph. 2, 19-22.
 γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἑλλήνος,
 ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ 2 6, 3
 ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ 3
 ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς
 Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις·
 ᾗδειςαν γὰρ ᾧ πάντες ὅτι Ἕλληνα ὁ πατὴρ αὐτοῦ
 ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρ- 4 15, 23-29.
 εδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ
 κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων
 τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι 5
 ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευν τῷ ἀριθμῷ
 καθ' ἡμέραν.

Διήλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, 6 13, 23.
 κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλήσαι

36 ἀδ. ημων | πασ. πολ. 37 εβουλευτατο | — και
 38 συμπαραλαβεῖν 39 δε] ουν 40 Κυρ.] Θεου
 XVI, 1 — και 1^ο | — εις 2^ο | γυν. τινος 3 απ.
 τον πατερα αυτ., οτι Ελλ. υπ. 4 παρεδιδουν | και
 των πρ. | Ιερουσαλημ 6 Διελθοντες | και την Γ.

- 7 τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν
Μυσίαν ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι,
8 καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα Ἰησοῦ· παρελ-
θόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα.
9 καὶ ὄραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὤφθη, ἀνὴρ
Μακεδὼν τις ἦν ἐστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ
λέγων Διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοηθήσον ἡμῖν.
10 ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζήτησαμεν
ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι
προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Θεὸς εὐαγγελίσασθαι
αὐτούς.
11 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ Τρωάδος εὐθυδρομήσα-
μεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν
12 πόλιν, ¹ κακείθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν
πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, κολωνία.
Ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας
13 τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν
ἐξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζομεν
προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς
Jn. 6, 44. 14 συνελθοῦσαις γυναιξίν. καὶ τις γυνὴ ὀνόματι
Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβο-
μένη τὸν Θεόν, ἥκουεν, ἥς ὁ Κύριος διήνοιξεν
τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ
15 Παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς,
παρεκάλεσεν λέγουσα Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν
τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου
16 μένετε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ
πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχήν, παιδίσκην

6 (Ασια,) 7 -δε | εις] κατα | πορευεσθαι |
-Ιησου 9 δια της ν. ωφθη τ. Π. | τις ην Μακ. |
SR -και 2° 10 την Μακ. | Θεος] Κυριος 11 δε 1°]
SR ουν | απο της Τρ. | δε 2°] τε | Νεαπολιν 12 εκειθεν
τε | (R μεριδος,) | της Μακ. 13 πυλ.] πολεως |
ενομιζετο προσευχη 14 (R πορφυροπωλις,) | υπο
του Π. 15 μεινατε 16 -την

τινὰ ἔχουσιν πνεῦμα Πύθωνα ὑπαντῆσαι ἡμῖν,
 ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρείχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς
 μαντευομένη. αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ 17 Mk. 1, 24, 24.
 καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι
 δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες κατ-
 αγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ 18 19, 13.
 ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ Παῦ-
 λος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν Παραγ-
 γέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξέλθειν
 ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες 19
 δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς
 ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ
 τὸν Σίλαν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς
 ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρα- 20 17, 6. 1 K. 18, 17.
 τηγοῖς εἶπαν Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν
 ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγ- 21
 γέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι
 οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. καὶ συνεπέστη ὁ 22 2 Co. 11, 25.
 ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιμήξαντες
 αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίσειν, πολλὰς δὲ 23
 ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν,
 παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν
 αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν 24
 αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας
 ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ 25
 μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι
 ᾤμουν τὸν Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι·
 ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι 26
 τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἠνεώχθησαν δὲ πα-
 ραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ
 ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ 27

16 Πυθωνος απαντησαι 17 κατακολουθησασα
 18 ο Π. | εν τω ον. 20 ειπον 23 δε] τε
 24 ειληφως | αυτ. ησφ. 26 ανεωχθησαν τε
 363 M 6

16, 27—39 Πράξεις Αποστολων

ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασά-
 μενος τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν,
 28 νομίζων ἐκπεφευγῆναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν
 δὲ Παῦλος μεγάλη φωνῇ λέγων Μηδὲν πράξης
 29 σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰ-
 τήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος γενό-
 2. 37. 30 μενος προσέειπεν τῷ Παύλῳ καὶ Σίλῳ, καὶ
 προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη Κύριοι, τί με δεῖ
 31 ποιεῖν ἵνα σωθῶ; οἱ δὲ εἶπαν Πίστευσον ἐπὶ
 τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
 32 σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
 33 σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλα-
 βὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν
 ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ
 34 αὐτοῦ ἅπαντες παραχρῆμα, ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς
 εἰς τὸν οἶκον παρέθηκεν τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιά-
 35 σατο πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ. Ἡμέρας
 δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς
 ῥαβδούχους λέγοντες Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους
 36 ἐκείνους. ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς
 λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι Ἀπέ-
 σταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῇτε. νῦν οὖν
 22. 25. 37 ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ Παῦλος
 ἔφη πρὸς αὐτοὺς Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατα-
 κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν
 εἰς φυλακὴν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν;
 οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.
 38 ἀπήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ
 ῥήματα ταῦτα. ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι
 Mt. 8. 34. 39 Ῥωμαῖοί εἰσιν, καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς,

27 — την | ἐμελλεν 28 φων. μεγ. ο II. 29 κ.
 τω Σ. 31 ειπον | K. I. Χριστον 32 Θεου]
 SR¹ Κυριου | συν] και 33 παντες 34 οικ. αυτου
 36 R — τουτους | απεσταλκασιν 37 εβαλον 38 ανηγ-
 γειλαν | και εφοβ. ακ.

Πραξεις Αποστολων 16, 39-17, 9

καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως.
ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς 40
τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελ-
φοὺς καὶ ἐξῆλθαν.

Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν 17 1 Th. 2, 2

Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν
συναγωγή τῶν Ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς 2

τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάβ-
βατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν,
διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν 3

Lk. 24, 26, 27.
45, 46.

ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός
ἐστὶν ὁ Χριστός, ὃς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω
ὑμῖν. καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσε- 4

κληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ, τῶν τε
σεβομένων Ἑλλήνων πλήθος πολὺ, γυναικῶν τε
τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰου- 5

δαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας
τινὰς πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν
τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐξή-
τουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον· μὴ εὐρόντες 6

16, 20.

δὲ αὐτοὺς ἔστυρον Ἰάσωνα καὶ τινὰς ἀδελφούς ἐπὶ
τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην
ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρειςιν, οὓς 7

Lk. 23, 2.
Jn. 19, 12.
Ro. 16, 21.

ὑποδέδεται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι
τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν, βασιλέα
ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν 8

ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, καὶ 9
λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν

39 ἐξελθεῖν τῆς π. 40 απο] S(R) εκ | προς] εις |

ιδ. τους αδ., παρεκ. αυτους | εξηλθον

XVII, 1 - την 2^ο | η συναγ. 2 διελεγετο

3 - ο 2^ο 4 πολυ πλ. 5 οι απειθουντες Ιουδ. |

τιν. ανδρ. | και επιστ.] επιστ. τε | αγαγειν 6 τον

ιασ. 7 πραττουσι | λεγ. ετ.

17, 9—18 Πραξεις Αποστολων

- 10 λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως
 διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν
 Σίλαν εἰς Βέροϊαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν
 Jn. 5, 38. 11 συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν· οὗτοι δὲ
 ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες
 ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ
 καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι
 12 ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπί-
 στευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν
 1 Th. 2, 14. 13 εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ
 ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι
 καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου
 ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον ἀκεῖ σαλεύοντες καὶ
 16, 1. 14 ταρασσόντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν
 Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως
 ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμεινάν τε ὃ τε Σίλας καὶ
 15 ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον
 ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς
 τὸν Σίλαν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα
 ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν.
 16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ
 Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
 17 θεωροῦντος κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν. διε-
 λέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις
 καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν
 1 Co. 4, 12. 18 ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ
 καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στωϊκῶν φιλοσόφων
 συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι
 ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ Ἕένων δαι-
 μονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν

10 δια της ν. 13 (R κακει,) | — και ταρασσ.
 14 εως] ως | υπεμενον δε 15 καθιστωντες | ηγ.
 αυτον | — τον 3^ο 16 θεωρουντι 18 — και 1^ο | και
 των Στωϊκων

Πραξεις Αποστολων 17, 18-29

καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοι 19
 δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγοντες
 Δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ
 λαλουμένη διδαχὴ; ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις 20
 εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γινῶναι τίνα
 θέλει ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ 21
 ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠνκαίρουν ἢ
 λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι καινότερον. Σταθεῖς δὲ 22
 Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη Ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους
 ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν 23
 τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὔρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπε-
 γέγραπτο ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. ὃ οὖν ἀγνοοῦντες
 εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ Θεὸς 24 1 K. 8, 27.
1s. 42, 5.
Mt. 11, 25.
7, 48.
 ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
 οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων Κύριος οὐκ ἐν
 χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25 Pa. 50, 12.
 ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος,
 αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα·
 ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατ- 26 De. 32, 8.
 οικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὅρισας
 προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς
 κατοικίας αὐτῶν, | ζητεῖν τὸν Θεόν, εἰ ἄρα γε 27 Is. 55, 6.
 ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καί γε οὐ
 μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν 28 Pa. 145, 18.
Jer. 23, 24.
 αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς
 καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν
 Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.
 γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν 29 Gn. 1, 27.
Is. 40, 18.
19, 26. 1 Co. 12, 2.

18 αυτοις ευηγγ. 19 δε] τε 20 τι αν θελοι
 21 ευκαιρουν | η ακ. τι] και ακ. 22 ο Π. 23 (R^t
 θεω R^m Θεω) | ο] ον | τουτον 24 Κυρ. υπ. 25 αν-
 θρωπων 26 εν. αιματος | επι παν το προσωπον |
 προτεταγμενους 27 Θεον] Κυριον | καιτοιγε

αὐτούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν·
καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύ-
σομαι. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν 7
τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν Θεόν,
οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος 8 1 Co. 1, 14
δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων
ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπεν δὲ 9 1 Co. 2, 3.
ὁ Κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ Μη-
φοβου, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, ¹ διότι ἐγὼ 10 Jos. 1, 5, 9.
εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κα- Is. 41, 10; 43, 5.
κῶσαι σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει Jer. 1, 8.
ταύτῃ. Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ δι- Hos. 2, 23.
δάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Γαλλίω- Jn. 10, 16.
νος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν
ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον
αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον 13
ἀναπαίθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν
Θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ 14 25, 18-20.
στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἰ
μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὃ
Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμεν ὑμῶν· εἰ δὲ 15 Jn. 18, 31.
ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ
νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὁψεσθε αὐτοί· κριτὴς ἐγὼ
τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς 16
ἀπὸ τοῦ βήματος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σω- 17 1 Co. 1, 1.
σθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ
ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας 18 27, 24.
ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς Nu. 6, 9, 18.

6 (R εγω') 7 R Τιτου S—Τιτ. 9 δι ορ. εν ν.
11 δε] τε 12 ανθυπατενοντος 13 ουτ. αναπ.
14 μεν ουν ην | ηνεσχομην 15 ζητημα | κρ. γαρ
17 παντ. οι Ελληνες

18, 18-28 Πραξεις Αποστολων

- την Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κενχρεαῖς τὴν κεφαλὴν· εἶχεν γὰρ
 19 εὐχὴν. κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συνα-
 20 γωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μέναι οὐκ ἐπένευσεν,
 21 ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν Πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς
 22 Ἐφέσου, καὶ κατελθὼν εἰς Καισαρίαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς
 23 Ἀντιόχειαν, καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος καθέξης τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.
 24 Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξαν-δρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς
 25 Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα
 26 Ἰωάννου· οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον
 27 αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. βουλομένον δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς
 28 πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος· εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

Ro. 1, 10.
1 Co. 4, 19.
Ja. 4, 15.

21, 15.

1 Co. 3, 6.

19, 3. Ro. 12, 11.
Rev. 3, 15.

2 Co. 3, 1.
Col. 4, 10.

9, 22; 17, 3.

18 την κεφ. εν Κεγχρ. 19 κατηντησε | διελεχθη
 20 μιν. παρ αυτοις 21 αλλ απεταξατο αυτοις, ειπων,
 Δει με παντως την εορτην την ερχομενην ποιησαι εις
 Ιεροσολυμα· παλιν δε ανακ. | θελοντος. και αν.
 23 επιστηριζων· 25 Ιησου] Κυριου 26 Ακ. και
 Πρ. | την του Θεου οδ. 28 (SR^t δημοσια, R^m ,δημοσια)

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν 19
 Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη
 ἐλθεῖν εἰς Ἐφεσον καὶ εὑρεῖν τινὰ μαθητάς,
 εἶπέν τε πρὸς αὐτούς· Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε 2 2, 38.
 πιστεύσαντες; οἱ δὲ πρὸς αὐτόν· Ἄλλ' οὐδ' εἰ
 Πνεῦμα Ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν. εἶπέν τε Εἰς 3
 τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν· Εἰς τὸ Ἰωάννου
 βάπτισμα. εἶπεν δὲ Παῦλος Ἰωάννης ἐβάπτισεν 4 Mt. 3, 11.
 βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχό-
 μενον μετ' αὐτόν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς
 τὸν Ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς 5
 τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς 6 8, 17; 10, 44, 46.
 τοῦ Παύλου χεῖρας ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
 ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφή-
 τευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὥσεὶ δώδεκα. 7
 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο 8
 ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων περὶ τῆς
 βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ὥς δέ τινες ἐσκληρύνοντο 9 2 Ti. 1, 15. 9, 2
 καὶ ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν Ὁδὸν ἐνώπιον Tit. 3, 10, 11.
 τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς 2 Co. 6, 17.
 μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ 2 Jn. 10.
 Τυράννου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε 10
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι
 τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας.
 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ Θεὸς ἐποίει διὰ 11 14, 3.
 τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενούν- 12 5, 15.
 τας ἀποφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια
 ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς
 νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι.

XIX, 1 Εφεσον· και ευρων 2 — τε | δε ειπον |
 ουδε 3 τε προς αυτους | ειπον 4 Ιω. μεν | Χριστον
 Ιησ. 6 τας χειρ. | προεφητευνον 7 δεκαδυο
 8 SR τα περι 9 Τυρ. τινος 10 Κυρ. Ιησου
 11 εποι. ο Θεος 12 επιφερεσθαι | εξερχεσθαι απ
 αυτων

19, 13-22 Πραξεις Αποστολων

- 1k. 9, 49. 13 Ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων
 Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας
 τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
 Ἰησοῦ λέγοντες Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν
 14 Παῦλος κηρύσσει. ἦσαν δέ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου
 Mk. 1, 34.
 Lk. 4, 41. 15 ἀρχιερέως ἐπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν
 δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς Τὸν Ἰη-
 σοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς
 16 δὲ τίνας ἐστέ; καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ'
 αὐτοὺς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατα-
 κυριεύσας ἀμφοτέρων ἰσχυσεῖν κατ' αὐτῶν, ὥστε
 γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ
 5, 5, 11. 17 οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν
 Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς,
 καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ·
 18 πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολο-
 γούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.
 19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περιέργα πραξάντων συνενέγκαν-
 τες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ
 συνειλήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὔρον ἀργυρίου
 6, 7; 12, 24. 20 μυριάδας πέντε. Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Κυρίου
 ὁ λόγος ἠῤῥξανε καὶ ἰσχυεν.
- 23, 11. Ro. 1, 13. 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν
 τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν
 πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ
 17, 14. Ro. 16, 23.
 1 Co. 4, 17. 22 γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. ἀπο-
 στείλας δὲ εἰς Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων
 αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἑραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν

13 και] απο | (R Ιουδαιων,) | Ορκιζομεν | ο Παυλ.
 14 τινες υιοι Σκ. | υιοι] οι 15 — αυτοις 16 εφαλ-
 λομενος | επ αυτ. ο ανθρ. | και κατακ. | αμφ.] αυτων
 20 ο λογ. του Κυρ. 21 Ιερουσαλημ 22 εις την Μ.

Πραξεις Αποστολων 19, 22-34

χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν 23 ⁹ 2 Co. 1. 8. 9.
 καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς Ὀδοῦ.
 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν 24 ^{18, 19.}
 ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνί-
 ταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, οὓς συναθροίσας καὶ 25
 τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν Ἄνδρες,
 ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία
 ἡμῖν ἐστίν, καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον 26 ^{17, 21.}
 Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος
 οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι
 οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον 27
 δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
 ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος
 ἱερὸν εἰς οὐθέν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαι-
 ρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία
 καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ 28
 γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες Με-
 γάλῃ ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. καὶ ἐπληρώθη ἡ πόλις 29 ^{21. 4}
 τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ
 θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον
 Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. Παύλου δὲ 30
 βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων
 αὐτὸν οἱ μαθηταί· τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, 31
 ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρε-
 κάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι 32
 μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία
 συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος
 ἕνεκα συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνε- 33
 βίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν
 Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα
 ᾗθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπιγνόντες δὲ 34

24 εργ. ουκ ολ. 25 ημων 27 ουδεν | την
 μεγαλειότητα 29 της] ολη | του Παυλ. 30 του
 δε Π. 32 ενεκεν 33 προεβιβασαν 34 επιγνοντων

- ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων,
ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κράζοντες Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις
35 Ἐφεσίων. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν
ὄχλον φησὶν Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν
ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν
νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ
36 διοπετοῦς; ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον
ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν
37 προπετὲς πράσσειν. ἡγάγετε γάρ τοὺς ἄνδρας
τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας
38 τὴν θεὸν ἡμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρὸς τινα λόγον,
ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλεί-
39 τωσαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι περαιτέρω ἐπιζητεῖτε,
40 ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ
κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς
σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ οὐ
δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον περὶ τῆς συστρο-
φῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν
ἐκκλησίαν.
- 20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον μετα-
πεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρα-
καλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς
2 Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ
παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν
3 Ἑλλάδα, ¹ ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης
ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι
ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ

34 κραζοντων 35 ανθρωπος | μεγ. θεας Αρτ. |
Διοπετους 36 πραττειν 37 θεαν υμων 38 πρ.
τιν. λογ. εχ. | αγόραιοι 39 SR περι ετερων 40 — οὐ |
— περι 3^ο

XX, 1 μεταπ.] προσκαλεσαμενος | — παρακαλεσας, |
πορευθηναι | εις την Μ. 3 αυτ. επιβ. | γνωμη

ἵποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. συνείπετο δὲ 4 17, 10. 19. 20.
 αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονι-
 κέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σέκουνδος, καὶ Γάϊος
 Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικός καὶ
 Τρόφιμος· οὗτοι δὲ προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν 5 16, 8.
 Τρωάδι· ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας 6
 τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς
 αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου
 διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν 7 1 Co. 16, 2
 σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον ὁ
 Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ
 ἐπαύριον, παρέτεινεν τε τὸν λόγον μέχρι με-
 σονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ 8
 ὑπερώῳ οὗ ἡμεν συνηγμένοι. καθεζόμενος δὲ 9
 τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος,
 καταφερόμενος ὑπὸν βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ
 Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου
 ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἦρθη νεκρός.
 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συν- 10 1 K. 17, 21.
 περιλαβὼν εἶπεν Μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ
 αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας 11
 τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὀμι-
 λήσας ἄχρι αἰγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ 12
 τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.
 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν 13
 ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν
 τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν,
 μέλλων αὐτὸς πεζεῦειν. ὥς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν 14
 εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς
 Μιτυλήνην· ἀκαεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ 15

4 SR¹ αὐτῷ αὐτῶς τῆς Ἀσίας | — Πύρρου | Σέκουνδος
 5 — δε | Rⁱⁿ προσελθόντες 6 ὅπου] οὐ 7 ἡμῶν]
 τῶν μαθητῶν | τοῦ κλ. 8 ἡμεν] ἦσαν 9 καθημενος
 11 — τῶν 13 ἐπὶ 2^ο] εἰς | ἦν διατετ. 14 συνεβαλεν

20, 15–24 Πραξεις Αποστολων

- κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἑτέρα παρε-
βάλομεν εἰς Σάμον, τῇ δὲ ἐχομένη ἤλθομεν εἰς
18, 21. 16 Μίλητον. κεκρίκει γάρ ὁ Παῦλος παραπλευσαι
τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτρι-
βῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γάρ, εἰ δυνατὸν εἶη
αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς
Ἱεροσόλυμα.
- 17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον
μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.
18, 19 ; 19, 10. 18 ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην
εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον
3. 19 ἐγενόμην, δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης τα-
πεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν
συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων,
20 ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ
21 κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ
Ἑλλησιν τὴν εἰς Θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς
19, 21. 22 τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. καὶ νῦν ἰδοὺ δεδε-
μένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ,
9, 16 ; 21, 4, 11. 23 τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντα ἐμοὶ μὴ εἰδώς, ἵ
πλὴν
ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύ-
ρεται μοι λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μέ-
21, 13. 24 νουσιν. ἀλλ' οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν
τιμίαν ἐμαυτῷ ὡς τελειώσω τὸν δρόμον μου καὶ
τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ

15 ἀντικρὺ | SR^m Σαμον· καὶ μειναντες ἐν Τρωγυλ-
λιῳ, τῇ | —δε 2^ο 16 ἐκρινε | εἰη] ἡν 19 καὶ
πολλων δακ. 21 εἰς τὸν Θ. | πιστ. τὴν εἰς | SRⁱ Ἰησ.
Χριστον 22 ἐγὼ δεδεμ. | μοι 23 —μοι | με καὶ
θλ. 24 λογον | ποι., οὐδε ἐχω τὴν ψ. μου | τελειῶσαι |
μου μετὰ χάρις

Πραξεις Αποστολων 20, 24-36

Θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε 25
τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διήλθον
κηρύσσων τὴν βασιλείαν. διότι μαρτύρομαι ὑμῖν 26 18 α.
ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι ἀπὸ τοῦ
αἵματος πάντων· οὐ γὰρ ὑπεστείλάμην τοῦ μὴ 27
ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ὑμῖν.
προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ 28 Ps. 74, 2.
ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, 1 Ti. 4, 16.
ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιή- 1 P. 5, 2.
σατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. ἐγὼ οἶδα ὅτι 29 Mt. 7, 15; 10, 16.
εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς Jn. 10, 12.
εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ ἐξ 30 1 Jn. 2, 19.
ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες δι- Gal. 4, 17.
εστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω
ἐαυτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριε- 31 Mk. 13, 35. 37.
τίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἔπαυσάμην μετὰ 1 Th. 2, 11.
δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τὰ νῦν 32 Dt. 33, 3.
παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ λόγῳ τῆς
χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ
δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν.
ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύ- 33 Mt. 10, 8.
μησα· αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεαῖαις μου καὶ 34 1 Co. 9, 12.
τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. 1 S. 12, 3.
πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ 35 18, 3. 1 Co. 4, 12.
ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν 1 Th. 2, 9.
τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς
εἶπεν Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμ-
βάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ 36 21, 5.

25 βασ. του Θεου 26 διο | ειμι] εγω 27 υμ.
πασ. τ. β. τ. θ. 28 προσ. ουν | Θεου] R^m Κυριου |
δια του ιδ. αιμ. 29 εγω γαρ ιδ. τουτο 30 οπ. αυτων
32 υμ., αδελφοι, | Κυρ.] SRⁱ Θεω | εποικοδομησαι | την]
υμιν 34 αυτοι δε 35 διδ. μαλλ. 36 (SR
αυτου,)

20, 36–21, 8 Πραξεις Αποστολων

- 21, 6. Ro. 16, 16, 1 P. 5, 14. 37 σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν
25. 38 τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.
- 21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον κακέϊθεν εἰς
- 2 Πάταρα· καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς
- 3 Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν
- 11, 12. 20, 23. 4 γόμον. ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα.
- 20, 36. 5 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐξαρτίσαι ἡμᾶς τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι
- 6 ἁπησπασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ἐνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκείνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.
- 7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐ-
- 8, 40. 8 τοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισαρίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά,

37 εγεν. κλ.

XXI, 1 Κων

3 αναφανέντες | κατηχθημεν | ην

το πλ. 4 και ανευρ. τ. | αναβαινειν | Ιερουσαλημ

5 ημ. εξαρτ. | προσηυξαμεθα. 6 και ασπασαμενοι

αλλ., επεβημεν 8 εξελθ. οι περι τον Παυλον | του οντος

ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες 9 2, 17.
 τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. Ἐπιμενόν- 10 11, 28
 των δὲ ἡμέρας πλείους κατῆλθén τις ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἀγαθος, καὶ ἐλθὼν 11 20, 23
 πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου,
 δῆσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν
 Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον Τὸν ἄνδρα οὗ
 ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως δῆσουσιν ἐν Ἱερου-
 σαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας
 ἔθνῳ. ὥς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν 12 Mt. 16, 22
 ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν
 εἰς Ἱερουσαλὴμ. τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος Τί 13 20, 24
 ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν
 καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ
 ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως ἔχω ὑπὲρ
 τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου 14 Mt. 26, 29
 δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες Τοῦ Κυρίου τὸ
 θέλημα γινέσθω. Jn. 21, 18

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι 15
 ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· συνῆλθον δὲ καὶ 16
 τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες
 παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ
 μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα 17
 ἁσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ 18 15, 13. Gal. 1, 19
 ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον,
 πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ 19
 ἁσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον
 ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς δια-
 κονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν 20 13, 1.

9 παρθ. τесс. 10 δε ημων 11 δησ. τε αυτου
 τας χ. κ. τ. ποδ. 13 τοτε απεκρ.] απ. δε 14 Το
 θελ. του Κ. γενεσθω 15 αποσκευασαμενοι | Ιερου-
 σαλημ 17 εδεξαντο

21, 20—28 Πραξεις Αποστολων

- Θεόν, εἰπὼν τε αὐτῷ Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν·
- 16, 8. Ro. 10, 4. 21 κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα
- 22 μὴδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. τί οὖν ἐστίν; πάντως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποιήσον ὃ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν
- 18, 18. 24 ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσονται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ
- 15, 20. 25) 25 στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσωσιν τὸν νόμον. περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε
- Nu. 6, 1—20. 1 Co. 9, 20. 1 Mc. 3, 49. 50. 26 ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆγει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά.
- 27 Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλαν
- 6, 13. Ezk. 44, 7. 28 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, κράζοντες Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἑλλήνας

20 Θεον] Κυριον | ειπον | εν τ. Ι.] Ιουδαιων 22 παντ. δει πληθος συνελθειν· ακ. γαρ 24 ξυρησωνται | γνωσι | τον νομ. φυλ. 25 R^m απεστείλαμεν | κριν. μηδεν τοιουτον τηρειν αυτους, ει μη φυλ. | κ. το αιμ. 26 (SRⁱ, τη εχ. ημερα R^m τη εχ. ημερα,) 27 επεβαλον τ. χ. επ αυτ. 28 πανταχου

εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἄγιον
τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον 29 30, 4. 2 Π. 4, 20.
τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον
ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη 30
τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ,
καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἵλκον αὐτὸν ἔξω
τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.
Ζητούντων τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ 31
χιλιάρχῳ τῆς σπειρῆς ὅτι ὅλη συνχύνεται Ἱερου-
σαλήμ· ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ 32
ἐκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόν-
τες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο
τύπτοντες τὸν Παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος 33 11. 30, 21.
ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύσεισι
δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστὶν πεποιη-
κώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· 34
μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ
τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν
παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθ- 35
μούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρα-
τιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου· ἠκολούθει γὰρ 36 22, 22. 1 κ. 23, 18.
τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρίζοντες Αἶρε αὐτόν.
Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ 37
Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν
τι πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη Ἑλληνιστὶ γινώσκεις;
οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν 38 5, 36. 37.
ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπεν 39 9, 11.
δὲ ὁ Παῦλος Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος,
Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολί-

31 τε] δε | S συγκεχυται R συγχυνεται 32 εκατον-
ταρχους 33 τις αν 34 εβωων | δυναμενος δε γν.
36 κρᾶζον 39 (, Ταρσευς,) S Ταρσευς, R , Ταρσευς) |
(R Κιλικιας,)

21, 39—22, 10 Πραξεις Αποστολων

- της· δέομαι δέ σου, ἐπιτρέψόν μοι λαλήσαι πρὸς
 40 τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος
 ἔστως ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ χειρὶ
 τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώ-
 νησεν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ λέγων
- 7, 2; 13, 26 22 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου
 21, 40. 2 τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. — ἀκούσαντες
 δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς
- 3—21: 3 μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησὶν — ^{9, 1—29; 26, 9—20.} Ἐγὼ
 5, 34. Ro, 10, 2. 3 εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς
 Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
 παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ πεπαιδευμένος κατὰ
 ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτῆς ὑπάρχων
- 8, 3. 4 τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον· ὃς
 ταύτην τὴν Ὀδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων
 καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ γυ-
 5 ναῖκας, ὡς καὶ ὁ ἄρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν
 τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξά-
 μενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς εἰς Δαμασκὸν ἐπο-
 ρευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκείσε ὄντας δεδεμένους
- 6 εἰς Ἱερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἐγένετο δέ μοι
 πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσ-
 7 φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ
 ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με
 8 διώκεις; ¹ ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην Τίς εἶ, Κύριε; εἶπέν
 τε πρὸς ἐμέ Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν
- Sap, 18, 1. 9 σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς
 ἐθεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦν-
 10 τός μοι. εἶπον δέ Τί ποιήσω, Κύριε; ὁ δὲ Κύριος
 εἶπεν πρὸς με Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν,

XXII, 1 νυν 3 Εγὼ μεν | (ταυτη παρα) |
 (SR Γαμαλιηλ,) 7 επεσον 8 προς με 9 εθεασ.,
 και εμφοβοι εγενοντο.

Πραξεις Αποστολων 22, 10-23

κάκει σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται
 σοι ποιῆσαι. ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης 11
 τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν
 συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας 12
 δέ τις, ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρού-
 μενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων,
 ἔλθων πρὸς ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι Σαοῦλ 13
 ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. καγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα
 εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων 14 3, 14
 ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ
 καὶ ἰδεῖν τὸν Δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ
 στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς 15
 πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ 16 2 Ti. 2, 22
 νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι
 τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ. Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερου- 17 9, 36;
 σαλήμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ 11, 30; Gal. 11, 8, 19.
 γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά 18
 μοι Σπεῦσον καὶ ἐξέλθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ,
 διότι οὐ παραδέχονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.
 καγὼ εἶπον Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ 19 4.
 ἡμῖν φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς
 τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· καὶ ὅτε ἐξεχύνητο τὸ 20 7, 58; 8, 1.
 αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμῖν
 ἐφειστών καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια
 τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς με 21 9, 15; 13, 2
 Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.
 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ 22 21, 36.
 ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες Αἶρε ἀπὸ τῆς
 γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν.
 κραυγάζοντων τε αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια 23

12 ευσεβης 13 προς με 16 αυτου] του Κυριου
 18 την μαρτ. 20 εξεχειτο | συνευδ. τη αναηρεσει
 αυτου, και 22 καθηκον 23 τε] δε

22, 23-23, 3 Πραξεις Αποστολων

- 24 καὶ κοινορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, ἐκέλευσεν
ὁ χιλιάρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν,
εἶπας μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῶ δι'
16, 37 ; 23, 27. 25 ἦν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὥς δὲ προέ-
τειναν αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα
ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ
26 ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; ἀκούσας δὲ ὁ
ἐκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν
λέγων Τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος
27 Ῥωμαῖός ἐστιν. προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν
αὐτῷ Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖός εἶ; ὁ δὲ ἔφη Ναί.
28 ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου
τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος
29 ἔφη Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθὺς οὖν ἀπέ-
στησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν·
καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός
ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς.
- 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γινῶναι τὸ ἀσ-
φαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν
22, 1. 24, 16. 23 τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς. ἀτενίσας δὲ ὁ
Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ
πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ
Jn. 18, 22, 23. 2 ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας
ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ
3 στόμα. τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν Τύπτειν
σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθη-
κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κε-

Mt. 23, 27.
Ezk. 13, 10-15.
Lv. 19, 15.

24 αυτ. ο χιλ. αγεσθαι | ειπων 25 προετεινεν
26 εκατονταρχος | απηγγ. τω χιλ. | Ορα τι μ. ποιειν
27 ει συ 28 δε] τε 29 ην αυτον 30 υπο]
παρα | αυτον απο των δεσμων | ελθειν | παν] ολον | συν.
αυτων

λεύεις με τύπτεσθαι; οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν 4 Ex. 22, 28.
 Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; ἔφη τε ὁ Παῦλος 5
 Οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἔστιν ἀρχιερεὺς· γέγραπται
 γὰρ ὅτι Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεις κακῶς.
 γνούς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδου- 6 4, 2; 22, 3; 26, 5.
 καίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ
 συνεδρίῳ Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
 υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως
 νεκρῶν κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλούντος 7
 ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων,
 καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι γὰρ λέ- 8 Mt. 22, 23.
 γουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε
 πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα.
 ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς 9 25, 25. 5, 38.
 τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διε-
 μάχοντο λέγοντες Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ
 ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ
 ἄγγελος; Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεῖς 10
 ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν,
 ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν
 ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπεν 11 18, 9. 19, 21;
28, 16, 23.
 Θάρσει· ὥς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς
 Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυ-
 ρῆσαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες 12
 συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέ-
 γοντες μήτε φαγεῖν μήτε πεῖν ἕως οὗ ἀποκτεί-
 νωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσαεράκοντα 13
 οἱ αὐτήν τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι· οἷτινες 14 Jn. 18, 2. 3.

XXIII, 4 ειπον 5 (ἐστίν) | — οτι 2° 6 εκραζεν |
 υι. Φαρισαιου | εγω κριν. 7 S λαλησαντος R ειποντος |
 και των Σ. 8 μεν γαρ | μηδε αγγ. 9 τινες των
 γρ.] οι γραμματεεις | αγγ., μη θεομαχωμεν. 10 γενο-
 μενης | φοβ.] ευλαβηθεις 11 Θαρσει, Παυλε· 12 ποι.
 τινες των Ιουδαιων συστρ. | πειν 13 πεποηκοτες

23, 14-22 Πραξεις Αποστολων

- προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυ-
 τέροις εἶπαν Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς
 μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν
 15 Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ
 σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς
 ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ
 αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἑτοιμοί
 16 ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς
 ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ
 εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ
 17 Παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν
 ἑκατονταρχῶν ἔφη Τὸν νεανίαν τοῦτον ἅπαγε
 πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαί τι αὐτῷ.
 18 ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν
 χιλιάρχον καὶ φησὶν Ὁ δέσμιος Παῦλος προσ-
 καλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον
 19 ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. ἐπι-
 λαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ
 ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο Τί ἐστίν ὃ
 20 ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι
 συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὖριον τὸν
 Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς μέλλων
 21 τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ
 οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν
 ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες
 ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν
 ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἑτοιμοί
 22 προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν
 οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγέλλας
 μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ἐμέ.

14 ειπον 15 οπ. αυριον αυτ. κατ. προς υμ.
 16 (R^m παραγενομενος,) 17 εκατονταρχων | απα-
 γαγε | τι απαγγ. 18 νεανιαν 19 (R, κατ ιδιαν
 S κατ ιδιαν,) 20 εις το συν. κατ. τον Π. | μελλοντες
 21 πειν | ετ. εισι 22 νεανιαν | προς με

Καὶ προσκαλεσάμενός τινας δύο τῶν ἑκατονταρχῶν 23
 εἶπεν Ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως
 πορευθῶσιν ἕως Καισαρίας, καὶ ἵππεις ἑβδομή-
 κοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης
 ὥρας τῆς νυκτός, ἡ κτήνη τε παραστήσαι, ἵνα ἐπι- 24
 βιβιάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα
 τὸν ἡγεμόνα, γράψας ἐπιστολὴν ἔχουσιν τὸν 25
 τύπον τοῦτον Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ 26 Lk. 1, 3.
 ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον 27 21, 33; 22, 25.
 συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα
 ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύ-
 ματι ἐξειλάμην, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν·
 βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκά- 28 22, 30.
 λουν αὐτῷ, κατήγαγον εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν·
 ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου 29 6, 9. 18, 14, 15.
 αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα
 ἔγκλημα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν 30 24, 8.
 ἄνδρα ἔσεσθαι, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγ-
 γείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν πρὸς αὐτὸν
 ἐπὶ σοῦ. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ 31
 διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον
 ἤγαγον διὰ νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα· τῇ δὲ 32
 ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἵππεις ἀπέρχεσθαι σὺν
 αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· οἷτινες 33
 εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισαρίαν καὶ ἀναδόντες τὴν
 ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν
 Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ 34 22, 3.
 ποίας ἐπαρχείας ἐστίν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ
 Κιλικίας ἡ Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ 35

23 δυο τινας | εκατοντάρχων 25 περιεχουσιν
 27 εξειλομην αυτον 28 τε] δε | γνωμαι | κατηγ.
 αυτον | R^m - κατηγ...αυτων 29 εγκλ. εχ. 30 μελ-
 λειν εσεσθ. υπο των Ιουδαιων | λεγ. τα πρ. | SR^m σου.
 Ερρωσο. 31 δια της ν. 32 απερχ.] πορευεσθαι
 34 δε ο ηγεμων

κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας ἐν τῷ
πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

- 24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς
Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν καὶ ῥήτορος
Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι
2 κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο
κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων Πολλῆς εἰρήνης
τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ διορθωμάτων γινομένων
23, 26; 26, 25. 3 τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε
καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ,
4 μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον
σε ἐνκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συν-
17, 6. 5 τόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα
τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσιν τοῖς
Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην
21, 28. 6 τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως, ὃς καὶ τὸ ἱερόν
ἐπέειρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν,
23, 30. 8 παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων
τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.
9 συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα
10 οὕτως ἔχειν. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος
αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν Ἐκ πολλῶν ἔτων ὄντα
σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθύμως
21, 17. 11 τὰ περὶ ἐμαντοῦ ἀπολογοῦμαι, δυναμένου σου
ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δώδεκα
ἅφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ·
12 καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγο-

35 ἐκελευσε τε αὐτον | — αὐτον

XXIV, 1 μετα των πρ. και 2 κατορθωματων
3 (πανταχου,) 5 στασιν 6 SR^m εκρατησαμεν και
κατα τον ημετερον νομον ηθελησαμεν κρινειν. (7) παρ-
ελθων δε Λυσιας ο χιλιάρχος μετα πολλης βιας εκ των
χειρων ημων απηγαγε, (8) κελευσας τους κατηγορους
αυτου ερχεσθαι επι σε· παρ 9 συνεθεντο 10 τε]
δε | ευθυμοτερον 11 γνωναι | ημ. η δεκαδυο | εις] εν

Πραξεις Αποστολων 24, 12-24

μενον ἡ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, οὐδὲ παρα- 13
 στήσαι δύνανταί σοι περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν
 μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν 14 α.
 ἦν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρὶ
 Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς
 ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, ἐλπίδα ἔχων εἰς 15 Dn. 12, 2.
 τὸν Θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνά- Jn. 5, 28, 29.
 στασιν μέλλειν ἔσσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων.
 ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν 16 23, 1.
 ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ
 παντός. δι' ἐτῶν δὲ πλείονων ἐλεημοσύνας 17 Ro. 15, 25, 26.
 ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσ- Gal. 2, 10.
 φοράς, ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, 18 21, 27.
 οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, ¹ τινὲς δὲ ἀπὸ 19
 τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρῆναι
 καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. ἡ αὐτοὶ 20
 οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὗρον ἀδίκημα στάντος μου
 ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἡ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἥς 21 23, 6.
 ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστὼς ὅτι Περὶ ἀναστάσεως
 νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἐφ' ὑμῶν. Ἀνε- 22 23, 26.
 βάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς
 τὰ περὶ τῆς Ὁδοῦ, εἶπας Ὅταν Λυσίας ὁ χι-
 λίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς·
 διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν 23 27, 3.
 ἔχειν τε ἀνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ιδίων
 αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς 24

12 επισυστασιν 13 ουτε | με δυν. | — σοι | νυν
 14 — τοις 2^ο 15 εσ. νεκρων, δικ. 16 και 1^ο] δε
 17 παρ. ελ. ποι. εις το ε. μου 18 αις] οis 19 — δε |
 προς με 20 ει τι | εν εμοι αδικ. 21 εκραξα εστ.
 εν αυτ. | εφ] υφ 22 Ακουσας δε ταυτα ο Φ. ανεβ.
 αυτ. | ειπων 23 διατ. τε | αυτον] τον Παυλον | υπηρ.
 η προσερχεσθαι αυτω.

24, 24-25, 6 Πραξεις Αποστολων

- παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ
 γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαία μετεπέμψατο τὸν Παῦλον,
 καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν
 25 πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιο-
 σύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ
 μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη
 Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν
 26 μετακαλέσομαί σε· ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρή-
 ματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ
 πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὠμίλει αὐτῷ.
 25, 9. 27 Διειτίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ
 Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτα καταθέσθαι
 τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον
 δεδεμένον.
- 25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ μετὰ τρεῖς
 24, 1. 2 ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρίας,
 23, 15. 3 ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι
 4 τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
 5 αὐτὸν αἰτοῦμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μετα-
 πέμψῃται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιού-
 6 τες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν
 Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς
 Καισαρίαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκ-
 5 πορεύεσθαι· Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησὶν, δυνατοὶ
 6 συνκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον,
 6 κατηγορεύτωσαν αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν
 αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ὀκτῶ ἢ δέκα, καταβάς
 εἰς Καισαρίαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ

24 τη γυν. αυτου | —Ιησουν 25 μελλ. εσεσθαι
 26 αμα δε και | Παυλ., οπως λυση αυτον· 27 χαριτας
 XXV, 1 επαρχια | Καισαρείας. 2 τε| δε | ο
 αρχιερευς 4 εν Καισαρεια 5 δυν. εν υμ., φησι, |
 ατοπον] τουτω 6 —ου | —οκτω

βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. παρα- 7
 γενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ
 Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ
 καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ ἴσχυον
 ἀποδείξαι, τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι Οὔτε 8
 εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν
 οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. ὁ Φῆστος δὲ 9 24. π.
 θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀπο-
 κριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα
 ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ;
 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος Ἐστὼς ἐπὶ τοῦ βήματος 10
 Καίσαρός εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους
 οὐδὲν ἡδίκηκα, ὥς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.
 εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά 11
 τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν
 ἔστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύ-
 ναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.
 τότε ὁ Φῆστος συνλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου 12
 ἀπεκρίθη Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα
 πορεύσῃ.

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ 13
 βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισαρίαν
 ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. ὥς δὲ πλείους ἡμέρας 14 24. π.
 διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ
 κατὰ τὸν Παῦλον λέγων Ἀνὴρ τίς ἐστιν κατα-
 λελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ γενο- 15
 μένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ'
 αὐτοῦ καταδίκην· πρὸς οὓς ἀπεκρίθη ὅτι οὐκ 16
 ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον

7 — αὐτον | αιτιαματα φεροντες κατα του Παυλου
 8 , τ. Π. απολ.]· απολ. αυτου 9 τοις Ι. θελ. |
 κρινεσθαι 10 Επι του βημ. Κ. εστ. | ηδικησα
 11 ουν] γαρ 13 ασπασομενοι 15 δικην 16 ανθρ.
 εις απωλειαν

25, 16–25 Πραξεις Αποστολων

- πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι
τοὺς κατηγοροὺς τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ
17 τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν ἐνθάδε ἀνα-
βολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας
ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα·
18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν
18, 15. 19 ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν πονηρῶν, ζητήματα δέ
τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐ-
τὸν καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν
20 ὁ Παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ
τούτων ζητήσιν ἔλεγον εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς
21 Ἱεροσόλυμα κακεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ
δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς
τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι
αὐτὸν ἕως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.
Lk. 23, 8. 22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον Ἐβουλόμην καὶ
αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Αὔριον, φησίν,
Mt. 10, 18. 23 ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος
τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς
φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν
τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἡχθῆ
2. 7. 22, 22. 24 ὁ Παῦλος. καί φησιν ὁ Φῆστος Ἀγρίππα
βασилεῦ καὶ πάντες οἱ συνπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες,
θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν
Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ
25 ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. ἐγὼ
δὲ κατελαβόμεν μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πε-
πραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν

17 ουν αυτων 18 επεφερον | υπεν. εγω | — πονηρων
20 εις την περι τουτου | Ιερουσαλημ 21 πεμψω
22 Φηστ. εφη | ο δε, Αυρ. 23 τοις χιλ. | εξ. ουσι
24 παν | επιβωωντες | ζην αυτον 25 καταλαβο-
μενος | θαν. αυτ. | πεπρ., και

Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. περὶ οὗ ἀσφαλές τι 26
 γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτοὺς
 ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
 ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω·
 ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ 27
 τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι. Ἀγρίππας δὲ 26
 πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ
 σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν
 χεῖρα ἀπελογεῖτο Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι 2
 ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἑμ-
 τὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον ἀπολο-
 γεῖσθαι, μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν 3
 κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ
 δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. Τὴν μὲν οὖν 4
 βίωσίν μου ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην
 ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες
 Ἰουδαῖοι, ¹ προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι 5 23, 6. Ph. 3, 5.
 μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν
 τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. καὶ 6 23, 31.
 νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγ-
 γελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος,
 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα 7 24, 15.
 καὶ ἡμέραν λατρεῖον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ
 ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ.
 τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς 8
 ἐγείρει; ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ 9
 ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία
 πρᾶξαι· ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ 10
 πολλοὺς τε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέ-

25 πεμπ. αυτον.

26 σχῶ τι γράψαι

XXVI, 1 ἀπελ., ἐκτ. τ. χ. 2 μελλ. ἀπολ. ἐπι
 σου σημ. 3 (R¹ μαλιστα,) | δεομ. σου 4 την εκ |
 -τε | παντ. οι Ιουδ. 6 εἰς] προς | -ημων 7 βασ.
 Αγριππα, υπο των Ιουδ. 8 (τι;) 10 -τε 1^ο |
 -εν 2^ο

9-20:
 9, 1-20;
 22, 3-21.

26, 10—21 Πραξεις Αποστολων

- κλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών,
 11 ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον,¹ καὶ
 κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν
 αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμ-
 μαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω
 12 πόλεις. Ἐν οἷς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν
 μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων,
 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ,
 οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περι-
 λάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους·
 14 πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα
 φωνὴν λέγουσαν πρὸς με τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ
 Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς
 15 κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπα Τίς εἶ, Κύριε;
 ὁ δὲ Κύριος εἶπεν Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώ-
 16 κεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας
 σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὥφθην σοι, προχειρίσασθαί
 σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές με ὧν τε
 17 ὀφθῆσομαί σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ
 18 ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε,¹ ἀνοίξαι
 ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους
 εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν
 Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ
 κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.
 19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς
 20 τῇ οὐρανίῳ ὁπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ
 πρῶτόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις πᾶσάν τε τὴν χώραν
 τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετα-
 νοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἅξια τῆς
 21 μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ἔνεκα τούτων με

Ezk. 2, 1. 3.

Jer. 1, 7.
 1 Ch. 16, 35.
 Dt. 33, 3.
 Is. 35, 5; 42, 7. 16;
 61, 1.
 20, 32.
 Eph. 2, 2. Col.
 1, 13.

Gal. 1, 16.

Mt. 3, 8.

21, 30, 31.

12 οἱς καὶ πορ. | τῆς παρα 14 τε] δὲ | λαλοῦσαν
 πρὸς με, καὶ λεγ. 15 εἶπον | — Κύριος 16 SR^m
 — με 17 — ἐκ 2^ο | οὐς νυν σε ἀποστ. 20 — τε 1^ο |
 εἰς πᾶσαν τε

Πραξεις Αποστολων 26, 21-32

Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώντο
 διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ 22 Lk. 24, 44-47.
 τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυ-
 ρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων
 ὦν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι
 καὶ Μωϋσῆς, ¹ εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ 23 1 Co. 15, 20.
 ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
 τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ 24
 ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησιν
 Μαίνη, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς
 μαρίαν περιτρέπει. ὁ δὲ Παῦλος Οὐ μαίνομαι, 25
 φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σω-
 φροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται 26 Jn. 18, 20.
 γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρ-
 ρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τού-
 των οὐ πείθομαι οὐθέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ
 πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίπ- 27
 πα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ 28 11, 26. 1 P. 4, 16.
 Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον Ἐν ὀλίγῳ με
 πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι. ὁ δὲ Παῦλος 29
 Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ
 οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς
 μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος καὶ ἐγώ
 εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. Ἀνέστη τε 30
 ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἦ τε Βερνίκη καὶ οἱ συνκα-
 θήμενοι αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς 31
 ἀλλήλους λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν
 ἄξιον πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ 32 25, 11.

21 οἱ Ιουδ. 22 απο] παρα | (SR, αχρι) | μαρτυ-
 ρουμενος 23 -τε 24 εφη 25 -Παυλος | αλλ
 26 αυτον τι τουτ. | ουδεν 28 Παυλ. εφη | ποι.]
 γενεσθαι 29 Παυλ. ειπεν | μεγ.] πολλω | (SR
 , γενεσθαι) | καγω 30 Και ταυτα ειποντος αυτου,
 ανεστη ο 31 αξ. η δεσμ.

26, 32-27, 10 Πραξεις Αποστολων

τῷ Φήστω ἔφη Ἀπολελίσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος
οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

- 25, 12. 27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν
Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καὶ τινας
19, 29; 20, 4. 2 ἐτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχη ὀνόματι Ἰουλίῳ
μυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου
21, 23; 28, 2, 16. 3 Μακεδόνης Θεσσαλονικέως· τῇ τε ἐτέρα κατήχ-
θημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος
τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς
4 φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν
ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ
5 τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, τό τε πέλαγος τὸ
κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες
6 κατήλθαμεν εἰς Μύρρα τῆς Λυκίας. Κἀκεῖ εὐρὼν
ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς
7 τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν
ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις
γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς
τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ
8 Σαλμώνην, μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθο-
μεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας,
2 Co. 11, 25, 26. 9 ὃ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. Ἰκανοῦ δὲ χρόνου
Lv. 16, 29. 10 διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς
διὰ τὸ καὶ τὴν Νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρ-
ἦναι ὁ Παῦλος | λέγων αὐτοῖς Ἀνδρες, θεωρῶ
ὅτι μετὰ ὑβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν

XXVII, 2, μελλοντες | —εις 3 — τους | πορευ-
θεντα 5 κατηλθομεν | S(R) Μυρα 6 εκατονταρχος.
10 φορτου

ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατον- 11
 τάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον
 ἐπέειπε ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. ἀνεν- 12
 θέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχει-
 μασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι
 ἐκείθεν, εἴ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοί-
 νικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα
 κατὰ λίβα καὶ κατὰ χώρον. Ὑποπνεύσαντος δὲ 13
 νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι,
 ἄραντες ἄσπον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ' 14
 οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς
 ὁ καλούμενος Εὐρακύλων· συναρπασθέντος δὲ 15
 τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμῆν τῷ
 ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ τι ὑπο- 16
 δραμόντες καλούμενον Κλαῦδα ἰσχύσαμεν μόλις
 περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, ἣν ἄραντες 17
 βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φο-
 βούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλά-
 σαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ 18
 χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιούντο,
 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου 19
 ἔριψαν. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόν- 20
 των ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου
 ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπίς πᾶσα τοῦ
 σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης 21
 τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν Ὁδεὶ
 μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι
 ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην
 καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυ- 22
 μεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν

11 εκατονταρχος | επειθ. μαλλ. | του Π. 12 πλειους |
 κακειθεν 14 Ευροκλυδων 16 S Κλαυδην R' Καυδα |
 мол. ισχ. 17 сыртин 19 ерриψαμεν 20 πασα
 еλπис 21 τε 1^ο] δε

27, 22-34 Πραξεις Αποστολων

- 23 πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ
 νυκτὶ τοῦ Θεοῦ οὐ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, ἄγγελος
 23, 11. 24 ἰλέγων Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ
 παραστῆναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισται σοι ὁ Θεὸς
 25 πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμείτε,
 ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται
 28, 1. 26 καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ
 27 τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαί-
 δεκάτῃ νυξ ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ
 Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ
 28 ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βολί-
 σαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστή-
 σαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς
 29 δεκαπέντε· φοβούμενοί τε μή πον κατὰ τραχεῖς
 τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας
 30 τέσσαρας ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ
 ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χα-
 λασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προ-
 φάσει ὡς ἐκ πρύμνης ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν,
 31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρα-
 τιώταις Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ,
 32 ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε ἀπέκοψαν οἱ
 στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἶσαν
 27. 33 αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἀχρὶ δὲ οὐ ἡμέρα ἤμελλεν
 γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλα-
 βεῖν τροφῆς λέγων Τεσσαρεσκαίδεκάτῃν σήμερον
 ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν
 18, 14, 45. 34 προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλα-
 28, 14, 11. βεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας
 Στ. 10, 30. σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ ἀπὸ

18, 14, 45.
 28, 14, 11.
 Στ. 10, 30.

23 τη νυκτ. ταυτ. αγγελος του Θ., ου ειμ., ω κ. λ.
 29 μηπως εις τρ. | εκπεσωσιν 30 πρωρας | μελλ.
 αγκ. 32 οι στρ. απεκ. 33 εμελλ. ημ. | μηδεν
 34 προσλαβειν | απο] εκ

Πραξεις Αποστολων 27, 34-28, 2

τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται. εἶπας δὲ ταῦτα καὶ 35 Jn. 6.11. 1 Tl. 4, 4.
Lk. 22, 19.
λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ Θεῷ ἐνώπιον
πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. εὐθυμοὶ δὲ 36
γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τρο-
φῆς. ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ 37
διακόςαι ἐβδομήκοντα ἕξ. κορεσθέντες δὲ 38
τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν
σίτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, 39
τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ τίνα κατε-
νόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ
δύναιτο ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας 40
περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες
τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν
ἄρτέμωνα τῇ πνεύσῃ κατέειχον εἰς τὸν αἰγιαλόν.
περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπέκειλαν 41
τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν
ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας.
Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς 42
δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας
διαφύγῃ· ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασω- 43
σαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλή-
ματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν
ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, καὶ 44 22-25.
τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ
τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο
πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη 28
ἡ νῆσος καλεῖται. οἱ τε βάρβαροι παρείχαν οὐ 2 27, 3.
2 Co. 11, 27.

34 πεσειται 35 ειπων 37 ημεν | εν τω πλ. αι
πασ. ψυχ. | διακ.] R^m ως 39 εβουλευσαντο | (S, ει
δυναιτο,) | R^m εκσωσαι 40 αρτεμονα 41 επωκειλαν |
βιας των κυματων 42 διαφυγοι 43 εκατονταρχος
XXVIII, 1 επεγνωσαν | R^m Μελιτήνη 2 τε] δε |
παρειχον

- την τυχοῦσαν φιланθρωπίαν ἡμῖν· ἄψαντες γὰρ
 πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν
 3 τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος
 δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος
 ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θερμῆς ἐξελθούσα
 4 καθήψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρ-
 βαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
 πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον Πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ
 5 ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης
 Mk. 16, 18. 5 ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας
 14, 11. 6 τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· οἱ δὲ
 προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ κατα-
 πίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺν δὲ αὐτῶν
 προσδοκόντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς
 αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν
 7 εἶναι θεόν. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον
 ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι
 Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς ἡμέρας τρεῖς
 8 φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ
 Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον
 κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ
 προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο
 9 αὐτόν. τούτου δὲ γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
 ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ
 10 ἐθεραπεύοντο, οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν
 ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς
 χρείας.
 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ
 παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρινῷ,
 12 παρασήμῳ Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς

2 ἀναψαντες 3 -τι | απο] εκ 4 ελεγ. πρ.
 ἀλλ. 6 μεταβαλλομενοι | θεον αὐτ. εἰν. 7 τρ. ημ.
 8 δυσεντερια 9 δε] ουν | οι εχ. ασθ. εν τη ν.
 10 την χρειαν

Πραξεις Αποστολων 28, 12-22

Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, ὅθεν 13
 περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. καὶ
 μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι
 ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους, οὗ εὐρόντες ἀδελφούς 14
 παρεκλήθημεν παρ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ·
 καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθαμεν. κακείθεν οἱ 15
 ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἦλθαν εἰς
 ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν
 Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ
 Θεῷ ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ εἰσῆλθομεν εἰς 16 27, 3.
 Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν
 σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συνκαλέσασθαι 17 23, 1.
 αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελ-
 θόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· Ἐγώ,
 ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ
 ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρώοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσο-
 λύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων,
 οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ 18
 τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί·
 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπι- 19 25, 11.
 καλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου
 ἔχων τι κατηγορεῖν. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν 20 26, 6, 7.
 παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· εἵνεκεν
 γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην
 περικείμεαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν· Ἡμεῖς οὐτε 21
 γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
 οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν
 ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ 22 24, 14. 1 k. 2, 34.
 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς

13 R^m περιελοντες 14 παρ] επ | ηλθομεν
 15 εξηλθον 16 ηλθομεν | SR^m Ρωμην, ο εκατον-
 ταρχος παρεδωκε τους δεσμιους τω στρατοπεδαρχη· | τω
 δε Π. επετρ. 17 αυτον] τον Παυλον | Ανδρ. αδ., εγω
 19 κατηγορησαι 20 (R^m υμας, ιδειν) | ενεκεν 21 ειπον

28, 22-31 Πραξεις Αποστολων

αίρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἔστιν ὅτι παντα-
 23 χοῦ ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν
 ἡλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς
 ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε
 τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ
 24 ἕως ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγο-
 25 μένοις, οἱ δὲ ἠπίσταντο· ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς
 ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα
 ἔν, ὅτι Καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησεν διὰ
 Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν
 26 λέγων

Is. 6, 9, 10.
 Mt. 13, 14.
 Mk. 4, 12.
 Jn. 12, 40.

Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν
 Ἄκοῦ ἰσχύετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,
 καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε·
 27 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου,
 καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
 μή ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν
 καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν,
 καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

Ps. 67, 2; 98, 3.
 13, 46. Lk. 3, 6.

28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη
 τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.
 30 Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι,
 καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς
 23. 1, 3. 31 αὐτόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ
 διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
 μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

22 εστ. ημ. 23 ηκον | τα περι 25 ημων
 26 λεγον | ειπε 27 ιασωμαι 28 - τουτο 29 SR^m
 και ταυτα αυτου ειποντος, απηλθον οι Ιουδαιοι, πολλην
 εχοντες εν εαυτοις συζητησιν. 30 Εμεινε δε ο Παυλος

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Παῦλος δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπό- 1 Ac. 9, 15; 13, 2
 στολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προ- 2 Gal. 1, 15.
 ἐπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς Tit. 1, 2
 ἀγίαις ¹ περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ 3 16, 25; 26.
 σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὀρισθέντος 4 9, 5. 28. 7, 12.
 Υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιοσύνης ἐξ Mt. 22, 42. 2 Pt. 2, 9.
 ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου Ac. 13, 33.
 ἡμῶν, δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς 5 Ac. 26, 16—18
 ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ 15, 18. Gal. 2, 7, 9.
 ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ 6
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγα- 7
 πητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ 1 Co. 1, 2. 2 Co. 1, 1.
 εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Eph. 1, 1.
 Χριστοῦ. Na. 6, 25. 26.
 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ 8 16, 19. 1 Th. 1, 8.
 Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν Ph. 1, 8.
 καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ 9 Eph. 1, 16.
 μου ἐστὶν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί Ac. 19, 21.
 μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδια- 15, 23. 32.
 λείπτως μνηΐαν ὑμῶν ποιοῦμαι ¹ πάντοτε ἐπὶ τῶν 10
 προσευχῶν μου, δεόμενος εἰ πως ἤδη ποτὲ εὐδοω-
 θήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς
 ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ 11 Ac. 28, 31.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 SR Ιησ. Χρ. 6 (SR υμεις,) 7 (SR Ρωμη,)
 8 περι] υπερ 9.10 (SR ποιουνμαι,...μου δεομενος,)

- χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι
 2 P. 1, 1. 12 ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστιν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν
 διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.
 Jn. 15, 16. 13 οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις
 προθέμην ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι
 τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν
 14 καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἑλλησίν
 τε καὶ Βαρβάρους, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφει-
 15 λέτης εἰμί· οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ
 1 Co. 1, 18, 24. Ac. 13, 46. 16 ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ
 ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον· δύναμις γὰρ Θεοῦ
 ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ
 3, 21, 22. 17 τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ
 Hab. 2, 4. ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν,
 καθὼς γέγραπται Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως
 ζήσεται.
 Jn. 16, 9. 18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὄργη Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ
 2 Th. 2, 12. ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν
 Ac. 14, 15-17; 19 τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικία κατεχόντων, διότι τὸ
 17, 24-28. γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ
 1's. 19, 1. He. 11, 3. 20 Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνερωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα
 Job 12, 7-9. αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοού-
 μενα καθορᾶται, ἥ τε αἰδὶος αὐτοῦ δύναμις καὶ
 Eph. 4, 18. 21 θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, ὁ δὲ
 Rev. 14, 7. γινόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἡψα-
 ρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισ-
 μοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν
 Jer. 10, 14. 22 καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν,
 1 Co. 1, 20. 23 καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν
 Ps. 106, 20. 23 ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν
 Dt. 4, 15-19. 24 καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. Διὸ παρέδωκεν
 Ac. 14, 16. αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν

13 καρπ. τινα 16 ευαγγ. του Χριστου 19 ο
 γαρ Θεος 21 ευχαριστησαν | αλλ 24 διο και

αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα
αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν 25 ^{9, 5.}
τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ
ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὃς
ἐστὶν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. Διὰ 26
τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας·
αἱ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν
φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ὁμοίως τε 27 <sup>Lv. 18, 22; 20, 13.
1 Co. 6, 9.</sup>
καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς
θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς
ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην
κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς
πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ 28
καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπι-
γνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν,
ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, ¹ πεπληρωμένους πάσῃ 29
ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου
φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς,
¹ καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφά- 30
νους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς, ¹ ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεή- 31
μονας· οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, 32
ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν,
οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνενδοκοῦσιν
τοῖς πράσσουσιν.

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ 2 ^{Mt. 7, 2. Jn. 8, 7.}
κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν
κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων.
οἶδμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶν κατὰ 2
ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας.
λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ 3

24 ἐν εαυτοῖς 29 ἀδικ., πορνεία, πον. 31 ἀστ.,
ασπονδοῦς, ἀνελ.

II, 2 δε] R^m γὰρ

- 2 P. 3, 15. 4 ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; ἢ τοῦ πλούτου τῆς
 χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς
 μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν
 5 τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; κατὰ δὲ τὴν
 σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θη-
 σαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ
 6 ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς ἀπο-
 7 δώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῖς μὲν καθ'
 ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
 2 Th. 1, 8. 8 ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· τοῖς δὲ ἐξ
 ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις
 1, 16; 3, 9. 9 δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ θυμός. θλίψις καὶ στε-
 νοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατ-
 εργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ
 10 Ἑλλήνος· δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ
 ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
 11 Ἑλληνι. οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ
 12 τῷ Θεῷ. "Οσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως
 καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ
 13 νόμον κριθήσονται· οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου
 1 Jn. 3, 7.
 Jn. 1, 22-25. δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου
 14 δικαιοθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον
 Ac. 10, 35. ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι
 1, 32. 15 νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος· οἵτινες
 ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν
 ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συνμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς
 συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν
 2 Ti. 2, 8. 16 κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ἐν ἡ
 ἡμέρᾳ κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων
 κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

8 απειθ. μεν | θυμ. και οργη 13 ακρ. του νομ. |
 ποι. του νομ. 14 ποιη 16 SR εν ημ. οτε | SR²
 κρινει | SR Ιησ. Χρ.

Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ 17 Ja. 2, 19.
νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ¹ καὶ γινώσκεις τὸ 18 Ph. 1, 10.
θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχού-
μενος ἐκ τοῦ νόμου, πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν 19 Mt. 15, 14.
Lk. 18, 9.
εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει,¹ παιδευτήν 20 2 Tl. 3, 5.
ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρ-
φωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ
νόμῳ· ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ δι- 21 Ps. 50, 16-21.
Mt. 23, 3, 4.
δάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; ¹ ὁ 22
λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος
τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, 23
διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτι-
μάζεις; τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφη- 24 Is. 52, 5.
Ezk. 36, 20.
μεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται. περιτομὴ 25 Jer. 4, 4; 9, 24, 25.
μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ
παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία
γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα 26 Gal. 5, 6.
τοῦ νόμου φυλάσσης, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ
εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ 27
φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν
διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου.
οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερωῖ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ 28 Jn. 8, 15. 39; 7, 24.
ἐν τῷ φανερωῖ ἐν σαρκὶ περιτομή· ἀλλ' ὁ ἐν τῷ 29 Gn. 49, 8.
Dt. 30, 6.
Col. 2, 11.
κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύ-
ματι οὐ γράμματι, οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων
ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ. Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ 3
Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; πολὺ 2 9, 4. Dt. 4, 7, 8.
Ps. 147, 19, 20 :
103, 7. 1 P. 4, 11.
κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπι-
στεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. ¹ τί γάρ; εἰ 3 9, 6; 11, 23.
2 Tl. 2, 13.
ἠπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν
τοῦ Θεοῦ καταργήσει; ¹ μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ 4

17 Εἰ δε] Ιδε | τω νομω 18 (R^m Θελημα)
26 ουχι 27 (R νομου;)
III, 2 R - γαρ 3 (SR γαρ,...τινες;)

Ps. 118, 11.
Ps. 51, 4.

ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ
γέγραπται

“Ὅπως ἂν δικαιοθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

5 εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν,
τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν

6 ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. ¹ μὴ γένοιτο·

7 ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ¹ εἰ δὲ ἡ
ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσ-
σευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι καγὼ ὥς

6, 1. 2 8 ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; καὶ μὴ καθὼς βλασφημού-
μεθα καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι
Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ
κρίμα ἔνδικόν ἐστιν.

1, 18-2, 24. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάντως· προητiasά-
μεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας πάντας ὑφ’

Ps. 14, 1-3; 10 ἁμαρτίαν εἶναι, καθὼς γέγραπται ὅτι
53, 2-4.

Οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,

11 οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν
τὸν Θεόν·

12 πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν·

οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως
ένός.

Ps. 5, 9.
Ps. 140, 3.

13 τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν,
λὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν·

Ps. 10, 7. 14 ὧν τὸ στόμα ἀράς καὶ πικρίας γέμει·

Is. 59, 7. 8.

15 ὁξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,

16 σύντριμμα καὶ τλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς
αὐτῶν,

17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.

4 καθως | νικησης
θησαν | -ο

7 δε] SR^m γαρ

12 ηχρειω-

οὐκ ἔστιν φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν 18 Pa. 36, 1.
αὐτῶν.

Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ 19 2, 12 Gal. 3, 22.
νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος
γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ· διότι ἐξ ἔργων 20 Pa. 143, 2.
νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· 7, 7. Gal. 2, 16.
διὰ γὰρ νόμον ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πε- 21 Ac. 10, 43.
φανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν 1, 17.
προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ 22
Χριστοῦ, εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ
ἐστιν διαστολή· πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὥστε- 23 9, 19. 5, 2.
ροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν 24 5, 1. Eph. 2, 8.
τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον 25 Lv. 16, 12—15.
διὰ πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς He. 4, 16. Eph. 1, 7.
δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προ-
γεγονότων ἁμαρτημάτων¹ ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, 26
πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ
νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δι-
καιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ 27 1 Co. 1, 29, 31.
καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν
ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμον πίστεως.¹ λογι- 28 Gal. 2, 16.
ζόμεθα γὰρ δικαιοῦσθαι πίστει ἄνθρωπον χωρὶς
ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχί 29 10, 12.
καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν,¹ εἴπερ εἰς ὁ Θεὸς 30 4, 11. 12.
ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκρο-
βυστίαν διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταρ- 31 21. 4, 3; 8, 4.
γοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ Mt. 5, 17.
νόμον ἱστάνομεν.

22 SR^m παντας και επι παντας τους 25 δια της
πιστ. (Rⁱ, δια πιστεως,) | (SR αυτου, δια) 26 —την
28 γαρ] SRⁱ ουν | πιστ. δικ. 29 ουχι δε και
30 επειπερ 31 ιστωμεν

- 4 Τί οὖν ἐροῦμεν εὐρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προ-
 2 πάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ
 ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ' οὐ πρὸς
 3 Θεόν. ¹ τί γὰρ ἡ γραφή λέγει; Ἐπίστευσεν δὲ
 Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιο-
 4 σύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται
 5 κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· τῷ δὲ μὴ ἐργα-
 ζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν
 ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην,
 6 καθάπερ καὶ Δαυεὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ
 ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς
 ἔργων
 7 Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπε-
 καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·
 8 μακάριος ἀνὴρ οὐ οὐ μὴ λογίσσεται Κύριος
 ἁμαρτίαν.
 9 ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ
 ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ Ἐλογίσθη
 10 τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν
 ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ;
 11 οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ· ¹ καὶ
 σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγίδα τῆς δικαιο-
 σύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ
 εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι'
 ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς τὴν δικαιο-
 12 σύνην, καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτο-
 μῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἔχουσιν
 τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν
 13 Ἀβραάμ. Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἢ ἐπαγγελία τῷ
 Ἀβραὰμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐ-

Gn. 15, 6.

Gal. 3, 6.

Ja. 2, 23.

Mt. 20, 7. 14.

Ps. 32, 1. 2.

Gn. 15, 6.

Gn. 17, 10. 11.

Mt. 3, 9.

1 P. 2, 21.

2 Co. 12, 13.

Gn. 18, 18;

22, 17. 18.

IV, 1 R^m — ευρηκ. | Αβρ. τον πατερα ημ. ευρ.
 2 πρ. τον Θ. 4 το οφειλ. 8 οὐ] SR ᾧ 9 γαρ
 οτι 11 λογ. και αυτ. 12 εν τη ακρ.

τὸν εἶναι κόσμον, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως.
 εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις 14
 καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν 15 3, 20; 5, 13;
 κατεργάζεται· οὐ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παρά-
 βασις. Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, 16
 εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ
 σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ
 τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, (ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων
 ἡμῶν, καθὼς γέγραπται ὅτι Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν 17 Gn. 17, 5.
 τέθεικά σε,) κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν Θεοῦ τοῦ
 ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ
 μὴ ὄντα ὡς ὄντα· ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι 18 Gn. 15, 5.
 ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν
 ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα
 σου· καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει κατενόησεν 19 Gn. 17, 17.
 τὸ ἑαυτοῦ σῶμα νεκρωμένον, ἑκατονταετῆς που
 ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας·
 εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ 20 He. 11, 7, 11, 34.
 ἀπιστία, ἀλλὰ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δούς δόξαν
 τῷ Θεῷ¹ καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται 21
 δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ 22 3. Gn. 15, 6.
 εἰς δικαιοσύνην. Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν 23 15, 4.
 μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ,¹ ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς 24 1 P. 1, 21.
 μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν
 ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὃς 25 1s. 53, 4, 5.
 παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη
 διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν 5 3, 24, 28; 4, 24.
 πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 1s. 53, 5.

13 του κοσμ. 15 δε] γαρ 16.17 (SR Αβρααμ,
 os...ημων, (καθως...)) 19 ου κατεν. | SR: ηδη νεκερ.
 20 αλλ

V, 1 SR^m εχομεν

- 2 Χριστοῦ, δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν
τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστήκαμεν,
καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.
- 3 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν,
4 εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ
5 δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· ἡ
δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος
6 Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄν-
των ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν
7 ἀπέθανεν. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθα-
νεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ
8 ἀποθανεῖν· συνίστησιν δὲ τὴν ἐαυτοῦ ἀγάπην εἰς
ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν
9 Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῶ οὖν
μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ
8, 7. 10 σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ
ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανά-
του τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλα-
11 γέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· οὐ μόνον
δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν
καταλλαγὴν ἐλάβομεν.
- 12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία
εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας
ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ
4, 15. 13 θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον· ἄχρι
γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ
1 Co. 15, 21, 22. 14 οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· ἀλλὰ ἐβασί-
45, 55. λευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ
ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
παραβάσεως Ἀδὰμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος.
15 Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χά-

ρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ
 πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἢ χάρις τοῦ
 Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου
 Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσειεν.
 καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα· 16
 τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ
 χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα.
 εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβα- 17
 σίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν
 περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς
 δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν
 διὰ τοῦ ἐνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν ὡς δι' 18 1 Co. 15, 21.
 ἐνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς
 κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἐνὸς δικαιώματος εἰς
 πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· ὥσπερ 19 1s. 53, 11.
 γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἁμαρ-
 τωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ
 τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνός δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ
 πολλοί. νόμος δὲ παρεισήλθεν ἵνα πλεονάσῃ 20 4, 15; 7, 8.
 τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, Gal. 3, 19.
 ὑπερεπερίσσειεν ἡ χάρις, ἵνα ὥσπερ ἐβασί- 21 6, 23.
 λευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ
 χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν
 αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα 6 3, 5-8.
 ἡ χάρις πλεονάσῃ; ἵ μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπε- 2 1 P. 4, 1.
 θάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ;
 ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν 3 Gal. 3, 27.
 Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν;
 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς 4 1 P. 3, 21.
 τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ Col. 2, 12.
 νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτως καὶ

- Ph. 3, 10, 11. 5 ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ
γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ
θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσό-
- Gal. 5, 24. 6 μεθα· τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν
ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα
τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ
- 1 P. 4, 1. 7 ἁμαρτίᾳ· ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς
4. 8 ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πι-
9 στεύομεν ὅτι καὶ συνζήσομεν αὐτῷ, εἰδότες ὅτι
Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει,
- He. 9, 26-28. 10 θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὁ γὰρ ἀπέθανεν,
Gal. 2, 19. τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ
1 P. 3, 18. Θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς εἶναι
2 Co. 5, 15. 11 νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν
1 P. 2, 24. Χριστῷ Ἰησοῦ. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρ-
Gn. 4, 7. 12 τία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν
12, 1. 13 ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη
Eph. 2, 5. 5, 14. ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστή-
σατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὥσεί ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ
- 1 Jn. 3, 6. 14 τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ, ἁμαρτία
γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον
5, 17, 21. 15 ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. Τί οὖν; ἁμαρτήσωμεν, ὅτι
οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο.
- Jn. 8, 34. 16 οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς
2 P. 2, 19. ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας
17 εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; χάρις δὲ
τῷ Θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε
δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς,
- Jn. 8, 32. 18 ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε
19 τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθέ-
νειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστή-

11 νεκρ. μεν ειν. | Ιησ. τω Κυριω ημων 12 υπακ.
αυτη εν ταις 13 ως | (SR Θεω.) 14 αλλ 15 αμαρ-
τησομεν | αλλ 17 (διδαχης.)

σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ
τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς
ἀγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, 20
ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν 21 Εzk. 16, 61. 62.
8, 6, 13.
εἶχετε τότε; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε· τὸ γὰρ
τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες 22 1 P. 1, 9.
ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε
τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν
αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, 23 5, 12
τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

*Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον 7
λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεῖται τοῦ ἀνθρώπου ἐφ'
ὅσον χρόνον ζῇ; ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι 2
ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ,
κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν 3
ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γένη-
ται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευ-
θέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν
μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί 4 Col. 2, 14.
μον, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ
σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορή-
σωμεν τῷ Θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ 5 7-25. 6, 21.
παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηρ-
γείτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι
τῷ θανάτῳ· νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, 6 8, 1, 2. 6, 2 4.
ἀποθανόντες ἐν εἴ κ' κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν
ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι
γράμματος. Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; 7 Ex. 20, 14, 17.
Dt. 5, 18, 21.
μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνωμεν εἰ μὴ

21 (SR τότε [S,]...επαισχυνεσθε;)

VII, 2 - του νομου 6 αποθανοντος

- διὰ νόμου· τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ
 11, 5, 13. 8 ὁ νόμος ἔλεγεν Οὐκ ἐπιθυμήσεις· ἀφορμὴν δὲ
 λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργά-
 σατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου
 9 ἁμαρτία νεκρά· ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ·
 ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν,
 Ja. 1, 15, 10 ἢ ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὗρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς
 Lv. 18, 5, He. 3, 13. 11 ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον· ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν
 λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι'
 1 Tl. 1, 8. 12 αὐτῆς ἀπέκτεινεν· ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ
 5, 20. 13 ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή· Τὸ οὖν
 ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ
 ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ
 μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ'
 ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.
 Ps. 51, 5, 18. Jn. 3, 6. 14 οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικὸς ἐστίν· ἐγὼ
 δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.
 15 ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω
 12. 16 τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ· εἰ δὲ
 ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύνφημι τῷ νόμῳ ὅτι
 17 καλός· νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ
 Gn. 6, 5; 8, 21. 18 ἀλλὰ ἡ ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία· οἶδα γὰρ ὅτι
 οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστίν ἐν τῇ σαρκί μου,
 ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ
 19 κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ· οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ
 ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω.
 20 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατερ-
 γάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
 21 εὕρισκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν
 22 τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· συνή-
 δομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄν-

11 (R λαβ.,) 13 εγεν.] γεγоне 14 σαρκικός
 17 αλλ | οικουσα 18 ου] ουχ ευρισκω 19 αλλ
 20 R -εγω 1° | αλλ

θρωπον, βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν 23 Gal. 5, 17.
1 P. 2, 11.
Ja. 4, 1.
 μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου
 καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας
 τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. Ταλαίπωρος ἐγὼ 24
 ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
 θανάτου τούτου; χάρις τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ 25 1 Co. 15, 57.
 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ
 τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ
 ἁμαρτίας. Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν 8 31-39. 4
 Χριστῷ Ἰησοῦ. ὁ γὰρ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς 2 3, 27. 7, 23, 24.
 ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ
 νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ 3 Jn. 1, 14. Ph. 2, 7.
Ac. 13, 38;
15, 10.
He. 2, 17; 4, 15.
 ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός,
 ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι
 σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν
 τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ 4 Gal. 5, 16, 25.
 νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα
 περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ 5
 σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ
 πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς 6 6, 21.
 σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος
 ζωὴ καὶ εἰρήνη. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς 7 Mt. 12, 34.
Jn. 8, 43; 12, 39.
Ja. 4, 4.
 ἔχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ
 ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· οἱ δὲ ἐν σαρκὶ 8
 ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. Ὑμεῖς δὲ οὐκ 9 1 Co. 3, 16; 12, 3.
 ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα
 Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ
 οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς 10 Gal. 2, 20.
Ph. 1, 21.
1 P. 4, 6.
 ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ
 δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα 11

23 SR^m — ἐν 2^ο 25 SR^t ευχαριστω R^m χάρις δε
 VIII, 1 Ἰησου, μη κατα σαρκα περιπατουσιν, αλλα
 κατα πνευμα. 2 σε] SR με 9 αλλ 10 δι
 αμαρτ.

τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν,
ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσκει
καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος
αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ὑμῖν.

- 6, 7, 18. 12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ
Gal. 6, 8.
Eph. 4, 22-24. 13 σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα
ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς
14 πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι
γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν
2 Ti. 1, 7.
Gal. 4, 5, 6. 15 Θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν
εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ
2 Co. 1, 22. 16 κρίζομεν Ἀββᾶ ὁ Πατήρ. αὐτὸ τὸ Πνεῦμα
συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα
Gal. 4, 7.
Rev. 21, 7. 17 Θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι
μὲν Θεοῦ, συνκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἶπερ συν-
2 Co. 4, 17.
5, 2. 18 πάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι
γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς
τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.
Col. 3, 4. 19 ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν
Ec. 1, 2.
Gn. 3, 17-19;
5, 29. 20 τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιό-
τητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκούσα, ἀλλὰ διὰ τὸν
2 P. 3, 13.
1 Jn. 3, 2. 21 ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι¹ διότι καὶ αὕτη ἡ κτίσις
ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς
εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ
22 Θεοῦ. οἶδαμεν γὰρ ὅτι πάντα ἡ κτίσις συνστε-
2 Co. 5, 2.
Gal. 5, 5. 23 νάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· οὐ μόνον δέ,
ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος
ἔχοντες ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν
υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ
2 Co. 5, 7. 24 σώματος ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς

11 — τον | εγειρ. τον Χρ. εκ νεκρ. ζωοπ. | R^m δια
το ενοικουν αυτου Πνευμα 14 εισ. υιοι 15 αλλ
20.21 SR, επ' ελπιδι (S, R^m ·) οτι 23 και ημ. αυτ. |
(σθεν., υιοθ. απεκδ. την)

δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ γὰρ βλέπει τις,
 τί ἐλπίζει; εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' 25
 ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 26
 Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν·
 τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὼς δεῖ οὐκ οἶδαμεν,
 ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς
 ἀλαλήτοις· ὁ δὲ ἐρανῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ 27 Ps. 139, 1.
 φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγ- 1 Co. 4, 5.
 χάνει ὑπὲρ ἁγίων. Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγα- 28 Eph. 1, 11; 3, 11.
 πῶσιν τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς
 κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω, 29 Col. 1, 18.
 καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ He. 1, 6.
 αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς
 ἀδελφοῖς· οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκά- 30
 λεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν·
 οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. Τί 31 Ps. 118, 6.
 οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς Mt. 1, 21.
 καθ' ἡμῶν; ὅς γε τοῦ ιδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, 32 Jn. 3, 16.
 ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς
 οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; τίς 33 Is. 50, 8.
 ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαίων·
 τίς ὁ κατακρινῶν; Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, 34 Ps. 110, 1.
 μᾶλλον δὲ ἐγερθεὶς, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, 1. 1 Jn. 2, 1.
 ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει 35
 ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενο-
 χωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος
 ἢ μάχαιρα; καθὼς γέγραπται ὅτι 36 Ps. 44, 22.
 Ὕνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, 2 Co. 4, 11.
 ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

24 τις, τί] R^s, τίς SR^m τις, τί και | ελπ.] R^{m2} ὑπο-
 μένει 26 ταις ασθενειαις | αλλ | ὑπερεντ. υπερ ημων
 27 ερευνων 28 R^m συνεργει ο Θεος 32 αλλ
 33 (R^m δικαίων;) 34 κατακρίνων | - Ιησους | δε και |
 R εγερθ. εκ νεκρων | ος και ἔστιν | (R^m ημων;)
 35 Χριστου] R^m Θεου 36 ((καθως...σφαγης')) | ενεκα

8, 37-9, 11 Προς Ρωμαίους

- Jn. 16, 33. 37 ἄλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγα-
 38 πῆσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος
 οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα
 39 οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις¹ οὔτε ὕψωμα οὔτε
 βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς
 χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
- 9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι,
 συνμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν
 2 Πνεύματι Ἀγίῳ, ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ
 Ex. 32, 32. 3 ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ἡνύχομην γὰρ
 ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ
 τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα,
 Ex. 4, 22. Dt. 7, 6; 14, 1. 2. 4¹ οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ νιοθεσία καὶ ἡ
 δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ
 1, 25. Mt. 1. Lk. 3, 23-34. Jn. 1, 1. 5 λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι,¹ ὧν οἱ πατέρες, καὶ
 ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ
 πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.
- 2, 28. Nu. 23, 19. 6 Οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.
 Gn. 21, 12. 7 οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραὴλ·¹ οὐδ'
 ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ'
 Gal. 4, 23. 8 Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. τοῦτ' ἐστίν,
 οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ,
 ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς
 Gn. 18, 10. 9 σπέρμα. ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος Κατὰ
 τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ
 Gn. 25, 21. 10 υἱός. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς
 11 κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· μήπω
 γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ
 φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ Θεοῦ

38 δυν., οὔτε ἐνεστ. οὔτε μελλ.

1X, 3 αὐτ. ἐγὼ αναθ. εἰν. 5 (R^{m1} σάρκα.) | (R^t
 παντων, R^{m2} παντων.) 11 φαυλ.] κακον | του Θ. προθ.

μένη, ¹ οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη 12 Gn. 28, 28
αὐτῇ ὅτι Ὁ μελὼν δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι· καθ- 13 Mal. 1, 2. 3.
ἄπερ γέγραπται Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ
Ἦσαυ ἐμίσησα.

Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; 14 Dt. 32, 4.
μὴ γένοιτο. τῷ Μωϋσεὶ γὰρ λέγει Ἐλεῆσω δν 15 Ex. 33, 19.
ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω δν ἂν οἰκτείρω. ἄρα οὖν 16 Eph. 2, 8.
οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ
ἐλεῶντος Θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφή τῷ Φαραὼ 17 Ex. 9, 16.
ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν
σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά
μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν 18 Ex. 4, 21; 7, 3;
δὲ θέλει σκληρύνει. Ἐρεῖς μοι οὖν Τί ἔτι 19 Is. 12; 14, 4. 17.
μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέ-
στηκεν; ὃ ἄνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ ὁ ἀντ- 20 Is. 29, 16; 45, 9.
αποκρινόμενος τῷ Θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ
πλάσαντι Τί με ἐποίησας οὕτως; ἢ οὐκ ἔχει 21 Jer. 18, 6.
ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ
εἰς ἀτιμίαν; εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν 22 Jer. 50, 25.
ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν Is. 13, 5; 54,
πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς 2, 4.
ἀπώλειαν, καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης 23 Eph. 1, 3—12.
αὐτοῦ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν, 8, 29.
οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ 24
καὶ ἐξ ἐθνῶν; ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει 25 Hos. 2, 23.

Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου

καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην·

καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς Οὐ 26 Hos. 1, 10.

λαός μου ὑμεῖς,

ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.

12 ἐρρηθη 13 καθως 15 τω γαρ Μωση 16 ελε-
οντος 19 ουν μοι — γαρ 20 μενουνγε, ω ανθρ., συ
23 R^m — και | (δοξαν) 24 (εθνων) 26 ἐρρηθη

9, 27-10, 6 Προς Ρωμαίους

- Is. 10, 22, 23, 11, 5. 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ Ἐὰν ἡ ὁ ἀριθμὸς τῶν νιῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται· λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς
- Is. 1, 9. 29 γῆς. καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας
Εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν.
- 10, 20. 30 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ
- 10, 2, 3. 31 τὴν ἐκ πίστεως· Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιο-
- Is. 8, 14. 32 σύνης εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων· προσέκοψαν τῷ
- Is. 8, 14; 28, 16. 33 λίθῳ τοῦ προσκόμματος, καθὼς γέγραπται
Mt. 21, 42, 44. Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ
1 P. 2, 6. πέτραν σκανδάλου,
καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κατασυχυνθήσεται.
- Ac. 22, 3. 10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. 2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' 3 οὐ κατ' ἐπίγνωσιν· ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντες στηῆσαι, τῇ 4 δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ 5 πιστεύοντι. Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος 6 ζήσεται ἐν αὐτῇ. ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη

27 καταλειμμα 28 συντεμνων εν δικαιοσυνη
οτι λογον συντετμημενον ποι. 31 δικ., εις νομ.
δικαιοσυνης 32 (R^m εργων,) S εργ. νομου | προσεκ.
γαρ 33 και πας ο
X, 1 η δεση. η | αυτ.] του Ισραηλ εστιν 3 ιδ.
δικαιοσυνη 5 — οτι | εκ του νομου, Οτι ο ποι. αυτα |
εν αυτοις

οὕτως λέγει Μὴ εἶπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Τίς
 ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν
 καταγαγεῖν· ἢ Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; 7
 τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ 8
 τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ῥήμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματι
 σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥήμα
 τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς 9
 ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς
 ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ
 νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδιά γὰρ πιστεύεται εἰς 10
 δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σω-
 τηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή Πᾶς ὁ πιστεύων 11
 ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. οὐ γάρ ἐστιν 12
 διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου· ὁ γὰρ αὐτὸς
 Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπι-
 καλουμένους αὐτόν· Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται 13
 τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. πῶς οὖν ἐπικαλέ- 14
 σονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύ-
 σωσιν οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς
 κηρύσσοντος; πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀπο- 15
 σταλῶσιν; καθάπερ γέγραπται Ὡς ὥραιοι οἱ
 πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων ἀγαθά. Ἄλλ' οὐ 16
 πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας
 γὰρ λέγει Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;
 ἀρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥή- 17
 ματος Χριστοῦ. ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; 18
 μενοῦνγε

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν,
 καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
 αὐτῶν.

9 R^m ὁμολογ. το ρημα εν τ. στ. σου οτι Κυριος
 Ιησους 14 επικαλεσονται | πιστευουσιν | ακουσουσι
 15 κηρυξουσιν | καθως | ευαγγ. ειρηνην, των ευαγγελι-
 ζομενων τα αγ. 17 Χρ.] Θεου

10, 19-11, 9 Προς Ρωμαίους

- De. 32, 21. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; πρῶτος
Μωϋσῆς λέγει
Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς.
- Is. 65, 1. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει
Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,
ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.
- Is. 65, 2. 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξε-
πέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα
καὶ ἀντιλέγοντα. Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ
Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ
Ἰσραηλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς
- Ps. 94, 14.
Is. 12, 22.
Jer. 31, 37.
Ph. 3, 5. 11
- 1 K. 19, 10, 14. 2 Βενιαμείν. οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ
ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἶδατε ἐν Ἡλείᾳ τί λέγει ἡ
γραφὴ, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ;
- 1 K. 19, 10. 3 Κύριε, τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιασ-
τήριά σου κατέσκαψαν, καὶ γὰρ ὑπελείφθην μόνος καὶ
- 1 K. 19, 18. 4 ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ
χρηματισμός; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχίλιους
- 9, 27. 5 ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαψαν γόνυ τῇ Βάαλ. οὕτως
οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λίμμα κατ' ἐκλογὴν
- Gal. 3, 18. 6 χάριτος γέγονεν· εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων,
9, 31. 7 ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. Τί οὖν; ὃ
ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ
- Is. 29, 10.
Dt. 29, 4. 8 ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, ¹ καθάπερ
γέγραπται Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατα-
νύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ
9 μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ Δαυεὶδ
λέγει

19 ουκ εγνω Ισρ. | επ' 2^ο] επι
XI, 2 (SR γραφη;...Ισραηλ,) | Ισρ., λεγων 3 και
τα θυσ. 5 λειμμα 6 γιν. χαρις. ει δε εξ εργων,
ουκ ετι εστι χαρις· επει το εργον ουκ ετι εστιν εργον.
7 τουτου 8 καθως

Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς
 θήραν
 καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα
 αὐτοῖς,
 σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ 10
 βλέπειν,
 καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύνκαμψον.
 Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· 11 Dt. 32, 21.
 ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς Ac. 13, 46.
 ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ 12 10, 19.
 παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμος καὶ τὸ ἥττημα
 αὐτῶν πλοῦτος ἔθνων, πόσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα
 αὐτῶν.
 Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μὲν 13
 οὖν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν
 μου δοξάζω, εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα 14 1 Th. 4, 16.
 καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ 15
 αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ
 μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ 16 Nu. 15, 17-21.
 τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι.
 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺν δὲ 17 Eph. 2, 11-14 19.
 ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συν-
 κοινωνὸς τῆς ῥίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας
 ἐγένου, μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ 18 Jn. 4, 22.
 κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλλὰ
 ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα 19
 ἐγὼ ἐνκεντρισθῶ. καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλά- 20
 σθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. μὴ ὑψηλὰ
 φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν 21 12, 16.
 κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σου
 φείσεται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν 22 Jn. 15, 2 4
 He. 3, 14.

12 (SR πληρ. αυτων;) 13 δε] γαρ | - ουν
 17 SR^m ριζ. και της 18 αλλ 19 οι κλαδ.
 20 υψηλοφρονει 21 μη πως ουδε σου φεισεται

- Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομία, ἐπὶ δὲ
 σὲ χρηστότης Θεοῦ, ἔαν ἐπιμένῃς τῇ χρη-
 2 Co. 3, 16. 23 τότῃτι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. κακέينوι δέ, ἔαν
 μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐνκεντρίσθουσιν·
 24 δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι
 αὐτοὺς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπῃς
 ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνκεντρίσθης εἰς
 καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν
 25 ἐνκεντρίσθουσιν τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. Οὐ γὰρ θέλω
 ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα
 μὴ ᾗτε ἐν ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πῶρως ἀπὸ
 μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα
 26 τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σω-
 θήσεται, καθὼς γέγραπται
 Ἦξει ἐκ Σιών ὁ Ῥυόμενος,
 ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.
 Jer. 31, 33, 34. 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη,
 Is. 59, 20; 27, 9.
 Ps. 14, 7.
 28 ὅταν ἀφέλῳμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.
 29 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ
 δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας·
 30 ἀμεταμέλῃτα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις
 τοῦ Θεοῦ. ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε
 τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ,
 31 οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἑλέει
 Gal. 3, 22.
 1 Ti. 2, 4. 32 ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν γὰρ ὁ
 Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν ἵνα τοὺς πάντας
 33 ἐλεήσῃ. Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ
 9, 23; 10, 12.
 18, 45, 15.
 γνώσεως Θεοῦ· ὥς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα
 αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

22 πεσ. αποτομian | χρηστοτητα, εαν | επιμεινης
 23 και εκεινοι | επιμεινωσι 25 εν] παρ 26 και
 αποστρ. 30 γαρ και ιμ. 31 — νυν 2° 33 (R^{ml}
 πλουτ., κ. σοφ.,) | ανεξερευνητα

Προς Ρωμαίους 11, 34-12, 10

Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος 34
αὐτοῦ ἐγένετο;

Is. 40, 13.
Job 15, 8.
Jer. 23, 18.
1 Co. 2, 16.

ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται 35
αὐτῷ;

ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ 36
πάντα· αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκ- 12
τιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν
θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν τῷ Θεῷ εὐάρεστον, τὴν
λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· καὶ μὴ συνσχηματίζεσθε 2
τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνα-
καινώσει τοῦ νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ
θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ
τέλειον.

6, 11, 13, 1 P. 2, 3.
Jn. 4, 24.

Eph. 4, 23.
Eph. 5, 10, 17.
1, 23. Gal. 1, 4.

Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι 3
παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ
δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν,
ἐκάστω ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.
καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι πολλὰ μέλη ἔχομεν, 4
τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν,
| οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ 5
δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χάρις- 6
ματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα,
εἴτε προφητείας, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πί-
στεως· | εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ 7
διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· εἴτε ὁ παρακαλῶν, 8
ἐν τῇ παρακλησίᾳ· ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι,
ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρό-
τητι. | ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστνγοῦντες 9
τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ· τῇ φιλα- 10

1 Co. 12, 11.
Eph. 4, 7.

1 Co. 12, 12.

1 Co. 12, 27.
Eph. 4, 25.

1 Co. 12, 4.

1 P. 4, 10, 11.

Mt. 6, 3.
2 Co. 5, 2; 9, 7.

1 P. 1, 22.
1 Ti. 1, 5.
Am. 5, 15.

2 P. 1, 7.
Ph. 2, 2.

35 (ἢ "τις)

XII, 1 εναρ. τω Θεω 2 νοος υμων (SR^ε Θεου το)
4 μελη πολλα 5 το] ὁ (μελη,)

12, 10-13, 4 Προς Ρωμαίους

- δελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ
Rev. 3, 15. 11 ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί,
Ac. 18, 25. 12 τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, ¹ τῇ
1 Th. 5, 17. ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ
He. 13, 2. προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν
Mt. 5, 44. ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.
1 Co. 4, 12. 14 εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας, εὐλογεῖτε καὶ μὴ κατα-
Ac. 7, 59. 15 ρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ
Ps. 35, 13. 16 κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονούντες·
Pr. 3, 7; 11, 20. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονούντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς
15, 5. συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς.
Pr. 3, 4 Lxx. 17 μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες· προνοού-
Is. 5, 21. 18 μενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν,
1 Th. 5, 15. τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες·
Mk. 9, 50. 19 μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε
He. 12, 14. τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ 'Εμοὶ ἐκδίκησις,
Dt. 32, 35. 20 ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἀλλὰ ἐὰν πεινᾷ
Lv. 19, 18. ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε
Mt. 5, 39. αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις
13, 4. He. 10, 39. 21 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ,
2 Th. 1, 6, 7. 12 ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. Πᾶσα
Pr. 25, 21, 22. ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχοῦσαις ὑποτασσέσθω. οὐ
Mt. 5, 44. γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαι
Tit. 3, 1. Jn. 19, 11. 2 ὑπὸ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶν. ὥστε ὁ ἀντιτασ-
Pr. 8, 15. σόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ
1 P. 2, 13, 14; 3 ἀνθεστήκει· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα
3, 13. τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ κακῷ. θέλεις δὲ μὴ
Ps. 82, 6. φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ
12, 19. 4 ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν

11 Κυρίῳ] R^m καιρῷ 14 SR διωκ. νμας 15 και
 κλαίειν 20 ἀλλα εαν] εαν ουν

XIII, 1 υπο 1^ο] απο | ουσ. εξουσαι υπο του Θ.
 3 των αγαθων εργαων, ἀλλα των κακων 4 (ἐστί σοι)

Προς Ρωμαίους 13, 4-14, 2

σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ·
οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διά-
κονός ἐστιν, ἑκδικὸς εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσ-
σουσι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ 5
τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ 6
τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ
Θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες.
ἀπόδοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν 7 Mt. 22, 21.
φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν
φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν. Μηδενὶ 8
μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ
γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. τὸ 9
γάρ Οὐ μοιχεύσεις, Οὐ φονεύσεις, Οὐ κλέψεις, Οὐκ
ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τῷ λόγῳ
τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦνται, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον 10
κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ
ἀγάπη. Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι 11
ᾧρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὑπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ
ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.
ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώ- 12
μεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ἐνδυσώμεθα δὲ
τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχη- 13
μόνως περιπατήσωμεν, μὴ κόμοις καὶ μέθαις,
μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ·
ἀλλὰ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, 14 Gal. 3, 27.
καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπι-
θυμίας.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβά- 14
νεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. ὅς μὲν 2
πιστεῖει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα

7 αποδ. ουν 8 αγαπ. αλλ. 9 κλεψ., ου
ψευδομαρτυρησεις, ουκ | τουτω τω λογ. | εαυτον 11 ημας
ηδη 12 και ενδυσ. τα 14 αλλ

- Col. 2, 16. 3 ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω,
- Mt. 7, 1.
Ja. 4, 11, 12. 4 ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ Κύριος
- Gal. 4, 10. 5 στήσαι αὐτόν. ὃς μὲν γὰρ κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν 6 τῷ ἰδίῳ νοὶ πληροφορεῖσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ 7 Θεῷ. Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς 8 ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, 9 τοῦ Κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων 10 κυριεύσῃ. Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες 11 γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Θεοῦ. γέγραπται γάρ
- Ac. 17, 31.
Mt. 25, 31, 32.
2 Co. 5, 10. 12 Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.
- Gal. 6, 5. 12 ἅρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει 13 τῷ Θεῷ. Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσ- 14 κομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, 15 ἐκείνῳ κοινόν. εἰ γὰρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός
- Is. 43, 23; 49, 18.
Ph. 2, 10, 11. 15

XIV, 3 ο δε] και ο 4 δυνατος γαρ εστιν ο Θεος
5 SR — γαρ 6 φρονει, και ο μη φρονων την ημεραν, Κυριω ου φρονει. ο εσθ. 9 και απεθ. και ανεστη και ανεζησεν 10 Θεου] Χριστου 15 γαρ] δε

Προς Ρωμαίους 14, 15—15, 5

σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς.
 μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ
 Χριστὸς ἀπέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν 16 Tit. 2, 5.
 τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ 17 Lk. 17, 20.
 βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη
 καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ· ὁ γὰρ ἐν τούτῳ 18
 δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ
 δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης 19 12, 18; 15, 2.
 διώκομεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.
 μὴ ἔνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. 20 14.
 πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
 διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν 21 1 Co. 8, 13.
 κρέα μὴδὲ πιεῖν οἶνον μὴδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου
 προσκόπτει. σὺ πίστιν ἦν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν 22
 ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων
 ἐαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει· ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν 23 Tit. 1, 15.
 φάγῃ κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ
 ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν. Ὁφείλομεν 15 14, 1.
 δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων
 βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος 2 1 Co. 9, 19;
 ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς 10, 24, 33.
 οἰκοδομήν· καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἠρέσεν· 3 Ps. 69, 9.
 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδι-
 ζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ προεγράφη, 4 4, 23, 24.
 εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ 1 Co. 10, 11.
 τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν
 γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς 5 Ph. 3, 16.
 ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώῃ ὑμῖν τὸ
 αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν,

18 εν τουτοις 19 SR^ε διωκωμεν 21 SR^μ
 προσκ. η σκανδαλιζεται η ασθενει 22 πιστ. εχεις;
 23 fin. R^m+xvi. 25—27
 XV, 2 εκ. γαρ 3 επεπεσον 4 εγρ.] προε-
 γραφη | — δια 2^ο

- 6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- 7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ.
- 8 λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. καὶ πάλιν λέγει Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν
- 9 Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν Κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.
- 10 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει
- 11 "Ἔσται ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιουσιν.
- 12 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεῦν, εἰς τὸ περισσεῦν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.
- 13 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης τῆς γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολμηροτέρως δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους, ὥς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσάν μοι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ¹ εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ

Mt. 15, 24.
Ac. 3, 25.

11, 30.
2 S. 22, 50.
Ps. 135, 49.

Is. 32, 43.
Ps. 117, 1.

Is. 11, 10.
Rev. 5, 5.

1, 5; 12, 3.

11, 13. Phil. 2, 17.

7 ημας] R^c υμας (R,) | -του 8 γαρ] δε, Ιησιν
11 τον Κυρ., π. τα εθν., | επαινεσατε 14 -της
15 τολμηροτερον | υμιν, αδελφοι, | απο 2^ο] υπο
16 Ιησ. Χρ.

Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορά τῶν ἐθνῶν εὐ-
 πρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ἔχων 17
 οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν
 Θεόν· οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειρ- 18 1, 5. 2 Co. 3, 5.
 γάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν,
 λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, 19 Mk. 16, 17.
 ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου· ὥστε με ἀπὸ
 Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ
 πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. οὐ- 20 2 Co. 10, 15, 16.
 τως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου
 ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον
 οἰκοδομῶ, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται 21 Is. 52, 15.

Ὅψονται οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ,
 καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.

Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν 22 1, 13.
 πρὸς ὑμᾶς· νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς 23 1, 10, 11.
 κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν
 πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν, ὡς ἂν πορεύμαι 24 1 Co. 16, 6.
 εἰς τὴν Σπανίαν· ἐλπίζω γὰρ διαπορενόμενος
 θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι
 ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
 —νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν 25 Ac. 18, 21;
 τοῖς ἁγίοις. ἡγδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ 26 1 Co. 16, 1.
 Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς 2 Co. 8, 1—4;
 πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ἡγ- 27 9, 4. 1 Co. 9, 11.
 δόκησαν γάρ, καὶ ὀφειλέται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ
 τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη,
 ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι
 αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισά- 28

17 —την | —τον 18 λαλ. τι 19 Ἀγίου] SR^{m1}
 Θεου R^{m2}— 21 Οἱς οὐκ αν. π. α., οψ. 23 ικ.]
 πολλων 24 αν] εαν | Σπαν., ελευσομαι προς υμας |
 (R (ελπίζω...εμπλησθω)) 26 ευδοκησαν 27 ευδο-
 κησαν | αυτ. εισ.

15, 28-16, 7 Προς Ρωμαίους

- μενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι'
1, 11. 29 ὑμῶν εἰς Σπανίαν· οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς
ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ ἐλεύσομαι.
2 Co. 1, 11. 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου
Ph. 1, 27.
Col. 4, 3.
2 Th. 3, 1.
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευ-
31 χαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ
τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ διακονία
μου ἢ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις
32 γένηται, ἵνα ἐν χαρᾷ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς διὰ θελή-
16, 20. 33 ματος Θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ Θεὸς
τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.
16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν,
οὔσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κενχρεαῖς,
2 ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων,
καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγ-
ματι· καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη
καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.
Ac. 18, 2. 18. 26. 3 Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συν-
4 εργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οἵτινες ὑπὲρ τῆς
ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς
οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ
1 Co. 16, 19. 15. 5 ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν
ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε Ἐπαινετὸν τὸν ἀγαπητόν
μου, ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς Χριστόν.
6 ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς
2 Co. 8, 23. 7 ὑμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς
συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές
εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ

28 την Σπ. 29 ευλογ. του ευαγγελιου του Χρ.
31 και ινα η | γεν. τοις αγ. 32 ελθω | και
συναν.

XVI, 2 αὕτη | αυτ. εμου 3 Πρισκιλλαν 5 Επαί-
νετον | Ασ.] Αχαΐας 6 Μαρίαμ | υμ.] ημας

ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε Ἀμπλία- 8
 τον τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε 9
 Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ
 Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελ- 10
 λην τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς
 ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε Ἡρωδίωνα 11
 τὸν συγγενῇ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρ-
 κίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύ- 12
 φαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ.
 ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἣτις πολλὰ
 ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν 13 Mk. 15, 21
 ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
 ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύνκριτον, Φλέγοντα, Ἑρ- 14
 μῆν, Πατρόβαν, Ἑρμᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς
 ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, 15
 Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν,
 καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. ἀσπάσασθε 16 1 Co. 16, 20.
 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς 1 P. 5, 14.
 αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.
 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς 17 Mt. 7, 15.
 τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν δι- Tit. 3, 10.
 दाχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνετε
 ἀπ' αὐτῶν· οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Χρισ- 18 Ph. 3, 19.
 τῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ Ezk. 13, 15.
 διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν Col. 2, 4.
 τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ 19 2 P. 2, 3.
 εἰς πάντας ἀφίκετο· ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω
 δὲ ὑμᾶς σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους
 δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συν- 20 15, 33.
 Gn. 3, 15.

7 γεγονασιν 8 S Ἀμπλιαν R Ἀμπλιᾶτον
 14 Ερμαν, Πατρ., Ερμην 16 — πασαι 17 εκ-
 κλινατε 18 Ιησου Χρ. 19 χαιρ. ουν το εφ υμ. |
 σοφ. μεν

τρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν.
 21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου,
 καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγ-
 22 γενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ
 23 γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. ἀσπάζεται
 ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας.
 ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως
 καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ
 εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις
 26 σεσιγημένου, φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γρα-
 φῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου
 Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη
 27 γνωρισθέντος, ἡ μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·
 ἀμήν.

20 R^m — Η χαρ...υμων | SR Ἰησ. Χριστου | υμων.
 αμην. 21 Ασπάζονται 22 (Rⁱ ἐπιστολην, εν)
 23 της εκκλ. ολ. 24 SR^m Η χαρις του Κυριου ημων
 Ἰησου Χριστου μετα παντων υμων. αμην. 25 R^m —
 νν. 25—27, cf. xiv. 23. 27 R^m — ω | SR — των
 αιωνων

Προς Ρωμαίους εγγραφή απο Κορινθου δια Φοιβης της
 διακονου της εν Κεγχρεαις εκκλησιας.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α

Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ 1
 διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς ἡ 2 6, 11. Ac. 9, 14
 ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασ-
 μένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν
 πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ
 ἡμῶν· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς 3 Ro. 1, 7.
 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ 4
 τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ, ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν 5
 παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρ- 6
 τύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ὥστε 7 Lk. 17, 30.
 ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκ- 2 Th. 1, 7.
 δεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Tlt. 2, 13.
 Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως 8 Ph. 1, 6.
 τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου 1 Th. 3, 13; 5, 23.
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ 9 1 Th. 5, 24.
 ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ 1 Jn. 1, 3.
 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνό- 10 Ph. 2, 2; 3, 16.
 ματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ
 αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,
 ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ
 αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, 11

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 SR Ἰησ. Χρ. 2 τε καὶ 4 SR¹ Θεω μου

1, 11-25 Προς Κορινθίους α'

- ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν
Ac. 18, 24, 27.
Jn. 1, 42. 12 εἰσιν. λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει
Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ
13 δὲ Κηφᾶ, Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. μεμέρισται ὁ Χρισ-
Ac. 18, 8.
Ro. 16, 23. 14 ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; εὐχαριστῶ ὅτι
οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον·
15 ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτί-
16, 15, 17. 16 σθητε. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον·
Jn. 4, 2.
Mt. 28, 19. 17 λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ
γὰρ ἀπέστειλén με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ
εὐαγγελίεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ
κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
2 Co. 4, 3.
Ro. 1, 16. 18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολ-
λυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν
1s. 29, 14. 19 δύναμις Θεοῦ ἐστίν. γέγραπται γάρ
Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,
καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.
Joh 12, 17.
1s. 19, 12; 33, 18. 20 | ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συνζητητὴς
τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν
Mt. 11, 25.
Lk. 8, 12. 21 σοφίαν τοῦ κόσμου; ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ
Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν,
εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος
Mt. 12, 38.
Jn. 4, 48.
Ac. 17, 18, 32. 22 σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι
σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν,
2, 14. Ro. 9, 32. 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον,
Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν,
1s. Col. 2, 3. 24 | αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλη-
23. 2 Co. 13, 4. 25 σιν, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. ὅτι
τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων
ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν

13 (R^m Χριστος.) | (R ὑμων;)
Θεω 15 ἐβαπτισα 17 ἀλλ 14 SR^t ευχ. τω
22 σημειον 23 ἐθν.] Ἑλληνσι 20 κοσμ. τουτου

Προς Κορινθίους α' 1, 25-2, 7

ἀνθρώπων. Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, 26 Mt. 11, 28.
Jn. 7, 48.
Ja. 2, 1-5.
ἀδελφοί, οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ
πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ 27
μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα κατα-
σχύνη τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου
ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα κατασχύνη τὰ ἰσχυρά,
καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα 28
ἐξελέξατο ὁ Θεός, τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ 29 Ro. 3, 27. Eph. 2, 9.
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30
Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ Θεοῦ,
δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις,
ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ 31 Jer. 9, 23, 24.
καυχάσθω.

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ 2 1, 17.
καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων
ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινά τι 2 Gal. 6, 14.
εἰδέναι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον
ἐσταυρωμένον. κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ 3 Ac. 18, 9.
2 Co. 10, 1.
καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὁ 4
λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς
σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ
δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ 5 Eph. 1, 17. 19.
1 Th. 1, 5.
ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. Σοφίαν 6 Ph. 3, 15.
δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ
αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
τούτου τῶν καταργουμένων· ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ 7 Ro. 16, 25.
σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν
προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν

25 SR ἀνθρ. (2^ο) ἐστι. 27 τοὺς σοφ. κατασχ.
28 SR^ε Θεος, καὶ τὰ 29 τοῦ Θεοῦ] αὐτοῦ 30 ἡμ.
σοφ.] (R^ε ἁγιασμός,)

II, 1 μαρτ.] R^ε μυστηριον 2 του εἰδ. τι 3 καὶ
εγω 4 πειθ. ἀνθρωπίνης σοφ. 7 σοφ. Θεου

2, 7-3, 3 Προς Κορινθίους α'

- Lk. 23, 34. 8 ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
 Jā. 2, 1. τοῦτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
 Col. 1, 36. 9 Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· ἀλλὰ καθὼς
 Is. 64. 4. γέγραπται
 "Α ὀφθαλμοὺς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν
 καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
 ὅσα ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
 Mt. 13, 11. 10 ἡμῖν γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Πνεύματος·
 Pr. 20, 27 (21) τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ
 Lxx. 11 Θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου
 εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως
 Jn. 16, 13, 14. 12 τοῦ Θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου
 ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα
 1. 4. 13 εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· ἃ
 καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας
 λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος, πνευματικοῖς
 6.1, 23, Jn. 8, 47; 14 πνευματικὰ συνκρίνοιντες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος
 14, 17. 14 οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία
 γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευ-
 1 Jn. 2, 20. 15 ματικῶς ἀνακρίνεται. ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει
 μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.
 Ro. 11, 34. 16 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;
 Is. 40, 13. 3 ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν. Καὶ γὰρ,
 Jn. 16, 12. ἄδελφοί, οὐκ ἠδυνήθημεν λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευμα-
 τικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ.
 1 P. 2, 2. 2 γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα· οὐπω γὰρ ἐδύ-
 He. 5, 12, 13. νασθε.
 1, 10, 11; 11, 18. 3 'Αλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε, ¹ ἔτι γὰρ σαρκι-
 κοὶ ἐστέ. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζήλος καὶ ἔρις, οὐχί

9 οσα] α 10 γαρ 1^ο] SR^t δε | ο Θ. απεκ. |
 Πνευματος αυτου | ερευνα 11 εγνωκ.] οιδεν
 13 Πνευμ. Αγιου
 III, 1 Και εγω | σαρκικοις 2 και ου | ηδυνασθε
 (SR,) | ουτε 3 ερις και διχοστασιαι

Προς Κορινθίους α' 3, 3-17

σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε;
 ὅταν γὰρ λέγῃ τις Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλον, 4 1, 12.
 ἕτερος δέ Ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἄνθρωποί ἐστε;
 ἢ τί οὖν ἐστὶν Ἀπολλῶς; τί δέ ἐστὶν Παῦλος; 5 Ac. 18, 24. 27.
 διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ
 Κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπό- 6 Ac. 18, 4. 11.
 τισεν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἡΐξανε· ὥστε οὔτε ὁ φυτεῶν 7
 ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός.
 ὁ φυτεῶν δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἓν εἰσιν, ἕκαστος δὲ 8 4. 5.
 τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.
 Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ 9 Mt. 13, 3-9.
 οἰκοδομὴ ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ 10 Eph. 2, 20.
 τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον 15, 10.
 ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλε- 2 P. 3, 15.
 πέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον 11 1 P. 2, 4-6.
 οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν
 Ἰησοῦς Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν 12
 θεμέλιον χρυσίον, ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα,
 χόρτον, καλάμην, ἢ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν 13 4. 5.
 γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ 2 Th. 1, 8.
 ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν
 ἐστὶν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. εἴ τις τὸ ἔργον 14
 μενεῖ ὁ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· εἴ τις 15
 τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ
 σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴ- 16 6, 19. 2 Co. 6, 16.
 दाτε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ
 ἐν ὑμῖν οἰκεῖ; εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, 17
 φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἁγίος
 ἐστὶν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

4 ουκ ανθρ.] ουχι σαρκικοι 5 Τις ουν εστ. Παυλος,
 τις δε Απολλ., αλλ η διακ. | (εδωκεν;) 6 αλλ
 7 εστι 10 τεθεικα 11 Ιησ. ο Χρ. 12 θεμ.
 τουτον | χρυσον, αργυρον 13 (R^m, οποιον εστι,) |
 -αυτο 14 μενει | επωκοδομησε 16 οικ. εν υμ.

3, 18-4, 8 Προς Κορινθίους α΄

- Rev. 3, 17, 18. 18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς
εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω,
Job 5, 12, 13. 19 ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου
τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. γέγραπται
γάρ Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ
Ps. 94, 11. 20 αὐτῶν· καὶ πάλιν Κύριος γινώσκει τοὺς διαλο-
21 γισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὥστε μηδεὶς
καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν,
1, 12. 22 εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε
κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε
11, 3. 23 μέλλοντα, πάντα ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χρι-
Tit. 1, 7. 4 στὸς δὲ Θεοῦ. Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄν-
θρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους
1k. 12, 42. 2 μυστηρίων Θεοῦ. Ὡδὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς
3 οἰκονόμοις ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς
ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ἐπὶ
ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω·
Ps. 146, 2. 4 οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνουδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ
δεδικαιῶμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν.
3. 5 ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ
Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους
καὶ φανερῶσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ
τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.
Ro. 12, 3. 6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν
καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τό
Μὴ ὑπὲρ αὐτοῦ γέγραπται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς
Ro. 12, 6. 7 φυσιουσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. τίς γὰρ σε δια-
κρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ
Rev. 3, 17.
Rev. 3, 21. 8 ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβὼν; ἤδη κε-
κορεσμένοι ἐστέ· ἤδη ἐπλουτήσατε· χωρὶς ἡμῶν
ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε,

22 ὑμῶν ἐστίν
IV, 2 ὡδὲ] ὁ δὲ
φρονεῖν

ὁ Ἀπολλῶ | α] ο : γεγρ.

ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συνβασιλεύσωμεν. δοκῶ 9 Ro. 8, 35.
He. 10, 33.
 γάρ, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους
 ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθη-
 μεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.
 ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν 10 3. 18.
 Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς
 ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας 11 2 Co. 11, 23-27.
 καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν καὶ
 κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν ¹ καὶ κοπιῶμεν 12 Ac. 13, 3; 20, 34.
1 Th. 2, 9.
9, 15. 2 Th. 3, 9.
Ro. 12, 14
Ps. 109, 25.
 ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι
 εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, ¹ δυσφημού- 13 De. 17, 7; 22, 24.
 μενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσ-
 μου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι.
 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα 14
 μου ἀγαπητὰ νουθετῶν. ἔὰν γὰρ μυρίους παι- 15 Gal. 4, 19.
 दाγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς
 πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγ-
 γελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν 16 11, 1.
 ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο αὐτὸ 17 Ac. 19, 22.
Ph. 2, 20 ss.
 ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τέκνον
 ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀνα-
 μνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.
 ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν 18
 τινες· ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἔὰν ὁ 19 Ac. 18, 21.
Ja. 4, 15.
 Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν
 πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν· οὐ γὰρ ἐν 20 2. 4. Lk. 17, 20.
 λόγῳ ἢ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει.
 τί θέλετε; ἐν ράβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν 21
 ἀγάπῃ πνεύματι τε πραύτητος;

9 γὰρ οἱ | (SR^m κόσμῳ,) 11 γυμνητευομεν |
 (αστατομεν] S, R^v) 13 βλασφημουμενοι
 14 νουθετω. 17 SR - αυτο | τεκν. μου | SR - Ιησ.
 21 πραυτητος

5, 1-13 Προς Κορινθίους α'

- 1 v. 18, 7, 8. 5 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη
πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναικὰ
2 τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι
ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ
Col. 2, 5. 3 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; ἐγὼ μὲν
γάρ, ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι,
ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργα-
Mt. 16, 19; 18, 18.
2 Co. 13, 10. 4 σάμενον ¹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν
1 Ti. 1, 20.
1 P. 4, 6. 5 τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ¹ παραδοῦναι
τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός,
ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου.
Gal. 5, 9. 6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶδατε ὅτι
Ex. 12, 21; 13, 7.
Is. 53, 7.
1 P. 1, 19. 7 μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; ἐκκαθάρατε
τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς
ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη
Ex. 12, 3-20. 8 Χριστός. ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ
μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν
Mt. 18, 17.
2 Th. 3, 14. 9 ἀζύμοις εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας. Ἐγραψα ὑμῖν
10 ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, οὐ
πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς
πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ
2 Th. 3, 6.
Tit. 3, 10.
2 Jn. 10. 11 ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νῦν δὲ
ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἕάν τις ἀδελφὸς
ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλο-
λάτρης ἢ λοῖδορος ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ, τῷ
Mk. 4, 11. 12 τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι τοὺς ἔξω
Pt. 13, 5;
17, 7; 22, 24. 13 κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; ¹ τοὺς δὲ

V, 1 εθν. ονομαζεται 2 (R^m εστε;) | εξαρθη |
ποιησας (Rⁱ.) 3 ως απων 4 SR Κυρ. ημων | Ιησ.
Χριστου 1° 2° (R Ιησου, 1° 2°) 5 SRⁱ Κυρ. Ιησου
7 εκκαθ. ουν | ημ. υπερ ημων 10 και ου παντ. |
και] η | οφειλετε 11 νυνι 12 μοι και τ. |
(R κρινετε,)

Προς Κορινθίους α' 5, 13-6, 12

ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ. ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾷ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν 6
ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ
τῶν ἀγίων; ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον 2
κρινούσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος,
ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; οὐκ οἴδατε 3
ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτιγε βιωτικά; βιωτικά 4
μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; πρὸς ἐντροπὴν 5
ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἐνὶ ἐν ὑμῖν οἰδεῖς σοφός,
ὃς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ; ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, 6
καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ἤδη μὲν οὖν ὅλως 7
ἡττημα ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν.
διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
ἀποστερεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστε- 8
ρεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι 9
ἄδικοι Θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ
πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε
μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἄρσενόκοῖται 1 οὔτε 10
κλέπται οὔτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι,
οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσουσιν.
καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ 11
ἡγιασθήτε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. 12 10, 23.
πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι

Rev. 3, 21.
Dn. 7, 22.

Mt. 5, 39.
1 Th. 5, 15.
1 P. 3, 9.

Gal. 5, 19-21.

Tit. 3, 3-7.

13 SR κρίνει (R;) | και εξαρειτε
VI, 2 - η 3 (SR κρινουμεν;) 4 (SR= καθι-
ζετε.) 5 ενι] εστιν | σοφ. ουδε εις | (R αυτου,)
7 εν νμ. 8 παντα 9 βασ. Θεου 10 ουτε μεθ. |
ου κληρον. 11 αλλ ειδικ. | - Χριστου

6, 12-7, 5 Προς Κορινθίους α'

- 1 Th. 4, 3-5. 13 ὑπό τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ
- 1°, 15, 20. 2° Co. 4, 14. Ro. 8, 11. 14 τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς
- 12, 27. 15 δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ἄρα οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο.
- Gen. 2, 24. 16 ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.
- Jn. 17, 21, 22. Eph. 5, 30. 2 Co. 3, 17. 17 ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστίν.
- 3, 16. 18 φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν· ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ,
- 1 P. 1, 18, 19. Ph. 1, 20. 20 καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.
- 7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπων γυναι-
 2 κὸς μὴ ἄπτεσθαι· διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον
 3 ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν
 4 ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος
 5 οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μῆτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάσῃτε τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πειράξῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ

14 νμας 19 (R Θεου;...εαυτων,) 20 νμων,
 καὶ ἐν τῷ πνεύματι νμων, αὐτὰ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ.
 VII, 1 ἐγρ. μοι 3 οφειλομενην ευνοιαν 4 ἀλλ
 1° 2° ὁ σχολάζητε τῇ νηστεια καὶ τῇ πρ.· | ἦτε]
 συνερχεσθε

τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συν- 6
γνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. θέλω δὲ πάντας 7 Mt. 19, 12.
ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλὰ ἕκαστος
ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ
οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν 8
αὐτοῖς εἶναι μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ· εἰ δὲ οὐκ ἐγκρα- 9 1 TL 5, 14.
τεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖττον γάρ ἐστιν
γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παρ- 10 12, 28, 40.
Mt. 5, 32.
αγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ Κύριος, γυναικα ἀπὸ
ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι,—εἰ δὲ καὶ χωρισθῇ, 11
μεινέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω,—καὶ
ἄνδρα γυναικα μὴ ἀφίεναι. τοῖς δὲ λοιποῖς 12
λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναικα
ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη συννευδοκεῖ οἰκεῖν μετ'
αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· καὶ γυνή ἣτις ἔχει 13
ἄνδρα ἄπιστον, καὶ οὗτος συννευδοκεῖ οἰκεῖν μετ'
αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. ἡγίασται γὰρ ὁ 14 Ro. 11, 16.
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ
γυνή ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ
τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἁγιά ἐστιν.
εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω· οὐ δε- 15 Ro. 14, 19.
δούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφή ἐν τοῖς τοιούτοις·
ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ Θεός. τί γὰρ οἶδας, 16 1 P. 3, 1.
γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ
τὴν γυναικα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς μεμέρικεν 17 20, 24.
ὁ Κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Θεός, οὕτως
περιπατεῖτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
πάσαις διατάσσομαι. περιτετμημένος τις ἐκλήθη; 18

7 δε] SR^m γαρ | αλλ | χαρ. εχ. | os 1° 2° 8 αυτ.
εστιν 9 κρεισσον | γαμησαι 10 αλλ 10.11 (χωρι-
σθηναι...καταλλαγητω και) 12 εγω λεγω | αυτη
13 αυτος | αφ. αυτον 14 αδ.] ανδρι 15 SRⁱ ημας
17 εμερισεν ο Θεος | Θεος] Κυριος

7, 18-33 Προς Κορινθίους α'

- μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστία κέκληταί τις;
 Gal. 5, 6; 6, 15. 19 μὴ περιτεμένεσθω. ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν,
 Ro. 2, 25. καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις
 17. 24. 20 ἐντολῶν Θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη,
 21 ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθης; μὴ σοι με-
 λέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι,
 Eph. 6, 6. Philm. 16. 22 μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος
 6, 20. 23 κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. τιμῆς ἡγορά-
 17. 20. 24 σθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος
 ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ
 Θεῶ.
 10. 40. 25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ
 1 Ti. 1, 12, 13. ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ Κυρίου
 29. 10, 11. 26 πιστός εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν
 διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ
 27 τὸ οὕτως εἶναι. δέδесαι γυναικί; μὴ ζῆτει λύσιν·
 1 k. 21, 23. 28 λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζῆτει γυναικα. εἴ
 δὲ καὶ γαμήσης, οὐχ ἡμαρτες, καὶ εἴαν γήμη ἡ
 παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν· θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξου-
 Ro. 13, 11. 29 σιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τοῦτο
 1 k. 14, 26. δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν·
 τὸ λοιπὸν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ
 30 ἔχοντες ὦσιν, καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες,
 καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγορά-
 1 Jn. 2, 15-17. 31 ζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, καὶ οἱ χρώμενοι τὸν
 κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ
 32 σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμε-
 ρίμους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου,
 1 k. 14, 20. Eph. 5, 24. 33 πῶς ἀρέσῃ τῷ Κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ

18 τις ἐκληθη; 22 ομ. και ο 24 τω Θεω
 28 γαμ.] SR γημης 29 αδ., οτι ο | (R^m εστι το
 λοιπον, ινα) S το λοιπον εστιν ινα | -οι 31 τω
 κοσμω τουτω 32 αρεσει

Προς Κορινθίους α' 7, 33-8, 3

τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, ¹ καὶ 34
μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρ-
θένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἡ ἁγία καὶ
τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί.
τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφορον λέγω, 35
οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ
εὐσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάσ-
τως. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον 36
αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει
γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμεί-
τωσαν. ὃς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ 37
ἐδραῖος, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ
τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ
ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς
ποιήσει. ὥστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρ- 38
θένον καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρεῖσσον
ποιήσει. Γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ 39 Ro. 7, 2.
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα
ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. μακα- 40 25.
ριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν
γνώμην· δοκῶ δὲ καὶ γὰρ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθυτῶν, οἶδαμεν ὅτι πάντες 8 Ac. 15, 29.
γινώσκιν ἔχομεν. ἡ γινῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη
οἰκοδομεῖ· εἴ τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὐπω ἔγνω 2 Gal. 6, 3.
καθὼς δεῖ γινῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, 3 Gal. 4, 9.

33 ἀρεσεῖ 33.34 SR^t γυναικι. Μεμερ. (R^t καὶ
μεμ. καὶ) ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. (R^{m1.}) ἡ αγ. μερ.
(R^{m2}=text) | -τω 1° 2° | ἀρεσεῖ 35 συμφερον |
ευπροσεδρον 37 ἐδρ. ἐν τῇ καρδ., μὴ | ἐν τῇ καρδ.
αυτου, του τηρ. | ποιει 38 ἐκγαμιζων | -την εαυτ.
παρθ. R τὴν παρθ. εαυτου | ο δε μὴ ἐκγαμιζων | ποιει
39 δεδ. νομω | αν. αυτης, ελ.

VIII, 2 εἰ δὲ τις δοκ. εἶδεναι τι, ουδεπω ουδεν ἐγνωκε
καθ.

8, 3-9, 1 Προς Κορινθίους α΄

- 10, 19, Dt. 6, 4. 4 οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἶδαμεν ὅτι οὐδέν ἐδῶλον
- Ps. 92, 6, Jn. 10, 34. 5 ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς εἰ μὴ εἷς. καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι
- Mal. 2, 10, 12, 5, 6, Col. 1, 16. 6 πολλοί, ἄλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.
- 10, 27. 7 ἀλλ' οὐκ ἐν πάσιν ἡ γνώσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἕως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὥς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὖσα
- Ro. 14, 17. 8 μολύνεται. βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ Θεῷ· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε
- Gal. 5, 13. 9 ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν. βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται
- 10 τοῖς ἀσθενέσιν. ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς
- Ro. 14, 15. 11 τὸ τὰ εἰδωλόθута ἐσθίειν; ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς δι' ὃν Χρισ-
- 12 τὸς ἀπέθανεν. οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν
- Ro. 14, 21. 13 ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.
- 15, 8, Ac. 26, 16; 22, 17. 9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ

4 Θεος ἑτερος 5 τῆς γῆς 7 συνειδησει του
 εἰδ. εως αρτι 8 παριστησι | ουτε γαρ εαν φ. περ., ουτε
 εαν μη φαγ. υστ. | Ἡ περισσευομεθα 9 ασθενουσιν
 10 (σε) 11 και απολειται ο ασθ. αδελφ. επι τη ση
 γν., δι ον | (απεθανεν;)

ΙΧ, 1 ἐλ.] αποστ. | αποστ.] ελευθ. | Ἰησ. Χριστον |
 εωρακα

ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; εἰ ἄλλοις οὐκ 2 2 Co. 3, 2, 3.
 εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμὶ· ἡ γὰρ
 σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ.
 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ἐστίν 3
 αὕτη. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πίνειν; 4 1k. 10, 8.
 μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιά- 5 Jn. 1, 42
 γειν, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρ- 6
 νάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; τίς 7
 στρατεύεται ἰδίῳις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει
 ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἡ
 τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς
 ποίμνης οὐκ ἐσθίει; μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα 8
 λαλῶ, ἡ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; ἐν γὰρ τῷ 9 1H. 25, 4.
 Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται Οὐ κημῶσεις βοῶν 1 Ti. 5, 18.
 ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; ἡ δι' 10 2 Ti. 2, 6.
 ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι
 ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ
 ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν 11 Ro. 15, 27.
 τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν
 τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξου- 12 Ac. 20, 34, 35.
 σίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ 13, 7. 2 Co. 11, 9.
 ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα
 στέγομεν ἵνα μή τινα ἐνκοπήν δῶμεν τῷ εὐαγ-
 γελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ 13 Nu. 18, 8, 31.
 ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ Dt. 18, 1-3.
 θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συν-
 μερίζονται; οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ 14 Lk. 10, 7. Gal. 6, 6.
 εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου

2 σφρ. της εμης αποστ. 3 αυτη εστ. 4 πειν
 6 του μη 7 εκ του καρπου 8 (SR λαλω;) | η ουχι
 και | -ου 9 φιμωσεις | (R Θεω,) 10 επ ελπ.
 οφ. | αλ. της ελπιδος αυτου μετ. επ ελπιδι. 12 εξ.
 υμων | εγκοπ. τινα 13 -τα 2ο | προσεδρευοντες

9, 14—27 Προς Κορινθίους α'

- Ac. 18, 3. 15 ζῆν·¹ ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. οὐκ
ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί·
καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ—τὸ καύχημά
Jer. 20, 9. 16 μου οὐδεὶς κενώσει. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ
ἔστιν μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπικείται·
4, 1. 17 οὐαὶ γάρ μοι ἔστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίσωμαι. εἰ
γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων,
8, 9. 18 οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μου ἔστιν ὁ
μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ
εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ
Mt. 20, 26, 27. 19 μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν
ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοῖς
Ac. 16, 3;
21, 20—24. 20 πλείονας κερδήσω· καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις
ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ
νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα
Gal. 2, 3. 21 τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
μὴ ὢν ἄνομος Θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, ἵνα
2 Co. 11, 29.
Ro. 11, 14. 22 κερδάω τοὺς ἀνόμους· ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν
ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν
23 γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. πάντα
δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ
2 Ti. 4, 7.
Ph. 3, 14. 24 γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες
πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βρα-
2 Ti. 2, 4, 5; 4, 8.
1 P. 5, 4.
Ja. 1, 12. 25 βεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ
ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεῖται, ἐκείνοι μὲν
οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ
26 ἀφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδή-
Ro. 9, 13; 13, 14. 27 λως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· ἀλλὰ
ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως
ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

15 δε ουδ. εχρησαμην τουτ. | (SR ἢ το κ.) | μ. ινα
τις κενωση 16 γαρ 3^ο] δε | SR ευαγγελιζωμαι
18 μου 1^ο] μοι | ευαγγελιον του Χριστου 20 — μη
ων αυτ. υπο νομ. 21 Θεω | Χριστω | κερδησω ανομ.
22 ως ασθενης | τα παντα 23 παντα] τουτο 27 αλλ

Προς Κορινθίους α' 10, 1-15

Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ 10 Ex. 13, 21; 14, 22.
πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ
πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, καὶ πάντες 2
εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ
ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν 3 Ex. 16, 4. 35.
βρῶμα ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν 4 Dt. 8, 3.
ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολου-
θούσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός, ἡ ἀλλ' 5 Nu. 14, 16, 23. 30.
οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός·
κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι 6 Nu. 11, 4. 34.
ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυ-
μητὰς κακῶν, καθὼς κακέينوι ἐπεθύμησαν. μὴδὲ 7 Ex. 32, 6.
εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν· ὥσπερ
γέγραπται Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πίνειν, καὶ
ἀνέστησαν παίζειν. μὴδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες 8 Nu. 25, 1. 9.
αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπесαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσι-
τρεῖς χιλιάδες. μὴδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Κύριον, 9 Nu. 21, 5. 6.
καθὼς τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφειων
ἀπώλλυντο. μὴδὲ γογγύζετε, καθάπερ τινες αὐτῶν 10 Nu. 14, 2. 36.
ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.
ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ 11 1 P. 4, 7.
πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων
κατήντηκεν. Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ 12
πέση. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀν- 13
θρώπινος· πιστός δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς
πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν
τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι
ὑπενεγκεῖν.

Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς 14 1 Jn. 5, 21.
εἰδωλολατρείας. ὥς φρονίμοις λέγω· κρίνατε 15

X, 1 γαρ] δε 3 βρωμα πνευμ. 4 πομα πνευμ.
επιον | η δε πετρ. 7 ωσπερ] ως | πειν 8 επεσον
εν μια 9 Κυρ.] SR^m Χριστον | καθως και | απωλοντο
10 καθως και 11 δε παντα τυποι συνεβαινον | κατην-
τησεν 13 δυν. υμας

10, 15-30 Προς Κορινθίους α'

- Mt. 23, 27. 16 ὑμεῖς ὁ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλο-
 Ac. 2, 42. γοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ
 12, 27. Ro. 12, 5. 17 τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; ὅτι εἰς ἄρτος,
 18 ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ
 Lv. 7, 6, 13. 19 ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ
 8, 4. 20 κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοι-
 21 νωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; ¹ τί οὖν φημι; ὅτι
 22 εἰδωλόθυτόν τί ἐστίν; ἢ ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστίν;
 Lv. 17, 7. 23 ¹ ἀλλ' ὅτι ἃ θύουσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ θύουσιν·
 Dt. 32, 17. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι.
 Ps. 106, 37. 24 οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον
 Rev. 9, 20. 25 δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν
 2 Co. 6, 15, 16. 26 καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν
 Mal. 1, 7, 12. 27 Κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; Πάντα
 Dt. 32, 21. 28 ἐξεστίν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα ἐξεστίν,
 6, 12. 29 ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζη-
 30 τῆται ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ
 31 πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
 32 συνείδησιν· τοῦ Κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα
 33 αὐτῆς. εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε
 34 πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε
 35 μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ἐὰν δέ
 36 τις ὑμῖν εἴπῃ Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε
 37 δι' ἐκεῖνον τὸν μὲνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν·
 38 29 συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν
 39 τοῦ ἑτέρου. ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται
 40 ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,
 41 τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;

16 του αιμ. του Χρ. εστι 17 (R^c σωμα,)
 18 ουχι 19 ειδωλον | εστιν 1^ο 2^ο | (R εστιν, η) |
 ειδωλοθυτον 20 SR α θνει τα εθνη, δαιμ. θνει κ. ου
 Θεω· 23 μοι εξ. 1^ο 2^ο 24 ετερ. εκαστος 26 γαρ
 Κυρ. 27 ει δε τις 28 ειδωλοθυτον | συνειδ· του
 γαρ Κυριου η γη και το πληρωμα αυτης. 30 ει δε

Προς Κορινθίους α' 10, 31-11, 13

Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, 31 Col. 3, 17.
πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι καὶ 32 Ro. 14, 13.
Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ Ἑλλήσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, 33 9, 20-22.
μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ τὸ τῶν
πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. μιμηταὶ μου γίνεσθε, 11 4, 16. Ph. 3, 17.
καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ.

Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα μου μέμνησθε 2
καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέ-
χετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς 3 3, 23. Eph. 5, 23.
ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς Gn. 3, 16.
ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ Θεός. πᾶς 4 12, 10; 14, 1.
ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς
ἔχων καταισχύει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ 5
γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακα-
λύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύει τὴν κεφαλὴν
αὐτῆς· ἐν γὰρ ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρρημένῃ.
εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· 6
εἰ δὲ αἰσχροὺς γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι,
κατακαλύπτεσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει 7 Gn. 1, 27; 5, 1.
κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα
Θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν.
οὐ γὰρ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ 8 Gn. 2, 22, 23.
ἀνδρός· καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν 9 1 Ti. 2, 13.
γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο 10 Gn. 6, 2.
ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός 11
οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν Κυρίῳ· ὥσπερ γὰρ 12
ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς
γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. ἐν ὑμῖν 13
αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶν γυναιῖκα ἀκατα-

32 γιν. και Ιουδ. 33 συμφερον
XI, 2 υμας, αδελφοι, 3 - του 5 εαυτης
7 - η 11 αν. χ. γυν., ουτε γυν. χ. αν.

11, 13-25 Προς Κορινθίους α'

- 14 κάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; οὐδὲ ἡ φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, 15 ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, ἡ γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται 16 αὐτῇ. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.
- 22 17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἥσσον συνέρχεσθε. 1, 10-12; 3, 3. 18 πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι 1 Jn. 2, 19. 19 πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα Dt. 13, 3. 20 καὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν 21 δεῖπνον φαγεῖν· ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς 22 δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ κατασχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἶπω ὑμῖν; ἐπαινέσω ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ 23 ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ 24 νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον ἑκαὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν Τοῦτό μου ἐστίν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν 25 ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ ἑμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
- Ex. 14, 8. 25 Zec. 9, 11.

14 η ουδε αυτη η φυσ. διδ. | (R εστιν;) 15 (R εστιν) 17 κρειττον | αλλ | ηττον 18 εν τη εκκλ. 19 SR — και 2ο 22 υμιν ειπω | (SR† υμας εν τουτω;) 23 παρεδιδοτο 24 ειπε, λαβετε, φαγετε· | SRᵐ υμων κλωμενον 25 αν

Προς Κορινθίους α' 11, 26—12, 8

ὁσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ 26 Mt. 26, 29.
 ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγ-
 γέλλετε, ἄχρι οὗ ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν 27 He. 6, 6; 10, 29.
 ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως,
 ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ
 Κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ 28 Mt. 26, 22.
 οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου 2 Co. 13, 5.
 πινέτω· ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ 29
 ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. διὰ 30 15, 29.
 τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ Eph. 5, 14. 1 Th.
 κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ 5, 6.
 ἂν ἐκρινόμεθα· κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου 32 He. 12, 5, 6.
 παιδεύμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
 ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν 33
 ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. εἰ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ 34
 ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ
 λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω 12
 ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἶδατε ὅτι ὅτε ἔβην ἤτε πρὸς τὰ 2 Hab. 2, 18, 19.
 εἶδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ 3 Mk. 9, 39.
 γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν 1 Jn. 4, 2, 3.
 λέγει ΑΝΑΘΕΜΑ ΙΗΣΟΥΣ, καὶ οὐδεὶς δύναται Mt. 7, 21.
 εἰπεῖν ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι
 Ἀγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ 4 Ro. 12, 6. Eph. 4, 4.
 αὐτὸ Πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ 5 28. Eph. 4, 11.
 ὁ αὐτὸς Κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσιν, 6
 ὁ δὲ αὐτὸς Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.
 ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος 7 14, 26.
 πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος 8

26 αν | ποτ. τουτο | αχρι ου αν 27 αρτ. τουτον |
 — του 3ο 29 πιν. αναξίως | σωμα του Κυριου 31 δε]
 γαρ 32 (S δε, R' δε,) 34 ει δε
 XII, 2 — οτε 3 λεγει αναθεμα Ιησουν· | ειπειν
 Κυριον Ιησουν 6 αυτος εστι

12, 8—23 Προς Κορινθίους α΄

- δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως
9 κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, ἐτέρω πίστις ἐν τῷ αὐτῷ
Πνεύματι, ἄλλω δὲ χαρίσματα ἱαμάτων ἐν τῷ
14, 5. Ac. 2, 4. 10 ἐνὶ Πνεύματι, ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων,
ἄλλω δὲ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευ-
μάτων, ἐτέρω γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία
7, 7. Ro. 12, 3. Eph. 4, 7. 11 γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ
αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βού-
27. 10, 17. 12 λεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἔστιν καὶ
μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος
πολλὰ ὄντα ἐν ἔστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός·
Gal. 3, 28. 13 καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα
ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε
δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι. καὶ πάντες ἐν Πνεύμα ἐπο-
20. 14 τίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος
15 ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ,
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν
16 ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς Ὅτι οὐκ
εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ
17 τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. εἰ ὅλον τὸ
σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ
18 ἡ ὁσφρησις; νῦν δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν
19 ἑκάστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. εἰ
14. 20 δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; νῦν δὲ
21 πολλά μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὁ
ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω, ἢ
πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω·
22 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώ-
23 ματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν, καὶ
ἀ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις
τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχή-

9 ετερω δε | ενι] αυτω 10 ετ. δε 12 εχ.
πολλα | σωματ. του ενος 13 εἰς ἐν Πν. 15 (σωματος
(2°);) 16 (σωματος (2°);) 18 νυνι 21 — ο

Προς Κορινθίους α' 12, 23-13, 4

μονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει,
 ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει. ἀλλὰ 24
 ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ
 περισσοτέραν δοὺς τιμὴν, ἵνα μὴ ἡ σχίσμα ἐν 25
 τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μερι-
 μνῶσιν τὰ μέλη. καὶ εἴτε πᾶσχει ἐν μέλος, 26
 συνπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος,
 συναίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα 27 Ro. 12, 5. Eph.
 Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο 28 Eph. 4, 11, 12
 ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους,
 δεῦτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
 δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἱαμάτων, ἀντιλήψεις,
 κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπό- 29
 στολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδά-
 σκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; ἡ μὴ πάντες χαρίσ- 30
 ματα ἔχουσιν ἱαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις
 λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; ἡ ζηλοῦτε 31 14, 1.
 δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα.

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ 13
 τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς
 ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἔαν ἔχω προ- 2 Mt. 7, 22; 17, 20.
 φητεῖαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν
 τὴν γνῶσιν, καὶ ἔαν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε
 ὄρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι.
 καὶ ἔαν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ 3 Mt. 6, 2.
 ἔαν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην
 δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακρο- 4
 θυμεῖ, χρηστεύεται ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη

24 ἀλλ | υστερουντι 26 δοξ. εν μελ. 28 ειτα
 χαρ. 31 μειζ.] κρειττονα | (· και)

XIII, 2 μεθιστανειν | ουδεν 3 ψωμιζω | SR⁶
 καυθησωμαι R^m καυχωμαι 4 (SR χρηστευεται· η
 αγαπη ου)

13, 4-14, 6 Προς Κορινθίους α'

Zec. 8, 17 Ixx.
Ph. 2, 4, 21.

Ro. 12, 9.

Pr. 10, 12.
9, 12. Ro. 15, 1.
1 P. 4, 8.

2 Co. 5, 7.
Ja. 1, 23.

1 Th. 1, 3.
1 Jn. 4, 16.

12, 10, 31.

Nu. 11, 29.
12, 10.

12, 8.

5 οὐ περπερεύεται, οὐ φνυσιούται, ¹ οὐκ ἀσχημονεῖ,
οὐ ζητεῖ τὰ ἐαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται
6 τὸ κακόν, ¹ οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συναίρει δὲ
7 τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα
8 ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε
πίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται·
εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνώσεις, καταρ-
9 γηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ
10 μέρους προφητεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον,
11 τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἡμῖν νήπιος,
ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογι-
ζόμεν ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα
12 τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου
ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον·
ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι
13 καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις,
ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων
ἡ ἀγάπη.
14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευμα-
2 τικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν
γλῶσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ Θεῷ· οὐδεὶς
3 γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· ὁ δὲ
προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ
4 παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλῶσση
ἐαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν
5 οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντες ὑμᾶς λαλεῖν γλῶσ-
σαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ
προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλῶσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ
διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.
6 νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλῶσσαις
λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω

8 εκπιπτει 10 τοτε το εκ 11 ως νηπ. ελαλ.,
ως νηπ. εφρ., ως νηπ. ελογ. | οτε δε
XIV, 2 τω Θεω 5 δε 3^ο] γαρ 6 Νυνι

ἡ ἐν ἀποκαλύψει ἡ ἐν γνώσει ἡ ἐν προφητείᾳ ἡ
 διδαχῇ; ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε 7
 αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολῇ τοῖς φθόγγοις
 μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ
 κιθαριζόμενον; καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ 8
 φωνὴν δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον;
 οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔση- 9
 μον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλού-
 μενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα 10
 εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν
 ἄφωνον· ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, 11
 ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν
 ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταὶ 12 1-4
 ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλη-
 σίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. Διὸ ὁ λαλῶν 13 12, 10.
 γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ 14
 προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύ-
 χεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. τί οὖν 15 Eph. 5, 19.
 ἐστίν; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι
 δὲ καὶ τῷ νοί· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ
 τῷ νοί. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῇς πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν 16
 τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τό Ἀμὴν ἐπὶ τῇ
 σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν· ἡ σὺ 17
 μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ
 οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, πάντων ὑμῶν 18
 μᾶλλον γλώσσαις λαλῶ· ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ 19
 θέλω πέντε λόγους τῷ νοί μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ
 ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσση.
 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ 20 Eph. 4, 14.
 τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι Ph. 3, 12, 15.

6 η εν διδ. 8 φων. σαλπ. 10 εστιν | ουδεν
 αυτων 13 Διοπερ 16 ευλογησης τω πν. | (SR
 ευχαριστια,...οιδε;) 18 Θεω μου | λαλων 19 αλλ
 δια του νοος μου

14, 20-34 Προς Κορινθίους α'

- Dt. 28, 49.
Is. 28, 11, 12. 21 γίνεσθε. ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερο-
Ac. 2, 13. 22 γλῶσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέρων λαλήσω τῷ λαῷ
Ac. 4, 13. 23 τοῦτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει
Jn. 4, 19; 16, 8.
Is. 43, 14.
Dn. 2, 47.
Zec. 8, 23. 24 Κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν οὐ
1 Th. 5, 21.
Ac. 17, 11. 25 τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προ-
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 26 φητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν.
1 Th. 5, 21.
Ac. 17, 11. 27 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 28 καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ
1 Th. 5, 21.
Ac. 17, 11. 29 ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 30 εἰ δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις
1 Th. 5, 21.
Ac. 17, 11. 31 ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνα-
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 32 κρίνεται ὑπὸ πάντων, τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας
1 Th. 5, 21.
Ac. 17, 11. 33 αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 34 πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 35 ὅτι Ὡς ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν. Τί οὖν ἐστιν,
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 36 ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ψαλμὸν ἔχει,
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 37 διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει,
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 38 ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 39 εἴτε γλώσσει τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 40 τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω· ἐὰν
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 41 δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 42 δὲ λαλεῖτω καὶ τῷ Θεῷ. προφήται δὲ δύο ἢ
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 43 τρεῖς λαλεῖτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν·
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 44 εἰ δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 45 σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφη-
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 46 τεύειν, ἵνα πάντες μαθήωνται καὶ πάντες παρα-
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 47 καλῶνται. καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 48 ὑποτάσσεται· οὐ γὰρ ἐστὶν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 49 ἀλλὰ εἰρήνης. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 50 τῶν ἁγίων, αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγά-

21 χειλ. ετεροις 23 γλωσσ. λαλ. 25 και ουτω
τα κρ. | ο Θεος ουτως 26 εκαστ. υμων | γλ. εχ.,
αποκ. εχ. | γενεσθω 33 αλλ | 33.34 (SR ειρηνης,
ως...αγιων. Αι) 34 γυν. υμων

Προς Κορινθίους α' 14, 34-15, 9

τωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ
 ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ 35
 δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας
 ἐπερωτάτωσαν· αἰσχροὺς γάρ ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν
 ἐν ἐκκλησίᾳ. *Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ 36
 ἐξηλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; Εἴ τις 37 1 Jn. 4, 6.
 δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέ-
 τω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι Κυρίου ἐστὶν ἐντολή· εἰ 38
 δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖται. Ὡστε, ἀδελφοί μου, 39
 ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε
 γλώσσαις· πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν 40 Col. 2, 5.
 γινέσθω.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ 15
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ
 ἐστήκατε, ¹ δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγ- 2 14
 γελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ
 ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, 3 Is. 53, 8, 9.
 ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν
 ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, 4
 καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς
 γραφάς, ¹ καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα· 5
 ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφά- 6
 παξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς
 δὲ ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς 7 Lk. 24, 50.
 ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ πάντων ὡς περὶ 8
 τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κάμοι. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9
 ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
 καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν

34 ἐπιτετραπται | αλλ υποτασσεσθαι 35 γυναιξιν
 εν εκκλ. λαλ. 36 (SR εξηλθεν;) 37 του Κυρ.
 εισιν εντολαι 38 SR^t αγνοειτω 39 — μου | γλ.
 μη κωλ. 40 — δε
 XV, 2 (R^t σωζεσθε·) | (SR^t υμιν,) 4 τη τρ. ημ.
 6 πλειους | δε και

15, 9-25 Προς Κορινθίους α'

- 2 Co. 11, 5, 23; 10 τοῦ Θεοῦ· χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ
6, 1. χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ
περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ
11 δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν
ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως
ἐπιστεύσατε.
- 12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγή-
γερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις
13 νεκρῶν οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ
14 ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς
οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ
Ac. 1, 22; 5, 32. 15 καὶ ἡ πίστις ὑμῶν· εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδο-
μάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
Θεοῦ ὅτι ἡγείρειν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρειν
6, 14. 16 εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ
14. 17 οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ
Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν,
18 ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ
19 κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ
ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἡλπικότες ἐσμεν μόνον, ἐλεεινό-
Col. 1, 18. 20 τεροὶ πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ
11, 30. Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοι-
Gn. 3, 17-19. 21 μημένων. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ
Ro. 5, 12, 18. 22 δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν
τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν
23 τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Ἐκαστος
δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα
Dn. 2, 44. 24 οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, εἴτα τὸ
τέλος, ὅταν παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ
Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
Ps. 110, 1 25 ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεῦν
Mt. 22, 44.

10 αλλ | η συν εμ. 12 τινες εν υμ. 14 κενη
δε και | υμ.] R^m ημων 19 ηλπ. εσμ. εν Χρ.
20 κεκοιμ. εγενετο 21 ο θαν. 23 - του 24 παραδω

ἄχρι οὗ θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· 26 Rev. 20, 14; 21. 4.
 | πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν 27 Ps. 8, 6.
 δὲ εἶπῃ ὅτι πάντα ὑποτάσσεται, δηλὸν ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑπο- 28
 ταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιή- 29
 σουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 30 Ro. 8, 36.
 καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ὑμετέραν καύ- 31 2 Co. 4, 10. 11.
 χησιν, ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθνηριομάχησα ἐν 32 Is. 22, 13.
 Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρον-
 ται, φάγωμεν καὶ πίνωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.
 μὴ πλανᾶσθε· φθειρουσιν ἡθὴ χρηστὰ ὁμιλίας 33
 κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· 34 Ro. 13, 11. Eph. 5, 14.
 ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λαλῶ. 6, 5. Ac. 26, 8.

Ἀλλὰ ἐρεῖ τις Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ 35
 δὲ σώματι ἔρχονται; ἄφρων, σὺ ὁ σπείρεις, οὐ 36 Jn. 12, 24.
 ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· καὶ ὁ σπείρεις, οὐ 37
 τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ 38 Gn. 1, 11.
 Θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα 39
 σὰρξ ἡ αὕτῃ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν,

25 ου αν 27 (R^m (δηλον...παντα),) 28 Θεος
 τα παντα 29 (νεκρων,...εγειρονται;) | αυτ.] των
 νεκρων 31 -αδελφοι 32 (SR^m οφελος,...εγε-
 ρονται;) 33 χρησθ' 34 λεγω 35 Αλλ
 36 Αφρων 38 αυτω διδ. | το ιδ. 39 σαρξ ανθρ. |
 σ. πτ.] ιχθυων

15, 39-54 Προς Κορινθίους α'

- 40 ἄλλη δὲ ἰχθύων. καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ
 σώματα ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπου-
 41 ρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη
 δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη
 δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν
 42 δόξῃ. οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.
 σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·
 43 ^{Ph. 3, 20, 21.} σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπεί-
 44 ρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπεί-
 ρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.
 Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν.
 45 <sup>Gn. 2, 7.
2 Co. 3, 6, 17.
Jn. 6, 13.</sup> οὕτως καὶ γεγραπται Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος
 Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς
 46 πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευμα-
 τικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.
 47 ^{Gn. 2, 7.} ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος
 48 ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι
 καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ
 49 ^{Gn. 5, 3.} οἱ ἐπουράνιοι· καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα
 τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπου-
 50 ^{6, 13.} ρανίου. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ
 αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται,
 51 ^{1 Th. 4, 15, 17.} οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ
 μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες οὐ κοιμηθησόμεθα,
 52 <sup>Mt. 24, 31.
1 Th. 4, 16.</sup> πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ¹ ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ
 ὁφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίζει
 γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ
 53 ^{2 Co. 5, 4.} ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν
 τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
 54 ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν
 τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο

39 ιχθ.] πτηνων 40 αλλ 44 -Ει | και
 εστι σωμα πν. 47 ανθρ., ο Κυριος εξ 49 SR^t
 φορεσομεν 50 δυνανται 51 Παντες μεν ου
 54 R^m -το φθαρτ. τ. ενδ. αφθ. και

Προς Κορινθίους α' 15, 54-16, 10

ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ
γεγραμμένος Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος. ποῦ 55
σου, θάνατε, τὸ νίκος; ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;
τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ 56
δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· τῷ δὲ Θεῷ χάρις 57
τῷ δίδοντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, 58
ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν
τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος
ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Is. 25, 8.
Hos. 13, 14.

Ro. 7, 13; 6, 14.

2 Ch. 15, 7.
Rev. 14, 13.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, 16
ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,
οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν σαββάτου 2
ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἐαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι
ἐὰν εὐδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι
γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκι- 3
μάσητε, δι' ἐπιστολῶν τουτοὺς πέμψω ἀπενεγκεῖν
τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐὰν δὲ ἀξίον 4
ᾗ τοῦ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται.
Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν 5
διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, ἡ πρὸς ὑμᾶς 6
δὲ τυχὸν καταμενῶ ἢ καὶ παραχειμᾶσω, ἵνα ὑμεῖς
με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ 7
ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω γὰρ χρόνον
τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ.
ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς· 8
θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ 9
ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, 10
βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ

Ac. 11, 23.
2 Co. 8; 9.
Gal. 2, 10.

Ac. 20, 7.

Ac. 19, 21.

Ro. 15, 24.
Tit. 3, 12.

Ac. 20, 2.
Ac. 18, 21.

Ac. 19, 1, 10.
2 Co. 2, 12.
Col. 4, 3.
Rev. 3, 8.
4, 17. Ph. 2, 20.

55 νικ.] κεντρον | θαν., το κ.] αδη, το νικος
XVI, 2 σαββατων | εαν] αν 3 (SR¹ δοκιμασητε
δι επιστ.,) 4 η αξιον 6 παραμενω 7 γαρ 2^ο)
δε | επιτρεπη

16, 10-24 Προς Κορινθίους α'

6. 1 Tl. 4, 12. 11 ἔργον Κυρίου ἐργάζεται· ὡς καὶ γώ· μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν
- 1, 12; 3, 6. 12 μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαι-
- Ps. 31, 25 Lxx. Eph. 6, 10. 13 ρήσῃ. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρί-
- 1, 16. Ro. 16, 5. 14 ζεσθε, κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ
- Ph. 2, 29. 15 γινέσθω. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας
- 1 Th. 5, 12. 16 καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ
- 17 τῷ συνεργῶντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν·
- Ac. 18, 2. 18, 26. Ro. 16, 3. 5. 19 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.
- Ro. 16, 16. 2 Co. 13, 12. 1 P. 5, 14. 20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ
- Col. 4, 18. 2 Th. 3, 17. Gal. 1, 8. 9. 21 Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε
- 22 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον,
- 23 ἢ τῷ ἀνάθεμα. μαρὰν ἀθά. ¹ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
- 24 Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

10 καὶ ἐγώ 15 (R ἀδελφοὶ (οἰδατε...εαυτούς),)
 17 Φορτουνάτου | υμετ.] υμῶν 19 ἀσπάζονται |
 Πρισκιλλα 22 Κυρ. Ἰησοῦν Χριστον 23 SR Ἰησ.
 Χριστου 24 SR Ἰησου. αμην.

Προς Κορινθίους πρώτη ἐγγραφὴ ἀπο Φιλιππων δια
 Στεφανα, καὶ Φορτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, καὶ Τιμοθεοῦ.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- 1 1 Co. 1, 1.
ματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις
πᾶσιν τοῖς οὔσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· χάρις ὑμῖν 2 Ro. 1, 7.
καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου 3 Ro. 15, 5.
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν Eph. 1, 3. 1 P. 1, 3.
καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ παρακαλῶν 4
ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι
ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς
παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ. ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ 5 Ps. 34, 19. 94, 19
Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισ-
σεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, 6 4, 15, 17.
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε
παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς
ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων
ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία 7
ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν πα-
θημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ 8
θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως
ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερ-
βολὴν ὑπὲρ δυνάμιν ἐβαρῆθημεν, ὥστε ἐξαπορη-

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 1 Ιησ. Χρ. 5 — του 2^ο 6.7 σωτηρ., της
ἐνεργ...πασχομεν· εἴτε παρακ., υπ. της υμ. παρακλ. και
σωτηριας· και η ελπ. 7 ὡσπερ 8 ὑπερ] R περι |
γεν. ημιν | εβαρ. υπ. δυν.

- 9 θῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς
τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχέκαμεν, ἵνα μὴ
πεπειθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ
2 Ti. 4, 18. 10 τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· ὃς ἐκ τηλικούτου
θανάτου ἐρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἡλπί-
11 καμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, συννυπουργούντων καὶ
ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσ-
ώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαρι-
στηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.
- 2, 17. He. 13, 18. 1 Co. 1, 17. 12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρ-
τύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ
ἐιλικρινίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ'
ἐν χάριτι Θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ,
13 περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα
γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ
ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώ-
5, 12. Ph. 2, 16. 14 σεσθε, καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους,
ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ.
- 15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεπειθήσει ἐβουλόμην πρότερον
1 Co. 16, 5, 6. 16 πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, καὶ
δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ
Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προ-
5, 16. 17 πεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βου-
λόμενος μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ
βουλευόμαι κατὰ σάρκα βουλευόμαι, ἵνα ἢ παρ'
18 ἐμοὶ τό Ναί ναὶ καὶ τό Οὐ οὐ; πιστὸς δὲ ὁ
Θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐστιν
19 Ναί καὶ Οὐ. ὁ τοῦ Θεοῦ γὰρ Υἱὸς Χριστὸς
Ἰησοῦς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ

10 ρυεταί, εἰς | R^m ἡλπικαμεν· καὶ 12 ἀπλοτητι |
—του 13 ὅτι καὶ ἕως 14 — ἡμῶν 2^ο 15 πρ.
υμ. ἐλθ. προτ. | R^m χαρὰν | ἐχῆτε 17 βουλευομενος
18 ἐστ.] ἐγενετο 19 γὰρ του Θ. υι. | SR Ἰησ. Χρ.

Προς Κορινθίους β' 1, 19-2, 9

Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ
 Οὐ, ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγ- 20 Rev. 3, 14.
 γελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τό Ναί· διὸ καὶ δι' αὐτοῦ
 τό Ἀμήν τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ 21 1 Jn. 2, 27.
 βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας
 ἡμᾶς Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δούς 22 5, 5. Ro. 8, 16.
Eph. 1, 13, 14.
 τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις
 ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι 23 11, 31. Ro. 1, 9.
 ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι
 ἦλθον εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν 24 1 P. 5, 3.
 τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς
 ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε. ἔκρινα δὲ 2 12, 21. 1 Co. 4, 21.
 ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς
 ἐλθεῖν. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐ- 2
 φραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; καὶ 3 1 Co. 5
 ἔγραψα τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ
 ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας
 ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ἐκ 4 Ac. 20, 31.
 γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα
 ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,
 ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως
 εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύ- 5 1 Co. 5, 1.
 πηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας
 ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ 6
 τῶν πλειόνων, ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς 7
 χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πως τῇ περισ-
 σοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ 8
 ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· εἰς τοῦτο γὰρ 9 7, 15.
 καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς

20 διο...αυτου] και εν αυτω
 και σφρ.

21.22 R Θεός,

Π, 1 δε] R^m γαρ | ελθ. εν λ. πρ. υμ. 2 τις εστιν
 3 εγρ. υμιν | εχω 5 αλλ | (επιβαρω παντ.) 7 R^m
 —μαλλον 9 ει] R^m ᾧ

2, 9—3, 5 Προς Κορινθίους β'

- Lk. 10, 16. 10 πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ γὰρ·
καὶ γὰρ ἐγὼ ὁ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι'
Lk. 22, 31. 11 ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθώ-
μεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα
Ac. 14, 27.
1 Co. 16, 9. 12 ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγ-
Ac. 20, 1. 13 μένης ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί
μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου,
ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακε-
14 δονίαν. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμ-
βεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς
γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ
1 Co. 1, 18. 15 τόπῳ· ὅτι Χριστοῦ εὐδοκία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς
3, 5, 6. Lk. 2, 34. 16 σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, οἷς μὲν
ὁσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ
1, 12. 1 P. 4, 11. 17 ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; οὐ
γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινίας, ἀλλ' ὡς ἐκ
Θεοῦ κατέναντι Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.
- 5, 12. Ro. 16, 1.
Ac. 18, 27. 3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ
χρῆζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς
1 Co. 9, 2. 2 ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε,
ἐνγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γνωσκομένη
καὶ ἀναγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων,
3 φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ δια-
κοινηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ μέλανι
ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις
ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρδίαις σαρκίναις.
- 2, 16. 4 Πειποίησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χρισ-
5 τοῦ πρὸς τὸν Θεόν. οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί
ἐσμεν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκα-

Ex. 24, 12.
31, 18; 34, 1.
Pr. 3, 3; 7, 3.
Ezk. 11, 19; 36, 26.
Jer. 31, 33.
Ro. 15, 16.

10 καὶ ἐγὼ | ἐγὼ εἰ τι κεχαρ., ὡ κεχαρ. 16 — εκ
1^ο 2^ο 17 (, ὡς οἱ πολλοί,) | , κατενωπιον τοῦ Θ.,
III, 1 ἡ 1^ο] εἰ | ὑμῶν συστατικῶν 3 ἀλλὰ ἐν |
καρδίας 5 κ. ε.σ.μ. ἀφ' εαυτ.

νότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς 6
 διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ
 πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ
 πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου 7
 ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν
 δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
 Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν
 τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ 8
 μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ;
 εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ 9
 μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης
 δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δεδοξασται τὸ δεδοξασμένον 10
 ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης
 δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ 11
 μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. Ἐχοντες οὖν τοι- 12
 αὐτὴν ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, καὶ οὐ 13
 καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσ-
 ωπον αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
 Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλὰ 14
 ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σή-
 μερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει
 τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον
 ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται· ἀλλ' ἕως σήμερον 15
 ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ
 τὴν καρδίαν αὐτῶν κείται· ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπι- 16
 στρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ 17
 δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά ἐστιν· οὐ δὲ τὸ Πνεῦμα
 Κυρίου, ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκα- 18
 λυμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτρι-
 ζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ
 δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

Jer. 31, 31.
 1 Co. 11, 26.
 Ro. 7, 6. Jn. 6, 63.

Ex. 34, 30.

Gal. 3, 2. 5.

Dt. 27, 26.
 Ro. 1, 17; 3, 21.

Ex. 34, 29 ss.

Ex. 34, 33. 35.

Ro. 11, 25.

Ro. 11, 23. 26.
 Ex. 34, 34.
 Jn. 7, 39; 8, 36.
 Ro. 8, 2.
 Ex. 16, 7. 10;
 24, 17.

7 (SR γραμμασιν,) | εν λιθ. 9 R^m τη διακονια |
 εν δοξη 10 ου] ουδε | ενεκεν 13 προσ. εαυτου
 14 αλλ | — ημερας | (SR^t μενει μη) | SR^t, ὅ τι 15 ην.
 αναγινωσκεται 16 δ' αν 17 εκει ελευθ.

4, 1-13 Προς Κορινθίους β'

- 3, 6. 1 Co. 7, 25. 4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς
2, 17. 1 Th. 2, 5. 2 ἡλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν, ¹ ἀλλὰ ἀπειπάμεθα
τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν
πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες
ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώ-
1 Co. 1, 18. 3 πιον τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ
εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν
4 κεκαλυμμένον, ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου
ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ
εἰσέλθαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης
5 τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ
ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν
Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.
3, 18. Gn. 1, 3. 6 ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν Ἐκ σκότους φῶς λάμψει,
Is. 9, 1. ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν
τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ
Χριστοῦ.
5, 1. Ac. 9, 15. 7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τούτον ἐν ὀστρα-
κίοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως
1, 8; 7, 5. 8 ἡ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμενοι
ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ
9 ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπό-
1 Co. 15, 31. 10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ
Ro. 8, 36. 11 σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. αἰὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες
εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ
12 ἡμῶν. ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ
Ps. 116, 10. 13 ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς

IV, 1 ἐκκακουμέν 2 ἀλλ | συνιστῶντες 4 αὐγ.
αὐτοῖς 5 R^m δια Ἰησοῦ 6 (εἰπὼν ἐκ) | λαμβῆαι |
SR Ἰησοῦ Χρ. 10 Κυρίου Ἰησ. (1^ο) 12 ο μὲν θ.

Προς Κορινθίους β' 4, 13-5, 8

πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον Ἐπίστευσα, διὸ
 ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν,
 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς 14 1 Co. 6, 14
 σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ 15 1, 3-6.
 γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ
 τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς
 τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' 16 10. Eph. 3, 16.
 εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ
 ἔσω ἡμῶν ἀνακαινύεται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. τὸ 17 Ro. 8, 17, 18.
 γὰρ παραντίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως καθ'
 ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης
 κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ 18 He. 11, 1 3.
 βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλε-
 πόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.
 οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ 5
 σκηνῶν καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν,
 οἰκίαν ἀχειροποιήτων αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν 2 Ro. 8, 23.
 τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, εἴ γε 3
 καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ 4 1 Co. 15, 53
 γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνεῖ στενάζομεν βαρούμενοι,
 ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι,
 ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ 5
 κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ
 δοὺς ἡμῖν τὸν ἄρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. Θαρ- 6
 ροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες
 ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· διὰ 7 1 Co. 13, 12.
 πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἶδους· θαρ- 8 Ph. 1, 21.
 ροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ
 τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον.

14 R^m — Κυριον | συν 1° | δια 15 (R πλειονων,)
 16 εκκακουμεν | εσωθεν ανακ. 17 SR θλιψ. ημων
 V, 1 (R αιωνιον,) 4 (SR^t βαρουμενοι) 5 ο και
 δους

5, 9—20 Προς Κορινθίους β'

- Ps. 39, 12. 9 διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε
Ac. 17, 31. 10 ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ
Ro. 2, 16; 14, 10. πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ
βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ
διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν
εἴτε φαῦλον.
- 4, 2. 11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώ-
πους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω
δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι.
- 3, 1. 12 οὐ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ
ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν,
ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους
13 καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ·
14 εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ
Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰς
ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον·
- 1 Ti. 2, 6. 15 καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι
Ro. 14, 7, 8. ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι
16 καὶ ἐγερθέντι. Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα
οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ
σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν.
- Ro. 8, 1, 10. 17 ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα
Gal. 6, 15. Rev.
21, 5. 18 παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν καινά. τὰ δὲ πάντα ἐκ
Is. 43, 18; 65, 17. τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ
Ro. 5, 10. Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς
19 καταλλαγῆς, ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον
καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ
παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν
Is. 52, 7. 20 λόγον τῆς καταλλαγῆς. Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν
πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι'
ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ

10 φαυλ.] κακον 12 ου γαρ παλ. | μη εν] ου
14 οτι ει εις...απεθανεν, 16 ει δε και 17 καινα
τα παντα 18 δια Ιησου Χρ.

Προς Κορινθίους β' 5, 20-6, 14

Θεῷ. τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν 21
 ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιο-
 σύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Συνεργοῦντες δὲ καὶ 6
 παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
 δέξασθαι ὑμᾶς. — λέγει γάρ 2

Jn. 8, 46. He. 4, 15.
 Gal. 3, 13.
 1 Co. 1, 31.
 Ph. 3, 9.
 1 P. 2, 22.
 1, 24; 5, 20.

Is. 49, 8.
 Lk. 4, 19, 21.

Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου

καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.

ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα
 σωτηρίας. — μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσ- 3
 κοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἡ ἀλλ' ἐν 4 4, 2
 παντὶ συνιστάνοντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι,
 ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν
 στενοχωρίαις, ἡ ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν 5 11, 23-27.
 ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν
 νηστεαῖς, ἡ ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, 6 1 Ti. 4, 12.
 ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ
 ἀνυποκρίτῳ, ἡ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει 7 1 Co. 2, 4.
 Θεοῦ. διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν
 δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, ἡ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ 8
 δυσφημίας καὶ εὐφημίας. ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς,
 ἡ ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνή- 9 4, 10, 11.
 σκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ
 θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, 10 Ph. 4, 12, 13.
 ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν
 ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, 11 Ps. 119, 32.
 ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτνται. οὐ στενοχωρεῖσθε 12
 ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις
 ὑμῶν. τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις 13 1 Co. 4, 14.
 λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γίνεσθε 14 Eph. 5, 11.
 ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. τίς γὰρ μετοχὴ δι-

21 τον γαρ μη | γινωμεθα
 VI, 4 συνιστωντες | (R εαυτους,)

15 καιοσύνη καὶ ἀνομία, ἥ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς
16 σκοτός; τίς δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς
Βελίαρ, ἥ τίς μερὶς πιστῶ μετὰ ἀπίστον; τίς δὲ
συνκατάθεσις ναῶ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ
ναὸς Θεοῦ ἐσμεν ζῶντος· καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι
Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐνπεριπατήσω,
καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται
μου λαός.

Jer. 51, 45.
Ezk. 20, 34, 41.
Is. 52, 11.
Rev. 18, 4.

17 διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν
καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος,
καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε·
ἐγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,

2 S. 7, 8, 14.
Is. 43, 6.
Jer. 31. 9; 32, 38.
Hos. 1, 10.
Am. 4, 13 lxx.

18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Πατέρα,
καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί,
καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ
σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην
ἐν φόβῳ Θεοῦ.

12, 17.
Ac. 20, 33.
6, 11-13.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδικήσαμεν, οὐδένα
3 ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. πρὸς κατὰ-
κρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις
4 ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συνζῆν. πολλή
μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις
ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερ-
περισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

Ac. 31. 1. 2

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν
ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ
6 θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ἀλλ'
ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ
7 Θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου· οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ

1, 3, 4. 2, 13.
Ps. 113, 6; 138, 6.
Is. 66, 2.

14 ανομία; τις δὲ κοιν. 15 Χριστῷ | SR^t Βεβίαια
16 ἡμ.] υμεῖς | ἐστε | μου] μοι 17 ἐξέλθετε
VII, 3 οὐ πρ. κατακρ.

παρουσία αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἡ
 παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν
 ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον
 ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. ὅτι εἰ καὶ 8 2, 4
 ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι·
 εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη
 εἰ καὶ πρὸς ὦραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, ¹ νῦν χαίρω, οὐχ 9
 ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν·
 ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιω-
 θῇτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν 10 Mt. 27, 3-5.
 εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ He. 12, 17.
 κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γὰρ 11
 αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι πόσῃν κατειρ-
 γάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ
 ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν,
 ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνε-
 στήσατε ἑαυτοὺς ἄγνοους εἶναι τῷ πράγματι.
 ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαν· 12
 τοῦ οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ
 φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν
 πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο παρα- 13
 κекλήμεθα. Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν πε-
 ρισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου,
 ὅτι ἀναπέπανται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων
 ὑμῶν· ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ 14
 κατησχύνθην, ἀλλ' ὥς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλή-
 σαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ
 Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ 15 2, 9.

8 (SR μεταμέλομαι, εἰ κ. μετεμελόμην) | SR¹ βλέπω
 γαρ 8.9 (SR υμᾶς. Νυν) 10 κατεργάζεται
 11 λυπηθ. υμᾶς | ἀλλ' ἐκδικ. | ἐν τῷ πρ. 12 εἵνεκεν
 τέρ | σπ. ἡμῶν τὴν ὑπὲρ υμῶν 13 παρακεκλημέθα
 (R¹) ἐπὶ τῇ παρ. υμῶν· περισσ. δε μαλλ. 14 SR ἡ
 ἐπὶ T.

7, 15-8, 11 Προς Κορινθίους β'

περισσότερως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμνησκομένου
τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ
16 τρόμον ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ
θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Ro. 15, 26. 8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ

Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακε-
2 δονίας, ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία
τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐ-
τῶν ἐπερίσσειεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος

3 αὐτῶν· ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ

9, 1. Ac. 11, 26. 4 δύναμιν, αὐθαίρετοι ¹ μετὰ πολλῆς παρακλήσεως

δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς
5 διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, καὶ οὐ καθὼς ἡλπί-
σαμεν, ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ

6 καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ, εἰς τὸ παρακαλέσαι
ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ

¹ Co. 1, 5.
1 Co. 16, 1, 2. 7 ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ'

ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ
γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν
ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.

8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων
σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον

Mt. 8, 20. 9 δοκιμάζων· γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν
πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλου-

10 τήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ
ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ

11 καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· νυνὶ δὲ
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ
προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ

16 οὐν οτι

VIII, 2 τον πλουτον 3 παρα] υπερ| (SR δυναμιν
αυθαιρ.,) 4 αγιους δεξασθαι ημας· 5 αλλ | (Θεου]
S · R ·) 7 SR^o εξ υμων εν ημιν 8 ημετερας

Προς Κορινθίους β' 8, 11-9, 1

τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὼς 12 Pr. 3, 27. 28
Mk. 12, 41.
ἐὰν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ 13
ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν θλίψις· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος
| ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ 14 9, 12
ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα
γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται
ἰσότης, | καθὼς γέγραπται 'Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεό- 15 Ex. 16, 18.
νασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν. Χάρις 16
δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν 17
ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος
ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐ- 18
τοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ 19 Gal. 2, 10.
καὶ χειροτονηθεῖς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος
ἡμῶν ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ'
ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προ-
θυμίαν ἡμῶν, | στελλόμενοι τοῦτο, μὴ τις ἡμᾶς 20
μωμῆσθαι ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ
ὑφ' ἡμῶν· προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον 21 Pr. 3, 4 1.xx.
Κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψα- 22
μεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν
ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ
πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς
ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς 23 7, 13; 12, 18.
Ro. 16, 7.
ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι
ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς 24 7, 14
ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν
εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν
ἐκκλησιῶν. Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας 9 8, 4. 20.

12 εχη τις, ευπρ. 13 υμιν δε | (ισοτητος] S, R·)
18 R τον αδ. μετ αυτου 19 εν] συν | R- αυτου |
προθ. υμων 21 προνοουμενοι καλα 24 (SR^ε, εις
αυτους R^m εις αυτους,) | SR ενδειξασθε | και εις πρ.

- 8, 19. 2 τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί ἐστιν τὸ
γράφειν ὑμῖν· οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν
ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαῖα
παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος
8, 24. 3 ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελ-
φούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον
4 παρεσκευασμένοι ᾗτε, μὴ πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν
ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὗρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάσ-
τους κατασχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν
5 ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. ἀναγκαῖον οὖν
ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προ-
έλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προ-
επηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοιμὴν
εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.
Pr. 11, 24; 19, 17. 6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως
καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ'
Ro. 12, 8. 7 εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος καθὼς προή-
Pr. 22, 8 Lxx. 1 Ch. 29, 17. ρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης·
8 ἱλαρὸν γὰρ δότῃν ἀγαπᾷ ὁ Θεός. δυνατεῖ δὲ ὁ
Θεός πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα
ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες
Ps. 112, 9. 9 περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καθὼς γέ-
γραπται
Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,
ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
Is. 55, 10. 10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον
Hos. 10, 12. εἰς βρώσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον
ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης
1, 11; 4, 15. 11 ὑμῶν· ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλό-

IX, 2 το] ο εἰς 4 ταυτη της καυχησης 5 προ-
κατηγγελμενην | ως 2ο] ωσπερ 7 προαιρειται
8 δυνατος δε 10 (R βρωσιν,) | χορηγησαι, και
πληθυναι | αυξησαι | γεννηματα

Προς Κορινθίους β' 9, 11-10, 8

τητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ
 Θεῷ. ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ 12 8, 14.
 μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα
 τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν
 εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ· διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς δια- 13
 κονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ
 τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ
 καὶ ἀπλότῃτι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς
 πάντας, καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθοῦν- 14
 των ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ
 ἐφ' ὑμῖν. Χάρις τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῇ 15
 αὐτοῦ δωρεᾷ.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ 10 1 Co. 2, 3.
 τῆς πραύτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς Gal. 5, 2.
 κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ
 θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῇ- 2 11. 1 Co. 4, 21.
 σαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ
 τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα
 περιπατοῦντας. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες 3
 οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα, τὰ γὰρ ὄπλα τῆς 4 Eph. 6, 13-17.
 στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ
 πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαί-
 ροῦντες¹ καὶ πᾶν ὑψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς 5
 γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν
 νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν ἐτοιμῇ 6 2, 9.
 ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πλη-
 ρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέ- 7
 πετε. εἴ τις πέποιθεν ἐαντῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο
 λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς
 Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. ἕάν τε γὰρ περισσό- 8 12. 6. 1 Co. 5, 4. 5.
 τερόν τι καυχῆσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς

14 (R αυτων,) | (SR υμων,) 15 χαρις δε
 X, 1 πραοτητος 7 (SR^m βλεπετε;) | εφ| ημεις
 Χριστου 8 γαρ και

10, 8-11, 3 Προς Κορινθίους β'

- ἔδωκεν ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαί-
 9 ρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ¹ ἵνα μὴ δόξω
 1. 10 ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι
 Αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, φησὶν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί,
 ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ
 13, 2. 10 11 λόγος ἐξουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦ-
 τος, ὅτι οἱοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν
 3, 1; 5, 12. 12 ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ
 γὰρ τολμῶμεν ἐνκρίναι ἢ συνκρίναι ἑαυτοὺς
 τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν
 ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συνκρίνοντες
 Ro. 12, 3. 13 ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιάσιν. ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς
 τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον
 τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου,
 14 ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικ-
 νούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς, ἄχρι
 γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
 Ro. 15, 20. 15 τοῦ Χριστοῦ· οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι
 ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανο-
 μένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι
 Ac. 19, 21. 16 κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν, εἰς τὰ
 ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἄλλο-
 Jer. 9, 23. 24. 17 τρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. Ὁ δὲ
 1 Co. 1, 31. 1 Co. 4, 5. 18 καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν
 συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ
 Κύριος συνίστησιν.
 11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης·
 Eph. 5, 26. 27. 2 ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ
 ζήλῳ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον
 Gn. 3, 4. 13. 3 ἁγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ· φοβοῦμαι δὲ μὴ
 πως, ὡς ὁ ὄφεις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ

8 Κυρ. ημιν εις 10 οτι αι μεν επιστ.
 12 συνιουσιν 13 ουχι 18 συνιστων | αλλ
 XI, 1 ηνειχεσθε | της αφρ. 3 Ευαν εξηπατ.

Προς Κορινθίους β' 11, 3-16

αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλό-
 τητος καὶ τῆς ἀγνότητος τῆς εἰς Χριστόν. εἰ 4 Gal. 1, 8 9.
 μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν
 οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ
 οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
 καλῶς ἀνέχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερη- 5
 κέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης 6
 τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ
 φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. *Ἡ ἁμαρτίαν 7
 ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε,
 ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελι-
 σάμην ὑμῖν; ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν 8 Ph. 4, 10, 15.
 ὁψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ παρὼν 9
 πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός·
 τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ
 ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ
 ἄβαρῇ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν 10 1 Co. 9, 15.
 ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη
 οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς
 Ἀχαΐας. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς 11
 οἶδεν. *Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω 12
 τὴν ἀφορμὴν τῶν θελούντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ
 καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ 13 2, 17. Ph. 3, 2.
 τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετα-
 σχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ 14
 οὐ θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματί-
 ζεται εἰς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ 15
 οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι
 δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα
 αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ 16 12, 6.

3 οὕτω φθαρῇ | — καὶ τ. αγνοτ. | τον Χρ. 4 ηνε-
 χεσθε 6 φανερωθεντες 9 ουδενος | υμ. εμαυτ.
 14 θανατοστον

11, 16-30 Προς Κορινθίους β'

- δὲ μήγε, καὶ ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα καὶ γὰρ
 17 μικρόν τι καυχῇσωμαι. ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ Κύριον
 λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑπο-
 18 στάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται
 19 κατὰ τὴν σάρκα, καὶ γὰρ καυχῇσωμαι. ἡδέως γὰρ
 20 ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· ἀνέχεσθε
 γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ
 τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσ-
 21 ωπον ὑμᾶς δέρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι
 ἡμεῖς ἡσθενηκάμεν. ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν
 Ph. 3, 5. 22 ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ καὶ γὰρ. Ἑβραῖοί εἰσιν;
 καὶ γὰρ. Ἰσραηλεῖταί εἰσιν; καὶ γὰρ. σπέρμα
 1 Co. 15, 10. 23 Ἀβραάμ εἰσιν; καὶ γὰρ. διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν;
 παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισ-
 σοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς
 Dt. 25, 3. 24 ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ
 Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν
 Ac. 16, 22.
 Ac. 14, 19. 25 ἔλαβον, ¹ τρίς ἐραβδόισθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρίς
 ἐνανάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα.
 26 ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνους ποταμῶν, κιν-
 δύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ
 ἔθνων, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ,
 κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις,
 6, 5. 27 ¹ κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν
 λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψυχῇ
 Ac. 20, 18-21. 28 καὶ γυμνότητι· χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασίς
 μοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκ-
 1 Co. 9, 24.
 12, 5. 29 κλησιῶν. ¹ τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς
 30 σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; εἰ καυ-
 χᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχῇσωμαι.

16 μικρ. τι καγω 17 ου λαλω κατα Κυρ.
 20 υμ. εις προσ. 21 ησθενησαμεν 23 εν πληγ.
 υπερβ., εν φυλ. περισσ. 27 εν κοπω 28 επισυ-
 στασις μου

Προς Κορινθίους β' 11, 31—12, 9

ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν 31 ^{1, 23.}
 εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν 32
 Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως
 ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με,
 καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ 33 ^{Ac. 9, 24. 25.}
 τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Καν- 12
 χᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς
 ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. οἶδα ἄν- 2
 θρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων,—
 εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος
 οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν,—ἄρπαγέντα τὸν τοιοῦτον
 ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον 3
 ἄνθρωπον—εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώ-
 ματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν,—¹ ὅτι ἡρπάγη 4 <sup>I. k. 23, 43.
Rev. 2, 7.</sup>
 εἰς τὸν Παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα,
 ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου 5 ^{11, 30.}
 καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ
 μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆ- 6 ^{10, 8; 11, 16.}
 σασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἔρω·
 φεῖδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ
 βλέπει με ἢ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ ¹ καὶ τῇ ὑπερβολῇ 7 ^{Job 2, 6.}
 τῶν ἀποκαλύψεων. διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι,
 ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ,
 ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ 8
 τούτου τρίς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ
 ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέν μοι Ἀρκέῃ σοι ἡ χάρις μου· 9
 ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. Ἥδιστα
 οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις, ἵνα

31 Κυρ. ημων Ιησ. Χριστου 32 την Δαμ. πολ. |
 με θελων

XII, 1 S Κανχ. δη ου συμφερει μοι· ελευσ. γαρ
 R^m Κανχ. δε ου συμφερων μεν, ελ. δε 3 χωρις] εκτος
 5 ασθεν. μου 6 ακ. τι εξ 6.7 (SR εμον. Και)
 7 (R αποκαλυψεων—) | —. διο | Σατᾶν 9 δυν. μου |
 τελειουται | ασθεν. μου

12, 9—20 Προς Κορινθίους β'

- Ph. 4, 13. 10 ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ
 εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὑβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν
 διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν
 γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.
- 11, 5. 11 Τέγονα ἄφρων· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ
 γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ
 ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν
- Ro. 15, 19. 12 εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη
 ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, σημείοις τε καὶ τέρασιν
- 11, 9. 13 καὶ δυνάμεσιν. τί γάρ ἐστιν ὃ ἡσσώθητε ὑπὲρ
 τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ
 κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
- 13, 1. 14 ταύτην. Ἴδου τρίτον τοῦτο ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν
 πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ
 τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα
 τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς
- Ph. 2, 17. 15 τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδα-
 πανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. εἰ περισ-
 16 σοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ, ἥσσον ἀγαπῶμαι; *Ἔστω
 δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλὰ ὑπάρχων
 17 πανούργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὦν ἀπέ-
 σταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς;
- 8, 6. 16—18. 18 παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν·
 μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ Πνεύ-
 ματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;
- 19 | Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. κατ-
 ἐναντι Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα,
 10, 2. 1 Co. 4, 6. 20 ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι
 γὰρ μή πως ἐλθὼν οὐχ οἶους θέλω εὗρω ὑμᾶς,

10 καὶ] SR εν 11 αφρ. καυχωμενος 12 σημ.
 τε] εν σημ. 13 ηττηθητε | (εκκλησιας;...υμων*)
 14 —τουτο | καταν. υμων | αλλ 1° 2° 15 ει και |
 αγαπων ηττον αγαπωμαι. 16 αλλ 18 Πν.]
 πνευματι 19 Παλιν | (SR^m απολογουμεθα;) | κατε-
 νωπιον του Θ.

καὶ γὰρ εὐρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις,
 ζῆλος, θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί,
 φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· μή πάλιν ἐλθόντος 21 2. 1. 13, 2
 μου ταπεινώσῃ με ὁ Θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ
 πενθήσω πολλοὺς τῶν προσημαρτηκότων καὶ μὴ
 μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ
 καὶ ἀσελγείᾳ ἢ ἔπραξαν. Τρίτον τοῦτο 13 Dt. 19, 15.
 ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων Mt. 18, 16.
 καὶ τριῶν σταθίσειται πᾶν ῥῆμα. προεῖρηκα καὶ 2 1 Ti. 5, 19.
 προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν,
 τοῖς προσημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι
 ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, ἐπεὶ δοκιμὴν 3
 ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς
 ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ 4 Ph. 2, 7. 8.
 ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως
 Θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ
 ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.
 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς 5 1 Co. 11, 28.
 δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι
 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε.
 ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 6
 ἀδόκιμοι. εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ 7
 ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι
 φανώμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς
 δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ 8 1 Co. 13, 6.
 τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν 9
 γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾔτε·
 τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. Διὰ 10 2. 3. 10, 11, 10, 9.
 τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμωσ
 χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ Κύριος ἔδωκέν
 μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

20 ερεῖς, ζηλοι 21 ἐλθοντα με | — με
 XIII, 2 νυν γραφω τοις 4 γαρ εἰ εστ. | και γαρ
 και | εν] R^m συν | ζησομεθα 5 υμιν εστιν 7 ευχομαι
 8 αλλ 9 τουτο δε και 10 εδ. μοι ο Κυρ.

13,11-1,6 Προς Κορ. β' Προς Γαλατας

Ph.4.4. Ro.15.33. I I

1 Co. 16, 20.

- Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.
- 13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

11. 12.

Ro. 1, 7.

2, 20. 1 Ti. 2, 6.
Tit. 2, 14.
1 Jn. 5, 19.

- 1 Παῦλος ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ
- 2 Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
- 3 Γαλατίας· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πα-
- 4 τρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ
- 5 τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
- 6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον

11 (Rⁱ χαίρετε.) 13 ὑμων. αμην.

Προς Κορινθίους δευτέρα εγγραφή απο Φιλιππων της Μακεδονιας, δια Τιτου και Λουκα.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 3 SRⁱ πατρ., κ. Κυρ. ημων 4 ενεστ. αι. πον.

εὐαγγέλιον, ¹ ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μή τινές εἰσιν 7 Ac. 15, 1. 24.
οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς 8 1 Co. 16, 22.
ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσσηται ὑμῖν παρ'
ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὥς 9
προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις
ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα
ἔστω.

Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ 10 1 Th. 2, 4.
ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ἔτι ἀνθρώποις
ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. γνωρίζω 11
γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν
ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ 12
ἐγὼ παρὰ ἄνθρωπον παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδι-
δάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Ἦκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν 13 Ac. 26, 4-20.
τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ 14 Ac. 22, 3.
προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς
συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως
ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδό-
σεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ 15 Ro. 1, 1. Jer. 1, 5.
Is. 49, 1.
κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος
αὐτοῦ ¹ ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα 16 2, 7. Mt. 16, 17.
εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ
προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον 17
εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους,
ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα
εἰς Δαμασκόν. Ἐπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον 18 Ac. 9, 23.
εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορηῆσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα
πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· ἕτερον δὲ τῶν 19 Mt. 13, 56.

8 εὐαγγελίζεται | R^m — υμῖν 1^ο 10 εἰ γὰρ ἐτι
11 γὰρ] δε 12 (SR αὐτο,) 15 SR εὐδ. ο Θεος ο |
(R με,) 17 ἀλλ 18 ἐτη τρια | Κηφ.] Πιτρον

- ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελ-
 20 φὸν τοῦ Κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον
 Ac. 9, 30. 21 τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ
 22 κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. ἡμην δὲ
 23 ἄγνοοῦμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
 24 Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. μόνον δὲ ἀκούοντες
 ἦσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται
 Ac. 15, 2. 2 τὸν Θεόν. Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν
 6. 9. 2 συνπαραλαβὼν καὶ Τίτον· ἀνέβην δὲ κατὰ ἀπο-
 κάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ
 Ac. 16, 3. 3 σιν, μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλ'
 οὐδὲ Τίτος ὃ σὺν ἐμοί, Ἑλλήν ὢν, ἡναγκάσθη
 Ac. 15, 1. 24 4 περιτμηθῆναι· διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδ-
 ἀδελφούς, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν
 3, 1. 5 ἑλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 6 ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν· οἷς οὐδὲ πρὸς ὦραν
 εἵξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγε-
 6 λίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων
 εἶναί τι,—ὅποιοί ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει·
 πρόσωπον ὃ Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει—ἐμοὶ
 Ac. 9, 15; 15, 12; 22, 21. 7 γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, ἀλλὰ τοῦ-
 ναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον
 τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς,
 8 ὃ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περι-
 Jn. 1, 42. 9 τομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ γνόντες
 τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς
 καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι, δεξιὰς
 ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβα κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς
 Ac. 11, 30; 12, 25. 10 εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· μόνον
 τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα

αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς 11
 Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι
 κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθεῖν τινὰς 12 Ac. 11, 2
 ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ
 ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβού-
 μενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. καὶ συνυπεκρίθησαν 13
 αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας
 συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον 14
 ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ
 εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων
 Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς καὶ οὐκ Ἰουδαϊ-
 κῶς ζῆς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;
 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρ- 15
 τωλοί, εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ 16
 ἔργων νόμου ἔαν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ Ἰησοῦ,
 καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα
 δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ
 ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται
 πᾶσα σὰρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν 17
 Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα
 Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ 18
 ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην
 ἑμαυτὸν συνιστάνω. ἐγὼ γὰρ διὰ νόμον νόμῳ 19 Ro. 7, 6
 ἀπέθανον ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρω-
 μαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· 20
 ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ
 τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος
 ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ 21
 Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμον δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς
 δωρεὰν ἀπέθανεν.

11 Κηφ.] Πέτρος 14 Κηφα] Πέτρω | ζῆς καὶ
 οὐκ Ἰουδ., τι τα 16 — δε | SR Ἰησ. Χριστοῦ (1^ο) |
 SR διοτι | ου δικ. ἐξ ἐργ. ν. 18 συνιστημι 20 (R^ε
 ζῶ δέ, οὐκέτι)

- 3 Ὁ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἷς
κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη
2 ἐσταυρωμένος; τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ'
ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ
3 ἀκοῆς πίστεως; ¹ οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξά-
4 μενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; τοσαῦτα
5 ἐπάθετε εἰκῇ; εἶ γε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν
ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ
Gn. 15, 6 6 ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; καθὼς Ἀβραὰμ
ἐπίστευσεν τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιο-
σύνην.
- 7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοὶ
Gn. 12, 3; 14, 18, 8 εἰσιν Ἀβραάμ. προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ
Ac. 3, 25. πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προευηγγελίστατο
τῷ Ἀβραάμ ὅτι Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα
Ro. 4, 16, 9 τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν
Dt. 27, 26. 10 τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου
εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν εἰσὶν. γέγραπται γὰρ ὅτι
Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς
γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι
Hab. 2, 4. Ro. 1, 17, 11 αὐτά. ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιоῦται παρὰ τῷ
He. 10, 38. Θεῷ δῆλον, ὅτι Ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.
- 12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' Ὁ ποιήσας
Lv. 18, 5, 13 αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν
Ro. 10, 5, ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν
2 Co. 5, 21, κατάρα, ὅτι γέγραπται Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρε-
Dt. 21, 23. 14 μάμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ
Ἀβραάμ γένηται ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα τὴν ἑπαγ-
γελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.
- 15 Ἀδελφοί, κατὰ ἀνθρώπον λέγω. ὁμως ἀνθρώπου

III, 1 εβασκ. τη αληθεια μη πειθεσθαι, | προεγρ. εν
υμιν 7 εισ. vi. 8 ευλογηθησονται 10 - οτι |
εν πασι 12 αυτα ανθρωπος 13 οτι γεγρ.] γεγρ.
γαρ 14 SR Χρ. Ιησ.

κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι 16 Gn. 12, 7; 13, 15; 17, 7; 22, 18; 24, 7.
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω· 17 Ex. 12, 40.
διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγωνὺς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ 18 Ro. 11, 6
γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάριστα ὁ Θεός.
Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσε- 19 Ro. 5, 20.
τέθη, ἄχρις ἂν ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, Ac. 7, 38, 53.
διαταγείς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ 20 He. 2, 2
μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἰς ἔστιν. ὁ 21 Ro. 8, 2-4
οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὥντως ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη· ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρ- 22 Ro. 3, 9-19; 11, 32.
τίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον 23 4, 3.
ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν 1 P. 1, 5.
πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγ- 24
γὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι 25 Ro. 10, 4
ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ 26 Jn. 1, 12. Ro. 8, 17.
ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ 27 Ro. 6, 3. Ro. 13, 14
εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνα, οὐκ ἔνι δούλος 28 Ro. 10, 12.
οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες 1 Co. 12, 13.
γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς 29 7. Ro. 9, 7.

16 ἐρρηθησαν 17 Θεου εἰς Χριστον ο | ετη τετρ.
κ. τρ. 19 αν] ου | (Ραγγελων εν) 21 αν εκ νομ.
23 (Ρ εφρουρουμεθα,) | συγκεκλεισμενοι

- Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ'
 4 ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον
 χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει
 2 δούλου κύριος πάντων ὢν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους
 ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
 3 πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ
 4 τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεθα δεδουλωμένοι· ὅτε
 δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν
 ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός,
 5 γενόμενον ὑπὸ νόμον, ¹ ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξα-
 6 γοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι
 δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ
 Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κράζον Ἀββᾶ
 7 ὁ Πατήρ. ὥστε οὐκέτι εἰ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ
 δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ Θεοῦ.
 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε
 9 τοῖς φύσει μὴ οὖσιν θεοῖς· νῦν δὲ γνόντες Θεόν,
 μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέ-
 φετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα,
 10 οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε; ἡμέρας
 παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνι-
 11 αὐτούς. φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ κεκοπίακα
 εἰς ὑμᾶς.
 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί,
 13 δέομαι ὑμῶν. οὐδὲν με ἡδίκησατε· ¹ οἶδατε δὲ
 ὅτι δι' ἀσθενείαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν
 14 τὸ πρότερον, καὶ τὸν πειρασμὸν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί
 μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς
 ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
 15 ¹ ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν

3, 23; 5, 1.
Col. 2, 20.
Eph. 1, 10.

3, 13, 26.
Ro. 8, 15.

3, 29. Ro. 8, 16, 17.

Ro. 14, 5.
Col. 2, 16.

2 Jn. 8.

2 Co. 2, 5.

Ac. 16, 6.
1 Co. 2, 3.

Ac. 14, 11, 12.

29 και κατ επ.

IV, 3 ημεθα] ημεν 6 ημ.] υμων 7 αλλ |
 κληρ. Θεου δια Χριστου 8 μη φυσει 9 δουλευειν
 14 υμων] μου | τον εν | αλλ 15 που] τις | ουν ην

ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες
 ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀλη- 16 Am. 5, 10.
 θεῶν ὑμῖν; ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ 17 1, 7.
 ἐκκλείσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε.
 καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ 18
 μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς, τέκνα μου, 19 1 Co. 4, 15.
 οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς
 ἐν ὑμῖν· ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ 20
 ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν 21 9, 3, 23.
 νόμον οὐκ ἀκούετε; γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ 22 Gn. 16, 15.
 δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα
 ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης 23 Ro. 9, 7-9.
 κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας
 διὰ τῆς ἐπαγγελίας. αἰτινὰ ἐστὶν ἀλληγορού- 24 Gn. 17, 16.
 μενα· αὐταὶ γάρ εἰσιν δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ
 ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν
 Ἀγαρ. τὸ δὲ Ἀγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ 25
 Ἀραβίᾳ· συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ,
 δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ 26 He. 12, 21
 ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν
 μήτηρ ἡμῶν· γέγραπται γάρ 27 Is. 54, 1.

Εὐφράνθητι, στείρα ἢ οὐ τίκτουσα,

ρήξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα·

ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μάλλον ἢ τῆς

ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα 28 23.
 ἐστέ. ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς 29 Gn. 21, 9
 ἐδίωκεν τὸν κατὰ Πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ 30 Gn. 21, 10, 12.
 τί λέγει ἡ γραφή; Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν

15 εξορ. αν εδ.

18 δε το | (R υμας.)

19 SR

τεκνια | αχρις | (R υμιν,)

23 δια της] R δι'

24 αι δυο 25 δε 1°] SR^m γαρ | R^m - Αγαρ | γαρ] δε

26 μητ. παντων ημ.

28 υμ.] SR^t ημεις | SR^t εσμεν

- 31 παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. διό,
ἀδελφοί, οὐκ ἔσμεν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς
ἐλευθέρας.
- 5 Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἡλευθέρωσεν·
στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε.
- 2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμ-
3 νησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύ-
ρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ
ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι.
- 4 κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαι-
5 οῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ Πνεύ-
ματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα.
- 6 ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε
ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.
- 7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ἀληθείᾳ
8 μὴ πείθεσθαι; ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦν-
9 τος ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοί.
- 10 ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο
φρονήσετε· ὁ δὲ ταρασσὼν ὑμᾶς βαστάσει τὸ
11 κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾖ. Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν
ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ
12 σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. Ὅφελον καὶ ἀποκό-
ψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.
- 13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί·
μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί,
14 ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ
γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τῷ
15 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἰ δὲ
ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ
25. 16 ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῇτε. Λέγω δέ, Πνεύματι

30 κληρονομηση 31 διο] ara
V, 1 Τη ελευθ. ουν η Χρ. ημ. ηλευθ., στηκ., και
4 απο του Χρ. 7 ανεκοψε τη αληθ. 10 εαν] αν
14 πληρουται | εαυτον 15 υπο

περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε.
 ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ 17 Ro. 7, 15 23
Ja. 4, 5.
1 P. 2, 11.
 Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις
 ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε.
 εἰ δὲ Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἔστε ὑπὸ νόμον. 18 Ro. 8, 14
 φανερά δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστιν 19 1 Co. 6, 9. 10.
 πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ¹ εἰδωλολατρεία, 20
 φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζήλος, θυμοί, ἐριθείαι,
 διχοστασίαι, αἰρέσεις, ¹ φθόνοι, μέθαι, κῶμοι, 21 Eph. 5, 5.
Rev. 22, 15
 καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς
 προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασι-
 λείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρπὸς 22 Eph. 5, 9
 τοῦ Πνεύματος ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη,
 μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις,
¹ πραῦτης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ 23 1 Ti. 1, 9.
 ἔστιν νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν 24 Ro. 6, 6. Col. 3, 5.
1 P. 2, 11.
 σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς
 ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ 25 16. Ro. 8, 4
 στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους 26 Ph. 2, 3.
 προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. Ἀδελφοί, 6 Mt. 18, 15.
Ja. 5, 19.
 ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώ-
 ματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν
 τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραύτητος, σκοπῶν σε-
 αυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ 2
 βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν
 νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι 3
 μὴδὲν ὢν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν. τὸ δὲ ἔργον 4 2 Co. 13, 5.
 ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτόν
 μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον·
 ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. 5 Ro. 14, 12.

17 δε αντικ. αλλ. | εαν] αν 19 εστι μοιχεια, πορν.
 20 ερεις | SR ζηλοι 21 φθον., φονοι, μ. | καθ. και
 23 πραοτης 24 — Ιησου
 VI, 1 πραοτητος 2 SR αναπληρωσατε 3 εαυτ.
 φρεν.

- 1 Co. 9, 14. 6 Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ
7 κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾷσθε,
Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται. ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄν-
Ro. 8, 13. 8 θρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς
Jn. 6, 63; 3, 6. τὴν σάρκα ἐαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν,
ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύματος
2 Th. 3, 13. 9 θερίσει ζωὴν αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ
ἐνκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλύ-
2 P. 1, 7. 10 μενοι. Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχωμεν, ἐργαζώμεθα
τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς
οἰκείους τῆς πίστεως.
- 11 Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ
5, 11. 12 ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν
Ph. 3, 18. σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι,
μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκωνται.
13 οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσ-
σουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα
1 Co. 1, 31; 2, 2. 14 ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶσινται. ἐμοὶ δὲ μὴ
γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος
5, 6. 1 Co. 7, 19. 15 ἐσταύρωται καὶ γὰρ κόσμῳ. οὔτε γὰρ περιτομή
τί ἐστιν οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.
Ps. 125, 5; 128, 6. 16 καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνην
Ph. 3, 3. ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.
2 Co. 4, 10. 17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω·
ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί
μον βαστάζω.
- 18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

9 εκκακωμεν 10 εχομεν 12 μη τω στ. τ. Χρ.
13 R^m περιτετμημενοι 14 τω κοσμω 15 εν γαρ
Χριστω Ιησου ουτε περ. τι ισχυει 17 του Κυριου Ιησ.
Προς Γαλατας εγραφη απο Ρωμης.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- 1 Ro. 1, 7, 1 Co. 1, 2
Col. 1, 1.
ματος Θεοῦ τοῖς ἀγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ]
καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ 2 Col. 1, 2.
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου 3 2, 6.
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν
πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν
Χριστῷ, καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ 4 Jn. 15, 16; 17, 24
5, 27. Ro. 8, 29
καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἁμώ-
μους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ ¹ προορίσας 5 Jn. 1, 12.
ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν,
κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ¹ εἰς 6 Mt. 3, 17.
Col. 1, 13.
ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν
ἡμᾶς ἐν τῷ Ἠγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπο- 7 Col. 1, 14, 20.
2, 7; 3, 8, 16.
λύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν
παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος
αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ 8 Col. 1, 9.
καὶ φρονήσει ¹ γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 3, 9. Ro. 16, 25.
Col. 1, 9.
θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν
προέθετο ἐν αὐτῷ ¹ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώ- 10 Gal. 4, 4.
Col. 1, 10.
ματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα
ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ
τῆς γῆς· ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορι- 11 Col. 1, 12
Ro. 8, 28.

Inser. ΠΑΤΕΡ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 Ιησ. Χρ. | SR^t εν Εφεσω R^m — 4 (SR^t αυτου
εν αγαπη,) 6 ης] εν η 7 τον πλουτον 8 (SR
φρονησει,) 9 (αυτω) 10 επι 1^ο] τε εν

- σθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος
 12 κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ
 εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπι-
 4, 30. 13 κότας ἐν τῷ Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες
 Col. 1, 5, 6. τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σω-
 τηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε
 2 Co. 1, 22; 5, 5. 14 τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, ὅς ἐστιν
 ἄρραβων τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν
 τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.
 15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς
 πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν
 Col. 1, 3. 16 εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν
 ὑπὲρ ὑμῶν μνησίαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν
 Col. 1, 10. 17 μου, ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ
 Dt. 33, 3, 4. 18 ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, πεφωτισμένους
 Col. 1, 5, 11, 12, 27. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέ-
 ναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ,
 τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ
 2 Co. 13, 4. 19 ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος
 Col. 1, 11; 2, 12. τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας
 κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
 Ps. 110, 1. 20 ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νε-
 κρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπου-
 Col. 1, 16; 2, 10. 21 ρανίοις ἡ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ
 δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος
 ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ
 Ps. 8, 6. Mt. 28, 18. 22 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ
 4, 15. Col. 1, 18. τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν
 Ro. 12, 5. 23 ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα
 Col. 1, 19. 1 Co. 12, 27. 4, 10.

12 της δοξ. 14 os] R δ 15 R^t — την αγαπην
 16 υμων, μν. υμων 18 καρδ.] διανοιαις | και τις ο
 19 (R πιστευοντας,) 20 S(R) ενηργησεν | (R νεκρων
 και) | εκαθισεν

αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πλη-
 ρουμένον. καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώ- 2
 μασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐν αἷς ποτε περι- 2
 επατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου,
 κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ αἵρος, τοῦ
 πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς
 ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν 3
 ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιούν-
 τες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,
 καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί·
 ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν 4
 ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς 5
 νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ
 Χριστῷ,—χάριτί ἐστε σεσωσμένοι,—¹ καὶ συνή- 6
 γειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς 7
 ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάρι-
 τος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πί- 8
 στεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον·
 οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσται. αὐτοῦ 9
 γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ 10
 ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα
 ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν 11
 σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομέ-
 νης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε τῷ 12
 καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι
 τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθη-
 κῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι

Col. 1, 21 ; 2, 13.

6, 12. Tit. 3, 2.
Jn. 12, 31.
Col. 1, 13.

Col. 3, 6.

1k. 15, 24. 32.
5, 14. Ro. 6, 13.
Ro. 8, 10. Ph. 3, 20.

1, 7.

Gal. 2, 16.

1 Co. 1, 29.
Tit. 2, 14.

5, 8.

Ro. 9, 4.
1 Th. 4, 13.

23 — τα

II, 1 — υμων 3 ημεν 5 R^m εν τω Χρ. 7 τον
 υπερβαλλοντα πλουτον 8 δια της πιστ. 11 υμεις
 ποτε 12 εν τω καιρ.

2, 12-3, 5 Προς Εφεσιους

- Is. 57, 19 : 52, 7.
Col. 1, 20. 13 ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς
οἱ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵ-
ματι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη
ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσό-
τοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ
Col. 2, 14.
2 Co. 5, 17. 15 σαρκὶ αὐτοῦ¹ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν
καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα
Col. 1, 20, 22. 16 καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλ-
λάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ
τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ.
Is. 57, 19.
Zec. 9, 10.
3, 12. 17 καὶ ἔλθων εὐηγγελίσασθαι εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν
καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν
προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς
3, 6. He. 12, 22, 23. 19 τὸν Πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάρ-
οικοι, ἀλλὰ ἐστὲ συνπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἱ-
Mt. 16, 13.
Is. 28, 16. 20 κείοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ
τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου
Col. 2, 19. 21 αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συν-
αρμολογούμενη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ,
1 P. 2, 5. 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικη-
τήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.
Ph. 1, 7, 13.
Col. 1, 24.
Col. 1, 25. 3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ
2 Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν—εἴ γε
ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ
3 τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα
4 ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι
τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ,
Col. 1, 26. 5 ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν

13 εγγ. εγεν. 14 (λυσας·) | (SR εχθραν εν...
αυτου,) 15 εν εαυτω | (SR ανθρωπον,) 17 - ειρη-
νην 2ο 19 - εστε 2ο 20 Ιησ. Χρ. 21 πασα
η οικ.

III, 3 εγνωρισε 5 εν ετερ.

ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀπο-
 στόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, εἶναι 6 2, 13, 18, 19.
 τὰ ἔθνη συνκληρονόμα καὶ σύνσωμα καὶ συνμέ-
 οχα τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ
 εὐαγγελίου, οὗ ἐγενήθη διὰκονος κατὰ τὴν δω- 7 Col. 1, 25, 29.
 ρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ
 τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ 8 1 Co. 15, 9, 10.
 ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὐτῇ, 1, 7. Gal. 1, 16.
 τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον
 πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι τίς ἡ οἰκονο- 9 Ro. 16, 25.
 μία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν Col. 1, 26, 27.
 αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, ἵνα 10 1 P. 1, 12.
 γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν Ro. 11, 31.
 τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποί- Col. 1, 26.
 κилος σοφία τοῦ Θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώ- 11 1, 11.
 νων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
 ἡμῶν, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγω- 12 Jn. 14, 6. He. 4, 16.
 γὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ 13 Ro. 5, 2.
 αἰτοῦμαι μὴ ἐγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσιν μου ὑπὲρ Col. 1, 24.
 ὑμῶν, ἧτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. Τούτου χάριν 14
 κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα, ἐξ οὗ 15
 πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,
 ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ 16 1, 7. 6, 10.
 δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ Col. 1, 11.
 εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν 17 Jn. 14, 23.
 διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ Col. 1, 23; 2, 7.
 ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ἵνα ἐξισχύσητε 18 Col. 2, 2.
 καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλά-

6 επαγγ. αυτου εν τω Χρ. δια 7 εγενομην | την
 δοθεισαν 8 παντ. των αγ. | εν τοις εθν. | τον ανεξ.
 πλουτον 9 SR^t φωτ. παντας | οικον.] κοινωνια |
 κτισ. δια Ιησου Χριστου 11 - τω 1^ο 12 και την πρ.
 13 εκκακειν 14 πατερα του Κυριου ημων Ιησου
 Χριστου 16 δωη | τον πλουτον

3, 18-4, 12 Προς Εφεσιους

- Col. 2, 3. 19 τος καὶ μήκος καὶ ὕψος καὶ βάθος, γινῶναί τε
τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ
Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα
τοῦ Θεοῦ.
- Col. 1, 29. 20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκ-
περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύ-
21 ναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς
γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.
- Col. 1, 10. 4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ
ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε,
- Col. 3, 12. 2 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραύτητος,
μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,
- Col. 3, 14, 15. 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος
Col. 3, 15. 4 ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· ἐν σῶμα καὶ ἐν
Ro. 12, 5. Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς
Jn. 10, 16. 5 κλήσεως ὑμῶν· εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπ-
1 Co. 12, 6. 6 τισμα· εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων
Ro. 12, 3, 6. 7 καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν. Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ
1 Co. 12, 11. ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς
Ps. 68, 19. 8 τοῦ Χριστοῦ. διὸ λέγει
Col. 2, 15. Ἄναβας εἰς ὕψος ἤχημαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν,
ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.
- Jn. 3, 13. 9 τὸ δέ Ἄνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς
10 τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ὁ καταβὰς αὐτός
ἐστὶν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρα-
1 Co. 12, 28. 11 νῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκεν
Ac. 21, 8. τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ
εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,
1 P. 2, 5. 12 πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον δια-
2 Ti. 3, 17. κονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,

18 βαθ. και υψ. 21 — και
IV, 2 πραοτητος 5 (R βαπτισμα,) 6 πασιν υμιν
8 SR και εδωκε 9 SR^m κατεβη πρωτον εις 12 (αγιων,)
506

μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα 13 Col. 1, 28.
 τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ
 Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μηκέτι ὦμεν νή- 14 1 Co. 14, 20.
 πιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι πατὶ
 ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβίᾳ τῶν ἀνθρώ-
 πων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης,
 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν 15 1, 22; 5, 23
 τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, Χριστός, ¹ ἐξ οὗ Col. 1, 18.
 πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνβιβαζό- 16 Col. 2, 19.
 μενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέρ-
 γειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν
 τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν
 ἀγάπῃ.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, 17 Ro. 1, 21.
 μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περι- Col. 2, 4, δ.
 πατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτω- 18 2, 12. Col. 1, 21.
 μένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς 1 P. 1, 14.
 ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν
 αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν,
 οἵτινες ἀπηλγῆκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἄσελ- 19 Col. 3, 5.
 γείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεο-
 νεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 20
 εἴ γε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε 21
 καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ἀποθέσθαι 22 Ro. 8, 13. Col. 3, 9.
 ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν Gal. 6, 8.
 ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας
 τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς 23 Ro. 12, 2.
 ὑμῶν ¹ καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν 24 Gn. 1, 26.
 κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι
 τῆς ἀληθείας.

14 (SR διδασκαλίας,) | (R πανουργία,) 15 ο Χρ.
 17 τα λοιπα εθνη 18 εσκοτισμενοι | (διανοια, οντες απ.)
 24 (R¹, τον κ. Θεον R^m τον κ. Θεον,)

- 25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν
Zec. 8, 16. Col. 3, 8. ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλ-
26 λήλων μέλη. ὀργίξεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ
Ps. 4, 4. Ja. 1, 19, 20. ἥλιος μὴ ἐπιδύνετω ἐπὶ παροργισμῶ ὑμῶν, μηδὲ
1 Th. 4, 11. 28 δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι
κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς
ιδίαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ
Col. 3, 16, 17; 5, 4. 4, 6. 29 χρείαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στό-
ματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς
πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς
1, 13. Is. 63, 10. 30 ἀκούουσιν. καὶ μὴ λυπέιτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυ-
Col. 3, 8. 31 τρώσεως. πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ
κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν
32 πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,
εὖσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ
Mt. 6, 14; 18, 22-35. Col. 3, 12, 13. 5 Θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο ὑμῖν. γίνεσθε οὖν
2 μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, ¹ καὶ περι-
Gal. 2, 20. He. 10, 10. Col. 3, 13. 2 πατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν
Ps. 40, 6. Ex. 29, 18. Ezk. 20, 41. ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν
4, 19. Col. 3, 5. 3 καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. Πορνεία
δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἣ πλεονεξία μηδὲ ὀνομα-
4, 29. Col. 3, 8. 4 ζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, ¹ καὶ αἰσχρό-
της καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπεία, ἃ οὐκ ἀνήκειν,
1 Co. 6, 9, 10. Col. 3, 5. Ac. 8, 21. 5 ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἵστε γινώ-
σκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης,
Ro. 1, 18. Col. 2, 4, 8. 6 ὃ ἐστὶν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς
ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται

26 ἐπὶ τῷ παρ. 27 μῆτε 28 το ἀγαθ.
ταῖς χερσὶν (et R —ιδίαις) 29 ἀλλ 32 υμ.]
R^m ἡμῖν

V, 2 υμ.] ἡμᾶς | ἡμ.] R^m υμῶν 3 πᾶσα ἀκαθ.
4 τα οὐκ ἀνηκοντα ὃ γὰρ ἐστε | ο] os

ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 7
 μὴ οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν· ἦτε γάρ ποτε 8
 σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς 9
 περιπατεῖτε,—ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ 10
 ἀγαθῶσυνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ,—δοκι- 11
 μάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ, καὶ μὴ 12
 συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκό- 13
 τος, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, ¹ τὰ γὰρ κρυφῇ 14
 γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρὸν ἐστὶν καὶ λέγειν·
 τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανε-
 ροῦνται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν.
 διὸ λέγει

Ἐγείρε, ὁ καθεύδων,
 καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν,
 καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.

Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ 15
 ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν 16
 καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. διὰ τοῦτο 17
 μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα 18
 τοῦ Κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ 19
 ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι,
 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς 20
 πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ
 ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ 21
 πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, ὑποτασσόμενοι 22
 ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ. Αἱ γυναῖκες 23
 τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀνὴρ
 ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς
 κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώ-

2, 11, 13 1k. 16, 8
 1 P. 3, 9
 Jn. 12, 36.

17. Ro. 12, 2

Jn. 16, 8.

Ro. 1, 24.

Jn. 3, 20, 21.

14 1s. 28, 19; 60, 1.
 Ro. 13, 11.
 2, 5. Ro. 6, 13.

Mt. 10, 16.
 Col. 4, 5.

10. Ro. 12, 2.

Pr. 23, 31 1xx.
 Lk. 21, 34.

Col. 3, 16.
 Ps. 33, 2, 3.

Col. 3, 17.

1 P. 5, 5.
 Gn. 3, 16.
 Col. 3, 18.
 1 P. 3, 1.

1 Co. 11, 3.
 Col. 1, 18.

9 φωτ.] Πνευματος 14 Εγείραι 15 πως ακρ.
 17 συνιεντες 18 (R^m πνευματι pro Πν.) 19 εν τη
 καρδ. 21 Χρ.] Θεου 22 ανδρ. υποτασσεσθε
 23 οτι ο αν. | και αυτος εστι σωτ.

- 24 ματος. ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ
Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν
Col. 3, 19. 25 παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καθὼς
καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ
Tit. 3, 5. 26 ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ
Ps. 45, 13. 27 καθάρισας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα
2 Co. 11, 2. παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἑνδοξον τὴν ἐκκλησίαν,
μὴ ἔχουσαν σπῖλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων,
28 ἀλλ' ἵνα ᾗ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν
καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ
ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
29 ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ
σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει
1, 23. 1 Co. 6, 15. 30 αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι
Gn. 2, 23. 31 μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου
καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα
καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
Rev. 19, 7. 32 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστήριον
τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ
33 εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα
ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς
Col. 3, 20. 6 ἑαυτόν, ἣ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα. Τὰ
τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ·
Ex. 20, 12. 2 τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον· τίμα τὸν πατέρα σου
καὶ τὴν μητέρα, ἣτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν
Dt. 5, 16. 3 ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακρο-
Col. 3, 21. 4 χρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παρ-
Pr. 2, 2; 3, 11; 19, 18. 18, 50, 5. 5 οργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ
Dt. 6, 7, 20-25. Ps. 78, 4. ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. Οἱ δοῦλοι,
Col. 3, 22-25. Tit. 2, 8, 10. 1 P. 2, 18. 5 ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου

24 ἀλλ ὡς περ ἡ | τοῖς ἰδιοῖς ἀνδρ. 25 γυν. ἐαυτῶν
27 αὐτος] αὐτὴν 28 — καὶ 29 ἀλλ | Χρ.] Κυριος
29.30 ἐκκλησιαν· ὅτι...σωμ. αὐτου, ἐκ τῆς σαρκος αὐτου,
καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτου. 31 πατ. αὐτου
VI, 4 ἀλλ 5 κυρ. κατὰ σάρκα

καὶ τρόμου ἐν ἀπλότῃ τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ
 Χριστῷ, μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπ- 6
 ἄρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιῶντες τὸ
 θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δου- 7
 λεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδό- 8 2 Co. 5, 10.
 τες ὅτι ἕκαστος ἐάν τι ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο
 κομίζεται παρὰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύ-
 θερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς 9 Col. 4, 1.
 αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ 2 Ch. 19, 7.
 αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ Ac. 10, 31.
 προσωπολημψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.
 Τοῦ λοιποῦ, ἐνδυναμούσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν 10 1 Co. 16, 13.
 τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν 11 1 Jn. 2, 14.
 πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς
 στήναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ 12 2, 2 Jn. 14, 30.
 ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ Col. 1, 13.
 πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς 1 P. 5, 8, 9.
 κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ
 πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.
 διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, 13 1 K. 20, 11.
 ἵνα δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ
 καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι. στήτε οὖν 14 Is. 11, 5; 59, 17.
 περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ Lk. 12, 35.
 ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑπο- 15 1 P. 1, 13.
 δησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου 1 Th. 5, 8.
 τῆς εἰρήνης, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πο- 16 Is. 52, 7; 40, 3, 9.
 νηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφα- 17 1 P. 5, 9.
 λαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν 1 Jn. 5, 4.
 τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστιν ῥῆμα Θεοῦ, ¹ διὰ πάσης 18 1 Th. 5, 8.
 Is. 59, 17; 11, 4;
 49, 2; 51, 16.
 Hos. 6, 5.
 Mt. 26, 41.
 Col. 4, 2, 3.

6 του Χρ. 7 (ευνοίας,) | — ως 8 ὅ εαν τι
 εκ. π. R εκ. ο εαν π. | κομίζεται | του Κυρ. 9 οτι
 και νμ. αυ. ο 10 Το λοιπον, αδελφοι μου 12 σκοτ.
 του αιωνος τουτ. 16 εν 1^ο] επι

6,18—1,3 Προς Εφεσιους Προς Φιλιπ.

- προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ
καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων
Col. 4, 3. 19 τῶν ἁγίων, ¹ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος
2 Th. 3, 1
Ac. 4, 29. ἐν ἀνοιξίᾳ τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρί-
2 Co. 5, 20. 20 σαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσ-
Col. 4, 4. βεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς
δεῖ με λαλῆσαι.
Ac. 20, 4 21 Ἴνα δὲ εἰδῇτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί
2 Ti. 4, 12. πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπη-
Col. 4, 7, 8. 22 τὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ, ὃν
ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ
περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.
23 Εἰρήνῃ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπῃ μετὰ πίστεως
1 P. 1, 8. 24 ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ
χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

- 1 Co. 1, 2 1 1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ
1 Ti. 3, 1. 8 πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν
Ro. 1, 7. 2 Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Ro. 1, 8. 1 Co. 1, 4. 3 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνηα

18 (SR δεήσεως προσ.) | αὐτο τουτο 19 δοθειη
(R^m μου εν παρρησια,) 21 υμ. γνωρ. 24 αφ-
θαρσια. αμην.

Προς Εφεσιους εγγραφη απο Ρωμης δια Τυχικου.

Inser. ΠΑΤΑΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 Ιησ. Χριστου

ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ δεῖσει μου ὑπὲρ πάντων 4
 ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέξιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ 5
 κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς πρώ-
 τῆς ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο, 6 2, 13. 1 Co. 1, 6-8
 ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτε-
 λέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ· καθὼς ἐστὶν 7
 δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν,
 διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς
 δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει
 τοῦ εὐαγγελίου συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος
 πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ μου ὁ Θεός, 8
 ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ
 Ἰησοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη 9
 ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπι-
 γνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, εἰς τὸ δοκιμάζειν 10
 ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ
 ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, πεπληρωμένοι 11
 καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς
 δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

Ro. 1, 9, 2 Co. 1, 23.
1 Th. 2, 5.

Ro. 2, 18; 12, 2.
1 Th. 5, 23.
He. 5, 14.

Eph. 5, 9.
1, 6. 12. 14.
Jn. 15, 2.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ 12 2 Ti. 2, 9
 κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου
 ἐλήλυθεν, ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν 13
 Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς
 λοιποῖς πᾶσιν, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν 14
 ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισ-
 σοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
 λαλεῖν. Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, 15
 τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσου-
 σιν· οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν 16
 τοῦ εὐαγγελίου κείμει, οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χρισ- 17 7.

5 - της 6 SR Ιησ. Χρ. 7 - εν 3^ο 8 μου
 εστιν | Ιησ. Χρ. 11 καρπων δικ. των 13 πραιτ.]
 R^m Πραιτ. 14 - του Θεου 16.17 (17.16) οι μεν
 εξ εριθ...οι δε εξ αγαπ.

1, 17-29 Προς Φιλιππησιους

- 2, 17, 18. 18 τὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἄγνως, οἰόμενοι θλίψιν
 ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. τί γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ
 τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς κατα-
 γγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω· ἀλλὰ καὶ
 Job 13, 16. 19 χαρήσομαι· οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται
 2 Co. 1, 11. εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπι-
 1 P. 4, 16. 20 χορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
 τὴν ἀποκαταδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ
 αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς
 πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ
 σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου.
 Gal. 2, 20. 21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν
 Ro. 1, 13. 22 κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς
 1 K. 19, 4. 23 ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέχομαι
 2 Co. 5, 8. δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι
 καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρεῖσ-
 24 στον· τὸ δὲ ἐπιμένειν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι'
 25 ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεπειθὼς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ
 παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν
 26 καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν
 περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς
 Col. 1, 10. 27 ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Μόνον
 1 Th. 2, 12. 4, 8. ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε,
 ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὸν ἀκούω
 τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ
 ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου,
 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικει-
 μένων, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν
 29 δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· ὅτι ὑμῖν
 ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς

17 επιφέρειν 18 — ὅτι 22 (Rⁱ σαρκι,—) |
 (εργου') | (R^m αιρησομαι;) 23 δε] γαρ 24 εν
 τη σ. 25 συμπαραμενω 27 SR, ακουσω 28 αυτ.
 μεν εστιν | υμιν

Προς Φιλιππησιους 1, 29-2, 14

αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν,
τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἶδετε ἐν ἐμοὶ καὶ 30 Ac. 16, 22
νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παρα- 2
μύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ
τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, πληρώσατέ μου τὴν 2
χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονήτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην
ἔχοντες, σύνψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, ¹ μηδὲν κατ' 3
ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινο-
φροσύνῃ ἀλλήλους ἡγοῦμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν,
¹ μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ 4
ἐτέρων ἕκαστοι. τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ 5
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων 6
οὐχ ἄρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλὰ 7
ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώ-
ματι ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὐρεθεὶς
ὡς ἄνθρωπος ¹ ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος 8
ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.
διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο 9
αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ 10
ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων
καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα 11
ἐξομολογήσεται ὅτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣ-
ΤΟΣ εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός.

Gal. 5, 26. Ro.
12, 10.

1 Co. 10, 24, 33

Jn. 1, 1, 2; 17, 5.
Gn. 1, 27; 3, 5.
Is. 53, 3. 2 Co. 8, 9.
He. 2, 14, 17.

He. 12, 2; 5, 8.
Jn. 10, 17.

Ac. 2, 33.
Eph. 1, 21. He.
1, 3, 4.

Ja. 45, 23.
Jn. 5, 23. Rev.
5, 13.

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπη- 12
κούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ
νῦν πολλῶ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ
φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργά-
ζεσθε· Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ 13
θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα 14

1 P. 1, 17.
Pa. 2, 11.

Jn. 15, 5. 2 Co. 3, 5.
1 Th. 2, 13.

1 P. 4, 9.

30 ἴδετε

II, 1 τις 3^ο] τινα 2 ἐν] R^m αὐτο 3 κατα ἐριθ.
ἡ κενόδ. 4 ἕκαστος σκοπεῖτε | ἕκαστος 5 Τοῦτο
γὰρ φρονεῖσθω 7 ἀλλ 9 — το 1^ο 12 R^m — ὡς
13 ὁ Θεός

2, 14—29 Προς Φιλιππησιους

- 1, 10, Mt. 5, 14; 15 ποιείτε χωρίς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ἵνα
 10, 16, Eph. 5, 8, γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἁμωμα
 1 Pt. 32, 5, μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς
 Ac. 2, 40, 16 φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς
 1 Th. 2, 19, ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ,
 Is. 49, 4; 65, 23, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἔκοπίασα.
 Gal. 2, 2, 17 Ἀλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λει-
 Ro. 15, 16, 2 Tl. 4, 6, τουργία τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συνχαίρω
 3, 1; 4, 4, 18 πᾶσιν ὑμῖν· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ
 συναίρετέ μοι.
 19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως
 πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ ἐγὼ εὐψυχῶ γινούς τὰ περὶ
 1 Co. 16, 10, 20 ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως
 2 Ti. 4, 10, 16, 21 τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· οἱ πάντες γὰρ τὰ ἐαν-
 Gal. 4, 17, 22 τῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ
 δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον
 23 σὺν ἔμοι ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Τοῦτον
 μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμέ
 1, 25, 24 ἑξαυτῆς· πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς
 4, 18, 25 ταχέως ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην
 Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφόν καὶ συνεργὸν καὶ
 συνστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ
 λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς,
 26 ἵ ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν,
 27 διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. καὶ γὰρ ἠσθένη-
 σεν παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἠλέησεν
 αὐτόν, οὐκ αὐτόν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ
 28 λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμ-
 ψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτόν πάλιν χαρῇτε καὶ ἐγὼ
 1 Co. 16, 16, 29 ἀλυπότερος ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτόν ἐν Κυρίῳ
 1 Ti. 5, 17, μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους

15 αμωμητα εν μεσω γεν. 17 Αλλ 18 το δ'
 21 ου τα του | R Ιησου Χριστου 23 απιδω 26 R^m
 υμ. ιδειν 27 αλλ | αυτ. ηλ | επι λυπη

Προς Φιλιππησιους 2, 29-3, 12

ἔχετε, ὅτι διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ μέχρι θανάτου 30
ἡγγισεν παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀνα-
πληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λει-
τουργίας.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. 3 2, 18; 4, 4
τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν
δὲ ἀσφαλές.

Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς 2 Rev. 22, 15.
ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ 3 Ro. 2, 29.
ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ Πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες
καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ
πεποιθότες, καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν 4 2 Co. 11, 18, 22.
σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί,
ἐγὼ μᾶλλον· περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους 5 Ac. 26, 5.
Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, Lk. 1, 59; 2, 21.
κατὰ νόμον Φαρισαῖος, ¹ κατὰ ζῆλος διώκων τὴν 6
ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενό-
μενος ἄμεμπτος. Ἀλλὰ ἅτινα ἦν μοι κέρδη, 7 Mt. 13, 44, 46.
ταῦτα ἡγῆμαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ 8
μὲν οἶν γε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ
ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου
μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι
σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσω ¹ καὶ εὑρεθῶ ἐν 9 Ro. 3, 21, 22.
αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου,
ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δι-
καιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ 10 Ro. 6, 3-5.
τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν Ro. 8, 17. Gal. 6, 17.
παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ
αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν 11 Ac. 4, 2.
ἐκ νεκρῶν. οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετε- 12 Rev. 20, 5, 6.
Ac. 9, 6.

30 S του Χρ. R^m Κυριου | παραβουλευσαμενος
III, 3 Θεω 6 ζηλον 7 Αλλ 8 σκυβ. ειναι
10 και την κοιν. των παθ. | συμμορφουμενος 11 την
εκ] των

3, 12-4, 3 Προς Φιλιππησιους

- λείωμαι, διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ
13 κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. ἀδελφοί,
ἐγὼ ἑμαυτὸν οὕτω λογίζομαι κατειληφέναι· ἐν
δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμ-
1 Co. 9, 24. 14 προσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω
εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν
1 Co. 2, 6. 15 Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρο-
νῶμεν· καὶ εἴ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ
Gal. 6, 16. 16 Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει· πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν,
1 Co. 11, 1. 17 τῷ αὐτῷ στοιχεῖν. Συνμμηταί μου γίνεσθε,
1 Th. 1, 7.
1 P. 5, 3. 18 ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας
1 Co. 1, 23.
Gal. 6, 12. 18 καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ περιπα-
τοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ
κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ
Ro. 16, 18. 19 Χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ
κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ
Eph. 2, 6. Col. 3, 1. 20 ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν
He. 12, 22. 20 οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχό-
1 Co. 15, 43. 49. 53. 21 μεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὃς μετασχηματίζει
τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύμμορφον τῷ
σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.
2 Co. 1, 14.
1 Th. 2, 19. 20. 4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι,
χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν Κυρίῳ,
2 ἀγαπητοί. Εὐδοίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην
1. 27. Ps. 69, 28.
I.k. 10, 20. 3 παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ
καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε, συνλαμβάνον αὐταῖς, αἵ-
τινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ
Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ

12 (Rⁱ καταλαβω εφ) | υπο του Χρ. 13 ουπω]
SR^m ου 14 eis] επι 16 στοιχ. κανονι, το αυτο
φρονειν. 21 ημων, εις το γενεσθαι αυτο συμμ. |
εαυτω

IV, 2 Ευωδιαν 3 ναι] και | συζυγε γνησ.

ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάν- 4 3, 1. 2 Co. 13, 11.
 τοτε· πάλιν ἔρῳ, χαίρετε. τὸ ἐπικεκλῆς ὑμῶν 5 He. 10, 37.
 γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. Ja. 5, 8, 9.
 μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ 6 Mt. 6, 25-34.
 τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν Col. 4, 2.
 γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ 7 1 P. 5, 7.
 Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς Ps. 143, 14.
 καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Jn. 14, 27.
 Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, 8 Col. 3, 15.
 ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή,
 ὅσα εὐφρημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος,
 ταῦτα λογίζεσθε· ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε 9 1 Th. 5, 23.
 καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· Ro. 16, 20.
 καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 1 Co. 14, 33.
 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ 10
 ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ
 ἐφρονεῖτε, ἡκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρη- 11 1 Th. 6, 6.
 σιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης
 εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισ- 12 2 Co. 6, 19.
 σεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ
 χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ
 ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί 13 2 Co. 12, 10.
 με. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συνκοινωνήσαντές μου 14 2 Th. 4, 17.
 τῇ θλίψει. οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππησίιοι, ὅτι 15 2 Co. 11, 9.
 ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακε-
 δονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς
 λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι,
 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δις εἰς τὴν 16
 χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, 17 1 Co. 9, 11.
 ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς
 λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· 18
 πεπλήρωμαι δεξιόμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ
 παρ' ὑμῶν, ὁσμήν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεσ-

4,18-1,5 Προς Φιλιπ. Προς Κολοσσαεις

- 19 τον τῷ Θεῷ. ὁ δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν
 20 χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν
 21 Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἡμῶν ἡ
 δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
 22 ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
 1, 13. 22 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἰ ἀσπά-
 ζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ
 τῆς Καίσαρος οἰκίας.
 23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

- Eph. 1, 1. 1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-
 2 ματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς ἰ τοῖς ἐν
 Ro. 1, 7. Eph. 1, 2. Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ·
 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν.
 1 Co. 13, 13. 3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου
 1 Th. 1, 2. 3. Eph. 1, 16. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσ-
 Eph. 1, 15. 4 ευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς
 1 P. 1, 4. Eph. 1, 13, 18. 5 πάντας τοὺς ἁγίους ἰ διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀπο-
 κειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε

19 τον πλουτον 23 Κυρ. ημων | του πν.] παντων |
 υμων. αμην.

Προς Φιλιππησιους εγγραφη απο Ρωμης δι Επαφρο-
 διτου.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 Ιησ. Χρ. 2 (R^m Κολοσσαεις,) | ημων και
 Κυριον Ιησου Χριστου 3 και πατρι 4 ην εχ.] την

ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου ¹ τοῦ 6 ^{1 Ti. 3, 16, Eph. 1, 13,}
παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ
ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς
καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε
τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· καθὼς ἐμάθετε 7 ^{4, 12}
ἀπὸ Ἑπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὃς
ἐστὶν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ,
ὃ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύ- 8
ματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας 9 ^{Eph. 1, 8s. 15-17. Ph. 1, 9.}
ἠκούσαμεν, οὐ πανόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμε-
νοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν
τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει
πνευματικῇ, περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς 10 ^{Eph. 1, 17. 2, 10. Ph. 1, 27.}
πᾶσαν ἀρεσκίαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφο-
ροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ,
ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος
τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακρο- 11 ^{1 Co. 1, 5. Eph. 1, 18, 19, 3, 16.}
θυμίαν, μετὰ χαρᾶς ¹ εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ 12 ^{Eph. 1, 11. 14.}
τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου
τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ὃς ἐρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς 13 ^{2, 13. Lk. 22, 33. Eph. 2, 2, 3, 12; 1, 9.}
ἐξουσίας τοῦ σκοτίους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾗ 14 ^{Eph. 1, 7.}
ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρ-
τιῶν· ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, 15 ^{He. 1, 3. 2 Co. 4, 4. 1 Ti. 6, 16. Jn. 1, 14.}
πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη 16 ^{Jn. 1, 3. 10. Eph. 1, 10. 21.}
τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ
ὄρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες
εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ
εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων 17 ^{Pr. 8, 25-27. Eph. 1, 22.}

6 κοσμῳ, και ἔστι | — και αυξ. 7 καθως και | R^t
υπερ ημων 10 περιπ. υμας | (R^m αγαθω,) | εις την
επιγνωσιν 11 (SR μακροθυμιαν μετα χαρας·)
12 υμ.] SR^t ημας 14 απολ. δια του αιματος αυτου
16 τα εν τοις | τα επι

15. Eph. 1, 22; 4, 15; 5, 23. 18 καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν, καὶ αὐτός
Ac. 4, 2; 26, 23. ἔστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας·
Rev. 1, 5. ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα
Eph. 1, 23. 19 γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ
2. 9. Jn. 1, 16. 20 εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι ¹ καὶ
Eph. 1, 7, 10; δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν,
2. 13 ss. εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
1 Jn. 2, 2. αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ
Eph. 2, 1, 12; 4, 18. 21 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλο-
Ro. 5, 10. τριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις
Eph. 2, 11, 14, 16; 22 τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ
5, 27. σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παρα-
Mk. 16, 15. 23 κατενώπιον αὐτοῦ, εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει
1 Ti. 3, 16. τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι
Eph. 3, 17. He. ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ
3, 14. κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν,
οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.
Eph. 3, 1, 13. 24 Νῦν χαίρει ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν,
καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων
τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος
Eph. 3, 2, 7 s. 25 αὐτοῦ, ὃ ἔστιν ἡ ἐκκλησία, ¹ ἧς ἐγενόμην ἐγὼ
διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δο-
θεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ
Ro. 16, 25, 26. 26 Θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν
Eph. 3, 3, 5, 9, 10. αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν—νῦν δὲ ἐφανερώθη
1 Ti. 1, 1. 27 τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι
Ro. 16, 25. τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου
Eph. 3, 9, 1, 18. ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς
Eph. 4, 13. 28 τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες
πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρω-
πον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα

22 R^m αποκατηλλαγητε 23 (R πιστει,) | παση τη
κτ. 24 παθ. μου 26 νυνι 27 τις ο πλουτος | ος] R δ

Προς Κολοσσαεις 1, 28-2, 12

ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ 29 Ph. 4, 13.
Eph. 3, 7, 20.
 ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνε-
 ρουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει. Θέλω γὰρ ὑμᾶς 2
 εἶδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν
 Λαοδικία καὶ ὅσοι οὐχ ἑώρακαν τὸ πρόσωπόν μου
 ἐν σαρκί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, 2 1, 23. Eph. 3, 18.
 συνβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος
 τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν
 τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, Χριστοῦ, ¹ ἐν ᾧ εἰσιν 3
 πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπό-
 κρυφοί. Τοῦτο λέγω ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παρα- 4
 λογίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ 5
 ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων
 καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς
 εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.
 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν 6 Eph. 4, 17.
 Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ¹ ἑρριζωμένοι καὶ 7 Eph. 3, 17, 20, 22.
 ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ
 πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐ-
 χαριστίᾳ. Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συ- 8
 λαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης
 κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ
 στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· ὅτι 9 17. Jn. 1, 14, 16.
 ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος
 σωματικῶς, ¹ καὶ ἔστέ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς 10 Eph. 1, 21.
 ἔστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ἐν ᾧ 11 1 P. 3, 21.
Ro. 2, 29.
 καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ
 ἀπεικδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περι-
 τομῇ τοῦ Χριστοῦ, συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπ- 12 3, 1. Ro. 6, 4.
Eph. 1, 19 a.

28 Χρ. Ἰησου

II, 1 ὑπερ] περι | εωρακασι 2 συμβιβασθεντων |
 παντα πλουτον | Θεου και πατρος και του Χρ. 3 της
 γν. 4 τουτο δε | μη τις 7 βεβ. εν τη | SR^m
 περισσ. εν αυτη εν 8 (SR απατης,) 10 καλ εστε
 11 σωμ. των αμαρτιων της

2, 12-3, 2 Προς Κολοσσαεῖς

- τίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως
 τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν· καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώ-
 μασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνε-
 ζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν
 πάντα τὰ παραπτώματα, ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν
 χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν,
 καὶ αὐτὸ ἥρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ
 τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
 ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας
 αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω
 ἐν βρώσει καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεο-
 μηνίας ἢ σαββάτων, ἃ ἔστιν σκιὰ τῶν μελλόντων,
 τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβρα-
 βευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ
 τῶν ἀγγέλων, ἃ ἐώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιοῦ-
 μενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ
 κρατῶν τὴν Κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ
 τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ
 συνβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ.
 Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων
 τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε
 Μὴ ἄψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, ἃ ἔστιν πάντα
 εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ
 διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ἅτινά ἐστιν λόγον
 μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ καὶ ταπεινο-
 φροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι
 πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός. Εἰ οὖν συνηγέρ-
 θητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστὸς
 ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος· τὰ ἄνω φρο-

12 ἐκ των νεκρ. 13 ἐν τοις παρ. | — υμας 2^ο |
 ημ.] υμιν 15 (R^m απεκδυσαμενος, τας...εξουσιας
 εδειγμ.) 16 και] SR η | νουμηνιας 18 (R^m θελων,) |
 α μη εωρακεν 20 Ει ουν απ. | συν τω Χρ.

III, 1 (R εστιν,)

νείτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ 3 Ro. 6, 2
ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ.
ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ 4 1 Co. 15, 43.
ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Ph. 1, 21.
Gal. 2, 20.
Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορ- 5 Ro. 6, 6; 8, 13.
νείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ Eph. 4, 19; 5, 3, 5.
τὴν πλεονεξίαν ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, δι' ἧ 6 Eph. 5, 6.
ἐρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ· ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιε- 7
πατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις· νυνὶ δὲ 8 Eph. 4, 25, 26, 31.
ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν, 29; 5, 4.
κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στό-
ματος ὑμῶν· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυ- 9 Eph. 4, 25, 22.
σάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν
αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινού- 10 Eph. 4, 24. Gn.
μενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος 1, 27.
αὐτόν, ¹ ὅπου οὐκ ἐνὶ Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος, περι- 11 Gal. 3, 28.
τομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος,
ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.
Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ 12 1 P. 2, 9.
ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, Eph. 4, 2, 32; 5, 1.
ταπεινοφροσύνην, πραῢτητα, μακροθυμίαν, ¹ ἀνε- 13 Mt. 6, 14.
χόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις Eph. 4, 2, 32; 5, 2.
πρὸς τινα ἔχη μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Κύριος
ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπὶ πᾶσιν δὲ 14 Ro. 13, 8, 10.
τούτοις τὴν ἀγάπην, ἧ ἐστὶν σύνδεσμος τῆς Eph. 4, 3.
τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βρα- 15 Eph. 4, 3, 4. 1 Ph.
βενέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε 4, 7.
ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος 16 1 Co. 12, 13, 27.
τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ Eph. 5, 19.

4 ημων] R^m υμων 5 μελ. υμων τα 6 SR^c
Θεου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας 7 τουτ.] αυτοὶς
11 τα πάντα 12 (R Θεου,) | οἰκτιρμων | πραοτητα
13 Κυρ.] SR^m Χριστος 14 ο] ητις 15 Χριστ.]
Θεου 16 Χριστου] R^m Κυριου v1 Θεου

3, 16-4, 4 Προς Κολοσσαεις

- σοφία διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοίς,
 ψαλμοῖς ὕμνοις ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν τῇ χάριτι
 1 Co. 10, 31. 17 ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ Θεῷ· καὶ πᾶν
 Eph. 5, 22-6, 9. ὅ τι ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν
 ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ
 Πατρὶ δι' αὐτοῦ.
 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς
 1 P. 3, 7. 19 ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖ-
 20 κας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα,
 ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ
 21 εἰάρεστόν ἐστιν ἐν Κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ
 22 ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ
 δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα
 κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρεσ-
 23 κοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ φοβούμενοι τὸν
 24 Κύριον. ὁ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς
 τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ
 Κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κλη-
 Ro. 2, 11. 25 ρονομίας. τῷ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· ὁ γὰρ
 1 P. 25, 43, 53. 4 ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσ-
 2 ὠπολημψία. Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσό-
 1 Th. 5, 17. 2 τῇ προσευχῇ προσκατερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν
 Eph. 6, 18. Ph. 4, 6. 3 αἰτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, προσευχόμενοι ᾧμα καὶ περὶ
 Ro. 15, 30. Eph. 6, 18, 19. ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου,
 2 Th. 3, 1. 4 λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ
 1 Co. 16, 9. 1 Eph. 6, 20. 4 δέδεμαι, ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

16 (SR σοφία·) | (SR εαυτοὺς ψ.) | και υμν. και ωδ. |
 (SR πνευματικαῖς.) | S(R) - τη | εν τη καρδια | Θεω |
 Κυριω 17 εαν] αν | και πατρι 18 τοις ιδιοις ανδρ.
 20 εστ. ευαρ. τω Κυρ. 22 (SR καρδιας,) | Κυρ.] Θεον
 23 ο] και παν ο τι 24 (SR κληρονομιας·) | τω γαρ
 Κυρ. | (SR δουλευετε.) 25 γαρ] δε | κομειται

IV, 1 ουρανοῖς

Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν 5 Eph. 5, 15. 14.
ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, 6 1 Th. 4, 12.
ἅλατι ἡρτυμένους, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ Eph. 4, 29. Mk
9, 50.
1 P. 3, 13.

Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ 7 Eph. 6, 21.
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύν-
δουλος ἐν Κυρίῳ, ὃν ἐπέμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ 8 Eph. 6, 22
τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ
τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ 9 Philm. 10.
ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν
γνωρίσουσιν τὰ ὧδε.

Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμά- 10 Ac. 19, 29; 27, 2;
λωτὸς μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀναψιὸς Βαρνάβα, (περὶ 14, 27
οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέ-
ξασθε αὐτόν,) καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, 11
οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνον συνεργοὶ εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι
παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, 12 1. 7
δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος
ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῇτε
τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι
τοῦ Θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν 13
πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ τῶν ἐν
Ἱεραπόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ 14 2 Tl. 4, 10. 11.
ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν 15 Philm. 24.
Λαοδικίᾳ ἀδελφούς καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ'
οἶκον αὐτῆς ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ 16
παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ
Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ
Λαοδικίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἶπατε 17 Philm. 2

8 γνω τα περι υμων 9 γνωριουσι 11 (SR
περιτομης) 12 - Ιησου | στητε | πεπληρωμενοι
13 εχ. ζηλον πολυν υπερ 15 SR: Νυμφαν | S αυτου
R: αυτων

4, 17—1, 6 Προς Θεσσαλονικεις α'

Ἀρχίππω Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

1 Co. 16, 21. 18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνη-
2 Th. 3, 17. μονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α

- 1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ-
κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ
Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη.
- 2 Eὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων
ὑμῶν, μνείαν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν
ὑμῶν, ἀδιαλείπτως | μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ
ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης
καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς
ἡμῶν, | εἰδότες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ
3 Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, | ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν
οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν
δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πληροφορία
πολλῇ, καθὼς οἶδατε οἱοὶ ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι'
4 ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ
τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ

18 ὑμων. αμην.

Προς Κολοσσαεις εγραφη απο Ρωμης δια Τυχικου και Ονησιμου.

INscr. ΠΑΤΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Ι, 1 ειρηνη απο Θεου πατρος ημων και Κυριου Ιησου
Χριστου 2 υμ., μν. υμων π. 4 — του 5 και
εν πλ.

Προς Θεσσαλονικεὺς α' 1, 6-2, 8

μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε γενέσθαι 7 4. 10. 2 Th. 3, 9.
 ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακε- Ph. 3, 7. 1 P. 5, 3.
 δονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται 8 Ro. 1, 8.
 ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ
 καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ
 πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν
 ἡμᾶς λαλεῖν τι· αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλ- 9 Ac. 14, 15.
 λουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ 1 Co. 12, 2.
 πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων Jn. 17, 3.
 δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, καὶ ἀναμένειν 10 5, 9. Tit. 2, 13.
 τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἡγείρεν ἐκ Ac. 17, 31.
 τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς
 ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν 2 1, 5, 9. 2 Th. 3, 7.
 τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ¹ ἀλλὰ προ- 2 Ac. 16, 21-24;
 παθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπ- 17, 1-5.
 ποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλήσαι
 πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ
 ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης 3
 οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς 4 Jer. 11, 20.
 δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ 1 Ti. 1, 11.
 εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὥς ἀνθρώποις Gal. 1, 10.
 ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας
 ἡμῶν. οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακίας ἐγενή- 5 Ac. 20, 33.
 θημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονε- Mk. 12, 40.
 ξίας, Θεὸς μάρτυς, ¹ οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων 6 2 P. 2, 3.
 δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, ¹ δυνάμενοι 7 5, 41. 44.
 ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· ἀλλὰ
 ἐγενήθημεν ἡπιοὶ ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς
 θάλαπῃ τὰ ἐαυτῆς τέκνα· οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν 8

7 τυπους | -εν 2^ο 8 ἀλλὰ καὶ ἐν | ἡμ. ἐχ.
 10 -των 2^ο | ἐκ 3^ο] ἀπο
 II, 2 ἀλλὰ καὶ 3 οὐδὲ 2^ο] οὔτε 4 τῷ Θεῷ
 7 ἀλλ | R^m νηπιοὶ | ἐαν] ἀν 8 ἰμειρομενοὶ

2, 8—16 Προς Θεσσαλονικεῖς α'

- ἡδικοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς,
1 Co. 4, 12.
Ac. 20, 34. 9 διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε. μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ
Ac. 20, 31. 10 εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν
Eph. 4.1. Ph. 1, 27.
2 Th. 1, 5.
1 P. 5, 10. 11 τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, καθάπερ οἶδατε ὡς
1, 2 Gal. 1, 11,
2 Th. 2, 13. 12 ἓνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ | παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.
13 Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἀληθῶς ἐστὶν λόγον Θεοῦ, ὃς
14 καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὓσων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ιδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
Ac. 2, 23; 7, 52. 15 Ἰουδαίων, τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς προφῆτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

8 ευδοκουμεν | γεγενησθε 9 νυκτος γαρ και
12 μαρτυρουμενοι | περιπατησαι | R^m καλεσαντος
13 — Και (1^ο) | εστ. αληθ. 14 ταῦτα 15 τους
ιδιους πρ.

Προς Θεσσαλονικεῖς α' 2, 17-3, 8

Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' 17 Ro. 1, 11, 13.
 ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδία,
 περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν
 ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διότι ἠθελήσαμεν 18
 ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ
 δῖς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. τίς γὰρ 19 Ph. 2, 16; 4. 1.
 ἡμῶν ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως—ἢ
 οὐχὶ καὶ ὑμεῖς—ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; ὑμεῖς γὰρ ἐστε 20
 ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ. Διὸ μηκέτι στέ- 3 Ac. 17, 14. 15.
 γοντες ἠὲδοκῆσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις
 μόνοι, ¹ καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν 2 Ac. 16, 1-3
 ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
 τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρα-
 καλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν ¹ τὸ μηδένα 3 Eph. 3, 13. 2 Ti.
 σαίνεισθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ 3, 12.
 οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· καὶ γὰρ ὅτε πρὸς 4 2 Th. 1, 4.
 ὑμᾶς ἤμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν
 θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. διὰ 5 Ph. 2, 16.
 τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι
 τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ
 πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.
 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν 6 Ac. 18, 5.
 καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν
 ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν
 πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ
 ἡμεῖς ὑμᾶς, ¹ διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, 7 2 Th. 1, 4.
 ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν
 διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς 8

17 (R επιθυμία) 18 διο 19 (SR καυχησεως;...
 υμεις,) | Ιησ. Χριστου

III, 1 ευδοκησαμεν 2 διακ.] R^m συνεργον | Θεου
 και συνεργον ημων εν | παρακ. υμας περι 3 το] τω |
 (SR ταυταις') | (R κειμεθα.) 7 θλιψ. και αναγκ.

3, 8-4, 7 Προς Θεσσαλονικεῖς α'

- 9 στήκετε ἐν Κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνά-
μεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ
τῇ χαρᾷ ἣν χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ
10 Θεοῦ ἡμῶν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ
δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ
καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;
2 Th. 2, 16. 11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος
ἡμῶν Ἰησοῦς κατευθύνει τὴν ὁδὸν ὑμῶν πρὸς
12 ὑμᾶς· ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισ-
σεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας,
Ph. 1, 10.
2 Th. 1, 7, 10. 13 καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, | εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν
τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιοσύνῃ ἔμπροσθεν
τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων
αὐτοῦ.
2 Th. 3, 6. 4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ
παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα καθὼς παρε-
λάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν
καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα
2 περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγ-
γελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
5. 23. He. 10, 10.
1 P. 1, 16. 3 Τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός
1 Co. 6, 13, 15. 4 ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, | εἰδέναι
ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγι-
Jer. 10, 25.
Ps. 79, 6. 5 ασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ
Ps. 94, 2. 6 καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, τὸ μὴ ὑπερ-
βαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἕκδικος Κύριος περὶ πάντων
τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρ-
2 Th. 2, 13, 14. 7 τυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ

8 στηκῆτε 11 Ἰησ. Χριστός 13 Ἰησ. Χριστοῦ |
R^m αὐτοῦ. αμην.

IV, 1 Το λοιπ. | — ἵνα 1^ο | — καθ. καὶ περιπ.
6 ο Κυρ.

•Προς Θεσσαλονικεῖς α' 4, 7-5, 2

ἀκαθαρσία ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαρὺν ὁ ἄθε- 8 Lk. 10, 16.
τῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ Eek. 36, 27; 37, 14.
διδόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς.
Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γρά- 9 Jn. 13, 34.
φειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς Jer. 31, 34; 34.
τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς 10 2 Th. 3, 4
πάντας τοὺς ἀδελφούς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ.
Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν
μᾶλλον, καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσ- 11 Eph. 4, 28.
σειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, 2 Th. 3, 5, 12.
καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ¹ ἵνα περιπατῆτε 12 Col. 4, 5.
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρεῖαν 1 Co. 5, 12, 13.
ἔχητε.

Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ 13 1 Co. 15, 29.
τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ Eph. 2, 12.
λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστευόμεν 14 Ro. 14, 9.
ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ 1 Co. 15, 3, 4, 12.
Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν
αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, 15 1 Co. 15, 51;
ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν 7, 10, 25.
παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοι-
μηθέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν 16 1 Co. 15, 23, 52.
φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ, κατα- 2 Th. 1, 7.
βήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ
ἀναστήσονται πρῶτον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ 17 Jn. 12, 26; 17, 24.
περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα
ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα·
καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. Ὡστε 18
παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, 5 Mt. 24, 36.
οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· αὐτοὶ γὰρ ἀκρι- 2 Mt. 24, 42-44.
2 P. 3, 10.
Rev. 3, 3; 16, 15.

8 R — καὶ | δοντα | υμ.] ημας 10 αδ. τους εν
11 ταις ιδιαις χ. 13 θελω | κεκοιμημενων 14 (R^a
κοιμηθεντας, δια)

- βῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ
Jer. 6, 14. 3 οὕτως ἔρχεται. ὅταν λέγωσιν Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπίσταται ὀλεθρος ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ
Mt. 24, 39. 4 ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, Jn. 16, 21. 22
Lk. 21, 34, 35. 5 ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ· πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας.
Ro. 13, 12. Eph. 5, 9. 6 Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· ¹ ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
Eph. 6, 14-17. 1s. 59, 17. 7 νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν·
1, 10. 2 Th. 2, 14. 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἑλ-
4, 14. Ro. 14, 8. 9. 9 πίδα σωτηρίας· ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ
Jude 20. 10 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀποθανόντος περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν
1 Co. 16, 18. 1 Th. 5, 17. 11 ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.
2 Th. 3, 6, 11. 15. 12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϋσταμένους ὑμῶν ἐν
Fr. 20, 22. Ro. 12, 17. 1 P. 3, 9. 13 Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγείσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσῶς ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν.
Ph. 4, 4. 14 εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. ¹ Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε

V, 2 η̅με̅ρα 3 ο̅ταν γαρ | ε̅φισ̅ταται 4 R^m
κλέπτας 5 - γαρ 6 ὡς καὶ οἱ 9 ἀλλ
10 περὶ] ὑπερ 13 ὑπερ εκ περισσου 15 διωκ.
καὶ εἰς

Προς Θεσσαλονικείς α' β' 5, 16-1, 3

χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ ¹⁷
 εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ ¹⁸
 Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προ- ¹⁹
 φητείας μὴ ἐξουθενεῖτε· πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ ²⁰
 καλὸν κατέχετε· ἀπὸ παντὸς εἵδους πονηροῦ ἀπέ- ²¹
 χεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ²²
 ὑμᾶς ὁλοτελείς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα ²³
 καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ²⁴
 ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.
 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ²⁵
 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλή- ²⁶
 ματι ἀγίῳ. Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνώ- ²⁷
 σθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς.
 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ²⁸
 μεθ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ- ¹
 κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ
 Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ²
 Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ³
 ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραν-
 ξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς

1 Th. 1, 1. 1. Παυλος
 prob'y. "see"
 Ro. 1, 7. Τῇ ἐκ- α
 second'y a
 2, 13. 1 Th. 1, 2 3. Θεοσ-
 some of Thess's m
 ἐν Θεῷ - iulima
 Πατρι - dat l
 Κυρίῳ - w.out a
 is the same
 2. ὑπὸ Θεοῦ. So
 note here pref
 show that so

21 SR^t — δε 25 R^m προσευχ. καὶ 27 ορκίζω |
 SR^m τοῖς ἁγίοις ἀδ. 28 ὑμῶν. ἀμην.

Προς Θεσσαλονικεῖς πρώτη εἰσαγωγή ἀπο Αθηνῶν.

Inser. ΠΑΤΑΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 2 πατρ. ἡμῶν

3. ὅφ. μὲ perhaps refering to the 3 in vi. ἄξιόν τῷ
 δευτερευόντι clause ὅτι causal. ὑπερ-

1, 3-2, 2 Προς Θεσσαλονικείς β'

2 Co. 7, 4.
Rev. 1, 9.
1 Th. 2, 19;
3, 2, 7.

we ourselves.

1 Th. 2, 12.
Ph. 1, 28.
Lk. 21, 36.

Rev. 18, 6, 7.
Ro. 12, 19.

Mt. 25, 31.
1 Th. 3, 13; 4, 16.

Ro. 2, 8.
Is. 61, 15.
Jer. 10, 25.
Ps. 79, 6.
1 P. 4, 17.

Is. 2, 10, 19, 21.

1 Th. 3, 13.
Col. 3, 4.
Ps. 89, 7;
68, 36 LXX.
Is. 49, 3; 2, 11, 17.

1 Th. 1, 2, 3.

Is. 24, 15; 66, 5.
Mal. 1, 11.

1 Th. 4, 13-17.

3, 17.

4 ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, ὥστε αὐτοὺς
ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐνκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως
ἐν πάσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν
5 αἷς ἀνέχεσθε, ἐνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ
Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιώθῃναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας
6 τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, ¹ εἴπερ δίκαιον
παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς
7 θλίψιν ¹ καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἀνεσιν μεθ'
ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ'
8 οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ ¹ ἐν πυρὶ
φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν Θεὸν
καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου
9 ἡμῶν Ἰησοῦ, οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώ-
νιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης
10 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς
ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πάσιν τοῖς
πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν
11 ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Εἰς ὃ καὶ προσεν-
12 χόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς
κλήσεως ὃ Θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν ἐνδο-
κίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει,
12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρον-
σίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν
2 ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευ-
θῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε
διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς
ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

4 ημ. αυτ. | καυχασθαι 8 Ἰησ. Χριστου
10 πιστευουσιν 12 Ἰησ. Χριστον
II, 2 μηδε] μητε | Κυρ.] Χριστου

Προς Θεσσαλονικεῖς β' 2, 3-15

μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι 3 1 Tl. 4, 1.
ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκα- 1 Jn. 2, 18; 4, 3.
λυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς Jn. 17, 12.
ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ 4 1 Th. 11, 36.
πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν Ezk. 28, 2.
εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἐαν-
τὸν ὅτι ἔστιν Θεός. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὦν 5
πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέχον 6
οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ
καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς 7 Ac. 20, 21.
ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου
γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, 8
ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στο-
ματος αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς
παρουσίας αὐτοῦ, οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέρ- 9
γειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις
καὶ τέρασιν ψεύδους | καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας 10 2 Co. 2, 15; 4, 3.
τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀλη-
θείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ 11 1, 28. 2 Tl. 4, 4.
διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης
εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσιν 12
πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ
εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ.
Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ 13 1, 3. Eph. 1, 4.
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Dt. 33, 12.
Κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς 1 Th. 2, 13; 4, 7.
σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος καὶ πίστει
ἀληθείας, εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγ- 14 1 Th. 4, 7; 5, 9.
γελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, 15 3, 6.

3 ἀνομ.] SR^t αμαρτίας 4 Θεου ως Θεον | ἐστὶ
6 εαυτου 8 SR^m - Ἰησ. | SR^m αναλωσει 10 της
αδ. εν τοις 11 πεμψει 12 αλλ | εν τη αδ.
13 ειλετο | R^m απαρχην 14 SR - και

2, 15-3, 10 Προς Θεσσαλονικεις β'

- στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγον εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.
- 1 Th. 3, 11-13. 16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δὸνς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,
- 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.
- Col. 4, 3.
1 Th. 5, 25. 3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται, 2 καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων
- 1 Th. 5, 24. 3 ἡ πίστις. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
- 1 Th. 4, 10.
2 Co. 7, 16.
Gal. 5, 10. 4 πεποιθᾶμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγ- 5 γέλλομεν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. Ὁ δὲ Κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.
- Mt. 18, 17.
Ro. 16, 17.
1 Th. 5, 14; 4, 1. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβετε παρ'
- 1 Th. 2, 1; 1, 6. 7 ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι 8 ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, ἢ οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι 9 πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν 10 ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις
- Gn. 3, 19.
1 Th. 3, 4; 4, 11.

16 ο 3^ο] καὶ 17 στηρ. υμας | λογ. και εργ.
III, 4 παραγγ. υμιν 5 - την 2^ο 6 Κυρ. ημων |
S παρελαβε R^c παρελαβσαν 8 νυκτα και ημεραν
10 (R οτι ει)

Προς Θεσσ. β' Προς Τιμ. α' 3, 10-1, 2

οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν **FI** 1 Th. 5, 14.
 γάρ τινες περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν
 ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους· τοῖς δὲ **I2** 1 Th. 4, 11
 τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν
 Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζό-
 μενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δέ, **I3** Gal. 6, 9.
 ἀδελφοί, μὴ ἐγκαθήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ **I4** 6. 1 Co. 5, 9, 11.
 τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπι-
 στολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι
 αὐτῷ, ἵνα ἐντραπή· καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγείσθε, **I5** 1 Th. 5, 13, 14.
 ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος **I6** 1 Th. 5, 23
 τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν
 παντὶ τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστίν **I7** 2, 2. 1 Co. 16, 21.
 σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. ἡ **I8**
 χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 πάντων ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπι- **1** Col. 1, 27.
 ταγὴν Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
 τῆς ἐλπίδος ἡμῶν ¹ Τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν **2** Tit. 1, 4
 πίστει· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς
 καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

12 παρακ. δια του Κυρ. ημων Ιησ. Χριστου 13 εκ-
 κακησητε 14 σημ.· και μη συναναμιγνυσθε 18 υμων.
 αμην.

Προς Θεσσαλονικεις δευτερα εγγραφη απο Αθηνων.

Inscr. ΠΑΤΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 Ιησ. Χρ. | και Κυριου Ιησ. Χρ. 2 πατρ.
 ημων

- Ac. 20, 1. 3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμείναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
4. 7. 4 τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν⁴ ἢ μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ
- Ro. 13, 10. Gal. 5, 6. 5 τὴν ἐν πίστει· τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως
- 6, 4. 20. 6 ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, ὧν τινες ἀστο- 7 χήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέ- 8 γουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, 9 ἢ εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κείται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνο- σίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, 6, 3. 10 ἀνδροφόνοις, ἢ πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδι- σταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγια- 6, 15. 11 νούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.
- Ac. 9, 15. 1 Co. 15, 9, 10. Gal. 1, 13-16. 12 Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος 13 εἰς διακονίαν, τὸ πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλὰ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν 14 ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς 15 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἅγιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι· ὧν πρῶτός εἰμι 16 ἐγώ· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξῃται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἅπασαν μακρο- θυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πι-

4 ζητησεις | οικοδομian 9 πατρλωαις και μη-
τραλωαις 12 και χαρ. | R^m ενδυναμουντι 13 τον
πρωτ. | αλλ 16 πασαν

Προς Τιμοθεον α' 1, 16-2, 11

στεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ δὲ Βα- 17 Ro. 16, 27.
 σιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μόνῳ Θεῷ,
 τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον 18 6, 12 Jude 3.
 Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας,
 ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν,
 ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες 19 3, 9; 6, 10.
 ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐνανάγησαν· ὧν 20 2 Ti. 2, 17.
 ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα 1 Co. 5, 5.
 τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.
 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι 2 1 Th. 4, 6.
 δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ
 πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων 2
 τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον
 βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
 τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος 3 1, 1; 4, 10.
 ἡμῶν Θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι 4 Ezk. 18, 23.
 καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἰς γὰρ Θεός, 5 2 P. 3, 9.
 εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Ro. 3, 20. 30.
 Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δὸς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ 6 He. 12, 24.
 πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις· εἰς ὃ ἐτέθη 7 Gal. 1, 4; 2, 20.
 ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω, οὐ Tit. 2, 14.
 ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀλη- 2 Ti. 1, 11.
 θείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας 8 Gal. 2, 7, 9.
 ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς
 ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. Ὡσαύτως γυναῖκας ἐν 9 1 P. 3, 3-5.
 καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης
 κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσίῳ ἢ
 μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει 10 5, 10.
 γυναιξὶν ἐπαγγελιομέναις θεοσέβειαν, δι' ἔργων
 ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαθανέτω ἐν πάσῃ 11 Eph. 5, 22.

17 μονω σοφω Θ.

II, 1 (R παντων,) 3 τουτο γαρ 7 λεγω εν
 Χριστω 9 ωσ. και τας γυν. | πλεγ., η χρυσω, η

2, 11-3, 13 Προς Τιμοθεον α'

- 1 Co. 14, 34.
Gn. 3, 16.
Gn. 1, 27; 2, 7, 22.
1 Co. 11, 8, 9.
Gn. 3, 6.
2 Co. 11, 3.
- 12 ὑποταγῇ· διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ
13 αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ
14 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα. καὶ Ἀδὰμ οὐκ
ἡπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει
15 γέγονεν· σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν
μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ
σωφροσύνης.
- Ac. 20, 28.
Tit. 1, 6, 7.
- 3 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται,
2 καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον
ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλ-
λιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν,
3 ἢ μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον,
1 S. 2, 12.
4 ἀφιλάργυρον, ἢ τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστά-
μενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης
5 σεμνότητος, (εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι
οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται·)
6 ἢ μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ
7 τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν
ἀπὸ τῶν ἑξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμόν ἐμπέσῃ
8 καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. Διακόνους ὡσαύτως
σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνῳ πολλῷ προσέ-
9 χοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστήριον
10 τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ
δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν
Tit. 2, 3.
11 ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναικας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ
2 12 διαβόλους, νηφαλίους, πιστάς ἐν πᾶσιν. διάκονοι
ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς
13 προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς
διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιούν-
ται καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν

12 γυν. δε διδ. 13 Εὔα 14 απατηθεῖσα
15. III 1, (R^m σωφροσύνης· πιστος ο λογος.)

III, 2 νηφαλεον 3 πληκτ., μη αισχροκερδη, αλλ
7 δε αυτον και 11 νηφαλεους

Προς Τιμοθεον α' 3, 13-4, 9

Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων 14
 ἐλθεῖν πρὸς σέ τάχειον· ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα 15
 εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἣτις
 ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραῖωμα
 τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν 16
 τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον·

2 Ti. 2, 20.
Eph. 2, 19-22

Jn. 1, 14. Jn. 16, 10.
Ro. 1, 4. Mk. 16, 19.

Ὃς ἐφανερώθη ἐν σαρκί,
 ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι,
 ὤφθη ἀγγέλοις,
 ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
 ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
 ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις 4
 καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσ-
 έχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ διδασκαλίαις
 δαιμονίων, ¹ ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστη- 2
 ριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλύοντων 3
 γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν
 εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ
 ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ 4
 καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας
 λαμβανόμενον· ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ 5
 καὶ ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελ- 6
 φοῖς καλὸς ἔση διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρε-
 φόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς
 διδασκαλίας ἣ παρηκολούθηκας· τοὺς δὲ βεβή- 7
 λους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ
 σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυμ- 8
 νασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια
 πρὸς πάντα ὠφέλιμος ἐστίν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα
 ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ 9

2 Ti. 3, 1. 2 P. 3, 3.
Jude 18. 1 Jn. 2, 18.

Gn. 9, 3.
1 Co. 10, 30. 31.

Gn. 1, 31.
Ac. 10, 15.

1, 4 ; 6, 20.
2 Ti. 2, 16. 23.
Tit. 1, 14 ; 3, 9.

6, 6.

1, 15.

4, 9-5, 10 Προς Τιμοθεον α'

- 2, 3, 4. 10 λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐστὶν Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.
- 11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδεὶς σου
Tit. 2, 15. 12 τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, 13 ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ 14 ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσ- 15 βυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου 16 ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.
17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

9 (SR αξιος.) 10 γαρ και κοπ. και ονειδιζομεθα
12 αγαπ., εν πνευματι, εν π. 15 η εν πασ.
V, 4 καλον και αποδ. 5 τον Θεον 8 των οικ.
9 (εξηκοντα, γεγονυια ενος)

εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας
 ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
 ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραι- 11
 τοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ,
 γαμεῖν θέλουσιν, ¹ ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην 12
 πίστιν ἠθέτησαν· ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν 13 2 Th. 3, 11.
 περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ
 καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέ-
 οντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνο- 14 1 Co. 7, 9.
 γονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι
 τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· ἥδη γάρ τινες 15
 ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. εἴ τις πιστὴ 16
 ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω
 ἢ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς 17 Ro. 12, 8. Ph. 2, 29.
 ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
 διδασκαλία. λέγει γὰρ ἡ γραφή Βοῦν ἀλοῶντα 18 Dt. 25, 4; 24, 15.
 οὐ φιμώσεις, καὶ Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ 1 Co. 9, 9. Lk. 10, 7.
 αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παρα- 19 Dt. 19, 15.
 δέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. 2 Co. 13, 1.
 Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα 20 Mt. 18, 16.
 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. διαμαρτύρομαι 21 Lk. 9, 26.
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν
 ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προ-
 κρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. Χεῖρας 22 4, 14.
 ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
 ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. Μηκέτι ὕδρο- 23
 πότει, ἀλλὰ οἶνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχον
 καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώ- 24
 πων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς
 κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· ὡσαύτως 25
 καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως

16 πιστος η πιστη 21 και Κυριου Ιησ. Χρ.
 23 αλλ | στομ. σου 25 τα καλα εργα προδ. εστι'

5, 25—6, 11 Προς Τιμοθεον α'

Eph. 6, 8. Tit. 2, 9, 10.

Philim. 16.

Gal. 1, 6—8.
2 Ti. 1, 13.

2 Ti. 3, 8; 4, 4.
Tit. 1, 14.

4, 8. Ph. 4, 11. 12.
He. 13, 5.
Ec. 5, 14.
Job 1, 21.

Pr. 30, 8.

Pr. 23, 4; 28, 22.

Eph. 5, 5.

2 Ti. 2, 22.

6 ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται. Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ
ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς
ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ
καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῇται. οἱ δὲ πιστοὺς
ἔχοντες δεσπότης μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελ-
φοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί
εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμ-
βανόμενοι.
3 Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. ἢ εἴ τις ἑτερο-
διδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις,
τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ
4 κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, ἢ τετύφωται, μηδὲν
ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεως καὶ
λογομαχίας, ἐξ ᾧ γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασ-
5 φημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, ἢ διαπαραιτριβαὶ διε-
φθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων
τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέ-
6 βειαν. ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἢ εὐσέβεια
7 μετὰ αὐταρκείας· οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς
τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα·
8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις
9 ἄρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν
ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυ-
μίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες
βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώ-
10 λειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ
φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν
ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναϊς
11 πολλαῖς. Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε·
δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην,

25 δυναται

VI, 2 (αγαπητοι,) 3 SR nova sectio 5 παρα-
διατριβαί | ευσεβειαν. αφιστασο απο των τοιουτων.
7 δηλον οτι 11 του Θεου

ὑπομονήν, πραῦπαθίαν. ἀγωνίζου τὸν καλὸν 12 1 Co. 9, 25, 26.
 ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, 2 Ti. 4, 7.
 εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμο-
 λογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω 13 Jn. 18, 36, 37;
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τὰ πάντα 19, 11.
 καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ
 Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, τηρήσαι 14
 σε τὴν ἐντολὴν ἁσπilon ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς
 ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν 15 1, 11 Rev. 17, 14
 καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δυνάσ- Dt. 10, 17.
 τής, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος
 τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς 16 Ex. 33, 39.
 οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ
 ἰδεῖν δύναται· ὧς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν.
 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ 17 Ps. 62, 10.
 ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέσαι ἐπὶ πλούτου ἀδη- Lk. 12, 20.
 λότῃτι, ἀλλ' ἐπὶ Θεῷ τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα Ro. 12, 16.
 πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, ἁγαθοεργεῖν, πλουτεῖν 18
 ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς,
 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ 19 Mt. 6, 20.
 μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. Ὡς 20 4, 7. 2 Ti. 1, 14
 Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος
 τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς
 ψευδωνύμου γνώσεως, ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι 21 1, 6. 2 Ti. 2, 18.
 περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν.

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

11 πραοτητα. 12 και εκληθ. 13 Παραγγ. σοι |
 ζωοποιουντος 17 επι 2ο] εν τω | τω ζωντι, τω παρ. |
 πλουσ. παντα 19 οντως] αιωνιου 20 παρακατα-
 θηκην 21 χαρ. μετα σου. αμην.

Προς Τιμοθεον πρωτη εγγραφη απο Λαοδικειας, ητις
 εστι μητροπολις Φρυγιας της Πακατιανης.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β

- 1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-
ματος Θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ
2 Ἰησοῦ ἡ Τιμοθέε ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος,
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν.
- 3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων
ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν
περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ
4 ἡμέρας, ἡ ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν
5 δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, ἡ ἐπόμνησιν λαβὼν
τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνέκρησεν
πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρὶ
6 σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν
αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα
τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστίν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν
7 χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα
δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σω-
8 φρονισμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον
τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμέ τὸν δέσμιον αὐτοῦ,
ἀλλὰ συνκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύ-
9 ναμιν Θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος
κλήσει ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ
ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν
10 Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, φανερω-
θεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος
- Ac. 23, 1; 24, 16.
Ph. 3, 5.
Ac. 16, 1.
1 Th. 5, 19.
1 Ti. 4, 14.
Ro. 8, 15.
Ro. 1, 16.
Tit. 3, 5.
Ro. 16, 28.
1 Co. 15, 55, 57.
He. 2, 14.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 1 Ιησ. Χριστου 3.4 (R, νυκτος και ημερας
επιπ.) 5 λαμβανων | Ευνειακη 9 κατ ιδ.

Προς Τιμοθεον β' 1, 10-2, 7

ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν
 θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ
 τοῦ εὐαγγελίου, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπό- 11 1 ΤΙ. 2, 7.
 στολος καὶ διδάσκαλος· δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα 12
 πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὃ
 πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν
 παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
 ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ 13 1 ΤΙ. 6, 3. ΤΙΤ. 2, 1
 ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ· τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ 14 1 ΤΙ. 6, 20.
 Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικούντος ἐν ἡμῖν.
 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ 15 4, 16.
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης.
 δῶή ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι 16
 πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ
 ἐπαισχύνηθι, ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ σπουδαίως 17
 ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν.—δῶή αὐτῷ ὁ Κύριος 18 Jude 21.
 εὔρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.—
 καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ
 γινώσκεις.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι 2
 τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ 2
 διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς
 ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους
 διδάξαι. συνκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης 3 1, 8; 4, 5.
 Χριστοῦ Ἰησοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέ- 4
 κεται ταῖς τοῦ βίου πραγματίαις, ἵνα τῷ στρατο-
 λογήσαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλήῃ τις, οὐ 5 4, 8.
 στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν 6 1 Co. 9, 7. 10.
 κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μετα-
 λαμβάνειν. νόει ὃ λέγω· δώσει γάρ σοι ὁ 7

10 Ἰησ. Χρ. 11 διδ. εθνων 14 παρακαταθηκην
 15 Φυγελλος 16 ἐπησχυνθη 17 σπουδαιότερον
 ΙΙ, 3 συ ουν κακοπαθησον | Ἰησ. Χρ. 7 δ] α | δωη

- Ro. 1, 3; 2, 16. 8 Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. Μνημόνευε Ἰησοῦν
 1 Co. 15, 4, 20. Χριστὸν ἐγγηγερόμενον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος
 2 S. 7, 12.
 Eph. 3, 1, 13. 9 Δαυεὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· ἐν ᾧ κακοπαθῶ
 Ph. 2, 17. μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ
 Ph. 1, 12-14.
 Col. 1, 24. 10 Θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ
 τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν
 τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου.
 2 Co. 4, 11. 11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ
 Mt. 10, 33. 12 συνζήσομεν· εἰ ὑπομένομεν, καὶ συνβασιλεύ-
 σομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κακὲὶνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
 Ro. 3, 2, 3. 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι
 Nu. 23, 19. 14 γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνησκε,
 1 Ti. 6, 4 Tit. 3, 9. διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μὴ λογο-
 μαχεῖν, ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ
 1 Ti. 4, 6 Tit. 2, 7, 8. 15 τῶν ἀκουόντων. σπούδαςον σεαυτὸν δόκιμον
 Lk. 12, 42. παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον,
 1 Ti. 4, 7. 16 ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ
 βεβήλους κενοφωνίας περιίστασο· ἐπὶ πλεῖον
 1 Ti. 1, 20. 17 γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν
 ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἔστιν Ὑμέναιος
 18 καὶ Φιλητός, οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστό-
 χησαν, λέγοντες ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ
 Nu. 16, 5, 26. 19 ἀνατρέπουσιν τὴν τινῶν πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς
 Is. 26, 13; θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα
 28, 16, 17. ταύτην Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ
 Ju. 10, 14. Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα
 1 Co. 3, 12. 20 Κυρίου. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον
 σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ
 ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν·
 3, 17. 21 ἂν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται
 σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον, εὐχρηστον τῷ

9 αλλ 11 (R^c λογος ει) 12 αρνουμεθα
 13 -γαρ 14 Θεου] SR^c Κυριου | επ] εις 18 SR^c
 την αναστ. 19 Κυριου] Χριστου 21 και ευχρ.

Προς Τιμοθεον β' 2, 21-3, 9

δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.
 τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δι- 22 1 Ti. 6, 11; 1, 5.
 καιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν
 ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας.
 τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, 23 1 Ti. 4, 7.
 εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας· δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ 24 Tit. 1, 7.
 δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ἡπιον εἶναι πρὸς πάντας,
 διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ¹ ἐν πραύτητι παιδεύοντα 25 1 Ti. 2, 4.
 τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μή ποτε δῶῃ αὐτοῖς ὁ
 Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ 26
 ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζω-
 γρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις 3 1 Ti. 4, 1.
 ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄν- 2 Ro. 1, 29 ss.
 θρωποι φίλαντοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερή-
 φανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι,
 ἀνόσιοι, ¹ ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, 3
 ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ¹ προδόται, προπετεῖς, 4 Ph. 3, 19.
 τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,
 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν 5 Mt. 7, 15. 21.
 αὐτῆς ἡρνημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ 6 Ro. 2, 20.
 τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ Tit. 1, 16.
 αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρ-
 τίαῖς, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, ¹ πάντοτε 7 2, 25.
 μαίνεται καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
 ἐλθεῖν δυνάμενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ 8 Ex. 7, 11. 22.
 Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεί, οὕτως καὶ οὗτοι 1 Ti. 6, 5; 1, 12.
 ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι
 τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' οὐ 9
 προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν
 ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

24 αλλ 25 πραοτητι | δω 26 (SR^m υπ
 αυτου, εις)

III, 6 αιχμαλωτευοντες τα γυν.

3, 10-4, 5 Προς Τιμοθεον β'

- 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ,
Ac. 13, 50; 14, 6, 19. Ps. 34, 19. 11 τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, ¹ τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα,
Mt. 16, 24. Ac. 14, 22. 12 καὶ ἐκ πάντων με ἐρύσατο ὁ Κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
1 Ti. 4, 1. 13 διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώ-
2, 2. 14 μενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης,
Jn. 5, 39. Ps. 119, 99. 15 εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, ¹ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
2 P. 1, 19-21. Ro. 15, 4. 16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγμὸν, πρὸς ἐπανόρθωσιν,
1 Ti. 6, 11. 17 πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ¹ ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
Ac. 10, 42. Ro. 14, 9. 1 P. 4, 5. 4 ἐξηρτισμένος. Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ
Ac. 20, 20. 31. 2 καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.
1, 13. 1 Ti. 4, 1. 3 ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι
1 Ti. 4, 7. 2 Th. 2, 11. 4 τὴν ἀκοήν, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπή-
2, 3. Eph. 4, 11. 5 σονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου

10 παρηκολούθησας 12 ευσ. ζην 14 τινος
 15 τα ιερα 16 (SR^m θεοπνευστος,) | ελεγχον
 IV, 1 (R^m Διαμαρτυρομαι,) | ενωπ.] ουν εγω εν. | και
 του Κυριου Ιησ. Χρ. | και 3^ο] κατα | (SR^t βασ. αυτου,) 3
 3 τας επιθ. τας ιδ.

πληροφόρησον. Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, 6
καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν.
τὸν καλὸν ἀγῶνα ἡγωνίσμαι, τὸν δρόμον τετέ- 7
λεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται 8
μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει
μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος
κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

Σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως· Δημᾶς 9
γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ 10
ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλα-
τίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· Λουκᾶς ἐστίν μόνος 11
μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυ-
τοῦ· ἐστίν γάρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. Τυ- 12
χικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. τὸν φελόνην, 13
ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος
φέρει, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.
Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδεί- 14
ξατο· ἀποδώσει αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ φυλάσσον· λίαν γὰρ ἀντέστη 15
τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπο- 16
λογίᾳ οὐδεὶς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με
ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν· ὁ δὲ Κύριός 17
μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ
τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσιν πάντα
τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. ῥύ- 18
σεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ
σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον·
ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

* Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνη- 19
σιφόρου οἶκον. Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, 20

Ph. 2, 17.

1 Co. 9, 25.
1 Ti. 6, 12.
Ph. 3, 14.
2, 5. 1 P. 5, 4.
Ja. 1, 12.
Rev. 2, 10.

21. 1, 4

10 Col. 4, 14

11 Ac. 15, 37.
Col. 4, 10.

12 Ac. 20, 4.
Eph. 6, 21. Col.
4, 7.

14 1 Ti. 1, 2.
2 S. 3, 39.
Ps. 28, 4; 62, 12.
Pr. 24, 12.

16 1, 15.

17 Ps. 22, 21.
Dn. 6, 21. 28.
Ac. 23, 11;
27, 23.

Ac. 18, 2.
1, 16. Ro 16,

Ac. 19, 22.
Ac. 20, 4;
21, 29.

6 της εμης αναλ. εφ. 7 τον αγ. τον καλον
14 αποδωη 15 ανθεστηκε 16 συμπαραγενετο
17 ακουση 18 και ρυσ.

4, 20—1, 7 Προς Τιμ. β' Προς Τιτον

Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα.

21 | Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22 Ὁ Κύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

1 Παῦλος δούλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν
2 ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν¹ ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγέिलाτο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ
3 χρόνων αἰώνιων, ἐφάνέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ'
4 ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Eph. 1, 8, 10.
1 Ti. 1, 1, 11.

1 Ti. 1, 2

5 Τούτου χάριν ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ
6 πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην,¹ εἰ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπό-
7 τακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι

1 Ti. 3, 2—4

1 Co. 4, 1.
2 Ti. 2, 24.
1 P. 5, 2

22 Κυρ. Ἰησους Χριστος | υμων. αμην.

Προς Τιμοθεον δευτερα, της Εφεσιων εκκλησιας
πρωτον επισκοπον χειροτονηθεντα, εγραφη απο Ρωμης,
στε εκ δευτερου παρεστη Παυλος τω Καισαρι Νερωνι.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 4 και 1^ο ελεος | και Κυριου Ιησ. Χρ. 5 κατε-
λιπον | (SR διαταξαμην')

ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ
 πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ¹ ἀλλὰ 8
 φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον,
 ἐγκρατῆ, ¹ ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν 9 <sup>2 Ti. 1, 10
2 Ti. 4, 3.</sup>
 πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν
 τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέ-
 γοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπό- 10
 τακτοὶ, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ
 ἐκ τῆς περιτομῆς, ¹ οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες 11 <sup>Ti. 3, 6.
Jn. 10, 12 1 P. 5, 2.</sup>
 ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ
 αἰσχροῦ κέρδους χάριν. εἰπέν τις ἐξ αὐτῶν ἰδίου 12
 αὐτῶν προφήτης

Κρῆτες ἀεὶ ψεύσται, κακὰ θηρία, γαστέρες
 ἀργαί.

¹ ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν 13 ^{2 Ti. 4, 2}
 ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ
 πίστει, μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ 14 ^{1 Ti. 4, 7.}
 ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλή-
 θειαν. πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ 15 <sup>Mt. 15, 11.
Ro. 14, 20.</sup>
 μεμαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ
 μεμῖανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.
 Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρ- 16 ^{2 Ti. 3, 5.}
 γοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς
 πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Σὺ δὲ λάλει ἅ πρόκειται τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασ- 2 <sup>1 Ti. 6, 3.
2 Ti. 1, 13.</sup>
 καλίᾳ. πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμονούς, 2 ^{1 Ti. 5, 1.}
 σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
 ὑπομονῇ· πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάσει 3 ^{1 Ti. 3, 11.}
 ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μηδὲ οἶνῳ πολλῷ
 δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ¹ ἵνα σωφρονί- 4
 ζῶσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους,

10 πολλ. και ανυποτακτοι ματ. | -της 15 παντα
 μεν | μεμιασμενοι

II, 3, μηδε (R-),] , μη

- Eph. 5, 22 5 | σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουργοῦς, ἀγαθάς, ὑποτασ-
 6 Θεοῦ βλασφημῆται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως
 1 Ti. 4, 12 7 παρακάλει σωφρονεῖν | περὶ πάντα, σεαυτὸν
 1 P. 5, 3 8 παραχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδα-
 1 P. 2, 15 8 σκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, | λόγον ὑγιῇ
 9 ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν
 Eph. 6, 5, 1 Ti. 6, 1 9 ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. δούλους ἰδίοις
 1 P. 2, 18 9 δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πάσιν, εὐαρέστους
 1, 3 10 εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, | μὴ νοσφιζομένους,
 11 ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα
 12 τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ
 Eph. 1, 4 12 τοῦ Θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα
 1 Jn. 2, 16 12 ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσ-
 13 μικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς
 1 Co. 1, 7 13 ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν
 Ro. 5, 2 Ph. 3, 20 13 μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ
 14 μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ
 Gal. 1, 4 1 Ti. 2, 6 14 Ἰησοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώ-
 Eph. 2, 10 14 σῇται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρισ-
 Ps. 130, 8 14 ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.
 Ex. 19, 5 15 Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ
 Dt. 14, 2 15 πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.
 Ezk. 37, 23 15 3 Ὑπομίνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἐξουσίαις ὑποτάσ-
 1 P. 3, 13 15 σεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
 1 Ti. 4, 12 15 2 ἐτοιμὸς εἶναι, | μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους
 1 P. 2, 13 15 3 ὡς ἐπικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾶξαι
 Ph. 4, 5 15 3 πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἦμεν γάρ ποτε καὶ
 1 Co. 6, 11 15 3
 Eph. 2, 2; 5, 8 15 3

5 οἰκουρους 6.7 (SR σωφρονεῖν, περὶ πάντα
 σεαυτ.) 7 ἀδιαφθορίαν 8 (υγιῇ,) | περὶ νῦν
 λεγ. φαυλ. 9 (SR ὑποτασσ., ἐν πάσιν εὐαρ.)
 10 πιστ. πᾶσαν | -τὴν 2^ο 11 S ἡ σωτηρ. (R^m
 , σωτηρ.) 13 (R^m Θεου,) | (R^t ἡμῶν,) | Ἰησ. Χρ.
 III, 1 ἀρχ. καὶ ἐξ. 2 πρᾶσσητα

ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες
 ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ
 φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους.
 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία ἐπεφάνη 4 2. 11. Pr. 8, 31.
 τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν 5 Eph. 2, 8, 9.
 δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ Jn. 3, 5. Eph. 3, 26.
 αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιν- 2 Ti. 1, 9.
 γενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου,
 οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ 6 J1. 2, 28.
 Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαιωθέντες τῇ 7 Ro. 8, 24.
 ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα 14.
 ζωῆς αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων 8
 βούλομαί σε διαβεβαιῶσθαι, ἵνα φροντίζωσιν
 καλῶν ἔργων προύστασθαι οἱ πεπιστευκότες Θεῷ.
 ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις·
 μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ 9 1 Ti. 4, 7.
 μάχας νομικὰς περιύστασο· εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς
 καὶ μάταιοι. αἵρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ 10 2 Jn. 10.
 δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπ- Mt. 18, 15, 16.
 ται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὥν αὐτοκατάκριτος. 11 1 Ti. 6, 4, 5.

Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σέ ἢ Τυχικόν, 12 2 Ti. 4, 12.
 σπουδάσον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ
 γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν 13 Ac. 18, 24.
 καὶ Ἀπολλὼν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν 1 Co. 3, 5, 6.
 αὐτοῖς λείπη. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι 14 2, 14. Eph. 4, 28.
 καλῶν ἔργων προύστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας 29.
 χρεῖας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Mt. 7, 19.

Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπα- 15
 σαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

5 α] ὡν | τον αὐτον ελεον 7 γενωμεθα | (R^m, κατ
 ἐλπίδα,) 8 τω Θεω | τα καλα 9 SR ερεις
 13 Απολλῶ 15 υμων. αμην.

Προς Τιτον, της Κρητων εκκλησιας πρωτον επισκοπον
 χειροτονηθεντα, εγραφη απο Νικοπολεως της Μακεδονιας.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

- Eph. 3, 1. 1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος
 ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ
 Col. 4, 17. 2 ἡμῶν ¹ καὶ Ἀπφία τῇ ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ
 2 Ti. 2, 3. συνστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκ-
 Ro. 1, 7. 3 κλησίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς
 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου
 5 ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀκούων σου
 τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν
 Ph. 1, 9. 6 Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ὅπως
 ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν
 ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν·
 2 Co. 7, 4. 7 χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ
 ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέ-
 8 πανται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό, πολλὴν ἐν
 Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ
 9 ἀνῆκον, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ,
 τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ
 Col. 4, 9. 10 δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, παρακαλῶ σε περὶ
 1 Co. 4, 15. τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς,
 Gal. 4, 19. 11 Ὁνήσιμον, ¹ τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ καὶ
 12 σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ¹ ὃν ἀνέπεμψά σοι, αὐτόν,
 Ph. 2, 3). 13 τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα· ὃν ἐγὼ ἐβου-

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

2 αδ.] αγαπητη 4 (S μου, παντοτε R μου
 παντοτε,) 5 (Rⁱ αγαπην,) 6 ημ.] SR^t υμιν |
 Χρ. Ιησουν 7 γαρ εχομεν πολλην 9 Ιησ. Χρ.
 10 δεσμ. μου 11 — και 1° 12 σοι,] (R σοι) S · συ
 δε | σπλαγχνα, προσλαβον·

λόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι
 διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, χωρὶς δὲ 14 ^{2 Co. 9, 7.}
 τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ
 ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἢ ἀλλὰ κατὰ
 ἐκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς 15
 ὦραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, ¹ οὐκέτι ὡς 16 ^{1 Ti. 6, 2.}
 δούλον ἀλλὰ ὑπὲρ δούλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν,
 μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ
 καὶ ἐν Κυρίῳ. εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσ- 17
 λαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ 18
 ὀφείλει, τοῦτο ἐμοί ἐλλόγα· ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα 19 ^{Gal. 6, 11.}
 τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι ^{2 Th. 3, 17.}
 καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. ναί, ἀδελφέ, 20 7.
 ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπανσόν μου τὰ
 σπλάγχνα ἐν Χριστῷ.

Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς 21
 ὅτι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἐτοί- 22 ^{Ph. 1, 25; 2, 24.}
 μαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευ-
 χῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός 23 ^{Col. 1, 7; 4, 12.}
 μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ¹ Μάρκος, Ἀρίσταρχος, 24 ^{Col. 4, 10, 14.}
 Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ 25
 τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

13 διακ. μοι 16 ἀλλ ¹ (Κυριῳ;) 17 με] ἐμε
 18 ἐλλογῇ 20 Χρ.] Κυριῳ 21 α] ο 23 Ασπα-
 ζονται 25 SR¹ Κυρ. ημων | SR¹ υμων. αμην.

Προς Φιλημονα εγγραφη απο Ρωμης δια Ονησιμου
 αικετου.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

- 1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς
 2 λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἵ ἐπ'
 ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν
 Υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ
 3 ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς
 δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων
 τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
 καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν
 4 ἐν δεξιᾷ τῆς Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσούτῳ
 κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώ-
 5 τερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι
 γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων
 Υἱός μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;
 καὶ πάλιν
 Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται
 μοι εἰς Υἱόν;
 6 ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν
 οἰκουμένην, λέγει
 Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.
 7 καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει
 Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα,
 καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·

Ps. 2, 8, Jn. 1, 3,
Col. 1, 16,
Mt. 21, 38.

Ps. 110, 1,
2 Co. 4, 4,
Col. 1, 15,
9, 14, 26,
Mk. 16, 19.

Ph. 2, 9.

Ps. 2, 7,
2 S. 7, 14,
5, 5. Ac. 13, 33.

Lt. 32, 43 Lxx.
Ro. 8, 29,
Ps. 97, 7.

Ps. 104, 4.

Inscr. Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 2 εσχατων | τους αι. εποι. 3 αυτου, δι εαυτου
 καθ. ποιησ. τ. αμ. ημων 6 (R^m, παλιν,)

- πρὸς δὲ τὸν Υἱόν 8 Ps. 45, 6. 7.
 Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
 καὶ ἡ ράβδος τῆς εὐθύτητος ράβδος τῆς βασι-
 λείας αὐτοῦ.
 ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· 9
 διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον
 ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
 καὶ 10 Ps. 102, 25-27.
 Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
 καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·
 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· 11
 καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
 καὶ ὥσει περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, 12
 ὡς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγήσονται·
 σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκέν ποτε 13 Ps. 110, 1.
 Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
 ποδῶν σου;
 οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς δια- 14 Dn. 7, 10.
 κονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρο- Ps. 34, 8; 91, 11.
 νομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως 2
 προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μὴ ποτε παρα-
 ρυῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος 2 Ac. 7, 38, 53.
 ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρα- Gal. 3, 19.
 κοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς 3 10, 28. 12, 25.
 ἐκφενεζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;
 ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου,
 ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, | συνεπι- 4 Mk. 16, 20.
 μαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν 1 Co. 12, 4. 11.

8 (SR σου, ο Θεός,) | αιωνος· ραβδ. ευθ. η ραβδ. |
 αυτου] SR² σου 9 (SR σε ο Θ.) 12 — ως
 ιματίον

II, 1 ημ. προσεχ.

καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ Πνεύματος Ἁγίου
μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν
Ps. 8, 4. 6 μέλλονσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ
πού τις λέγων

Τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ ;

ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν ;

7 ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,
δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν,

1 Co. 15, 27. 8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὐπω ὁρῶμεν αὐτῷ

Ph. 2, 8. 9 τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· τὸν δὲ βραχύ τι παρ'
ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ
πάθημα τοῦ θανάτου δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφανω-
μένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ πάντος γεύσῃται

Ro. 11, 36. 10 θανάτου. Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα
καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν
ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ

Mk. 3, 34. 35. 11 παθημάτων τελειῶσαι. ὁ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ
Mt. 25, 40.
Jn. 20, 17. οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ

Ps. 22, 22. 12 ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων
'Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε·

Is. 8, 17. Is. 8, 18. 13 καὶ πάλιν
2 S. 22, 3.

'Ἐγὼ ἔσομαι πεποιοῦς ἐπ' αὐτῷ·

καὶ πάλιν

'Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός.

17. 2 Ti. 1, 10. 14 ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ
Jn. 12, 31. σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν
Rev. 12, 10. αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
1 Co. 15, 56. κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἐστὶν τὸν διά-

7 SRⁱ εστ. αυτον, και κατεστησας αυτον επι τα εργα
των χειρων σου· 8 γαρ τω 14 σαρκ. κ. αιμ.

βολον, ¹ καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανά- 15
του διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.
οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ 16 Is. 41, 8 α.
σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν ὥφειλεν 17 Ps. 22, 22.
κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων Ph. 2, 7.
γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν,
εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν 18 4, 15.
ὧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς
πειραζομένοις βοηθῆσαι.
Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου 3 4, 14
μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν Ἀπόστολον καὶ Ἀρ-
χιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα 2 Nu. 12, 7.
τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὄλῳ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ 3
Μωϋσῆν ἡξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει
τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος 4
κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευά-
σας Θεός. καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὄλῳ τῷ 5 Nu. 12, 7.
οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθη-
σομένων, Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. 6 Eph. 2, 19.
οὐ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐὰν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ Col. 1, 23.
καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν
κατάσχωμεν. Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα 7 Ps. 95, 7-11.
τὸ Ἅγιον

Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ 8 Ex. 17, 7.
παραπικρασμῷ Nu. 20, 2-5.
κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ 9
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου ¹ τεσσαεράκοντα ἔτη. 10
διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ

III, 1 Χριστον Ἰησ. 3 δοξ. ουτ. 4 τα παντα
6 εανπερ 7—12 (Διο, (καθως...καταπ. μου') βλεπ.)
9 επειρ. με | υμων, εδοκιμασαν με, και 10 γεν. εκεινη

- καὶ εἶπον Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ·
αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου,
ὡς ᾤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου
- Νη. 14, 21-23. ΙΙ Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
12 βλέπετε, ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν
καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ
1 Th. 5, 11. 13 Θεοῦ ζώντος, ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ'
ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τό Σήμερον καλεῖται,
ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἁμαρ-
6, 11. 14 τίας· μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἕνα περ
11, 1. τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν
Ps. 95, 8. 15 κατὰσχωμεν. ἐν τῷ λέγεσθαι
Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
Μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ.
- Ex. 17, 1 ss. 16 τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ
πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως;
Nu. 14, 29. 17 ¹τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς
1 Co. 10, 10. ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπесεν ἐν τῇ ἐρήμῳ;
Nu. 14, 22 s. 18 τίσιν δὲ ᾤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατά-
11. 19 παυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; καὶ βλέ-
πομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.
Ps. 95, 11. 4 φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε καταλειπομένης ἐπαγ-
γελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ
2 τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγ-
γελισμένοι καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν
ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκριασμένος
3, 11. Ps 95, 11. 3 τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς
τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν
Ὡς ᾤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου
Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,

14 γεγον. του Χρ. 16 (τινές...παρεπικραναν,) |
(Μωσέως.)

IV, 2 S συγκεκριαμενος R^c συγκεκριασμενους
3 γαρ] R^m ουν

καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενη-
θέντων. εἰρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἐβδόμης 4 Γα. 2, 2
οὕτως Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ· καὶ ἐν τοίτῳ 5 Ps 95, 11.
πάλιν Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, 6
καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσηλθόν δι'
ἀπίθειαν, ¹ πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, Σήμερον, 7 3, 7. Ps 95, 7, 8.
ἐν Δαυεὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς
προεῖρηται

Σήμερον ἴαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.
εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ 8 Dt 31, 7.
ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολεί- 9 Jos. 22, 4.
πεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ 10 Gn 2, 2.
εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς Rev. 14, 13.
κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν
ιδίων ὁ Θεός. Σπουδάζωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς 11 Ps 95, 11.
ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις
ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ 12 Jer 23, 29.
λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ Is 49, 2. Eph 6, 17.
πάντα μάχαιραν δίστομον καὶ δῦκνούμενος ἄχρι
μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἁρμών τε καὶ
μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν
καρδίας· καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον 13
αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνά καὶ τετραχλυσμένα τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχον- 14 3, 1; 6, 30; 7, 26;
τες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρα- 8, 1; 9, 11.
νοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς
ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνά- 15 2, 17
μενον συνπαθῆναι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπει-
ρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς
ἁμαρτίας. προσηρώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας 16 1 Jn 3, 21.
Ro 3, 20.

- τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ
 χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.
- 5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανό-
 μενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν
 Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ
 2 ἀμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν
 καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθέ-
 3 νειαν, ¹ καὶ δι' αὐτὴν ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ
 λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν περὶ
 4 ἀμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν
 τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς περ
 5 καὶ Ἀαρών. Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν
 ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας
 πρὸς αὐτόν
- Υἱὸς μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·
 6 καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει
 Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
 σεδέκ.
- 7 ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε
 καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν
 ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων
 προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,
 8 καί περ ὦν Υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν
 9 ὑπακοήν, καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς
 10 ὑπακούουσιν αὐτῷ αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου, προσ-
 αγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν
 τάξιν Μελχισεδέκ.
- 11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευ-
 τος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγονάτε ταῖς ἀκοαῖς.
 12 καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρό-
 νον, πάλιν χρειάν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ἡμᾶς τίνα

16 ελεον

Υ, 3 δια ταυτην | υπερ αμαρτ. 4 αλλα ο καλ. |
 καθαπερ και ο Α. 9 τοις υπακ. αυτω πασ. 12 R^m
 υμας, τινα

τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ
γεγόνυατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς
τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος 13 Eph. 4, 14
λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γὰρ ἐστίν· τελειῶν δέ 14 Ph. 1, 10.
ἐστίν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθη- Ro. 16, 19.
τήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ Gn. 2, 17.
τε καὶ κακοῦ. Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ 6
Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ 9, 14.
πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, ¹ βαπτισμῶν 2
διδασχίν, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεως νε-
κρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσο- 3
μεν, ἔάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. Ἀδύνατον γὰρ τοὺς 4
ἅπας φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς 10, 26, 27.
τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύ- Mt. 12, 31.
ματος Ἀγίου ¹ καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα 5 1 P. 2, 3.
δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ παραπεσόντας, 6
πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας
ἑαυτοῖς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζον-
τας. γῆ γὰρ ἡ πιούσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον 7 Gn. 1, 11 a.
πολλάκις ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὖθετον
ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει
εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας 8 Gn. 3, 17 a.
καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ
τέλος εἰς καὖσιν. Πειπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, 9
ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ
καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπι- 10 10, 32-34.
λαθίσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἧς
ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες
τοῖς ἀγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ 11 3, 14. Ph. 1, 6.

12 SR καὶ ου στ.

VI, 2 SRⁱ διδασχης | SR αναστ. τε 4 (SR^m φωτι-
σθεντας,) 7 πολλ. ερχ. 9 κρειττονα 10 καὶ
του κοπου της αγ.

- ἕκαστον ἡμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν
 πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους,
 12 ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πί-
 στεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπ-
 Gn. 22, 16, 17 13 αγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγελιάμενος
 ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμόσαι,
 14 ὥμοσεν καθ' αὐτοῦ, ¹ λέγων· Εἰ μὴν εὐλογῶν εὐλο-
 15 γήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ οὕτως
 Ex. 22, 10. 16 μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄν-
 θρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνίουσιν, καὶ
 πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ
 17 ὅρκος· ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς
 ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ
 ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ,
 Nu. 23, 19. 18 ¹ ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύ-
 18. 15, 20. νατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν
 ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκει-
 Lv. 16, 2, 12. 19 μένης ἐλπίδος· ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς
 ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ
 5, 6. Ps. 110, 4. 20 ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος
 ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
 χισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.
 Gn. 14, 17-20. 7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς
 τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ
 ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ
 2 εὐλογήσας αὐτόν, ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέ-
 ρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασι-
 λεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ,
 Ps. 110, 4. 3 ὁ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, ¹ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγε-
 νεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος
 ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει
 4 ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος

14 Εἰ] Ὑ 16 ἀνθρ. μὲν γὰρ
 VII, 1 - τοῦ 2^ο

οὗτος, ὃς δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθι-
νίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν νιῶν 5 Nu. 18, 21.
Λευεὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν
ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ
τῆς ὁσφύος Ἀβραὰμ· ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος 6
ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραὰμ, καὶ τὸν ἔχοντα
τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρὶς δὲ πάσης ἀντι- 7
λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.
καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι 8
λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ 9
ὥς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραὰμ καὶ Λευεὶς ὁ δεκάτας
λαμβάνων δεδεκάτωται· ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ 10
πατρὸς ἦν ὅτε συνήνησεν αὐτῷ Μελχισεδέκ. Εἰ 11 P's. 110, 4
18, 19.
μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευειτικῆς ἱερωσύνης
ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι
χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστα-
σθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι;
μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ 12
νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται 13
ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς
προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· πρόδηλον γὰρ ὅτι 14 Gen. 49, 10.
Is. 11, 1.
ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυ-
λὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. Καὶ 15 Ps. 110, 4.
περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν
ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ὅς 16
οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ
κατὰ δύνามιν ζωῆς ἀκαταλύτου. μαρτυρεῖται γὰρ 17 5, 6. Ps. 110, 4
ὅτι Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
χισεδέκ. ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγοῦσης 18

4 ω και δεκ. 5 αποδεκατουν 6 τον Αβρ. 9 δια
Αβρ. | Λευτ 10 ο Μελχ. 11 επ αυτη νενομοθετητο
14 φυλ. ουδεν περι ιερωσυνης 16 σαρκικης
17 μαρτυρει

- ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές,
 9, 9. 19 ὃνδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ
 20 κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. Καὶ
 καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας,—οἱ μὲν γὰρ
 Ps. 110, 4. 21 χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, ὁ δὲ
 μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν
 Ὁμοσεν Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. Σὺ ἱερεὺς
 8, 6; 12, 24. 22 εἰς τὸν αἰῶνα· —κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος
 23 διαθήκης γέγονεν ἔγγνος Ἰησοῦς. Καὶ οἱ μὲν
 πλείονες εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ
 Ps. 110, 4. 24 κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτόν
 εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην·
 Ro. 8, 34. 1 Jn. 2, 1. 25 ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς
 προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν
 4, 14. 26 εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ
 ἡμῖν καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος,
 ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ
 Lv. 16, 6. 15. 27 ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει
 καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρό-
 τερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν,
 ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
 Ps. 2, 7; 110, 4. 28 ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθ-
 5, 1. 2. ἵστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ
 τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον Υἱὸν εἰς τὸν
 αἰῶνα τετελειωμένον.
 4, 14. Ps. 110, 1. 8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον
 ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου
 Nu. 24, 6. 2 τῆς Μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων
 λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπη-
 5, 1. 3 ξεν ὁ Κύριος, οὐκ ἄνθρωπος. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς
 εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται·

21 αἰῶνα κατὰ τὴν ταξιν Μελλισεδεκ· 22 τοσοῦτον
 κρείττ. 26 — καὶ 1^ο 28 (R Γιον,)

VIII, 2 καὶ οὐκ ἀνθρ.

ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκη.
 εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων 4
 τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα· οἵτινες 5
 ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπου-
 ρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων
 ἐπιτελεῖν τὴν σκηνὴν Ὅρα γάρ φησιν, ποιήσεις
 πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ
 ὄρει· νῦν δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, 6
 ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις
 ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ 7
 γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευ-
 τέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς 8
 λέγει

Col. 2, 17.
 Ex. 25, 40.

7, 22; 12, 24.
 2 Co. 3, 6.

Jer. 31, 31-34.
 10, 16, 17.

Ἴδου ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος,
 καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ
 ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινὴν,
 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν 9
 αὐτῶν
 ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν
 ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
 ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,
 κάγῳ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος.
 ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ 10
 Ἰσραὴλ

Ex. 19, 5, 6

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος,
 διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,
 καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,
 καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν
 καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν.
 καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ 11
 καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων Γινῶθι
 τὸν Κύριον,

4 ουν] γαρ | οντων των ιερεων των | κατα τον νομ.
 5 ποιησης 6 νυνι | τετευχε 8 αυτοις 11 πολ.]
 πλησιον

- ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με
ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν.
- 12 ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν,
καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.
- Ro. 10, 4. 13 ἐν τῷ λέγειν Καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ
δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
- 9 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιοῦματα λα-
Ex. 25, 23. 30. 31. 2 τρεῖς τό τε ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατε-
σκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ
τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται
- Ex. 26, 33. 3 Ἁγία· μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνῇ
Ex. 16, 33. 4 ἡ λεγομένη Ἁγία ἁγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυ-
Nu. 17, 25. Ex. 25, 16. 21. μιאתήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικε-
καλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος
χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν
ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης,
- Ex. 25, 18. 5 ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιά-
Ex. 26, 34. ζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν
- Nu. 18, 3. 4. 6 λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτως κατε-
σκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ
παντὸς εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτε-
- Ex. 80, 10. 7 λοῦντες, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ
Lv. 16, 2. 14. 15. μόνος ὁ ἄρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει
- 10, 19. 8 ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦτο
δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πε-
φανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης
- 10, 1. 2. 9 σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν
καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ
θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδη-
- Lv. 11, 2. 10 σιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μόνον ἐπὶ βρώ-
Lv. 15, 18. μασι καὶ πόμασι καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς,
Nu. 19, 13.

11 μικρ. αυτων 12 αμ. αυτων και των ανομιων αυτων

IX, 1 πρωτη σκηνη 5 Χερουβιμ 9 ην] ον
10 (R μονον (επι...βαπτισμοις))

δικαιώματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπι-
 κείμενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς 11 6, 20. 10, 1.
 τῶν γενομένων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ
 τελειότερας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν
 οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων 12
 καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν
 ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος.
 εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς 13 1 v. 16, 3. 14. 15.
 δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει
 πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσω μᾶλλον 14 1 P. 1, 18. 19.
 τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου
 ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ
 τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ
 λατρεύειν Θεῷ ζῶντι. Καὶ διὰ τοῦτο δια- 15 12, 24. 1 Ti. 2, 5.
 θήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενο-
 μένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ
 παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κε-
 κλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ 16
 διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθε-
 μένου· διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μή 17
 ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. Ὅθεν οὐδὲ ἡ 18
 πρώτη χωρὶς αἵματος ἐνκεκαίνισται. λαληθείσης 19 Ex. 24, 3.
 γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως
 παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ
 τῶν τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ
 ὑσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν
 λαὸν ἐράντισεν, λέγων Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς δια- 20 Ex. 24, 6—8.
 θήκης τῆς ἐνετετατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. καὶ τὴν 21 Mt. 23, 28.
 σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας
 τῷ αἵματι ὁμοίως ἐράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν 22 Lv. 8, 15. 19.
 Lv. 17, 11.
 Eph. 1, 7.

10 καὶ δικαιωμασι σ. 11 γενομ.] SR^t μελλοντων
 12 ευρομενος 13 ταυρ. καὶ τραγ. 14 ημ.] SR^t
 υμων | (ζωντι;) 17 (R^t διαθεμενος;) 18 ουδ'
 19 — τον 1^ο | — των 2^ο

- αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ
 8, 5. 23 χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. Ἄν-
 ἀγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἔπον-
 11. 12. 1 Jn. 2, 1. 24 ράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ
 εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα
 τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν
 ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν.
 25 οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ
 ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν
 1 Co. 10, 11. 26 αἵματι ἀλλοτρίῳ, ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις πα-
 12 Gal. 4, 4. θεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ
 συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν τῆς ἁμαρτίας
 Gn. 3, 19. 27 διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ'
 ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν,
 Is. 53, 12. 28 μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, οὕτως καὶ ὁ Χριστός,
 10. Ph. 3, 20. ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν
 2 Ti. 4, 8. ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται
 1 P. 2, 24. τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.
 5, 5. 7, 19. 10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγα-
 θῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ'
 ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν
 εἰς τὸ διηγεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχο-
 2 μένους τελειῶσαι· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσ-
 φερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν
 ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισ-
 Lv. 16, 21. 3 μένους; ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ'
 11. 4 ἐνιαυτόν· ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων
 Ps. 40, 6-8. 5 ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν
 κόσμον λέγει

Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ
 κατηρτίσω μοι·

24 αἱγια εἰσηλθ. ο Χρ. 26 νυν | -της 1^ο
 28 - και
 X, 1 R¹ δυναται 2 - ουκ | κεκαθαρμενους·

δολοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. 6

τότε εἶπον Ἰδοὺ ἤκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου 7

γέγραπται περὶ ἐμοῦ,

τοῦ ποιῆσαι ὁ Θεὸς τὸ θέλημά σου.

ἀνώτερον λέγων ὅτι Θυσίας καὶ προσφορὰς καὶ 8

δολοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας

οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται,

1 τότε εἶρηκεν Ἰδοὺ ἤκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά 9

σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στῇσῃ.

ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν διὰ τῆς προσ-

10 9, 12, 28.

φορὰς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ 11

Ex. 29, 38. 1.

πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν

καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵ-

τινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· οὗτος 12

10, 14.

δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς

τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοι-

13 Ps. 110, 1.

πὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ

ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μὴ γὰρ προσφορᾷ 14

12.

τετελειώκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους.

Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· 15

μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι

Αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτούς 16

8, 10. Jer. 31, 33.

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος·

διδούς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,

καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,

καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν 17

Jer. 31, 34. 8, 12.

οὐ μὴ μνησθῆσομαι ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεις τούτων, 18

οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν 19

Mt. 27, 51.

εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐνε-

20 9, 8.

8 θυσίαν καὶ προσφορὰν | κατὰ τὸν νομ. 9 ποι., ὁ
Θεός, το 10 τοῦ Ἰησ. 11 R^m ἀρχιερεὺς 12 αὐτός
δε | (SR^m, εἰς τὸ διηνεκές R^t εἰς τὸ διηνεκές,) 15 προ-
εἰρηκεναί 16 ἐπὶ τῶν διανοίων 17 μνησθῶ

- καίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ
καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, προσερ-
χώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ
πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδή-
σεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι
καθαρῷ· κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος
ἀκλινῇ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, καὶ κατα-
νοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ
καλῶν ἔργων, μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυν-
αγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρα-
καλοῦντες, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε
ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρ-
τανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν
τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται
θυσία, φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς
ζήλος ἐσθλείν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθε-
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ
δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· πόσῳ δοκεῖτε
χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ
Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης
κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα
τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα
Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω· καὶ πάλιν Κρι-
νεί Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν
εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ
τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολ-
λὴν ἄθλῃσιν ὑπεμείνατε παθημάτων, τοῦτο μὲν
ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι, τοῦτο
δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέν-
τες. καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ

22 ἐρραντισμενοι | (SR^m πονηρας...καθαρω,) | λελου-
μενοι 29 (ενυβρισας;) 30 ανταπ., λεγει Κυριος· |
Κυρ. κρινει 34 δεσμοις μου

τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείσ-
σωνα ὑπαρξίν καὶ μένουσαν. Μὴ ἀποβάλητε οὖν 35 11, 6
τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἣτις ἔχει μεγάλην μισθα-
ποδοσίαν. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ 36 6, 12. Lk. 21, 19.
θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν
ἐπαγγελίαν.

ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, 37 25. Is. 26, 20.
ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονίσει.
Hab. 2, 3.
Lk. 21, 28. Ja. 5, 8.

ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται, 38 Hab. 2, 4. Ro. 1, 17.
καὶ ἂν ὑποστείλῃται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ 3 Gal. 3, 11.
μου ἐν αὐτῷ.

ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμέν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ 39
πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

*Εστὶν δὲ πίστις ἐλπίζομένων ὑπόστασις, 11 3, 14. 2 Co. 5, 7.

πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ 2
γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίστει 3 Gn. 1.

νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ,
εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγο-
νέναι. Πίστει πλείονα θυσίαν Ἀβελ παρὰ Κάϊν 4 Gn. 4, 4.
Mt. 23, 35.

προσῆνεγκεν τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι
δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ
Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. Πίστει 5 Gn. 5, 24.

Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ
ἠύρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. πρὸ γὰρ
τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται εὐαρεστηκεῖναι τῷ
Θεῷ· χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστηθῆναι. 6 7, 25; 10, 35.

πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ,
ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης
γίνεται. Πίστει χρηματισθεῖς Νῶε περὶ τῶν 7 Gn. 6, 8, 9.
13-22; 7, 1.
Ro. 4, 20.
Ro. 3, 22, 24.

34 S εν εαυτοῖς R^m εαυτοῖς | κρεῖττονα υπ. εν ουρανοῖς
35 μισθ. μεγ. 37 χρονιεῖ 38 SR^m - μου 1°

XI, 3 τα βλεπομενα 4 λαλειται 5 ευρισκετο |
μεταθ. αυτου μεμ. ευηρεστηκεναι 6 ἐστὶ

- μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν
 κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς
 κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν
 Gn. 12, 1. 4 8 δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει καλού-
 μενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον ὃν
 ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν
 Gn. 23, 4; 26, 3; 35, 12. 9 μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρώκησεν
 εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς
 κατοικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συνκλη-
 10 ρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· ἐξεδέχετο
 γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνί-
 Gn. 17, 19; 21, 2. 11 τῆς καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. Πίστει καὶ αὐτὴ
 Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν
 καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο
 Gn. 4, 19. 12 τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγενήθη-
 Gn. 15, 5; 22, 17; 32, 12. σαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα
 τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ
 Ps. 39, 12. 13 τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναριθμητός. Κατὰ
 1 Ch. 23, 15. πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ κομισάμενοι
 Gn. 23, 4; 47, 9. τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες
 1 P. 1, 1; 2, 11. καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι
 14 καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα
 λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν.
 15 καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνεον ἀφ' ἧς ἐξέβησαν,
 Ex. 3, 6. 16 εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· νῦν δὲ κρείττονος
 Mk. 12, 26, 27. ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουραίου. διὸ οὐκ
 ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι
 Gn. 22. 17 αὐτῶν· ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει
 Ja. 2, 22. προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος,
 καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας
 Gn. 21, 12. 18 ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ

8 εἰς τὸν τόπον 9 εἰς τὴν γῆν 11 ἡλικ. ετεκεν
 12 ἐγεννηθησαν | ὡσει ἀμμ. 13 κομ.] λαβόντες |
 ἰδοντ., καὶ πεισθέντες, καὶ α. 15 ἐξηλθον 16 νυνι
 (SR ἐπουραίου')

κληθήσεται σοι σπέρμα, λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ 19 Ro. 4, 17.
νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ
ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει καὶ περὶ μελ- 20 Gn. 27, 27-29.
λόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν 38, 40.
Ἡσαῦ. Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον 21 Gn. 48, 15, 16.
τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν Gn. 47, 31.
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει Ἰωσήφ 22 Gn. 50, 24.
τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετεί-
λατο. Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον 23 Ex. 2, 2.
ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ
παῖδιον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ
βασιλέως. Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος 24 Ex. 2, 10, 11.
ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, μᾶλ- 25
λον ἐλόμενος συνκακοχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ
ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, μείζονα 26 Ps. 89, 50 ε.;
πλουτὸν ἠγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν 189, 9.
τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς 13, 13, 10, 34, 35.
τὴν μισθαποδοσίαν. Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπ- 27 Ex. 2, 15; 12, 51.
τον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν
γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκαρτέρησεν. Πίστει 28 Ex. 12, 12, 13.
πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ
αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ
αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν 29 Ex. 14, 22, 27.
ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι
κατεπόθησαν. Πίστει τὰ τεῖχη Ἱερειχὼ ἔπεσαν 30 Jos. 6, 20.
κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ῥαὰβ ἡ 31 Jos. 2, 11, 12;
πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη 6, 17, 23.
τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι 32 Ja. 2, 25.
λέγω; ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος
περὶ Γεδεών, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δανεὶδ
τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, οἱ διὰ 33 Jg. 14, 6.
18, 17, 34, 35.
Dn. 6, 22.

20 — καὶ 1^ο 26 ἐν Αἰγυπτῷ 29 — γῆς
30 ἐπεσε 32 γὰρ με | Βαρ. τε καὶ Σ. καὶ Ι.

11, 33-12, 3 Προς Εβραίους

- πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἠργάσαντο
δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στό-
ματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον
στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας,
ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς
ἐκκλιναν ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστά-
σεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανί-
σθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν,
ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι δὲ
ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ
δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθη-
σαν, ἐπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον,
περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν,
ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν
οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι
καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.
Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως
οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ
ἡμῶν κρείττον τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς
ἡμῶν τελειωθῶσιν.
- Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περι-
κείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι
πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπο-
μονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα,
ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τε-
λειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ
χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρο-
νήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ
κεκάθικεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην
ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἑαυτὸν
ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν

Dii, 3, 23-25.

1 K. 17, 23.
2 K. 4, 36.
2 Mc. 6, 18-7, 42.

Jer. 20; 37; 38.

2 Ch. 24, 21.

10, 36. Ro. 7, 21.
1 Co. 9, 24.

2, 10. 1's. 110, 1.

Nu. 16, 37 Lxx.
Lk. 2, 34.

33 εἰργασαντο 34 μαχαιρας | ἐνεδυναμωθησαν
37 SR ἐπρισθ., ἐπειρ. | μαχαιρας 38 ἐπι] ἐν
XII, 2 ἐκαθισεν 3 εαυτ.] S αὐτον R' εαυτους |
(SR καμητε,)

ἐκλυόμενοι. Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέ- 4
στητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, καὶ 5 Pr. 3, 11, 12.
ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς
διαλέγεται

Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου,
μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·

δν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, 6 Rev. 3, 19.

μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν δν παραδέχεται.

εἰς παιδείαν ὑπομένετε· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται 7

ὁ Θεός· τίς γὰρ υἱὸς δν οὐ παιδεύει πατὴρ;

εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας, ἥς μέτοχοι γεγόνασιν 8 Ps. 73, 14, 15.

πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἐστε. εἶτα τοὺς 9 Nu. 16, 22.

μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτὰς

καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγησό-

μεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; οἱ 10

μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν

αὐτοῖς ἐπαίδεον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ

μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα μὲν παι- 11 2 Co. 4, 17, 18.

δεῖα πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι

ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς

δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα 12 Is. 35, 3.

γόνατα ἀνορθώσατε, καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιεῖτε 13 Pr. 4, 26 Lxx.

τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ

δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ 14 Ps. 34, 14.

τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, Mt. 5, 8, Ro. 12, 18.

ἐπισκοποῦντες μή τις ὕστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος 15 2 Th. 2, 22.

τοῦ Θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ Dt. 29, 18 Lxx.

καὶ διὰ ταύτης μανθῶσιν οἱ πολλοί, μή τις 16 Ac. 8, 23.

πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως Gn. 25, 33, 34.

μῆς ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἐαυτοῦ. ἴστε γὰρ 17 Gn. 27, 30-40.

4 (SR αντικατεστητε,) 7 Εἰ παιδ. υπομενετε, |
γὰρ ἐστιν 8 ἐστε κ. οὐχ υἱ. 9 πολλῶν 11 μὲν
1^ο] δὲ 13 ποιησατε 15 — οἱ 16 ἀπέδοτο | αὐτον

- ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλο-
 γίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ
 εἶρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.
- Ex. 19, 12, 16, 18. Dt. 4, 11. 18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυ-
 Ex. 19, 16, 19; 20, 19. Dt. 5, 23. 19 μένῳ πυρὶ καὶ γνώφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ ἰ καὶ
 σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαν-
 τες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον·
- Ex. 19, 13. Dt. 9, 19. 20 οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον. Κἂν θηρίον
 21 θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται· καί, οὕτω φο-
 βερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν Ἐκφο-
 22 βός εἰμι καὶ ἔντρομος· ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών
 ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπου-
 23 ρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει ἰ καὶ
 ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρα-
 νοῖς, καὶ Κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι
 24 δικαίων τετελειωμένων, καὶ διαθήκης νέας μεσίτη
 Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρείττον λαλοῦντι
- 9, 15. 11, 4. Gn. 4, 10. 1 P. 1, 2. 25 παρὰ τὸν Ἀβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν
 λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ γῆς
 παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον
- Hag. 2, 6. 26 ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· οὐ ἡ
 φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελλται
 λέγων Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν
 27 ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ Ἔτι ἅπαξ δηλοῖ
 τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν ὡς πεποιημένων,
 28 ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν
 ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι'
 ἧς λατρεύομεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ, μετὰ εὐλα-

17 (ἀπεδοκιμασθη) 18 ψηλ. ορει, [ζοφω] σκοτω
 20 λιθοβ. η βολιδι κατατοξευθησεται 21 (R και
 ουτω) 22 (R^m αγγελων πανηγυρει,) 23 εν ουρ.
 απογεγρ. 24 κρειττονα 25 εφυγον, τον επι της
 γης | - τον 2^ο | πολλω 26 σειω 27 των σαλ.
 την μετ. 28 (R Θεω μετα) | αιδους και ευλαβειας.

Προς Εβραίους 12, 28-13, 14

βείας καὶ δέους· καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ 29
καταναλίσκων. Is. 33, 14.
Dt. 4, 24; 9, 3.

Ἡ φιλαδελφία μενέτω. ἡ τῆς φιλοξενίας μὴ 13
ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες Jn. 13, 34. 2 P. 1, 7.
Ro. 12, 13. 1 P. 4, 9.
Gu. 13, 3; 19, 2, 3.
ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων 3
ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ Mt. 25, 36.
ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ 4
ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς κρι- Gal. 5, 19, 21.
Eph. 5, 5.
νεῖ ὁ Θεός. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκοῦμενοι 5
τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν Οὐ μὴ σε ἀνῶ Dt. 31, 6, 8.
Jos. 1, 5. 1 Ti. 6, 6.
οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω· ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς 6
λέγειν Ps. 118, 6.

Κύριος ἐμοὶ βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι·

τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες 7
ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεω- 17. 1 Co. 4, 16.
ροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμῆσθε
τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σή- 8
μερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς 9
ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ
χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν,
ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. Ἐχο- 10
μεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν
ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ 11
εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ
ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα
κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ Ἰησοῦς, 12
ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω
τῆς πύλης ἔπαθεν. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς 13
αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ
φέροντες· οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, 14

XIII, 4 γαρ] δε 6 και ου | (φοβηθησομαι τι π.
μ. ανθρωπος.) 8 χθες | (SR αυτος,) 9 περιφερεσθε |
SR περιπατησαντες

- Lv. 7, 12.
2 Ch. 29, 31.
Ps. 50, 14, 23.
Is. 57, 19.
Hos 14, 2. 15 ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ
Ph. 4, 18. 16 οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ
1 Th. 5, 12.
Ezk. 3, 17. 17 Θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χελείων ὁμολογούντων
2 Co. 1, 12.
Ac. 24, 16. 18 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινωνίας
Is. 63, 11.
Zec. 9, 11.
Is. 55, 3. Jer. 32, 40.
Ezk. 37, 26.
Jn. 10, 12.
1 P. 2, 25. 19 μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρε-
Jn. 1, 21. 20 στεῖται ὁ Θεός. Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις
21 ὑμῶν καὶ ὑπέκτετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ
22 τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα
23 μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες·
24 ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
25 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι
καλὴν συνειδήσιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλον-
τες ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ
τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχειον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.
26 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν
27 τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι
28 διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, κατ-
αρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι
τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον
ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς
29 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ
30 ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρα-
κλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχείων ἐπέστειλα ὑμῖν.
31 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυ-
32 μένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχειον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς.
33 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν
καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ
ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.
34 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

15 R^m — οὖν 18 πεποιθαμεν 21 SR^m παντι εργω
αγ. [ημ.] SR^m υμιν 23 — ημων 25 SR υμων. αμην.
Προς Εβραιους εγραφη απο της Ιταλιας δια Τιμοθεου.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἰάκωβος Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 1
δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ Διασπορᾷ
χαίρειν.

1 P. 1, 1.
Ac. 15, 23.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν 2
πειρασμοῖς περιπέσῃτε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι 3
τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπο-
μονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα 4
ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.
Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτεῖτω παρὰ 5
τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ ὀνειδί-
ζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτεῖτω δὲ ἐν πίστει, 6
μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν
κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ.
μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται 7
τι παρὰ τοῦ Κυρίου, ἁνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος 8
ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ὁ 9
ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ὁ δὲ πλού- 10
σιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος
χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος 11
σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ
ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσ-
ώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν
ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **Μακάριος** 12
ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος

Ro. 5, 3—5.
1 P. 1, 6.
1 P. 1, 7.

Pr. 2, 3—6.

Mk. 11, 24.

2. 5.

1 P. 1, 24.

Is. 40, 6. 7.

Dn. 12, 12.
2 Ti. 4, 8.
1 P. 5, 4.
1 Co. 9, 25.
Rev. 2, 10.

Inscr. ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

I, 7 (Κυριου,) R^m —, S. Rⁱ ·) 8 (διψυχος ακατ.)

1, 12-25 Ιακωβου επιστολη

- λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο
13 τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λε-
γέτω ὅτι Ἐκ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπεί-
ραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
Ro. 7, 7. 8. 14 ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας
Ro. 7, 10. 15 ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· εἴτα ἡ ἐπιθυμία
συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀπο-
16 τελεσθεῖσα ἀποκύνει θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε,
1 Jn. 1, 5. 17 ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ
Mt. 7, 11. 18 πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν καταβαῖνον
ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι
Jn. 1, 13. 18 παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βουληθεὶς
I P. 1, 23. 19 ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς
ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.
Ec. 7, 9. 19 Ἴστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ἔστω δὲ πᾶς
ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ
Eph. 4, 26. 20 λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἄνδρὸς
Col. 3, 8. 21 δικαιοσύνην Θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι
I P. 2, 1. 22 πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας ἐν πραύ-
τητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον
Mt. 7, 26. 22 σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λό-
Ro. 2, 13. 23 γου, καὶ μὴ ἀκροαταὶ μόνον παραλογιζόμενοι
24 ἑαυτούς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ
οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ
24 πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· κατ-
ενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως
2. 12. Ro. 8, 2. 25 ἐπελάβετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον
Jn. 13, 17. 26 τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὐκ
ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητῆς
ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

12 ἐπηγγ. ο Κυριος 13 του Θεου 14 (SR^t
πειραζεται,) | (R^m ἐπιθυμιας,) 17 (SR ἐστι,)
19 Ωστε, αδ. μ. αγαπητοι, εστω πας 20 ου κατερ-
γαζεται 22 μον. ακρ. 25 ουτος ουκ ακρ.

Ιακωβου επιστολη 1, 26-2, 11

Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν 26 Pe. 34, 13.
 γλῶσσαν ἑαυτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν ἑαυτοῦ,
 τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ 27
 καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν,
 ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει
 αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε 2 1 Co. 2, 8.
 τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς
 δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν 2 He. 10, 25.
 ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ
 δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῇτι, ἐπιβλέψῃτε δὲ 3
 ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ
 εἵπητε Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
 εἵπητε Σὺ στήθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν
 μου, οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ 4
 διαλογισμῶν πονηρῶν; Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου 5 1 Co. 1, 26.
Lk. 12, 21.
 ἀγαπητοί. οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς
 τῷ κόσμῳ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους
 τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν
 αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ 6
 πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλ-
 κουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; οὐκ αὐτοὶ βλασφη- 7
 μοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς;
 εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γρα- 8 Lv. 19, 18.
 φήν Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν,
 καλῶς ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρ- 9 Dt. 1, 17.
 τίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς
 παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, 10 Mt. 5, 19.
 πταίσις δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ 11 Ex. 20, 13, 14.
Dt. 5, 17 a.

26 θρησκος ειν. εν υμιν | εαυτ. 1^ο 2^ο | αὐτου | αλλ
 II, 1 (R^m δοξης;) 2 εἰς τὴν συν. 3 καὶ ἐπιβλ.
 ἐπι | εἶπητε (1^ο) αὐτω | καθ. (2^ο) ὧδε ὑπο 4 καὶ οὐ
 διεκρ. 5 πτωχ. του κοσμου τουτου 10 τηρησει,
 πταισει

- εἰπών Μὴ μοιχεύσης, εἶπεν καὶ Μὴ φονεύσης· εἰ
 δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης
 1, 25. 12 νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ
 Mt. 5, 7; 18, 30. 13 νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ
 34; 25, 45, 46. 14 κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυ-
 Mt. 7, 21; 21, 29. 14 χᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί
 μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ;
 15 μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ¹ ἐὰν ἀδελφὸς
 ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς
 1 Jn. 3, 17. 16 ἐφημέρου τροφῆς, εἶπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν
 Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε,
 μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος,
 17 τί τὸ ὄφελος; οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ
 Gal. 5, 6. 18 ἔργα, νεκρά ἐστὶν καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις
 Σὺ πίστιν ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν
 πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, καὶ γὰρ σοὶ δεῖξω ἐκ
 Mk. 5, 7. 19 τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν. σὺ πιστεύεις ὅτι εἰς
 ἐστὶν ὁ Θεός; καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια
 20 πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι,
 ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
 Gn. 22, 9. 10. 12. 21 ἀργή ἐστίν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων
 ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ
 He. 11, 17. 22 τὸ θυσιαστήριον; βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει
 τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις
 23 ἐτελειώθη, καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα
 Is. 41, 8. 23 Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ
 Gn. 15, 6. Ro. 4, 3. 24 εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ὁράτε
 2 Cl. 20, 7. 24 ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ
 Jn. 8, 39. Ro. 4, 12. 25 πίστεως μόνον. ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ
 He. 11, 31. 25
 Jos. 2, 4. 15; 6, 17.

11 μοιχευσεις, φονευσεις δε 13 ανιλεως | και
 κατακ. 15 εαν δε αδ. | λειπ. ωσι 17 εργα εχη
 18 χωρις] εκ | εργ. σου, καγω δειξω σοι | μου τ. πιστ.
 μου 19 S ο Θ. εις εστι· R^m εις Θ. εστι 20 αργη]
 νεκρα 22 (SR^m ετελειωθη;) 24 ορ. τοινυν |
 (μονον;)

Ιακωβου επιστολη 2, 25-3, 10

ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους
καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα; ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα 26 17.
χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις
χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, 3 1, 18
εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα λημψόμεθα. πολλὰ 2 1, 26.
γὰρ πταίομεν ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,
οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ
ὅλον τὸ σῶμα. εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς 3
εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ πείθεσθαι
αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγί-
μεν. ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ 4
ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἐλαννόμενα, μεταάγεται ὑπὸ
ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος
βούλεται· οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος 5
ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ. ἰδοὺ ἡλίκον πῦρ ἡλίκην
ὑλὴν ἀνάπτει· καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὃ κόσμος τῆς 6 Mt. 15, 11. 18. 19;
ἀδικίας, ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν 12, 36. 37.
ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα
τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς
γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πε- 7
τεινῶν ἔρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ
δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὴν δὲ 8 Ps. 140, 3.
γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων·
ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν 9 Gn. 1, 27.
αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον καὶ Πατέρα, καὶ
ἐν αὐτῇ καταρῶμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ'
ὁμολώσιν Θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος 10
ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί

26 χωρὶς των εργ.

III, 3 εἰ δε] ἰδου, | εἰς 2^ο] προς 4 σκληρ. ανεμ. |
οπου αν | βουληται 5 μεγαλαυχει | Id., ολιγον π.
6 αδικίας. ουτως η | (R¹ πυρ...αδικίας η R^{m1} πυρ, ο
κ. τ. αδικίας· R^{m2} πυρ· ο κ. τ. αδικίας, η γλ.,...ημων η)
8 δυν. ανθρ. δαμ. | ακατασχετον 9 Κυρ.] Θεον

3, 10—4, 6 Ιακωβου επιστολη

- 11 μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς
 12 αὐτῆς ὁπῆς βρύνει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν; μὴ
 δύναται, ἀδελφοί μου, συκῇ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ
 ἄμπελος σῦκα; οὔτε ἄλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ
 1 P. 2, 12. 14 τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι
 Eph. 4, 31. 15 σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν
 ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύ-
 1, 5, 17. 16 δεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ
 17 σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυ-
 He. 12, 11. 18 χικὴ, δαιμονιώδης· ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία,
 19 ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ
 δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα
 εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ
 1s. 32, 17. 20 καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος. καρ-
 Mt. 5, 9. 21 πὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς
 ποιοῦσιν εἰρήνην.
 22 4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ
 ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομέ-
 23 2 νων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ
 ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε
 ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. οὐκ ἔχετε
 24 3 διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμ-
 βάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς
 25 4 ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι
 ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἐχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὃς
 ἐὰν οὖν βουλευθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς
 26 5 τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ
 γραφὴ λέγει Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα
 27 6 ὃ κατώκισεν ἐν ἡμῖν; μερίζονα δὲ δίδωσιν χάριν·
 Ex. 20, 3, 5.
 Ro. 8, 7.
 1 Jn. 2, 15.
 Pr. 3, 34 Lxx.
 Job 29, 29.
 Mt. 23, 12.
 1 P. 5, 5.

12 ουτε αλυκ.] ουτως ουδεμια πηγη αλυκ. και
 15 αλλ 17 αδιακρ. και αν. 18 δε της δικ.

IV, 1 — ποθεν 2° 2 (πολεμειτε] S, R·) | ουκ εχετε
 δε | (R υμας.) 4 Μοιχοι και μοιχ. | εαν] αν 5 (R^t
 λεγει; προς) | SR^m κατωκησεν | (R^m ημιν·)

διὸ λέγει Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, τα-
πεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ 7 Eph. 6, 12.
Θεῷ· ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται 1 P. 5, 8, 9.
ἀφ' ὑμῶν· ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγίσει ὑμῖν. 8 Zec. 1, 3.
καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίστατε Is. 1, 16.
καρδίας, δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθη-
σατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος 9
μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. τα- 10 1 P. 5, 6.
πεινώθητε ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.
Ἰ Μὴ καταλαεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ κατα- 11
λαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον
κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτῆς. εἰς 12 Mt. 7, 1.
ἐστὶν νομοθέτης καὶ κριτῆς, ὁ δυνάμενος σῶσαι Ro. 2, 1; 14, 4.
καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν
πλησίον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες Σήμερον ἢ αὔριον 13 Pr. 27, 1.
πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν
ἐκεῖ ἐνιαυτὸν καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν·
οἷτινες οὐκ ἐπίστασθε τῆς αὔριον· ποία ἡ ζωὴ 14 Lk. 12, 30.
ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ ἐστε ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, Ps. 39, 5, 11.
ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη· ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς 15 Ac. 18, 21.
Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιή-
σομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν 16
ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη
πονηρὰ ἐστίν. εἰδότε οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ 17 Lk. 12, 47. Ro.
ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν. Ἄγε νῦν οἱ 5 14, 23.
πλούσιοι, κλαύσατε ὁλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαι- Lk. 6, 24.

7 - δε | (R υμων.) 8 εγγιει 9 μεταστραφητω
10 του Κυρ. 11 η] και 12 ο νομοθ. | - και κριτ. |
- δε | ει, ος κρινεις τον ετερον; 13 ενιαυτ. ενα
14 επιστ. το της | ποια γαρ | εστε] εστιν | και] δε
15 ησωμεν,

5, 1-12 Ἰακωβου ἐπιστολῇ

- Mt. 6, 19. 2 πωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα
- Pr. 16, 27. 3 γέγονεν, ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰδὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθυσταυρίσατε
- Lv. 19, 13.
 Dt. 24, 14, 15.
 Mal. 3, 5. Is. 5, 9.
 Job 31, 38-40.
- 4 ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθαν.
- Lk. 16, 19, 26.
 Jer. 12, 3.
- 5 ἐτρυνήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.
- Pr. 3, 34 Lxx.
 Hos. 1, 6 Lxx.
- 6 κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.
- Dt. 11, 14.
 Jl. 2, 23.
 Zec. 10, 1.
 Jer. 5, 24.
 Lk. 21, 19.
 He. 10, 36.
- 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ
- He. 10, 25.
 1 Th. 2, 16;
 3, 13.
- 8 ἕως λάβῃ προῖμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
- 9 παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικεν. μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων ἵνα μὴ κριθήτε· ἰδοὺ ὁ
- Mt. 5, 12. 10 κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἱ ἐλάλησαν ἐν
- Dn. 12, 12.
 Ps. 103, 8; 111, 4.
 Job 1, 21, 22.
- 11 τῷ ὀνόματι Κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἶδετε, ὅτι πολὺσπλαγχνὸς ἐστὶν
- Mt. 5, 34-37. 12 ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἤτω δὲ ὑμῶν τό Ναὶ ναί, καὶ τό Οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπό

V, 4 απεστερημενος | εισηληλυθασιν 5 ως εν ημ.
 7 εως αν λ. νετον πρωιμον κ. ο. 9 κατ αλλ., αδ. |
 κατακριθητε | - ο 10 της κακοπ., αδ. μου, και | - εν
 11 υπομενοντας 12 R^m το ναί, ναι κ. το ου, ου

Ἰακωβου ἐπιστολὴ Πέτρου α' 5, 12-1, 2

κρίσιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσ- 13 Ps. 50, 16.
ευχέσθω· εὐθυμῇ τις; ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις 14 Col. 3, 16.
ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλεί-
ψαντες ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. καὶ ἡ 15 Mk. 16, 18.
εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ
αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν ἁμαρτίας ἦ πεποιηκώς,
ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις 16
τὰς ἁμαρτίας, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων,
ὅπως ἰαθῇτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνε-
ργουμένη. Ἡλείας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, 17 1 K. 17, 1.
καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ Lk. 4, 25.
οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ Ac. 14, 15.
μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς 18 1 K. 18, 42.
ἕτερον ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν
αὐτῆς. Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ 19 Gal. 6, 1.
ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινώ- 20 Ps. 51, 13.
σκετε ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης Pr. 10, 12.
ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ 1 P. 4, 8.
καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ Α

Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς 1 Ja. 1, 1.
παρεπιδήμοις Διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καπ-
παδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, ¹ κατὰ πρόγνωσιν 2 Ro. 8, 29.
Θεοῦ Πατρός, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν He. 12, 24.
καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ πληθυνθείη.

14 αλειψ. αυτον 16 — ουν | τα παραπτωματα |
ευχεσθε 19 — μου 20 SR^t γνωσκετω | — αυτου 2°

Inscr. ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

23. Jn. 1, 18. 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ
 ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζώσαν δι'
 Col. 1, 12. 4 ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κλη-
 ρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον,
 Jn. 10, 28; 17, 11. 5 τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς¹ τοὺς ἐν δυνάμει
 Ro. 5, 3, 4. 1 Co. 2, 5. 6 Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν
 Gal. 3, 23. 6 ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ
 Ro. 5, 2. 2 Co. 4, 17. 7 ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον λυπηθέντες ἐν
 5, 10. He. 12, 11. 7 ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς
 Pr. 17, 3. 8 πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου,
 Ro. 2, 7, 10. 8 διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὗρεθῇ εἰς ἔπαινον
 Ja. 1, 3. 8 καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
 Jn. 17, 20; 20, 29. 9 Χριστοῦ· ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπάτε, εἰς ὃν ἄρτι
 2 Co. 5, 7. 9 μὴ ὀρώντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ
 2 Ti. 4, 8. 9 ἀνεκκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ, κομιζόμενοι τὸ
 Ro. 6, 22. 10 τέλος τῆς πίστεως σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς
 Mt. 13, 17. 10 σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφηταί
 Lk. 10, 24. 10 οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες,
 Ps. 22. Is. 53. 11 ἔραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν
 Lk. 24, 26. 11 αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς
 Xph. 3, 10. 12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν
 Lk. 2, 13. 12 αὐτά, ἀ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελι-
 13 σαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι
 απ' οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρα-
 κύψαι.
 Lk. 12, 35. 13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας
 Eph. 6, 14. 13 ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερο-
 μένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

I, 4 υμ.] ημας
 τερον | τιμ. κ. δοξ.
 10 εξηρευνησαν
 ημιν

6 δεον εστι
 8 ειδοτες
 11 ερευνηντες

7 πολυ τιμω-
 9 πιστ. υμων
 12 υμιν 1ο]

ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς	14	Ro. 12, 2.
Eph. 2, 3; 4, 17.
πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ	15	
κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι		
ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, διότι γέγραπται	16	Lv. 11, 44; 19, 2;
29, 7.
Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος. καὶ εἰ Πατέρα ἐπι-	17	Ps. 89, 28
Jer. 3, 19.
Mal. 1, 6.
Mt. 6, 9.
Ro. 2, 11.
καλείσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ		
τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας		
ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, εἰδότες ὅτι οὐ φθαρ-	18	Is. 52, 3.
1 Co. 6, 20; 7, 23.
4, 3.
τοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς μα-		
ταίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ	19	Is. 53, 7. He. 9, 14
τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου		
Χριστοῦ, προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσ-	20	Ro. 16, 25, 26.
Eph. 1, 4.
μου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων		
δι' ὑμᾶς τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς εἰς Θεὸν τὸν	21	Jn. 14, 6.
Ro. 4, 24
Col. 1, 27.
ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα,		
ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν.		
Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς	22	1 Jn. 5, 1
ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρ-		
δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, ἀναγεγεννη-	23	Dn. 6, 26.
Jn. 1, 13. Ja. 1, 19
μένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου		
διὰ λόγου ζώντος Θεοῦ καὶ μένοντος. διότι	24	Is. 40, 6, 7.
Ja. 1, 10, 11.
πάντα σὰρξ ὡς χόρτος,		
καὶ πάντα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου·		
ἐξηράνθη ὁ χόρτος,		
καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν·		
τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.	25	Is. 40, 3.
τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.		
Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλοι	2	Eph. 4, 22
Ja. 1, 21.
1 Co. 3, 2
καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλα-		
λιάς, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον	2	He. 5, 12, 13
Mt. 18, 3.

16 εσ.] γενεσθε | αγιος ειμι 20 εσχατων
21 πιστευοντας 22 αληθ. δια Πνευματος | SR^m εκ
καθαρης καρδ. 23 μεν. εις τον αιωνα 24 αυτης]
ανθρωπου | ανθ. αυτου εξεπ.

- γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς
 3 σωτηρίαν, εἰ ἐγέυσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος.
 4 πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώ-
 πων μὲν ἀποδοκιμασμένον παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκ-
 5 τὸν ἔντιμον, καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδο-
 μείσθε οἶκος πνευματικὸς εἰς ἱεράτευμα ἁγίων,
 ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους Θεῷ
 6 διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. διότι περιέχει ἐν γραφῇ
 Ἰδοὺ τῖθιμι ἐν Σιών λίθον ἐκλεκτὸν ἀκρογω-
 νιαῖον ἔντιμον,
 καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ κατασχυνηθῇ.
 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν· ἀπιστοῦσιν δὲ
 λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος
 8 ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας¹ καὶ λίθος προσκόμ-
 ματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἱ προσκόπτουσιν τῷ
 9 λόγῳ ἀπειθῶντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν· ὑμεῖς δὲ
 γένος ἐκλεκτόν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,
 λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἑξαγγέλῃτε
 τοῦ ἐκ σκοτοῦς ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμασ-
 10 τὸν αὐτοῦ φῶς· οἳ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς
 Θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.
 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρε-
 πιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵ-
 12 τινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· τὴν ἀναστρο-
 φὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν
 ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν κα-
 λῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν Θεὸν ἐν
 ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.
 13 Ὑποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν
 14 Κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι,¹ εἴτε ἡγε-

Ps. 34, 8.

Ps. 118, 22.

Is. 28, 16.

Mt. 21, 42.

Ac. 4, 11.

Eph. 2, 21, 22.

9. Ro. 12, 1.

Is. 28, 16.

Ro. 9, 33.

Ps. 118, 22.

Mt. 21, 42.

Is. 8, 14. Ro. 9, 33.

Is. 43, 20 a.

Ex. 19, 6; 23, 22

Lxx.

Ac. 26, 18.

2 Co. 4, 6.

Eph. 5, 8. Ph. 2, 15.

Rev. 1, 6.

Hos. 1, 6, 9.

2. 1. 23.

Ro. 9, 25.

Ps. 39, 12.

Gal. 5, 17, 24.

Eph. 2, 19.

Ja. 4, 1.

Is. 10, 3.

Mt. 5, 16.

Ja. 3, 13.

Ro. 13, 1-7.

Tit. 3, 1.

II, 2 — εἰς σωτ. 3 εἰπερ 5 (SR^c πνευματικος,) |
 — εἰς | τῷ Θεῷ 6 Διο καὶ περ. ἐν τῇ γρ. | SR ἀκρογ.,
 ἐκλ. 7 ἀπειθουσι | λίθον 8 (R^m προσκοπτουσι,)
 12 ἐποπτεύσαντες 13 ὕποτ. οἶν

μόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν
 κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι οὕτως 15 3, 18.
 ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιούντας
 φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν·
 ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς 16 Gal. 5, 13.
 κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς Θεοῦ δοῦλοι.
 πάντας τιμῆσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε, τὸν 17 Ro. 12, 10.
 Θεὸν φοβείσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται, 18 Fr. 24, 21.
 ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ Mt. 22, 21.
 μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς Eph. 6, 5, Tit. 2, 9.
 σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν 19
 Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. πόσον 20 3, 14, 17; 4, 13, 14.
 γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι Mt. 5, 10.
 ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιούντες καὶ πάσχον-
 τες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ. εἰς 21 Mt. 16, 24.
 τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν Jn. 13, 15.
 ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα
 ἐπακολουθήσῃτε τοῖς ἵχνεσιν αὐτοῦ· ὃς ἁμαρτίαν 22 Is. 53, 9, Jn. 8, 46.
 οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὗρεθῇ δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 2 Co. 5, 21.
 ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ 23
 ἡπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· ὃς 24 Is. 53, 12.
 τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι 1 Jn. 3, 5, Ro. 6, 11.
 αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενό- He. 9, 28.
 μενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὐ τῷ μῶλωπι
 λάθῃτε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλὰ 25 Is. 53, 6, Ezk. 34, 5.
 ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν Ποιμένα καὶ Ἐπίσκοπον 5, 4. Jn. 10, 12.
 τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Ὁμοίως γυναῖκες, ὑποτασσό- 3 Eph. 5, 22.
 μεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἰ τινες Tit. 2, 5.
 ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν
 ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, ἐποπτεύ- 2 2, 12.
 σαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφήν ὑμῶν.

14 εκδικ. μεν 16 δουλ. Θεου 24 μωλ. αυτου
 25 πλανωμενα | αλλ
 III, 1 αι γυν. | κερδηθησωνται

- Is. 3, 18-24.
1 Ti. 2 9. 3 ὦν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ
περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος,
4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ
ἀφάρτῳ τοῦ πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ
5 ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής. οὕτως γάρ
ποτε καὶ αἱ ἁγίαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσai εἰς
Θεὸν ἐκόσμου ἐαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις
6 ἀνδράσιν, ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ,
κύριον αὐτὸν καλοῦσα· ἧς ἐγενήθητε τέκνα ἀγα-
θοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.
Eph. 5, 25. 7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνώσιν ὡς
ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες
τιμὴν ὡς καὶ συνκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς
8 τὸ μὴ ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. Τὸ δὲ
τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι,
Mt. 5, 44.
i Th. 5, 15,
2, 23. 9 εὐσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες, ¹ μὴ ἀποδιδόντες
κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας,
τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε
ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.
Ps. 34, 12-16. 10 ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν
Ja. 1, 26. καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς
παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ
καὶ χεῖλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον,
11 ἐκκλινάτω δὲ ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν,
ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·
12 ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους
καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν,
πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.
13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ

4 πραεος 5 εἰς] ἐπὶ τοῦ 5.6 (R^m ἀνδρασιν
(ὡς...τεκνα), ἀγαθ.) 7 (γνώσιν, ὡς...γυναικειῳ
ἀπον.) | συγκαληρονομοι | ἐκκοπτεσθαι 8 ταπ.] φιλο-
φρονες 9 εὐλογ., εἰδοτες 10 γλωσσ. αὐτου |
χεῖλη αὐτου 11 -δε 12 οτι οι οφθ.

ζηλωταὶ γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιο- 14 Mt. 5, 10.
 σύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε 2, 20.
 μηδὲ ταραχθῆτε, Κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἀγιάσατε 15 Is. 8, 12.
 ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἑτοιμοὶ ἀεὶ πρὸς ἀπολο-
 γίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν
 ὑμῖν ἐλπίδος, ἀλλὰ μετὰ πραύτητος καὶ φόβου, 16 2, 12.
 συνειδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλεῖσθε
 καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν
 ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν. κρείττον γὰρ ἀγαθοποι- 17 14, 2, 30.
 οῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν
 ἢ κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ 18 2, 21-24.
 ἁμαρτιῶν ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα Ro. 6, 10. Eph.
 ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ 2, 18.
 ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι· ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυ- 19 He. 9, 24; 10, 10.
 λακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασιν 20 Gn. 7, 7, 17.
 ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν
 ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν
 ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὁκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι'
 ὕδατος. ὃ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει 21 Eph. 5, 26.
 βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ He. 10, 22.
 συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι'
 ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ 22 Eph. 1, 20, 21.
 Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ Ps. 110, 1.
 ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων. Χριστοῦ 4 Col. 1, 16.
 οὖν παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν
 ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρ-
 τίας, εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ 2 1 Jn. 2, 16, 17.

13 [ζηλ.] μιμηται 15 Χρ.] Θεον | υμων. Ετοιμοι
 δε αει 16 - αλλα | καταλαλωσην υμων ως
 κακοποιων, καταισχ. 17 θελει 18 απεθ.]
 SR: επαθε | υμ.] SR ημας | τω πνευμ. 20 απαξ
 εξεδεχετο | ολιγαι | (οκτω, ψ. διεσ.) 21 ο] ω | ημας
 22 του Θεου

IV, 1 παθ. υπερ ημων | παθ. εν σαρκι | R^m αμαρ-
 τiais

- 3 **χρόνον.** **ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις,**
 4 **πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις. ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς**
 5 **ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι κρίναι ζῶντας καὶ**
 6 **νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.**
 7 **Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε**
 8 **οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἔκτενῇ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη**
 9 **καλύπτει πλήθος ἁμαρτιῶν· φιλόξενοι εἰς ἀλλή-**
 10 **λους ἄνευ γογγυσμοῦ· ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ**
 11 **οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ· εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἥς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζεται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.**
 12 **Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι.**
 14 **εἰ ὀνειδίξεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς**
 15 **ἀναπαύεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς**

Eph. 2, 2. 3. Tit. 3, 3.

Ac. 10, 42.
Ro. 14, 9. 10.
2 Ti. 4, 1.3, 19.
Ro. 8, 10.
1 Co. 5, 5.1 Co. 10, 11.
1 Jn. 2, 18.
Pr. 10, 12.
1, 22. Ja. 5, 20.
1 Co. 13, 7.

He. 13, 2.

Lk. 12, 42.

Ro. 3, 2. 12, 7.
1 Co. 10, 31.Ac. 5, 41. Ja. 1, 2.
Ro. 8, 17.
2 Ti. 2, 12.2, 20. Ac. 5, 41.
Ps. 89, 50. 51.
Is. 11, 2.

3 γαρ ημιν ο | χρον. του βιου το θελημα | κατερ-
 γασσθαι 7 εις τας πρ. 8 παντ. δε τ. | η αγαπη
 καλυψει 9 γογγυσμων 14 αναπαυεται· κατα
 μεν αυτους βλασφημεται, κατα δε υμας δοξάζεται.

ἡ κλέπτῃς ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτρίεπίσκοπος·
 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω 16
 δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς 17
 τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ·
 εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπει-
 θούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; καὶ εἰ ὁ δίκαιος 18
 μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φα-
 νείται; ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα 19
 τοῦ Θεοῦ πιστῷ Κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς
 ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

Πρεσβυτέρους οὖν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συν- 5
 πρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθη-
 μάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι
 δόξης κοινωνός, ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2
 τοῦ Θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ
 Θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, ¹μηδ' 3
 ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν ἀλλὰ τύποι γινό-
 μεινοι τοῦ ποιμνίου· καὶ φανερωθέντος τοῦ Ἀρ- 4
 χιποίμενος κομεισθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης
 στέφανον. Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσ- 5
 βυτέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφρο-
 σύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους
 ἀντιτάσσεται, ταπεινοὶς δὲ δίδωσιν χάριν.

Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ 6
 Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, ¹πᾶσαν τὴν μέ- 7
 ριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ
 μέλει περὶ ὑμῶν. Νήφατε, γρηγορήσατε. ὁ 8
 ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος
 περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπιεῖν· ᾧ ἀντίστητε 9

15 αλλοτριοεπισκοπος 16 ονομ.] μερει 19 ὡς
 πιστω | ψυχ. εαντων

V, 1 ουν] τους 2 SR^c Θεου, επισκοπουντες | αλλ|
 SR^m — κατα Θεον 5 (R^m αλληλοις.) | αλληλ. υπο-
 τασσομενοι, 8 γρηγορησατε, οτι ο | R τινὰ | καταπιη

στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθη-
μάτων τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπι-
10 τελείσθαι. Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ
καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν
Χριστῷ, ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσει,
11 στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. αὐτῷ τὸ κρά-
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

He. 13, 22. 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ
ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ,
Ac. 12, 12, 25. 13 εἰς ἣν στήτε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι
± Ti. 4, 11.
1 Co. 16, 20. 14 συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱὸς μου. ἀσπάσασθε
ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.

Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ.

ΠΕΤΡΟΥ Β

1 Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν
δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ
Jude 2. 2 Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν
ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
1 P. 2, 9. 3 Ὡς τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ
τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς

9 -τω 10 υμ.] ημας | Χρ. Ιησου | καταρτισαι
υμας, στηριξαι, σθενωσαι | S θεμελιωσαι R- 11 αυτω
η δοξα και το 12 (R Θεου) | εστηκατε 14 Χρ.
Ιησου. αμην.

Inscr. ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 1 R^t Σιμων | R^t Σωτ. ημων(?) 2.3 (R ημων· ως)
3 -τα 1°

ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ
ἀρετῇ, δι' ὧν τὰ τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἔπαγ- 4
γέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας
κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ
ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν 5
παᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ
πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν
γνώσιν, ¹ ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ 6
τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ
τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλα- 7
δελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην.
ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ 8
ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· ᾧ γὰρ 9
μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων,
λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ
ἀμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε 10
βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι.
ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταιστέ ποτε.
οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ 11
εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου
ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διὸ μελλήσω αἰεὶ ὑμᾶς ὑπομνησκεῖν περὶ 12
τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ
παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον 13
εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν
ὑπομνήσει, εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις 14
τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι· σπουδάσω δὲ 15
καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἐξοδὸν
τὴν τούτων μνήμην ποιῆσθαι. οὐ γὰρ σε- 16

Gal. 5, 6, 22
Jude 3.

Gal. 6, 10.

1 Jn. 2, 9, 11.

Jn. 3, 5; 10, 7.

Jude 5.

2 Co. 5, 1.

Jn. 21, 18, 19.

3 SR^m ημας δια δοξης και αρετης
κ. τιμ. R τιμ. ημ. κ. μεγ. | —τω
12 ουκ αμελησω υμ. αιει

4 S μεγ. ημ.
9 (SR εστι.)

- σοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρί-
 σαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
 δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπτει γεννηθέντες
 Mt. 17, 5. 17 τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ
 Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης
 αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης Ὁ
 Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν, εἰς ὃν ἐγὼ
 18 εὐδόκησα,—καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἡκού-
 σαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθείσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν
 19 τῷ ἁγίῳ ὄρει. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προ-
 φητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς
 λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα
 διαυγασῇ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρ-
 20 δίας ὑμῶν· τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα
 προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται·
 2 Ti. 3, 16, 17. 21 οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη προφητεία
 ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι
 ἐλάλησαν ἀπὸ Θεοῦ ἄνθρωποι.
- 2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ,
 ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες
 παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγορά-
 σαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες
 Is. 52, 5. 2 ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· καὶ πολλοὶ ἐξακολου-
 θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς
 3 τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται· καὶ ἐν πλεονεξίᾳ
 πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ
 κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἄργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν
 4 οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτη-
 σάντων οὐκ ἐφέισατο, ἀλλὰ σειροῖς ζόφου ταρ-
 5 ταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, καὶ

17 Οὗτ. ἐστ. ο υι. μ. ο αγαπ., εἰς 18 τω ορει τω
 αγ. 21 ποτε προφ. | αλλ | απο] οι αγιοι

II, 2 ασελγ.] απωλειαις 4 SR^m σειραις | τεττηρη-
 μενους

ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε
δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσ-
μῳ ἀσεβῶν ἐπάσας, καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ 6 Gn. 19, 24.
Jude 7.
Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν,
ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, ¹ καὶ 7
δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσ-
μων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρύσατο,—βλέμ- 8 Ezk. 9, 4
ματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς
ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις
ἐβασάνιζεν,—οἶδεν Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασ- 9 1 Co. 10, 13.
Rev. 3, 10. Jude 6.
μοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως
κολαζομένους τηρεῖν, μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω 10 Jude 7. 3. 16.
σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους καὶ
κυριότητος καταφρονούντας. τολμηταὶ αὐθάδεις,
δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, ¹ ὅπου ἁγ- 11 Jude 9.
γελοι ἰσχυροὶ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέ-
ρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον
κρίσιν. οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῶα γεγεννημένα 12 Jude 10.
φυσικὰ εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν
βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρή-
σσονται, ¹ ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας· ἡδονὴν 13 Jude 12.
ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπῖλοι καὶ μῶμοι
ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευχού-
μενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχα- 14
λίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, δελεάζοντες
ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλε-
ονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα· καταλείποντες 15 Nu. 22, 7.
Rev. 2, 14.
Jude 11.
εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ
ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βεώρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας
ἡγάπησεν, ἔλεγχιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· 16 Nu. 22, 28.

5 ἀλλ 10 (R τολμηται,) 12 φυσ. γεγενν. |
αὐτ. καταφθαρσονται 13 ἀδικ.] κομιουμενοι | Rⁱ αγα-
παις 14 πλεονεξιας 15 , καταλιποντες την ευθ. |
SR^m Βοσορ,

- ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξά-
 μενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν.
 Jude 12, 13. 17 οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνδροι καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ
 λαίλαπος ἐλαννόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους
 Jude 16. 18 τετήρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγό-
 μενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις
 τοὺς ὀλίγως ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀνα-
 Jn. 8, 34. 19 στρεφομένους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι,
 αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὃ γάρ τις
 Ro. 6, 16. 20 ἡττηται, τούτῳ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες
 Mt. 12, 45. 20 τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου
 καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν
 ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα
 Lk. 12, 47, 48. Jude 3. 21 χεῖρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἢν αὐτοῖς μὴ
 ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἣ ἐπιγνου-
 σιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας
 Pr. 26, 11. 22 ἐντολῆς. συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς
 παροιμίας Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα,
 καὶ ὧς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν βορβόρου.

- 1, 13. 3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω
 ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει
 Jude 17. 2 τὴν εἰλικρινῇ διάνοιαν, μνησθῆναι τῶν προειρη-
 μένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ
 τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου
 Ti. 4, 1. Jude 18. 3 καὶ Σωτῆρος, ¹ τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι
 ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαίγ-
 μονῇ ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας αὐτῶν
 Is. 5, 19. Ezk. 12, 22. Mt. 24, 48. 4 πορευόμενοι ¹ καὶ λέγοντες Ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγ-

17 και ομ.] νεφελαι | σκοτ. εις αιωνα 18 εν
 ασελγ. | τους οντως αποφυγοντας 19 τουτω και δεδ.
 20 R^m Κυρ. ημων 21 επιστρεψαι 22 συμβ. δε |
 (R και vs) | κύλισμα
 III, 2 υμ.] ημων 3 εσχατου | —εν εμπαίγ. | ιδ.
 αυτ. επιθ.

γελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ
 πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ'
 ἀρχῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο 5 Mt. 24, 38.
Gn. 1, 2. 6. 9.
Ps. 24, 2.
 θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἐκπαλαι καὶ γῆ ἐξ
 ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ
 λόγῳ, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεῖς 6 2, 5. Gn. 7, 21.
 ἀπώλετο· οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ 7 10.
 λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς
 ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀν-
 θρώπων. Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, 8 Ps. 90, 4.
 ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὥς χίλια
 ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὥς ἡμέρα μία. οὐ βραδύνει 9 Hab. 2, 3. 1 Ti. 2, 4.
 Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα
 ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλό-
 μενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς με-
 τάνοιαν χωρῆσαι. Ἦξει δὲ ἡμέρα Κυρίου ὥς 10 1 Th. 5, 2, 3.
7. Mt. 24, 29. 33.
Rev. 20, 11.
 κλέπτῃς, ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ ροιζηδὸν παρελεύσονται,
 στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ
 ἐν αὐτῇ ἔργα εὑρεθήσεται. Τούτων οὕτως πάν- 11
 των λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν
 ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδοκῶντας 12 Is. 34, 4.
Jude 5.
 καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ
 ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται
 καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται· καινοὺς δὲ 13 Is. 65, 17; 66, 22.
Rev. 21, 1. 27.
 οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα
 αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.
 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε 14 1 Co. 1, 7. 8.
Jude 24.
 ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ,
 καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν 15 Ro. 2, 4.
1 Co. 3, 10.
 ἡγγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς
 Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν

7 (S , πυρι R πυρι,) 9 ο Κυρ. | υμ.] ημας
 10 δε η ημ. | κλεπτ. εν νυκτι, | λυθησονται | ευρ.] SR^t
 κατακαησεται 11 ουτως] ουν 12 (τηκεται;)
 15 αυτω δοθ.

3, 15—1, 4 Πέτρου β' Ιωαννου α'

- 16 ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπό-
 Mk. 13, 5. 9. 33. 17 λειαν. Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προκινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ,
 Jude 25. 18 αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος.

ΙΩΑΝΟΥ Α

- Jn. 1, 1. 14. 1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς,—
 Jn. 1, 4. 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἐφανερώθη
 3 ἡμῖν,— ὃ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
 Jn. 15, 11; 16, 24. 4 Χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

16 πασ. ταις επιστ. | αἰς] οἰς
 αμην.

18 SR αἰωνος.

Inser. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
 ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 (S)R^m λογου pro Λογ. 3 — και 2° 4 ημεῖς]
 υμιν | ημ.] SR^m υμων

Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' 5 Jn. 1, 17.
αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς
ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία.
'Εὰν εἰπῶμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ 6 2. 4. Jn. 3, 21.
καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ
οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ 7 He. 9, 14.
Rev. 1, 5; 7, 14.
περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινω-
νίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ
Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.
ἐὰν εἰπῶμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς 8
πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν 9 Pr. 23, 13.
ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ
δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρισ-
ῇ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἰπῶμεν ὅτι οὐχ 10
ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος
αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία μου, ταῦτα 2 Ro. 8, 34. He. 7, 26.
Jn. 14, 16.
γράψω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐάν τις
ἁμάρτη, Παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα,
Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός 2 Col. 1, 20.
Jn. 11, 51 a.
ἐστὶν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν
ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ
κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώ- 3
καμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.
ὁ λέγων ὅτι Ἐγνώκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς 4 1, 8.
αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ
ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν 5
λόγον ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετε-
λείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ
ἐσμεν· ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς 6 Jn. 13, 15.
ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περι-
πατεῖν.

'Αγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, 7 Jn. 13, 34.
Mt. 5, 17.

5 αὕτη ἐστὶν | ἐπαγγελία 7 Ἰησ. Χριστοῦ
II, 4 - ὅτι 6 R - οὕτως 7 Ἀγαπ.] Ἀδελφοί

- ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε.
- Ro. 13, 12. Jn. 13, 34; 15, 10, 12. 8 πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται
- 4, 20. 9 καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν
- Ro. 14, 13, 15. Jn. 11, 9. 10 ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον
- Jn. 11, 10; 12, 35. 11 ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν
- 1 Co. 6, 11. 12 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, τέκνια, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα
- 1, 1. Jn. 1, 1. 13 αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν
- Jn. 4, 4. 15 ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ ἀγαπάτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. εἰάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ
- Fr. 27, 20. Jn. 4, 16. Tit. 2, 12. 16 Πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ
- Mt. 7, 21. 1 P. 4, 2. 17 τοῦ Πατρὸς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
- Mt. 24, 5, 24. 1 P. 4, 7. 1 Co. 10, 11. 18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη

ώρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ 19 Ac. 20, 30.
1 Co. 11, 19.
 ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενέκεισαν ἂν
 μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν
 πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ 20 27.
1 Co. 2, 15.
 τοῦ Ἀγίου, καὶ οἴδατε πάντες. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν 21
 ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε
 αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ
 ἔστιν. Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνού- 22
 μενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός
 ἐστὶν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ
 τὸν Υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ τὸν 23 4, 15. Jn. 5, 23;
15, 23.
 Πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν Υἱὸν καὶ τὸν Πατέρα
 ἔχει. ὑμεῖς δ' ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. 24 7.
 ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ
 ὑμεῖς ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε. καὶ 25
 αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο
 ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ταῦτα ἔγραψα 26
 ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ 27 20. Jn. 14, 26;
16, 13.
Jer. 31, 34.
 χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ
 χρειάν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὥς τὸ
 αὐτοῦ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ
 ἀληθές ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς
 ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. Καὶ νῦν, τεκνία, 28 3, 2; 4, 17.
 μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ σχῶμεν παρ-
 ρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ
 παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, 29 3, 7, 10.
 γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην
 ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.
 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατὴρ 3 5, 20. Jn. 1, 12, 13
Jn. 16, 3.
 ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο

19 ἐξῆλθον | γαρ ησ. εξ ημ. 20 SR^t οιδ. παντα.
 23 — ο ομολ...εχει 24 Τμ. ουν ο 25 R^m ἐπηγγ.
 υμιν 27 εν υμ. μεν. | αυτου 2^ο | αυτο | (SR^m ψευδος) |
 μενειτε 28 εαν] οταν | εχωμεν 29 — και

III, 1 —, και εσμεν

- 2, 28. Ro. 8, 17. 2 ² Co. 3, 18. Ph. 3, 21. Col. 3, 4. Ex. 34, 23. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὁμοιοὶ αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς
 3 ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν.
 Mt. 7, 23. 4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ,
 1s. 53, 4. 5. 9. 1 P. 2, 24. 5 καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἄρῃ, καὶ
 Ro. 6, 14. 6 ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν
 2, 29. 7 αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.
 6. 5, 18. 9 Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται.
 Jn. 13, 34; 15, 12. 10 ἐν τούτῳ φανερά ἐστὶν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·
 Gn. 4, 8. 12 οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἐσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἐσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.
 Mt. 5, 11. Jn. 13, 18. 13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
 2, 11. Jn. 5, 24. 14 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελ-

φούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς 15 Mt. 5, 21. 22.
 ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν,
 καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν
 αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν 16 Jn. 13, 1. 15, 13.
 τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν Gal. 2, 20.
 αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν
 ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι. ὃς δ' ἂν ἔχη τὸν 17 4, 20. Dt. 15, 7.
 βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
 αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;
 Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ, 18 Ja. 1, 22; 2, 15. 16.
 ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. ἐν τούτῳ γνωσόμεθα 19
 ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ
 πέισομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν ὅτι ἐὰν καταγινώσκη 20
 ἡμῶν ἡ καρδιά, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς
 καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί, 21 Ro. 5, 1. 2. He.
 ἐὰν ἡ καρδιά μὴ καταγινώσκη, παρρησίαν ἔχο- 4, 16.
 μεν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβά- 22 Mk. 11, 24.
 νομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν
 καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη 23 Jn. 6, 29; 15, 17.
 ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι
 τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν
 ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ 24 4, 13. Ro. 8, 9.
 τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς
 ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν
 ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ 4 1 Th. 5, 21.
 δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, Mt. 7, 15.
 ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν

14 μη αγαπ. τον αδελφον 16 τιθεναι 18 τεκν.
 μου | -τη | αλλ εργω 19 Και εν τ. γνωσκομεν |
 τας καρδιας ημων· 20 οτι 1^ο] R δ τι 21 η καρδ.
 ημων | SR κατ. ημων 22 απ] παρ

- 1 Co. 12, 3. 2 κόσμον. Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
 2, 18. Jn. 8, 17. 3 σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτο ἐστίν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστίν
 Mt. 12, 29. 4 ἤδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τέκνια, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν
 Jn. 15, 19. 5 ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος
 Jn. 8, 47. 6 αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκουμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.
- 2, 29. 7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη
 Jn. 3, 16. 9 ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.
- 2, 2. 10 ἐν τούτῳ ἐστίν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν
 Mt. 18, 33. 11 ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους
 Jn. 1, 18. 12 ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ
 3, 24. Ro. 5, 5. 13 ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν

IV, 3 μη ομολ.] R^m λυει | Ιησ. Χριστον εν σαρκι
 εληλυθοτα 10 S(R) ηγαπησαμεν 12 εστ. εν ημ.

ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι 14 Jn. 3, 17.
ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου.
ὃς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ 15 3, 5.
Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
Θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν 16 3.
τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς
ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ
μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. Ἐν τούτῳ τε- 17 2, 23.
τελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν
ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς
ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἔσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.
φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία 18
ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλα-
σιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ
ἀγάπῃ. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος 19
ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ τὸν 20
Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν.
ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἐώρακεν,
τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἐώρακεν οὐ δύναται ἀγαπᾶν.
καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ 21 Mk. 12, 29-31.
ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς 5 4, 15, 16.
ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν
γεννήσαντα ἀγαπᾷ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.
ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ 2
Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ ποιῶμεν. αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ 3
Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ
ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, ὅτι πᾶν τὸ γεγεν- 4
νημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη

Jn. 14, 15, 23, 24.
Mt. 11, 30.

Jn. 16, 33

15 εαν] αν 16 — μενει 2^ο 19 αγαπ. αυτον
20 SR^m εωρ. πως δυν. αγαπαν;
V, 1 SR αγαπα και τον 2 ποι.] τηρωμεν
3 (SR εισιν.)

4. 4. 5 ἔστιν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις
 πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;
 Jn. 19, 34, 35. 6 οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος,
 Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν
 τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστιν
 7 τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.
 8 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, τὸ Πνεῦμα καὶ
 τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.
 Jn. 5, 32, 36;
 8, 18. 9 εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν,
 ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη
 ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν
 10 περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν
 τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ. ὁ μὴ
 πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι
 οὐκ ἐπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρη-
 11 κεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν
 ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἡμῖν,
 Jn. 3, 36. 12 καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. ὁ ἔχων
 τὸν Υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ
 Jn. 20, 31. 13 Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν
 ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύου-
 14 σιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὕτη
 Jn. 14, 13; 16, 23. 14 ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἕαν
 τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν.
 15 καὶ ἕαν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἕαν αἰτῶμεθα,
 οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾔτηκαμεν ἀπ'

5 R τις δε 6 Ιησ. ο Χρ. | — εν 3^ο 7.8 μαρτυ-
 ρουντες εν τω ουρανω, ο Πατηρ, ο Λογος, και το Αγιον
 Πνευμα· και ουτοι οι τρεις εν εισι. (8) και τρεις εισιν
 οι μαρτυρουντες εν τη γη, το Πν. 9 οτι 2^ο] ην
 10 εν εαυτω 11 ημ. ο Θεος 13 υμιν τ. π. εις το
 ον. του νι. τ. Θ., ινα ειδ. οτι ζ. εχ. αι., και ινα πιστευητε
 εις το ονομα του νιου του Θεου. 14 (SR ημων·)
 15 εαν 2^ο] αν | απ] παρ

αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτά- 16 Mt. 12, 31.
 ροντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ He. 6, 4-5
 δώσῃ αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς
 θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ
 ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρ- 17
 τία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.
 Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ 18 3, 9. Jn. 17, 15.
 ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ
 αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. οἶδαμεν 19 Gal. 1, 4.
 ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν Jn. 8, 47.
 τῷ πονηρῷ κεῖται. οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ 20 Jn. 17, 3. Ro. 9, 5.
 Θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσ-
 κομεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ,
 ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν
 ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλά- 21 1 Co. 10, 14
 ξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

ΙΩΑΝΝΟΥ Β

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρία καὶ τοῖς τέκνοις I 1 P. 5, 1. 3 Jn. 1.
 αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ
 μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν,
 ἡ διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' 2
 ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις 3
 ἔλεος εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ

16 (R^m αἰτησῇ καὶ) | (R^t ζωνν τοῖς) 18 τηρ.
 εαυτον 20 γινωσκωμεν | (R αληθινον,) | καὶ η ζ.
 21 εαυτους | εἰδωλων. αμην.

Inscr. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
 ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

3 ημ.] νμων | παρα Κυριου Ιησ.

Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

- 4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὗρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου
 περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλά-
 1 Jn. 2, 7. 5 βομεν παρὰ τοῦ Πατρὸς. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε,
 κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ
 ἣν εἶχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.
 6 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ
 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολὴ ἐστίν, καθὼς
 ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε.
 1 Jn. 2, 18; 4, 1-3. 7 ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ
 μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν
 σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.
 Gal. 4, 11. 8 βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε τὴν ἡργασά-
 1 Jn. 2, 23. 9 μεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. πᾶς ὁ
 προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ
 Θεοῦ οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ
 2 Th. 3, 6. 10 τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει. εἰ τις ἔρχεται
 3 Jn. 8. 1 K. 13, 17. πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ
 λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ
 11 λέγετε· ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς
 ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.
 3 Jn. 13. 12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ
 χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς
 ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ
 13 ἡμῶν πεπληρωμένη ᾖ. Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα
 τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

5 εἰχομεν | 6 εστ. η εντ. 7 εισηλθον | 8 απο-
 λεσωμεν | S(R¹) ειργασαμεθα R^m ειργασασθε | απολα-
 βωμεν | 9 προαγ.] παραβαινων | διδ. του Χριστου,
 ουτος | 11 γαρ λεγ. | 12 ηβουληθην | γεν.] ελθειν |
 R χαρα υμων | η πεπληρ. | 13 εκλεκτης. αμην.

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ

Ὁ πρεσβύτερος Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ 1 2 Jn. 1
ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὖο- 2 2 Jn. 4
δοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦνταί σου ἡ
ψυχὴ. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν 3
καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν
ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω 4
χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ
περιπατοῦντα. Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἔαν 5
ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, οἱ 6 Tit. 3, 13
ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας,
οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ·
ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθαν μηδὲν λαμ- 7
βάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν 8
ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώ-
μεθα τῇ ἀληθείᾳ.

Ἐγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρω- 9
τεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς.
διὰ τοῦτο, ἔαν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ 10
ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ
ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται
τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ
ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.

Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ 11 1 Jn. 3, 6, 9.
ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὁ
κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν Θεόν. Δημητρίῳ 12 Jn. 19, 35; 21, 24

Inscr. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

4 R ^m χαριν — τη	5 τουτο] εις τους	7 ονομ.
αυτου εξηλθον εθνων	8 απολαμβανειν	9 — τι
11 ο δε κακ.		

μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.

- 2 Jn. 12 13 Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ
14 μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν· ἐλπίζω δὲ
εὐθέως σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλή-
15 σομεν. Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι.
ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ

Mt. 13, 55.

- 1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ
Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ
2 Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. ἔλεος
ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.
3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γρά-
φειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας,
ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπα-
γωνίζεσθαι τῇ ᾧπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις
4 πίστει. παρεισεδύησαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ
πάσαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσε-
βεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς
ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον Δεσπότην καὶ Κύριον
5 ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. Ὑπο-
μνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ᾧπαξ πάντα,
ὅτι Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ

12 υπ | οιδατε
14 ιδ. σε

13 γραφειν, αλλ | γραψαι

Inser. ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

1 ηγαπ.] ηγιασμενοι 3 - ημων 4 Παρεισε-
δυσαν | χαριν | δεσπ. (R^m,) + Θεον 5 ιδ. υμας απ.
τουτο, οτι | SR^t ο Κυριος R^m ο Ιησους

δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, ἀγ- 6
 γέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν
 ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν
 μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τε-
 τήρηκεν· ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ 7
 αὐτὰς πόλεις, τὸν ὁμοιον τρόπον τοῦτοις ἐκ-
 πορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς
 ἐτέρας, πρόκεινται δείγμα πρὸς αἰωνίου δίκην
ὑπέχουσαι. Ὅμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνια- 8
 ζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ
ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. Ὁ δὲ 9
 Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινό-
 μενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ
 ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ
 εἶπεν Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα 10
 μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς
 ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τοῦτοις φθεί-
 ρονται. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάιν ἐπο- 11
 ρεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ
 ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορέ ἀπώ-
 λοντο. Οὗτοι εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν 12
 σπιλάδες συνευχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποι-
 μαίνοντες, νεφέλαι ἄνδρῳ ὑπὸ ἀνέμων παραφερό-
 μεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα 13
 ἐκριζωθέντα, κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρί-
 ζοντα τὰς ἐαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανήται,
 οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.
 Ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τοῦτοις ἑβδομος ἀπὸ 14
 Ἀδὰμ Ἐνῶχ λέγων Ἴδου ἦλθεν Κύριος ἐν ἀγlais
 μυριάσιν αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ 15
 ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν

Gn. 6. Jn. 8, 44.
2 P. 2, 4. 8.

Gn. 19. 4-25.
2 P. 2, 6, 10.

2 P. 2, 10.

Dn. 12, 1.
Zec. 3, 2.
2 P. 2, 11.

2 P. 2, 12.

Gn. 4, 8.
Nu. 31, 16; 16, 22.
2 P. 2, 15.

Ezk. 34, 8.
2 P. 2, 13, 17.

Is. 57, 20.
2 P. 2, 17.

Gn. 5, 21.
Dt. 33, 2.
Zec. 14, 5.

Mt. 25, 31.

7 τουτ. τροπ. | (SR^ε, πυρος αιωνιου R^m π. αιωνιου,)
 9 αλλ 12 - οι | (R, αφοβως εαυτ.) | περιφερομεναι
 (SR^ε) | (SR ακαρπα,) 13 εις τον αι. 14 Προεφη-
 τευσε | μυρ. αγ. 15 εξελεγξαι | ασεβ. αυτων περι

6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

7. τοντε.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- εργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ
 ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. Οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ
 μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.
 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν Ἐπ' ἐσχάτου τοῦ χρόνου ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.
 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἀγνωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλεάτε διακρινομένους ὡς ζῶτε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεάτε ἐν φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.
 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταιστούς καὶ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, μόνῳ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν δόξα μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

16 (SR γογγυσται,) 18 ὑμιν, οτι εν εσχάτω
 χρονω | R - του 19 αποδ. εαυτους 20 τη αγ.
 υμ. π. εποικ. εαυτ. 22 ελεεите διακρινομενοι·
 23 S ους δε εν φοβω σωζ., εκ του πυρ. αρπαζ., μισ.
 R ους δε σωζ. (cet ut text) 25 μονω σοφω Θ. |
 - δια I....ημων | δοξα και μεγ. | - προ παντ. τ. αι.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΟΥ

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ 1
 ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι
 ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγ-
 γέλου αὐτοῦ, τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, ὅς ἐμαρ- 2
 τύρησεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν. Μακάριος ὁ ἀναγι- 3
 νώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφη-
 τείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ
 γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ 4
 Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὧν καὶ ὁ ἦν
 καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ Πνευμάτων
 ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ 5
 Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν
 νεκρῶν καὶ ὁ ἀρχὼν τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ
 ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀμαρ-
 τιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν 6
 ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ,
 αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων· ἀμήν. Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, 7
 καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἷτινες αὐ-

Inscr. ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ
 ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

I, 1 (R¹ Θεὸς δεῖξαι...αυτου, α) 2 ὅσα τε εἶδε
 4 ἀπο τοῦ ο | α ἐστὶν ἐν. 5 ἐκ τῶν νεκρ. | ἀγαπή-
 σαντι | SR^m λουσάντι | ἐκ] ἀπο 6 βασιλεῖς καὶ ἱερ. |
 R^m - τῶν αἰώνων

623

ἀγαπῶντι - note pres. part. λύσαντι. some good auth.
 in either case it is cor. + contrast is intended w. α
 6 ἐποίησεν - note pres. part. λύσαντι. some good auth.

1. Ἰησοῦ

Ἰησοῦ -

ἔδωκε

αὐτῷ

19. Dn. 2, 28. 29.

δοῦναι. I an. inf. α

αὐτοῦ = τοῦ Θεοῦ

δεῖ γενέσθαι - note

9. 6. 9. logical one. α

ἐσήμανεν. I an.

22. 7. 22. 10. I an. 16. 17. 18.

2. ἐμαρτύρησεν

λόγους

αγ. γρ. I an.

αυτοῦ

λογος I an.

αυτοῦ. I an.

4. χρίστος

a combi-

salut' n

ἡμεῶν ὁ

he regards

noun n

wild ha

ὧν ἡν

refer to

is trans'ed of 11. 11

see Swete p. 5.

ἐν ὧν πῶν = τῶν

as in some mss.

5. ἀπο Ἰ. Χ., ὁ μάρτυς

grammatical anoma

Ex. 3, 14. Is. 41, 4.
Am. 4, 13 lxx.
4, 4, 8; 21, 6.

16.
8, 17, 2, 8; 22, 13.

Ezk. 1, 26; 8, 2;
9, 2, 11 Lxx.
2, 1. Dn. 7, 13.
Dn. 10, 5, 6.

Dn. 7, 9; 10, 6.
2, 18; 19, 12.

Ezk. 1, 24; 43, 2.
2, 18.

Jg. 5, 31.
20, 2, 1.
2, 12, 16; 19, 15.

τὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠ, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

10 ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος

11 λεγούσης Ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδελφίαν καὶ εἰς Λαοδι-

12 κίαν. Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ

13 λυχνίας χρυσᾶς, καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιε-

14 ζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν· ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκὸν ὡς χιῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ

15 πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς

16 φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἄστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὡς εἶα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις

8 A | Ω, αρχη και τελος | Κυριος (R^m), ο Θεος] ο
Κυριος 9 ο και αδ. | και εν τη βασ. | υπομ. Ιησ.
Χριστου | και δια την μαρτ. Ιησ. Χριστου 11 λεγουσης,
Εγω ειμι το Α και το Ω, ο πρωτος και ο εσχατος· και,
Ο | — επτα | εκκλ. ταις εν Ασια, 12 ελαλησε
13 των επτα λ. | SR^c υιω R^m Υιω | χρυσην 14 ως
15] ωσει | (SR ερ. λευκον,) 15 πεπυρωμενοι
16 αυτ. χειρι

Αποκαλυψις Ιωαννου 1, 16-2, 6

αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.
Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας 17 Is. 44, 6; 48, 12.
Dn. 8, 18;
10, 15-19.
αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ
ἐπ' ἐμὲ λέγων

Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος
καὶ ὁ Ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός καὶ ἰδὼν ζῶν εἰμι 18
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς
τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾠδου. γράψον οὖν ἃ εἶδες 19 Is. 48, 6 Lxx.
Dn. 2, 29.
καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. τὸ 20
μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς
δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ
ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσιν,
καὶ αἱ λυχναίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσιν.

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον 2 1, 13, 16, 20.

Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν
τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ
λυχνιῶν τῶν χρυσῶν Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν 2 9, 13, 19.
3, 1, 8, 15.
1 Jn. 4, 1.
κόπον καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ
βαστάσαι κακοὺς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας
ἐαυτοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσὶν, καὶ εὗρες αὐ-
τοὺς ψευδεῖς· καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας 3
διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακες. ἀλλὰ 4
ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην
ἀφῆκες. μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκες, καὶ 5 16, 22, 3, 3, 19.
μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ
μὴ, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ
τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλλὰ 6 15. Ps. 139, 21.

17 ἐπεθηκε | αὐτου χειρα | λεγ. μοι 18 αιωνων·
αμην· | αδ. και του θαν. 19 — ουν | ἃ εἰσι | γινεσθαι
20 ουσ] ων | και αι επτα λυχ. as ειδες, επτα

II, 1 S της Εφεσινης R τω εν Εφεσω 2 κοπ.
σου | επειρασω τους φασκοντας ειναι αποστ. 3 και
εβαστ. και υπομ. εχ., και δια το ονομα μου κεκοπιακας
και ου κεκμηκας. 4 Αλλ | αφηκας 5 S εκπεπτωκας
R πεπτωκας | σοι ταχυ

- τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν,
11. 17. 25.
3. 5. 12. 21.
22. 2. Gn. 2. 9;
3. 22. 24.
Ezk. 31. 8 Lxx.
Lk. 23. 43.
2 Co. 12. 4. 7 ἃ καὶ γὰρ μισῶ. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω
αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ
Παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ.
1s. 44. 6; 48. 12.
1. 11. 17. 18. 8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας
γράψον
Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο
3. 9. Ja. 2. 5.
2 Co. 11. 14. 15. 9 νεκρὸς καὶ ἔζησεν. Οἶδ' αὖ σου τὴν θλίψιν καὶ τὴν
πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν
ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ
Dn. 1. 12. 14.
Mt. 10. 28.
3. 11. 2 Ti. 4. 8. 10 οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. μὴ
φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ μέλλει βάλλειν
ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῇτε,
καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι
θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.
2s. 14. 11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς
ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ
θανάτου τοῦ δευτέρου.
1. 16. 1s. 49. 2.
He. 4. 12.
19. 15. 12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας
γράψον
Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστο-
13. 2. 3. 8. 13 μον τὴν ὀξεῖαν Ἰοῦδα πού κατοικεῖς· ὅπου ὁ
θρόνος τοῦ Σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου,
καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς μου, ὃς
ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ.
Nu. 31. 16;
25. 1. 2.
Jude 11. 14 ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦν-
τας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ

7 εν μεσω του παραδεισου (R^m παραδειςω pro Παρ.)
8 S της εκκλησ. Σμυρναιων R τω εν Σμ. εκκλ. 9 σου
τα εργα και | πλουσιος δε ει | —εκ 10 Μηδεν φ. |
βαλειν εξ υμ. ο διαβ. | R^m πειρασθητε και εχητε
13 Οιδα τα εργα σου, και που | ημ. εν αις | (R μαρτ.
μου,) | —μου 4^ο | κατοικ. ο Σατ. 14 τον Βαλακ

βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φα-
γεῖν εἰδωλόθута καὶ πορνεύσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ 15 α
κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως.
μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ 16 12. 1, 14.
πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόμα-
τός μου. Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα 17 Ps. 73, 24.
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ Is. 62, 2; 65, 15.
τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆ- 3, 12.
φον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν
γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας 18 Dn. 10, 6.
γράψον 1, 14, 15

Τάδε λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες
αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ 19
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν
καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσ-
χата πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ 20 4, 14.
ὅτι ἀφείς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἣ λέγουσα ἐαυ- 1 K. 16, 31.
τὴν προφήτην, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμους 2 K. 9, 22.
δούλους πορνεύσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθута· καὶ 21 Nu. 25, 1, 2.
ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανόησῃ, καὶ οὐ θέλει
μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ἰδοὺ βάλλω 22
αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ'
αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανόησου-
σιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς· καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς 23 Ps. 7, 9; 62, 12.
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ Jer. 11, 20; 17, 10.
ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐραυνῶν νεφροὺς καὶ

15 R — των | ομοιως]· ο μισω 16 — ον 17 αυτω
φαγειν απο του | οιδ.] εγνω 19 διακ., και την πιστ. |
και τα εσχ. 20 Αλλ | σου ολιγα | αφ.] εας | R^m
γυναικα σου | Ιεζαβήλ, την λεγουσαν | προφ., διδασκειν
και πλανασθαι εμ. | ειδ. φαγ. 21 μετανοηση εκ της
πορν. αυτης, και ου μετενοησεν. 22 ιδ. εγω | μετα-
νοησωσιν | αυτης 23] S αυτων R^m αυτων 23 ερευνων

2, 23-3, 5 Αποκαλυψις Ιωαννου

- καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα
 24 ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατεί-
 ροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες
 οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν,
 3, 11. 25 οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· ¹ πλὴν ὃ ἔχετε
 Ps. 2, 8. 26 κρατήσατε ἄχρι οὗ ἂν ἤξω. Καὶ ὁ νικῶν καὶ
 ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ
 12, 5. 27 ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
 ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρί-
 Ps. 2, 8, 9. 28 βεται, ὡς καὶ γὼν εἴληφα παρὰ τοῦ Πατρός μου,
 3, 6, 13, 22. 29 καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. Ὁ ἔχων
 οὗς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
 5, 6. 1, 16. 3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας
 γράψον
 Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ Πνεύματα τοῦ
 Θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας Οἶδά σου τὰ ἔργα,
 19. Ezk. 34, 4. 2 ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου
 γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον
 ἀποθανεῖν· οὐ γὰρ εὐρηκά σου ἔργα πεπληρω-
 1 Th. 5, 2. 3 μένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου· μνημόνευε οὖν πῶς
 16, 15.
 Mt. 24, 43. 4 εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον.
 ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἤξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ
 Jude 23. 4 μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἤξω ἐπὶ σέ. ἀλλὰ ἔχεις
 ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ
 ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν
 5 λευκοῖς, ὅτι ἅξιοί εἰσιν. Ὁ νικῶν οὕτως περι-
 βαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἑξαλείψω
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμο-
 λογῇσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου

Ex. 32, 32, 33.
 Ps. 69, 28.
 4, 4; 6, 11; 7, 9, 13.
 Ph. 4, 3.
 Mt. 10, 32.

24 τοις 1^ο] καὶ | καὶ οἵτινες | βάθη | βαλῶ 27 (R^m
 σιδηρα· ws...κεραμικα,)

III, 1 ὅτι το ον. 2 στήριζον | μελλει | SR^m σου
 τα εργα | —μου 3 ἤξω ἐπὶ σε ws 4 —ἀλλα | καὶ
 ἐν Σ. 5 οὗτος | ἐξομολογησῶμαι

καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Ὁ ἔχων οὖς 6
ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας 7
γράψον Is. 22, 22.
Job 12, 14.

Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν
κλεῖν Δαυεὶδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ
κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει. Οἶδά σου τὰ ἔργα. 8 1 Co. 16, 9.

ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἡνεωγμένην, ἣν
οὐδεὶς δύναται κλείσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις
δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ
ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ διδῶ ἐκ τῆς συνα- 9
γωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰου-
δαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ
ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν
ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἡγά-
πησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς 10 2, 9.
Is. 60, 14; 49, 23;
45, 14; 66, 23;
43, 4.

μου, καὶ γὰρ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασ-
μοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης
ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ 11 13, 10. He. 10, 36.
Lk. 21, 19.
2 Ti. 2, 12.

τὸν στέφανόν σου. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῆ- 12
λον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ
ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου,
τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου
τὸ καινόν. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα 13

λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἐκκλησίας 14
γράψον Ps. 89, 37.
Pr. 8, 22.
1, 5. Jn. 1, 3.
Col. 1, 13.

7 κλειδα του Δ. | κλειει, και κλειει 8 (R εργα
(ιδου...αυτην), οτι) | ανεωγμενην | ην] και 9 διδωμι |
ηξωσι | προσκυνησωσιν 11 Ιδου ερχ. 12 η κατα-
βαινει 14 της εκκλ. Λαοδικεων

3, 14-4, 2 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Τάδε λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ
 2, 2 Ro. 12, 11. 15 ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ Ὁϊδά σου
 τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὀφελον
 16 ψυχρὸς ᾗς ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ
 οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ
 Hos. 12, 8. 17 στομάτός μου. ὅτι λέγεις ὅτι Πλούσιός εἰμι καὶ
 1 Co. 3, 18; 4, 8. πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρειαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας
 ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς
 1 P. 1, 7. Is. 55, 1. 18 καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, συμβουλευώ σοι ἀγοράσαι
 16, 15. παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα
 πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ
 μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου, καὶ
 Pr. 3, 12. 19 πης. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω.
 1 Co. 11, 32. 20 ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. Ἴδον ἔστηκα ἐπὶ τὴν
 He. 12, 6. θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς
 Mk. 13, 34. 21 μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς
 Lk. 12, 36; 22, 29. αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ'
 Jn. 14, 23. ἐμοῦ. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ
 Mt. 19, 28. 21 ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα
 22 μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. Ὁ
 ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
 κλησίαις.

- 4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὸν θύρα ἡνεωγμένη
 Ex. 19, 16, 24. ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα
 Dn. 2, 19. ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων Ἀνάβα
 1, 10, 19. ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.
 2 εὐθὺς ἐγενόμην ἐν Πνεύματι· καὶ ἰδὸν θρόνος
 Ezk. 1, 26; 10, 1. ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθή-
 Is. 6, 1. Ps. 47, 8.

15 ης] ειης 16 ψυχρ. ουτε ζεστ. 17 ουδενος
 18 ἐγχερισον 19 ζηλωσον
 IV, 1 λεγουσα (R^m γενεσθαι. μετα ταυτα) 2 και
 ευθ. | επι του θρονου

μενος, καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθω ἰάσ- 3 Ezk. 1, 21-23.
 πιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἱρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου
 ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ κυκλόθεν τοῦ 4 Is. 24, 21;
 θρόνου θρόνους εἴκοσι τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς 3, 4; 5, 10.
 θρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημέ-
 νους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ 5 Ex. 19, 16.
 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ 5 Ezk. 1, 13.
 ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ 8, 5; 11, 19;
 καὶ βρονταί· καὶ ἐπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι 10, 18.
 ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἱ εἰσὶν τὰ ἐπτὰ Πνεύματα 1, 4. Zec. 4, 2.
 τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα 6 Ezk. 1, 5, 18, 22, 26;
 ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου 10, 1. Is. 6, 1.
 καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφ-
 θαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ 7 Ezk. 4, 10; 10, 14.
 πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον
 μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχων τὸ πρόσωπον
 ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον αἰετῇ
 πετομένῳ. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἓν αὐ- 8 Is. 6, 2, 3; 41, 4.
 τῶν ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσθωθεν Ezk. 1, 18; 10, 12.
 γέμονσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαισιν οὐκ ἔχουσιν Am. 4, 13 LXX.
 ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες Ex. 3, 14.
 Ἁγίος ἅγιος ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντο-
 κράτωρ, ὁ ᾧ καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.
 Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ 9 Is. 6, 1. Ps. 47, 8.
 εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ τῷ ζῶντι Dn. 4, 34; 6, 26;
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται οἱ εἴκοσι 10 5, 14.
 τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
 τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς

3 ἡν ὁμοι. | σαρδινῳ | ὁμοια 4 θρονοι εικ. και
 τεσσαρες | θρον. ειδον τους εικ. και τεσσ. | και εσχον επι
 5 βροντ. και φων. | α] αι 6 - ως 7 εχον |
 ανθρωπος | πετωμενω 8 - τα | εν αυτων] εαυτο
 ειχον | (εξ κυκλοθεν,) | γεμοντα | λεγοντα 9 επι του
 θρονου 10 εικ. και τεσσ.

4, 10—5, 8 Αποκαλυψις Ιωαννου

αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους
αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες

11 Ἄξιός ἐστι, ὁ Κύριος καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν
τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν,
ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά
σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

Is. 6, 1; 29, 11.
Ps. 47, 8.
4, 2. Ezk. 2, 9, 10.

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσθωθεν καὶ ὀπισθεν,
2 κατεσφραγισμένον σφραγίδισιν ἑπτὰ. καὶ εἶδον
ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ
Τίς ἄξιός ἀνοίξει τὸ βιβλίον καὶ λύσαι τὰς σφρα-
3 γίδας αὐτοῦ; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ
οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοίξει
4 τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ ἔκλαιον
πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιός εὗρεθῇ ἀνοίξει τὸ βιβλίον
5 οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων
λέγει μοι Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ Δέων ὁ ἐκ
τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ Ῥίζα Δαυεὶδ, ἀνοίξει τὸ
6 βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. Καὶ
εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων
ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων Ἀρνίον ἑστη-
κὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλ-
μοὺς ἑπτὰ, οἳ εἰσιν τὰ ἑπτὰ Πνεύματα τοῦ Θεοῦ
7 ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ
εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
8 θρόνου. Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα
ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν
ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἑκάστος κιθάραν
καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν

Gn. 49, 9, 10.
Is. 11, 1, 10.
22, 16.

Is. 53, 7; 11, 2.
Jn. 1, 29, 36.
4, 5. Zec. 4, 10.

Is. 6, 1. Ps. 47, 8.

Ps. 141, 2.
14, 2; 15, 2;
8, 3, 4.

11 ει, Κυριε, λαβειν | ησαν] εισι
V, 2 — εν | Τις εστιν 3 ηδυνατο | ουτε] ουδε
4 Και εγω εκλ. πολλα | ανοιξ. και αναγνωναι το 5 ο
ων εκ | και λυσαι τας 6 ειδ., και ιδου | εχον | R^m
— επτα 3ο | του Θεου πνευμ. τα απεσταλμενα 7 ειλ.
το βιβλιον 8 επεσον | κιθαρας

αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν και- 9 Ps. 33, 3; 144, 9.
νὴν λέγοντες

* Ἀξίος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοίξει τὰς
σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας
τῷ Θεῷ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς
καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ 10 Ex. 19, 6.
ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ Is. 61, 6.
ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 1, 6; 20, 6; 22, 5.

καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν 11 1 K. 22, 19.
κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσ- Dn. 7, 10.
βυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες
μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, λέγοντες φωνῇ 12 Is. 53, 7.
μεγάλῃ 1 Ch. 29, 11.
Ph. 2, 9, 10.

* Ἀξίος ἐστὶν τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λα-
βεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν
καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.
καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς 13 Is. 6, 1, Ps. 47, 8.
καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης
ἐστίν, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας
Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ Ἀρνίῳ
ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

καὶ τὰ τέσσερα ζῶα ἔλεγον Ἀμήν, καὶ οἱ πρεσ- 14 4, 10; 19, 4.
βύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν 6 5, 1, 2, 4, 6;
ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσά-
ρων ζώων λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς Ἔρχου.

καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος 2 Zec. 1, 8; 6, 1—3.

9 Θεω ημας 10 αυτους] ημας | βασιλεις | S βασι-
λευσομεν R βασιλευουσιν 11 κυκλοθεν 12 Αξιον
13 ο εστιν | εν τη γη | εστιν] α̃ ε̃στι | επι του θρονου
14 οι εικοσιτεσσαρες πρ. | προσεκ. ζωντι εις τους αιωνας
των αιωνων.

VI, 1 —επτα | S φωνης R φωνή | SR^m Ερχ. και
βλεπε

- ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος,
 4. 7. 3 καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε
 ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ
 4 δευτέρου ζώου λέγοντος Ἐρχου. καὶ ἐξῆλθεν
 ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν
 ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ
 ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα
 4. 7. 5 μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν
 τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος Ἐρχου.
 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθή-
 μενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
 6 καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων
 ζώων λέγουσαν Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς
 χοίνικες κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν
 4. 7. 7 οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφρα-
 γίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου
 8 ζώου λέγοντος Ἐρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος
 χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα
 αὐτῷ Ὁ Θάνατος, καὶ ὁ Ἄιδης ἠκολούθει μετ'
 αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρ-
 τον τῆς γῆς, ἀποκτείνειν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ
 καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
 8, 5; 14, 18; 16, 7. 9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον
 ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγ-
 μένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρ-
 10 τυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ
 λέγοντες Ἔως πότε, ὁ Δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἄλ-
 θινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν

Hos. 13, 14.
 Ezk. 5, 12; 14, 21;
 21, 5; 33, 27;
 34, 26;
 Jer. 15, 3.

Zec. 1, 12.
 Ps. 79, 5. 10.
 Dt. 32, 43.
 18, 10. Gn. 4, 10.
 2 K. 9, 7.
 Hos. 4, 1.

2 ἐπ αὐτω 3 τὴν δευτ. σφρ. | SR^m Ερχ. καὶ
 βλέπε 4 (R αλλος,) | ἐπ αὐτω | εκ] S ἀπο R^m -
 σφαξῶσι 5 τὴν τριτ. σφρ. | SR^m Ερχ. καὶ βλέπε |
 ἐπ αὐτω 6 -ως | κριθς 7 λεγουσαν | SR^m Ερχ.
 καὶ βλέπε 8 ἀκολουθεῖ | ἀποκτ. ἐπὶ το τετ. τῆς γῆς
 10 ἐκραζον | καὶ ο αλ. | εκ] ἀπο

Αποκαλυψις Ιωανου 6, 10-7, 2

κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστω 11 3, 4, 5; 7, 9, 13, 14.
στολὴ λευκή, καὶ ἑρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσων- Mt. 23, 32.
ται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως πληρωθῶσιν καὶ οἱ
σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλ-
λοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον 12 Is. 13, 10.
ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμός Ezk. 32, 7, 8.
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκ- JI. 2, 30, 31.
κος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, Lk. 21, 25.
καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, 13 Is. 34, 4; 13, 10.
ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου
μεγάλου σειομένη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς 14
βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ
τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς 15 Ps. 48, 4; 2, 2.
τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ Is. 24, 21; 34, 12.
πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύ- Jer. 4, 29.
θερος ἔκρυσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς Is. 2, 10, 19, 21.
τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν 16 Hos. 10, 8.
καὶ ταῖς πέτραις Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε Is. 6, 1. Ps. 47, 8.
ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρό- Lk. 23, 30.
νου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου, ὅτι ἦλθεν ἡ 17 JI. 2, 11, 31.
ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται Zeph. 1, 14, 18.
σταθῆναι; Mal. 3, 2. Ro. 2, 5.

Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶ- 7 Ezk. 7, 2; 37, 9.
τας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας Dn. 7, 2. Zec. 6, 5.
τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέη Mt. 24, 31.
ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε
ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀνα- 2
βαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα
Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς

11 εδοθησαν εκαστοις στολαι λευκαι | εως ου | S πλη-
ρωνονται R^m πληρωσωσι | αποκτεινεσθαι 12 και
ιδου, σεισμ. | -ολη 13 μεγ. ανεμ. 14 ειλιισόμενον
15 πλουσι., και οι χιλ. | ισχ.] δυνατοι | και πας ελευθ.
17 αυτου

VII, 1 Και μετα ταυτα | παν] R τι 2 αναβαντα

- Ezk. 9, 4. 6. 3 τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι
 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ¹ λέγων Μὴ ἀδική-
 σῃτε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ
 δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ
 14, 1. 3. 4 ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα τὸν
 ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσαερά-
 κοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ
 πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.
 5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισ-
 μένοι,
 ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,
 6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Μανασσὴ δώδεκα χιλιάδες,
 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες,
 8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Βενιαμὲν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισ-
 μένοι.
 6, 11. 9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθ-
 μῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους
 καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώ-
 πιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, περι-
 βεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοῖνικες ἐν ταῖς
 Is. 6, 1. Ps. 47, 8. 10 χερσὶν αὐτῶν· καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέ-
 γοντες
 Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
 τῷ θρόνῳ καὶ τῷ Ἀρνίῳ.

3 αχρὶς ου σφρ. 4 (ρμδ') 5—8 (ιβ' κτλ.) |
 χιλ. ἐσφραγισμενοι κτλ. 7 Ἰσαχαρ 9 ἡδυνατο |
 περιβεβλημενοι 10 κραζοντες | ἐπὶ του θρονου

Αποκαλυψις Ιωαννου 7, 11-8, 3

καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἐίστηκεισαν κύκλῳ τοῦ 11 5, 11. 11, 16.
 θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων
 ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσ-
 ωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες 12 5, 12

Ἀμήν, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ
 ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων· ἀμήν.

Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων 13
 μοι Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς

λευκὰς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; καὶ εἶρηκα 14

αὐτῷ Κύριέ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι Οὗτοί

εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης

καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν

αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰσιν 15

ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν

αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ

ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐ-

τούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, 16

οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καύμα,

ὅτι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ 17

αὐτοὺς καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὕδα-

των· καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν

ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ ὅταν ἡνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, 8

ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμίωρον. καὶ εἶδον 2

τοὺς ἐπτὰ ἄγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστήκα-

σιν, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπτὰ σάλπιγγες. Καὶ 3

ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιασ-

τηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ

θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν

Dn. 12, 1.
 Gn. 49, 11.
 3, 10. Mt. 24, 21.
 He. 9, 14.

Is. 6, 1. Ps. 47, 8.
 11, 19; 14, 15, 17.
 15, 5, 8; 16, 1;
 21, 3, 22.

Is. 49, 10.

Ezk. 34, 21.
 Jer. 2, 13; 31, 16.
 5, 6. Ps. 23, 2.
 21, 4. 1a. 25, 8.

Zec. 2, 13.
 Hab. 2, 20.
 Mt. 24, 31.

Am. 9, 1.
 5, 8.

11 εστηκεσαν | επεσον | επι προσωπον 14 — μου |
 αυτας] στολας αυτων 17 ζωσας | εκ] απο

VIII, 1 οτε | ημιωριον 3 επι το θυσιαστηριον | δωση

- Ps. 141, 2. 4 τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς
 τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ
 Lv. 16, 12. 5 χειρὸς τοῦ ἁγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ εἵ-
 Ex. 19, 16. ληφεν ὁ ἁγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐ-
 Ezk. 10, 2. τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν
 εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ
 6 ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἁγγελοι
 οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν αὐτοὺς
 ἵνα σαλπίσωσιν.
 Ezk. 38, 22. 7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα
 Jl. 2, 30. καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν
 Ex. 9, 23-26. γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρί-
 τον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς
 Jer. 51, 25. 8 κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἁγγελος ἐσάλπισεν·
 Ex. 7, 20, 21. καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν
 θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης
 9 αἷμα, καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν
 ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον
 Is. 14, 12. 10 τῶν πλοίων διεφθάρσαν. Καὶ ὁ τρίτος ἁγ-
 Dn. 8, 10. γελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν
 ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς
 11 τῶν ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται
 Ὁ Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων
 εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον
 6, 12. Ex. 10, 21. 12 ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνησαν. Καὶ ὁ τέ-
 тарτος ἁγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ
 τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ
 τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον
 αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς,
 καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

5 φων. καὶ βροντ. 6 - οἱ 2^ο | εαυτους 7 πρωτ.
 αγγελος | - εν | - και το τρ. τ. γης κατ. 9 διεφθαρη
 10 - των 2^ο 11 - Ο | γινεται | - των 2^ο 12 φαινη

Αποκαλυψις Ιωαννου 8, 13—9, 9

Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου 13 ^{14, 6, 9, 12; 11, 14; 12, 12}
ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ Οὐαὶ
οὐαὶ οὐαὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν
λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων
τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον 9 ^{8, 10, 20, 1.}
ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου.
καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ 2 <sup>Gn. 19, 28.
Ex. 19, 18.
Jl. 2, 2, 10.</sup>
ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου
μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀῆρ ἐκ τοῦ
καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλ- 3 ^{Ex. 10, 12, 15.}
θον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία
ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ 4 <sup>Ezk. 9, 4
7, 3.</sup>
ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς
γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ
τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφρα-
γίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. καὶ ἐδόθη 5
αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα
βασανισθῶσιν αὐτοὶ μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς
αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄν-
θρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν 6 <sup>Job 3, 21.
Lk. 23, 30.</sup>
οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὕρῃσουσιν
αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύγει
ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν 7 ^{Jl. 2, 4.}
ἀκρίδων ὅμοιοι ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον,
καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι
χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀν-
θρώπων, καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, 8 ^{Jl. 1, 6.}
καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, ¹ καὶ εἶχον 9 ^{Jl. 2, 5.}

13 ενος αγγελου πετωμενου | τοις κατοικουσιν

IX, 2 εσκοτισθη 3 αυταις 4 αυταις | αδικησωσι |
ανθρ. μονους | μετωπ. αυτων 5 αυταις | βασανισθωσι
6 ου μη | ουχ | R ευρωσιν | φευξεται 7 ομοια ιππ.
8 ειχον

- θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν
 πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων πολ-
 19. 10 λῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐράς
 ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς
 αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώ-
 21. 11 πους μῆνας πέντε. ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα
 τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστί
 Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
 8, 13; 11, 14. 12 Ἀπολλύων. Ἡ Οὐαὶ ἡ μία ἀπήλθεν· ἰδοὺ
 ἔρχεται ἔτι δύο Οὐαὶ μετὰ ταῦτα.
 8, 3. Ex. 30, 1—3. 13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα
 φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιασ-
 Gn. 15, 18. 14 τηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, λέγοντα
 Dt 1, 7. Jos. 1, 4. 16, 12. τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα Λῦσον
 τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ
 8, 7—12. 15 ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ
 τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν
 καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνω-
 16 σιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς
 τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δις μυριάδες μυ-
 17 ριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως
 εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθη-
 μένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ
 ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν
 ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομά-
 των αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.
 18 ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ
 τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
 καπνοῦ καὶ τοῦ θεῖου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν
 19 στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν

9 (R αρματων,) 10 σκορπ., και κεντ. ην εν | και
 η εξ. 11 Και εξ. εφ αυτων 12 ερχονται
 13 R — τεσσαρων 14 λεγουσιν | ος ειχε 16 — των |
 δυο μυριαδες | και ηκ. 18 απο] υπο | — πληγων | και
 εκ τ. καπν. και εκ τ. θ. 19 αι γαρ εξουσιαι αυτων εν

Αποκαλυψις Ιωαννου 9, 19-10, 6

τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
 τῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὁμοιαὶ ὄφεσιν, ἔχουσαι
 κεφαλὰς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ 20 1a. 2, 8, 20; 17, 8.
 Dn. 5, 4, 23.
 Ps. 115, 4, 135, 15.
 18, 9, 11, 21.
 1 Co. 10, 20.
 τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς
 πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων
 τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ
 δαιμόνια καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ
 καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε
 βλέπειν δύνανται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν,
 καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ 21 2 K. 9, 22.
 τῶν φαρμακικῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐ-
 τῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν. Καὶ εἶδον 10 5, 2 4, 3.
 ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἱρις ἐπὶ
 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς
 ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός,
 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἡνεωγ- 2 5, 1.
 μένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκάται. 3 Jer. 25, 30.
 Hos. 11, 10.
 Am. 1, 2.
 καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς
 ἑαυτῶν φωνάς. Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρον- 4 Dn. 8, 26; 12, 4, 9.
 ταί, ἤμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ λέγουσαν Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
 βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. Καὶ ὁ ἄγγελος, 5 Dt. 32, 40.
 ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς
 γῆς, ἦρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, καὶ ᾤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας 6 Gn. 14, 19, 22.
 Neh. 9, 6.
 Ex. 20, 11.
 Ps. 146, 6.
 6, 11. Dn. 12, 7.

19 εἰσι | — και εν τ. ουρ. αυτ. 20 ουδε] S ουτε
 R ου | προσκυνησωσι | και ειδ. | δυναται 21 R φαρ-
 μακων

X, 1 — η | επι της κεφαλης, και το 2 ειχεν |
 ανεωγμενον | επι την θαλασσαν | επι την γην 4 βροντ.
 τας φωνας εαυτων, εμελλον | λεγ. μοι | αυτα] ταυτα
 5 — την δεξιαν

10, 6-11, 4 Αποκαλυψις Ιωαννου

Am. 3, 7.
Dn. 9, 6, 10.
Zec. 1, 6.
11, 15, 17, 17.
Ac. 3, 21.

Ezk. 2, 8; 3, 1-3.

Jer. 1, 10; 25, 30.
Dn. 3, 4; 7, 14.

Ezk. 40, 3.
Zec. 2, 1, 2.
2 Co. 6, 16.

Zec. 12, 3 Lxx.
Is. 63, 18.
Ps. 79, 1. Dn. 8, 10.
Lk. 21, 24.
3. 12, 6, 14; 13, 5.

Zec. 4, 3. 11-14.

τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, ἄλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλisen τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφῆτας. Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν Ὑπαγε λάβε τὸ βιβλίον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύν. καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. καὶ λέγουσίν μοι Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς. Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων Ἐγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσαράκοντα δύο. καὶ δώσω τοῖς θυσιάζουσιν μου, καὶ προφητεύουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι

6 Rm — καὶ τὴν θαλ. κ. τὰ ἐν αὐτῇ | οὐκ ἐστὶ ἐτι
7 ἀλλὰ | καὶ τελεσθῇ | τοῖς ἐαυτ. δούλοις τοῖς προφήταις
8 λαλοῦσα | λεγούσα | βιβλαρίδιον | — τοῦ 2^ο 9 ἀπηλ-
θον | αὐτῷ, Δος 11 λέγει

XI, 1 ραβδῶν· καὶ ὁ ἀγγελὸς εἰστήκει λεγ. | Ἐγειραὶ
2 ἐξωθεν 1^ο] ἐσωθεν | ἐξωθεν 2^ο] ἐξω

καὶ αἱ δύο λυχναὶ αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς
 γῆς ἐστῶτες. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, 5 2 K. 1, 10.
 πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατ- 2 S. 22, 9.
 εσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θελήσῃ Jer. 5, 14.
 αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.
 οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἐξουσίαν κλείσαι τὸν οὐρανόν, 6 1 K. 17, 1.
 ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας Ex. 7, 17. 19, 20.
 αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων 1 S. 4, 8.
 στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν
 πάσῃ πληγῇ ὅσάκις ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τε- 7 Du. 7, 2. 7, 21.
 λέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ 13, 1. 7; 17, 8.
 ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσῃ μετ' αὐτῶν πό-
 λεμον καὶ νικήσῃ αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεί αὐτούς.
 καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πό- 8 16, 19. 1s. 1, 8. 10.
 λεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Lk. 13, 3-4.
 Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν
 ἐσταυρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ 9
 φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἔθνων τὸ πτῶμα αὐτῶν
 ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν
 οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. καὶ οἱ κατοι- 10 Ps. 105, 28
 κούντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ
 εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι
 οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοι-
 κούντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέ- 11 Ezk. 37, 5, 10.
 ρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν Gn. 15, 12.
 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν,
 καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας
 αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐ- 12 2 K. 2, 11.

4 καὶ δυο λ. | Κυρ. | Θεου | εστωσαι 5 θελη | αυτ.
 θελη 6 - την 1° | βρεχη υετ. εν ημεραις αυτ. της
 προφ. | - εν 7 πολ. μετ αυτων 8 τα πτωματα |
 - της 2° | αυτων 2°] ημων 9 βλεψουσιν | τα πτωματα
 (1°) | αφησουσι | μνηματα 10 χαροῦσιν | ευφρανθη-
 σονται 11 εισηλθ. επ αυτους | επεσεν 12 φωνην
 μεγαλην

11, 12-19 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ρανου λεγουσης αυτοις 'Ανάβατε ὧδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν
 13 αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.
 14 Ἡ Οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἡ Οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγοντες
 Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
 16 καὶ οἱ ἑκκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι, οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν
 17 τῷ Θεῷ, λέγοντες
 Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὅτι εἵληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας· καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.
 18 καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ

Ezk 38, 19, 20.
Dn. 2, 19.

15. 9, 12, 12, 12.
Dn. 2, 44;
7, 14, 27.
Zec. 14, 9.
Ex. 15, 18.
Ob. 21.
Ps. 2, 2; 10, 16;
22, 28.

Am. 4, 13 Lxx.
Ex. 3, 14; Is. 41, 4.
4, 8; 18, 8.

15, 1. Ro. 2, 5.
Ps. 2, 1, 5, 12;
40, 6; 90, 1;
115, 13.
Am. 3, 7.
Dn. 9, 6, 10.
Zec. 1, 6.

1 K. 8, 1, 6.
2 Ch. 5, 7.
Ex. 9, 24 · 19, 16.
15, 5. 4, 5.

12 λεγουσαν | Αναβητε 15 λεγουσαι, Εγενοντο
 αι βασιλειαι 16 εικ. και τεσσ. | R οί...καθηνται
 17 ην και ο ερχομενος 18 R τους μικρους κ. τους
 μεγαλους 19 — ο 2^ο

αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ
βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ 12
περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω
τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
στέφανος ἀστέρων δώδεκα, καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, 2
καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ 3
ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δρά-
κων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέ-
ρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ
διαδήματα, καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον 4
τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν. καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναι-
κὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τέκ-
νον αὐτῆς καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν υἱόν, ἄρσεν, ὃς 5
μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ·
καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ
πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς 6
τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας
χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλε- 7
μος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐ-
τοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ
δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ 8
οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εὗρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ
οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφης ὁ 9
ἄρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ Ὁ Σατανᾶς, ὁ
πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,
καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ 10
ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν

Is. 66, 7.
Mic. 4, 10.
9. Dn. 7, 7.

Dn. 8, 10.

Is. 66, 7.
19, 15. Ps. 2, 9.

Mt. 2, 13.
11, 2, 3.

Dn. 10, 13, 21;
12, 1.

Lk. 10, 16.
Jn. 12, 31.
Gn. 3, 1, 12.
Zec. 3, 1, 2.

11, 15.
Job 1, 11.
Zec. 3, 1.
Lk. 22, 31.

XII, 2 — καὶ 2^ο 3 μεγ. πυρρ. | διαδ. επτα
4 R ἔστηκεν 5 υιον αρρενα | — προς 2^ο 6 — εκει 1^ο
7 του πολ.] επολεμησαν | κατα του δρ. 8 ουτε
10 λεγ. εν τω ουρ.

12, 10—18 Αποκαλυψις Ιωαννου

- * Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία
 τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ
 τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.
 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ
 Ἄρνιου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐ-
 τῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν
 ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐ-
 ρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τὴν
 γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβο-
 λος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς
 ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.
 13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,
 14 ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενά. καὶ
 ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ
 τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν
 τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ και-
 ροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως.
 15 καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφεις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω
 τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν πο-
 16 ταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ
 γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ
 κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ
 17 τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ
 τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ
 τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούν-
 των τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρ-
 18 τυρίαν Ἰησοῦ· καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς
 θαλάσσης.

14, 12, 19, 10,
 1 Jn. 5, 10.
 13, 7. Gn. 3, 15.

10 κατεβληθη | κατηγορος | κατηγ. αυτων 12 οι
 ουρ. | ουαι τοις κατοικουσι την 13 αρρενα 14 - αι
 15 οπ. της γυν. εκ του στ. αυτ. | ταυτην 17 του Ιησ.
 Χριστου 18 Και εσταθην (inc. cap. xiii).

Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, 13 ^{11, 7; 17, 3. 9. 12}
 ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν ^{Dn. 7, 7.}
 κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κε-
 φαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. καὶ τὸ θηρίον 2 ^{Dn. 7, 4-6}
 ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ^{12, 3.}
 ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος.
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ
 καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ 3 ^{17, 8.}
 μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς
 θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἔθερα-
 πεύθη. καὶ ἐθανμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θη-
 ρίου, ¹ καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν 4
 τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ
 θηρίῳ λέγοντες Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς
 δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ 5 ^{Dn. 7, 8. 11. 25.}
 στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη ^{11, 2; 12, 6. 14.}
 αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο.
 καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς 6
 τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν
 σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας.
 καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων 7 ^{11, 7. Dn. 7, 21.}
 καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ
 πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.
 καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες 8 ^{Dn. 12, 1.}
 ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ^{Ps. 68, 28.}
 ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγ- ^{Is. 53, 7.}
 μένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εἴ τις ἔχει οὖς, 9 ^{12, 12. 3. 5. 17. 8.}

XIII, 1 κεφ. επτα κ. κερ. δεκα | ονομα 2 αρκτου
 3 και ειδον μιαν | — εκ | εθανμασεν 4 τον δρακοντα
 ος εδ. εξ. | προσ. το θηριον | — και 3ο 5 εξ. πολεμον
 ποι. 6 βλασφημιαν | και τους 7 R^m — και εδοθη
 (1ο)...αυτους | πολ. ποι. | — και λαον 8 αυτω | ου]
 ων | τα ονοματα εν τη βιβλω | — του 2ο | (R^m εσφαγ-
 μενου,)

- Jer. 15, 2. 10 ἀκουσάτω. εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλω-
Mt. 20, 72. 14, 12 σίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ
αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ
16, 13. Mt. 7, 15. 11 ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ εἶδον
ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν
κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων.
2 4 5 7. 12 καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ
ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν
αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον
τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου
13 αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ
ποιῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν εἰς τὴν γῆν
14 ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη
αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ,
Dn. 3, 5, 6. 15 ὃς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. καὶ
ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου,
ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσῃ
ἵνα ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσιν τῇ εἰκόνι τοῦ
19, 20. 16 θηρίου ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς
μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους
καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς
δούλους, ἵνα δώσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χει-
ρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν,
17 καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ
μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ
18 τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε ἡ σοφία
ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ

17, 9. 15, 2.
1 K. 10, 14. Ezr.
2, 13.

10 εἰς αἰχμ. 1^ο] αἰχμ. συναγει | μαχαира 1^ο2^ο
12 κατοικ. ἐν αὐτ. | προσκυνησωσι 13 καταβαιν. ἐκ
του οὐρ. 14 ος] ο | μαχαιρας 15 αὐτω] R αὐτῇ |
(R πνευμα,) | R^m ποιήσει | — ἵνα 2^ο | εαν] αν | τὴν εἰκόνα |
ἵνα αποκτ. 16 δωση | των μετωπων 17 χαρ. η το
18 τον νουν

θηρίον· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν. καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἑξακόσιοι ἑξήκοντα ἕξ.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ Ἄρνιον ἐστὸς ἐπὶ τὸ 14 Erk. 9, 4.
7, 4, 8, 12.
ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα
τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν
μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐ- 2 Ezk. 1, 24; 43, 2
1, 15.
ρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν
βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἡκουσα ὡς κι-
θαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.
καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου 3 Ps. 33, 3; 40, 3;
96, 1; 98, 1;
144, 9; 149, 1.
Is. 42, 10.
5, 9.
καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσ-
βυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν
εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες,
οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ 4 2 Co. 11, 2.
Eph. 5, 27.
5, 9.
γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν.
οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ.
οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ
τῷ Θεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ, καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν 5 Ps. 32, 2.
Is. 53, 9.
Zeph. 3, 13.
οὐχ εὐρέθη ψεῦδος· ἅμωμοί εἰσιν.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν με- 6
σουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγε-
λίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ
πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν,
λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Φοβήθητε τὸν Θεὸν καὶ 7
δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων.

18 SR^c χξς' R^m χις'

XIV, 1 - το 1^ο | ἐστηκος | - το ον. αὐτ. καὶ 2 η
φωνη ην] φωνην | - ως 3^ο 3 SR ως ὡδην | ἡδυνατο
4 οἱ τοι εἰσιν οἱ ακ. 5 ψευδ.] δολος | αμ. γαρ εἰσ.
ενωπιον του θρονου του Θεου. 6 πετωμενον | εναγγ.
τους κατοικουντας επι | - επι 3^ο 7 λεγοντα

14, 8—15 Αποκαλυψις Ιωαννου

- 8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἠκολούθησεν λέγων
18, 2 Dn. 4, 30. Is. 21, 9. Jer. 51, 7, 8. Ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣ ἐκ τοῦ οἴνου
τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα
9 τὰ ἔθνη. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθη-
13, 12—17. Mt. 10, 28. σεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Εἴ τις προσ-
κυνέῃ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμ-
βάnei χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ
10 τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς πῖεται ἐκ τοῦ οἴνου
Is. 51, 17. Ps. 75, 8. Gn. 19, 24. Ezk. 38, 22. τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου
16, 19. Jer. 25, 15. 19, 20. ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθῆσε-
ται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἀγγέλων ἁγίων καὶ
11 ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισ-
μοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ
ἔχουσιν ἀνάπανσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυ-
νοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ
τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
12 Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες
13, 10. 12, 17. τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.
13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης
Is. 57, 2. He. 4, 10. 1 Co. 15, 58. Γράψον Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀπο-
θνήσκοντες ἀπάρτι. ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα
ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα
αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.
14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ
τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου,
ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν
15 καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. Καὶ ἄλλος
Jl. 3, 13. ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κρᾶζων ἐν φωνῇ
μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης Πέμψον

8 S ἄλλος αγγ. R ἄλλ., δευτ. αγγ. | Βαβ. ἡ πολις
η μεγ., οτι εκ | —τα 9 Kai τριτ. αγγ. | το θηρ.
προσκ. 10 των αγ. αγγ. 11 αναβ. εις αι. αι.
12 — η | ωδε οι τηρ. 13 λεγ. μοι | (R^m αποθνησκοντες.
Απ' αρτι ναι) | αναπανσωνται | γαρ | δε 14 καθημενος
ομοιος υιω (R^m Υιον) 15 μεγ. φωνη

Αποκαλυψις Ιωαννου 14, 15-15, 3

τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα
 θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ 16
 ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον
 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ 17
 ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ
 οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. Καὶ 18 ^{Jl. 3, 12.}
 ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ
 ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ
 μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων
 Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον
 τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν
 αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ 19 ^{15, 15.}
 δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν
 ἀμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ
 θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὸν μέγαν. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς 20 ^{Jl. 3, 12.}
 ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς
 ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σταδίων
 χιλίων ἑξακοσίων.

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα 15 ^{Lv. 26, 21.}
 καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἐπτὰ ἔχοντας πληγὰς
 ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυ-
 μὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλί- 2 ^{6, 17. 12, 1. 3.}
 νην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ
 θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ
 ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν
 θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ
 Θεοῦ. καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ 3
 δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου, λέ-
 γοντες

Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ
 Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναι

Dt. 32, 4. Jos. 14, 7.
 Am. 4, 13 Lxx.
 Ex. 15, 1. 11;
 34, 10.
 Ps. 111, 2;
 139, 14; 145, 12.
 Jer. 10, 6. 7.

15 ἦλθε σοι ἡ ὥρα τοῦ θ. 16 ἐπὶ τὴν νεφέλην
 18 — ο | φωνῇ] κραυγῇ 19 S(R) τὴν μεγαλήν 20 ἐξω
 XV, 2 εἰκ. αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαραγματος αὐτοῦ, ἐκ
 τοῦ αρ. 3 — του 1^ο

15, 3-16, 4 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ps. 86, 9.
 Mal. 1, 11. 4 αἱ ὁδοί σου, ὁ Βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν· τίς οὐ
 μὴ φοβηθῇ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου;
 ὅτι μόνος ὁσῖος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν
 καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δι-
 καιώματά σου ἐφανερώθησαν.
 Ex. 40, 34.
 11, 19. 5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς
 Lv. 26, 21.
 Ezk. 28, 13. 6 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐξῆλθον
 οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ
 τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν
 καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.
 4, 6-8. 14, 10. 7 καὶ ἐν ἓκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ
 ἄγγελοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ
 τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
 Lv. 26, 21.
 Ex. 40, 34.
 1 K. 8, 10.
 Is. 6, 4. Ezk. 44, 4. 8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ
 καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο
 εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ
 16 πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων. Καὶ ἤκουσα μεγά-
 λης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγελοις
 Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ
 2 τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος
 καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ
 ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-
 πους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
 3 τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Καὶ ὁ
 δεῦτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασ-
 σαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ
 4 ζωῆς ἀπέθανεν, τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ
 τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποτα-
 μούς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο

3 εθν.] S αγων R^t αιωνων 4 φοβ. σε | δοξαση
 5 και ιδου ην. 6 - οι 2^ο | R^t λιθον | καθ. και λαμπρ.
 8 ηδυνατο

XVI, 1 φων. μεγ. | εκχεατε | -επτα 2^ο 2 εις] επι |
 επι] εις | τη εικ. αυτ. προσκ. 3 δευτ. αγγελος | ζωσα |
 -τα 4 τριτ. αγγελος | και εις τας | R^m εγενοντο

αἷμα. Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων 5 Ps. 118, 137;
145, 17.
Ex. 3, 14. Dt. 32, 4
Is. 41, 4
λέγοντος Δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ "Θσιος, ὅτι
ταῦτα ἔκρινας, ὅτι αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν 6
ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς δέδωκας πίνειν· ἀξιοί
εἰσιν. Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος 7
Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ
δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν 8
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ
καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἔκαν- 9
ματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασ-
φήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν
ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενό-
σαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν 10
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου·
καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔσκοτωμένη, καὶ
ἐμασῶντο τὰς γλῶσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ 11
ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν
πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ
μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος 12
ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
μέγαν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ
ἀνατολῆς ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ 13
δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα
τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι· εἰσὶν γὰρ πνεύματα 14
δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ
τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν
αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης

Ps. 118, 137;
145, 17.
Ex. 3, 14. Dt. 32, 4
Is. 41, 4

Am. 4, 13 Lxx.
Is. 19, 9;
119, 137.
Ps. 79, 3.

11. 21. 9, 20. 22.

Ex. 10, 21.
Is. 8, 21. 22.

9. Dn. 2, 19.

Gn. 15, 19.
Dt. 1, 7. Jos. 1, 4
Is. 11, 15. 16;
41, 2. 25; 44, 27.
Jer. 50, 38.

12, 9. 13, 1.
13, 11. Ex. 8, 3.
1 K. 22, 21-23.

Am. 4, 13 Lxx.
13, 13. 19, 19.

5 Δικ., Κυριε, ει | ην και ο | (SR^ε εκρινας· R^m
εκρινας.) 6 εδωκας πειν | αξιοι γαρ 7 ηκ.
αλλου εκ του 8 τετ. αγγελος 9 - την 10 πεμπτ.
αγγελος | εμασωντο 12 εκτ. αγγελος | SR τον Ευφρ. |
ανατολων 13 ακαθ. ομοια βατραχοις 14 δαιμονων
της γης και της οικ. | - τον | ημ. εκεινης της

16, 14-17, 3 Αποκαλυψις Ιωαννου

- 3, 13. 1 Th. 5, 2 15 τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. Ἴδου ἔρχομαι ὡς κλέπτῃς· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέ-
Jg. 5, 19, 31.
2 K. 9, 27; 23, 29.
Zec. 12, 11. 16 πωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστί
is. 66, 6. 17 Ἀρμαγεδών. Καὶ ὁ ἑβδομος ἐξέχεεν τὴν φιά-
Ex. 19, 16.
Dn. 12, 1.
4, 5; 8, 3; 11, 19. 18 καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί,
καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος
Dn. 4, 30.
Is. 51, 17.
Jer. 25, 15.
11, 8. 14, 10. 19 σεισμὸς οὕτω μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ
6, 14; 20, 11. 20 θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος
9. Ex. 9, 23. 21 ἔφυγεν, καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.
Jer. 51, 13.
15, 1. 17 Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῃς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων
Is. 23, 17.
14, 8; 18, 3. 2 πολλῶν, μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ
Dn. 7, 7.
13, 1. 3 οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς

16 Ἀρμαγεδδων 17 εβδ. αγγελος | επι] εις | εκ]
απο | ναου του ουρανου απο | (R Γ'εγονε') 18 φων.
κ. βρ. κ. αστρ. | R^t ανθρωποι εγενοντο S οι ανθρ. εγ.
19 επεσον

XVII, 1 λεγ. μοι | επι των υδ. των π. 2 εκ του
οιν. τ. π. αυτ. οι κατ. τ. γην

ἔρημον ἐν Πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθη-
 μένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα
 βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα
 δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἣν περιβεβλημένη πορφυροῦν 4 Ezk. 28, 13, 16
Jer. 51, 7.
 καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ
 τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν
 ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ
 ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὸ 5 2 Th. 2, 7.
14, 8; 16, 19.
Dn. 4, 30.
 μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, μυστήριον,
 ΒΑΒΥΛΩΝ ἡ ΜΕΓΑΛΗ, ἡ ΜΗΤΗΡ
 ΤΩΝ ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΔΕΛΥΓΜΑΤΩΝ
 ΤΗΣ ΓΗΣ. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν 6 13, 24
 ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος
 τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν
 αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος 7
 Διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον
 τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος
 αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ
 δέκα κέρατα. τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ 8 Dn. 7, 3; 12, 1.
Ps. 69, 28.
13, 1. 2. 13, 3. 3, 5.
 ἔστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ
 εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει· καὶ θαυμασθήσονται οἱ
 κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ
 ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς
 κόσμου, βλέπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ
 ἔστιν καὶ παρέσται. Ὡδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. 9 13, 13. 13, 1.
 αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ
 κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν·
 οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὐπω 10

3 γεμον ονοματων 4 ην] η | πορφυρα και κοκκινω |
 χρυσω | χρυσ. ποτ. | (R¹ βδελυγματων,) | και ακαθαρτητος
 πορν. 5 (R¹ γεγρ., ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ R^m γεγραμμενον
 μυστ.) 7 σοι ερω 8 — το 1^ο | SR¹ υπαγειν |
 θαυμασονται | τα ονοματα | βλεποντες | ο τι | και περ
 εστιν 9 ορη εισ. επτα 10 και ο εις εστιν

17, 10—18, 2 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μέναι.
8. 19, 20. 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν, καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστιν, καὶ εἰς
- 13, 1. 12 ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες
Dn. 7, 20. 24. δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὐπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν
- 13 λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώ-
μην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν
- 14 τῷ θηρίῳ διδόασιν. οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πο-
Dt. 10, 17. Dn. 2, 47. 19, 16. 19, 14. λεμήσουσιν καὶ τὸ Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ
- 15 μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ λέγει μοι Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθεται,
- 12 13. 18, 8. 16 λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσιν καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισή-
σουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φά-
10, 7. 17 γονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρὶ· ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι
- Ps. 2, 2; 89, 27. 18, 10. 18 τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βα-
10, 1. Ezk. 47, 2. 18 σιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφω-
2 τίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων Ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυ-

12 ἀλλ 13 καὶ τὴν ἐξ. εαυτῶν | διαδιδωσουσιν
16 καὶ 2^ο] ἐπι 17 τελεσθη τα ρηματα του
XVIII, 1 Καὶ μετὰ | — ἄλλον 2 ἐν ἰσχυρῇ, φωνῇ
μεγαλῇ λεγ. | δαιμονων

λακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου,
 ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς 3
 πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
 μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ
 τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.
 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέ- 4
 γουσαν Ἐξέλθατε ὁ λαὸς μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ
 συνκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ
 τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε· ὅτι ἐκολ- 5
 λήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ,
 καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς.
 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώ- 6
 σατε τὰ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ
 ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν·
 ὅσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον 7
 δότε αὐτῇ βασανισμόν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι Κάθημαι βασίλισσα καὶ
 χήρα οὐκ εἰμι καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· διὰ τοῦτο ἐν 8
 μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
 πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται·
 ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. καὶ 9
 κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτήν οἱ βασιλεῖς τῆς
 γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες,
 ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς,
 ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βα- 10
 σανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις
 ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ *
 ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς 11
 κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον

Is. 23, 17.
 Jer. 25, 18, 27;
 51, 7.
 Nah. 3, 4

Is. 48, 20; 52, 11.
 Jer. 50, 8;
 51, 6, 9, 45.

Gn. 18, 20, 21.
 Jer. 51, 9.

Ps. 137, 8.
 Jer. 50, 15, 29.
 2 Th. 1, 6.

Jer. 50, 21.
 Is. 47, 7, 8.

Is. 47, 9.
 Jer. 50, 34.
 17, 16.

Ezk. 26, 16;
 27, 30, 33, 35.
 Ps. 48, 4 Lxx.
 Is. 23, 17, 17, 2.

Dn. 4, 30.
 Ezk. 26, 17.
 14, 8. Is. 21, 9.
 Jer. 51, 8.

Ezk. 27, 36, 31.

3 R^m - του οινου | SR^m πεπωκε R^c πεπτωκαν
 4 Εξελθετε εξ αυτ., ο λαος μ. | και ινα μη λαβ. εκ τ. πλ.
 αυτ. 5 ηκολουθησαν 6 απεδ. υμιν | τα 1^ο] αυτη
 7 εαυτην | - οτι 2^ο 8 R^m - Κυριος | κρινων
 9 κλαουσονται αυτην κ. κοψ. επ αυτη 10 (μεγαλη
 Βαβυλων,) | οτι εν μια 11 επ αυτη

18, 11—19 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ezk. 27, 12, 13, 22. 12 αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίον καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ
- Ezk. 27, 13. 13 καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, καὶ κιννάμωμον καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν
- 14 καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὁπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο
- Ezk. 27, 36, 31. 15 ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσουσιν. οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισ-
- 17, 4. 16 μοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κε-
χρυσωμένη ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ
- Is. 23, 14. 17 μαργαρίτῃ, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν
- Ezk. 27, 32.
Is. 34, 10. 18 ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν¹ καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέ-
- Ezk. 27, 30—34;
33, 19. 19 γοντες Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ;¹ καὶ ἔβαλον χοὺν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον
* κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότη-

12 μαργαριτον | βυσσου | σηρικον 13 κινναμωμον |
— και αμωμον 14 — σου 1^ο | ψυχ. σου | απωλ.]
απηλθεν | S ου μη ευρησης αυτα R αυτα ου μη ευρη-
σουσιν 16 και λεγ. | R — εν | χρυσω | μαργαριταις
17 κυβ., και πας επι των πλοιων ο ομιλος, και ν. 18 R
εκραξαν | βλεπ.] ορωντες 19 R εκραξαν | — τα

τος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη. Εὐφραίνου 20 Dt. 32, 43.
ἐπ' αὐτῇ, οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι
καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα
ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς 21 Ezk. 36, 21.
λίθον ὡς μύλινον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θά- Dn. 4, 30.
λασσαν λέγων Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βα- Jer. 51, 63, 64.
βυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι. καὶ 22 Is. 24, 8.
φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ Ezk. 26, 13.
σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς
τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ 23 Jer. 7, 34; 16, 9;
φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ 25, 10.
νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· Is. 23, 8; 47, 9.
ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς,
ὅτι ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων 24 Jer. 51, 49.
εὐρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς. 6, 10; 17, 6;
19, 2.
Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην 19 Ps. 104, 35 (1).
ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων 11, 13.
'Ἀλληλουϊά· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ
δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅτι ἀληθινὰ καὶ 2 2 K. 9, 7.
δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν Ps. 19, 9;
πόρνην τὴν μεγάλην ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν 119, 137.
ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα 16, 7; 6, 10.
τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. Dt. 32, 43.
καὶ δεύτερον εἶρηκαν 'Ἀλληλούϊα· καὶ ὁ καπνὸς 3 Ps. 104, 35.
αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 4 Is. 34, 10.
ἔπесαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ 5, 14. Is. 6, 1.
τέσσερα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθ- Ps. 47, 8; 106, 43.

20 επ αυτην | — και οι 2° 21 μυλον 22 R^m
— πασης τεχνης 23 φανῇ 24 R αιματα
XIX, 1 Kai meta | οχλ. πολλ. μεγ. | λεγοντος | δοξα
και η τιμη και | δυν. Κυριω τω Θεω 2 εκ της χειρ.
4 επесон | еик. και тесс.

19, 4-12 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ημένω ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες Ἀμήν, Ἀλληλοῦϊα.
 5 καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα
 Αἰνεῖτε τῷ Θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δούλοι αὐ-
 τοῦ, οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ
 μεγάλοι.
 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν
 ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν,
 λεγόντων
 Ἀλληλοῦϊα, ὅτι ἐβασίλευσεν Κύριος ὁ Θεὸς
 ἡμῶν ὁ Παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλ-
 λιῶμεν, καὶ δώσομεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι
 ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 8 ἡτοίμασεν ἑαυτήν, καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περι-
 βάλληται βύσσινον λαμπρὸν καθαρόν· τὸ γὰρ
 βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.
 9 Καὶ λέγει μοι Γράψον Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον
 τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι
 10 Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσιν. καὶ ἔπασα
 ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ.
 καὶ λέγει μοι Ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμι καὶ
 τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν
 Ἰησοῦ· τῷ Θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία
 11 Ἰησοῦ ἐστίν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. Καὶ
 εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος
 λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλούμενος
 Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει
 12 καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλόξ πυρός,
 καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά,
 ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ

Ps. 22, 23; 115, 13;
134, 1; 135, 1.

Dn. 10, 6.
Ezk. 1, 24; 43, 2.
Ps. 93, 1; 97, 1;
99, 1; 104, 35.
Am. 4, 13 Lxx.
11, 15, 17.

Ps. 118, 24.
21, 2, 9.

Ps. 45, 14, 15.
Is. 61, 10.

Lk. 14, 15.

22, 8, 9.
Ac. 10, 25, 26.
12, 11, 17.

Ezk. 1, 1.
Ps. 93, 13.
6, 2 1, 5; 3, 14.
Is. 11, 4, 5.

Dn. 10, 6.
1, 14; 2, 18, 3, 12.

4 ἐπὶ τοῦ θρόνου 5 ἀπο] ἐκ | τὸν Θεον | καὶ οἱ
 φοβ. αὐτ., καὶ οἱ 6 — ἡμῶν 7 ἀγαλλιωμεθα, καὶ
 δώμεν | (εαυτην.) 8 καθ. καὶ λαμπρ. | ἐστὶ τῶν αγ.
 9 εἰς τοῦ Θεου 10 ἐπεσον | τοῦ Ιησ. 1^ο 2^ο 11 ἀνεωγ-
 μενον | R^m — καλουμενος 12 ὡς φλόξ

Αποκαλυψις Ιωαννου 19, 12-20

αὐτός, καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον ¹³ Is. 63, 1, 2 Jn. 1, 1.
 αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὁ Λόγος
 τοῦ Θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ¹⁴ 17, 14.
 ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι
 βύσσινον λευκὸν καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος ¹⁵ 12, 5. Ps. 2, 9.
 αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ
 πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
 ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ
 οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντο-
 κράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν ¹⁶ Dt. 10, 17.
 μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον ΒΑΣΙΛΕΥΣ
 ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ.

Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, ¹⁷ Ezk. 39, 4. 17-20.
 καὶ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλη λέγων πᾶσιν τοῖς
 ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι Δεῦτε
 συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ¹⁸ 6, 15.
 φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων
 καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν
 καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἑλευ-
 θέρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.
 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς ¹⁹ Ps. 2, 2.
 καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι
 τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου
 καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη ²⁰ Gn. 19, 24.
 τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ
 ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνη-
 σεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
 τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες
 ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς

13 R^c ρεραντισμενον | καλειται 14 και καθ.
 15 πατασση | θυμ. και της 16 το ον. 17 - εν 2^ο |
 πετωμενοις | Δευτε και συναγεσθε | δειπν. του μεγαλου
 Θεου 18 R επ αυτους | (SR παντων,) | - τε
 19 - τον 20 μετα τουτου

19, 20—20, 8 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ezk. 36, 17, 26.
21
τῆς καιομένης ἐν θείῳ.
καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάν-
- θησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου
τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα
τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.
- 9, 1. 2 P. 2, 4. Jude 6.
20
Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
- ρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν
2
μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν
- τὸν δράκοντα, ὁ ὄφιν ὁ ἀρχαῖος, ὃς ἐστὶν Διάβο-
λος καὶ Ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη,
- 3
καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἐκλείσεν
- καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ
ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ
- 4
ταῦτα δεῖ λυθῆναι αὐτὸν μικρὸν χρόνον. Καὶ
- εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα
ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων
- διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ
- τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα
ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ
- ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια
5
ἔτη. οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι
- τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ
6
πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ
- ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεῦτερος
θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ
- Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ'
7
αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ
- χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς
8
αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν

20 την καιομενην εν τω θειω 21 εκπορευομενη

XX, 1 κλειδα 2 τον οφιν τον αρχαιον | — Ο (3^ο)

3 εκλ. αυτον | τα εθνη ετι | και μετα | αυτ. λυθ. 4 τω
θηριω ουτε τη εικονι | μετωπ. αυτων | — του 2^ο | τα
χιλια 5 οι δε λοιπ. | ανεζησαν εως τελ. 6 ο θαν.
ο δευτ. | SR: — τα

Αποκαλυψις Ιωαννου 20, 8-21, 1

ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν 9 ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη 10 εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθίσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν οὐ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὗρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς 12 μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοιχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοιχθή, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ 13 ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἔδωκαν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἐβλήθησαν 14 εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. καὶ εἴ τις 15 οὐχ εὗρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Καὶ εἶδον 21 οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οἰ-

Hab. 1, 6.
Jer. 11, 15; 12, 7.
Ps. 67, 2; 78, 68.
2 K. 1, 16.
Ezk. 38, 22; 39, 6.
Zec. 12, 9.

Gn. 19, 24.
Ezk. 38, 22.
19, 20. 14, 10, 11.

Is. 6, 1.
Dan. 2, 35; 7, 9.
Ps. 114, 7, 3.
Mt. 25, 31-46.
2 P. 3, 7, 10, 12.

Ps. 26, 4; 62, 12.
Dan. 12, 1.
Jer. 17, 10.
Is. 1, 10.
3, 3. Ph. 4, 3.
Eo. 2, 6.

Jn. 5, 28, 29.

1 Co. 15, 26, 55.

Dn. 12, 1.
Ps. 68, 25.
Dan. 12, 25, 41.

Is. 65, 17; 66, 22.
2 P. 3, 13.
20, 11.

8 και τον Μαγ. | - τον 2° | - αυτων 9 εκυκλωσαν |
SR^m πυρ απο του Θεου εκ 10 - και 3° 11 λευκ.
μεγ. | επ αυτου | - του 12 νεκρ., μικρ. και μεγ. |
θρονου] Θεου | ηνεωχθησαν | βιβλ. αλλο ηνεωχθη 13 τοις
εν αυτη νεκρ. | τοις εν αυτοις νεκρ. 14 ουτ. εστ. ο
δευτ. θανατος. | - η λιμνη τ. πυρος

21, 1-9 Αποκαλυψις Ιωαννου

- 21, 1-9 Αποκαλυψις Ιωαννου
 ρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα
 2 οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερου-
 σαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην
 3 κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς
 μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ
 τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ'
 αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς
 4 ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, καὶ ἐξαλείψει πᾶν δά-
 κρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ
 ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος
 5 οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. καὶ
 εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ Ἰδοὺ καινὰ
 ποιῶ πάντα. καὶ λέγει Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ
 6 λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσιν. καὶ εἶπέν μοι
 Γέγοναν. ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὠ, ἡ ἀρχὴ καὶ
 τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς
 7 τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κληρονο-
 μήσει ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς
 8 ἔσται μοι υἱός. τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ
 ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ
 φαρμακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς
 ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιο-
 μένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἔστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.
 9 Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν
 ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ

XXI, 1 S παρηλθε R απηλθον 2 Και εγω
 Ιωαννης ειδ. τ. πολ. τ. αγ., Ιερ. καιν., (R^m αγ. Ιερ.,
 καιν.) καταβ. απο του Θ. εκ του ουρ. 3 θρονου]
 ουρανου | εστ. μετ αυτ., SR^t + Θεος αυτων. 4 εξαλ.
 ο Θεος | εκ] απο | R - οτι | απηλθον 5 επι του
 θρονου | παντα ποιω | λεγ. μοι | (R^m Γραψον οτι Ουτοι) |
 αληθ. κ. πιστ. 6 Γεγονε | εγω ειμι το Α και το Ω
 7 ταυτα] παντα | ο υιος 8 τοις δε δειλ.] δειλ. δε |
 φαρμακενσι | εστι δευτ. θαν. 9 ηλθ. προς με εις των |
 τας γεμουσας

πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ
λέγων Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα
τοῦ Ἀρνίου. καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν Πνεύματι ἐπὶ 10 Is. 52, 1.
ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν Ezk. 40, 2.
τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 11 3. 23. Is. 58, 8;
ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ 60, 1. 2. 19.
ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· ἔχουσα τείχος μέγα καὶ 12 Ezk. 48, 31-35.
ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς
πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγε-
γραμμένα, ἃ ἔστιν τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυ- 13
λῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ
δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως 14
ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα
ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.
Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον 15 Ezk. 40, 3. 5.
χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυ-
λῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις 16 Ezk. 43, 16;
τετράγωνος κείται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ 48, 16. 17.
πλάτος. καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ
ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ
πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἔστιν. καὶ ἐμέτρη- 17
σεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαεράκοντα τεσσά-
ρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἔστιν ἀγγέλου.
καὶ ἡ ἐνδύμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἰασπς, καὶ 18
ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ.
οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ 19 Is. 54, 11. 12.
τιμῷ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἰασπς,

9 του αρν. την γυν. 10 επι] επ | πολ. την
μεγαλην, την 11 και ο φ. 12 εχουσαν τε τειχ. |
εχουσαν | φυλ. των υι. 13 απο 1°] απ | -και 1° 2° 3°
14 εχον| επ αυτ.] εν αυτοις | -δωδεκα 2° 15 -μετρον
16 αυτης τοσουτον εστιν οσ. και το | σταδιους 18 Και
ην η ενδομησις | ομοια 19 και οι θεμ.

21, 19-22, 3 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέ-
 20 ταρτος σμάραγδος, ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος
 σάρδιον, ὁ ἑβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὀγδοος βήρυλ-
 λος, ὁ ἑνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος,
 ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος.
 22, 2. 21 καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται· ἀνὰ
 εἰς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου.
 καὶ ἡ πλατεία τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς
 Ann. 4. 13 Lxx. 22 ὕαλος διαυγής. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ·
 ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς
 23 ἔστιν, καὶ τὸ Ἄρνιον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν
 22, 5. Is. 24, 23 ;
 69, 1. 6. 10. 13.
 19. 29.
 Ps. 89, 27.
 Is. 60, 3. 5.
 24 ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἄρνιον. καὶ περιπατήσουσιν
 τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς
 25 γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν· καὶ οἱ
 22, 5. Is. 60, 11.
 Zec. 14, 7.
 26 πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νύξ γὰρ
 27 τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ
 Is. 52, 1. Dn. 12, 1.
 Ps. 68, 28.
 29, 15. Ph. 4, 3.
 28 εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ
 ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς
 Gn. 2, 9 ; 3, 22.
 Ezk. 47, 1. 7.
 Zec. 14, 8.
 22 ζῶης τοῦ Ἄρνιου. καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος
 ζῶης λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ
 21, 21. Ezk. 47, 12.
 2 τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἄρνιου. ἐν μέσῳ
 τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν
 καὶ ἐκείθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα,
 κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδίδουν τὸν καρπὸν αὐτοῦ,
 καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν.
 Zec. 14, 11. 3 καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος

20 σαρδιος 21 διαφανης 23 φαιν. εν
 αυτη | (R^m και, ο λυχν. αυτης,) 24 και τα εθνη των
 σωζομενων εν τω φωτι αυτης περιπ. | δοξ. και την τιμην
 αυτ. 27 κοινουν και ποιουν
 XXII, 1 μοι καθαρον ποτ. 1.2 (R^t αρνιον, εν...
 αυτης.) 2 εκειθ.] εντευθεν | μηνα ενα εκ. 3 κατα-
 ναθεμα

τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ
 δούλοι αὐτοῦ λατρεύουσιν αὐτῷ, καὶ ὄψονται 4
 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν
 μετώπων αὐτῶν. καὶ νῦν οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ 5
 ἔχουσιν χρεῖαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου,
 ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει ἐπ' αὐτούς, καὶ βασι-
 λεύουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ps. 17, 15; 42, 2
 21, 3, 8, 12
 Mt. 5, 8.
 Is. 60, 19,
 21, 25, 5, 10,
 Dn. 7, 18, 27.

Καὶ εἶπέν μοι Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ 6
 ἀληθινοί, καὶ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων
 τῶν προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ
 δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.
 ἰ καὶ Ἰδὸν ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς 7
 λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.
 ἰ Καγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ 8
 ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμ-
 προσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύντός
 μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι Ὅρα μὴ· σύνδουλός 9
 σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ
 τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου·
 τῷ Θεῷ προσκύνησον. Καὶ λέγει μοι Μὴ 10
 σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου
 τούτου· ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν 11
 ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ
 ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος
 ἁγιασθήτω ἔτι. Ἰδὸν ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός 12
 μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν
 αὐτοῦ. ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὠ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ 13
 ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. μακάριοι οἱ 14
 πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία

Dn. 2, 28.
 Nu. 27, 16.
 1, 1. 1 Co. 14, 32.
 Is. 40, 10,
 12, 20, 3, 11; 1, 3.
 19, 10.
 10, 4.
 Dn. 8, 26; 12, 4
 1, 3.
 Dn. 12, 10.
 Ps. 28, 4; 62, 12.
 Jer. 17, 10.
 7, 3, 11.
 Is. 40, 10, Ro. 2, 6.
 Is. 44, 6; 48, 12,
 1, 17, He. 13, 8,
 Gn. 2, 9; 3, 22;
 49, 11.

5 ετι] εκει | χρεϊαν ουκ εχ. λυχν. | φωτιζει αυτους
 6 — ο 1^ο | (R Κυριος,...προφητων,) | πνευμ. των] αγιων
 7 — και 8 Και εγω | βλεπ. ταυτα κ. ακ. 9 σου γαρ
 εμι 10 ο καιρ. γαρ] οτι ο καιρ. 11 ρυπων ρυπω-
 σατω | δικ. δικαιωθητω ετι 12 Και ιδου | εργ. αυτου
 εσται 13 εγω εμι το Α και το Ω, αρχη και τελ., ο πρ.
 κ. ο εσχ. 14 Μακ. οι ποιουντες τας εντολας αυτου, ινα

22, 14-21 Αποκαλυψις Ιωαννου

- αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν
21, 8, 27.
1 Co. 6, 9, 10. 15 εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ
 φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ
 εἰδωολάτραι καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.
1, 1, 1, 2.
Is. 11, 1, 10.
5, 5. Lk. 1, 78. 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρ-
 τυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ
 εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυεὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ
 λαμπρὸς ὁ πρωϊνός.
21, 6. Zec. 14, 8.
Is. 55, 1. Ro. 8, 23.
Jn. 7, 37. 17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν
 Ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω Ἔρχου. καὶ
 ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς
 δωρεάν.
15, 1, 6.
Dt. 4, 2; 12, 32;
29, 20. 18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους
 τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἔάν τις
 ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς
Gn. 2, 9; 3, 22. 19 πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ
 ἔάν τις ἀφῇ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς
 προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος
 αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως
 τῆς ἀγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ
 τούτῳ.
 20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα Ναί, ἔρχομαι ταχύ.
 Ἀμήν, ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ.
 21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.

15 εἰς δε | πας ο φ. 16 γεν. του Δ. | λαμπρ.
 και ορθρινος. 17 Ερχ. 1^ο 2^ο] Ελθε | ελθετω, και ο
 θελ. λαμβανετω το υδ. 18 Συμμαρτυρουμαι γαρ
 παντι ακ. | επιτιθη προς ταυτα | -τω 2^ο 19 αφαιρη |
 του βιβλ.] βιβλου | αφαιρησει | του ξυλου] βιβλου | και
 των γεγρ. εν βιβλ. 20 αμην, ναι ερχου 21 Κυρ.
 ημων | SR^m Ιησ. Χριστου | παντ.] S παντ. υμων R των
 αγιων | SR αμην.

ΤΕΛΟΣ.

